

lica Ecclesia tradenda esse non ambigant : quia ferri non potest, ut qui nec proprias habere debuerant, ab Orthodoxis possessas, aut conditas, suag, temeritate inuasas vitra detineant. Dein ut si alios sibi adiungant clericos, vel (ut ipsi aestimant) sacerdotes, decem librarum auri multa per singulos ab eo qui fecerit, & qui fieri passus sit, vel si paupertatem pretendant, de communi clericorum eiusdem superstitionis corpore, vel etiam donarijs ipsi exorta, nostro inferatur arario. Post haec, quoniam non omnes eadem austeritate plectendi sunt : Arianis quidem, Macedonianis, Apollinarianis, quorum hoc est facinus, quod nocenti meditatione decepti credunt de veritatis fonte mendacia, intra nullam civitatem Ecclesiam habere liceat. Novatianis autem & Sabbatianis omnis inuolutionis adimatur licentia, si quam forte tentauerint. Eunomiani vero, Valentimiani, Montanistae, seu Priscillianistae (sic dicti à Priscilla, non autem à Priscilliano) Phryges, Marcianistae*, Borboriani, Mafsaliani, Euchitae*, siue Embusiastae, Donatistae, Audiiani, Hydroparastatae, Afodrogysae, Photiniani, Pauliani, Marcelliani : & qui ad unam vsque scelus nequitiam peruenerunt Manichaei, nisi quam in Romano solo conuenerunt : orandi, habeant facultatem, Manichaei etiam de civitatibus pellendi.

DIVERSIS POENIS HAERETICIS EXAGITATI.

* Marcionita. * Euchitae.

XXVII.

Quoniam nihil omnibus relinquendi loci est, in quo etiam ipsi elementis fiat iniuria: nulla his penitus praeter cohortalinam in prouincijs, & castrensem, indulgentia militia: nullo donationis faciendae inuicem, nullo testamēti, aut voluntatis vltima penitus iure concesso: cunctisq; legibus, quae contra aeos, ceterosq; qui nostra fides refutantur, latae sunt, diuersisq; promulgatae temporibus, semper viridi obseruantia valituris, siue de donationibus in haereticorum factis Ecclesias, siue ex vltima voluntate rebus qualitercunque relictis, siue de priuatis aedificijs, in qua Domino permittente vel conueniente conuenerint, veneranda nobis Catholica vendicandis Ecclesiae, siue de procuratore, qui hoc neficium Domino fecerit, decem librarum auri multam & exilium, si sit ingenuus, subituro, metallum vero post verbera, si seruilis conditionis sit: ita ut nec in publico conuenire loco, nec edificare sibi Ecclesias, nec ad circumscriptionem legum quicquam meditari valeant, omni civili & militari, Curiarum etiam & Defensorum & Iudicum sub viginti librarum auri interminatione prohibendi auxilio. Illis etiam in sua omnibus manentibus firmitate, quae de militia, & donandi iure, & testamenti faciendi vel negandi penitus, vel in certis vix concessa personas, paenisq; varijs de diuersis sunt haereticis promulgatae: ita ut nec speciale quidem beneficium aduersus leges valeat impetratum. Nulli haereticorum danda licentia, vel ingenios, vel seruos proprio, qui Orthodoxorum sunt initiati mysterio, ad suum rursus baptismum deducendi: nec vero illos quos emerint, vel qualitercunque habuerint, necdum sua superstitioni coniunctos, prohibendi Catholicae sequi religionem Ecclesiae. Quod qui fecerit, vel cum sit ingenuus, in se fieri passus sit, vel factum non detulerit, exilio & decem librarum auri multa damnabitur, testamenti & donationis faciendae vtrique deneganda licentia. Quae omnia ita custodiri decernimus, vt nulli iudicum liceat delatum ad se crimen minori aut nulli coërcitioni mandare, nisi ipse id pati velit, quod alijs dissimulando concesserit. Dat. III. Kalend. Iunij, Constantinopoli, Felice & Tauro Conss. haecenus Theodosius, inferuens in comprimendis haereticis noui Antistitis incenso desiderio, cuius impulsu etiam turpes personas coepit exagitare. Si quidem aduersus lenones, qui inuitas prostituerent seminas, rescriptum dedit. Ista quidem omnia ex sententia Nestorij, impulsuq; eius à Theodosio sancita, seu potius innouata, ea quae superius dicta sunt facile persuadent.

l. 2. de Leon. Cod. Theod. XXVII. NESTORII VS FAVOR PELAGIANORVM.

XXVIII.

Sed illud diligenter obserua, in toto nuper recitato catalogo haereticorum, nullam penitus haberi mentionem Pelagianorum, qui in primis, vt potè his temporibus, vigentes, & sub Attico Episcopo antè damnati Constantinopoli, fuerant nominandi, & acriori supplicio coërcendi: vt ex his probè intelligas, Nestorium ipsum fauisse Pelagianis. Confirmatur id quidem ex eo quod Caelestinus Papa in epistola post sequentem annum ad ipsum Nestorium data queritur de ipso, quod Pelagianos haereticos à se Romae expulsos, receperit Constantinopoli. Nestorianos quidem ex Pelagianis esse prognatos, quae dicta sunt superius ex Cassiano de Leporio, & quae dicuntur inferius satis perspicuè demonstrant.

Quid praeterea acciderit, cum hoc tempore Nestorius totus effet in persequendis haereticis, Socrates narrat his

verbis^b: Nestorius autem, quoniam multa contra Ecclesiam consuetudinem moliebatur, sibi propterea grauissimum odium peperit. sicut euentus rerum ab eo gestarum satis declarat. Germæ vrbis Helleponti Episcopus Antonius, Nestorij ferocitati in haereticis profligandis obsecutus, Macedonianos grauiter exagitare conabatur: & quose excusaret, mandatum à Patriarcha (Episcopo scilicet Constantinopolitano) se de ea re accepisse simulabat. Itaque Macedoniani huius ad tempus se vexari passi sunt, postea tamen vbi Antonius eos acerbius insectabatur, non amplius illum iniuriarum molem tolerare potuerunt: sed tam caeco animorum impetu ferebantur, vt libidine vlciscendi aequo & bono prelata, per viros ad eam rem missos Antonium occidendum curarent. Hoc scelus à Macedonianis patratum, tanquam materia ad incendendam Nestorij ferocitatem fuit. Quare Macedonianis vna Ecclesia Constantinopoli extra vetera vrbis moenia sita, altera Cyzici, alia praeterea complures, quas in agris Helleponti tenebant, ablatae fuerunt. Vnde nonnullorum ad Ecclesiam reuersi, fidei Confubstantialis assenserunt. haec Socrates, eademque Marcellinus in Chronico paucis refert.

^b Socrat. lib. 7. c. 31.

Sed iam de Nestorio lugubrem aggrediamur enarrare tragœdiam hoc anno ordiri ceptam, de qua haec Prosper sub iisdem huius anni Consulibus: Nestorius Constantinopolitanus Episcopus nouum Ecclesiae molitur errorem inducere, praedicans Christum ex Maria hominem tantum & non Deum natum, eiq; diuinitatem collocatam esse pro merito. Huic impietati praecipue Cyrilli Alexandrini Episcopi industria & Papae Caelestini repugnat auctoritas. haec Prosper. Sic videas hominem maxime impium, quo tempore alias haereses persequi aggreditur, tetriorem haeresim introducere in Ecclesiam. Liberatus^d quoque diaconus hoc anno sub dictis Consulibus ortum ponit nefandae haeresis.

ANTONIUS VS EPISCOPIVS OCCIDENTIS A MACEDONIANIS. XXXIX. Prosper. in Chron. DE ORTU NESTORII HAERESIS.

Sed vnde haeresis ista proflexerit, accurate intuentum est. Deducit eam Cassianus^e à feculentis fontibus Ebionaeis, deriuatque per lutulentos ipsorum cuniculos, qui Christi negauerunt diuinitatem: demum vero per Pelagianorum esse perductam cloacas tradit. At contra Socrates, qui se in Nestorij libris verfatum dicit, contrarium affirmare videtur, dum haec ait^f: Nestorius autem apud complures venit in opinionem, quod Dominum, hominem solum esse assereret, quodq; Pauli Samosatani & Photini opinionem in Ecclesiam introducere niteretur. Atqui de hac re tanta certatio & tumultus ciebatur, vt generali Concilio ad eum sedandum opus esse videretur. Ego vero dum libros à Nestorio editos lego, hominem reperio imperium & doctrine penitus expertem: hocq; verè & ex ratione mo dico. Nam neque odio in illum incensus, eius vitia reperi, renouare, neque vt quibusdam gratificer, paucis, neque Paucis commemorare decreui. Nestorius, meo quidem, neque demique Dolum Samosatenum, neque Photinum, vocem dumtaxat, Deiparam, minum hominem solum esse dixit, declinat: hocq; illi praesigni inscitiam quam laruam reseruit. Nam tamen si natura lingua erat atque disertia & ignorantia. Nam tamen si natura lingua erat atque disertia, & praeterea doctus putabatur, tamen ve veram imperitiam fuit. Quam veterum interpretum scripta perdiscere dedignatus est: lingua enim volubilitate & elegantia insolenter se efferens, tum veteres propè neglexit, tum se ipsum omnibus antecellere existimauit, &c. haec Socrates, qui & lubdit, vocem Deiparam ab antiquis Patribus vsurpatam, atque adeo ab ipsis etiam Arianis assertam, nempe inter alios ab Eusebio Caesariensi, cuius citat auctoritatem. Assentimur quidem Socrati re à primarium edocenti fontem, vnde omnes haereses manare solent, ex quo & Nestorius venena hausit, nempe ex tumore mentis, neglectuq; sanctorum Patrum, atq; contemptu antiquarum Ecclesiae traditionum, cum sibi nimium sapiens, factu inflatus eloquij, se non indigere doctore putauit.

^d Liberat. dicit. Breuiar. c. 2.

XXX. Cassian. de Incarn. Verbi lib. 1. NESTORII VS QUOS SECVTVS HAERESIAS. CHAS. f Socrat. li. 7. c. 32.

Ceterum quod ipse negat Nestorium Pauli Samosatani vestigijs inlitasse, haud res ab eo exacte videtur esse considerata: cum omnes qui de Nestorio scripserunt, secus sentiant, atque in primis sanctus Caelestinus Papa ad ipsum Nestorium scribens: insuper & sanctus Cyrillus Alexandrinus Episcopus demonstrat, Nestorium quindecim capitibus eadem cum Paulo haereticum sentire. Certè quidem longè antè Nestorium inter Latinos Patres sanctus Ambrosius non alium quam Paulum Samosatenum,

XXXI.

Ambrosii de Incarn. Verb. c. 6.

Socrati li. 1. c. 3.

XXXII.

eiisque sectatores fugillat, dum ait^a: *Nonnulli etiam aliud Dei verbum, alium verum Dei Filium crediderunt: cum ipsum, qui in Principio erat Verbum apud Deum Patrem, in sua propria venisse, Evangelistae testetur.* quam quidem sententiam esse à Nestorio acceptam, quis non videt? At si altiore petas originem, inuenies eandem positionem hanc Ario tribui ab Alexandro Episcopo Alexandrino apud Socratem^b.

Sic igitur cum negari non possit Nestorius complura ex Pauli Samosatani hæresibus mutuata, reclamantibus contra Socratem Cælestino Romano Pontifice, atque Cyrillo Alexandrino Episcopo, tamen ad excusationem Socratis illud afferri posse videtur, quod versipellis Hæresiarca Nestorius sciens malè audire in Ecclesia nomen Pauli Samosatani, atque Orthodoxos omnibus procul explodi, simulavit se eundem Paulum pariter detestari, profiterique Nicænum Concilium, vt eo modo audientium sibi animos conciliaret. Vnde accidit vt ipse Nestorius in Paulum ista iactaret: *Sic pereat Paulus Samosatenus, qui nudam nobis Dominicam deliravit humanitatem, &c.* Porro in Nestorium & Paulum Samosatenum eiusmodi ponitur differentia, quod ille negarit in vero sanctissimæ Virginis Christum fuisse Deum, Paulus autem semper. At nec qui tradunt Nestorium secutum Paulum, vel alios impios negantes Hypostaticam vniionem carnis cum Verbo, eundem cum illis omnia æquè sensisse astruunt: nam & in eo portissimum ab illis omnibus Nestorius discrepabat, dum se Nicænx fidei assertorem esse profiteretur, cui illi penitus aduersarentur: cuius rei causâ gloriosus incederet, & licet paria cū illis de Christi incarnatione sentiret, se tamen illis aduersari, inani studio iactaret. Sed viciniorem attendamus canalem, ex quo in ipsum Nestorij agrum praua dogmata ista fluxerunt.

XXXIII

DE THEODORO MOPSVES MAGISTRO NESTORII. c. Euagr. li. 1. c. 2. d. Synod. 5. Oecumen. Act. 4. c. 6. Ep. lib. f. Liberat. Breuiar. cap. 4.

XXXIV

Certè quidem sententiâ omnium constat, Nestorium discipulum fuisse Theodori Mopsuesteni Episcopi, de cuius obitu ex Theodoro paulò superius egimus, testantur id Euagrius^c & alij. Quinta etiam Oecumenica Synodus damnasse reperitur^d ipsum Theodorum veluti ducem Nestorij: quod ipsum affirmat sanctus Gregorius^e Papa scribens ad Eulogium Episcopum Alexandrinum. Iustinianus Imperator hoc idem profitetur, promulgatâ sanctione, cuius est exordium: *Scientes quod nihil, &c.* Eadem planè habet de Theodoro Mopsuesteno Liberatus^f Diaconus. Sed nec ipsi etiam Nestorij fautores inuicem inficias Theodorum errore lapsum esse, verum recantasse paucos, testatur id quidem Ioannes Episcopus Antiochus in Epistola ad Nestorium, de qua suo loco dicemus.

Qualia vero Theodori huius primordia fuerint, suis locis annis superioribus demonstratum est, nempe desertorem monachismi exitum, & luxuriæ sordibus non inquinatum tantum, sed obrutum, non valuerit ex eo cœno per sanctum Ioannem Chryostomum abstrahi. Vides, lector, ex quo manarint ista principia. Vt hæc tantum scisse, sit hæresim Nestorij penitus confutata. Legge & repete quæ miro eloquentiæ fluxu scripsit sanctus Ioannes Chryostomus ad Theodorum lapsum, quem istum ipsum fuisse, de quo agimus, Mopsuestiæ postea creatum Episcopum, suo loco superius dictum est.

XXXV. DIODORVS TARSANSENSIS MAGISTER NESTORII.

Theodor. lib. 1. c. vlt. b. Cyril. de Incarn. v. nigen. & in epist. ad Succes.

Afferitur pariter Diodorus Tarsensis Episcopus Nestorij præceptor fuisse. Certè quidem eandem doctrinam Diodori fuisse, quæ fuit & Theodori Mopsuesteni, Theodoretus g affirmat. Sed quænam fuerit Diodori de fide sententia, ex sancto Cyrillo accipe, qui dum tradit Nestorium à Diodoro didicisse perfidiam, hæc ait^h: *Diodorus quidem cum primo tempore Spiritus sancti impugnator existeret (vt aiunt) Orthodoxæ communicauit Ecclesia. Hic (vt putauit) Macedoniana deponens maculam perfidia, in alteram recidit egrotudinis qualitatem. Sensit enim (vt scripsit) quod alter sit Filius secundum, qui de semine Dauid & sancta Virgine natus est, & alter propriè Filius Dei Patris existat. Qui ouina pelle lupum contegens, simulat quidem vnum se Christum docere, hoc nomen tantummodo vt Patris Verbo Filio vnguento tribuens: gratiam verò & huic deputans (sicut ipse dicit) qui est ex semine Dauid, quem & Filium*

vocat, tanquam vnitum (inquit) ei qui secundum veritatem est Filius: vnitum autem non sicut nos asserimus, sed iuxta a solam dignitatem & auctoritatem & honoris aequalitatem. Huius discipulus Nestorius fuit: & ex librorum eius eloquijs obscuratus, simulat quidem se vnum Christum etiam Filium & Dominum confiteri, verum tamen & ipse duos in vnum indiuiduumq; pariter, hominem dicens Deo Verbo æquiuocam nuncupatione & honore & aequalitate atque dignitate coniunctum. Hactenus de Diodoro Cyrillus.

Admonendus hic, lector, es, vsurpari interdum Theodorum pro Diodoro, & contra, cum longè discrepent inter se, licet vterque fuerit Tarsensis Episcopus: Theodorus enim præfuit Tarsensi Ecclesiæ tempore Concilij Nicæni, cui etiam inter Orthodoxos reperitur esse subscriptus, Diodorus verò (vt suo loco quarto tomo diximus) eidem Tarsensi Ecclesiæ ex monachorum Abbate à Melitio Episcopo Antiocheno ordinatus est, qui quod dum vixit prauam sententiam reticuerit, inter magni nominis Episcopos claruit, & Orthodoxæ fidei accerrimus propugnator habitus est: vnde & factum, vt cum à Basilio, tum etiam à Ioanne Chryostomo laudaretur, qui eum in eremo nactus fuerat institutor rem: quinetiam Theodosij Maioris editâ sanctioneⁱ inter coryphæos Catholice fidei recensetur. Omittimus dicere de Theodoro, qui mirificus eum semper præconijs extulit. Sic quidem ille dum vixit, non latuit tantum, sed & claruit inter Catholicos. Porro post eius obitum, qualis intus latuisset, ex ipsius depromptum est scriptis. Sanè quidè tum de ipso, tum de collega Theodoro Mopsuesteno ista Leontius^k habet: *Exstiterunt istidem temporibus magni quidam duo viri: Diodorus Episcopus Tarsis, & Theodorus Mopsuestis, qui aduersus Arianos & Macedoniam & Apollinarem pugnant, vniuersasq; litteras sacras commentarijs illustrabant, & in pretio habiti mortem oppetierunt: nec ipsis vixit quisquam dictum aliquod eorum reprehendebat, imò quampures scriptis encomijs eos celebrarunt: nã & Basilius & Ioannes Chryostomus eos prædicant. Verum post hæc, exorto dogmate Nestoriano, coactus est Cyrillus qui & ipse pridem eos laudasset, aduersus eorum opera scribere, quod dogma suum Nestorius ex eis confirmaret. hæc & alia Leontius.*

Qui igitur hos habuit ad impietatem addiscendam magistros, Nestorius ad eam promulgandâ Anastasio presbytero sectatore dogmatum Iudæorum (vt Euagrius ait^l) classico vsus est, sed & præconem adhibuit, qui eodem tempore eandem hæresim Constantinopoli maiori etiam auctoritate prædicaret, Dorotheum Episcopum: cum tamen ipse Nestorius iam totius impietatis præconem occinuisset, prout ex Cyrilli litteris^m ad Cælestinum apparet, in quibus hæc leguntur: *Is igitur, cuius paulò antè mentionem feci, Nestorius, vbi primum Episcopus creatus est, cum pijs exhortationibus domesticos acq; ac peregrinos, quorum magna vis ex omnibus ciuitatibus & regionibus ad id loci conuenire solet, instruere debuisset, ea studij esset, quæ absurda & rationi dissentanea, & ab Apostolica & Euangelica fide quam maiores nostri magnè semper constantia retinuerunt, nobisq; perinde ac pretiosam quandam margaritam tradiderunt, non parum discrepantia sunt. Porro autem hominibus, quas pro concione non infrequenter habuit, & hucusque habere non desinit, tanquam euidentis quoddam doctrinæ argumentum ad tuam pietatem misit. & post aliqua: Cum is talis modi euasisset, accidit inter cetera vt Episcopus quidam Dorothæus nomine Constantinopoli præsto esset, eadem qua Nestorius, sapiens & sentiens, vir quæsius causa adulationi impense deditus, linguaq; ad temeritatem vsque (vt scriptum est) promptus. Hic cum in Constantinopoli ante Ecclesiæ Synaxi, presente Nestorio, cathedram occupasset, magna sublatâq; voce inclamare ausus est: Si quis Mariam Deiparam dixerit, anathema sit. Mox ingens vniuersi populi clamor & discessio consecuta est: notebat enim diutius cum eo communionem habere, qui temere, talique sententia præditus esset. & post multa: Ad Nestorij autem conatum quod attinet, & magni illi admirabileque ac celebrati Patres nostri, qui sacram Virginem Deiparam esse dixerunt, & nos ipsi quoque qui adhuc superstitēs sumus, vna cum ipsis anathemate perculsumus: quamuis enim id ore suo facere noluerit, attamen sedens & audiens alium, nempe supra memoratum Dorothæum, vt hoc diceret, induxit, subornauitque. Cui etiam confestim, vbi è cathedra*

XXXVI

DIODORVS ANTIQVVS TVMLATVIT QVALISSËT.

3. de fide Cathol. c. Theod.

Leont. de Sect. act. 4.

XXXVII. Euagr. li. 1. c. 2. DE DORO THEOPISOPO NESTORIANO. m. Extant. inter epist. Cælest. Pap.

dra descendisset, in diuinorum mysteriorum celebratione commu-
nicauit. hac sanctus Cyrillus ad Caelestinum Romanum
Pontificem de Nestorij erroris exordio : eodem scribit ad
Acacium Bereensem & alios, de quibus suo loco inferius.

XXX-
VIII.

Euagrii
li. 1. c. 2.
Socrat. lib.
7. cap. 32.
DE ANA-
STASIO
PRO MVL-
GATORE
NESTORII
Heresis.

His de Dorotheo dictis : quisnam fuerit conatus Ana-
stasij presbyteri, socijque Nestorij, de quo superius mentio
facta est, Euagrius ex epistola Theoduli ita refert :
Anastafius quidam presbyter, peruersus imbutus opinione, Iudaico-
rum dogmatum, qua tenebat Nestorius, accerrimus fautor, & ei
ad Episcopatum proficiscenti comes, ubi Nestorius cum Theodoro in
vrbe Mopsuestria congressus, audita illius doctrina, a vera pietate de-
sciuit : Anastafius inquam (vt a Theodulo in epistola quadam de
his rebus scriptum est) in disputatione apud populum Christum sanctum
& colentem in Ecclesia Constantinopolitana habita, palam ausus
est dicere : Nemo Mariam Deiparam vocet : nam Maria (inquit)
homo erat, atque ab homine Deus nasci non potest. Qua quidem
verba cum populus Christo consecratus graueret & acerbè ferret,
& disputationem illam non sine causa haberet pro blasphemia: Nesto-
rius istius blasphemia auctor & dux non solum prohibuit illum,
neque rectam sanamque doctrinam tutatus est, verum etiam verba
in primis roborare contendit, & in iisdem defendendis acris insti-
tit : atque sua ipsius opinione hisce adiuncta, atque aded adscripta,
venenoq; animi sui in Ecclesiam effuso atq; electo, multo maiorem
blasphemiam docere conatus est : aded vt ad sui ipsius capitis perniciem
hanc impiam sententiam, nimirum : Ego eum qui spatij men-
strus, hoc est, bimestri & trimestri, & ita deinceps adoleuerit, Deum
certè non appellauero : proferre non dubitaret, sicut tum a Socrate,
tum a priore Concilio Ephesi celebrato perspicue narratum est. huc
usq; Euagrius. Sed ad Nestorium auctorem malorum om-
nium recurrat oratio, licet mærens in his diutiùs detineri
cogatur.

XXXIX
DE NESTO-
RII PRI-
MORDIIS.

PROGRES-
SVS VITAE
NESTORII

Quibus autem ipse Nestorius progressibus ad hæc ad-
eod execranda deuenerit, dignum est vt audiamus ab eo qui
ipli Nestorio fuit amicitia intimè iunctus, ab ipso, inquam,
Theodoro, qui & visus est eidem aliquando fauisse, qui
narrat his verbis hæc omnia in epistola ad Sporadium: Om-
nibus (inquit) notus ille exitit. Ex Germanicorum ciuitate ortus
homo iste, cum iam exercitio initio deditus fuerit, ignoro. Ex alia
verò aliam regionem peragrans, instar Aegyptiaca plage ad ma-
gnam Antiochensium peruenit vrbe, in qua liberalibus artibus
mediocriter instructus & imbutus, & pulcherrima & maxima præ-
ditus voce, in Ecclesiam Dei cum certa eius pernicie irrepit, & sa-
cerdotum numero adscriptus, populi Dei regendi susceptus cura, in
ipso tempore principio, qualis in tota vita sua futurus esset, aperte ofen-
dit. Non enim ingenuum illum & fructuosum dicendi characterem
imitatus est qui hominum animos pascere posset : sed ad popularem
auram declinando, & vanum populi applausum, vt quiuis alius, au-
cupando, instabile & abiectum vulgus ad sui desiderium concitauit.
Sordida quæ demum indutus veste, mastrus & tristis incedens, forenses
tumultus deuitas, corporis pallore & macie abstinentiam simulans,
libris domi vt plurimum incumbens & intentus, & quietè sibi vi-
uens, his artibus & simulationibus plerisque alliciebat ad sui admi-
rationem, quousque ad grauorem prouenit et aatem, videri potius
quam esse Christianus, & suam magis quam Christi gloriam quere-
re studens.

XL.
Mat. 10.

QUANDO
DETECTA
NESTORII
HYPOCRISIS.

Quoniam verò (iuxta Domini dictum) nihil occultum quod
non reueletur, & nihil absconditum quod non prodeat in lucem, &
bona opera manifesta fiunt, & que mala sunt occultari minime
possunt : imperscrutabili iudiciorum Dei abyssò Nestorius eorum
calculò qui rerum potiebantur & Ecclesiam administrabant, nec-
non ipsius qui tunc temporis vniuersi Orbis sceptrum tenebat, Ca-
tholica Orthodoxorum Ecclesia Constantinopolitana sedem obti-
net, quinetiam parum abest, totius Orbis. Hinc deinde secuta sunt
tragedia illa, quarum vniuersa terra & mare ipsum repletum est.
Vt primum enim maximam illam sedem occupauit, ac si tyrannidem
quandam sacerdotij præfecturam rapuisset, non amplius in se
ipso impietatem, quam ante mente conceperat, continere valuit,
sed ex potestate licentiam quandam stultim adeptus, in medium
illam profert, & in omnibus partefacit quam antea aduersus Vnigenitum
Dominum conceperat blasphemiam, & contra Apostolica
dogmata apertè suscipit bellum, contra etiam sanctos Patres, qui
ab ipsis Euangelij cunabulis Orthodoxæ fidei duces & magistri fue-
runt, eorum sententias nititur conuulcare, regia ciuitatis Ecclesiam

perturbando, & vniuersum Orbem commouendo, nihil veritatis di-
uinum Paulum clamantem : Qui vos conturbat, iudicium portabit,
quicunque est ille. Sed super sacri altaris principum sacerdotum
candelabrum non lucernam veritatis, sed impietatis tenebras collo-
cat, & excogitatur ab illo primum nouitatis famulus & exordium :
quod nõ oporteat videlicet sanctam Virginem Dei Verbi secundum
carnem genitricem, Dei matrem confiteri, sed Christi tantum ma-
trem : licet iamdum & diutissime Orthodoxæ fidei præcones, iuxta
Apostolorum traditionem, Dei genitricem illam ore confiteri &
corde credere nos docuerint Domini Matrem. Hæc Theodoro-
retus.

Pergrauè planè illatum est Ecclesiæ per Nestorium
hoc tempore scandalum, de quo Vincentius horum tem-
porum scriptor sic ait : Qualem fuisse nuper tentationem puta-
mus, cum infelix ille Nestorius subitò ex eo conuersus in lupum,
gregem Christi lacerare cepisset ? cum hi ipsi qui rodebantur, ex
magna adhuc parte eum crederent, ideoq; moribus eius magis pa-
terent. Nam quis eum facile errare arbitretur, quem tanto sa-
cerdotum studio persecutum videret ? qui cum magno sanctorum a-
more, summo populi fauore celebraretur, quotidie palam diuina
tractabat eloquia, & noxios quoque Iudeorum atque Gentilium
confutabat errores. Quo tandem iusto modo non cuius fide faceret,
se recta docere recta prædicare, recta sentire ? Qui vt vni heresi sue
aditum patefaceret, cunctarum heresèo blasphemiarum insectabatur, &c.
Inferius verò dum de eiusdem Nestorij errore disputat,
eum ex diametro aduersantem Apollinari fuisse dicit : nam
subdit : Cum veritas dicat, ex duabus substantijs vnum esse
Christum : Apollinarius contrarius veritati ex vna Christi diuinitate
duas asserbat esse substantias : Nestorius autem contraria Apol-
linaris morbo, dum se duas in Christo substantias distinguere simu-
lat, duas introducit repente personas, & inaudito scelere duos vult
esse Filios Dei, duos Christos, vnum Deum, alterum hominem, vnum
qui ex Patre, alterum qui sit generatus ex matre. hæc Vincentius
atque de his modò satis.

XLI.

Vincent.
Lirin. contra heresi-
cap. 16.
MAGNUM
SCANDALUM
NESTORII
ECCLESIAE
INTVLIT.

ibi. c. 17.

IESV CHRISTI

Annus 429.

CAELESTINI PAP. THEOD. 22. IMPP. VALENTIN. 5.

QVADRINGENTESIMVS vnde trigessimus annus
adscriptus est Fastis Consulatu Florentij & Dion-
nyij : quo Caelestinus Romanus Pontifex Britanniam Pel-
agianâ heresi infectam legatione Palladij diaconi libera-
uit. Id quidem sub his Consulibus Prosper & summatis
complexus hic narrat : Agricola Pelagianus, Severianus Pelagia-
ni Episcopi filius, Ecclesias Britannia dogmatis sui insimulatione
corrupt : sed actione Palladij diaconi Papa Caelestinus Germanum
Antisdorensem Episcopum vice sua mitti, vt deturbatus hæreticus,
Britannos ad Catholicam fidem dirigat. hæc in Chronico Pro-
sper, qui aduersus Collatorum agens, dum Caelestini laudes
prædicat, ista subdit : Venerabilis memoria Pontifex Cae-
lestinus, cui ad Ecclesiam Catholicam præsidium multa Dominus gratia
sua dona largitus est, sciens damnatis non examen iudicij, sed so-
lum penitentiae remedium esse præstandum, Caelestinum quasi non
discusso negotio audiendam postulantiem totius Italiae sinibus iussit
extrudi : ab eo & prædecessorum suorum statuta & decreta Syno-
dalia inuolubiliter seruanda censebat, vt quod semel meruerat
abscondi, nequaquam admitteret retrahari. Nec verò seigniore cu-
ra ab hoc eodem morbo Britannias liberauit, quando quosdam ini-
micos gratia solum sua origines occupandos (Pelagius enim Bri-
tannus cum eliet, ex Britannia complures allegerat sibi di-
scipulos) etiam ab illo secreti exclusit Oceanum, & ordinato Scotis
Episcopo, dum Romanam insulam studet seruare Catholicam, fecit
etiam barbaram Christianam. hæc Prosper, Scotorum etiam
insinuans factam hoc tempore conuersionem.

I.

Prosper.
in Chron.
Ita apud
Bedam.
li. 1. c. 12.

Prosper ad-
uersus col-
las. in fin.

Scimus tamen recentiores scriptores, qui hoc nostro
seculo res Scotorum sunt profecuti, longè antiquiore ven-
dicare sibi Scotorum Christianitatem, nempe a tempore

II.

Hæc Boe-
tius histor.
scot. lib. 6.

Sander. de
v. lib. 2.
Hieron. in
Hierem. li. 3. pref.
Hieron. in
Hierem. li. 1. pref.
Tertul. aduers. Iudeos. c. 7.

Victoris Papæ & martyris, qui legatione interpellatus Donaldi primi huius nominis Scotorû Regis, in Scotiam miserit Româ clericos, qui eos docuerint Euangelium. Sed miramur tâta hæc antiquiorum Scotum Chronographum Marianum profors ignorâsse, & Bedam illis propinquum penitus latuisse, & nescisse ista Hieronymum, qui ad Oceanum scribens de Scotis adhuc Gentilibus ista habet^a: *Audiant Ethnici menses Ecclesia, de quibus quotidie horrea nostra complentur: audiant catechumeni. qui sunt fidei candidati, ne vxores ducant ante baptisma, ne honesta iungant matrimonia, sed Scotorum & asotorum ritu ac de Republica Platonis promiscuas vxores, communes liberos habeant.* Hæc & alia per ironiam. Idemque aduersus Iouinianum^b: *Quid (inquit) loquar de cæteris nationibus, cum ipse adolescentulus in Gallia viderim Scotos gentem Britannicam humanis vesici carnibus, & cum per siluas porcorum greges & armentorum pecudumq. reperiant, pastorum nates & feminarum papillas solere abscondere, & has solas ciborum delicias arbitrari? Scotorum natio vxores proprias non habet, &c.*

III.

Certe quidem Christianorum ista esse non possunt, sed omnino Gentilium expertum penitus Christianæ doctrinæ. Sed ad hæc dici potest, vt in alijs omnibus prouincijs accidisse vidimus, sic eas Euangelium accepisse, vt tamen quamplurimi Gentiles pristino ritu viuentes remanserint ab Euangelica gratia alieni. Certe quidem Christianitatem aliquam in Scotia tempore ipsius sancti Hieronymi oportuit extitisse, ex qua & qui Pelagium sectati fuerint, emerissent: de quibus, cum idem præfatur in Hieremiam^c, hæc symbolicis quibusdam figuris de Pelagio: *Latrat per Alpinum canem grandem & corpulentum, qui calcibus magis possit ferire, quam dentibus: habet enim progeniem Scoticæ gentis, de Britannorum vicinia. & superius^d de eodem ænigmaticè item agens, anrequam detegeretur hæreticus, eundem stolidissimum, & Scotorum pultibus prægrauatum appellat.* Sic igitur Hieronymi tempore in Scotia Christianissimum viguisse oportuit, ex quo aliqui prodire Pelagiani. Certe quidem assertoribus Scoticæ gentis Christianitatis temporibus Victoris Papæ fauet Tertullianus, cum aduersus Iudeos agens hæc ait^e: *Britannorû inaccessa Romanis loca, Christo verâ subdita.* Porro Britannia loca inaccessa Romanis tempore Tertulliani fuisse Scotos, quos illi subiugare nullatenus valuissent, rectè intelligi posse videtur.

IV.

Sic igitur qui à Victore Romano Pontifice Scotos Euangelium accepisse maiorû traditione scripsere, haud sunt refellendi: nec quod tradunt maiorem in Scotia auctum esse numerum Christianorum, cum vigente in Orbe Romano Diocletiani persecutione, è Britannia profugi Christiani in Scotiam se contulerunt extorres: neque dum adunt ab illis excoli ceptam vitam monasticam ardentioribus studijs. Primum verò eam gentem à Cælestino Papa Episcopum habuisse Palladium, omnes cõsentiant: quem sic dicit S. Prosper Britanniam ab hæresi liberâsse, & Scotiam barbaram gentem fuisse Christianam, vt Scotos illos, qui adhuc Gentilicio, imò ferino ritu viuiebant, reddiderit omnes Christianæ religionis cultores, eodemque sub vno pastore, vnoque ouili collegerit, ipso illis Episcopo præsidente: quem iure vt suum Apostolum venerati sunt Scoti, magno honore prosequentes eius reliquias in Mernia Scotiæ prouincia collocatas. Ex his autem habes quibus redarguas asserentes Sedulium Christianum poëtam, quem tantoperè Gelasius Papa laudat, habuisse præceptorem Hildebertum Scotorum Archiepiscopum: etenim cum ipse Sedulius ad Theodosij Imp. tempora referatur, quomodo vsus esse potuit Hildeberto Scotorum Archiepiscopo præceptore, si nullus adhuc ordinatus erat in Scotia Archiepiscopus, & Palladius absque controuersia primus fuisse dicatur eius gentis Antistes? Habes autem ex antiquitate Sedulij hominis Christiani, eiusdemq. doctissimi, quò intelligas ante Palladium cognitam & acceptam à Scotis Christianam religionem, florente ex ipsis doctissimo viro, eodemque maximè pio, cuius optimi ingenij extant hæcenus complura nobilissima monumenta.

V.

Qui igitur Euangelium primò à Victore Pontifi-

ce Maximo accepere, & à Cælestino Papa primum Episcopum, à quo sunt omnes penitus redditi Christiani, eatenus Christi gratiâ protecere, vt qui olim Gentilicio ritu viucentes ob ferinos mores, vt portentum ostentui erant humano generi, postea omnium præstantissimi euaserint Christiani, Christianamque fidem summa diligentia excolentes, Apostolico munere (vt suis locis dicturi sumus) in exterar gentes longe positas latissimè eam atque locupletissime propagarint. Porro eandem Ecclesiam nobilissimam hoc nostro sæculo De vs tentari permisit, vt Christianæ Constantiæ præclarissimum specimen ederet, cum inter alios martyres habere etiam meruit (quòd nulla hæcenus Christiana gens habuit) ipsam Reginam, Catholicæ fidei exitium decus & ornamentum, diutissimâ confessione in carcere antè probatam, nobiliori coronâ martyrij auctam. Sed iam ad legationes hoc anno in Britanniam missas redeamus.

Duæ fuerunt istæ legationes, nimirum Palladij Diaconialtera, altera verò sancti Germani Episcopi, sed posterior ex priore, ambaque ex vno eodemque procedentes fonte, nempe à Cælestino Romano Pontifice, vt ex Prospero, qui res gestas sui temporis scripsit, apparet, cui & præ cæteris inhærendum prærogatiua tantia auctoris, res quæ ob oculos & præ manibus habuit scribentis, omnes æquè consentient. Duas præterea fuisse Palladij legationes in Britanniam, eodem auctore liquet; priorem nimirum, cum hoc anno occasione hæresis Pelagianæ ab ipso Cælestino Romano Pontifice missus est in Britanniam, posteriorem verò post frequentem annum (vt idem affirmat Prosper) cum Palladius ex Diacono creatus Episcopus ad Scotos ab eodem missus est Cælestino. Agamus de singulis ex ordine rerum gestarum & temporis.

Primum verò quod ad Palladium Diaconum spectat, ex Prospero corrigendus est Beda^f, dum ait, anno octauo Imperij Theodosij Iunioris missum esse Palladium à Cælestino Romano Pontifice: nam Pontificatus ipsius Cælestini ab eo tempore post annos octo contigit, nempe decimosexto eiusdem Theodosij Imperatoris. De Palladio autem, quisnam iste fuerit, peruestigandum est. Græcum fuisse hominem cum dicant, vanè putauit aliquis ex recentioribus & hunc illum fuisse Palladium Ioannis Hierosolymitani perneccesarium: Nam illum non Diaconum, sed Episcopum, non expugnatorem Pelagij, sed defensorem fuisse, superius pluries demonstratum est. Vixit hoc tempore alius quoque Palladius, ad quem Cyrillus Alexandrinus scripsit commentarium de Adoratione & cultu in Spiritu sancto.

Cæterum quem fuisse putamus, constat histemporebus vixisse Palladium Diaconum S. R. E. qui reperitur scripsisse haud pridem sub Zosimo Papa res gestas sancti Ioannis Chrysofomi, nempe dialogum illum alterius Palladij Episcopi Helenopolis cum Theodoro itidem Romanæ Ecclesiæ Diacono: qui quidem Palladius Diaconus apud Trithemium numeratur inter scriptores Ecclesiasticos, nam præter vitam Ioannis Chrysofomi ab ipso scriptam per dialogismum, in quo Palladius Episcopus & Theodorus diaconus interloquuntur, librum etiam contra Pelagianos, & homiliarum librum vnum, & alia Græco sermone ab eodem edita idem tradit. Vtinam extaret liber ille Palladij epistolarum ad Cælestinum: certè quidem, cuncta quæ in hac legatione ab eo gesta essent, fuisse accuratè scriptis mandata illis epistolis, opinari possumus, cum nos illis carentes, de rebus magni ponderis memoriâ perpetuâ dignis, nihil præterea quam quæ dicta sunt ex Prospero, habeamus expressum. Scotos quidem ipsos ab eo ad Christi fidem conuersos fuisse, & ex munere Apostolico consecutum quoque fuisse nomen, vt Apostolus Scotorum fuerit nuncupatus, vna omnium cum Prospero est sententia. Nauigasse quoque ad Hibernos, & illic Euangelium prædicasse mandato eiusdem Cælestini Romani Pon-

VI.

VII.

f Bed. Hist. Anglic. l. 1. c. 14. & de sen. etat. in Theodosio Iuniore.

Trithem. de Scrip. Eccl. f.

VIII.

SCRIPTA PALLADIJ.

tificis, Probus testatur in rebus gestis sancti Patricij a se conscriptis, qui & nominat eundem Palladium, Archidiaconum Caelestini. Porro de morte praeuendo Palladio, S. Patricius ceptum ab eo opus absoluit, de quo suo loco dicendum inferius.

At quoniam resummas & plurium annorum spatio consecras cogitur iactura veterum monumentorum, transilire ieiuni, res, inquam, praeclaras a Palladio in hac legatione perfunctas: age de S. Germani legatione orationem instituamus: de qua primum (quod ad rationem temporis spectat) ex Prospero rursum corrigendus est Beda. Etenim cum Prosper sub huius anni Consulibus referat legationem Germani operam Palladij procuratam, apud Bedam aponitur post obitum Theodosij Iunioris sub Marciano Imperatore: auscultandum autem Prosperum potius ex dictis rationibus, quam Bedam, nemo non videt. Extant Acta ipsius sancti Germani Episcopi legati posteritradita, & omni fide consignata, a Constantio presbytero scripta ad S. Patientem Episcopum Lugdunensem: floruerunt ambo hoc saeculo, estque de vtroque mentio apud Sidonium Apollinarem. meminit etiam eiusdem Constantij, qui vitam S. Germani conscripsit, Isidorus: sed cum Episcopum nominet, alij vero presbyterum, non mirum videtur vt idem postea Episcopus factus sit: sic & apud Sidonium, & in Concilijs Gallicanis Constantius nominatus reperitur Episcopus: scripsit autem ea Constantius ad Censurium Antisidorensem Episcopum, ad quem extat quoque Sidonij Apollinaris epistola. Ex quibus omnibus intelligas, haud ad ignotum ab ignoto & vulgari homine ea de legatione Germani esse conscripta, fed a nobili auctore, qui inter claros illustresque viros huius saeculi vixerit.

Cum vero auctoritate Prosperi satis liqueat, S. Germanum Episcopum in Britanniam a Caelestino missum esse legatum, Constantius vero ac post eum Beda tradant a Synodo Gallicana id factum: potuit quidem vtrumque facile contigisse, vel, vt quem mittendum Synodus illa de legisset, Pontifex comprobasset, vel quem sibi ad eam provinciam legare deberet, ipse Caelestinus arbitrio Gallorum Episcoporum reliquisset. Certè quidem ciades ipsa illata Britannorum Ecclesiae ab ipsoform gentile Pelagio, ac eius discipulis, prius innotuit Episcopus Galliarum legatione Catholicorum Antistitum Britannorum, vt ex Constantio liquet. Qui igitur legibus Imperatorum vndiq; (vt dictum est) exagitati Pelagiani fuere, in insula illa in primis, ex qua Pelagius auctor impietatis oriundus erat, latebras captare curarunt: vbi affectato ex more titulo sanctitatis, in se populi oculos conuertentes, in eos paulatim cum praedicatione Christianae vitae perfectionis, quam se profiteri iactabant, venena haeresis instillarunt, quae ad eos eorum praecordijs inheserunt, vt iam medicinam nullam admitterent, suorumque pastorum lupos arcentium vocem contemnerent: vnde opus fuit, e vicinis Gallijs, immo è longè posita Romana Ecclesia aduersus ingruentia mala auxilium implorare. Sed non vnus Germanus Episcopus tantum suscepit onus subeundum, verum additus est illi collega vir sanctissimus Lupus Episcopus Trecentis: amboque sicut Paulus & Barnabas, in Euangelium segregati. Sed iam rem ipsam a Constantio descriptam reterre aggrediamur.

Eodem (inquit) tempore ex Britannijs directae legatio Gallicanis Episcopis nunciavit, Pelagianam peruersitatem in locis suis late populos occupasse, & quam primum fidei Catholicae debere succurri. Ob quam causam Synodus numerosa collecta est: omniumque iudicio duo praeclarae religionis lumina vniuersorum precibus ambiuntur, Germanus ac Lupus Apostolici sacerdotes, terram corporibus, calum mentibus possidentes. Et quando necesse est laboriosior appareat, tantò eam promptius heros deuotissimi susceperunt, celebritatem negotij fidei stimulis maturantes. Subdit post haec auctor, quomodo in itinere apud Parisios sanctam virginem Genouefam S. Germanus praescius futurorum vocatam Deo depondit, nummumque casu reperitum cruce impressum eidem in memoriam gestandum dedit, ac de nauigatione in Britanniam mox haec addit:

Hi itaque Oceanum mare, Christo duce & auctore, descendunt: qui famulos suos inter discrimina & tutos reddidit & probatos. Ac primum de sinu Gallico flabris leuibus naus in altum prouectae ducitur, donec ad aquor medium perueniret, vbi porrectus in longum visibus nihil aliud videretur quam caelum & maria. Nec multò post occurrit in pelago legionis inimica vis demonum, qui tantos ac tales viros peruadere ad recipiendam populorum salutem liuidis iniquitatibus inuiderent. Opponunt pericula procellas concitant, calum diemque nubium nocte subducunt, & tenebrarum caliginem maris atque aeris horrore congeminant. Ventorum furorè vela non sustinent, & Oceani moles fragilis cymba vix tolerat. Cedunt ministeria victa nauarum. Ferebatur nauigium oratione, non viribus. Et casu dux ipse vel Fontifex, fractus corporis lassitudine, sopore resolutus est.

Tum vero quasi repugnante cessante, tempestas excitata conualuit, & iam nauigium persufus fluctibus, mergebatur. Tunc B. Lupus omnesque turbati, excitant seniore, elementis furentibus opponendum. Qui periculi immanitate constantior, Christum inuocat. Oceanum increpat, & procellis seuentibus causam religionis opponit: statimque, assumpto oleo, in nomine Trinitatis leui aspergine factus seuentibus opprestit: collegam comonem, hòrtatur vniuersos: oratio vno ore & clamore profunditur. Adest Diuinitas as fugantur inimici, tranquillitas serena subsequitur: venti contrarij ad itineris ministeria vertuntur: nauigium famulatrix vnda subsequitur, decursusque immensis spatij, breui optati littoris quiete potiuntur. Itaque, conueniens ex diuersis partibus multitudo excepti sacerdotes, quos veturos etiam vaticinatio aduersa praedixerat. Nunciabant. n. sinistri spiritus & timebant. Qui imperio sacerdotum dum ab obsequio corporibus detruduntur, & tempestatis ordinem & pericula quae intulerat fatebantur, victosque se eorum meritis & imperio non negabant.

Interea Britannorum insulam, quam inter omnes est vel prima vel maxima, sacerdotes Apostolici raprim opinione, praedicatione, virtutibus implauerunt. Et cum quotidie irruente frequentia stiparentur, diuinus sermo non solum in Ecclesijs, verum etiam per triuina per deua fundebatur, vt passim & fide Catholici firmarentur, & deprauati viam correctionis agnoscerent. Erat in illis Apostolorum instar gloria, & auctoritas per conscientiam, doctrina per litteras, virtutes ex meritis: accedebat praeterea tantis auctoribus assertio veritatis. Itaque regionis vniuersitas in eorum sententiam prompta iransierat: latebant abditis persuasionis auctores, & more maligni spiritus gemebant perire sibi populos euadentes. Ad extremum duntur na meditatione concepta, praesumit inire consuetudinem. Procedunt conspicui diuitijs, veste fulgenti, circumdati assentatione multorum: contentionemque, subire alean maluerunt, quam in populo, quem subuerterant, pudorem taciturnitatis incurrere, ne videretur se ipsi silentio damnauisse.

Illic plane immense multitudinis numerositas etiam cum coniugibus ac liberis excitata conuenerat. Aderat populus spectator futurus & iudex. Astabant partes dispari conditione dissimiles: hinc diuina auctoritas, inde humana praesumptio: hinc fides, inde perfidia hinc Christus, inde Pelagius auctor. Primo in loco beatissimi sacerdotes praebuerant aduersarijs copiam disputandi, quae sola verborum nuditate diu inaniter & aures occupauit & tempora. Deinde Antisites venerandi torrentes eloquij sui cum Apostolicis & Euangelicis tonitruis profuderunt. Miscebatur sermo proprius cum diuino, & assertiones frequentissimas lectionum testimonia sequebantur. Conuincitur vanitas, & perfidia confutatur: ita vt ad singulas verborum obiectiones reos se, dum respondere nequieverunt, faterentur. Populus arbiter vix nanus continet: iudicium cum clamore testatur. Cum subito vir Tribunitiae potestatis cum coniuge procedit in medium, decem annorum suam caecam sinibus ingerens sacerdotij: quam illi offerri aduersarijs praecerunt. Sed illi, conscientia punientè deterriti, iungunt cum parentibus preces, & curationem paruulae a sacerdotibus precantur. Qui expectationem populi & inclinatòs aduersarios intuentes, orationem breuiter fundunt. Ac deinde Germanus plenus spiritu sancto sanctam inuocat Trinitatem, & protinus inharcentem lateri suo capsulam cum sanctorum reliquijs collo auulsam manibus comprehendit, eamque, in conspectu omnium puella oculis applicauit: quo statim, euacuatè tenebris, lumine veritatis impleuit. Exultant parentes, miraculo populus contremiscit. Postquam diem ita ex animis hominum persuasio iniqua deleta est, vt sacerdotum doctrinam sitientibus desiderijs sectarentur.

Compressa itaque peruersitate damnabili, vniuersi auctoribus confutatis, ammuque omnium fidei puritate compositis, sacerdotes ad B.

IX. DE LEGATIONE GERMANI EPISCOPI A CONSTANTIO SCRIPTA.

Beda, de sex. etat. & bist. Angl. lib. 1. c. 17.

Isid. de yr. illustr. c. 4.

Sidon. l. 2. epist. 12. & lib. 3. ep. 2. & lib. 6. epist. 22.

X.

Constant. li. 1. c. 19. apud Sur. som. 4.

XI.

SYNODVS GALLICANA EX QVA GERMANVS ET LVPVS EPISC. MISSI IN BRITANNIAM.

Idem li. 1. c. 22.

XII.

XIII. MARIS TEMPESTATEM DVINA VIRTUTE SVPERANT.

XIV. BRITANNIA VNT GERMANVM.

XV.

MIRACVLO FIDEI CATHOLICA PROBATA.

XVI.

Albanum martyrem, auctori Deo per ipsum gratias acturi, properabant. Vbi Germanus, omnium Apostolorum, diuersorumq; martyrum reliquias secum habens, facta oratione, iussu reuelli sepulchrum, pretiosa ibidem munera conditurus: arbitrās opportunum, vt membra Sanctorum ex diuersis regionibus collecta, quos pares meritis receperat calum, sepulchri quoque vnus teneret hospitium. Quibus depositis, honorificeq; sociatis, de loco ipso, vbi beati martyris effusus fuerat sanguis, massam pulueris secum portaturus abstulit: in qua apparebat, cruore seruato, iuere martyrum eadem, persecutore palente. Quibus ita gestis, innumera hominum eodem die ad Dominum conuersa est turba. hæc Constantius. Vide & considera hic opportunè, lector, quam sit putanda Catholica fides, & in sanctorum cultu pia traditio, num ea, quam sanctissimi Episcopi, sequentibus signis, Dei testificatione docebant, an quam in demolitione martyrum sepulchrorum in eadem insula (proh dolor!) sæx hæreticorum hodie vi armorum & carnificina sanctorum extorquet? Sed missis his (nam quis corrigit quos Deus despexit?) sacros Antifites mira adhuc in eadem insula agentes prosequamur. subdit enim Constantius:

CERMANVS PVLVEREM COLLIGIT EX LOCOMARTYRII S. ALBANI.

XVII.

CERMANVS PATIVR PEDIS COLLIXATIO NEM,

Inde diem redeunt, insidiator inimicus, casualibus laqueis preparatis, Germani pedem lapsus occasione contriuit, ignorans illius merita, sicut Iob beatissimi, afflictione corporis propaganda. Et dum aliquandiu vno in loco infirmitatis necessitate constringitur, in vicinia, qua manebat, casuale exarsit incendium: quod consumptis domibus, quæ illic palustri arundine tegebatur, ad habitaculum in quo idem iacebat, flabris simulantibus ferebatur. Concursum omnium ad Antifitem conuolauit, vt eleuatis manibus periculum quod imminobat euaderet. Qui omnibus increpatis, moueri se fidei presumptione, non passus est. Multitudo omnium desperatione perterrita obuiam occurrat incendio. Sed vt potentia Dei manifestior appareret, quicquid custodiæ tentauerat turba, consumitur: quod verò iacens & infirmus defenderat, referuatur: hospitium sancti viri expauescens flamma transfiliuit, vltra citraq; descensuens, & inter globos flammantis incendij in colonne tabernaculi, quod habitator inclusus seruabat, emicuit. Exultat turba miraculo, & victam se diuinis virtutibus gratulatur. Excubabat diebus ac noctibus, ante tugurium pauperis turba sine numero hi animas curari cupientes, hi corpora. Referri nequeunt, qua Christus operabatur in famulo, qui virtutes faciebat infirmus. Et cum debilitati sui remedij nihil adhiberi pateretur quadam nocte candentem niuem vestibus vidit sibi adesse personam, qua manu extensa iacentem videretur attollere, eumq; consistere firmis vestigiis imperabat. Post quam horam ita fugatis doloribus, recepit pristinam sanitatem, vt die reddito, itineris laborem subiret intrepidus.

XVIII.

CERMANVS PRÆSTOEST BRITANNIS ADVERSVS HOSTES

Interea Saxones, Pictiq; bellum aduersus Britones iunctis viribus susceperunt, quos eadem necessitas in castra constrinxerat, & cum trepidi partes suas penè impares iudicarent, sanctorum Antifitum auxilium petierunt. Quis promissum maturantes aduentum, tantum securitatis & fiducia contulerunt, vt accessisse maximus crederetur exercitus. Itaq; Apostolicis ducibus Christus militabat in castris. Aderant etiam Quadragesima venerabiles dies, quos religiosiores reddebat presentia sacerdotum, intantum vt quotidianis prædicationibus instituti certatim ad gratiam baptismatis conuolaret. Nam maxima exercitus multitudo vnam lauacri salutaris exoptat. Ecclesia ad diem Resurrectionis Dominicæ si nondibus contexta componitur, & in expeditione campestri instar ciuitatis aptatur. Madidus baptismate procedit exercitus, fides seruet in populo, & contempto armorum presidio, Diuinitatis expectatur auxilium.

XIX.

VICTORIA SINE SANGVINE DIVINA VIRGATE PARTA.

Interea hac institutio vel forma castrorum hostibus nunciatur: qui victoriam quasi de inermi exercitu presumentes, assumpta alacritate festinant: quorum tamen aduentus exploratione cognoscitur. Cumq; emensa solemnitate Paschali, recessus de lauacro maior pars exercitus arma capere & bellum parare tentaret: Germanus ducem se prælij profertur. Eligit expeditos, circumiecta percurrit: & regione qua hostium sperabatur aduersus, vallem circumdatam editis montibus intuetur, quo in loco nouum componit exercitum, ipse dux agminis. Et iam aderat serox hostium multitudo, quam appropinquare intuebantur in insidiis constituti. Cum subitò Germanus signifer vniuersos admonet, & prædicit, vt voci sue vno clamore respondeant. Securisq; hostibus, qui se insperatos adesse considerant, ALLELVIA, tertio repetitum, sacerdotes inclamant. Sequitur vna vox omnium, & eleuatum clamorem, repercussio aëre, montium conclusa multiplicat. Hostile agmen terrore prosternitur: & ruisse

super se non solum rupes circumdatas, verum etiam ipsam cali machinam, contremiscunt: trepidationiq; micca vix sufficere pedum pernicitas credebatur. Passim fugiunt, arma proijciunt, gaudentes vel nuda corpora eripuisse discrimini. Plures etiam timore precipites flumen quod sensim venientes transferant, deuorant. Vtitionem suam innocens intuetur exercitus, & victoria præstita otiosus spectator efficitur. Spolia colliguntur exposita, & prædam caelestis victoria miles religiosus adipiscitur. Triumphans Pontifex, hostibus suis sine sanguine, triumphans victoria fide obtenta, non viribus. Composita itaq; opulentissima insula securitatem multiplici, superatisq; hostibus vel spiritualibus, vel carne conspicuis, quippe qui vicissent Pelagianistas & Saxones: cum totius marore regionis reditum mouentur. Tranquillam nauigationem merita propria & intercessio Albani martyris parauerunt, quietosq; Antifites suorum desiderijs felix carina restituit.

GERMANVS REVERTITVR ANTISSIDORVM.

XX.

In reditu venerabilium sacerdotum exultant Gallia, gaudent Ecclesia, demones contremiscunt. Certè expectatio proprie ciuitatis B. Germanum votis duplicib; ambebat, quam & apud maiestatem diuinam & inter mundi procellas seruire consueuerat. Tributaria enim functio præter solitū & necessitates innumera ciues suos quasi pupillos orbatos parente deprefferant. Et pro quiete vel requie qua siturus remedia ciuitati, post maritima discrimina labores terrenæ expeditionis ingreditur. Itaq; Gallias illustraturus paratissimo comitatu & exigua euectione progreditur, qui pro largissimis thesauris Christum ferebat in pectore. adiit enim Præfectum Galliarum rogaturus pro ciuib; suis. Post alia verò ab eodem sacro Antifite insignia opera edita, idem auctoꝝ subdit de posteriori legatione eiusdem in eadem insula eadem quoq; ex causa suscepta: sed quoniam ea contigit sub Sixto Romano Pontifice, de ea suo loco agemus.

XXI.

CAELESTINVS ADMONET EPISCOPOS APULIÆ & CALABRIÆ EPITOLAM DEDIT, QUAE ADMONUIT, NE EX LAICIS ASSUMERENTUR EPISCOPI, SED ELIGERENTUR EX CLERO: & QUOD ILLI AD EXCURSIONES SUAS STUDIA POPULI & CONATUM AFFERRET, EOSEM HIS VERBIS ADMONUIT: Docendus est populus, non sequendus: nosq; (si nesciunt) eos quid liceat, quidue non liceat, commonere, non his consensum præbere debemus. Quisquis verò conatus fuerit tentare prohibita, sentiet censuram Apostolicæ sedis minime defuturam: quæ enim sola admonitionis auctoritate non corrigimus, necesse est per seueritatem congruentem regulis vin dicemus. hæc Cælestinus.

Hoc eodem anno ipse Cælestinus Romanus Pontifex, cui in Britanniam S. Germanum legauit, & Scoros ad fidem per Palladium conuertit, pastorali functione sollicitus, vicinarum Ecclesiarum curam non negligens, ad Episcopos Apuliæ & Calabriæ epistolam dedit, qua admonuit, ne ex laicis assummerentur Episcopi, sed eligerentur ex clero: & quod illi ad excursions suas studia populi & conatum afferret, eosdem his verbis admonuit: Docendus est populus, non sequendus: nosq; (si nesciunt) eos quid liceat, quidue non liceat, commonere, non his consensum præbere debemus. Quisquis verò conatus fuerit tentare prohibita, sentiet censuram Apostolicæ sedis minime defuturam: quæ enim sola admonitionis auctoritate non corrigimus, necesse est per seueritatem congruentem regulis vin dicemus. hæc Cælestinus.

XXII.

Sed iam quomodo se habuerint hoc anno res Orientales Ecclesiæ tum multib; Nestorij perturbate, videamus. Nestorius igitur, quam promulgasset hæresim Constantino poli, cupiens per totum Orbem amplioribus spatijs dilatari, omnes quib; pollebat, vires impendit, quo ista posset implere: parum enim sibi visus in ipsa primaria vrbe nouam hæresim promulgasse, ad eam latius diffamandam sua scripta ad diuersos dedit, & inter alios ad Aegypti monachos, quos vt deciperet, se non nisi Nicænæ fidei professorem esse ostentans, nihil se nisi ex Nicæni Concilij præscripto docere, fraudulentè suis litteris præferebat: ex quo factum est, vt nonnulli ex eisdem Aegypti monachis ipsius errori confenserint. hæc quidem omnia Cyrillus ipse testatur. Porro non litteras tantum ad diuersos Nestorius sparfit, sed & libros eiusdem hæresis defensores dedit: quos etiam per Antiochum virum illustrem ad Cælestinum Pontificem misisse, idem qui accepit ipse Cælestinus Papa testatur: quales autem ij essent, quæ de ijdem Nestorij libris postea per visum demonstrata fuerunt sanctissimo anachoreta, declarant, quæ, antequam reliqua prosequamur, hic adducamus in medium ex Sophronio, rem gestam, vt se habuit, describente his verbis:

Cyriillus epist. 1. NESTORIVS LIBROS HÆRESIS SVÆ AD DIVERSOS MITTIT. Cælest. epist. 5. Sophr. Præf. spirit. cap. 66.

XXIII.

Accesimus ad abbatem Cyriacum presbyterum Laura Calamonis iuxta sanctum Iordanem: narravitq; nobis, dicens: Die quadam vidi per somnium mulierem honesta facie, purpura indutam, & cum ea viros duos, & ipsos venerando habitu & aspectu præclaro. Arbitratus sum mulierem illam esse Dominam nostram sanctam Dei genitricem, duosq; viros qui cum ea erant, S. Ioannem Baptistã, & S. Ioannem Theologum & Euangelistam. Egrediusq; de cella, ro-

DELIBRIS NESTORII OSTENSA VISIO.

gabam illam vt ingrederetur. que non accepit. Permansit ergo diutius orans & obsecrans, dicens: Ne, quæso, auertatur humilis factus confusus: & alia plurima huiusmodi. Illa igitur vt me vidit instare precibus, eandemq; postulationem iterare, seuerius mihi respondit, dicens: Habes intra cellam inimicum meum, & vis vt ingrediar? Et his dictis, abscisit. Virgilans autem affligi cepi, & cogit ab am nunguid in mentem peccatum contra illam admisissem: neq; enim erat aliquis alius in cella mea, nisi ego solus. Diutius igitur me ipsum discutens, nihil inueni quod in illam peccassem. Cum vero vidissem me nimio more absorberi, surgens cepi librum, vt legerem, quod per huiusmodi lectionem dolorem meum cogitationesq; repellerem: librum autem illum mutuo acceperam à beato Efychio presbytero Hierosolymitana Ecclesie. Euoluensq; librum, inueni duos ipsius Nestorij libros in fine voluminis scriptos: moxq; agnouit, hunc esse inimicum illi sanctæ Domine nostræ Dei genitricis semperq; Virginis Mariæ. Tunc surgens ab ipso librumq; illi, qui eum mihi accessio dauerat, reddidi, dicens illi: Accipe librum tuum, frater, neq; n. ex eo tantum utilitatis accipi, quantum detrimenti. Cum ille vero detrimentum ipsius causam sciscitaretur, omnem illi rei ordinem retuli: Qui zelo succensus, protinus duos illos Nestorij libros ex volumine praececidit, eosq; igni tradidit, dicens: Non manebit in cella mea Domine nostræ sanctæ Dei genitricis semperq; Virginis Mariæ inimicus. hæc ibi.

XXIV.

^a Cyrill. de dog. Nefso.
^b Cyrill. ep. I. edit. Pel.
DISSIDA INTER AEGYPTIOMACHOS OB LIBROS NESTORII EXORTA.

Eiusmodi namque fuerunt libri illi, quos (vt vidimus) per diuersas Orbis partes Nestorius diuulgauit, quorum blasphemias idem qui supra Cyrillus seorsum collegit & confutauit. Horum causa magnæ inter Aegypti monachos excitata sunt turbæ, ad quas sedandas Cyrillus primam scripsit epistolam, vbi inter alia: Audio exitiales quosdam rumores inter vos profeminatos, nonnullos quoq; oberrare, qui sinceram vestram fidem demoliri studeant, & inanium vocabulorum bullas apud rude vulgus eructantes, virum heroicæ, sacram Virginem appellare liceat, in controuersiam vocare audeant. Præstare sane eiusmodi questionibus omnino super sedere, & in ea que abstrusioris considerationis sunt, nec aliter ferè, nisi veluti in speculo & in enigmate, etiam ab ijs qui ingenij celeritate mentisq; subtilitate polent perspicaci possunt, nequaquam inquirere (nam simpliciorum captum subtiliora theoremata excedunt.) At quoniam horum sermonum expertes non permansisti, sitq; probabile contentiosos quosdam non defuturos, qui venenum, quod semel hauserunt, veluti spicula quadam in imbecilliorum animos desigere conabuntur: operæ me precium facturum putauit, si pauca quadam his de rebus ad vos differerem, &c. docet enim ex Patrû sententia, qui Nicæno interfuerunt Cõcilio, & ex ipso in primis S. Athanasio, sanctissimam Virginem, Deiparam appellatam.

XXV.

CYRILLI MODESTIA IN IMPUGNATIONE NESTORII. Cyrill. ep. 2.

Cum vero in tota illa tractatione S. Cyrillus à Nestorij nomine abstinerit, qui vt blasphemix auctor in primis nominandus erat, hinc ducimus coniecturam, eandem epistolam à Cyrillo primam omnium esse conscriptam, antequam Nestorius perfricta fronte palam se auctorem & defensorem horrendæ impietatis proderet: vel potius (quod testari videtur ipse Cyrillus sequenti epistola) quod et si in libris missis Nestorij nomē inditū esset, haud tamē Cyrillus facillè credere voluit eos esse Nestorij: nam in epistola ad ipsum scripta hæc habet: Noster proinde hic animi dolor ex ijs natus est, quæ pietas tua dixit, aut etiam non dixit: siquidem schedis, quæ ea de re feruntur, parum fidei habeo. hæc ipse in epistola ab Nestorius anno sequenti scripta, postquam scilicet Cælestinus ad Nestorium atque Cyrillum litteras reddidisset, quæ sequentis anni Consulibus signata sunt.

XXVI.

CYRILLVS PRVDENTER DISSIDENTI MYLAT.

Dissimulauit itaque prudenter eo modo Cyrillus, ne videretur vetera instaurare certamina, pugnareque rursum (vt olim Theophilus tempore) Episcopum Alexandrinum contra Constantinopolitanum Antistitem. Quo igitur appareret, se contra heresim, non contra hominem inire certamen, illud hoc ipso rerum exordio consilium inijt, vt sic ad Aegyptios monachos scribens, nomen tamen Nestorij reticeret: quod & præstitit in commentarijs eo argumento ad ipsos Imperatores atque Reginas scriptis: vnde etiam conijcere possumus, hoc quoq; tempore illos à Cyrillo esse conscriptos, tacito Nestorij nomine, ne ex eo Theodosij animus offenderetur, qui Nestorium Antiochiâ accersitum, reiectis cæteris, in Episcopum Con-

stantinopolitanæ Ecclesie deligendum curarât. Quod enim vereretur Cyrillus, ne venena Nestorij in animos Augustorum & Augustarum illaberentur, in aulaque & in magistratus reliquos serperet, vt ad eos scriberet, antedictumq; pararet, in animum induxit. declarat namque ipse hoc animi sui consilium ea epistola, quam post Ephesinum Concilium ad Theodosium dedit.

Cum autem quæ ad Aegypti monachos scripta impij Nestorij perueniant, eadem ab incerto homine Romam ad Cælestinum Papam perlata essent: iisdem in fratrum coepiscoporum consensu percognitis, & horredis confertis blasphemijs ad inuentis, idem Cælestinus ad Cyrillum Alexandrinum Episcopum scripsit, vt diligenter perquireret, num illa reuera fuissent à Nestorio exarata: impossibile enim quodammodo videbatur, talia de Nestorio credere, de quo nuper Orientalium Episcoporum litteris præconia accepisset. testatur id quidem Cyrillus in primis ad eundem Nestorium datis hoc anno litteris, ea occasione, quod audierat illum admodum ex postulare ob datas à se ad monachos litteras aduersus blasphemias ad eos ab ipso Nestorio missas. Epistola autem Cyrilli ad Nestorium sic habet:

Aduenerant Alexandriam viri aliquot veneratione ac fide digni, qui pietatem tuâ grauius stomachari, nullumq; mei laudandi causa lapidè non mouere, mihi renanciarunt. Cupienti aut mihi agnoscere, vnde nam pietas tua in hac egritudine incidisset: Alexandrinus quosdam epistolam illam, quæ ad sanctos monachos miseram, circumferre, eamq; rem odij molestiaq; causam esse, responderunt. Ego vero miratus sum maiorem in modum, pietatem tuam non perdidisse, secumq; reputasse, eas in fide turbas, antequam ego quicquam omnino scriberem, ex quibusdam pietatis tue sermonibus excitatas fuisse. An non, obsecro, priusquam vllæ penitus eiusmodi chartæ vel commentarij circumferrentur, dum quorundam peruersorum emendationi studemus, insignem molestiam pertulimus? Eo namque malum hoc paulatim serpendo peruenit, vt nonnulli Christum, Deum appellari, egrè patiantur, sed potius Diuinitatis organum & instrumentum, hominemq; Deiferum, & alia his ineptiora. Noster proinde hic animi dolor ex his natus est, quæ pietas tua dixit, aut etiam non dixit: siquidem schedis, quæ ea de re feruntur, parum fidei habeo. Cum igitur fides tam insigniter laderetur, totq; passim peruerterentur, qui tandem tacere hic licuit? An non ante tribunal Christi sistemur? An intempestiui silentij rationem reddituri non sumus, præsertim nos qui ea de re hunc in locum ab eucti sumus, vt quæ oportet prædicemus?

Et quid nunc, obsecro, consilij, capiam? (tuam hic namque pietatem appellare compellor) quandoquidem Cælestino religiosissimo Romana Ecclesie Episcopo iubente, cæterisq; pijsimis Episcopis, qui ipsi aduere, ita postulantis, inuestigare cogor, chartula ne illa & exegeset, quæ illuc ad se nescio quomodo perlata sunt, à tua pietate, an vero ab alio quopiam profecta sint: scribunt enim, vt qui grauisimè videantur offensi. Quomodo vero eos, qui ab omnibus totius Orientis Ecclesie subinde huc veniant, & contra hæc schedia grauisimè murmurant, quandoque sedabimus? An exiguis fortè turbas ex huiusmodi hominibus Ecclesias excitatas existimat? Omnes enim ex sudamus: omnes, vt eos qui nescio quo pacto, vt secus quam oportebat, saperent, persuasi sunt, ad rectum veritatis tramitem reducamus, impendio elaboramus. Cum autem pietas tua hanc murandi necessitatem attulerit: quod, quæso, iure me incusat? cur odium in me flagrat? cur temerè me allatrat? cur emendata oratione sua Orbis offensionem non sanat? Nam etsi præterfluxit sermo, vt potè in populo currens, tamen seria retractatione emendetur.

Negraueris, obsecro, ijs qui non leuiter offensi sunt, vnam hanc heroicam vocem largiri, sacramq; Virginem Deiparam appellare: quo illis qui non leuem hinc forte maistitiam ceperunt, medentes, & nostræ quoque famæ & existimationi consulentes, in populorum pace, animorumq; consensione Ecclesiasticos conuentus celebremus. Certo autem pietas tua persuasum habeat, nos & vincula & carceres & cætera omnia huiusmodi in ommoda, quin & ipsam quoque vitam discrimen propter Christi fidem adire paratos esse. Fateor aut, beatæ memoriae Attico etiamnum superstitite, quemdam me de sancta & consubstantiali Trinitate libellum composuisse, in quo & de Vnigeniti quoq; incarnatione nonnulla is qua nunc conscripsi, concinnata at exui. Verum tamen licet non ipsi solim

ad vlt. Aff. Conc. Ephes. to. I. c. 2. edit. Pel. XXVII. CAELESTINVS MANDAT INQUIRIRI DE VERITATE SCRIPTORVM NESTORII

Aff. Conc. Ephes. to. I. cap. 2.

XXVIII. EPISTOLA PRIMA CYRILLI AD NESTORIVM.

XXIX. DINA CYRILLI EXCVSATIO.

XXX. CYRILLVS NESTORIVM EMBENDARI.

XLIII. IUVENALISEPISC. HIERSO LYM. POST PRAILLVM.

Quo ipso tempore, defuncto Prailio Hierosoly morum Episcopo, in locum eius subrogatus est Iuuenalis. Haud quidem ad longioris temporis spatium constat Praillum propagasse sedem, cum extent Cyrilli Alexandrini Episcopi litterae sequenti anno ad Iuuenalem Hierosolymitanae sedis Antistitem datae. quamobrem necessario affirmandum est, irrepisse mendum in Nicephori Chronicon, ubi sedi Praillij anni viginti adscribuntur, cum, habita ratione eius praedecessoris, nempe Ioanis decessus, eum non nisi annos tredecim in sede eadem transegisse dicendum sit. Quantum vero temporis federit Iuuenalis, in fine ipsius dicendum erit.

XLIV.

Haud multum temporis intercessit, cum hoc anno creatus Iuuenalis Episcopus Hierosolymitanus, idem ordinavit Petrum primum Episcopum Saracenorum, quem diximus ex duce ipsorum a sancto Euthymio esse ad fidem Christianam conuersum. De huius in Episcopum promotione superius dictum est: hic autem ad certum eius ordinationis tempus declarandum, oportuit iterum meminisse: nam hoc, vel sequenti anno id accidisse, inde certum deducitur argumentum, quod reperiatur ipse Petrus (vt dicemus) interfuisse post sequentem annum Ephesino Concilio: qui nec ante praesentem annum ordinari potuit, cum nondum creatus esset Iuuenalis Episcopus Hierosolymae, qui dictum Petrum Pontificem gentis Saracenorum ordinavit. Magna quidem Dei providentia factum est, vt quo tempore Dei Ecclesia grauius passura esset ab illis, qui eam propagare deberent in exteris regionibus & barbaros populos, tunc acciderit, vt iidem barbari omnium immanissimum ad fidem Christianam se sponte contulerint, & ex eis vnus constitueretur Episcopus, qui cum alijs sanctis Patribus Nestorium damnaturus esset in Concilio Ephesino: vt planè impletum fuerit Dominicum illud oraculum: Multi venient ab Oriente & Occidente, & recumbent cum Abraham, Isaac, & Iacob filij autem Regni ejicientur in tenebras exteriores.

Matt. 8.

I E S V C H R I S T I

Annus 430.

CAELESTINI PAP. THEOD. 23. IMP. VALENTIN. 6. Annus 7.

I.

TRIGESIMVS supra quadringentesimum Christi annus amborum Augustorum Consulatu, Theodosij nimirum decimo tertio, Valentiniani vero tertio, clarus illuxit, sed Catholicae Ecclesiae ob concitatas per Nestorium turbas aërumnosa: quo litterae ipsius Nestorij vnà cum alijs eius scriptis pro defensione haereticis lucubratis, per Antiochum virum illustre Caelestino Romano Pontifici reddita sunt. Cum paulò post, ante etiam quam ipsa Nestorij scripta in Latinum translata essent, opportune contigit aduentus Romam Possidonij diaconi Ecclesiae Alexandrinae ad eundem Caelestinum Romanum Pontificem; cui cum litteras, tum etiam volumina dedit, quibus Nestorij execranda impietas omni ex parte latissime confutabatur. Quid autem, his acceptis atque perlectis, statuerit Caelestinus contra Nestorium, litterae ab ipso tum ad eum, tum ad Cyrillum & alios eadem ex causa reddita, apertissime indicabunt: de quibus omnibus antequam agamus, ex more, consignanda est certa firmaque demonstratione ipsa veritas temporum; qua stabilita, res quae tractanda sunt, clariori veritatis nitore perspicua in omnibus effulgebunt.

NESTORII ET CYRILLI LITTERAE AD CAELESTINVM ALEXANDRIAE.

II POSSIDONIANILLEGATIONIS TEMPVS.

Cum ex redditus à Caelestino Romano Pontifice ad Nestorium litteris satis liquidò ac manifestè dicatur, eodem ferme momento temporis quo ipse litteras Nestorij accepit, superuenisse Possidonium cum litteris Cyrilli ac voluminibus ab ipso missis, & antequam Latinitate red-

derentur Nestorij scripta, legisse Caelestinù quae per eundem Possidonium missae erant, Cyrilli chartas Latine scriptas: certò certius affirmandum est, eodem anno quo contigit legatio Possidonij, aequè euenisse reddi Nestorij litteras Caelestino. Erat hic Possidonius Ecclesiae Alexandrinae diaconus, vt litterae hoc anno datae ab ipso Caelestino ad Ioannem Episcopum Antiochenum in fine significant: quem quidem hoc item ipso anno Romam à Cyrillo ad Caelestinum venisse legatù, inde potest intelligi, quod litterae ab ipso Caelestino ad Nestoriù tunc primum reddita datae hoc anno leguntur, tertio Idus Augusti, sub dictis anni huius Consulibus Theodosio decimum tertium & Valentiniano tertium, licet mendosè legatur in edita nuper Caelestini ad Nestorium epistola Consulatus Theodosij decimus quartus cum Valentiniani tertio: nam non nisi decimus tertius Theodosij Consulatus cum tertio Valentiniani contigisse, Facti omnes manifestè demonstrant; vt ex Consulatus eorundem qui praecedunt & subsequuntur, absque aliqua vel leui dubitatione potest intelligi.

b. caelest. ep. 6. to. 1. epist. Rom. Pont.

His igitur in hunc modum de veritate temporis stabilitis, iam describamus hic litteras ab ipso Nestorio ad Caelestinum Romanum Pontificem missas, quae tamen non nihil mendosae in veteri scripto codice leguntur his verbis:

III.

Ex codice Antonij Augustini. * vnanimiter nobiscum obtinent e concordia impugnatu NESTORII EPISTOLA AD CAELESTINVM.

Fraternas nobis inuicem debemus colloquutiones, vt vna inter nos secundum obtinente concordia pugnaturi diabolum pacis inimicum. Quorsum hoc antiloquium? Iulianus quidam & Florus & Orontius & Fabius, dicentes se Occidentium partium Episcopos, saepe & piissimum & pradicatissimum Imperatorem adierunt, ac suas causas desleuerunt, tamquam Orthodoxi temporibus Orthodoxis persecutionem passi: saepe eadem & apud nos lamentantes, ac saepe reiecti, eadem facere non desierunt: sed infistunt per dies singulos implentes aures omnium vocibus lacrymosis. His quidem ad eos sermonibus, quibus oportuit, vsi sumus, cum negotij eorum veram fidem nesciremus. Sed quoniam apertior nobis de causis eorum notitia opus est, ne piissimus & Christianissimus Imperator noster molestiam saepe ab his sustineat, ne nos, ignorantes eorum causas, circa negotij defensionem diuidamur, dignere nobis notitia de his largiri: ne vel quidam ignorando iustitiam veritatis importuna miseratione conturbentur, vel canonicam indignationem beatitudinis tuae, qua contra eos pro sectis religionis forte probata est, aliud quiddam quam hoc estiment. Nam sectarum nouitas multum meretur defensionem à veris pastoribus. Vnde & nos non modicam corruptionem Orthodoxia apud quosdam hic reperientes, & ira & lenitate circa agros quotidie vitimur.

* nullam.

IV.

Est enim aegritudo non parua, sed assinis putredinis Apollinaris & Arii: Dominicam enim in homine vnionem ad cuiusdam contemperationis confusione passim commiscunt, adeo vt & quidam apud nos clerici, quorum alij ex imperitia, alij ex haeretica fraude in se olim celata, quae plurima & Apostolorum temporibus contigerunt, tamquam haeretici egrotent & aperte blasphemum Deum, Verbum Patri Homousion, tamquam originis initium de Christotoco Virgine sumpsisse, & cum templo suo adificatus esset, & carni conspultus, eandemq; dicunt post resurrectionem commiscuisse carnem, sed in naturam transisse Deitatis (vt in compendio dicam) & Deitatem Virginem & ad originem coniunctam Deitati ad Deitatem transisse blasphemant ipso Verbo Desicationis: quod nihil est aliud, nisi verumque corrumpere: sed & Virginem Christotocum ausi sunt cum modo quodam, Theotocum dicere: hanc enim Theotocum vocantes (ita qui dem legendum esse, persuadet, quod in Concilio Ephesino à ceteris haec sic reddantur: Citra horrorem sacram Virginem Dei genitricem appellant) non perhorrescunt quiddam sanctissimi, & supra omnem pradicacionem Patres per Nicæam nihil amplius de sancta Virgine dixissent, nisi quia Dominus noster Iesus Christus incarnatus est ex Spiritu sancto & Maria Virgine. Et taceo Scripturas, quae vbiq; Virginem matrem Christi, non Dei Verbi, & per Angelos & per Apostolos pradicarunt.

*

d Rom. 1. Conc. edit. Nicolin.

Propter quae quanta certamina sustinimus, estimos am unprecedentem docuisse beatitudinem tuam, hoc quoque attendentem, quòd non frustra certauerimus: sed emendati sunt, gratia Domini, multi ex his qui peruersi erant discedentes a nobis, quia propria & parient Homousios natiuitas, cui viuere commissus est: illa in homine vno creatura est humanitatis Dominica, Deo coniuncta ex

V

* locus de prauus.

Virgine per Spiritum. Si quis autem hoc nomen Theotocon propter natam humanitatem coniunctam Deo Verbo, non propter parentem proponet; dicimus quidem hoc vocabulum in ea quae peperit, non esse conueniens. Oportet enim veram matrem de eadem esse essentia * ex se natam. Ferrit amen potest hoc vocabulum propter ipsam considerationem, & quod solum nominetur de Virgine hoc Verbum propter inseparabile templum Dei Verbi ex ipsa, non quia ipsa mater sit Dei Verbi: nemo enim antiquior em se parit. Hec quidem existimo praecedentem famam significasse. Exponimus verò etiam nos quae contigerunt. Rebus ostendimus, quia si aeterno animo negotiorum eorum, quos praediximus, nosse cupimus, non desiderio curiositatis importuna, cum & nostra narramus tamquam fratres si a tribus, veritatem secliarum nobis inuicem publicantes, ut sit mihi principium litterarum verissimum. Dixi enim, cum has litteras inciperem, quia fraternas nobis debemus inuicem colloquutiones. Omnem quae tecum est in Christo fraternitatem, & qui mecum sunt, salutamus. haec tunc Nestorij litterae ad Caelestinum scriptae ab eo praetensa causa Pelagianorum Episcoporum.

* qua est

VI.

Hi quidem damnati in Occidente, & sedib. expulsi, Constantinopolim commigrarunt, à Theodosio Imp. auxilium imploraturi: quorum itidem occasione alias quoque post haec se dedisse litteras, idem Nestorius testatus est posteriori epistola ad Caelestinum data: quas ab eodem codice acceptas curauimus. Quem autem primo loco posuit Iulianum, ut Pelagianorum signiferum, haud alium esse putamus, quam illum Episcopum Capuanum patria Atellanensem, ut Prosper in Chronico docet, quem sanctus AUGUSTINVS contrarijs scriptis exagitauit. Posterior verò epistola Nestorij ad Caelestinum sic habet:

Ex codice Antonij Augustini. VII. POSTERIOR EPIS. TOLA NESTORII AD CAELESTINVM.

Saepe scripti beatitudini tuae propter Iulianum, Oronium & ceteros qui sibi vsurpant Episcopalem dignitatem, & creberrimam aditorem apud pssimum & praedicatissimum Imperatorem faciunt, nosq; concidunt se frequentibus lamentationibus, tamquam temporibus Orthodoxis de Occidente proiecti. At bucusq; scripta de his à tua veneratione non suscipimus, quae si haberem, possem eis respondere, darem q; compendiosum responsum lucubus eorum: nunc enim ab incertis dictis eorum non habet quis ad quod se conuertat; alijs hereticos eos vocantibus, & idem de Occidentibus patribus * proiectos esse dicentibus; ipsis verò iurantibus calumniam se sustinuisse, & periculum pro Orthodoxa fide ex subreptione perpeffos. Quorum vtrum certum sit, nobis grauis est ignorantia. Nam condolare eis, si verè heretici sunt, crimen est: & iterum non condolare, si calumniâ sustinent, durum & impium est. Dignetur igitur amantissima Dei anima tua informare nos, qui ad vtrumque momentum bucusque diuidimur, id est, & ad odium, & ad miserationem eorum. doceri autem volumus quam de his sententiam teneamus: detinemus enim eosdem viros per dies singulos dissimulantes spe & expectatione beatitudinis tuae. Non est enim, o venerandissime (sicut nosti) res vilis discussio pie sectae, nec parua est probatio eorum qui hoc agunt. Multus enim etiâ nobis labor hic celebratur, dum elaboramus eruere sordidissimâ impietatem pessima opinionis Apollinaris & Arii de Ecclesia Dei: nescio enim quemadmodum quidam de Ecclesiasticis quamdam contemperationis imaginem Deitate & humanitate Vnigeniti accipientes agrotant aegritudine praedictorum hereticorum, dum & corporis passione audent superfundere Deitati Vnigeniti, & immutabilitatem Deitatis ad naturam corporis transisse consingunt; & vtramq; naturam, quae per coniunctionem summam & inconfusam in vna persona Vnigeniti adoratur, contemperationis mutabilitate confundunt. Caci, qui nec sanctorum illorum Patrum expositionem meminere, aperte ad eos reclamantes: Credimus in vnum Donum Iesum Christum Filium Dei incarnatum ex Spiritu sancto & Maria Virgine. Hec enim vox in nomine quod significat vtramq; naturam, id est, Christus est Deitati Patris Honoris, humanitas verò posterioribus temporibus nata est ex sancta Virgine, quae propter coniunctionem Deitatis ab Angelis & hominibus simul colitur. Eum ergo qui hic propter secliarum prauitatem tot laboribus fatigatur, considero quid iterum patine esse est, si negotium praedictorum virorum nesciat, timeatq; nimis ne additamentum hereticorum per ignorantiam hic positus faciat. Vnde rogo, ut vniq; studiosum sit sanctae animae tuae donare notitiam praedictorum virorum, maxime cum litterarum sequester fideiis. Valtentus cubicularius posuit beatitudini tuae per se exponere molestias eorum. Omnem in Christo fraternitatem quae tecum est, ego & qui

* partibus

meum sunt, plurimum salutamus. haec tunc Nestorij ad Caelestinum litterae pro Pelagianis primo loco scribentibus.

Sed quodnam Nestorij consilium fuerit scribendi ad Caelestinum Romanum Pontificem, peruestigandum est. Ut autem qui iam fermè biennio tacuisset, modò ad ipsum scriberet, insuperque vnâ cum litteris & codices à se pro haereticis defensione illis adiungeret: ea quidem ex causa id factum esse videtur, quòd cum idem Nestorius in promulganda haereticis acerrimè sibi aduersantem Cyrillum Alexandrinæ Ecclesiae Episcopum inuenisset, qui tum sedis auctoritate, tum excellenti doctrina Orientales Episcopos ad suas partes trahere facile posset: considerans ex antiquorum vsu, in huiusmodi de fide obortis controuersijs dubia lance suspensis in eam partem fauorabile inclinare iudicium, in quam Romani Pontificis sententiae calculus apponeretur: ut cum promereri posset, omnem conatum adhibuit, curans id tractari per Antiochum virum illustrem, qui Caelestino Papae, quae pro defensione haereticis haec tunc ab eo essent scripta, redderet; ut illis (ò summa dementia!) primario Catholicae sedis Antifite persuaso, vniuersa simul cum eo Catholica Ecclesia in eadem quoque sententiam traheretur. De huiusmodi quidem vana hominis spe haec habet Cyrillus in epistola b data hoc anno ad Iuuenalem Hierosolymorum Episcopum, verbis his: Ratus autem quòd & Romana Ecclesia sacerdotem in suam sententiam pertrahere queat, scripsit ad dominum meum ac religiosissimum ac pientissimum Caelestinum, inserens epistolis dogmatum suorum peruersitatem: misit autem & multas expositiones, ex quibus peruersa sapere deprehensus, ac iam cum execratione tamquam hereticus condemnatus est. haec Cyrillus.

VIII. NESTORII VSUS TAT CAELESTINVM IN DVCKERE IN SVAS PARTES.

b Apud Cyrill. ep. 16.

Sed quae sunt ista consecuta, dicamus. Tam planè se felicit inanis spes sua & caeca praesumptio miserum, qui fieri posse stulta existimatione putauit, ut Ecclesia, quae (ut est sententia Patrum) haereticos omnes semper incessabili studio inflectata, eadè penitus profligauit atq; defecit; eadem ipsa exceptura foret tale portentum, monstrum quae deformis, omniumque teterrimum, quod spiritu satanico concepsisset, vanitate formasset, & horrendum visu compositum peperisset superbia, aluisset maledictis, atque blasphemijs faginasset. Sed quomodò illud, simul ac Romae visum, eodem fermè momento temporis Apostolico consilium est gladio, iam dicamus. Primum vero de Cyrilli ad Caelestinum Papam epistola, quae & primo loco lecta est, instituiamus orationem pro ordine rerum gestarum actemporum.

IX.

Cyrillus igitur Episcopus Alexandrinus cum frustratè Nestorij emendationem, quam ex Caelestini Papae litteris procurauerat: quo de omnibus ipsum Romanum Pontificem redderet certior, ad ipsum legauit (ut dictum est) Possidonium Ecclesiae Alexandrinæ diaconum, cui ad eundem litteras dedit. Praeterea verò, ne in damnationem Nestorij excitaret ipsum Caelestinum ad id praestandum paratum, sed vt dilatione aliqua expectaretur, si tolerantia eiusdè haereticarum morbus curari posset, ista in mandatis Possidonio dedit: Si (inquit) Nestorij litteras & expositionum illius codices redditis Caelestino comperis, tu quoque illi meas redde litteras: sin secus, non reddas. sed haec interius. Possidonius autem cum comperisset, tam epistolas quam exegetes illius Caelestino fuisse exhibitas, compulsus est ipse quoque quas ferebat exhibere. haec namque ita transacta esse, ex relatione Petri Primiticeri Notariorum presbyteri Alexandrini cointexta Ephesino Concilio habentur expressa. Extant autem ipse Cyrilli litterae ad Caelestinum Papam Possidonio datae, quarum est exordium d: Si in rebus vsq; adeo serijs & necessarijs, &c. vbi inferius: Tradidi (inquit) & epistolas quoque à me scriptas (ad Nestorium scilicet) Possidonio, vt tuae sanctitati eas offerat. fuisse autem has primas litteras à Cyrillo ad Caelestinum conscriptas id illis ipse verbis ostendit, vbi ait: Sane haec tunc alium tacui. Neque enim quicquam omnino de illo, qui Constantinopolitanam Ecclesiam hoc tempore administrat, vel ad religionem tuam, vel ad vllum alium cōsacerdotem nostrum scripsi, non ignorans praecipitem celeritatem in eiusmodi rebus cum vitio plerumq; coniunctam esse solere, &c.

X.

CYRILLVS QVAM PATIBENTER AGAT AD VERSVS NESTORIVM.

a. Cone Ephes. T. 2. edit. Pelt. d. Tom. 1. e. p. Rom. Pont. post epist. 2. Caelest.

Post haec verò narratis quae gefecerit Nestorius aduer-

XI.

fus Catholicam fidem, quæ ipse Cyrillus pro eiusdem defensione operatus esset: quâvis sciret, quod & alijs prædicâret, scriptis quæ firmâret, Nestorij sententiam omni esse execratione dignam, tamen haud suarum partium esse ratus, novam hæresim condemnare, & quæ de fide exorirentur quæstiones definire, sed id tantummodò muneri esse Romani Pontificis, ista ad finem epistolæ subijcit: *At quamvis res ita habeat, non prius tamen illius communionem confidenter deserere ausi fuimus, quàm hac ipsa pietati tuæ indicaremus. Digneris proinde, quid hic sentias, declarare, quo liquiddò liberis confiteri, communicare ne nos cum illo oporteat, an verò nobis eadem denunciare, neminem cum eo communicare, qui huiusmodi erroneam doctrinam fouet & prædicat. Porro tua integritatis mens ac super hac re sententia non modò pijsimis Deoq; deuotissimis Macedonia Episcopo, sed totius quoq; Orientis Antistitibus perspicue per litteras exponi debet: nam cupientibus illis ansam dâbimus, ut omnes vno animo in vna sententia persistant, rectaq; fidei, quæ iam impugnatur, opem ferant. & in fine post recentios tomos, quo pro fide Catholica à se scriptos mittit Romam ad Cælestinum, mox addit: Tradidi & epistolas quoq; à me scriptas Possidonio, studiosè illi iniungens, ut tua sanctitati eas offerat. hæc tamen ipse. Vidisti haud obscure, lector, pristinum morem ab ipso exordio Romanæ Ecclesiæ in Annalibus demonstratum, nimirum solius esse cathedræ Petri, quæstiones de fide definire, & emergentes hæreses cum earum auctoris bus condemnare.*

ROMANI PONTIFICISSVM-MA AYC-TORITAS

XII. SYNODVS ROMANA CONTRA NESTORIVM.

In Aff. Cõc. Ephef. edit. Pelt. tom. 1. c. 2.

XIII.

Euag. lib. 1. c. 4.

XIV.

EPISTOLA CAELESTINI AD NESTORIVM

DE SISINIO EPISCOPO CONSTANTINOP.

Eccle. 3.

Galat. 1.

Cælestinus igitur, his visis Cyrilli litteris, perlectis quæ ab eo missis vnâ cum ipsis etiam voluminibus, postea quibus inspectis Nestorij litteris & reliquis ab eodem pro defensione hæresis scriptis, conuocat Episcopos: habitâ Synodo, omnium sententiâ fuit tanta blasphemia condemnata, auctori verò ipsius decem dierum ad resipiscendum concessum est spatium, eâdem damnatione feriendum & ipse si in asserto errore persisteret. Collectum quidem fuisse ea de causa Romæ ex more Concilium, litteræ Cyrilli ac Nestorij postea redditæ declarant his verbis: *Et quid nunc, obsecro, consilij capiamus? (tuam hic namq; pietatem appellare compellor) quando quidem Cælestino religiosissimo Romane Ecclesiæ Episcopo iubente, ceterisq; pijsimis Episcopis, qui illi adiuuere, ita possulantibus, inuestigare cogor. &c. est de eadem Synodo etiam mentio in alijs litteris Cyrilli ad Ioannem Antiochenum postea datis.*

Quæ igitur tunc in Romana Synodo à Cælestino Pontifice aduersus Nestorium definita fuerunt, ab eodem Pontifice in datis ad eum litteris sunt expressa: quarum cum plura extent exempla ex Græco reddita, nos eandem ex veteri Cresconiana Collectione, describemus epistolam, quam quidem Patres Concilij Ephesini præconijs extulerunt, & Euagrius Scholasticus pro dignitate argumenti, & auctoritate scribentis, diuinam appellat: quæ tum ex Latino in Græcum, & rursum de Græco in Latinum reddita translatione, tum etiam scribentium vitio (ut allolet in antiquioribus, quæ sæpè sæpius descripta esse oportuit) aliqua interdum contraxit, ille menda cognoscitur. Sed utcumque sit, veneranda certè antiquitate conspicua permanet; quæ primùm ad ea quæ spectabant ad Pelagianos, pro quibus Nestorius scripserat, respondit. est autem huiusmodi:

Dilectissimi fratri Nestorio Cælestinus.

Aliquantis diebus vitæ nostræ post nefandum, & sæpè damnatum dogma Pelagij atq; Cælestij Catholica fides quietem habuit, quando eos cum suæ disputationis sequacibus telis vnitatis sententiæ Oriens Occidensq; percussit. Deniq; sanctæ recordationis Atticus Catholicæ magister fidei, & verè beati Ioannis etiam in ista successor, eos ita persecutus est pro re communi, ut ijs nec standi quide illic copia præstaretur. Mansit nos post eius exitum sollicitudo vel maxima, cum successor ipsius, vtrum etiam in eius fide succederet, quaeremus: quia difficile est continuari quæ bona sunt (nam sibi sæpè alternis vicibus aduersa succedunt) habuimus tamen post hunc, à quo ex animo continuo deserendi, sanctum Sisinnium, celebratum simplicitate & sanctitate collegam, eam fidem quam inuenerat, prædicatam. Legebat profectò simplex sanctitas & sancta simplicitas, timendum magis, quàm alitè sibi esse sapiendum: & alibi, alitè sanctanda non esse, & iterum: Si quis aliud prædicauerit, quàm quod

prædicauimus, anathema sit. Hoc tamen exiit de saculo, cum se sollicitudo nostra in tantum, in quantum ei Dominus noster permisit extenderet; letificauit animam nostram vniuersorū enarratio nuntiorum, quam mox firmavit eorum, qui interfuerunt ordinationi tuæ, relatio collegarum; qui tibi testimonij tantum detulerunt, quârum ferri huic debuit, qui aliunde videbatur electus. Tanta autem opinione vixisti, ut tuis te aliena ciuitas inuideret: tanto nunc terrore vitæ aris, ut tui in alijs videant qualiter fuerint liberi.

Dudum sumpsimus epistolas tuas, quibus in angusto nihil potuimus dare responsi: erat enim Græcus in Latinum sermonem vertendus: quod cum licet serò facimus, sancti fratris & coepiscopi mei Cyrilli probatissimi sacerdotis per silium meum Possidonium diaconum talia de te scripta suscepimus, quibus his qui de tua ordinatione detulerant, perisse suum testimonium doleremus. Bonis enim principijs tuis malus (quantum videmus) successit euentus: bonis inquam, principijs, quæ apud nos ita celebrata fuerant, ut responsum dantes ad relationem fratrum, vos faceremus participes gaudiorum. Sed considerantes nunc & querelam de te prædicti fratris, & interpretatas tandem epistolas apertam blasphemiam continentes; illud nobis Apostolorum videmus esse dicendum: Vellem mutare vocem meam, quia confundor in vobis: quinimodò mutauimus, nisi de precipitijs se reuocet impius disputator. Necessè est enim, ut malum ex vobis ipsis, sicut præcipitur, auferamus. Legimus ergo epistolam tuam, & eos libros, quos illustri viro filio meo Antiocho reddente, suscepimus. In his quidem à nobis inuestigatus, deprehensus & tentus es, quod multiloquio labefactaris, dum verâ inuoluis obscuris, rursum viraq; confundens, vel consisteris negata, vel nitens negare confessa. Sed in epistolis tuis apertam non tam de fide nostra, quàm de te tulisti sententiam, volens de Deo Verbo aliter quàm fides habet omnium, disputare.

Ecce nunc inquam, de te vocamur sententiam, ecce quatuor sunt beneficia nouitatum: postquam ignoratus electus es, cognitus accusaris. Iam nunc cum illo Gentium doctore dicendum est: *Nam quid oramus, secundum quod oportet, nescimus. Nonne hac Ecclesia illi verba conueniunt? quæ probatos sibi viros, non notitiam, sed famam secuta, contempsit, iam imbatens tum opinioni bene de te credentium. Quis enim intra ouile velut rapacem lupum putaret abscondi? Ox est eiusdem Apostoli: Oportet hæreses esse, ut probati manifesti sint. Aperi aures, & eius ad Timotheum vel Titum dictos audito sermones: quid his aliud præcipit, quàm ut nouitates vitent vocum profanas? Ad impietatem enim ista proficiunt, quæ semper spinas & tribulos intulerunt. Timotheum certe rogasse se dicit, ut Ephesi remanens, nunciaret quibusdam, ne qui aliter prædicaret. Ante oculos mihi Hieremie Prophete verba sunt: Horribilia inquit facta sunt super terram, Prophete iniquitates prophetarum. Hæc, dicas volo, quasi ignota te transeunt, aut quasi nota contemnunt? Si quasi ignota te transeunt, non sibi pudoris reatum discere, quando timoris non fuit peruersum docere. Si quasi nota contemnunt, intellige te inexcusabilem fore, cum à te commisi tibi talenti quæserit ille rationes, qui per nos de hoc sancto fenore suum lucrum semper expectat. Aspice quæ pena illum manet, qui abscondit acceptum, qui in regnum certè restituit quod accepit: vnde euidenter aduerte quod sit & quale periculum, nec hoc quod accepit, reddidisse. Antu Domino dicturus es: Quod dedisti mihi, custodiui: cum sic scindi partes eius videamus Ecclesiæ?*

Quæ conscientia vitium, penè ab omnibus in hac ciuitate desertus? optaueram eos tunc fuisse tam cautos, quam nunc sunt, cum sibi desiderant subueniri. Vnde tibi in has quæstiones verba dirigere, quæ sit blasphemia, cogitasse? Vnde hæc in populo Episcopum prædicare, quibus Virginei partus reuerentia sauciatur? Non debent veteris fidei puritatem blasphemia in Deum verba turbare. Qui vniquæ non dignus est anathemate iudicatus, vel adiciens vel detrahens fidei? Plenè iterū ac manifestè tradita ab Apostolis nobis nec augmentum nec imminutionem requirunt. Legimus, in libris nostris non addi debere, non detrahi: magna quidem & addentem & detrahentem poena constringit. Vnde cauterium præparamus & ferrum: quia vltra non erunt fouenda vulnera, quæ merentur abscondi. Scimus certè maiorâ vitia maiore semper dolore sanari. Inter multa quæ à te impie prædicata vniuersalis recusat Ecclesia, è Symbolo ab Apostolo tradito, plangimus hac verba fuisse sublata, quæ nobis totius spè vitæ salutisq; promittunt: quod quare fiat, loquentur epistolæ tuæ, de quibus nulla dubitatio est, quia eas ipse misisti: quas in manus nostras nolueramus venire, ne de tanti cogere sceleris genere iudicare: omnium disputationum tuarum vias breuiter earum sermo con-

XV.

DE PLO-RAT A-MENTIAM NESTORII.

1. Cor. 5.

XVI. veneficia

f Rom. 5.

1. Cor. 11

1. Ti. 6.

2. Tim. 2.

1. Tim. 1.

k Hier. 5.

1. Mat. 25

m 10. 19.

XVII.

n Deut. 4.

12.

clu sit.

lustr. Extendisti te latius, multis anfractibus circumfisti, serò tandem diuerso itinere peruenisti ad impium constitutum. Scimus quid ille casuerit, qui precipit contentiones vel pugnas legis esse vitandas: Sicut enim (inquit) inutiles & vana. Quod igitur vanum & inutile iudicatur, nemo dubitat minime profuturum.

2. Ti. 6.
Tit. 3.
AVIII.
ANATHE-
MATIS
COMMI-
NATIO.

Itaque, quamuis & iam frater Cyrillus secundis te epistolis suis asserat esse conuentum, intelligas volo post primam & secundam illius & hanc correctionem nostram iam constet esse iam tertiam, ab vniuersitate collegij & conuentu Christianorum te profusum esse se iun- tum; nisi mox, quae maledicta sunt, corrigantur; nisi in eam viam redeas, quam se Christus esse testatur. Male in hunc arma despera- tionem mouisti, qui te super famam suam velut fidelem prudentem em- gressus permiserat, ante constitui. Perijt tibi huius vice officij beatitudo pro- missa: non solum non das cibum in tempore, verum etiam veneno in- terficias, quos ille suo sanguine & sua morte quasiuit. Venenū namque sub tuis labijs, quae maledictionis & amaritudinis plena videntur, cum contra aemul qui suauis est, niteris disputare. Vbi est diligenti- a pastor alius? Pastor bonus animam suam ponit pro ouibus suis: merce- narius verò est, qui eas lupis dimittit & tradit. Quid hic tu pastor a- cturus es, qui Dominicum gregem pro lupis ipse dispergis? Ad quā- grex Dominicus septa confugiet, si intra ouilia Ecclesiae sanciat? Qua futurus est tuitione defensus, qui te patitur pro custode raptore- rum? Et alius (inquit Dominus) habeo oues quae non sunt ex hoc o- uili, & illas oportet me adducere. Ille alius se promittit adducere: tibi pereunt quas habebas. Tamen si quidem certum sit, quoties ista contingunt, non oues pastoribus, sed magis ouibus perire pastores. Et vocem meam (inquit) audient. Quare? Vt fiat vnus grex. Ad illius vo- cem vnus sit grex: ad tuam vocem aut inscitur, aut fugatur. Durum est, vt in te de Actibus Apostolorum beati Pauli verba conueniant: Ego (inquit) scio quia introibunt post discessum lupi graues in vos, non parcentes gregi: & ex vobis ipsis surgent homines quarentes peruersa, vt abducant discipulos post se. Haec à te alijs, quā- dicta tibi velimus: docenda enim tibi fuerant, nō discenda quae dicimus: nā quis ferat, doceri Episcopum qualiter debeat esse Christianus?

b Ioha. 10.
c Ibidem.

d Act. 20.

XIX.

Diligenter aspicere in quam conditionem voceris: accerseris, argueris: quid horum conuenit sacerdoti? duris durae responso: si tamē vicissitudo est, verbis blasphemiam vindicare. Antibi à nobis existi- mas esse parcendum, cum anima tua ita ipse non parcas, & omnibus velis & praeteritis & presentibus & futuris beneficium salutis au- ferre: Persequar planè Domini mei fidelis seruus inimicos, cum Pro- pheta c asserat, odio eos odisse perfectum. Memor rursus, altero loquē- te f, ne parcam. Quem hic ego respiciam? Cui hominis aliquod re- seruamus, quando egitur vt mihi totius spei meae causa tollatur? Ipsius in Euangelio Domini verba sunt quibus ait: non sibi patrem, non si- bi matrem, nec filios, nec aliquam necessitudinem debere proponi. Etenim talis frequenter est pietas, ex qua nascitur impietas, cum vincente carnis affectu, charitati illi, quae Deus est, charitas praepo- nitur corporalis, cuius intuitu aliquibus sepe deserimus: at vbi ad eum tenditur, qui est ipsa dilectio, necesse est nec illa seruentur, quo- rum auctor vocatur in causam.

e Psa. 138.
f 2. Co. 13.
g Matt. 19

XX.
EXHOR-
TATIO
AD NE-
STORIUM

Expergiscere tandem: quia non sunt ista dicenda vigiliae, quas non exhibes custodiae, sed rapinae. Velimus te in hoc quod praedicas dormire, & vigilare in hoc quod impugnas. Leuius certe ferremus, si in vtrūq; dormire nemo: tibi perditus esset, nemo quas sitis: nullo ani- mi vtrūq; dispendio moueret Ecclesia, nullo cōpendio letaretur. Satiū- ei esset si hanc spō suo, ita vt acceperas, resignares. Sed quid multis moror? loquente architecto Paulo h, frustra super aedificatum; quid, quae so, in quo non inuenio fundamentum? Audio, vim maximam Catholicè sentientes, quibus nos cōmunicamus, clericos sustinere: ita vt his etiam ciuitas interdicitur dicatur: latamur eos praemium confessionis, acquirere; sed dolemus, quod Episcopo persequente. Be- atus Paulus Apostolus persecutorem predicatore mutauit: nefas est maximum predicatorem persecutorem mutatum. Digere in numerū retrō haereticos, qui huiusmodi quaestiones Ecclesia intulerunt: quis vquam de hoc certamine victor reuertit? Habes certè tua ciuita- tis exemplum: Paulus ciuitas Samosatensis, occupata Ecclesia Antio- chie, cum talia praedicaret, collegit suorum seminum mensem: reli- quos inuentiones malorum, Ecclesiis occupatis, sententia censura semper non dispar eiecit.

h 1. Co. 3.

XXI.
DE PELA-
GIANIS.

Hos quoque haereticos, de quibus nos, velut eorum quae gesta sunt nescimus, consilium voluisti; sedibus suis, iniusta dicentes, expulsi ius- ta damnatio: quos illic inuenisse requiem, non putamus esse miran- dum: inuenerunt enim impiam praedicationem, cuius comparatione se existimant innocentes. Legimus quā- benè teneas originale pec-

catum, qualiter ipsam naturam asseras debitoricem, & eum delictū merito reddere, qui descenderit de genere debitoris. Quid tecum faciunt, qui sunt haec negando damnati: numquam sine suspitione ea quae sibi sunt aduersa conueniunt: eijcerentur denique, si tibi quoque, si- militer displicerent. Cur tamen ea quae in hoc tunc sunt acta, que- runtur; cum certum sit, illinc ad nos à Catholico tunc Antistite Ar- tico gesta directa? Cur non sancta memoria Sifinnius quaesuit? quia vtrique sub decessore suo probauerit eos iure damnatos. Desceant in- felices, spe se hominum fuisse deceptos, quibus iam potuit propter communionem sola penitentia subuenire. Ecce scire de his incipis, si qua ante nescisti. Causam tuam magis modò quā- aliorum Ca- tholicae & festina deliberatione curato: quia conuenienter dicimus: Medice cura te ipsam, qui alijs desideras subuenire: agritudinis tuae qualitas non recipit, aut prestare per mittit inducias.

i Luc. 4.

Alexandrina Ecclesia sacerdotis fidem & probauimus & pro- bamus. Et admonitus per eum, rursus eadem sentire te oportet, qua- nos, si nobiscum frater esse vis. Si tibi sensus datur, damnatis omni- bus quae hucusque sensisti, statim haec volumus praedices, quae ipsū- videas praedicare. Nos contra eas etiam volumus sacerdotes esse cor- reptos: quibus sicut praemissa conuentione consulimus, ita in hos ne- cesse est damnationis sententiam, si abutuntur nostra salubri admo- nitione, firmemus. Hoc tamen erit post damnationem prauis dogma- tis plenum correctionis iudicium, si reuocentur omnes ad Ecclesiam, qui propter Christum caput eius videntur exclusi, reuocentur omnes. Quod nisi fiat quod dicimus, eijciendus qui eiecit: quamuis in nostra communionem sint isti, in quos talis cognoscere extitisse. Ad clerum quoque Ecclesia Constantinopolitanae, vel omnes qui censentur no- mine Christiano, qualia necessitas postulauit, scripra direximus: vt si in peruersa disputationis obstinatione persistis, nec haec quae frater Cyrillus praedicat nobiscum praedicaues; à nostro collegio, cum quibus tibi non potest esse communitio, te intelligat separatum; scituri exemplo iam cauti, qualiter anima sua decocto & maturato iudi- cio debeant procedere.

XXII.
PROBAT
CAELESTI
NVS SCRIP-
TA A S.
CYRILLO.

QUALIS
DEBEAT
ESSE VE-
RA CON-
VERSIO
HAERETI-
CO-
RVM.

Aperte igitur hanc nostram scias esse sententiam, vt nisi de Do- mino Christo nostro ea praedices, quae Romana & Alexandrina & vniuersalis Ecclesia Catholica tenet, sicut & sacrosancta Const- antinopolitana vrbis Ecclesia ad te vsus optimè tenuit; & hanc perfidam nouitatem, quae hoc quod venerabilis Scriptura cōiungit, nititur se- parare, intra decimum diem a primo immotescens tibi huius cōuen- tionis die numerandum, aperta & scripta confessione damnaueris; ab vniuersalis te Ecclesia Catholicae communionem detrahem. Quam formam nostri iudicij silium meum Postidonium diaconum cum o- mnibus chartis ad sanctum consacerdotem meum memoratae Ale- xandrina vrbis Antistitem, qui ad nos super hoc ipso plenius retu- lit, destinauimus, vt agat vice nostrae, quatenus statum nostrū vel ti- bi vel vniuersis fratribus immotescat: quia omnes debent nosse quod agitur, quoties omnium causa tractatur. & alia manu: Deus te sus- fodiat in columem, si ater carissimus. Data tertio Idus Aug. Theod. IV. & Valentin. III. Aug. Conf.

XXIII.
TERMI-
NVS PRAE-
FIGITVR
PEREM-
PTORIVS.

CYRIL-
LVS VICA-
RIVS CAE-
LESTINI.

Sed antequā vterius progrediat in his prosequen- dis oratio, de Nestorio (quod ad hanc spectat epistolam) illud admoendum; ipsum nimirum non tantum fauisse Pelagianis, (vt superius demonstrauimus ex edicto Theodosij Imperatoris, quod modò euidentius apparet ex Cae- lestini Papae querelis) sed etiam in aliquibus eadem sensisse eū illis: etenim sicut de radice truncus, ita ex Pelagiana impietate Nestorianas liquet progressas esse blasphemias: vt non mireris, cum vides Nestorium Pelagianos haereticos vbi que damnatos Episcopos recepisse Constantinopoli, atque vt Gentiles suos omni officiorum genere confouisse, scripsisseque pro his iterum ad ipsum Romanum Pontificem Caestinum. Symbola namque intercessisse inter Pelagianam atque Nestorianam haeresim, planè de- tegit Cassianus secretorum Pelagianorum optimè cōscius in libris ad Leonem Ecclesiae Romanae diaconum de In- carnatione Verbi, vbi primum haec habet k: Illud sanè vnū praeter eundem non arbitramur, quod peculiare & proprium supra- dictae illius haereseos, quae ex Pelagiano errore descenderat, fuit; quod dicentes quidem solitariū hominem Iesum Christum sine vilo pec- cato: contagio vixisse, eò progressi sunt, vt assererent, homines, si ve- lint, sine peccato esse posse. & inferius: Vnde aduertit nouus nunc iam non noua haereseos auctor (Nestorius scilicet) qui Dominum Salvatore magis nostrum solitariū hominem natum esse contendit, idem se omnino dicere, quod Pelagianis ante dixerunt, &c. &

* III.
XXIV.

k Cassian.
de Incar-
ner. lib. 1.
HAERESIS
NESTORII
A PELA-
GIO.

paulò post: Nec dubitè est, re ipsa penitus declarante: hinc enim illud est, quod intercessionibus suis (Nestorius scilicet) Pelagianistarum querelas fouet, & scriptis suis causam illorum asserit; quod subtiliter his, ac (vt verius dixerim) subdole patrocinatur, consanguinea sibi improbitati improbo suffragatur affectu, sciens scilicet eiusdem se esse sensus, eiusdem spiritus: & ideo dolens cognitam sibi hæresim ab Ecclesia esse disunctam, quam scit sibi vtiq; peruersitate coniunctam: hæc Cassianus de protectione Nestorij cum Pelagianis; idemq; inferius eadem refricat & exaggerat, & acerrimè (vt par est) in nefandam hæresiarum Nestorium inuehitur. sed hæc omnia in Leporio Pelagiano satis perspicuo demonstrat exemplo, ea disertis sanè verbis ipsum esse professum in Occidente, quæ postea in Oriente Nestorius creatus Episcopus prædicauit: licet ille penitentiam palinodiam, quam vidimus, recantaret. Sed sicut dolosam, ita inanem prorsus esse scias exultationem illam Nestorij ad Cælestinum, quæ vt se Pelagianum minimè esse doceret, de peccato originali atque de libero hominis arbitrio demonstrat se rectè sentire: nam etsi nò omnia Lernæ hydræ capita in ipso videas, vnum saltem, illud quæ ferocius in Filium Dei, eiusque matrem extentum fuisse constat. Sed de his hæctenus. Iam verò ceptam semel de litteris Cælestini per Possidonium in Orientem ad diuersos, mihi prosequamur orationem.

eo manifesta sit. hæc ipse. Porro Ioannes, quem nominat, erat Episcopus Antiochenus, Rufus verò Ecclesiæ Thesalonicensis Episcopus, & Iuuenalis Hierosolymorum Antistes; & Flauianus præsidebat Ecclesiæ Philippensium. Extant insuper datæ per eundem legatum Possidonium ab eodem Cælestino ad clerum Constantinopolitanum litteræ, quibus de iisdem quæ superius dicta sunt de damnatione Nestorij, eosdem reddidit certiores. est ipsius epistola exordium: Ad eos qui faciunt Ecclesiam mihi locuturo det Apostolicum sermo principium, &c. Inter alia autem quibus eos fortiter agere admonet, vno exemplo illo Athanasij magni fidei athletæ corroborat, quod sicut ille ab Arianis, ita ipsi à Nestorio pulsi essent: nã ait: *Habetis vos, quicumq; Ecclesia estis eieci, penè nostrorum temporum beatæ recordationis Athanasij Alexandrinæ Ecclesiæ prudentissimi sacerdotis exemplum. Cui non consolationi sit illius tolerantia? cui non spem faciat eius expectata reuersio? Eicitur Ariose sequente, sed reuocandus Domino prosequente passus est carcerem, passus angustias: nec mirum si vir Apostolicus ea passus est, quibus se Apostolus gloriatur exercitatum. In his tamen omnibus secutus est illum, qui sibi in tribulationibus placere testatur. Fugatus illinc, & in nostris partibus roboratus est, Denique hic ei redintegratus est status, & in hac sede quietem communionis inuenit, à qua semper Catholicis subuenitur.* hæc idcirco Cælestinus inculcat & in memoriam reuocat, quòd eos certa spe alat, victores nimirum aduersus omnes hæreticos semper fore, qui Apostolicæ sedis munimine fulcuntur.

Extant etiam litteræ ab ipso Cælestino per eundem Possidonium ad Ioannem Antiochenum Episcopum datæ, quæ hoc habent exordium: Optaremus, vt sicut vna est Diuinitatis essentia, ita vnam quoque apud omnes omnino homines, vbicumque tandem locorum degant, rectæ fidei veritatem obtinere. ibi & de anathemate, si non corrigat errorem suum, in Nestorium irrogat mentionem facit. Reliquæ verò eodem argumento ad Iuuenalem & Rufum Episcopos datæ litteræ desiderantur, sed absque iactura: nam iisdem planè verbis eadem conceptæ erant, quibus dicta epistola ad Ioannem: etenim in aliquibus exemplaribus non ad Ioannem tantum eadem epistola reperitur inscripta, sed insuper ad Iuuenalem Hierosolymitanum, Rufum Thesalonicensem, & Flauianum Philippensem g.

Quæ verò post hæc gesta sint, ex litteris Cyrilli ad diuersos possimus intelligere: in quibus quidem dignoscendis, & certa nota temporis distinguendis, meminisse oportet quæ ipse Cyrillus in epistola per Possidonium ad Cælestinum data hoc anno ait h, se hæctenus de his quæ ad Nestorium spectant, ad nullum scripsisse Episcopum, præter quàm ad ipsum Cælestinum. Quamobrem affirmare necesse est, diuersas Cyrilli epistolas ad diuersos Episcopos datas, omnes post hæc fuisse conscriptas. Insuper cum neque alijs scriptis ipsum Cyrillum exagitasse Nestorium, præter quàm litteris ad Aegyptios monachos scriptis, & duabus ad ipsum Nestorium datis, ex eadem Cyrilli ad Cælestinum epistola colligi posse videatur: inde & illud quoque inferitur, reliqua aduersus Nestorium quæ reperiuntur Cyrilli scripta, in quibus nominatim Nestorianus error conuertatur, post hæc omninò scripta ab ipso fuisse. Rufus verò & epistola illæ Cyrilli, quæ inueniuntur ante indictum Concilium Ephesinum esse conscriptæ, & post Synodum Romanam hoc anno (vt dictum est) à Cælestino habitam, eisdem hoc pariter anno ab eo esse datas, affirmare nescio: siquidem edictum Theodosij, quo in sequentem annum Synodum cogendam indicit, datum apparet sub anni huius Consulibus Theodosio XIII. & Valentiniano III. decimo tertio Kalend. Decemb.

His præcognitis, quæ extant Cyrilli ad diuersos epistolæ hoc anno datæ, ex quibus res gestæ in causa Nestorij colliguntur: quæ scriptæ sunt prius, quæ postea, temporis ordine referemus. Equidem illa primum vindicat sibi locum, quæ ad Acacium Berceensem habetur inscripta, data illa quidem non antequam ipse Cyrillus scriberet ad Cælestinum: siquidem (vt dictum est) ipse in epistola ad eum missa tradit, ad nullum hæctenus confacerdotem se de Nestorij hæresi litteras dedisse, nec insuper post acce-

Cassian. de incarn. verb. li. 5.

XXV. CAELESTINI NVS SCRIBIT AD CYRILLUM. Cælest. ep. 3. in fin.

XXVI. Theod. Bals. in Nemoc. Phot. tit. 8. c. 1. Nicép. li. 14. c. 34.

XXVII. CAELESTINI NVS AD DIVERSOS EPISCOPOS DE NESTORIO SCRIBIT.

Cælest. ep. 4.

XXVIII. Cælest. epist. 6. DE LITTERIS CAELESTINI AD DIVERSOS.

Conc. Ephes. edit. Cont. ep. 7. XXXIX.

h Apud Cælest. ep. tom. 1. ep. Rom. Pont.

i A. C. C. Ephes. edit. Pel. tom. 1. c. 25.

XXX. CYRILLI NVS SCRIBIT AD ACACIUM BERCEENSEM.

ptas litteras à Caelestino de Nestorij anathemate eandem ab ipso Cyrillo ad Acacium oportuit esse scriptam: siquidem (quod primo loco ponendum erat) nihil penitus in ea de Nestorij damnatione legitur. Quamobrem illud ut dicamus necesse est, eodem tempore quo ea inter Cyrillū ac Caelestinum de Nestorio tractabatur, ad Acaciū Bercesensem illam esse conscriptam epistolam. Erat enim Acacius magnae aetimationis Episcopus ob doctrinam & aetatem longam in sede perfunctam, ceterum inueteratus dierum malorum, malis fauens, subdolos & versipellis; quippe qui primum in turbis aduersus Ioannem Chrysoctomum olim excitatis Theophilo Alexandrino Episcopo inhæsisset, atque demum (ut dicitur ex Actis Concilij Ephesini) fauit Nestorio, eiusque sectatoribus aduersus Catholicos, inhærens & ipse contra Cyrillum Ioanni Episcopo Antiocheno. Extat ipsa Cyrilli epistola, quae sic incipit: *Qui vehementer contrisitati sunt, &c.* versatur in detestatione Nestorij recens emergentis haeresis.

His Acacius acceptis litteris, magnopere adgauius esse, videri voluit, susceptum esse à Cyrillo patrocinium Catholice fidei; eandemque ipsius epistolam ostendit Ioanni Episcopo Antiocheno, amboque simul execrari visum nefandam impietatem: rescribensque ad Cyrillum, eum hortatur ut fortiter agere pergat, & de Ioanne Antiocheno Episcopo ista significat: *Curaui (inquit) ut epistola pietatis tua à sanctissimo & piensissimo Ioanne Antiocheno Episcopo legeretur. Qui ubi hac audiuit, multa cum consensione & compassione eandem affectat, quae & nos semel agentes atatem; cum ipse recens ad Episcopatum venerit, qui per gratiam Dei in certaminibus ad Episcopatum pertinentibus ita floret, ut praeclarè de illo sentiant ac glorientur quotquot per Orientalem administrationem sunt Deo dilectissimi Episcopi. Is pietatem tuam, ut traditur, obsecrat, ut sanctitatem, prudentiam quam habet, vsa, intolerabile illud verbum quod proferitur, ita in manus sumat, ut per ea quae loqueris ac facis, Apostolicum illum, vigente ipso tempore, ostendas, quo Apostolus dicit: Etenim si potero, & voluero, quam Deus mihi ad edificationem, non ad destructionem, dedit, haud penitebit. hac & alia Acacius ad Cyrillum: quod in animo, Deus scit: certè progressus eius atque Ioannis Antiocheni ab his longè discrepare postea inuenti sunt. Etenim quocumque anno adeo in Nestorium intensi apparuere, paulò post in patrocinari ceperunt. sed de his suo loco.*

Inter hæc autem redditis Cyrillo per Possidionem Alexandrinæ diaconum acceptis Romæ à Caelestino Romano Pontifice litteris: quas ad diuersos Episcopos superius numeratos inscriptas legit, ad eosdem mittendas ex ipsius Caelestini admonitione curauit: sed & dat alias Cyrillus ipse litteras ad Ioannem Antiochiæ Episcopum, quibus de rebus Romæ gestis aduersus Nestorium ista in fine de Romano Concilio subiicit: *Actis namq; in Concilio, Romæ habito scilicet, tum expositionibus, tum epistolis eius, in quibus praesertim non est sycophantia locus, habent enim illius subscriptionem: sancta Romana Synodus, quae manifestae sunt, notauit. Quamquam & ad tuam pietatem scripsit: quibus etiam obediendum est necessarium ab illis, qui vniuersa Occidentis communioni adherent. Exemplaria namq; rescripserant ad piensimum Rufum Thessalonicensem Episcopum, & ad alios quosdam piensimorum, qui in Macedonia sunt, Episcoporum, qui & semper illius adhaerere sententia. Scripserunt autem nihilominus ad Iuuenalem piensimum Hierosolymitanæ Ecclesiae Episcopum. Est enim pietatis tua considerare quid conducatur. Nos enim illius sequemur iudicia, veriti ne à tantorum virorum communi deficiamus, qui nullis alijs de causis indignantur, neq; obres minutas, sed propter ipsam fidem, & quae vbi libet sunt Ecclesijs, populisq; edificationem, motus excitarunt. hac ad Ioannem Cyrillus.*

Eodem quoque argumento hoc etiam tempore scripsit ad Iuuenalem Hierosolymitanum Episcopum, ubi post recensita quae tum à se, tum à Caelestino aduersus Nestorium gesta atque decreta essent, hortatus est eum ut & ipse ad vindicandam læsam Catholicam fidem arma caperetur, quodnam verò consilium sibi ineundum putarit, ita declarat: *Necessarium autem erit, ut Christo amanti & religiosissimo Regi & vniuersis magistratibus scribamus, consulamusq; ne pietati hominem preponant, sed largiantur orbi terræ fidei firmitatem, ac greges Dominicos à malo pastore liberent, nisi vniuersorum consilij obtemperauerit. Scripserit ne Cyrillus hoc tempore ad Theodosium, haud certum est.*

tem, ac greges Dominicos à malo pastore liberent, nisi vniuersorum consilij obtemperauerit. Scripserit ne Cyrillus hoc tempore ad Theodosium, haud certum est.

Inter hæc autem cum Ioannes Antiochenus Episcopus per Alexandrinos clericos litteras accepisset, cum Caelestini Romani Pontificis, tum etiam Cyrilli de damnatione Nestorij: omni quâ potuit celeritate praeuenit, ut eandem ad Nestorium mitteret Constantinopolim: adiectiq; suas, quibus ei suauis, pacem Ecclesiae, recantando palinodiam, amplecti. Sed reddamus hic litteras ipsas Ioannis, quae admodum conducunt historicae veritati: sic enim se habent scriptae pariter nomine etiam aliquot insigniorum Syriae Episcoporum, qui simul tunc Antiochiæ aderant, quorum nomina in ea ponit e:

Domino meo piensimo sanctissimoq; Episcopo Nestorio Ioannes in Domino S.

Meam de tua pietate sententiam per dominum meum magnificumq; per omnia Comitem Ireneum sincerè absq; ullo proorsus suoc dilectioni tuae patefeci. Et quoniam vera expurgatione vsus, omni (ut arbitror) suspitione apud te vaco; liberè candidèq; sinceritatis tuae in posterum consilium dare institui. Poteris autem ex ijs quae suaserus sum, nostri erga te candoris non leue argumentum sumere, simulq; quantae ea charitatis, quae secundum Deum est, cura nobis sit, perspicere: quam sanè charitatem qui consecratur, illi diuinis legibus obtemperant; qui verò ea neglecta imposturus iudicant, ij suis se telis prius consiciunt, quam eos quos adorantur. Hac itaque opportune (ut existimo) praefatus, te etiam atq; etiam rogo, ut me consultorem haud malum tibi futurum beneuolè admittas; neque, si quid vitio, aut diuinae charitati cognatum in dictis meis occurrerit, id ipsum respuas.

Equidem oportebat ut de rebus bonis atq; vitilibus inter nos confereremus: verum quia peccata nostra perturbat iombus Ecclesiasticis ingens ostium patefecerunt, ideo ea charitati tuae explanare cogor, quae nuperrimè ex Romana & Alexandrina urbe ad me perscripta sunt. Etenim clerici Alexandrini diuersas de tua pietate litteras magno ad nos studio pertulerunt, vnas quidem piensimi Episcopi Caelestini, reliquas omnes sanctissimi Episcopi Cyrilli. harum autem antigrapha mittens, charitatem obnixè tuam rogat am cupio, ut ita eas legat, ne qua hinc animi perturbatio consurgat; ex qua contentiones minime leues, seditionesq; admodum noxiae sepe nuper exoriantur. Sed neq; rem hanc tantam parum quoz; dicas, ut contemnas: diabolus namq; res initio minus rectè habentes per superbiam nouit amplificare, in eamq; magnitudinem paulatim leuare, ut postea omnem curam, omnemq; medicinam respuant. Vere beneuolum ac studiosum affectum ad illarum litterarum lectionem, afferas: viros quoq; nonnullos cordatos ac tibi beneuolos ad praeparandum rerum considerationem socio tibi adiungas; illisq; non quae grauiora sunt, effandi potestatem facias. Omnino enim si arbitrii plura, inueniuntur, fucati, ac liberam dicendi quod sentiant facultatem nacti, praesentibus, si quis disquisitioni adhibeantur; facillimè illud ea deliberatione conspiciuntur, ut quod nunc perplexum & durum ac triste consetur, mox leuè & clarum sit.

Enim verò licet dominus meus Caelestinus Deo denotissimè copus decem tantum dierum intervallo ad terminum vsque responsioni praesentium valde angustum litteris suis expresserit: tamen res ea eiusmodi est, ut non dico decem diebus, sed vno, immò verò paucis horis tota confici posse videatur. Nam quid facilius est, quam nomine commodo, multisque sanctis Patribus vsitato, & verò nihilominus salutarique ex Virgine ortui percongruo, in Christi omnium nostrum Regis dispensatione uti? Cum hoc ergo neque graue, neque periculosum sit, aequum non est ut sanctitas tua refuset. Neque id nunc apud se cogitet: Turpe est, si pugnantia docere videat. Si enim mens tua eadem sapit & sentit, quae sancti Patres Ecclesiaeq; doctores sentiunt & sapiunt (nam hoc, domine mi, & ex multis & ex communiibus amicis de te accepimus) quorum veteris piam animi tui sensum conuenienti voce publicare, praesertim cum tot tantaeque tumultuationes ac disceptationes ex te nata ob oculos iam versentur? Eas namq; (mihi crede Deo dilecte) tum apud finitimos, tum apud longè quoque positos turbas concitasti, quae ingenitè ex insperato Ecclesiam tempestatè peperere: costat enim, Fideles circumquaque degentes huius quaestions & controuersae causa inter se conflictari, quotidieque à se inuicem diuelli.

Verè esse quod dicimus, ex ipsismet rebus haud difficulter perspicere licet. Nā & Occidēs & Aegyptus, & ipsa quoq; Macedonia ab

XXXIV
IOANNES
EPISCO-
P. ANTIO-
CH. AGIT
CVM
NESTO-
RIO DE
PACE.

et. cōc.
Eph. edit.
Pelt. lib. 1.
c. 31.
XXXV.

LXXVI

SALV-
RB
CONSILI-
VM IOAN-
NIS DA-
TVM NE-
STORIO.

XXX-
VII.
V. ORN-
TER AGL-
CVM NE-
STORIO.
IOANNES.

XXX-
VIII.
HAER-
SIM NES-
TORII
QVOMQ-
DO OM-
NES EX-
CRENTVR

a Cyril.
epist. 14.
XXXI.

b Apud Cy-
ril. ep. 15.
ACACII
ET IOAN-
NIS AN-
TIOCHEN-
I. ISC.
SIMV-
TA STV-
DIA.

XXXII.
CYRIL-
LVS AD-
MONET
IOANNEM
EPISCO-
PVM AN-
TIOCH.

c Cyril.
ep. 13.

XXXIII
d Cyril.
ep. 16.
CYRIL-
LVS SCRIBIT
AD IUVENA-
LEM EPIS.
HIERO-
SOLYM.

ea unione sese abrumpere decreuerunt, quam singularis Dei benefici-
centia per multos sanctorum Patrum, celeberrimam, Episcoporum, & pro-
cipue per sanctissimi magni, illius Patris nostri Acacii sudores ma-
lesti usque, communi Ecclesie utilitati impertinuit. Quis, queso, repre-
hendat, si ea qua sentis, libere exponas? Immo verò quis laudibus non
esset, si nomen, cuius sensum pietas tua (vt cognouimus) possidet,
propter publicam quietem, communemque Orbis pacem, aliquando
amplecti, in animum inducas? Quod si ita visum est, per pulchrum
& ad presentem controuersiam oportunitatem exemplum tibi hoc
loco in mentem reducam, cuius te quoque, meminisse velim: temporis
enim, ex quo illud apud nos accidit, ad id multum non intercessit, vt
iam antea excidere poterit.

Memoria haud dubie tenes, quò beatus Theodoro in expositione
quadam excidisset quiddam, quod tibi in primis, cui per id tempus
ceteris liberis agere licebat, tum ceteris quoque omnibus, ad quorum
aures peruenerat, neque rectè, neque satis quoque Catholicè dictum
videbatur: quo pacto ille, posteaquam damnatum turbam, qua exi-
guis admodum lapsus pepererat, considerasset, expendissetque, nihil
secius eiusmodi tumultuationes, sectas, disidiarum, generare posse
(solent namque homines, eiusmodi arrepta occasione, vltro citroque
tumultuari, atque a se mutuo se iungi) cogitasset, prater ea parua of-
fensionum scintillam magnam sapienter fomere in discordia subministrare
(quod etiam tunc apud nos usu venisse cernimus) ac commoda tan-
dem oportuna correctionis secum raptus esset, non post multos dies ge-
nerose in medium progressus, id quòd à se non satis commode dictum
fuerat, in gratiam Ecclesie nihil quicquam veritus correxerit; factaque
emendatione, omnem mox calumniam aduersum se excita-
tam penitus extinxerit: & quamuis remoueret, quod ab illo di-
ctum erat, minus rectè sincereque dictum fuisse, at tamen quòd prom-
ptè id retraheret quòd dixerat, homine statim complexi sunt oes.

Equidem non ad probosam aliquam orationis correctionem,
neque ad puerilem palinodiam vt sic loquar pietatem tuam inuito.
Sed quia multi (vt intelligo) non infrequenter ex te audierunt, quòd
ipsam solam vocem, non piam quoque ipsius vocis notionem auer-
seris; si qui verò celebrioris fama Ecclesiastica auctores tibi fuerint,
vt ipso quoque homine admissio, sacram Virginem Mariam Deipara-
m appelles, te istud nettiquam recusaturum esse: Hanc ob rem te
iterum atque iterum moneo hortor, vt libera id voce depromas,
quòd circa errorem sapere certò dignoeris. Age, inquam, rei quam
rectè tenes, nomen quòd à multis sapè Patribus vsurpatum, scriptum
& pronunciatum est, adiungere ne graueris: neque vocabulum, quòd
piam rectamque monitione in animo gignit, resutare pergas. Etenim
nomen hoc, nullus vniquam Ecclesiasticorum doctorum repudi-
auit. Qui autem illo subinde vsi sunt, & multi reperiantur &
apprime celebres: Quòd si qui sunt qui illud non vsurparunt, illi
quam erroris alicuius eos insimularunt, qui illo fortè vsi essent.
Sanè dum superuacanea quadam ad vanas hereticorum opinioniones
solum spectante curiositate incitati, nomen, (vt videtur) facimus,
tenemus, pertinaciter respicimus, in conscientia & temerè & absque
quam quòd si atrum nostrum scindimus planeque contemnimus.
vlla utilitate grauitur.

Et enim si quòd nominis significatione offertur, non recipimus,
vt in grauissimum errorem prolabamur, immò verò vt circa
inexplicabilem illam vniuersitatem Filij Dei & conomiam periculosissime
verseremur: quando quidem hoc nomine sublato, vel huius potius no-
minis notione repudiata, sequitur mox illum non esse Deum, qui ad-
mirabilem illam dispensationem nostrae salutis causam suscepit; tum
Dei verbum neque se exinamuisse, neque in seruis formam sese de-
mittens, ineffabilem quandam benignitatis magnitudinem huma-
no generi exhibuisse. Hanc enim Dei erga nos clementiam diuina
Scriptura binc praeipue constituit, quòd vnicum illum sempiter-
numque Dei Filium, ante omnia secula natum, impatiibili modo ex
sacra quoque Virgine ortum ostendunt. Huc namque diuinitas tendit
Apostolus, dum ita ait: Misit Deus Filium suum factum ex mulie-
re. Clarè hic offendit, non alium, sed ipsummet Dei Vniuersum in
lucem prodidit. Quòd si Virgo à sanctis Patribus propter hanc gene-
rationem Deipara nominetur, vt verè hoc nomine ab illis nomi-
natur: nescio quorsum attingerit, vt questionem hanc nequaquam
necessarium bona venia tua dictum sit & contra illos ipsos & con-
tra Ecclesiasticam pacem quoque (vt vides) agendam susceperim.
Etenim nulli nos periculo exponimus, si ea sentimus & loqui-
mur, qua de florere in Ecclesia Dei celeberrimos sensisse & docuisse,
certò nouimus. Superuacaneum autem censeo illorum nomina hoc
loco percerere: nostri enim illos aequè ac nos, vt qui haud secus ac

nos omnes, quòd discipulus illorum aliquando extiteris, gloriaris.
Hoc nostrum, queso, consilium admittite: hac per nos rogatus ex-
quere: nullum disidiarum locum, nullum gliscientem nouitatem aut fomentum
suppedites. Cogita, si prorsum vlla omnino littera misse forent,
multi contra nos extiter. infrenes, peneque intolerabiles, quales nunc
futuri sunt, tanta ex illatis litteris (nempe Romanis Pontificis)
subministrata fiducia, qualis, in posterum aduersum nos audacia sunt
vsuri. Hac ego, complures religiosissimos, tuaque pietatis studiosissi-
mos Episcopos, quod me habens, quos etiam tunc praesto esse contigit,
cum infauste illa littera afferrentur, scribere volui, ratus in-
genii amici officium, illudque à promissione mea non alienum, me
praestitutum, si fraterno quodam consilio existimationem tuam gra-
uiter hoc tempore laborantem nonnihil subleuarem.

Quocirca pietatem tuam rogo, obtestor, vt ea qua ob sanctae
Ecclesie tranquillitatem cum Dei timore, veraque erga te charitate
exposui, placido animo suscipias. Nam non solus hac distaui, sed vt
modò dicebam) presentibus multis Episcopis, videlicet domino meo
Archelao Episcopo piissimo, Apringio, Theodoro eto, Heliade, Miletio,
& Macario, cui per Dei gratiam Ecclesie Sardicena praefectus est nu-
perim: qui omnes & in fidei doctrina instructissimi, & tui studio-
sissimi vna mecum, domine mi, te rogant, vt animo facili litterarum
illarum tuarum instar mentium impetum suscipias. Quae, si quidem ob-
stinati resisterimus, molestiam afferent non modicam: sin autem
obsecuti fuerimus, neque turbare, neque aliqua ex parte confunde-
re nos poterunt. Hac tua perinde ac propria cordi habentes, moneo
voluimus: iam tuum est, aequo beneuolòque animo monita nostra co-
plecti: nisi forsitan minus nostri amans in a comparatus sis, vt cum
vni & Reipublica Christiana damno obstinate isthac asperrari de-
creueris. Obsecro, vt quamprimum, quòd visum fuerit, immò verò
non quòd visum fuerit, sed quòd vile fuerit, rescribas. haec tenens
Ioannes Antiochenus cum alijs Syriae Episcopis nomi-
natis, cuius epistola mentionem habet Liberatus diaconus
in Breviario b:

Præstitisse haec tenens visus est Ioannes quae Catholi-
cum decebat Episcopum, numerosque ex illis veri amici:
sed contra pietate & amicitiae iura facta deinde peccauit,
cùm renitentem hominem salubri iudicio Catholicae fidei
micum retinuit atque fouit, & deinde peccauit, a deinde peccauit,
& damno priuationis communionis Orthodoxorum An-
tistitum. Etenim nec scripsere ad Nestorium, eidem
intima coniunguntur necessitudine, postea in Concilio Ephe-
sino pro Nestorio steterunt, maxime verò eidem ad-
dignator (vt vidimus) Theodori Mopsuesteni, ex quo sibi
haud leuem maculam superinduxit. Qui iidem omnes ea
quoque ex parte nonnihil suspecti redduntur, non recto
pede incidisse in Euangelium, dum Nestorium non vt heret-
icum arguunt, sed vt qui rectè sentiat, tamè minus cau-
tè atque prudenter voce illa vti detrectet, recusetque perti-
naciter nimis dicere Virginem Deiparam; cum ea vtendo
voce, nihil detrimenti ipsi de fide doctrina inferre possit,
quam sequitur rectam. Quomodo autem in his delitesceret
anguis, subiicienda tibi hic, lector est, epistola ipfius
Theodoretici ad Irenaeum Episcopum, hic quidem ille Irenaeus,
cuius ipse Ioannes Antioch. in dicta sua epistola meminit
ad Nestorium; quae licet Comitè appellet, tamè ex Comite
ide est postea ordinatus Episcopus, vt suo loco dicemus.
Epistola igitur Theodoretici ad Irenaeum sic se habet c:

Non est (vt videtur) bonum amplius expectare: non enim solum
non queuit, sed in dies (vt ita dicam) Ecclesia tempestas augetur.
Venerunt siquidem illi, qui Synodum conuocant, & nonnulli Metro-
ropolitae, necnon & nostro, Ecclesia litteras dederunt; quarum ex-
emplum ad te misi, vt cognosceres, iuxta illud poetae, malum ma-
lo iam esse obscuratum, & sola nobis Domini bonitas opus esse, vt
tempestatem quiescere faciat: illi enim tantum id facile est, nos verò
huiusmodi quiete sumus indigni: satui autem nonnisi erit patientia
gratia & virtus & donum, vt per hanc hostes vincere possimus. Hoc
enim diuinus Apostolus petendum esse, nos docuit: Faciet enim (in-
quit) cum tentatione prouentum, vt possitis patienter sustinere.

Te autem, o Deo dilecte, in primis oro, vt detractorum ora ob-
struas, ac illos doccas, quòd non oportet, illos (vt auit) qui extra sagittas
existunt, eos reprehendere, qui inuicè praeliantur & percutiunt
& percutiuntur. Quid n. inter est, bis armis aut illis praeliantis vti &
hostes vincere? Magnus namque Dauid neque omnibus armis indutus

XLII.
PRAE-
MIT-
TORIUM
ADICTVS
ACCIPI-
ENDOSER
LITTERIS
CAELESI-
NI.

XLIII.
EPISCOPI
SYRIAE
QUI HAEC
VNA SCRIP-
SERE.

XLIV.
Liberat.
d. ac. in Bre-
uiario. c. 4.

HAEC
RES NE-
STORII
SYRIE EPI-
SCOPI.

XLV.
EPISTOLA
THEODO-
RETI AD
IRENAE-
VM.

XLVI.
QUOMO-
DO THEO-
DORIVS
SVA DET-
RIMICAN-
DVM ESSB.

**XXX-
IX.**
DE THEO-
DORO MO-
PVESTRO
NO HISTO-
RIA.

XL.
VT MARI-
AM DEI
PARAM
DICAT
HORTA-
TUR.

**PATRES
ET ECCLE-
SIA SEM-
PER CON-
FESSA DEI
PARAM.**

XLI.

Gala.

alienigenarum propugnatorum conculcauit Goliath, & Samsom
asini maxilla armatus mille eodem tempore prostravit: & nullus
eius victoria detrabet, neq. victorem pusillanimitatis arguet, quod
neq. hastam vibrans, neq. scutum obiciens, neque iaciens frequetius,
vel arcum tendens, hostes deuicit. Ita igitur de illis qui pro pie-
tate sunt praeliaturi, sentiendum est: neq. dictiones sunt querenda,
qua controuersiam excitarent, sed enthymemata & argumentationes,
qua veritatem aperte declarant, & eos qui aduersari audent,
raborum perfundunt. Quid enim interest, hominis simul & Dei genitricem
appellari beatam Virginem, vel dicere ipsam genitricem matrem
& ancillam; & inferre, quod mater quidem est ut hominis Domini
nostri Iesu Christi, ancilla vero ut Dei: & quod quidem sycophantia
& captiosis vel erroris causam prabet, tacere; eundem autem
dicere sensum, aliam vsurpando nuncupationem?

Præter hæc & illud scire oportet, quod alterum commune est
Virginis nomen suum, alterum verò suum & proprium: & quod de
hoc tota controuersia orta est, qua vitinam orta numquam fuisse;
quod quamplurimi veterum sanctorum Patrum honorabilibus nomen
tribuerunt Virgini: hoc etiam tu fecit pietas in duabus vel tribus
orationibus; habeo enim nonnullas, quas tuum mihi Deo dilectum
caput misit: & dum eandem Virginem Dei genitricem appellas,
huic nuncupationi illam minus adiecisti, ut hominis genitricem ap-
pellares, sed alijs nominibus, hunc sensum significasti. Hæc de
technis & astu, vafricieque in occultanda praua sententia
sub Catholico nomine iam tibi ex his palam facta sunt, lecto-
r. Sed quod eundem plurimum arguit, hoc ibidem de
Theodoro Mopsuesteno & Diodoro Tarfensi hæresis
huius auctoribus mox subdit:

Quando verò me arguitis, quod sanctos ac beatos Patres reli-
querim atq. reiecerim, Diodorum videlicet & Theodorum, è cata-
logo Doctorum: necessarium etiam duxi de hoc nonnulla dicere.
Primum enim, o carum caput, nullos alios insignes & illustres vi-
ros me omisisse scito. Deinde illud etiam animaduerte, quod ille qui
accusatur, testes afferre debet, de quibus nulla est controuersia, &
quos nec ipsi accusatores arguere possent: si verò reus eorum testimo-
nia afferret qui ab accusatoribus etiam accusantur & arguuntur;
nec ipse iudex ipsos facillè admittere vellet. Si enim Patrum econ-
omia & laudes conscribendo, hosce sanctos omissem; fateor me de-
liquisse, & erga Doctores ingratus essem. Sin autem dum accusor,
excusationem meam attuli, & eorum vsus sum testimonio, de qui-
bus nulla est dubitatio: cur frustra illi qui hæc scire nolunt, nos accu-
sant? Quanto verò honore prosequar viros illos (Theodorum scilicet
ac Diodorum) testatur liber ipse, quem nos pro illis conscrip-
simus, in quo ea que illis obijcebantur, confutatimus, nihil veriti ac-
cusatorum potentiam, nec insidias contra nos structas. Aliam igitur
querant causam imposturæ, qui verborum vanitate delectantur: &
garrulitate: mihi vere ea mens, is animus, non ad huius vel illius
gratiam omnia facere & dicere, sed Dei Ecclesiam edificare, &
eius sponso & Domino placere: non enim corporei cultus causa, nec
honoris multarum molestiarum ac curarum pleni cupidus, quem
miserum appellare voleor, hæc facio: testis est mihi conscientia mea:
iam diu enim sponte mea illum omissem, nisi diuini vererem iu-
diciū & tribunal: & nunc certò scito, domine, quod necessitatem
& occasionem expecto: propè autem esse illum puto, vt ex iis que
sunt & parantur, conijcere valeo. hæctenus epistola Theodoro-
reti ad Irenæum, quæ extat ordine decimasexta ex ceterum
quinquaginta septem eius epistolis, quas Græcè scriptas
codex continet Vaticanus: vertit autem eas in Latinum vir
cum primis disertus, mei verò studiosissimus, cui plurimū
debeo, Federicus Metius. Porro hic eam edendam curauimus
ad inspiciendas latebras non tam Ioannis ac Theodoro-
reti ipsius, quam omnino Syrorum Episcoporum, qui Nesto-
rii patrociniū susceperunt.

Quod verò pertinet ad Theodorum Mopsuestenum
Episcopum, quem Ioannes recantasse palinodiam ait, &
quem se defendisse Theodoretus asserit: nihili quidem faci-
ienda sunt hæc: etenim ex scriptis suis meruit ille post
mortem vt impius cõdemnari, nomenq; illud eius è sacris
tabulis deleri: testatur id quidem Quinta Synodus, & Iu-
stinianus Imperator, dum ait: Iste vsq; ad mortem suam per-
manens in impietate, ab omni Ecclesia eiectus est. Itaque omnis plenitudo
Mopsuestenæ Ecclesie, in qua Episcopus fuisse dicitur, cum in-
uenisset quod Paganis & Indæis & Sodomitanis à sanctis Patribus
adnumeratus est, deleuerunt ipsi ex illo tempore è sacris Diptychis

nomen eius, sicut Gesta in eadem ciuitate apud Concilium Episco-
porum illius prouincia consecuta ostendunt. hæc Iustinianus in e-
dicto de fide Catholica. Quænam verò essent sacra Dipty-
cha; accipe ex epistola Ægyptiorum Episcoporum b ad
Anatolium Constantinopolitanum Episcopum cõtra Ti-
motheum inuasorem sedis Alexandrinæ, vbi hæc habentur:
Etiam in venerabili Diptycho, in quo pia memoria transitum
ad celos habentium Episcoporum vocabula continentur, qua tem-
pore sanctorum mysteriorum secundum sanctas regulas releguntur,
posuit & Dioscori nomen, &c. Iam verò ad Cyrilli Alexan-
drini reliquas in causa Nestorij hoc tempore res gestas re-
uocemus orationem.

Inter hæc autem qui iam cogere Synodum vsq; ad Cæ-
lestini Romani Pontificis cognitionem Cyrillus Alexan-
drinus Episcopus (vt ipse testatur in litteris superius me-
moratis ad eum datis) fuerat retardatus, redeunte Possido
nio diacono cum litteris ipsius Cælestini, quibus inter alia
vicè suam ipsi in prosequenda causa Nestorij delegauerat,
confestim collegit Alexandriæ Synodū: in qua percognitis
his quæ ab eodè Cælestino Papa aduersus Nestorij scri-
pta fuissent, quatuor in primis decernuntur legati, qui Cõ-
stantinopolim proficiscantur reddaturi litteras Cælestini
ipsi Nestorio cum decreto damnationis, nisi intra præscri-
ptum terminum resipisceret: legatorum autem nomina
hæc sunt, Theopentus, Daniel, Potamon, atque Macarius:
quorū Theopentus Episcopus erat Cabaforum, & Daniel
Darnesū, vt ex ipsorum relatione: in Ephesino Cõcilio co-
gnita pareret: reliqui duo Alexandriæ Ecclesiæ ministri erant.

Decretū quoq; in eadè Synodo fuit, vt ipsè legatis Sy-
nodalè darèt epistolam ad Nestorij, quæ præterea fidei Or-
thodoxæ confessionem contineret, cum duodecim ana-
thematis ad calcem positis; quæ sic habet d:

Cum Saluator noster disertè pronunciet: Qui amat patrem
aut matrem plus quàm me, nõ est me dignus: & qui amat filij aut fi-
lij plus quàm me, nõ est me dignus: quid nobis fiet, à quibus tua pietas
super Christū omnium Saluatorem diligi postulat? Quis in die iudicij
nobis patrocinabitur? aut qualè tū excusationè inueniemus, qui tan-
to tempore siletio vientes, tua illa maledicta, quibus illū inuasisti, dis-
simulamus? Quod si diu hæc sentis & doces, te ipsū tantummodò la-
deres: fortasse nimis nos sollicitudo teneret. At quia totã Ecclesiam
grauiter offendisti, ac nõ is modò qui Cõstantinopoli versantur, mo-
ue insolitèq; hæreseos fermentū, sed omnibus vbius locorū degenti-
bus obiacisti (circuferuntur. n. passim tuarū exegeseon libelli) que, ob-
secro, oratio silentio vestro defendendo satis idonea reperietur? aut
quomodo sermonis Christi memores esse non poterimus? Nolite in-
quit) arbitrari, quia pacem venerim mittere in terrã: nõ veni pacem
mittere, sed gladium: Veni. n. separare hominẽ aduersus patrem suū,
& filij aduersus matrem suam. Certè si fides violatur, omnis omnino
erga parentes reuerentia rãquam inanis & periculosa valeat. Fac-
cessat lex illa amoris erga liberos & fratres: quia mori vitij, satius
est pjs. q. viuere, quo meliorè vt scriptū est) inueniant resurractionẽ.

Ecce igitur vnã cum sacra Synodo, qui in magna Romanorum
ciuitate, pssimo Episcopo fratre ac comministro nostro Cælestino
presidente, conuenit, iam tertio his te litteris contestamur & obte-
stamur, vt consilium nostrum secutus, solidis illis absurdisq; dogma-
tibus, que foris publicèq; doces quamprimū nuncium mittas; fidoq;
rectã, & iam inde ab initio per sacros Apostolos & Euangelistas, &
Verbi spectatores & ministri fuerunt, sanctis Ecclesiis tradidit reue-
renter suscipias. Quod sanè nisi iuxta tempus in litteris Cælestini sa-
cratissimi reuerendissimiq; Romanorū Episcopi expressum præsum-
tumq; præstiteris, certò citius nullam tibi demceps cum Episcopis &
sacerdotibus Dei consuetudinem, nullum sermonem, nullum deniq;
inter eos locum futurum esse. Neq; enim æquum est, vt nos Ecclesiis
turbatas, populos offensos, fidem rectam labefactam, grege Christi
miserè abs te dissipatum, qui illum, si quidem perinde ac nos rectã
fidei doctrinam consecrari, sanctorumq; Patrum pietatem amula-
ri libuisset, conseruare aliqui debueras, diutius negligamus.

Illud quoque laterè nolimus, nempe nos promiscuè cum omni-
bus tum clericis, tum laicis quoque, quos tu propter fidem excom-
municasti, vel ordine mouisti, communicare. Haud enim par erat,
eos qui rectam fidem tenere comperti sunt, ob iniquam tuã senten-
tiam detrimentum aliquod pati, ob id mirum, quod rectè sentien-
tes tua doctrina assentiri noluerunt: nam & huius quoque ex aucto-
rationis & dissensionis in epistola quã ad Cælestinum Romanorum

In ep. vi-
rorum ill.
pro concil.
Chalc.

L.
SYNODVS
ALEXAN-
DRINA
ADVER-
SVS NESTO-
RIVM.

Conc. E-
phes. edit.
Pel. tom. 2.
c. 16.

LI.

d. AB. Cõc.
Ephes. edit.
Pel. to. 1.
cap. 14. &
edit. Con-
stian. c. 15.
e. Mat. 10.

SYNODA.
LIS EPI-
STOLA EX
CONCIL.
ALEX. AD
NESTO-
RIVM.

f. Mat. 10.

LII.

LIII.

XLVII.
DEI GEN-
TRICEM
MARIAM
SVBDOLE
DICVNT
FAVTO-
RES NE-
STORII.

XLVIII
QVAM
STVDIO-
SI FVE-
RINT DIO-
DORIE
THEODO-
RIFAVTO-
RES NE-
STORII.

XLIX.

Exat. 10.
2. Conc. no.
edit.

Episcopum scripsisti, sit mentio. Caterum minime sat esse putamus, si reuerentia tua fidei Symbolum, quod a sacra & magna illa Synodo, qua per Spiritum sanctum in Vrbe Nicæa quondam conuenit, expositum est, nobiscum consistatur: nam etsi voce tenuis illud profiteri videare, at amen neque recte intelligis, neque sincere quoque, sed peruersè planè, præpositereq; interpretaris.

LIV. Verum præter hoc operæpretium quoque fuerit, vt ea omnia scriptis exacteris, & anathematizes, publiceq; abiures, qua selestè & profane hæcenus sensisti, aliosq; docuisti, & earum post hæc te sensurum & docturum sanctè pollicere, qua & nos & ceteri omnes, quot quot vel in Oriente vel in Occidente viuunt Episcopi doctorem ac populorum duces. Ad epistolam porro quod attinet, quas Alexandrina Ecclesia ad te misit: eas tum à sacra Romana Synodo, tum à nobis omnibus quoq; ab omni errore & vitio immunes indicatas esse scias. Hæc autem litteris nostris vtraque subiunximus, & ea qua te oportet sapere & docere, & earum quibus te conuenit abstinerere.

Porro autem Catholica Apostolicæq; Ecclesie fides, in qua vniuersi Orientis & Occidentis Orthodoxi Episcopi consentiunt, huiusmodi est: Credimus in Deum Patrem omnipotentem, &c. vsque ad finem, vbi scripta habentur quæ ipse profiteri debeat secundum Catholicæ Ecclesie pietatem; quæ nos breuitatis causâ referre prætermittimus: illud insuper hic redderem, quod dum iidem Synodi Patres in eo argumento versantur, vt de Verbo tradant, quod semel assumpserunt, proprium reddidisse & numquam dimisisse, de sacratissima Eucharistia eiusmodi habet verâ sententiamq; doctrinam.

LV. DE SACRA EVCHRISTIA SINCERA DOCTRINA. Quin illud quoque non possumus hoc loco non adicere, nempe diuigeniti Filij Dei, hoc est, Iesu Christi mortem & ex mortuis resurrectionem annunciamus, eiusdemq; in cælum assumptionem profiteremur, inuentum in Ecclesia Dei cultum nos obire, mysticisq; benedictiones adire, eaq; ratione sanctificari, vt potè sacra carnis & pretiosi sanguinis Christi omnium nostrum Saluatoris participes effecti. Neque enim illam vt carnem communem suscipimus (absit hoc neque rursum tantumque viri cuiuspiam sanctificati, aut dignitatis tantum equalitate Verbo consociati, aut diuinam inhabitationem sortiti, sed tamquam verè viuificam, ipsiusq; Verbi propriam. Nam cum vita sit & Deus secundum naturam; simulatq; vnum quiddam cum ipsa sua carne effectum est, mox viuificam diuinitate illi contulit. Quamuis ergo ad nos dicat: Amen amen dico vobis, nisi manducaueritis carnem Filij hominis, & biberitis eius sanguinem, &c. necitquam tamè illam communem, hoc est, hominis cuiuspiam nostræ conditionis carnem esse, existinare debemus: quomodo enim hominis caro secundum suam ipsius naturam viuifica esse queat? sed vere illius propriam, qui nostri causa Filius hominis & factus & appellatus est, &c.

LVI. Omnis igitur reliquis, anathematissimos ad calcem positos tantum his subiiciemus: quot enim illi numero sunt, totæque numerare fuit Nestorij hæresis capita, superantia illa quidem & deformitate & multiplicata tripitem fabulosam inferni bestiam, & Lernæam hydram septem sibilantem faucibus; cum duodecim ista iugiter apertis blasphemauerit oris, quæ ab ipsè Patribus, exemplo Danielis, eiusmodi offis iniectis, sunt oclusa, subdunt enim:

His omnibus & te quoque subscribere, & citra omnem fucum ad dolum vnâ nobiscum assentiri oportet. Quæ verò tua reuerentia anathematis execratione condemnare debet, ea nostræ huic epistola in hunc modum hoc loco subiiciuntur.

LVII. ANATHEMATISSIMUS PRIMUS. Si qui Emmanuelè Verbum Deum, & ob id sacram Virginem Theotocon esse non consistatur (genuit enim illa incarnatum Dei verbum secundum carnem) anathema sit.

Secundus. Si qui sunt, qui Dei Patris Verbum carni secundum hypostasin vnitum, & vnum tantum vna cum sua carne Christum esse, eundem nimirum Deum simul & hominem non consistentur: anathema sit.

Tertius. Si quis post vnionem hypostases in Christo distinguit, eaque dumtaxat coniunctione easdem inter se necit, quæ est secundum dignitatem, vel auctoritatem, vel potestatem, & non ea potius quæ est secundum naturalem vnionem: anathema sit.

Quartus. Si quis duabus personis, vel hypostasis eas voces attribuit, qua in Euangelicis & Apostolicis Scripturis passim occurrunt, quæ uè à sanctis de Christo, aut ab ipso quoque Christo de se ipso dictæ sunt, & alias quidem homini seorsum à Dei Verbo considerato adscribit, alias verò tanquam in diuinam maiestatem conuenientes

soli Verbo quod ex Deo Patre est, accommodat: anathema sit.

Quintus. Si quis dicere audeat, Christum non esse verum Deum, sed hominem tantum Deiferum, vt potè vnum naturalemq; filium, quatenus nimirum Verbum caro factum carni & sanguini perinde ac nos communicauit: anathema sit.

Sextus. Si quis Dei Patris Verbum secundum Scripturas incarnatum, vnum eundemq; Deum simul & hominem esse confessus fuerit: anathema sit.

Septimus. Si quis Iesum Christum, hominem tantum, diuini Verbi vi actum esse dixerit, aut illustrem illam Vnigeniti gloriam illi ipsi homini, veluti alteri cupiam ab ipso Verbo aduenisse commentus fuerit: anathema sit.

Octauus. Si quis hominem assumptum vnâ cum ipso Dei Verbo adorandum, vnâ cum illo glorificandum, vnâ cum illo tamquam alterum in altero existentem Deum appellandum esse, dicere ausus fuerit (hunc enim intellectum, particula, cum, adiecta per petuè ac necessarîè afferre consuevit) & non vnâ potius adoratione Emmanuelè honorat, vnâq; hæcenus illi glorificationem attribuit, quatenus Verbum factum est caro: anathema sit.

Nonus. Si quis vnum Dominum nostrum Iesum Christum à Spiritu sancto tanquam à virtute ab se aliena glorificatum dixerit, efficiamq; qua contra immundos spiritus vreretur, & diuina inter homines miracula operaretur, ab ipso eodem accepisse predicauerit & non proprium naturalemq; illius esse Spiritum, per quem diuina signa edidit: anathema sit.

Decimus. Christum Iesum nostræ confessionis Pontificem & Apostolum extitisse, eundemq; semetipsum pro nobis in odorem suauitatis Deo Patri obtulisse, diuina Scriptura commemorat. Si quis ergo dixerit, Pontificem & Apostolum nostrum non esse ipsum Dei Verbum, posteaquam caro & homo nobis similis factum est, sed hominem illum qui ex muliere natus est, quasi alterum quempiam ab ipso diuersum: Aut si quis Christum pro se ipso quoque & non solum pro nobis sacrificium obtulisse affirmauerit (neque enim is oblatione opus habeat, qui nullum peccatum commiserat), anathema sit.

Vndecimus. Si quis ipsam Domini carnem viuificam, ipsiusq; Verbi quod ex Patre est, propria esse negauerit, sed alterius cuiuspiam ipsi Verbo secundum dignitatem tantum coniuncti, aut diuinam tantum inhabitationem sortiti, esse dixerit; neque verè rursum viuificam, vt modò meminimus, eo quod Verbi, quod omnia viuificat, facta sit propria, confessus fuerit: anathema sit.

Duodecim. Si quis inficiatur Dei Verbum secundum carnem passum, secundum carnem crucifixum, mortemq; secundum carnem gustasse, & primogenitum tandem ex mortuis factum esse, quatenus videlicet vita est & viuificum, vt Deus: anathema sit. hæcenus anathematismi ex Synodo scripti, Cyrillo auctore.

Adiecerunt his litteris iidem Patres Synodalem aliam epistolam ad clerum Constantinopolitanum, quæ ex decreto Romani Pontificis damnationem Nestorij significant, & eorum qui cum illo communicant; declarantes pariter, in suam, hoc est, totius Ecclesie Catholice communionem recipi, qui ab eo fuissent causa fidei separati. est harum litterum initium: Seruus & vix tandem edeuenimus, quò initio venire oportebat, &c. His præterea adiectæ & aliæ litteræ ad patres monasteriorum Constantinopolitanae vrbs, quæ ita exordiuntur: Pietatis vestre zelum, quem pro Christo infamato, idq; in Ecclesia Orthodoxa, ostendistis, exactè cognouimus, &c. de iisdem enim quæ facta essent aduersus Nestorium reddiderunt eosdem monachos certiores, quos & viriliter, vt cooperant, agere exhortantur.

Acceptis legati à Synodo Alexandrina litteris his, perfecti Constantinopolim cum essent, quid per eos actum sit, eorumdem primùm locum habentes Theopentus & Daniel Episcopi ita postea coram Patribus retulerunt in magno Concilio Ephesino, cum à Synodo rogarentur: Theopentus Cabasorum Episcopus dixit: Die Dominica, cum Synaxis perageretur, ad Episcopalem basilicam ascendimus: ibidemq; toto presente clero, multisq; proceribus assistantibus, litteras de quibus hic sermo est Nestorio reddidimus. Eadem prorsus & Daniel quoque Darnensium Episcopus affirmauit. Flavianus Philipporum Episcopus dixit: Dic, queso, litteris ne ab eo factum sit satis. Daniel Darnensium Episcopus dixit: tunc nihil nobis respodit: indicauit autè, vt postero die priuatim illi conueniremus. Porro sequenti die redeuntibus nobis aditū interclusit, neq; vllò nos responso dignatus fuit. Theopentus Cabasorum Episcopus dixit: Litteris, de quibus proximè dictū

LVIII. DREPIST. SYNODALIBVS EX CONCIL. ALEXANDRIN.

a Apud A. Hæ Conc. Ephef. tom. 1. c. 15. editi Pelt. apud Cyril. ep. 11. b Apud Cyril. ep. 19.

LIX.

c A. Hæ. Conc. Ephef. edit Pelt. tom. 2. c. 6. RES GESTAE L. GATORVM CVM NESTORIO.

est, acceptis, ut postmodum illius diei reuerteremur, sermonemq; forsum cum eo miseremus, praecepit. Abiimus ergo: at postero die reuersos nos non admisit; adeoq; ut litteris satisfaceret, nihil habuit pensum, ut publice pro concione eadem qua ante & his quoq; deteriora deponeret. Neq; enim solum ante redditis litteris uersa esset uita, sed etiam postea, immo uero tunc multo peruersiora esset uita cepit, & usq; hodie esset uita non cessat. haec ibi.

Porro qui ita mutus & contumeliosus legatus fuit, eos uocatos non admittendo, quiq; per uicax atque contumax extitit in parendo litteris Romani Pontificis & Synodi Alexandrinae, quod peculiare haereticorum est, illud tantum egregie praestitit, nimirum ut ad uitandum iudicium Ecclesiasticum, sententiamq; ab eo illatam eludendam, Theodosium Imperatorem adierit, interpellaueritq; eum, atque commouerit aduersus Cyrillum, ueluti dirum persecutorem. De ipso enim Nestorio ita Liberatus dicitur: Cognoscens itaq; Nestorius, quod Cyrillus non pateretur Ecclesiam sic esse in perturbationibus & populis sub scandalo, subrepsit pro Imperatori Theodosio, ut sacram ad eum dirigeret, & a sua eum persecutione compeceret: & scripsit ad eum Sacram Imperator, arguens eum tamquam inquietum & scandala suscitantem. haec Liberatus. Sed litteras Theodosij ad Cyrillum suo loco reddemus: res modo Nestorij Constantinopoli gestas ordine prosequamur.

Acceptis Nestorius litteris Cyrilli a legatis ab eo Alexandria missis, lectisque anathematismis illis, quibus singula suae ipsius haereticis capita iugularentur; tantum abfuit ut illis subscriperet (quod par erat, & ab eo in primis requirebatur) ut eadem potius carere, & in erroris calumpniam adducere, labemque haereticis in Cyrillum eorum auctorem ex illis inferre omni conatu cum ipse studuerit, tum etiam ad hoc ipsum praestandum conuocaret amicos, nimirum Ioannem Episcopum Antiochenum, & alios Syriae Episcopos ad id promptos & alacres sub eiusdem Ioannis ditione positos, eiusque uoluntati obtemperantes, nempe Theodoretum Episcopum Cyri, & Andream itidem in Syria sacerdotem, de quibus haec Liberatus b: Exemplar epistola perueniens ad Ioannem Antiochenum, offensus est in ipsius Cyrilli capitulis: putauit enim eum, dum immoderate occurreret Nestorio, in sectam Apollinaris declinare. Mandauit ergo Andream & Theodoretum & Episcopis Concilij sui, ut in scripto responderent contra ipsa duodecim capitula, tanquam Apollinaris dogmata insinuantia. haec Liberatus. Audiens autem ista Cyrillus, omnem ansam arreptam ab aduersariis eripiens, postea (ut dicitur) declarationem edidit c duodecim illorum capitula, qua longe longius ab haereticis Apollinaris abhorre se docuit. haec quidem ipse, antequam iisdem qui supra Theodoretus & Andreas suas conscripserunt in Cyrillum antitheses: quae autem secuta sint cum eadem ab Euoptio sunt allata, suo loco dicemus. Ex his igitur omnium malorum causa fluxit: Erenim a Nestorij defensoribus Syriae Episcopis in suspitionem haereticis adductis conscriptis in Nestorium a Cyrillo anathematismis, inde factum est, & quidem altitudo nimis, ut sententia in Nestorium lata haud ualuerit executioni mandari: cum qui eius executor a Caestino Romano Pontifice cum amplissima potestate praepositus erat, ipse haereticis accusaretur. Quamobrem Theodosius Imperator rem eod progrossam ratus, ut opus esset uniuersali Concilio (quippe quod non Nestorius tantum, sed & Cyrillus reus criminis haereticis diceretur) apud Caestinum Romanum Pontificem egit de conuocando Ephesi in annum sequentem uniuersali Concilio. Factum id quidem Caestini Romani Pontificis auctoritate, requirente Theodosio per uirum illustrem Petronium postea creatum Bononiensis Ecclesiae Episcopum, eius uita Acta testantur d.

Quoniam uero angustia temporis haud patitur, ut post redditis hoc anno Nestorio Constantinopoli litteras Caestini, quas scriptas fuisse uidimus Romae tertio Idus Augusti, & Alexandriam ad Cyrillum primum perlatas, & post habitam illic Synodum eadem Constantinopolim Nestorio allatas: haud, inquam, fert ratio temporis ut post haec omnia admoneri a Theodosio potuerit Caestinus, atque accepta ab eo responione, de conuocando in

annum sequentem Concilio litteras ad Episcopos Theodosius scriberet hoc anno, tertio decimo Kalendas Decembris, quibus datae eadem sub anni huius Consulibus reperiuntur: haec cum ita se habeant, in eam adducimur sententiam, ut existimemus haud Theodosium expectasse Caestini Papae litteras Nestorio reddi, cum ipse agere cepit apud Caestinum de conuocanda Synodo aduersus Nestorium. Quis enim dubitare poterit, rem tantam Romae publicis comitijs in Synodo pertractatam, non fuisse uel per Valentinianum ipsum Augustum, uel alios per litteras Theodosio significatam? Cum his percognitis, conuulturus ipse paci Orientalis Ecclesiae, ad omnesque profusus disensiones dirimendas, de cogenda Ephesi Synodo remedium excogitauit, agereque cepit de ea re cum Caestino Romano Pontifice: indixit uero, ubi a Caestino litteras redditas accepisset. Hinc fortasse & prouenisse potuit illud Nestorij affectatum silentium, cum nihil profusus legatis respondere uoluit; quod uidelicet expectaret fore ut cogere uniuersale Concilium, sicq; ex lata sententia Caestini, & executione eius infra decem dierum spatium, nullum penitus interim dispendium passurus esset.

Certe quidem non sine consensu Caestini Papae congregatum fuit Ephesinum Concilium, quod ipsius assensus necessario requiretetur: nam professi sunt Patres in Chalcedonenis Consilio, absq; auctoritate Romani Pontificis haud licuisse Synodum congregare. Id quidem de hac Synodo Ephesino professus est ipse Caestinus in epistola ad eandem Synodum data, nimirum sua uoluntate ipsam esse collectam. Quinetiam praescriptam fuisse formam Ephesini Concilij ab eodem Caestino Romano Pontifice, Firmus Caesareae Cappadociae Episcopus in ipsa Ephesina Synodo testatus est. Sunt & alia certa signa, quibus declaratur ex consensione & impertita auctoritate ab eodem Pontifice Caestino coactum esse Ephesinum Concilium, quae inferius ex diuersis datis epistolis certiora reddentur: cum alioqui nemo inficias ierit eandem Synodum fuisse litteris eiusdem Theodosij Imp. indicata. Quas enim hoc anno dicta die Nouemb. eadem ex causa Theodosius ad Episcopos Ephesum conuenturos litteras dedit, describemus; quae quidem non sic, ut habet inscriptio, ad Cyrillum datae leguntur, ut ad eum priuatim tantum missa fuerint, sed ad singulos Metropolitanos, eod quod haec essent publicae litterae. Quasnam autem priuatim post has datas litteras ipse Cyrillus acceperit ab Imperatore, his suo loco subiiciemus. Communis uero data epistola sic se habet e:

Reipublica nostra constitutio ea qua erga Deum est pietate praecipue nititur, multaque inter hanc & illam cognatio ac familiaritas intercedere solet. Nam & ex se inuicem pendunt, & utraq; posteris alterius successibus incrementa sumit. Quandoquidem ut uera religio iusta actione perficitur, ita & Respublica utriusque ope nixa florescit. Cum itaque Deus optimus maximus Imperij habenas nobis tradiderit, ipsaeque qui Imperio nostro parent, pietatis & iustae actionis quoddam quasi vinculum nos esse uoluerit: hanc inter se societatem partim quidem priuatim ad prouidentia freti, partim quoque humano praesidio usi, indiuisum perpetuo haec tenens conseruare enixe contendimus: ad eumque modum promouenda pietati propter Respublicam salutem incambimus, ut in omnibus ferè subditorum nostrorum commodo intenti, unum hoc peperit urgemus, contendamusque sedulo, ut pie religiosequè priuatim uiuam omnes, & ut pios decet, in Republica uerentur uniuersi. Denique uirique, quam par est, curam impendere non desistimus. Fieri enim uix potest, ut qui alteri seruo inuigilant, alterius curam neglectui habeant.

Ante omnia autem operam damus, ut Ecclesiasticus status eiusmodi sit, qui & Deum deceat, & temporibus nostris quam maxime congruat; idemq; ex omnium concordia & consensione suam tranquillitatem obtineat, tum per Ecclesiasticarum controuersiarum pacem a turbis & seditionibus liber existat; tum demum ut pia religio ab omni omnino nota & reprehensione immunis perseueret; eorumq; uita q; uel inter clericos censetur, uel magno quoq; inter illos sacerdotio funguntur, omni prorsus nauo & culpa uacet. Quia uero intelligebam, cu per eos qui Deum diligunt pietatig; additi sunt, tum p animos rursu pietatis studiosos isthaec obtineri posse: sepau numeru

LX. CONFVGIT NESTORIVS AD IMPERATOREM.

a Liberat. Breviar. c. 4. tom. 2. Conc.

LXI. NESTORI VS EXCLAT SVOS CONTRA CYRILLVM.

b Liberat. Breviar. c. 4.

c Extat apud Cyril. tom. 4. incipit: Conspicua sum.

d Sigonius eam restituit & edidit.

LXII.

THEOD. IMP. EGIT CVM CAELESTINO DE COGENDA SYNODO EPHESINA.

LXIII.

e Apud Aeth. Ephe 10. 1. c. 5. edit. Pel. apud Cyril. ep. 17. edit. Constantin. ep. 18. LXIV. EPISTOLA THEODOSII IMP. AD CYRILLVM ET ALIOS.

LXV.

iam ante, ob ea quae subinde accidunt, religiosam sanctissimorum Episcoporum vniuersam, in vno coaetorum Synodum necessariam iudicauimus. Haec tamen, ne eorum pietati molestiam exhiberemus, cunctantiores hac in resumus. At nunc vero tam Ecclesiasticarum, quam quae hisce, coherent, publicarum rerum controuersia eam vsque aded necessariam declarat, vt refutari nullo modo queat.

LXVI.

Quamobrem ne illa qua ad presentem rerum tantopere viliu inquisitionem spectant, sine negligentius curentur, in peius incrementa sumant (id quod a temporum nostrorum pietate alienum esse decet) tua pietas, Deo bene propitio, operam dabit, vt sacrosancto Paschate, quod iam in foribus vrget, elapso, sub sacra Pentecostes diem ad Ephesiorum Asia ciuitatem accurrat, nonnullosq, quos nimirum idoneos iudicabit, sanctissimo prouincia sua Episcopos simul eodem secum adducat: ita vt neque necessarij sanctissimis eiusdem prouincia Ecclesijs desint; neque ij rursus qui ad eam rem apti censentur, in sacra Synodo desiderentur. De iudicata autem sanctissima Synodo nostra serenitas ad omnes omnino Deo dilectos Episcopos Metropolitanos litteras scripsit: quo nimirum hac tandem ratione turbas, qua ex multis distijs & concertationibus hinc inde enatae sunt, ritè secundum Ecclesiasticos canones consopiantur; & illa prae terea quae parum decenter haecenus admissa sunt, corrigantur; & pietatis denique qua in Deum est publicaeq, vtilitatis firmitati consulatur.

LXVII.

Ceterum ante sanctissimam coaetam Synodum, communemq, eiusdem, qua de omnibus dabitur, sententiam, nihil quicquam in vlla prorsus re priuatum à quoquam inuouetur. Omnino autem persuasum habemus, neminem ex pijsimjs Deoq, deuotissimis Episcopis fore, qui simulatq, rerum Ecclesiasticarum causam, atque adeo controuersiarum totius Orbis gratia nostro hoc decreto sanctissimam Synodum cogi intellexerit, non propter studiosaq, occursum, rebusq, tantopere necessarijs ac Deo vtiq, aded gratijs pro virili consulturus sit. Nos quoque harum rerum cura sedulo incumbentes, nullum impunè abesse sinemus. Nec vllam ille vel apud Deum, vel apud nos quoque habiturus est excusationem, qui statim impigre secundum prescriptum tempus ad designatum locum praesto non fuerit. Enimvero quicumque ad sacerdotalem Synodum accitus, alacriter non accurrit, is sanè conscientiae parum sinceram se esse ostendit. Deus in multa tempora incolumem te conseruet, sanctissime pijsimeq, pater. Dat. Constantinopoli, tertio decimo Kalendas Decembris, Consulatu dominorum nostrorum semper Augustorum, Theodosij quidem decimo tertio, Valentiniiani vero tertio. Lecta sunt publice & inter Concilij Acta relata. haecenus ibi.

LXVIII.

Porro priuatas idem Imperator litteras ad Cyrillum ipsum dedit, perinensas eas quidem; vt potè qui verbis Nestorij fidem adhibens, fuit in eum plus aequo commotus, sunt huiusmodi:

Apud Asiae Cœ. Ephesi. 10. 1. c. 7. edit. Pelt. ALIA EPISTOLA THEODO SII AD CYRILLVM.

Imp. Caesares Theodosius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Maximi, semper Augusti Cyrillo Episcopo S. D. Pietate quidem nihil nobis est antiquius; propter quam si qui forte incautijs deliquerunt, venia dignos censemus. At parum interim laudabile est, illos ea indigere, qui propter summam religionem plurimum a nobis commendari, maximisq, honoribus cumulari debuerat. Oportet autem sacerdotes cum morum suauitate, fideiq, integritate in primis ornatos esse; tum maximum animi candorem ac sinceritatem per omnem vitam sursum praeferre; ac certè denique secum statuere, vnicuiqueque reuerentiam, potissimum vero incorruptam pietatis doctrinam sedulo inuestigandi studio facilius quam pertinaci animorum contentione inueniri. Etenim iam inde à primis vsque temporibus, non imperantis cuiuspiam aut certè imperium vsurpantis interminationes aut proteruita, sed sanctorum Patrum, sacrarumq, Synodorum decreta eam nobis constituerunt. Nam religionem prudentia & consilio magis quam cuiusquam imperio firmari, nulli opinor, dubium esse potest:

LXIX.

Nunc igitur tua pietas exponat, quid ita nobis, quibus religionem tantopere curae esse non ignorabas, contemptis, sacerdotibusq, quotquot circumquaq, degunt (quos vtique in vnum locum coactos natam de religione controuersiam discentere, dirimereq, par erat) spectatis, haece turbas, discordiasq, inter Ecclesias concitaris? quasi verò impetus temerarij pietatis doctrinam magis quam sedula diligensq, veritatis inquisitio decere videantur; plusq, apud nos valeat versutia & audacia, quam cura aut industria; aut aliud quipiam huiusmodi magis nos, quam animi candor ac simplicitas, oblectet. Quamuis ergo honorem non vsque aded magnum inde ad

nos accessurum existimemus, si à tua pietate obseruemur; nec omnia rursus turbatum iri, si quod his indignationis exemplum in te velimus edere: attamen hoc tempore nobis magis cura est, vt sancta pax, exoptatq, tranquillitas Ecclesijs restituantur, quam vt priuatas nostras iniurias prosequamur.

Scito interim magnam abstererum perturbationem excitatam esse. Neq, mirum est sane, eum qui modum excessit, ijs conatus suos non desinuisse quae ad Ecclesias & sacerdotes spectant, sed vltra progressum, de nobis ipsis quoq, quiddam à pietate nostra prorsus indignum credidisse. Nam nisi aliquid inter nos de religione dissidium ortum esse, persuasum habuisses, aut certè aliquid huiusmodi ex litteris tuis oriturum sperasses: cur, obsecro, alia priuatum ad nos, alia rursus ad Eudociam religiosissimam coniungere meam, alia tandem ad Pulcheriam sororem meam Augustam, eandemq, pietatis studiosissimam perscripsisses? Quod profectò dissidium si inter nos fortè natum fuisset, nosq, ad eum modum affectos esse contigisset: omnino tamen vituperationem effugere non poterat, eum qui tanto locorum intervallo à nobis disjungitur, curiosius in res nostras inquirere. si id autem inter nos non existit, conari vt existat; id verò cuiusvis potius quam sacerdotis fuerit. Quid enim indignius, quam vno impetu, vnoq, animi conatu Ecclesiastica & regia omnia velle confundere, ac à se inimicam diuelleret quasi verò alia omnis desit occasio, ex qua laudem & gloriam aucupere.

LXX. INDIGNA TVR THEODOSIUS IN CYRILLVM.

LXXI.

Ne igitur clam te sit, quoniam in statu res nostrae versentur: nos Ecclesias & regnum nostrum coniuncta esse, nostraq, accedente auctoritate & imperio, & Christi Saluatoris nostri aspirante prouidentia, magis subinde inter se coitura esse: tum tibi quoq, à nobis ignotum esse, ne hinc capta occasione iure conquiri ac dicere queas, te ob pietatis doctrinam in reprehensionem incidere: quam quidem pietatis doctrinam in sacra Synodo in vtramque partem ventilatam eatenus obtinere volumus, quatenus veritati & rationi consentaneum esse iudicabitur. At verò siue illi veniam impetrati sint qui à Patribus victi discedent, siue non: nos sanè ciuitates simul & Ecclesias conturbari nequaquam sinemus: sed nec eam quoque doctrinam indiscussam manere patiemur, cui diudicanda eos praefici oportet, qui sacerdotijs vbiuis gentium praesident, per quos & nos quoq, in veritatis sententia stabilimur, & magis magisq, identidem stabilimur.

LXXII.

Omnino autem nemo qui vel aliqua ex parte ad Rempublicam pertinet, quacumq, fiducia fretus, inconsultius quippiam in hoc negotio tentet, aut impedire studeat: alioqui enim certam condemnationis sententiam neutiquam euadet: quandoquidem nostra maiestate, eos qui promptè alacriterq, ad eiusmodi inquisitionem aduolare non cunctabuntur, merita laude prosequente; ceterosq, qui imperare fortè mallet, quam in medium consulere, aut aliorum de eiusmodi rebus consilium audire, coercente; nulli omnino, vt maxime velit, integrum istud erit. Quamobrem & tuam quoque reuerentiam, ad tempus quod alijs litteris ad vniuersos Metropolitanos Episcopos misis ediximus, praesto adesse oportet. Neque prius nostram amicitiam te recuperaturum confidas, quam omni perturbatione & animorum egritudine sedata, ad propositarum quaestionu discussionem vltro accurreris. Hac namque ratione, qua pro tuenda opinione acerbe inconsultaq, abs te iam admissa sunt, neque prinato dolore percussis, neque alicui prae terea decorum infestus admisisse videberis; & qua adhuc reliqua sunt, legitime transigere velle censeberis. Quod si quid autem secus visum fuerit, id nequaquam sustinebimus. Vale.

LXXIII.

Vides, lector, quanto periculo immisceant se Reges in his quae sacerdotum sunt, quantoque maiori discrimine aures praestent querelis haereticorum. Ecce tibi Theodosius (vt ex rebus ab eo gestis sapius vidimus) religionis integritate nulli secundus, modò tamen Nestorij verbis è recto mentis sensu motus, illi fauet (quod pro monstro habendum est) aduersus vniuersam Catholicam Ecclesiam eum impugnantem; succenset verò vehementer, iraque aetuat in Cyrillum Catholicae fidei propugnatorem & Caelestini Papae in ea tuenda vicariam praefecturam agentem; cunctaque ab eo sanctè pieque gesta, in deteriorem partem accipiens, in prauam semper est sensum interpretatus: excusanda tamen in ipso mens recta, sed reprehenda nimia facilitas in adhibenda fide falsis Nestorij persuasionibus. Quod verò ad rerum gestarum ordinem pertinet, peruertunt quidem illum, qui hanc Theodosij

epistolam

epistolam primo loco reponunt; cum ex ipsa manifeste constet, scriptam esse post Synodum ab eodem Imperatore publicis litteris conuocatum.

LXXIV

THEODO- SIVS AC CERISIT S. AVGVST. AD CON- CIL. EPHE SINVM. Liberat. in Breviar. c. 5. tom. 2. Concil. *Capreolo.

Theodosij igitur haud mens fuit, errantem sequi Nestoriorum, sed vt eius causa disquireretur: hinc ipse no Orientalales tantu, sed etiã Occidentales Episcopos, Metropolitanos videlicet & qui essent insignioris nominis, ad Synodum datis litteris aduocauit, & inter alios sanctum Augustinum accerferendum curauit: cuiam vero id negotij creditum fuerit, Liberatus narrat his verbis: Scripsit Imperator & beato Augustino Hipponensi Episcopo per Ebagnium Magistriarium, vt ipsi Concilio praesentem suam praesentiam: qui Ebagnium veniens Carthaginem magnam, audiuit à Campolo * vrbs ipsius Antijstite, beatum Augustinum ex hoc mundo migrasse ad Dominum. Acceptis ab eo ad Imperatorem litteris loquentibus de obitu beati Augustini, Constantinopolim, vnde venerat, redijt. hæc de Augustino Liberatus; sed mendose apud eum Campolus pro Capreolo legitur: Capreolum namque his diebus sedisse Episcopum Ecclesie Carthaginensis, Vincentius Lirinensis haud obscure testatur. successit hic Genedio, qui à viuento adhuc Aurelio sibi fuerat subrogatus, vt superius cum actum est de secundo Concilio Carthaginensi, est demonstratum. Capreolum autẽ ante non post Quoduultedum sedisse, ex Victore Vticensi possumus intelligere. hæc quo ad S. Augustini ad Synodum vocationẽ. Cõsidera (vt id sepẽngeram) ex his rectam Theodosij mentem, quod non sic fauebat Nestorio, vt patrocinaretur errori: etenim doctissimos ac sanctissimos ad Synodum conuocare Episcopos satagens, vtique siacerum de perquirenda veritate studium & animi candorem praesetulit.

LXXV. S. AVGVSTINI OBITVS TEM. PVS.

Quod autem ad S. Augustini obitum spectat, vides in primis litteris Theodosij confirmari, eum ad hunc vsque annum vitam propagasse: siquidem hoc anno, mense Nouembris (vt vidimus) eius littera de Synodo data reperitur, qua sanctum Augustinum vocantes ad Synodum mortuum inuenerunt. His planẽ consentiens est, quod sub huius anni Consulibus S. Prosper Augustini obierantissimus testatur ipsum hoc anno e vita migrasse, vbi ait in Chronico: Augustinus Episcopus per omnia excellentissimus moritur quinto Kalendas Septembris, libro Iuliani inter impetum obsidentium Vandalorum in ipso dierum suorum sine respondens, & gloriose in confessione Christiana gratia perseverans. hæc Prosper. Quibus erroris redarguitur MARCELLINVS, qui anno superiori sub Consulatu Felicit & Tauri recenset in Chronico obitum Augustini. Hæc de tempore satis.

LXXVI. b Possid. in Vita S. August. c. 29.

Tertius tunc agebatur mensis Hipponensis à Wandalis obsidionis: Bonifacius enim Comes à Wandalis victus, in eadem Hipponem ciuitatem munitam se recipiens, ad eius obsidionem Wandalos prouocarat. quatuordecim autem menses eam de perdurasse obsidionem, testatur Possidius: cuius primo tempore mori contigit Augustinum, cum eo statu res Africanæ essent, vt exceptis tribus ciuitatibus, Carthagine, Cirta, & Hipponem, reliquæ omnes à Wandalis captae essent; quanta verò hominum strage, & ecclesiarum clade, & diuini numinis contumelia, audiamus hæc à Possidio c. qui interfuit, referente: ipse enim Calamæ Episcopus se ad Augustinum tunc recepit Hipponem: rem igitur omni luctu prosequendam sic aggredditur, haud puto absque lacrymis, enarrare, cum de obitu sancti Augustini orationem instituit: Brevi (inquit) consequenti tempore, diuina voluntate & potestate prouenit, vt manus ingens telis armata & bellis exercitata immannium hostium Vandalorum & Alanorum commixta, secum habens Gothorum gentem, aliarumq; diuersarum gentium personas, ex Hispania partibus transmarinis nauibus Africa in fluxisset & irruisset: vniuersaq; per loca Mauritaniam etiam ad alias nostras transiens prouincias & regiones, omni sauiens crudelitate & atrocitate, cuncta quae potuit, expoliatione, cadibus, alijsq; innumerabilibus & infandis malis depopulata est, nulli sexui, nulli parcens ætati, nec ipsis Dei sacerdotibus & ministris, nec ipsis ecclesiarum ornamentis, seu instrumentis, vel adificijs.

* Possid. c. 28.

CLADES AFRICANA.

LXXVII.

Et hanc ferocissimam hostium grassationem & vastationem ille homo Dei & factam fuisse & fieri, non vt ceteri homines, sen-

tiebat & cogitabat: sed altius & profundius eam considerans, & in his animarum praecipue vel pericula vel mortes praesidens, solito amplius (quoniam sicut scriptum est: Qui apponit scientiam, apponit dolorem: & cor intelligens, quasi tinea ossibus) fuerunt ei lacrymae panes die ac nocte, amarissimamq; & lugubrem praeceteris sua senectutis iam penẽ ducebat & tolerabat vitam. Videbat enim ille homo Dei ciuitates excidio perditas pariter cum adificijs, villarumq; habitatores alios hostili nece extinctos, alios effugatos atq; dispersos, ecclesias sacerdotibus ac ministris destitutas, virgines quae sacras & quosque continentes vberique dispersatos, & in his alios defecisse tormentis, alios gladio interemptos esse, alios in captiuitate, perditæ animi & corporis integritate ac fidei malo more & duro hostibus deseruire. Cernebat enim hymnos & laudes de ecclesijs deperisse, & adificia ecclesiarum quamplurimis in locis ignibus concremata esse: solemniam quoque, quae Deo debentur, de proprijs locis defecisse: sacrificia ac sacramenta diuina non queri, vel querenti qui tradat, non facile reperiri: in ipsas montium siluas & cauernas petrarum & speluncas confugientes, vel ad quascumque munitiones, alios fuisse expugnatos & interfectos, alios necessarijs sustentaculis euolutos * atque priuatos, vt fame contabescerent: ipsosq; ecclesiarum prepositos & clericos, qui fortẽ Dei beneficio vel in eos non incurrerant, vel incurrentes euaserant, rebus omnibus expoliatos atque nudatos, egenissimos mendicare, nec eis omnibus ad omnia, quibus fulciendi essent, subueniri posse. Vix tres superstitites videbat ex innumerabilibus ecclesijs, hoc est, Carthaginensem, Hipponensem, & Cirtensem, quae Dei beneficio excisae non sunt, & earum permanent ciuitates & diuino & humano fulta praesidio: licet post eius obitum vrbs Hipponensis incolis destituta, ab hostibus fuerit concremata. Et se inter hæc mala cuiusdam sapientis sententia consolabatur, dicens: Non erit magnum quod cadunt ligna & lapides, & moriuntur mortales. Hæc omnia ille, vt erat sapiens, quotidie vertimflebat. Accreuitq; meroribus & lamentationibus eius, vt etiam adhuc in suo statu consistentem ad eandem Hipponensem regionem ciuitatem ad ipsam hostibus veniret obsidendam: quoniam in eius tunc defensione fuerat constitutus Comes quidam Bonifacius cum Gothorum quondam foederatus exercitu. quam urbem ferme quatuordecim mensibus conclusam obsederunt: nam & litus illi marimum interclusione abstulerunt. quoniam nos ipsi de vicino cum alijs nostris coepiscopis confugeramus, in eademq; omni obsidionis tempore fuimus.

d Eccle. 2.

c Psa. 14. AVGVSTINVS OB CLADEM WANDALICAM IN LVCTV VERSA- TVR.

* euacua- tos

Vbi nobiscum super his infortunijs sepius colloquebamur, & Dei tremenda iudicia praec oculis nostris posita considerabamus, dicentes: Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum. Pariterq; dolentes & gementes & flentes orabamus miserationum Patrem & Deum omnis consolationis, vt de eadem nos tribulatione subleuare dignaretur. Et fortẽ prouenit, vt vnã cum eo ad mensam constitutis & inde confabulantibus cõperit cor am nobis dicere: Non erit me hoc tempore nostra calamitatis id Deum rogare, vt aut hanc ciuitatem ab hostibus circumdatam liberare dignetur, aut si aliud ei videtur, suos seruos ad perforandam suam voluntatem fortes faciat, aut certẽ vt me de hoc seculo accipiat. Quae ille dicens, nos quoque instruens, deinceps cum eodem & nos cum nostris omnibus, & ipsi qui in eadem fuerant ciuitate, à summo Deo similiter petebamus. & inferius de eodem Augustino: Verbum Dei vsq; ad ipsam extremam egritudinem impratermisse, alacriter, & fortiter, sana mente, sanog; consilio in ecclesia predicauit. hæc Possidius. Erant cõciones illa perbreues, dolore plenæ & lacrymis; quarum vnã tantum nobis reliqua est, quam hic describendam putauimus: nam cum lugubrem faciem Africanæ prouinciae nobis reddat; ob id ad certiorum rerum gestarum cognitionem, Annalibus intexendam esse, ratio instituti à nobis exigit. hæc autem concio eo tibi gratior esse debet, quod veram scias, qui consueuisti apud Gentiles historicos confictas prolixasque auctoris arbitrio compositas legere orationes: sed & ex eo eam iucundior ac carior accipies, quod nouissimus omnium qui extant, hunc scias fuisse S. Augustini sermonem: audiens enim accipi solent nouissima parentis eloquia. sic verò se habet g:

LXXVIII. f Psa. 118.

g Aug. de temp. serm. 11.

LXXIX. SERMO S. AVGVSTINI TEMPORE WANDALICAE OBSIDIONIS.

h Rom. 3.

Quotiens, fratres carissimi, aliqua aduersitate veniunt; quotiens aut hostilitas, aut siccitas, aut mortalis iusto Dei iudicio nobis fuerit irrogata: non eius iniustitia, sed nostri hoc peccatis imputare debemus: quia sicut dicit Apostolus: non iniquus est Deus, qui infert

ram: multorum enim malis moribus atque clamoribus exagitatus est mundus. Et vt ex hoc omnes intelligere possint, apertius charitati vestrae insinuo. Sic sunt boni & mali, quomodo si duo vasa sint plena, & vnum habeat putredinem, & aliud aromata pretiosa, cum vno ventilabro ventilata: illud vas vbi fuerint aroma, odorem desiderabilem, aliud autem fetorem intolerabilem reddit. Ita simul boni & mali indifferetè quidem turbati, sed alto Dei iudicio separati. Quoties aliqua tribulatio in mundum venerit: qui boni sunt, velut sancta vasa, gratias agunt Deo, qui eos castigare dignatur: illi vero qui sunt superbi, luxuriosi, cupidi, blasphemant & murmurant contra Deum, dicentes: O Deus, quid tanti malifecimus, vt talia patiamur? Vnde fit, vt infelices isti amore huius vitæ obligati, nec ista tenere possint, & illam sempiternam, de qua fugiet dolor & gemitus, amittant: & quod peius est, nec ista mala presentia possunt euadere, & ad illa quæ aeterna mala sunt, eorum crimina eos faciunt peruenire.

vires vestra fuerint, vigilate. Non nobis dixit: A vino vel a carnibus abstinete. Non a nobis requiruntur; sed hoc dignatur iniungere, quod omnes homines possunt cum ipsius gratia sine grandi labore complere. Sed quod pessimum, multi sunt, qui durissimum & amarissimum auaritia iugum cum multis laboribus volunt ferre, & dulcem iugum Christi & onus eius leue dissimulant humeris suis imponere: malunt cum multis peccatis sub sarcina graui succumbere, quam iugum Christi, quod potest eos in cæli eleuare, suscipere. Vos verò, fratres, vobiscum sapienter & fideliter cogitantes, dirumpatis à crucibus vestris durum & asperum auaritie iugum, & iugum Christi suavissimum vestris humeris imponite, secundum Apostolum, conuersationem vestram leuantes in cælum: vt cum Christus apparuerit vita vestra, & vos cū ipso appareatis in gloria, quod ipse prestabit. hucusque sermo. Et quidem puto in auaros ista dixisse, quod quamplurimi spoliati omnibus bonis confluerent Hipponem locum manentem, nec facultates Ecclesiæ ad omnes alendos suppetent.

* ista
Phil. 5.

Cum verò iam tribus mensibus eius ciuitatis perdurasset obsidio, qui hæcenus verbi prædicatione, pauperum cura, precibus ac vigilijs apud Deum pro populo iugiter laborasset ægritudine affectus, cogitur lecto decumbere: quantum autem temporis spatium intercesserit ab hoc sermone vsque ad obitum, numerata: dictus hic enim repetitur feria quinta post Dominicam passionis (vt inscriptio præfert) ipse verò defunctus inuenitur quinto Kal. Septembris. Sed quid de ægritudinis eius tempore Possidius litteris commendaret, audiamus: Et ecce (inquit) tertio illius obsidionis mense decubuit lecto febris defatigatus, & illa vltima exercebatur ægritudine. vltimam planè Possidius dicit, quod frequenter Augustinus ægrotare consueuisset, vt ex ipsius epistolis intelligi potest: nã ad suos scribens, tradit h quod ob minus idoneam valetudinem ab Episcopis excusaretur quò minus, vt alij, ipsi legatione transfarinare ex Synodis iniungeretur. Sed & in litteris ad Victorinum, atque alijs ad Profuturum, itemque ad Dioscorum scribens, de sui corporis infirmitatibus meminit, necnò ad Darium epistola, & ea quam dedit ad Nobilem. Quid autem acciderit, dum vltima hac ægritudine Augustinus affligeretur, idem ita narrat Possidius:

XXCIV
TEMPVS
ÆGRO-
TATIO-
NIS AVGV-
STINI.

h Aug. ep.
158.
i Aug. epi.
217.
k Aug. epi.
149.
l Aug. epi.
156. in fine.
m Aug. ep.
262.
n Aug. ep.
271.
o Possid. in
vlt. Aug.
129. 30.

Itemq; ad ægrotantem & lecto vacantè, quemdam cum suo egroto venisse, & rogauisse, vt eidem manum imponeret, quo sanus esse posset: eumq; respondisse, si aliquid in his posset, sibi hoc vtique primum præstitisset: & illum dixisse, visitatum se fuisse, sibiq; per somnum dictum esse: Vade ad Augustinum Episcopum, vt ei manum imponat, & saluus erit. Quod tunc comperisset, facere non distulit, & illi continuo sanum ab eo descendere fecit. hæc de miraculo Possidii: quò quidè extremo vitæ articulo Deus per eum operari voluit, vt quodam veluti signo tum res ab eo sanctè pieq; gestas, tum pia doctaque eius scripta consignata relinqueret. Quomodo verò ad felicem ad Deum transitum se pararit, Possidius ita declarat:

XXCV.
AVGVSTI-
NI ÆGRO-
TATIONIS
SANATI.

Dicere autem nobis inter familiaria colloquia consueuerat, post perceptum baptismum etiam laudatos Christianos & sacerdotes absq; dignæ & competenti penitentia exire de corpore non debere. Quod etiam ipse fecit vltima qua defunctus est ægritudine. Nam sibi iusserat psalmos Dauidicos, qui sunt paucissimi, de penitentia scribi; ipsosq; quater menses iacens in lecto contra parietem positos diebus sua infirmitatis intruebatur & legebat, & iugiter ac vbertim flebat. Et ne intentio eius à quoquam impeditur, ante dies ferme decem quam exiret de corpore, à nobis postulauit presentibus, ne quis ad eum ingrederetur, nisi ijs tantum horis, quibus medici ad inspiciendum intrarent, vel cum eis inferretur refectione. Et ita obseruatum factumq; est. Et omni illo tempore orationi vacabat. ac paulò post: Membris omnibus sui corporis incolumis, integro aspectu atq; auditu, & (vt scriptum est) nobis assistentibus & videntibus, ac cum eo pariter orantibus, obdormiuit in pace cum patribus suis, enutritus in bona senectute. Et nobis coram positus, pro eius commendanda corporis depositione sacrificium Deo oblatum est, & sepultus est: hæc de obitu, & funere vna cum Missa, ex more, exhibitio Possidii, qui superius eum vixisse tradit annos septuaginta sex: in Episcopali verò functione annos triginta sex habuisse, ex ijs quæ à nobis de sedis eius exordio dicta sunt, satis certò colligi potest. Dies verò obitus in tabulis Ec-

XXCVI
AVGVSTI-
NI PRÆ-
PARATIO
AD OBLI-
TVM.

XXC.

Apo. 12.

Rom. 2.

* vicia

Non insultans, sed gemens & dolens hæc dico. Ecce sicut in eo qui superbo ac rebellis spiritu emendare se noluerit, impletur quod scriptum est: Qui in sordibus est, sordescat adhuc: iustus autem iustiora faciet, & sanctus sanctiora. Non enim spes honorum in isto est mundo posita: Spes enim qua videtur (ait Apostolus) non est spes: quoniam & ipsa spes mundana, qua videtur, in amaritudine vera est: amarum enim potionem mundus suorum dilectoribus propinat. O infelicitas generis humani! Amarum est mundus, & diligitur: putas, si dulcis esset, qualiter amaretur? Vos alloquitur veritas, dilectores mundi: Vbi est quod amatis? Vbi est quod pro magno tenebatis? Vbi est quod dimittere volebatis? Vbi sunt tot regiones? Vbi sunt tante splendidissime ciuitates. Lugendo potius ista dicta sunt, quam insultando. Magno affectu ista deputarentur, si tantummodò audirentur.

XXCI.
MORTALITAS
CVM OB-
SIDIONE
PREMIT
HIPPO-
NENSES.

Psal. 43.

At cum oculos nostros dira calamitas & obsidionis percussisset, & nunc tempore mortalitatis affligat: mortuorum hominum sepeliendis corporibus vix illi qui remanere videbantur, occurrerent. Considerantes etiam iam mala quæ in isto Dei iudicio illata sunt: quando tota provincia in captiuitatem ducta sunt? sustinimus matres familias abductas, prægnantes abscessas, & nutrices, euulsas à manibus paruulorum, atque in vias proiectas, nec viuis ipsos filios retinere, nec mortuos permisit sepelire. Cruciatum magnus & dolor, timor & horror, tortore cordis pariter insisterant, maxime cum à talibus feminis hoc impia barbarica exigebat potentia, vt quæ se sciebat multorum mancipiorum fuisse dominam, barbarorum se subito sine villo pretio lugeret ancillam. Sic impletum est in nobis, quod dictum est per Prophetam Dauid: Vendidisti populum tuum sine pretio, & non fuit multitudo in commutatio: omnibus eorum. Dura à delicatis & nobilibus mulieribus seruitia sine vlla miseratione humanitatis à barbaris exacta sunt: strepitus clamoris huius in auribus nostris urget, dum talia audimus atq; videmus: Numquid ferrea sunt carnes hominum, etiam si ferreus seruus in aliquibus inueniatur?

XXCII.

Hier. 9.

Quis ista audiens, vidensq; non doleat? Vnde cum Prophetam dicere possimus: Quis dabit tibi capiti meo aquam, aut oculis meis fontem lacrymarum, & plorabo die ac nocte interfectos filia populi mei: non solum mortem corporum, verum etiam animarum. Christianis loquimur. Multos cognouimus in ista visitatione sine sacramento baptismi ex hac vita fuisse ereptos, atq; inter vasa iræ relictos. Quis lactus idoneor, quis plantis celsior inueniri potest, quando sic exa sit ira omnipotentis, vt repelleret etiam tabernaculum suum, in quo habitauit in hominibus? Et ille etiam qui vnico Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: nec pretium tanti sanguinis attenderit, nulli ecclesia, nulli clero, nulli sacratæ virgini, nulli parere ciuitati.

Rom. 8.

XXCIII

Nos verò, si atres charissimi, quibus Dominus non pro nostris meritis parcere, sed adhuc ad penitentiam reseruare dignatur, non sine grandi timore debemus considerare, quòd hæc omnibus nobis præbeantur exempla. Et ideo illorum mors proficiat ad nostram salutem: eorum tribulatio nostra sit correctio: de aliorum plagis faciamus medicamentum vulneribus nostris: & semper timeamus quod

LUC. 13.

Dominus in Euangelio dixit: Putatis quòd hi Galilæi pro omnibus peccatores fuerint, quoniam: talia passi sunt? non dico vobis: sed nisi penitentia egeritis, oes similiter peribitis. Et ideo qui solebat esse luxuriosus, sit castus; qui superbè sit humilis; qui per fraudè vel calumnia solebat res alienas rapere, incipiat de suis largiores elemosinas dare. Nimis delicatus est, quòd à nobis requirit Dominus nosse, si atres carissimi. Nò dixit vobis: leiuatè plus quàm potestis, & plus quàm

clesiasticis scriptus fuit anniuersaria memoria repetendus, celebrique cultu in Ecclesia transigendus quinto Kalend. Septemb.

LXXXVII. a y it. de perf. y f and. lib. 1.

De eius obitu etiam Victor Vticensis his verbis meminit, cum agit de clade Wandalicâ: Ea (inquit) tempestate Hippon regiorum obfessa est ciuitas, quam omni laude dignus beatus Augustinus multorum librorum confector Pontifex gubernabat. Tunc illud eloquentia, quod per omnes campos Ecclesia vbertim decurrebat, ipso metu siccatum est flumen, atque dulcedo sua uitatis dulcius propinata in amaritudinem absinthij versa est, &c. De his autem quos reliquit libris suis commendatos ista Possidius: Testamentum autem nullum fecit, quia vnde faceret, pauper Christi non habuit. Ecclesia bibliothecam & omnes codices diligenter posteris custodiendos semper iubebat. Si quid vero Ecclesia vel in sumptibus vel in ornamentis habuit, fidei presbytero, qui sub eodem domus Ecclesie curam gerebat, dimisit. Nec suos sanguineos, vel in proposito vel extra constitutos, in sua vita & morte more vulgi tractauit: quibus, dum adhuc superesset, id, si opus fuit, quod & ceteris, erogauit; non ut diuitias haberent, sed ut aut non minus egerent. hæc & alia Possidius, qui (vt ipse testatur) quadraginta ferme annis cum eo vixit summâ concordia, & scriptorum ipsius confecit Indiculum, de quo ipse his verbis:

b Possid. in Vit. Aug. cap. 31. DE LIBRIS S. AVGVSTI NI.

c Possid. cap. 18.

LXXXVIII. DE POSSIDII IN DICVLO.

Tanta autem ab eodem dictata & edita sunt, tantâq; in Ecclesia disputata, excepta, atque emendata, vel aduersus diuersos hæreticos conscripta, vel ex canonicis libris exposita ad adificationem sanctorum Ecclesie filiorum, vt ea omnia vix quisque studiosorum nosse & perlegere sufficiat. Verum amen ne veritatis auidissimos in aliquo si audare videamus, statui, Deo prestante, in huius opusculi sine etiam eorundem librorum, tractatum, & epistolarum Indiculum adiungere: quo lecto, qui magis Dei veritatem quam temporales amant diuitias, sibi quisq; quod voluerit, ad legendum & cognoscendum eligat: & id ad scribendum vel de bibliotheca Hipponensis Ecclesie petat, vbi emendata & exemplaria forte potuerit inuenire; vel vnde voluerit, inquirat, & inuenta describat & habeat, & petenti ad scribendum sine inuidia & ipse tribuat. hæc Possidius. At plane miraculo factum esse videtur, vt concremata anno sequenti Hipponensi ciuitate à furentibus Wandalis, ipsidemque Arianis, ipsa Hipponensis bibliotheca illa sã permanferit, angelica quidem, si non humana vallata custodia. Qui enim consideret ferocissimos barbaros longâ præpeditos obsidione redditos fauiores: reputetque secum, eosdem pariter perfidos fuisse Arianos, seifseque etiam ex recentioribus aduersus Arianos ipsos disputationibus, nempe contra Maximum atque Pascentium Comitem publicè habitis, Augustinum acerrimum sibi hostem: quis, inquam, ista considerans, non miraculo ducat, vt Wandali pepercerint Augustini scriptis? certe non ipsorum id quisquam dixerit adscribendum esse clementiã, sed Dei magnæ potentia, quã cohibuit grassantes instar fulminis barbaros, & suã coërcuit disciplinã, nec fuit quicquam inconcessum inuadere, vel tentare vetitum. hæc quidem præstare, diuinã tantum esse potuit facultatis, secundum illud in Job diuinum elogium: Nunquid mittes fulgura & ibunt, & reuertentia dicent tibi: Adsumus? quod scilicet furentes hominum motus diuinã tantum subiecti sint voluntati eosdem ad libitum moderanti.

d Job 38.

LXXXIX. AVGVSTINI SCRIPTA AB ADVERSARIIS IMPVGNATA.

Sed qui nõ valuit per barbaros perdere penitus sanctissimi viri scripta, per hæreticos & calumniosos homines ea diabolus summis viribus labefactare conatus est: nec quidem admouit ad ea demolienda arietem vnum, sed plures; nec vnum vel alterum aduersarium, sed ipsos plures ac plurimis armis diuersis in locis armavit. Primum enim Galliarum quidam presbyteri, quod iam certamen, ipso Augustino viuente, aggressi fuerant, eo mortuo, acrius instaurarunt, quindecim scribentes obiectiones aduersus eos quos in Pelagianos ipse sanctus Augustinus scripserat commentarios. Kursus verò Vincentius quidam rem priuatim agens, sexdecim in eosdem proposuit obiectiones. Insuper & Camillus & Theodorus presbyteri Genuenses decem dubia obiecerunt. Adhuc etiam & Casianus presbyter Malsiliensis, de quo superius dictum est, aduersus eiusdem Augustini doctrinam egit, aduersusque eam aliqua intulit. Porrò contra hos omnes steterunt Hilarius Arelatenis &

PROSPER ET HILARIVS PVGNANT PRO AVGVSTINO.

Prosper Aquitanus, quid Hilarius in aduersarios scripserit, non apparet: Prosperi autem adhuc super sunt arma, quibus pro Augustino in hostes indefesso studio dimicauit: Aduersus siquidem Gallos liber extat Responsum, volumen etiam contra Vincentianos, tertius insuper liber contra Genueses illos presbyteros, ac item quartus contra Collatorem, nempe ipsum Ioannem Casianum inscriptus, quem (vt ex ipso apparet) sub Sixto Romano Pontifice edidit. Ceterum ipsidem Hilarius atque Prosper sequenti anno Romam se cõtulerunt, atque apud Cælestinum conquesti sunt, quòd quæ à sancto Augustino scripta essent, eadem à Romanis Pontificibus Innocentio, Zosimo, atque Bonifacio confirmata, & Concilij stabilita, à quibusdam Gallicanis presbyteris iterum reuocarentur in controuersiam. Quid autem his auditis præliterit Cælestinus, dicemus suo loco anno sequenti.

Hoc ipso autem anno Ioannes Casianus monitu Leonis Romanæ Ecclesie archidiaconi aduersus Nestorium de Incarnatione Verbi septem libros luculentissimos edidit. Cum enim ipsos ab eo scriptos constet, dum adhuc Nestorius federet Constantinopoli, quem sequenti anno in Concilio Ephesino liquet fuisse à sede depositum, & Maximum in eius locum subrogatum, cumque nulla insuper in eis de Ephesino Concilio mentio habeatur, cuius necessariò meminisse oportuit: planè ante Ephesinum Concilium, damnationemque Nestorij, eos ab ipso fuisse elucubratos, dicere necesse est, & hoc ipso quidem anno, quo (vt vidimus) hæresis Nestorij planè innotuit Occidentali Ecclesie, ante autem futurij tantum quidem de ea pertigerant oras Occidentales. Sed cur (dixerit aliquis) per Casianum Leo archidiaconus ista præstari voluit, cum ipse Leo eruditissimus esset, & quam felicissimè id exhibere valuisset; cum præsertim Casianus de libero arbitrio haud rectè sentiret, sed cum Pelagianis aliquis habere commune, editis Collationum libris innotuisset? post scriptas enim Collationes ipsum hortatu Leonis elucubrasset commentarium illum contra Nestorium, ipse in operis præstatione testatur.

XC. IOAN. CASSIANVS HORTATVS LEONIS SCRIBIT CONTRA NESTORIVM.

Ad hæc quidem illud in primis dicendum est, Casianum & alios qui hoc tempore in nonnullis sancti Augustini scriptis carpebant, haud se Pelagij errores fouere professos esse: sed (vt sæpius Prosper ait, & indicant literæ Cælestini Romani Pontificis ad Gallos, de quibus agemus anno sequenti) vt Catholicis versabantur inter Catholicos, & Pelagianos se dampnare errores, & in eos declamare præferebant; quod & videmus ab eodem Casiano factum in his ipsis libris, quos de Incarnatione Verbi aduersus Nestorium scripsit, dum frequenter exclamat Nestorium ipsum à Pelagianis esse mutuatum errorem. Leonis igitur hac ex parte illud videtur fuisse consilium, vt ne opinarentur Orientales hæresim Nestorianã ex Pelagiana prognatam defensores habere in Occidente, qui Pelagiani erroris quoquo modo suspecti redditi essent, per vnum ex illis voluerit validissimè Nestorium oppugnari. Rursum verò, ne qui in Occidente articulum illum de libero arbitrio Pelagiani erroris scriptis editis hætenus defendissent, afinitate dogmatis confusururi essent pro defensione Nestorij; Casianum in primis, qui omnes antecellebat, Leo diaconus prudenter quidem scripture sua eum teneri voluit obligatum, & cum eo omnes qui inter Catholicos Pelagiani erroris viderentur esse fautores. Præstitit id libentissimè Casianus, omnique studio in opus incubuit, quo se acerrimum hostem cum Pelagiani tum Nestoriani præferret erroris, quem Pelagianorum omnium famosissimus Leporius, de quo superius dictum est, publicis literis adeo fuerat detestatus.

XCI. CVR LEOPER CASIANVM VOLVERIT IMPVGNARI NESTORIVM.

Insuper autem potuit & illud etiam fuisse hac de re Leonis consilium, vt per Ioannem Casianum Constantinopolitanã olim Ecclesie diaconum, Constantinopolitanã admoneretur Ecclesia vitare Nestorium: vt enim id etiam opinari possumus, apostrophe illa auctoris ad finem operis collocata facillè persuadet, cum demum post alia eiusmodi Nestorium exagitat inuectiua: Tu o impiissime atq; impudentissime, præclare verbis contumacior, & Catholice &

XCII. Casian. de Incarn. Verbi lib. 7.

CASSIANI INVECTIVA IN NESTORIVM.

sancta plebis grauis & exitiosa contagio, stare in Ecclesia Dei & loqui audes; & blasphemias ac furiosas vocibus tuis sacerdotes semper illa fidei & Catholica confessionis infamas, magistrorum priorum vitio plebem Constantinopolitana vrbis errare? Tu ergo emendator priorum Antistitum, tu Gregorio excellentior, tu Nectario probator, tu Ioanne praestantior, omnibusq; Orientalium vrbium sacerdotibus? qui etsi non eiusdem nominis, cuius hi quos nominavi, eius tamen fidei fuerunt. quod quidem, quod ad hanc causam pertinet, sufficit: quia cum de fide agatur, omnes in eo idem sunt quod optimi, in quo consortes sunt optimorum. Vnde & ego quoque ipse humilis & obscurus nomine, sicut merito, licet mihi inter eximios Constantinopolitana vrbis Antistites locum magistri usurpare non possim, studium tamen discipuli affectumq; praesumo. Adoptatus enim a beatissime memoria Ioanne Episcopo in ministerium sacrum, atque oblatum Deo; etsi corpore absfum, affectu illic sum; & illi dilectissimo mihi ac venerandissimo Dei populo etsi nunc praesentia non admisceor, tamen mente coniungor. Et hinc est, quod condolens ei atque compatiens, in vocem nunc tristitia ac doloris erupi: & quod vnum posui, stabilem querimoniam, quasi pro membrorum atque artuum meorum infirmitate, clamaui. Etenim si iuxta Apostolum a, dolente quidem minore corporis parte, condoleat maior atq; compatitur; quanto magis dolente maiore, minor compati oportet: Inhumanissimum quippe est, ut in vno atq; eodem corpore maiorum infirmitatem minor a non sentiant, cum minorum maior a patiantur.

a 1. Cor. 12.

XCIII. CASSIANI APOSTROPHE AD CONSTANTINOPOLITANOS. b Matth. 20. c Psal. 13. d Col. 2. e 2. Cor. 8

Vnde obsecro ac deprecor omnes vos, qui intra Constantinopolitana vrbis ambitum sitis, & per affectum patriae civis mei, & per unitatem fidei fratres mei estis, ut separetis vos ab illo (ut scriptum est b) lupo rapaci, qui deuorat Dei populum, ut c cibum panis. Ne d tetigeritis, neque gustaueritis quicquam illius; quia sunt omnia ad interitum. Exite de medio eius, ac separamini e, & immundum ne tetigeritis. Mementote magistrorum veterum, sacerdotumq; vestrorum, Gregorij nobilis per Orbem, Nectarij sanctimoniam insignis, Ioannis fide ac puritate mirabilis, Ioannis inquam, Ioannis illius, qui vere ad similitudinem Ioannis Euangelista & discipulus Iesu & apostolus, quasi super pectus Domini semper affectumq; discubuit. Illius, inquam, mementote, illum sequimini: illius puritatem, illius fidem, illius doctrinam ac sanctimoniam cogitate: illius mementote semper doctoris vestri ac nutritoris, in cuius quasi gremio quodammodo amplexuq; creuistis, qui communis mihi ac vobis magister fuit, cuius discipuli atque institutio sumus. Illius scripta legite, illius informationem tenere, illius fidem ac meritum amplexamini. Quod etsi assequi grande est ac difficile, sequimini tamen pulchrum & sublime: quoniam in summa rerum non adepti tantum, sed etiam imitatio ipsa laudanda est: quia nunquam ferè aliquis eius rei portione ad plenum caret, ad quam scandere ac peruenire contenderit. Ille ergo vobis in sensu semper & quasi conspexit sit, ille in animo & cogitatione versetur: ille demique ipse vobis etiam, quae a me sunt scripta, commendat: quia haec, propter quae ego scripsi, ille me docuit, ac per hoc non tam mea haec, quam illius esse credite: quia Socrates ex fronte constat, & quicquid putatur esse discipuli, totum ad honorem conueniunt referre magistri.

XCIV.

Cum haec scribat ad suas Constantinopolitanos Cassianus, illud obserua, quod cum de laudatis Episcopis Constantinopolis agit, nullam penitus Attici habet mentionem, ut Cyrillum, immò Caelestinum Papam & Sixtum fecisse apparet: ut planè intelligas eum nondum stomachum exhaustisse bile, quam olim ob Ioannem conceperat, & nuper auxerat ob damnata ab eo omnia haereticorum Pelagianae capitula, quorum aliqua ipse cum alijs clandestinis Pelagianis aduersus Augustini scripta tuenda susceperat. Haec igitur Cassianus scripsit, instante Leone Romanae Ecclesiae hoc tempore archidiacono, qui post Sixtum summus creatus est Pontifex: ita fe habet vetus recepta Gennadij f lectio, ubi haec de Cassiano: Ad extremum rogatus a Leono vrbis Romanae archidiacono, postea Episcopo, scripsit aduersus Nestorium de Incarnatione Domini libros septem, & in his scribendis apud Masiliam & viuendi finem fecit, Theodosij & Valentiniano regnantibus. Antè autem quam ad haec scribenda manum ad moueret, iam dudum absoluerat libros Collationum, ut ipsemet in praefatione testatur, cum ita exorditur: Absolutis dudum Collationum spiritualium libellis, &c. ex quibus possumus intelligere, ipsum anno superiori, vel qui eum praecedit, nisi fortè hoc ipso, eadem Collationes absoluisse;

f Gemad. de Vir. illust. c. 61.

quae quo anno à Prospero sunt impugnatae, suo loco dicemus.

I E S V C H R I S T I

Annus 431.

CAELESTINI PAP. THEODOSII 24. IMPP. ANNUS 8. VALENTIN. 7.

SEQUITUR annus celebris memoriae aecumenicae Synodi Ephesinae, consignatus Consulatu Anicij Basi & Flauij Antiochi. Hic ille Antiochus patricius ex eunuchis, qui postea delatus apud ipsum Theodosium Imperatorem, priuatus bonis & redactus in ordinem, inter clericos professus est, ut Suidas testatur, est Theodoretus ad eum epistola factum illud adornantis, perinde ac ipse spontè saeculo nuncium remisisset, & non coactè vitam alienam à curia agere instituisset. Huius occasione editam functionem à Theodosio, idem Suidas addit, ne amplius eunuchi inter patricos militarent. Clara quoque Antiochi huius memoria est in Collectione Codicis Theodosiani, cum de eo ista habeat Imp. Theodosius h: Longum est memorare quid in huius consummatione negotij contulerit vigilis suis Antiochus, cuncta sublimis ex Praefecto & Consule. His de Antiocho Consule dictis, iam res hoc anno sub eius Consulatu gestas recenseamus.

I. DE CONSULATU ANTIOCHI.

g Theod. epist. 95. ex cod. Vatic.

h l. 1. de Cod. Theod. auct. Nouell. tit. 1.

Sed antequàm de ipsa agamus Synodo Ephesina, ex more, ordine temporis, quae ante ipsam hoc anno contigerunt, primum in medium afferamus. Cum expulsis clericis Catholicae fidei Nestorius sibi Ecclesias omnes quae erant Constantinopoli vendicasset, contigit vnam ipsarum caede hominum turpissimè profanari. Quomodo autem id acciderit, Socrates recenset, haec dicens: His rebus confectis, scelus quoddam nefandum fortè fortuna in Ecclesia editum est. Nam cuiusdam praepotentis viri serui, genere barbari, cum immanem heri sui feritatem experti, eam ferre non possent, ad Ecclesiam confugerunt, atque gladijs cincti ad altare prosiliunt. Rogati igitur ut abirent, nullo modo obsequi volebant, sed sacris ministris obeundis erant impedimento. Quinetiam dies complures strictos tenebant gladios, parati quoque erant ad quemcunq; obruncandum, qui illos adiret. Itaque vno clerico interfecto, altero vulnerato, ad extremum sibi ipsis necem conscuerunt: Vnde quidam eorum qui aderant, dixit, templi profanationem aliquid malè portendere; duosq; poeta cuiusdam senarios in eandem citauit sententiam:

II.

i Socrat. lib. 7. c. 33.

INFAVSTA CAEDES IN ECCLESIA CONSTANTINOPOLI. PATRATA.

Nam sapè signa talia dari solent, Cum sacra sedum templa polluit scelus.

Atq; eum qui ista dixerat, minimè se felicit opinio; quippe & diuisionem populi (ut videtur) & auctoris diuisionis abdicatorem significauit. haec Socrates: quae hoc ipso anno Marcellinus contigisse tradit, sub ipsodem Consulibus rem gestam referens, licet paulò diuersè, his verbis: Barbari in Augusti vrbe nutriti ad Ecclesiam nostram hostili ritu confluunt: ignem in Ecclesiam ad comburendum altare dum insecti iaciunt, inuicem sese, resistente Deo, trucidant. subdit, hoc eodem tempore ob tritici penuriam Theodosium Imperatorem à populo lapidibus impetum.

III.

Quod verò ad Ecclesiae nefandam profanationem spectat; eam ante Aprilis mensis accidisse, possumus ex eo conijcere, quod idem Theodosius cōsulturus in posterum, hoc anno vigesima tertie mensis Martij ad Antiochum Praefectum Praetorij eundemque Consulem ordinarium sanctionem dedit de Ecclesiastica immunitate sollicitius cōseruanda & latioribus terminis dilatanda; ne scilicet putarentur, qui ad eam confugiunt, minus tuti esse, nisi altare tenuerint. sic enim ipsa se habet:

Pateant summi Dei templa timentibus: nec sola altaria, & oratorium templi circumiectum, quod Ecclesias quadripartito intrinsecus parietum septu concludit, ad tuitionem confugientium sanctum esse proposita: sed vsq; ad extremas fores Ecclesiae, quas orationem gestans populus primas ingreditur, confugientibus, aram salutis esse praecipuum: ut inter templi quod parietum descripsimus cinctu, & post loca publica & ianuas primas Ecclesiae, quicquid fuerit

THEODOSII SANCTIO DE IMMUNITATE ECCLESIA-RVM.

interiacens, sive in cellulis, sive in domibus, hortulis, balneis, arceis, atque porticibus, con fugas interioris templi vice tueatur. Nec in extra habendo eos conetur quisquam sacrilegas manus inmittere: ne qui hoc ausus sit, cum discrimen suum videat, ad expectandam opem ipse quoque confugiat. Hanc autem sparsam latitudinem ideo indulgenus, ne in ipso Dei templo & sacrosanctis altaribus confugientium quemquam manere vel vespere cubare vel pernoctare liceat, ipsis hoc clericis religionis causa vetantibus, ipsis qui confugiunt pietatis ratione servantibus.

IV.

Arma quoque in quouis telo, seruo, vel specie, eos qui confugiunt, minime intra Ecclesias habere precipimus, quoniam modò à summi Dei templis ac diuinis altaribus prohibeantur, sed etiam cellulis, domibus, hortulis, balneis, arceis, atque porticibus. Proinde hi qui sine armis ad sanctissimi Dei templum, aut ad sacrosanctum altare, sive vsquam genium, sive in hac alma vrbe confugiunt, somnum intra templum, sive ipsum altare, vel omnino cibum capere absq; aliqua eorum iniuria ab ipsis clericis arceantur, designantibus spatia quae in Ecclesiasticis septis eorum tuitioni sufficiant, adducentibus capitalem poenam esse propositam, si qui eos conentur inuadere. Quibus si per fugam non annuit, neque consentit, praferenda humanitati religio est, & à diuinis ad loca quae diximus, turbanda temeritas.

* baptis- riji. NE LICET ARMATVM INGREDI ECCLESIAM.

V.

Hos verò qui templa cum armis ingredi audent, ne hoc faciant, pramonemus. Dehinc si telis cincti, quouis Ecclesia loco, vel ad templi septa, vel circa, vel extra sint: statim eos, vt arma reponant, auctoritate Episcopi à solis clericis conueniri precipimus, data eis fiducia, quod religionis nomine melius quam armorum praesidio munitur. Sed si Ecclesiae voce moniti, post tot tantorumq; denunciations noluerint arma relinquere, iam clemetia nostra apud Deum & Episcoporum causa purgata, armatis (si ita res exegerit) intromissis, trahendos se, abstrahendosq; esse cognoscant, & omnibus casibus esse subdendos. Sed neque Episcopo inconsulto, nec sine nostra, sive Iudicum in hac alma vrbe vel vbicunq; iussione, armatum quemquam ab Ecclesijs abstrahi oportebit: ne, si multis passim hoc liceat, confusio generetur. Dat. decimo Kal. Aprilis, Constantinopoli, Antiocho V. C. & Basso Coss. haecenus Theodosij Imp. sanctio: habent eam tum codex Theodosianus a, tum etiam Iustinianeus b, ceterum neutrobi ipsa integra reperitur.

1. 4. de his qui ad Eccl. con- feg. Cod. Theod. b 1. 3. Cod. Iustin. eod. tit.

VI.

Inter Aeta autem Ephesini Concilij haec ipsa constitutio, vt sancita est, nullum passa mutilationis dispendium, inuenitur c. vbi inter alia notatu digna, de se ipso, cum primum omnium ei se Imperator reddere voluit obsequentem, haec ait: Nos qui legitimi Imperij armis nunquam non circumdamur, quosq; sine armatis stipatoribus esse non conuenit, Dei templum ingressi, foris armare relinquimus, & ipsum etiam diadema regie maiestatis insigne humiliter deponimus, & sacra altaria munerum tantum offerendorum causa accedimus: quibus quoq; oblati, ad extimum communeq; arum mox nos recipimus, nec quicquam ex propinqua diuinitate nobis arrogamus. haec de se Theodosius: qui sequenti anno nouis casibus haec ex parte corrigere coactus est, dato item de limitibus Ecclesiasticæ immunitatis rescripto ad Hierium d. Sed de his satis.

c Concil. Eph. edit. Pelt. tom. 2. cap. 21. MODESTIA THEODOSII IN SERVANDA LEGE A SE EDITA.

VII.

Acturis iam nobis de Ephesino Concilio, de legationibus primum è remotioribus Orbis regionibus illuc missis dicendum erit. Constat autem, ex vniuerso planè orbe Christiano illuc legatos esse directos: siquidem haec habentur in relatione Philippi Apostolicae sedis legati e: Omnes namque Orientales, vel Occidentales, vel per se, vel certè per suos legatos sacerdotali huic confessori interfunt. Sed quænam istae istae fuerint legationes, dicendum nobis est: atque primum de Occidentalibus illa praecipua fuit, quæ nomine omnium Occidentalium, transmarinis Africanis exceptis, decreta est à Caelestino Romano Pontifice, vt facile colligi potest ex relatione eiusdem Concilij Ephesini ad Theodosium Imperatorem. Caelestinus enim non contentus, anno superiori (vt vidimus) collecta Romæ Synodo aduersus Nestorianam haeresim, Nestorium, quam diu haereticus esse persisteret, condemnasse, atque Cyrillum Episcopo Alexandrino delegasse vices suas, literasque ad ipsum, necnon ad Nestorium dedisse, & ad clerum Constantinopolitanam alias etiam addidisse: hoc insuper anno ad Ephesinum indictum Concilium ex Synodo Romæ habita legationem decernit, annuente ipso sacro Patrum confessorum, cui idem praefuit Caelestinus. Id quidem Patres Ephesini

e Aff. Eph. Conc. edit. tom. 2. cap. 16. LEGATI MISSI A CAELESTINO PRO OMNIBUS OCCIDENTALIBUS.

Concilij in eadem ad Theodosium relatione significauerunt his verbis f: Etsi ingens itineris intercapedo vniuersam illam sanctorum Episcoporum multitudinem ad nos peruenire prohibuerit; attamen illis in locis simul coacti, Caelestino sanctissimo piissimoq; Romano vrbis Episcopo praesente & praesidente, nostram de sententiam summo consensu praedicauerunt. & infra: Viri istotinus Occidentalis Ecclesiae sententiam nostrae huic Synodo coram per literas exposuerunt, &c. Qui autem delecti ad obeundum legationis munus fuerunt à Caelestino Romano Pontifice, idem (vt dictum est) pro reliquis orbis Occidentalis prouincijs functi sunt legatione.

f Aff. Eph. Conc. edit. Pelt. tom. 2. cap. 17.

Porrò Romanam ipsam Synodum hoc anno habitam, productam fuisse vsque ad mensè Maij, euidentis illa est demonstratio, quod litera à Caelestino ad Ephesinum Concilium ex Synodo datae reperitur octauo Idus Maij: de quibus quidem Caelestini literis in primis obseruandum est, eas scriptas fuisse, ex more Latino fermone, inde verò reperiri in Graecum translatas, & è Graeco rursus Latinitati restitutas, non sine tamen magno praedicio germanae sinceritatis, vt ex diuersitate earum facis intelligi potest. Porrò nemo non videt Latinis antiquioribus standum esse exemplaribus, quorum omnium verissimum nobis exhibet Cresconiana Collectio, vt nulla de impostura possit esse suspicio. Ex ea verò ad Synodum Ephesinam Caelestini epistola illud exploratum redditur, sic ab eo Romanae Synodo missos esse tres legatos in Orientem; non vt, redditis irritis quæ anno superiori aduersus Nestorium ab eodem Pontifice decreta essent, causa eiusdem nouo subiaceret examini; sed potius vt sententia in Nestorium latae idem legati essent executores: vt planè appareat, nihil praeterea ab ipso Pontifice tributum Synodo, nisi vt cognitis his quæ anno superiori ibidem Romæ in Nestorium decreta fuissent, eadem executioni mandari curarent; nec quicquam praeter sententiam Caelestini sibi arrogasse œcumenicum tantum Concilium constat. Sed reddamus hic epistolam Caelestini ex Cresconiana Collectione depromptam g:

VIII.

CAELEST. AD QUID LEGATOS AD SYNODVM MITTIT.

g Crescon. manulr.

Spiritus sancti testatur praesentiam congregatio sacerdotum. Certum est enim quod legimus, quia nec potest Veritas nostra mentiri, cuius in Euangelio ista sententia est h: Vbi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo, ibi & ego sum in medio eorum. Quod cum ita sit, vt nec huic tam breui numero Spiritus sanctus deest; quod magis eum nunc interesse, quando in vnum conuenit tanta turba sanctorum? Sanctum namq; est pro debita veneratione Concilium*, in quo vtriq; nunc Apostolorum sequentissima illius, quam legimus; congregationis aspicienda reuerentia est. Nunquam his defuit magister, quem acceperant praedicandum. Adfuit semper his Dominus & magister: sed nec docentes à suo doctore deserti sunt: docebat ille qui miserat, docebat ille qui dixerat quod docerent, docebat qui in Apostolis suis se confirmat audiri. Hac ad omnes in commune Domini sacerdotis mandata praedicationis curae peruenit: haec editario namque in hanc sollicitudinem iure constringimur, quicumque per diuersa terrarum, eorum voce nomen Domini praedicamus, dum illis dicitur: Ite docete omnes gentes. Aduertere debet fraternitas vestra, quia accepimus generale mandatum: omnes etenim* nos agere voluit, qui illis sic in commune madauit officium.

IX.

EPISTOLA CAELESTINI AD SYNODVM EPHESINAM. h Matth. 18. * collegium

Necesse est, vt competenter nostros sequamur auctores, subeamus omnes eorum labores, quibus omnes successimus in honorem: praestemus* eorum diligentiam praedicantes*, postquam monente Apostolo, nullam praedicationem iubemur adycere. Non est enim minor et ademptis officio custodia aditorum. Illi ractauerunt fidei semina, nostra hac sollicitudo custodiat, vt incorruptum & multiplicem fructum nostri patris amilias aduentus inueniat, cui soli vtrique Apostolorum assignatur vbertas. Loquente namque Electionis vase i, plantare & rigare non sufficit, nisi Dominus dederit incrementum. Agendum igitur nunc est labore communi, vt credita & per Apostolicam successionem huiusque detenta seruemus. Illud enim à nobis petitur, vt secundum Apostolum k ambulemus: nec enim nunc species, sed fides nostra vocatur ad causam: spiritualia arma sumenda sunt (quia bella sunt mentium & tela verborum) vt nostri Regis sedere perduremus.

* etiam X.

* praesentemus * conseruando

i 1. Cor. 3.

k 2. Cor. 5.

Omnes nunc ibi positos beatus Paulus Apostolus monet, vbi Timotheo l remanere mandauit: ipse igitur locus, eadem causa, & iam modò ipsum requirit officium: Nos quoque nunc agamus &

XI.

l 1. Tim. 1.

studeamus illud, quod agendum tunc ille suscepit: Ne quis aliter sentiat; & quaestiones praestantibus maxime fabulis ne quis intendat, ut ipse precepit: simus vnanimes, vnum (quia sic expedit) sentientes: nihil per contentionem, nihil agere per inanem gloriam gestiamus, ut vna anima cum vno corde sit cunctis; quandoquidem fides, quae est vna, pulsatur.

XII. Doleat, immo lugeat hoc nobiscum omne commune collegium; quod vocatur in iudicium, qui iudicaturus est mundum; discutitur, qui discussurus est omnes; & caluniam patitur, qui redemit. Accingatur armis Dei vestra paternitas: scitis quae galea caput nostrum muniat, quae lorica pectus includat: non vos nunc demum Ecclesiasticae rediores castra ceperunt. Nemo dubitet, fauente Domino, qui facit vitraque vnum, depositis armis, pacem futuram, quando se ipsa causa defendit. Respiciamus rursus etiam illa nostri verba Doctoris, quibus proprie ad Episcopos vritur, ista pradicens: Attendite (inquit) vobis & vniuerso gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Domini, quam acquisiuit sanguine suo. Inde ad haec vocatos hos legimus, qui istud audirent, quod nunc sanctitas vestra conuenit. Ephesius ergo, quibus est fidei nota pradicatio, sit nunc erga hanc etiam nostra nota defensio: exhibeamus his nostrae mentis illa veneratione constantiam, qua sunt digna quae magna sunt, quae pio sensu tranquilla diuturna seruauit. Annuncientur vobis quae ab Apostolis interemerata regnarunt: quia nunquam contra Regem Regum verba tyrannicae dominationis admilla sunt, nec opprimi per fallitatem potuit negotium veritatis.

CAELESTINI EXHORTATIO TANTO DIGNA PONTIFICE.

Art. 20.

signantur.

XIII. Vos hortor, fratres carissimi, respiciatur illa sola dilectio, in qua utique secundum vocem Ioannis Apostoli (cuius reliquias praesentes veneramini) manere debemus: sit oratio communis ad Dominum; scimus quae vis illius praesentia sit futura, supplicante concorditer tanta multitudine sacerdotum, quando locus ille moueri petuit, in quo vnanimitur legimus duodecim supplicasse. Quenam fuit Apostolorum petitio supplicantium? nempe ut acciperent, verbum Dei loqui cum fiducia, & per eius manus virtutes agere, quarum, pradicante Christo Domino, acceperant potestatem. Et vestro nunc sancto conuenit quid aliud postulandum, quam ut cum fiducia loquamini verbum Dei, quam & seruare quae pradicare concessit, ut repleti Spiritu sancto (sicut scriptum est) licet ore diuerso, vnum tamen, quod Spiritus sanctus docuit, proferatis?

XIV. His omnibus breuiter animati (quia, sicut ait Apostolus, scientibus legem loquor, & loquor sapientiam inter perfectos) adfote Catholicae fidei & Ecclesiarum quieti, adfote (quia sic dicendum est) & praeritis & praesentibus & futuris, rogantes atque seruantes eam ad pacem sum Hierusalem. Diriximus pro nostra sollicitudine sanctos fratres & consecratos nostros, vnanimes nobis & probatissimos viros Arcadium & Proiectum coepiscopos, & Philippum presbyterum nostrum, qui his quae aguntur, intersint; & quae a nobis antea statuta sunt, exequentes: quibus praestandum per vestram sanctitatem non dubitamus assensum, quando id quod legitur, videatur pro vniuersali Ecclesia securitate decretum. Data octavo Idus Maij. Basso & Antiocho Consulibus. haec tenet epistola Caelestini ad Concilium Ephesium per legatos missa.

Haec edit. Constantiana.

XV. His subiiciendas putamus duas eiusdem Caelestini epistolas eodem mense Maij datas, alteram ad Theodosium Imperatorem, ad Cyrillum Alexandrinum alteram: quae quidem cum nondum alicubi cussa habeantur; vt vel nunc primum prodantur in lucem, ratio postulat argumenti. Accepimus ambas vna cum alijs eiusdem Caelestini inferius recitandis a viro egregio Antonio de Aquino, qui nobilis plantae clarae familiae, memoriae S. Thomae clarioris, nobile germen eisdem ex radice deducit & producit fructus probitatis atque doctrinae. Vnde autem ipse acceperit, notum faciet, cum ad Decretales epistolas Romanorum Pontificum, in quibus colligendis mirum in modum laborauit, locupletissimam auctarium addet. Tu interim illis fruere, ac primum epistolam per eisdem Apostolicae sedis legatos datam, quae sic se habet:

Caelestinus Episcopus Theodosio Augusto.

Sufficit licet, quod sollicitudo vestrae clementiae circa fidei Catholicae defensionem, cui pro Christi Dei nostri amore, qui vestri Imperij rector est, adesse modis omnibus festinatis, integrum, immutatumque eam, praerorum dogmatum damnato errore, seruatis; in hoc semper munimen vestri constituentes Imperij, scientes regni

XVI. COMMENTARIVM PIAE THEODO-SII.

vestrum sanctae religionis obseruantiam communitatibus firmiter duraturum: sed huic caelesti curae vel gloriae vnusquisque nostrum pro sacerdotali officio operam nostram, in quantum valeamus, impendimus; & huic Synodo, quam esse iussistis, nostram praesentiam in his, quos misimus, exhibebimus; pietatem vestram sub diuini obsecrantes obtestatione iudicij, ne quid turbida nouituti licere vestra mansuetudo permittat; neque facultas aliqua his, qui diuina maiestatis potentiam in humanae dispositionis rationem arctare contendunt, quo perturbetur pax Ecclesiastica, tribuatur.

Maiores vobis fidei causa debet esse, quam regni; ampliusque pro pace Ecclesiarum clementia vestra debet esse sollicita, quam pro omnium securitate terrarum. Subsequuntur enim omnia prospera, si primitus quae Deo sunt cariora seruentur. Abraham fide floruit, omniemque Orbem gloriae sua prosperitate impleuit. Moyses populi liberator, zelum Domini contra eos, si quos a Dei cultu recessisse probabat, armavit. David Regem sua praecpta seruauit, in regno, vt ille inimicos suos subderet, Dominus custodiuit. His, rogo, exemplorum vallati praesidio, fide, obseruatione, virtute, vniuersalis Ecclesia in Deum nostrum piissimum cultum, ne sibi aliquid dissensio vendicet, custodite. Pro vestri Imperij salute geritur, quicquid pro quiete Ecclesiae, vel sanctae religionis reuerentia laboratur. Haec gloriosissime & tranquillissime Imperator Auguste (quia in vestro corde esse nouimus, Deum illic inesse non dubium) Augustis etiam auribus per fratres & coepiscopos meos Arcadium & Proiectum, & compresbyterum meum Philippum, quos misimus, intimamus: hoc a pietate vestra suppliciter deprecantes, quod vos habere credamus in votis, vt quod a Deo petitis, hoc in fide ipsius causa praestetur. Datum Idibus Maiarum, Basso & Antiocho Consulibus. haec tenet Caelestini ad Theodosium Imp. epistola, plane aurea: quae quidem innotescit, tum bene disponi a Deo regnum, cum Reges pro Ecclesia solliciti sunt; contra vero corrumpere, atque in alias gentes transferri regna, quoties Principes iura sibi vsurpant Ecclesiastica. quod quidem in ipsomet Theodosio perspicue declaratum, quae dicemus in eius obitu, manifestum reddent: cum alioqui ista ipsa in singulis ferme Christianis sit demonstrare Principibus; nae sicuti se ipsi gessere erga religionem, ita nati sunt Deum protectorem ac propagatorem, vel e contrarium destructorem Imperij. Vt plane videas ex ipsis ferum euentis, infanire penitus, qui moderationem regni humanae tantum prudentiae lance suspendunt, & quidem mendaci statera, dum Ecclesiae iuribus maioris esse ponderis ducunt iura regnandi. sed haec obiter.

XVII. QVAE PRAECIPUE REGES CVRARE DEBEANT.

XVIII.

Iam vero ad posteriorem Caelestini epistolam ad Cyrillum Alexandrinum Episcopum veniamus, quam hoc item anno eodem mense Maij datam fuisse apparet, & quidem ea occasione, quod ipse Cyrillus datis rursus literis Caelestinum haud pridem consuluerat, quid agendum esset, si Nestorius respiceret, qui iam laqueo anathematis exsententia lata aduersus eum ab ipso Romano Pontifice fuerat innodatus. Monuerat praeterea Caelestinum Cyrillum de Syris Episcopis, qui suspecti admodum redditi esse ex eo videbantur, quod Nestorij patrocinium suscepissent. His, inquam, Caelestinus acceptis; quid agendum sit in causa Nestorij, ponderato iudicio & temperato Christianae clementiae agendum esse respondit, docens quam consulte, quam mature, quam religiose, quamque paternè solum Apostolica sedes agere cum delinquentibus, quibus omnes ad poenitentiam vias sternere consueuerit. sed describamus hic ipsam epistolam haud sane prolixam, haecenus nunquam editam; quae sic se habet:

Caelestinus Episcopus Cyrillo Episcopo Alexandrino.

Intelligo sententiam sapientissimi Salomonis impleram: non enim aliter quam sciens aquam silexidam, de terra longinqua iteratum nuncium per literas tuae dilectionis accepi, quatenus inuicem nostri consilij participatione coniungunt. Indifficiliter est Ecclesiarum & Catholicae fidei speranda tranquillitas, quando pro hac elaborare Christianissimos Principes sic videmus. Non est inefficax in diuini maxime causis cura regalis, quae pertinet ad Deum, qui fideliter tenet corda regnantium. Itaque breuiter responsum tuae reddimus sanctitati. Etenim quae vis, vnam sanctae Synodis recipere debeat homine a se pradicatae damnantem; an quia induciturum

XIX. c. Prou. 25. COMMENTARIVM THEODO-SII ERGA RELIGIONEM.

tempus emensum est, sententia dudum lata perduret? Super hac vitique consultatione communi communem Dominum consulamus. Nonne nobis respondet illic per Prophetam a, mortem se nolle morientis; & per Apostolum Paulum b, omnem hominē velle saluum fieri, & venire ad scientiam veritatis? Nunquam displicet Deo accelerata in quocunque correctio. tua sit hoc sanctitatis, cum venerando fratrum Concilio *; vt orti in Ecclesia strepitus comprimantur, & finitum, Deo annuente, negotium votiua correctione discamus.

Conuentui autem nos deesse non dicimus: neq; enim ab his absentes esse possumus, quibus nos vbique positos, fides tamen vna coniungit. Nolo nos corpore isto censi, cuius presentiam Apostolus d adsignat infirmam: illic sumus; quicquid illic pro omnibus agitur, cogitamus, spiritualiter agimus, quod corporaliter agere non videmur. Studeo quieti Catholicae, studeo pereuntis salutis, si tamen voluerit agritudinem consistere. Quod ideo dicimus, ne volenti se corrigere, forsitan deesse videamur. Nam etsi & nobis sustinentibus vnam d, spinas sibi addiderit: impleatur, manentibus statutis prioribus sui fructu iudicij; colligat quod sulco diabolico seminavit, non nostro consilio, sed se periturus auctore. Probet nos veloces pedes ad effundendum sanguinem non habere, quando sibi etiam se medicum cognoscat oblatum. His autem, quos erga Catholicam fidem tua fraternitas dicit se habere suspectos; si scripta direxerint, pro qualitate rerum eis nos respondere necesse est: in quo negotio nemo subrepet, quia tota cautione tractatur. Dat. Nonas Maiarum, Basso & Anriocho VV. CC. Conf. hęc Cælestinus: atque de literis hæc tenens.

At de Apoftolicæ sedis legatis modò agendum est. Atque in primis quod ad Philippum S. R. E. presbyterum pertinet: hunc eundem esse putamus cum eo, qui eiusdem nominis, ordinis, atque muneris missus reperitur in Africam à Zosimo Papa vnà cum Faustino Episcopo Potentino legatus à Latere Philippum Romanum Presbyter, de quo superius dictum est. Quod verò ad reliquos duos legatos Episcopos Arcadium atque Proiectum: quarumnam fuerint Ecclesiarum Antistites, nusquam apud Acta Concilij Ephesini expressum reperiri potuimus: fuisse quidem viros præclaros & insignes, quibus tanta legatio credi valuit, nemini dubium esse debet: reperimus tamen in literis Cælestini Papæ ad Episcopos Galliarum, inter alios Arcadium nominari; sed nec ibi, cuius Ecclesiæ Episcopus fuerit, exprimitur, eundemque puto Arcadium, qui reperitur interfuisse post annos octo Concilio Regiensi sub Consulatu Valentiniiani decimosextimo.

Sed quod ad Proiectum Episcopum spectat: illud sanè nobis compertum est, clariuissè his temporibus Proiectum Episcopum Forocorneliensem, de quo Petrus Chryzologus Rauennas Episcopus, qui his quoque temporibus clariuissè meminit: in eius enim ordinatione fermone habens e, hæc inter alia, cum de eius nomine agit: Proiectum dixi, sed non abiectum. In te proiectus sum de ventre, ex vtero matris meæ, Deus meus es tu. Et verè Proiectus iste ex vtero humana matris, matris diuina in vtero semper mansit: qui domus sue nescius, domus Dei esse perstitit habitator. hæc ibi de eo Chryzologus, & alia in laudè ipsius: vt facillè opinari possimus, hunc illum esse Proiectum, quem tantæ legationis functio decorauit. Atque de legatis Episcopis satis.

Quod rursum ad legationes Occidentales Ecclesiæ spectat: quò minùs solemnibus ex more legatio mitteretur ab Episcopis Africanis, Wandalorum grassatio fuit impedimento. Cæterum non defuit officio Capreolus Episcopus Carthaginensis, quin, etsi quod optabat præstare non licuit, miserit tamen Ephesum diaconum Ecclesiæ Carthaginensis, Bassulam, seu Besulam nomine, cui & literas ad Synodum dedit: cum alioqui, etiamsi in summa tranquillitate collocatæ fuissent res Ecclesiæ Africanæ, haud tamen pateretur angustia temporis cogi ex instituto Carthagine generale Concilium, & inde generale loco omnium decerni legationem. Etenim anno superiori à Theodosio scriptæ literæ de Synodo habenda Ephesi, non nisi hoc anno ante Paschales ferias reddita fuere ipsi Capreolo Carthaginensi Episcopo, qui in locum Genedij (vt dictum est) fuerat subrogatus. Iste igitur deploratissimi temporis pressus angustijs, ne penitus deesset officio, eiusdem

Ecclesiæ diaconum, Bassulam * nomine, cum excusationis literis legauit Ephesum. id quidem cum ipsa Ephesina Acta f testentur, Liberatus quoque in Breuiario s tradit. Litera autem ab eodem Episcopo Carthaginensi ad Synodum data, quibus & miserrimus status Africanæ Ecclesiæ describitur, sic se habent.

Piissimis, beatissimisq; & sanctissimis consecratoribus, qui vndique ad sacram Synodum conuenerunt, Capreolus Episcopus in Domino salutem.

Optassem, piissimi fratres, venerandam vestram Synodum in eum rerum statum incidisse, quo nobis quoque, delectis communi omnium sententia aliquot ex fratribus & coepiscopis nostris, instructam potius legationem mittere licuisset, quam excusationem lamentatione dignam. Verum hunc animi impetum diuersa cause impediunt. Primo enim Domini & filij nostri religioissimi Theodosij Imperatoris litera ad manus nostras perlata, eiusmodi erant, quæ felicis recordationis fratris & coepiscopi nostri Augustini presentiam peculiari ratione flagitabant. Verum quod ea illam iam tum è viuis excessisse comperissent, ego regiam illam insinuationem, licet ad prædictum Augustinum destinata foret, excipere, compellus, missis ad vniuersas Africa prouincias congruis literis, consuetusq; articulis Synodum cogere volui, quò nimirum ex fratribus & coepiscoporum nostrorum numero deligerentur nonnulli, qui ad venerabilem beatitudinis vestra Synodum primo quoq; tempore mandarentur. At omnis hæc tempestate via aditus præclusus est. Etenim effusa hostium multitudo, ingensq; vbique prouinciarum vastatio, quæ incolis partim extinctis, partim in fugam actis, absolutam desolationis speciem, quoquoersum longè lateq; porrigitur, oculis offert, promptam illam coeundi facultatem ademit. His itaq; impedimentis Episcopi, quibus propositum id erat, prohibiti ex totius Africa ambitu simul conuenire nequiverunt. Hisce incommodis accedebat, literas regias ad Paschales demum ferias ad nos perlatas esse, quando iam inde vsq; ad indictam venerandam Synodum vix duorum mensium spatium supererat. Quò sanè temporis interualum, et si nulla in presentiarum ab hostibus difficultas fuisset obiecta, ad Africanam domesticamq; Synodum cogendam vix satis erat.

Veruntamen licet solemnem aliquam legationem mittere nequam valuerimus, attamen propter reuerentia & obseruantiam, quæ Ecclesiastica disciplina urè debetur, diaconū Bassulam filium meum vnà cum bis expurgationis nostra literis oratorem: ad vos mittendū existimauimus. Quamobrem, venerandi fratres, vestram sanctitatem iterum atq; iterum rogatam cupio: etiam si fides Catholica per tantam venerandorum sacerdotū Synodum Dei nostri auxilio munitam stationem suam firmiter retenturam certè confirmam) vt Spiritu sancto cooperante, quem cordibus vestris in omnibus qua acturi estis, præsto futurum non dubitamus, nouas doctrinas & antehac Christianis auribus inusitatas, prisca auctoritatis robore instructi, è medio profugeris, tantaq; constantia ac virtute quibuscunque nouis erroribus resistatis, ne hos quos pridem impugnavit Ecclesiæ, hisq; temporibus renatos Apostolica sedis auctoritas, sacerdotumq; in vnum conueniens sententia oppressit, secunda disputationis prætextu vox iam dudum precepta renouare videatur.

Quòd si quid fortè nouarum controuersiarum incidit, id tempestiua discussioni subiiciatur oportet, vt vel rectè dictum comprobetur, vel condemnatione dignè explodatur. At verò si quis ea que iam olim diiudicata sunt, denudè inquirere tentauerit: is sanè aliud nihil facere censetur, quam de fide, qua hæc tenens valuit, apertè dubitare. Vnde ad posteritatis exemplum, tum vt ea quoque, quæ iam olim pro Catholica fide definita & constituta sunt, perpetuam firmitatem obtinere valeant: oportet ea omnia inconcussa immotaq; conservare, quæ superioribus temporibus à sanctis Patribus constituta sunt. Porro quò illa perpetuam stabilitatem retinere voluerit, qua de Catholica fide ratione statuerit, is non propria auctoritate, sed antiquorum patrum iudicio sententiam suam corroborare debet; ita vt partim veterum, partim recentiorum sanctionibus & sententij placita sua comprobans, vnam eandemq; Ecclesiæ veritatem, iam inde ab initio ad presentem vsque temporis articulum simplici puritate, inuictaq; constantia & auctoritate decenter, se docere & tenere ostendat. Hęc pro presenti Africanorum legatione, quæ necessitas superius memorata impediuit, venerabilibus vestris auribus suggerere placuit. Obnixè iterum rogo, vt calamit

a Ezech. 33. b 1. Tim. 2 * consilio XX. STUDIUM ET VIGILANTIA CALESTINI. c 2. Cor. 10. d Isai. 5.

XXI. DE PHILIPPO PRESBYTERO, ARCADIO ET PROIECTO EPISCOPI.

XXII. Petr. Chryzolog. serm. 165.

XXIII. DE CAPREOLO EPISCOPO CARTHAGINENSIS NUNCIVM MITTENTE AD SYNODVM.

* Besulam f Concil. Eph. edit. Pelt. tom. 2. cap. 13. g Liber. dial. Breuiar. c. 5.

XXIV. EPISTOLA EPISCOPI CARTHAGINENSIS AD CONCIL. EPH.

XXV. DE LEGATIONE BASSULAE.

XXVI.

SIGNVM DIGNOSCENDI VERAM FIDEM HABERE.

tatibus rerum praesentiumq; temporum spectatis, nostram absentiam non superbie aut negligentis, sed manifeste tantum necessitati adscribitis. haec tenet littera: Episcopi Carthaginensis pro vniuersa Ecclesia Africana: ex quibus intelligis, puto, lector, quo caractere veram Catholicamque veritatem Patres nostri ab haeresi distinguere solent: nempe illam Catholicam esse fidem, atque germanam pietatem, securamque religionem, quam maiores tradidissent, & emergentes aduersus eam haereses condemnassent; omnique explosa nouitate, de antiquis semper semitis eisdem interrogasse. quo vel vno tantum exemplo, veluti potissimum te lo, conficias vno icu omnes recentioru Nouatorum phalanges, cum eas reperiantur haereses inflaurasse, quas Patres suis fuiscriptis, Ecclesia Concilijs, & vetus praescriptus vbique vrsus millies execratione damnarunt.

XXVII.

Cognouisti, puto (quod est in prouerbio) ex vnguibus leonem, ex breui, inquam, epistola sublimem Theologum: cuius meritis attingimur, vt aliam eius epistolam hoc eodem tempore de Verbi incarnatione conscriptam hic tibi nunc primum cudendam curemus e veteri manuscripto defumptam, nuper ad nos e Gallijs missam a Petro Pithæo I. C. clarissimo, viro humanitate & eruditione praesentis: sed dolemus eam non integram exhiberi, sed sine carentem, vt erat in codice, ex quo descripta fuit. Sed quicquid antiquitas offert, siue mutilum, siue corrosum, mendosumue sit, accipi tamen grato animo solet. Epistola autem sic te habet.

Dilectissimis ac religiosissimis filijs Vitali & Tonantio
Capreolus Episcopus.

XXVIII
EPIST.
CAPREOLI
CARTHAG.
EPISCOPI.

Sumptis atque perlectis literis vestris, quas per Nummianum religiosum virum, filij dilectissimi, transmissistis, saluti ac studio vestro; quo fundatae ac vetusta fidei Catholicae regulam inuolubili pietate tenetis ac defenditis, sum plurimum gratulatus. At verò Nestoriana haeresis nouam insandamq; perniciem, sicut quibusdam locis iam ceperat pullulare, apud vos quoq; velle zizania sua semina Imperatorum cordibus iniicere*. Verum credo atque confido perfectum agricolam Dominum Deum omnium creatorem in omni loco dominationis suae habere ac semper habiturum esse dignos Evangelicae fidei operarios, qui licet ante tempus mensuris immunda semina extirpare non debeant, continuis tamen orationibus ac praedicationibus semper inuigilent, vt aut & illa cum tempus est, si fieri* conuertantur in triticum, aut certe non vsquequaque inimicus humani generis tenera frumentorum nascentia per adulterinam intermixtionem valeat suffocare.

XXIX.

Iam enim (quod etiam ad vestram, filij, notitiam peruenisse non dubito) intra Orientis partes, vbi primum pestis ista surrexit, congregata gloriosa Synodo sacerdotum, cui etiam legatio nostra non defuit, in vestibulo cum suo auctore atque infectore compressa & radio Apostolicae lucis extincta est. Nec mirari debet charitas vestra, si etiam post damnationem suam inter morientis fatidos adhuc status expiret. Est enim semper pertinax haereticorum audacia, & in suam male perniciem argumenta* peccatorum pondere persuerent. Quod si nondum forsitan cognouistis, facile lectione poteritis addiscere.

* arg-
menta

XXX.

Quamuis igitur Christianis & deuotis mentibus ipsa vniuersalis Ecclesiae auctoritas plene sufficiat, nec vestra (quantum missis a vobis sermo docuit) in hac causa minor videatur assertio: ne tamen ego quoque petitioni atque interrogationi sanctae necessarium videar denegasse responsum, vnam veramq; doctrinam hanc esse confiteor, quam Evangelica tenet ac tradit doctrine antiquitas: id est, Dei Filium Deum verum & hominem verum vnus prorsus atque inseparabilis esse persona. Nec sicut in alijs Patriarchis, Prophetis, Apostolis, ceterisque sanctis atque praeclearissimis viris habitauit aut habitat Deus, ita in Christum Iesum diuinam illam plenitudinem velut extrinsecus credimus aduenisse, sed proprio quodam atq; ineffabili modo Filium Dei etiam Filium hominis factum: vt qui in geniti Patris substantia vnigenitus permanebat ac permanet, mirabiliter suscepto homine, fieret primogenitus in multis fratribus; & qui erat in principio Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum, Verbum caro fieret, & habitaret in nobis. Ex quo igitur mysterium, quod absconditum fuit a saeculis in Deo, cepit per Angelum in vtero Virginis aperiri, atque in eum sanctus Spiritus

superuenit, & illi virtus Altissimi obumbravit: Deus in hominem nasci dignatus est qui semper erat; vt homo nasceretur, qualis antea non fuerat. Qui enim sine matre in caelis aeternè genitus est, ipse in terris sine patre in vtero Virginis homo de Spiritu sancto creatus est: & ideo in Christo Iesu separari vel subdiuidi Dei hominisq; nullo modo credimus posse personam, ne non iam in Diuinitate Trinitas, sed quatermissis numeretur.

Beatus Apostolus Paulus, dum ad exuendum veterem hominem, & induendum nouum, Fideles exhortaretur: Primus, inquit, homo de terra terrenus, secundus de caelo caelestis, qualis terrenus, tales & terreni; & qualis caelestis, tales & caelestes. Quomodo portauimus imaginem terreni, portemus & imaginem eius qui de caelo est. Rogo, dicant, quomodo est homo iste de caelo, si non est Deus conceptus in vtero, aut quae discretio est carnis & sanguinis in homine Adam, & in homine Christo, si non homo iste plenus est Deo. Quid enim sibi vult secundus homo de caelo? nunquid caro transmissa, ac non sicut scriptum est, Spiritus sanctus in Virgine superuenit? Sed quia Verbum caro factum est, id est caelestis homo appellatus: nec propterea carnem veram non habuit qui de caelo descendit, quia carnem Deus accepit. Merito de se ipso idem Dominus dixit: Nemo ascendit in caelum, nisi qui de caelo descendit, Filius hominis, qui est in caelo. Certè adhuc loquebatur in terra, nec ad Patrem post victoriam passionis & gloriam resurrectionis ascenderat; & tamen Filium hominis iam in caelo esse dicebat: hoc vtiq; omni veritate testificans, quia & propter hominem Deus conuersabatur in terra, & propter Deum homo habitabat in caelo. Vnde etiam Apostolus: Qui descendit, inquit, ipse est qui ascendit super omnes caelos, vt impletet omnia. Item alibi, cum de carnis suae cibo & potu sanguinis Saluator ipse mysticè loqueretur, sciens quod offensi ex hoc eius discipuli murmurarent, dicentes: Durus est hic sermo, quis potest eum audire? sic ait: Hoc vos scandalizat? si ergo videritis Filium hominis vbi erat prius?

XXXI.
a 1. Cor.
15.

b Ioan. 1.

c Ioan. 3.

d Ephes. 4.

e Ioan. 6.

Ecce & hic aduertitis, quemadmodum propter vnitatem Dei hominisq; persona, Filium hominis vbi erat prius, perhibet ascensurum, quem in vtero Virginis consti at esse formatum, & ex eo humane natiuitatis sumpsisse principium. Nemo itaque sacrilego spiritu audeat separare, quod videt & in caelo & in terra virtute inseparabili permanere: sicut cum* ab omnipotentia Deitatis homo Christus Iesus non potest esse alicuius*, ita & in his que in homine vel circa hominem gesta sunt, separari non potest Deus. Natus est ergo homo qui nondum fuerat, sed cum eo atque in eo nasci dignatus est Deus, qui nunquam non fuerat, quia Verbum caro factum est, & habitauit in nobis. Simili modo etiam passus est impassibilis per passibilem, quem suscepit, & immortalis mortuus est, & qui nunquam moritur resurrexit. Neque enim vel in passione desuit illi homini Deus, alioquin non est Dominus gloria crucifixus. An dicimus Deum in suscepto homine etiam apud inferos non fuisse, aut verò metuendum est non diuinitate sibi*, quasi pœnaliter fuerit, quam nulla qualitas afficit, nulla dimensio circumscibit. Cuius magnitudinem nemo capit, praesentiam nemo fugit, secretum nemo inuenit, splendorem nullus attingit, times includi immensum, teneri omnipotentem, abscondi vbique diffusum. Resoluere (sicut scriptum est) inferorum parturitiones, in quibus voluit & qualiter voluit, rerum Dominus venit, subijci huiusmodi conditioni non potuit. Audi cum ante tot annorum millia, dum beato Iob mirabilium suorum opera per nubem velut improperanti similis predicaret, hoc quoq; inter innumeras sui potentias cumularent f: Nunquid abstulisti impijs lucem, aut brachium superborum comminulisti, aut venisti ad fines maris, aut in vestigijs abyssi ambulasti, aut tibi, inquit, aperiantur metui portae mortis, aut ianitores inferi videntes te timuerunt, aut cognouisti latitudines sub caelo? Si Patris hac vox est, nihil ergo est omnipotenti difficile, nihil omnino pœnale: quoniam qui vbique est, nusquam non est, quando ei etiam Prophetæ ex persona cuiusdam dicit: Quod ibo a spiritu tuo, & a facie tua quo fugiam? Si ascendero in caelum, tu ibi es: si descendero in infernum, ades. hoc omni testificans ac demonstrans, Deum, cuius maiestate plena sunt omnia, quodam incomprehensibili atq; inexplicabili modo etiam inferis interesse. Si autem quod magis probabile est in his que de eo tanto ante in prophetia predicta sunt & impleta, Filij Dei vox est, quoniam per ipsum facta sunt omnia, & sine ipso factum est nihil: ipse in lumine visitare dignatus est obtusa inferorum, & praepositos mortis praesentia inuicte maiestatis exterruit, & propter liberandos quos voluit, inferorum portas reserari praecipit. De ipso siquidem Ioannes Apostolus in

XXXII.

* enim
* alienus

*

f Job 38.

g Psal. 138.

Apoc. 1. Apocalypsi loquitur: Posuit, inquit, manum dexteram super me, dicens: Noli timere: ego sum primus & novissimus, & vivens qui fueram mortuus, & ecce sum vivens in secula seculorum, & habeo claves mortis & inferorum. Propter Deitatem quippe primus, quoniam principis, quod & loquitur nobis: propter humanitatem vero novissimus, quia suscipere non dedignatus est crucem, & mortemq; pro nobis. Et ideo cui in divinitate nuda sunt omnia creaturarum, etiam in homine suscepto habet claves mortis & inferorum.

XXXIII Tantum igitur abest Deum Dei Filium incommutabilem atq; incomprehensibilem ab inferis potuisse concludi, ut nec ipsam animam assumpti hominis credamus illic aut exitiabiliter susceptam, aut tenaciter derelictam: sed nec carnem eius credimus contagione **b Psal. 15.** alicuius corruptionis infectam. Ipsi namque vox est in Psalmo **c Act. 2.** (sicut Petrus **c** interpretatur Apostolus) Non derelinque animam meam apud inferos, neque dabis sanctum tuum videre corruptionem. Ipse propter culpam nostram factus est velut homo **d Psal. 87.** in adiutorio inter mortuos liber. Tunc enim que non rapuerat (sicut scriptum **e Psal. 68.** est **e**) exolvebat. Non igitur mirum, si Deum locus aliquis recipit, nec tamen capit, presentiam sentit, maiestatem non impedit, expauescit omnipotentiam, substantiam non includit: siquidem illa summa & perfecta beatitudo inextinguibilis lucis nec obscurari tenebris, nec variari locis, nec passionibus affici, nec conditionibus minui, nec temporibus valeat computari. Dei ergo Filius proprium hominem nec in inferis deseruit, nec apud inferos dereliquit. Cuius autem virtute ac maiestate antiqua *** Sanctorum corpora visa sunt surrexisse, si Deus inferos minime viderat? Quis ille est, qui petras scidit, terram commoverit, Solem obscurari, diem fugari, velum templi in duas diuidi partes effecit? Nunquid homo tantum, non etiam Deus? Ergo ei nec in cruce, nec in morte, nec in sepulchro, nec in inferis desuit.**

XXXIV Nec aliter aut de alio solet intelligi, quod in Psalmo dictum **f Psal. 32.** est **f**: Auferte portas Principes vestras, & eleuamini porta aeternales, & introibit Rex gloriae. Vnde expauescentibus atque interrogantibus: **Quis est iste Rex gloriae? Respondetur: Dominus fortis & potens, Dominus potens in praelio. Quo praelio, nisi in quo mortem calcavit? Peccatum innocens occisus extinxit, & trophaeum victoriae de diabolo & eius angelis reportauit. At enim ipse in cruce dicit **g Matth. 27.** Deus Deus meus, quare me dereliquisti? Sed ista suscepti hominis vox est. Attende vnde sumpta sit, & illic vide quid sequitur **h Marc. 15.** Longe a salute mea verba delictorum meorum. Similis haec **i Psal. 21.** vox est etiam illi, qua dicitur **i**: Tristis est anima mea usque ad mortem. Nonne paulo ante ipse discipulis suis dixerat **k Matth. 26.** In hoc contristati estis, quoniam dixi, ego ad Patrem vado, & iam non videbitis me, si diligeretis me, gauderetis utique, quoniam vado ad **l Marc. 14.** Patrem, quia Pater maior me. In quo ergo iubet gaudere discipulos, qualiter creditur contristari potuisse magister, nisi ut in hoc suscepti hominis passionibus & fluctuationibus ostenderet? **Qui enim propter nos redimendos, instituendos; confirmandosq; venerat, omnia in se infirmitatis nostrae genera sustinebat. Non enim habemus sacerdotem, qui non possit compati infirmitatibus nostris. Etenim (sicut ait Apostolus **m**) expertus est omnia secundum similitudinem sine peccato. Similis huic est etiam illa vox **n Matt. 26.** Pater, si fieri potest, transeat a me calix iste: verum non sicut ego volo, sed quod tu vis. Nonne in hoc venerat, ut pro nobis hunc calicem biberet, & venenum a serpente propinatum tali antidoto salutis expelleret? **o Ioan. 10.** Nonne potestatem **n** habebat ponendi animam suam, & potestatem habebat iterum sumendi eam? Nonne ipse dixerat: **o** Nemo eam tollit a me, sed ego a me ipso pono eam? & tamen nunc velut dubitans loquitur & recusans, ut & illic diuina potestas appareat, & hic se conditio humana cognoscat. Nonne hoc mysterium ante tempora aeterna in Deo fuisse absconditum clamat **p Apostolus**: Num ergo velut repentinum aliquid Christus expauit, quod certo tempore faciendum in aeternitate cum Patre disposuit?****

XXXV Haec ergo & talia cum dicuntur, aut sunt, sicut saepe dictum est, veram hominis infirmitatem fragilitatemq; demonstrant, nec ideo presentiam diuinae maiestatis euacuant. Dic homo, quisquis es, qui putas Deum Christum ab homine Christo passionis tempore separatum, an recorderis eum passuris discipulis suam presentiam fideliter pollicentem, qui dicit **q**: Cum vos tradiderint, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini: non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis. Itane ille, qui seruus facientibus voluntatem Domini tanti muneris gratiam promissit, donauit, & exhibuit, sibi, qui nullo existente peccato pro nostris pec-

catis mortem subijt innoxiam, ut Patris faceret voluntatem, diuinum auxilium passionis tempore denegauit, & Deus hominem, quem ob haec sustinenda nulla compulsus necessitate suscepit, in hac perfectione destituit? loquitur inter tormenta martyrum praesens, nec eos aliquid meditari permittit, & se ipsum in crucis paribulum dereliquit? Ipse est enim (quod saepe ac semper est repetendum) nec distinguere potest Dei hominisq; persona, quia vnitur in ea diuersa *** diuidi** substantia. Absit aliud credere, absit de omnipotente sentire, nec nasci aeternus, nec crescere perfectus; nec impassibilis pati, nec immortalis mori sine vlla sui immutatione vel corruptione, sicut iam dictum est, sicq; haec pati non posset sola diuinitas *** desunt** reliqua.

At de legationibus Occidentalium ad Ephesinum Concilium haecenus. Iam vero ad Orientales Episcopos ad Synodum profectos conueramus orationem: de quibus illud admonendum putamus, distinctionem Ecclesiarum quae sint in Oriente vel Occidente, non quidem ex situ Orbis, secundum Cosmographorum exactam descriptionem, factam reperiri, sed pro ratione partiti Romani Imperij: qua etiam ex causa accidat, ut interdum quae in Meridie potius essent collocandae Ecclesiae, inter Orientales reperiantur adnumeratae, ut quae sunt Libyae, Cyrenae, Pentapolis, atque totius Aegypti, nullam aliam quidem rationem, nisi quod partes sint Orientalis Imperij: nam praeter receptum ab omnibus in rebus Ecclesiasticis atque ciuilibus de his usum, habes id ipsum ex S. Augustino, cum agit aduersus Donatistas, atque **r**: Vbi sit Cyrene, forte nescis: Lybia est, Pentapolis est, contigua est Africa. Ad Orientem magis pertinet *****, vel in distributione prouinciarum Imperatorum cognosce: Imperator Orientalis mittit iudicem ad Cyrenem. haec ipse: quae obiter semel attingisse, satis sit, ne quis putet Patres & nos eum illis frequenter errore labi, cum dictarum prouinciarum Ecclesias inter Orientales legi contingat adnumeratas, sicut & alias ad Septentrionis plagam vrgentes inter Orientis Ecclesias pariter recensitas, & Occidentales item dicere quae spectant ad Meridiem & aduersam illi Boream partem.

Qui igitur literis Theodosij Imperatoris Orientales Episcopi vocati erant ad Concilium Ephesi celebrandum, ad diem praestitutum adesse omni sollicitudine curauerunt, qui scilicet ad explodendum notum portentum & effugandum monstrum ab Inferi portis proditum, alacri atque accenso animo essent. Inter omnes autem Cyrillus primae post Romanam prerogatiuae sedis, & ipsius primae sedis vicariae praefecturae reliquos omnes Episcopos antecellens, enituit, atque magis magisque cum morum egregia sanctitate, tum eximia diuinarum rerum scientia claruit. Inter alios etiam magni nominis ex magnis virtutibus comparati, ex Armenia venit Acacius Melitinae ciuitatis Episcopus: fuit hic institutor magni illius Euthymij **s** archimandrita, qui his temporibus eximia sanctitate florebat in Palaestina, in cuius rebus gestis a Cyrillo diacono scriptis de eodem Acacio honorifica memoria est. Magni pariter nominis fuit & inter primos sanctos Episcopos Cyrus Aphrodisiae Cariae Antistes, de quo extat in constitutione **t** Theodosij Imperatoris praclarum elogium. Sed & inter ceteros magni meriti sanctos Episcopos recensendus est etiam Petrus Saracenorum Antistes, egregiae sanctitatis vir, hic nempè ille, quem idem qui supra magnus Euthymius & reddidit vna cum suis ex milite Christianum, & praexcellens meritorum ut gentis suae primus Episcopus crearetur procurauit: cui & ad Synodum profecturo idem Euthymius, ut Cyrillo Alexandrino Episcopo, simulque Acacio Melitino in omnibus inhaeresceret, persuasit: de his enim non Cyrillus Monachus tantum, sed & Nicephorus **u** fidem facit. De alijs autem qui egregia sanctitate polerent, haud quid exploratum dicere possumus, cum tamen haud desuisse putemus.

Porro Cyrillus Alexandrinus, in quem omnium Orthodoxorum oculi conuersi erant, utpote auctoritate polentem Romani Pontificis, cuius gerebat vices antesignanus in praedio aduersus impietatem suscepto, Alexandriae soluens, venturus Ephesum, in Rhodum insulam primo appulit, vnde ad suos Alexandrinos epistola scripta de

* diuidi

XXXVI

PROVINCIARVM DISTRICTIO EX VSU ECCLESIASTICO.

* Aug. de Paenitentia in fine. * pertineret

XXXVII

DE EPISCOPIIS ORIENT. QUI VENERUNT AD SYNODUM.

DE ACACIO MELITINO ET CYRO ET PETRO EPISCOPIIS.

s Apud Sur. dio 20. Ian. **t** l. vi. de an. & trib. Cod. Theod.

u Nic. lib. 4. cap. 33.

XXXVIII. CYRILLI ALEXANDRINI AD SYNODUM.

prospera navigatione, ipsos hortatus ad bonos confectandos mores. est eius epistolae exordium: *Gratia & benignitate Christi Saluatoris magnum illud latumq; pelagus emensi, peruenimus Rhodum, &c.* Inde vero Ephesum Ioluenis magna actus est maris tempestate, ut ipse testatur in Apologia ad Theodosium Imperatorem. Peruenit tandem Ephesum ante praesentitum Imperatoris legibus diem; cum iterum ad suos eam dedit epistolam, quae ita incipit: *Desideranti mihi vestram moderationem, &c.* ubi iterum alia de Nestorio, quem ibi repererat (nam Socrates ait, ipsum statim post diem Paschatis cum magna populi multitudine Ephesum profectum esse, & cum eo Irenaeum Comitem Nestorianum hominem) haec habet: *Circumuisit per omnia loca peruersa illa peruigilq; bestia, Christi gloria insidians: at nihil omnino potest, inani prorsus cassaq; illius feritate & malitia permanente. Insidiatur autem non homini cuiquam vulgari, nobisq; simili, sicut noui isti magistri arbitrantur, sed Deo omnipotenti. Verumtamen audiat a quoniam Christum amante: Durum est tibi contra stimulum calcitrare. Ferit enim miser se ipsum, vnaq; cum filijs suis ad interitum ruit, &c.* haec planè de Nestorio Cyrillus; cum ille praerurisset ad Synodum, vt singulos illuc aduentantes Episcopos pertentaret, si in suas posset partes aliquà arte pellicere: sed frustra cessit illi omnis conatus, cum omnes sanctorum Patrum sectari sacra vestigia animo stauissent. Praeoccupauit nouus Goliath campum, armorum ex patrocinio Comitù fretus potentiâ, insultaturus agminibus Dei uiuentis.

Cyrrill. p. 32.
Cyrrill. p. 33.
Ep. edit. Pelt. m. 1. ap. 27.
Socrat. lib. 7. c. 32.
NESTORIVS CVR PRAEVENIT CAETEROS EPISCOPOS EPHESYM.
d. Aët. 9.

XXXIX

Sed quae iactabat infelix? horrendas planè voces execrandasque blasphemias illas saepe repetens & inculcans, nempè: *Non est dicendum, Deum factum esse hominem propter nos.* & illud addens: *Ego bimestrem & trimestrem Deum non dico.* haec nefarius homo & impius, os diaboli, cum quae ab illo ipsi suggesta essent, veluti energumenus, spiritu agitatae, hic foris euomuit, vt intus grauiori blasphemiarum incendio aestuaret. Effutijt ista miser, cum inter alios cõtulit cum Theodoto Ancyrae Episcopo, & Acacio Melitino, qui postea haec eadem detulerunt Patribus in Synodo constitentibus, vt dicemus. Porrò haec ipsum dicentem, omnes qui audiebant, execrabantur Episcopi, exceptis suis Pelagianis, qui ipsi Nestorio iungebantur: isti namque (vt vidimus) Romae à Caelestino depositi, confugerant Constantinopolim, & ab ipso Nestorio obuijs manibus suscepti fuerant, atque vt impietatis collegae carissimi, honorifice habiti.

Ex relat. Synod. apud Cyrrill. tom. 4. idè Cyrrill. Apolog. epist. 20.
Habent Aët. Eph. edit. Pelt. tom. 2. c. 6.
Cyrrill. Apolog. tom. 4.

XL. IOANNIS EPISCOPI ANTIOCHENI MORAE.

Inter haec autem cum tempus adesset iam conuentus agendi, diesque praescripta literis Imperatoris aduenisset: humanitate quãdam visus est omnibus expectandus Ioannes Episcopus Antiochenus, qui vnà cum alijs sibi subiectis Episcopis dolo malo moras noctebat. Iam antè deteximus hominis technas, fraudesque quas ipse Ioannes cum suo Nestorio clanculò pertexuerat. Cuius consilium illud planè fuisse inuentum est, nimirum refugere praesentiam Ephesini Concilij; ne alterum de duobus pati compelleretur, vel inuitus ferre calculum in damnationem Nestorij; vel si fecus faceret, illumque defendere aggredetur, eandem cum illo subire damnationis sententiam, atque è sede Episcopali depositus, sic damnatus excederet. Porrò Cyrillus de eiusmodi cunctatione Ioannis haec postea ad Theodosium: *Qui enim Antiochena praesert Ecclesiae, à sancta Synodo absuit, licet à vestro imperio ad praescriptum diem adesse iussus. Detrectauit autem aduentum suum, vt cunctando, improbitati eius qui contra Christum nugas est, nempè Nestorij, gratificaretur; immò ob id quod (vt verissimè, vel certe verum & indubitatum est) eadem cum illo sentiret. haec ipse. Interea autem idè Ioannes in itinere moras noctens, ad Cyrillum Ephesi consistentem suae cunctationis excusatorias has literas dedit: frigidatis.*

Cyrrill. Apol. ad Theodos.
Aët. Syn. Eph. edit. Pelt. tom. 1. cap. 21.

Domino meo religiosissimo, sanctissimo, & comministro Cyrillo Ioannes in Christo S.

XLI. LITERAE IOANNIS AD CYRILLVM ALEX.

Non mediocriter me cruciat, postquam sanctitas tua Ephesi praesto esse cepit, paucis hisce diebus. Etenim sanctitatis tuae desiderium non minus quam res ipsa, vt iter hoc quam citissime absolueret

*cupiam, me stimulat. Tandem ergo post multas exantillas itineris molestias, sanctitatis tuae precibus adiutus, praeforibus virgeo: nam triginta totos dies (tot enim spatij intercapedo postulat) iter vsque facio, nihil quicquam quietis prorsus mihi indulgens: multis interim religiosissimis Episcopis ob itineris insolentiam & difficultatè grauius afflictis, atque non paucis quoque, iumentis ob continuum illum profectiois laborem extinctis. Tu igitur Deum preceris, obsecro, vt hocce quinq; aut sex itineris dies citra agritudinem, percurrere, sacrumq; ac sanctum tuum caput nobis complecti & exosculari liceat. Ioannes, Paulus, Macarius, caeterique qui apud nos sunt religiosissimi Episcopi sanctitatem tuam salutant. Ego quoque cum meis domesticis vniuersam quae tecum agit fraternitatem plurimum saluto. Incolumus vale, & pro nobis orare perge, Domine piissime ac sanctissime. haec tunc ad Cyrillum Ioannes, praemittens ad haec nuncianda duos Episcopos, Alexandrum Apameae, & alterum Alexandrum Hierapolis Episcopum, prout ex Synodica ad Caelestinum Papam data patet: insuper ab illis Ioannis nomine haec nunciata fuisse verba: *Precepit nobis Dominus Ioannes Episcopus, vt pietati vestrae dicamus: Si tardauero; quod facitis facite. haec apud Cyrillum in epistola ad Comarium k. Ita planè homo Nestorio totus addictus, & à Christo prorsus relictus. Subdit autè haec in Apologia ad Theodosium Imp. Cyrillus: Cum sextusdecimus dies aegeret, vix tandem aliqui ex ijs qui cum ipso erant praecipui, & ipsi Metropolitaniani venerunt, ipsiusq; nomine sancta Synodo annunciarunt, omnino non esse eius aduentum expectandum, sed maturandū vt decreta vestra perficerentur. Tunc tandem egrè sancta Synodus in sancta Ecclesia, qua S. MARIAE dicitur, congregata est. haec tunc vsque ad Synodi principium Cyrillus ad Theodosium Imper.**

Quot autem Episcopi in ea conuenerint, vna eademque firmior reperitur assertio: ex ipsis namque Synodicis testificationibus, quibus magis standum esse, nemo non dixerit, constat plusquam ducentos Episcopos eidem interfuisse. ita Synodica ad clerum Constantinopolitanum data significat, id ipsum alia data Synodica ad Imperatores, necnon literae Cyrilli Episcopi Alexandrini ad clerum Alexandrinum: adè vt non curandum sit, si qui hodie in eiusdem Synodi subscripti inueniuntur, centum quinquagintarium Episcoporum numerum tantum expleant: nam quamplurimos in eis desiderari, Collectio Cresconiana redarguit, in qua nominantur & numerantur Episcopi, qui Ephesina Synodo interfuerunt, centum nonaginta. ita quidem in nostro codice: fortasè in alijs exemplaribus integer ipsorum numerus, nullaque ex parte decurtatus dabitur reperiri. Sed de secularibus magistratibus, qui à Nestorio delecti, ab Imperatore sunt missi Ephesum, dicamus.

Praeter Irenaeum Comitem, quem sibi amicissimum Nestorius secum duxit, Candidianus Comes Domesticorum, idemque Nestorianus missus est à Theodosio Imperatore, qui Synodo interesset, curaretque vt omnia summa aegerentur tranquillitate: re verà tamen qui Nestorij causam acturus, eidem in omnibus praesto esset, & aduersus Orthodoxos tyrannicè ageret, vt rerum euenta patefcerunt. Quas autem literas eidem ad Synodum Imperator Theodosius dederit, hic describendas esse putamus. sic enim se habent p.

Imp. Caesares Theodosius & Valentianus, Victores, Triumphatores, Maximus, semper Augusti Synodo S. D.

Cum magnam omnium qua è Republica sunt, curam habeamus, tum verò maximam illorum, qua ad pietatem religionemq; conseruandam pertinere arbitramur. Per ea namque cetera quae quae bona hominibus suppeditantur. Scripsimus proinde nõ ita multo antè de pietatis vestra Synodo apud Ephesiorum metropolim congreganda; eaq; sacra nostra inseruimus, quae instituta rei quam maximè conuenire censebamus. Quia verò ordimis, quietiq; quam sacra vestra Synodi consultationes iurè deposcunt, decentem quoque curam adhibitam oportuit; ne hanc quoque partem, quo vndique tranquillitas adesset, praetermittendam existimauimus. Non arbitramur autem pietatem vestram, vt alijs pacem conciliet, alterius cuiuspiam extrinseca opus egere: siquidem ad nostrum erga religionis studium singularemq; providentiam pertineret & hanc quoque, non negligere.

Cyrrill. epist. 20. tom. 4. 1. Cyrrill. Apolog. ad Theodosi.

XLII. DENVMERO EPISCOPORVM SYNODI EPHESI-NAE.
m. Aët. Eph. edit. Conc. c. 32. 24. n. Apud Aët. Eph. edit. Constan. o. Aët. Eph. edit. Constan. o. edit. Pelt. tom. 2. c. 1. & tom. 1. Concil. in Conc. Eph. XLIII.

Aët. Eph. edit. Pelt. cap. 32. tom. 1.

XLIV. THEODOSII EPISTOLA DE LEGATIONE CANDIDIANI COMITIS.

XLV. MNVS LEGATI IMPERATORIS IN SYNO. DO.

Igitur Candidianum praecrisissimum religiosissimorum Domestricorum Comitem ad hanc sacram vestram Synodum abire iussus, sed ea lege & conditione, ut cum questionibus & controuersis que circa fidei dogmata incidunt, nihil quicquam commune habeat (neas est enim, qui sanctissimum Episcoporum catologo describitur non est, illum Ecclesiasticis negotijs & consultationibus sese immiscere) verum ut monachos & seculares ac ceteros denique omnes, qui huius spectaculi causa vel ed nunc confluxerunt, vel in posterum forte confluent, ab eadem illa ciuitate omnibus modis submoueat, quandoquidem non licet illos, qui omnino necessarij non sunt, sacrorum dogmatum examen aliquo tumultu impedire, & ijs qua cum tranquillitate a vestra sanctitate constitui definiturque debent, obstaculum aliquod asserre: tam rursus ut diligenter prospiciat, ne qua grauior diffensio ex mutuo repugnandi studio coorta, & seuatempetatis instar deacchata, sanctissimae Synodi vestrae consultationem, exactionemque, veritatis indagatorem quouis modo obturbet: tum denique quo operam det sedulam, ut omnibus & singulis qua dicuntur, ritè perceptis, singuli mossensè quod visum fuerit, in medium proponere, vel ab alijs propositum, si quos opus id fuerit, refutare queant: quod ea tandem ratione, vbi per singulas propositiones, exceptionesque, inquisitio citra vllam omnino turbam contentionemque, habita fuerit; quod omnibus placitum probatumque erit, communi vestrae sanctitatis sententia constitutur, decernaturque.

XLVI.

Ante omnia autem seuerè eidem magnificentissimo Candidiano mandatum est, ut quam studiosissime obseruet, ne quem ex sanctissima Synodo vestra aut reditum molientem; aut iter ad exercitum nostrum affectantem, aut ad alium quemcumque, locum abscedere cupientem, prius inde abire permittat, quam diligenti adhibita discussione, ea omnia decreta, definitaque, fuerint, que in disquisitionem venerant. Hinc, ne vllam omnino aut Ecclesiasticam, aut aliam quamcumque, controuersiam vndeunque natam vel motam, qua ad propositam sancti dogmatis considerationem non pertineat, ante moueri sinat, quam eorum omnium, que hunc in questionem vocata sunt, ambiguitate soluta, ea qua ad veritatis inuestigationem faciunt, exactissimo iudicio discutiuntur, sinemque Orthodoxae religioni congruum sortiuntur.

XLVII.

Quin & huius quoque admonita sit vestra pietas, nempe serenitati nostrae visum esse, ut nulla omnino in sacra vestra Synodo, aut etiam in publico Ephesiorum iudicio pecuniaria aut criminalis causa aduersus aliquem ageretur. Quod si quid huiusmodi extiterit, cupiamus vsu venerit, huius integram cognitionem magna huic nostrae ciuitati referuam volumus. Denique nec id quoque vobis clam sit, videlicet, magnificentissimum Comitem Irenaeum neque sanctissima vestrae Synodi consilij, neque, his que ex imo legato nostro Candidiano à nobis demandata sunt, vllatenus communicare debere, ut qui solus amicitiae causa cum sanctissimo pijsimoque, celeberrima ciuitatis huius Episcopo Nestorio Ephesum profectus sit. haec tamen Theodosij ad Synodum epistola, qua Sacram dicunt: ea namque de causa ad verbum ipsam volumus recitasse, ut quae sint iura & officia legati Caesaris in Synodis, omnibus palam fiat.

XLVIII.

Cum igitur post terminum literis Theodosij Imperatoris praefinitum dies adhuc quindecim Episcopi Ephesi Ioannem Antiochenum Episcopum expectassent, & de eius aduentu omnè iam spem contriuisent: ut Synodum iam inchoarent, illud etiam impulit, quod Episcoporum, qui è diuersis prouincijs aestiuis caloribus longo itinere fatigati aduenerant, aegrotare complures cepissent, & ex eis aliqui defuncti essent; cum qui remanerent incolumes, familia patitimentes, opus vrgerent. Testati sunt quidem id ipsi in Synodali epistola ad Theodosium Imperat. missa, his verbis: Interea verò alij quidem Episcopi senio confecti inuisitata inter alienos viuendi consuetudine grauior affligebantur; alij aduersa valetudine in vita periculum adducebantur; nonnulli verò ex illis in hac ipsa vrbe diem extremum obierunt: quidam denique graui rerum penuria conflictati, & ob id morae impatientes, impetunt ut Synodales conuentus primo quoque tempore auspicarentur, nos vrgebant. haec ipsi.

XLIX.

SYNDVS QVANDO AGI COEPTA.

Quamobrem consensu omnium decima quinta die impensa morae, quae fuit vigesima prima mensis Iunij, pridie eius diei qua Synodus haberi cepta est, iudiciali ordine res inchoatur: missi namque sunt à Patribus quatuor Episcopi, Hermogenes Rhinocurruræ, Athanasius Paralæ, Petrus Parentolorum, & Paulus Lampæ Episcopi, inuitare,

seu potius citare Nestorium ad diei sequentis futurum in publico omnium consensu iudicium. Qui ab illis conuentus, magno fastu spernens eos, hæc tantum est verba rotunda ac fastu plena locutus: Considerabo & videbo. retulerunt hæc omnia ijdem missi ad eum Episcopum in prima habita sessione^a, die nimirum vigesima secunda mensis Iunij. Nestorius autem in literis, quas postea ad Theodosium misit, testatur se misisse Episcopum, petentè expectari debere Ioannis aduentum; nec antè cogendam Synodum, quam Candidianus Comes ipsis diem idiceret, trunse ad futurum pollicetur. Quatuor verò dierum dilationem Nestorium petijisse, ipsum iactare solitum, habent literæ Cyrilli ad Comarium.

Collecta igitur Synodus ipsa est in Ecclesia sanctissimæ Dei genitricis Mariæ, Mariana ob eam causam appellata. Dispositisque sedibus, & pro personarum dignitate ijdem singulis distributis; prædiderunt Christum Synodo, eo significauere mysterio, dum sacrosanctum Dei Euangelium in conspicua sede posuere in medio collocata. Testatur id quidem S. Cyrillus in Apologia ad Theodosium his verbis^b: Sancta Synodus in sancta Ecclesia, qua Mariana vocatur, congregata est, Christumque, assessorem capitis loco adiunxit: venerandum enim Euangelium in sancto throno collocauit, veluti in aures sacerdotum inclamans: Iustum iudicium iudicate: Iudicabitur inter sanctos Euangelistas & Nestorij voces. hæc ibi. Et in Synodali epistola ad Theodosium: Sanctum Euangelium, quod ipsum Christum ob oculos ponebat, in throno qui locum medium obtinebat, propositum fuit, &c. id quidem ex more: quod & in Chalcedonensi quoque factum esse Concilio, argumento sunt illa verba Iudicum atque Senatûs corâ Patribus dicta: Quoniam Euangelia posita à reuerentia vestra perspicimus, &c.

Quod verò ad reliquum sedendi ordinem spectat: Cyrillum vicem agentem Romani Pontificis primum obtinuisse locum, inde verò Arcadium legatum missum à Cælestino, vbi venit, postea Iuuenalem Episcopum Hierosolymitanum, atque Theodotum Ancyrae Episcopum agentes patronos Synodi, subinde verò duos alios sedis Apostolicæ legatos Proiectum Episcopum ac Philippum presbyterum, ac reliquos demùm Episcopos, ex Cresconiana Collectione, vbi ponitur subscriptio omnium Episcoporum, colligi posse videtur. Quæ autem diebus singulis facta sint, fat erit hic summam reddi, cum extent ipsa Acta Concilij Ephesini, quæ singula fullius doceant: cum tamen prætermissa noluit, quæ ad plenam rerum gestarum exactamque cognitionem conducere posse videntur. Videamus igitur quid diebus singulis per Actiones singulas factum sit.

Die itaque vigesima secunda Iunij primam sessionem haberi contigit, in qua Petrus presbyter Alexandrinus idemque Tribunus & Notarius legit quæcumque per Cælestinum Papam & Cyrillum gesta essent contra Nestorium. Postea ex suggestione Iuuenalis Hierosolymitani Episcopi recitatæ sunt literæ Theodosij Imp. datæ anno superiori de Synodo indicta. Cumque cognitum esset, iam diu interlapsum esse terminum præscriptum cogendæ Synodi, & Episcopos nonnullos moram illam agrè ferre, quod complures malâ valetudine laborarent; rem aggregandi omnibus visum est. Ac sic primo loco exposcente Cyrillo, editæ sunt literæ Theodosij hoc anno ad Synodum datæ, quas nuper reddidimus. Sed Theodoto Episcopo Ancyrano rem differri placuit vsque ad Nestorij in Synodum aduentum. Rogati sunt interea quatuor Episcopi, qui pridie huius diei ad Nestorium aduocandum ad Synodum misierant, ut de illo referrent. Qui cum retulissent Patribus timore plenam reponsonem illius; placuit Episcopis, ut rursus alij Antistites mitterentur, qui eundem Nestorium conuenirent. Qui ad hoc delecti fuerunt, hi sunt, Theodulus Episcopus Eleusæ Palæstinæ, Dederius Episcopus Cherstonensis Cretæ, Theopentus Episcopus Cabalorum Aegypti, additus & Epaphroditus lector & Notarius Hælianici Episcopi Rhodiorum: quibus hæc nuncianda Nestotio tradiderunt^d:

Oportebat quidem pietatem tuam per religiosissimos pijsimosque, Episcopos, uti ad sacram Synodum in sancta & Catholica

^a Act. Synod. Epist. super ijs ciuita.

L.

^b Cyrillus Apol. tom. 4. EVANGELIUM IN THRONO POSITUM.

^c Concil. Chalced. Act. 4. LI.

LII. PRIMA ACTIO CONCILII EPHESINI.

SECUNDŌ CITATUR NESTORIUS.

^d Act. Epist. ut. Pel. tom. 2. ap. 2. LIII.

Ecclesia, hac ipsa luce congregatam veniret, hesterno die admonitam, nullatenus desuisse. Quoniam verò sanctitas tua in coacta Synodo desiderata est; per Theopentum, Desiderium, & Theodulum religiosissimos sanctissimosq; Episcopos, & Epaphroditum Lectorem & Notarium Rhodiorem civitatis, te denuò rogare cogimur, vt te nobis adiungas, & nullaratione ab eorum rerum tractatione, quàm iam prae manibus sunt, diutius abesse pergas: praesertim cum religiosissimi Deoq; addictissimi Imperatores nostri, vt ceteris omnibus posthabitis, ad fidem confirmandam summo studio incumbamus, tantoperè nos urgeant. haec tamen mandatu Synodi ad Nestorium perferendum. Quid autem ad haec Nestorius? relatio facta à Theopento Episcopo, vbi cum collegis ad Synodum reuersus est, declarat his verbis a:

A sacra & magna hac Synodo ad religiosissimum Episcopum Nestorium missi, ad domicilium illius venimus. Visa autem non parua militum subsibus instructorum multitudine, nostrum aduentum indicari rogauimus: illi autem, ne id fieret, impediebant. Dicebant illum seorsum nonnihil quiescere, seq; ne quempiam omnino conueniendi sui causa intrmitterent, iussos esse. Cum verò asseremus, fieri non posse, vt nullo accepto responso, recederemus, quid sacra Synodus publico scripto illum citaret, suoque conuentui modis omnibus adesse cuperet; quidam ex illius clericis egressi, idem quod paulo ante milites responderunt. At verò vbi perstamus, responsum vident; Florentius deuotus Tribunus, qui cum Candidiano magnificientissimo illustrissimoque deuotorum Domesticorum Comite vnà venerat, in medium prodians, tanquam qui responsum aliquod allaturus esset, expectare nos iubet. Paremus non grauamur. Tandem vnà cum quodam Nestorij clerico foras egressus, ita nos affatur: Mibi quidem Nestorium videre non licuit, per alios autem haec significauit: Cum omnes Episcopi simul conuenissent, tum se quoque ad futurum, atque hoc ipsum pietati vestra renunciatum voluit. haec coram Synodo Theopentus Episcopus: eadem quoque & collegæ reliqui retulerunt.

LIV. Quibus acceptis, sancta Synodo visum est, vt iudicio seruato ordine, Nestorius denuò etiam tertio per Episcopos citaretur: missique sunt Anyfius Thebarum, Dominus Helladis, Ioannes Epesti, & Daniel Darnensis Episcopi, necnon Anyfius Notarius & lector Firmi Episcopi Caesareæ Cappadociae, dato eisdem scripto mandato quod Nestorio offerrent, his verbis concepto: Sancta Synodus canonibus obtemperans, tanquam leni ac patienti animo haecenus ferens, ex tertio ad suum confessum te inuitat. Digneris itaq; vel nunc tandem te huic conuentui adiungere, eorumq; dogmatum quae haereticè pro concione disseminasse dicis in communi Ecclesiae conuentu rationem reddere. Quod nisi coram de omnibus hisce, siue ex scripto citra te allato, siue citra scriptum te expurgaueris: sanctissimam Synodum necessitate compulsam iuxta sanctorum Patrum sanctiones sententiam aduersum te pronunciaturam esse, nihil quicquam dubites. ista misit Synodus ad Nestorium citatione tertii & peremptoria.

LVI. Quid autem ab eis actum sit, Ioannes vnus ex missis Episcopis cum alijs rediens haec exposuit coram Synodo: Cum vestibulo appropinquarem, ecce tibi non paruam militum subsibus armatorum manum intra ipsum vestibulum offendimus. Rogamus, vt ad adiut, quibus Nestorius vtatur, iam iam nos admitterent; vel saltem, vt ipsi illum, nos cum tertiã citatione adesse certiorum faciant, à sacra Synodo ad vnum hoc destinatos, vt suam pietatem blandè, omniq; cum mansuetudine inuitemus. Verum diu multumq; praestolati, nec sub vmbra quidem ab illis satellitibus consistere permisi sumus: immo verò insolenter impudenteq; huc illucq; nos impellentes, vix tantillum loci concedebant, vbi pedem quiete figeremus. Sed neque vilo quoque humanitatis beneuolq; responso nos dignabantur. Porro autem cum multas horas frustra expectassemus, illud subinde repetentes: Quatuor tantum Episcopi praestofimus, nullo cominciandi studio incitati; ne que ob id missi vt quippiam contumeliosum aut inhonestum designemus, sed vt secundum iuris ordinem, etiam nunc tertio illum, vti ad sacram hanc Ecclesiam properans sacra Synodo interfit, amicè admoneamus. Tandem milites per quosdam significant, aliud nullum responsum nos esse accepturos, etiam si ad vesperam vsque in domus vestibulo operiremur. Addunt ad haec quoque, nempe ea de causa vestibulo se custodes adhibitos, illudq; à Nestorio in mandatis accepisse, ne vllum omnino qui à Synodo missus esset, ad ipsum ingredi permittant. haec tamen Ioannis Episcopi relatio, quam

collegæ testificatione inmarunt.

His auditis, cum nulla spes amplius aduentus Nestorij esset, immo & vocandi eum denuò omnem aditum praclusum scirent: ad Synodum celebrandam couertunt animum & impendunt officia. Lecta est per Candidianum Comitem, quem ad Synodum (vt diximus) Theodosius dedit epistolam; licet Comes se inuitum nolentemq; absque praesentia Ioannis Antiocheni id facere contestatur, vt ipse postea affirmauit in cœlliabulo à Nestorianis celebrato. Inde verò primo loco, ex more, recitato sacrosancto Nicæno fidei Symbolo, lecta est subinde Cyrilli Episcopi Alexandrini epistola ad Nestorium: quæ ab omnibus Catholicâ comprobata, mox iussa est legi antigrapha Nestorij ad Cyrillum reddita epistola, quæ vt haeretica omnium sententiã improbatã est, & vt impia conclamata, pariterque damnata, iisdemque conclamationibus vnâ cum ea auctor ipse Nestorius omnium ore damnatur his vocibus: Quicumque Nestorium non anathematizat, anathema sit: Hunc recta fides anathematizat. Quicumq; cum Nestorio communicat, anathema sit: Omnes Nestorij epistolas & dogmata anathematizamus: Omnes qui cum Nestorio commercium habent, anathematizamus. Quicumque hunc non anathematizat, anathema sit: Hunc recta fides anathematizat: Hunc sacra Synodus anathematizat. Qui Nestorio communicat, anathema sit.

Post haec autem suggestione Iuuenalis Hierosolymorum Episcopi, quem patronum Synodi egisse diximus, legi iubetur epistola Cælestini Romani Pontificis de damnatione Nestorij, insuper & epistola de Concilio Alexandrino, aliaque Cyrilli ad ipsum Nestorium tum data de eius damnatione, nisi literis pareat Cælestini. Quibus cognitis, & omnium sententia comprobatis, addita his est relatio Episcoporum, qui dictas literas Constantinopolim ad Nestorium pertulerunt, quam suo loco ante reddidimus. Post haec verò iussi sunt sanctissimi Episcopi Acacius Melitinus & Theodotus Ancyræ coram omnibus referre, quas nuper Ephesi audissent ore Nestorij horrendas iactatas esse blasphemias. His autem pluribus recensitis, suggestione Flauiani Episcopi Philippensis prolata sunt in medium ex diuina primùm Scriptura testimonia, quibus demonstraretur, Verbi incarnatione indiuiduè & inconfusè in vtero Virginis factam, duarumque naturarum coniunctione vnã tantum redditam esse personam, Christum Iesum, Deum & hominem: quibus additæ sunt sanctorum antiquorum Patrum de eiusmodi veritate solidæ inconcussæque sententiæ, quas continet Cresconiana Collectio. A quibus quantum abhorrent scripta Nestorij, ex eius Quaternionibus in Synodo iussis legi palam factu est omnibus. His igitur cum omnium detestatione & execratione auditis, iussæ sunt alia ad Synodum spectantes legi literæ, proditæque in primis quæ scriptæ fuerunt ab Episcopo Carthaginensi, quas suo loco descripsimus: quæ laudatæ atque Actis demum insertæ sunt. Verum aduersus Nestorium sententiã Patribus lata est, quæ sic se habet b:

Cum inter cetera religiosissimus Nestorius neque nostra citationi parere, neque sanctissimos rursus religiosissimosq; Episcopos nostros ad se missos admittere voluerit: nõ potuimus ad eorum quæ impie docuit examinationem, animum non adiungere. Edocti itaque partim ex literis, commentarijsq; illius hic publicè lectis, partim rursus ex sermonibus quos in hac Ephesorum metropoli habuit, quique testimonijs comperti sunt illum impie docere & sapere, per sacros canones, sanctissimiq; Romanae Ecclesiae Episcopi Cælestini patris nostri literas: lacrymis suffusi & penè inuiti ad lugubrem hanc sententiam ferendam virgemus. Igitur Dominus noster Iesus Christus, quem suis ille blasphemis vocibusq; imperiuit, per sacram hanc Synodum eundem Nestorium omni proxijs Episcopali dignitate priuatum, & ab vniuerso nihilominus sacerdotum consortio & ceteris alienum esse decreuit. haec tamen verba in Nestorium prolata sententiæ: cui omnes Episcopi subscriperunt, numero (vt habent Acta) plusquam ducenti, quam quidem, hisce additis literis, voluit Synodus Nestorio significari d:

Sancta Synodus iuxta religiosissimorum, Christianissimorumq; Imperatorum nostrorum praescriptum in Ephesorum me-

LVII.

IMPROBATA A SYNODO SCRIPTA NESTORII.

LVIII.

LECTA EPISTOLA AÆLESTINI DE NESTORII DAMNATIONE.

c. Act. Eph. Concil. edit. Pelt. tom. 2. cap. 10.

LIX. DE DAMNATIONE NESTORII.

SENTENTIA IN NESTORIVM LATA.

d. Act. Eph. concil. edit. Pelt. tom. 2. c. 11.

LX.

ropoli per gratiam Dei coacta, Nestorio nouo Iuda.

Agnosce, te propter impias conciones tuas, obstinatamque aduersus sacros canones contumaciam, contumacemque obstinationem, vigesima secunda mensis Iunii iam decurrentis, secundum Ecclesiasticarum sanctionum decreta, a sancta Synodo exauctoratum, atque adeo ab omni Ecclesiastica dignitate gradu amorem esse. haec tenus sancta Synodus ad Nestorium. Secuta sunt post damnatum Nestorium acclamationes, quibus Caelestinum Papam, qui iam ante damnasset Nestorium, mirifice laudauerunt: testantur id quidem literae Synodales die sequenti scriptae ad Imperatores.

LXI.

Post haec verò ab eadem sacra Synodo Catholicae fidei decretum firmatum est: repetito namque Nicæno Symbolo, sub anathemate praecipitum est, ne quis aliquid praeter id quod per eum definitum esset, ad fidem adijcere vilo modo tentaret. Hunc itaque finem acceperunt Acta Concilij Ephesini primae diei. Sic igitur proiectus est draco ille magnus qui insidiabatur Virginis partui, inuidens illi diuinitatem. Et sicut in caelo magni pertigit gaudium Angelos omnes eadem voces victoriae iterum repentes: Nunc a facta est salus & virtus, & regnum Dei nostri & potestas Christi eius: quia proiectus est accusator fratrum nostrorum. ita & in Ecclesia Dei Fideles exultantes gloriam & laudem Deo dederunt & Christo eius cum Spiritu sancto, qui vindicasset per sanctos Patres sanctissimam Virginem Mariam Deiparam à Nestorij portentosa calumnia. Quo autem extemporaneo triumpho ipse pius, Deoque dilectus, Virginis cliens ac subditus, eiusque cultor populus Ephesinus exceperit progredientes è tantalivictoria Patres, literae Cyrilli Alexandrini tunc temporis ad suos scriptae testantur, cum de rebus tunc gestis eisdem reddidit certiores, sic enim se habent b:

Apoc. 15.

Etsi suscipi pietati vestrae quae gesta sunt, significanda erant, vgentibus tamen tabellaris, breuius scripsi. Scitote itaque sanctam Synodum vigesima octava mensis Pagni, Ephesi, in magna eius ciuitatis Ecclesia, quae Maria Deipara vocatur, celebrari cepisse. Cum autem integrum diem consumpsissemus: tandem ipsum Nestorium sacro Concilio adesse & se conferre non sustinentem condemnauimus, depositionemque subiecitimus, & ab Episcopatu exclusimus. Summus autem hic congregati Episcopi ultra ducentos, ferè plus minus trecenti. Perduravit autem vniuersus ciuitatis populus a mane vsque ad vesperam sanctae Synodi iudicium expectans. Vt autem audierunt infelicem illum esse depositum, ceperunt omnes vna voce sanctam predicare Synodum, & Deum glorificare, quod cecidisset fides inimicus. Egrescentes verò nos ab Ecclesia deduxerunt cum lampadibus vsque ad diuersorium nostrum (erat enim iam vespera) & facta est multa letitia, & luminaria in ciuitate posita, ita vt & mulieres quoque, adolentes thymiamata cum thuribus nos praecederent. Ostendit enim Saluator blasphemantibus gloriam suam, quod omnia possit. Facturi itaque sumus chartulas complectentes depositionem illius: indeque, Deo comitante, ad vos festinare Christi gratia, omnes sumus bona animi & corporis valetudine. Optamus vos valere in Domino, dilectissimi & desideratissimi. hucusque Cyrillus ad suos.

Cyrrill. epist. 34. tom. 4.

LXII.

EPISTOLA CYRILLI AD ALBXANDR. DE REBUS IN SYNO DO GE STIIS.

Tunc planè accidit, vt sicuti ignorantès Ephesij olim verum Deum, daemone ludibrijs dementati, Dianam Magnam propensiori studio colere & conclamare solebant, ita iidem ad veram per Apostolos translata religionem benè versà rerum vice, iisdem praecipientibus, & reliquis successoribus sanctissimis Episcopis succinentibus, omnes ex aequo, Mariam Deiparam, celsioribus attollerent vocibus, praeconijs exaltarent, iugiterque repeterent, & infatigabili studio iterarent: quam & propensiori obsequio venerari, & celebriori cultu frequentare perseverarunt. Porro per publicos praecones damnatione Nestorij Ephesi promulgatam & proclamata fuisse, Candidianus Comes in conciliabulo postea testatus est. Sed iam ad sequentis diei Acta pergamus.

LXIII.

LXIV. SECVNDATACTIO CONCILII, EX QVA SYNDALIS EPISTOLA AD THEOD. IMP. SCRIPTA.

Sequenti die, vigesimatertia mensis Iunii, Cyrillus cum in vnum conuenissent Episcopi, habuit ad populum homiliam, cuius est exordium: Alacrem video congregationem sanctorum omnium, qui hic promptè à sancta Deipara Maria vocati conuenerunt, &c. vbi complura in laudem sanctissimae Dei genitricis locutus, in Nestorium accerrime (vt par

erat) inuectus est. Post haec verò scriptae sunt à Synodo literae ad Theodosium Imp. de rebus Ephesi gestis vsque ad Nestorij damnationem. est illarum exordium: Vestra pietas, piissimi, Christianissimi, Principes, &c. & in fine, quid ab eodem Imperatore Patres peterent, explicauerunt his verbis: Vestram autem maiestatem iterum atque iterum rogatam cupimus, vt vniuersam illam doctrinam è sanctis Ecclesijs submoueri, eiusdemque libros vbi que locorum repetos iubeat flammis absumi. Quod si quis vestras sanctiones spreuisse competus fuerit, ille vestrae dominationis indignationem non absque formidine sentiat. Hac enim ratione fiet, vt Catholica fides per vestram pietatem nunit a perstet illaesa, nosque iuges pro vestra maiestate preces fundamus, per quam Christus glorificatur, & gloria Dei omnibus hominibus illustrior redditur. Porro autem quo isthaec sint clariora, magis aperta, adiungere placuit Actorum monumenta. Subscripsimus omnes quot quot piissimi Episcopi in superioribus commentarijs sumus ordine recensiti. haec Patres ad Theodosium; licet, ex more, ad vtrumque Augustum datam esse epistolam, inscriptio praeferebat. Quà etiam die, nempe vigesimatertia mensis Iunii, iidem qui intererant Synodo Episcopi literas per breues de damnatione Nestorij scripserunt ad Eucharium & clerum Constantinopolitanum his verbis d:

Cyrrill. epist. Synod.

Ad. Eph. edit. Pelt. tom. 2. cap. 12.

LXV.

Sancta Synodus secundum religiosissimorum, piissimorumque Imperatorum nostrorum decretum Ephesi Dei gratia congregata, illustrissimo Euchario, reuerendissimisque presbyteris & aconomis, ceterisque, religiosissimis, Catholicissimisque Constantinopolitane Ecclesiae clericis salutem.

EPISTOLA SYNOD. AD CLERUM CONSTANTINOPOL.

Agnoscat pietas vestra, blasphemum & nefarium illum Nestorium propter impiam suam doctrinam, praesertimque aduersus Ecclesiasticos canones contumaciam, hesternò die, qui fuit mensis Iunii iam labentis vigesima secundus, à sancta Synodo iuxta Ecclesiasticas sanctiones exauctoratum, & ab omni Ecclesiastico gradu & ordine amotum esse. Sedulo proinde omnia, quae ad Dei Ecclesiam pertinent, curate & asseruate: certi exactam vos illi ratione reddiuros, qui Dei voluntate, piissimorumque, ac religiosissimorum Imperatorum nostrorum nutu, communibusque suffragijs sanctae Constantinopolitanae Ecclesiae Episcopus praeficitur: haec tenus Synodalis epistola. Alia insuper reperitur epistola Synodalis eodem argumento conscripta ad clerum itidem Constantinopolitanum, in qua mentio habetur de Ioanne Euangelista, quod cum Maria Dei genitrice Ephesum aliquando incolerit, est eius initium: Nemo vnquam Creatori suo obistere ausus, &c. Scriptae autè sunt à Cyrillo aliae, sed priuatiim, de Nestorij damnatione epistolae; & inter alios ad clerum eiusdem urbis, vt ex eorum ad ipsum redditis literis apparet.

Ad. Eph. edit. Pelt. tom. 2. f. Extant in Actis Conc. Eph. edit. Pelt. tom. 2. cap. 24.

LXVI.

Quae verò funesta post haec acciderint, ipse Iulius exarare magnoperè exhorrefcit. Accidit planè (vt antiquis prophetijs iungamus historiam) iuxta illud Apocalypsis 8: Cum se deiecit vidisset, iratus est draco in mulierem, & abiit facere praelium cum reliquis de femine eius, qui custodiam mandata Dei, & habent testimonium Iesu Christi: & stetit super arenam maris. cui praesto fuit bestia è mari ascendens, aucta capitibus septem, cornibusque decem armata, ornata verò regijs diadematibus, visu horrenda ob blasphemiam nomina super capita exarata. Cum videlicet Nestorius deterrimus omnium haeresiaracha, damnatus licet, denuò instaurans bellum, nullo nisi arenæ sterilis fundamento subnixus, ab emergenti bestia, acupatur auxilium; dum videlicet saeculari potestate, Comitibus ipsis, regijs armis, vi tyrannicà expugnare conatur sanctos Dei & Catholicam veritatem, quibus quidem rebus symbolica illa species quam concinne aptentur, atque eius fautoribus congruant, ipsis historiae veritas plus fatis significabit. Aggrediamur ergo tragicæ omnium funestissimam; & de Synodo œcumenica Ephesina in Spiritu sancto legitime congregata, transeamus ad vesparum examen, crabronum turmam, synagogam Pharisæorum, praedonum speluncam, & conuenticulum satanae: haec enim non esse inania verba in pampinos luxuriantis orationis, ex improbis ipsorum factis plus fatis inuenies, vbi videbis totum ab ipsis negotium peragi vi, metu, infreni audaciâ & soluta licentiâ, non more Episcoporum, sed pyrarum: vt non obscure cernere possis, omnes legiones spirituum infernorum vna cum hominibus feculentissimis ad roborandû Antichristi dominium in castris

DE NESTORIO INSTAVRANTE CERTAMEN. Apoc. 12

Nestorij milite. Age igitur lugubrem exordiamur narrationem.

LXVII.
CANDI
DIANVS
COMES
TYRAN
NIDEM
IN EPI
SCOPOS.
EXERCET

Candidianus Comes, cui ab Imperatore pacis publica cura, vt cum tranquillitate Synodus ageretur, mandata fuerat: fludens Nestorio, eiusdemque patronus effectus, primus omnium terræ marisque vias solerti curâ custodiri, asseruarique tyrannico officio iubet; ne de his quæ in Synodo gesta essent, literæ perferrentur ad Imperatorem vel alios: ipse verò ad eum scribit aduersus Cyrillum & reliquos, calumniatus eos, quod præpropere nimis, non expectato Ioanne Antiocheno Episcopo, cõuenissent, mentitus insuper, non omnes qui Ephesi erant Episcopi, Synodo interfuisse, vocatosque minime esse: adiecitque illud quoque mendacium, eos qui conuenissent, discordes inter se fuisse. Hæc quidem omnia pro Nestorio aduersus vniuersam sanctam Synodum à Candidiano ad Theodosium fuisse conscripta, Cyrillus in epistola postea data ad Episcopos Comarium & Potamonem & archimandritam Dalmatium Constantinopoli commorantes affirmat. est eius exordium ^a: *Expectamus quidem venerandissimi Nestorij aduentum, &c.* His autem Candidiani Comitibus literis Nestorius suas ad eundem Imperatorem Theodosium addidit, in eandem quoque sententiam & argumentum, nisi quod iste plura mendacia confarciuit, & quæ falsa erant, varijs ornata pigmentis reddidit apud rerum gestarum ignaros fide dignissima. Est Nestorij ad Imperatorem tunc data epistolæ initium ^b:

^a Cyrill.
epist. 20.

^b Ath. Eph.
edit. Pelt.
tom 3.
cap. 20.

LXVIII
NESTO
RIVS
QVAE
SCRIPSE
RIT AD
THEODO
SIVM IMP.

Pietatis vestra decreto ad Ephesorum ciuitatem vocati, &c. Veterator enim, quod deciperet Imperatorem, quid primum professus est suis literis? Nicænæ se fidei non professorem tantum, sed acerrimum exhibuit defensorem, cuius causâ se Ephesum venisse testatur: rerum verò gestarum seriem recensere auspicatur à mendacijs, cum negat Aegypti Episcopos expectare voluisse Ioannem Antiochenum præmittentem aliquos, qui breui fore suum nunciarent aduentum. Adiecit aduersæ partis Antistites egisse tyrannicè, intentasse minas, satellites per ciuitatem sparsisse, qui tumultu eam perturbarent, quique & ad domum ipsius Nestorij perstreptentes accesserint, mortemque eidem intentarent; horumque omnium ducem fuisse Memnonem Ephesorum Episcopum. Quid hoc? Ille obiecare est ausus in Catholicos vim & metum, cum ipse polleret duorum Comitum appariturâ, & eorundem militibus vallaretur, quorum haud exiguus numerus esse poterat: etenim Candidianus ad hoc missus ab Imperatore, benè stipatus agminibus militum Ephesum venerat. His adiecit conquestus, omnes Ephesi esse sibi oclusas Ecclesias, nec patere sibi locum aliquem ad Synaxim: cum tamen negare non posset, sibi ac suis Dei genitricis basilicam, immo omnes apertas fuisse, si rectè sentiens cum alijs Episcopis conuenisset. Hæc & alia effutijt callidus ille, postulans ab Imperatore (ad hoc enim cuncti eius conatus & studia tendebat) vt legitimè cogi iuberet Synodum, absque tamen Aegyptijs, in qua duo ex vnaquaque prouincia deessent Antistites.

LXIX.

Ad postremum verò, quasi grauissima à Catholicis pateretur, clausit epistolam ista periodo: *Quod si id fieri non potest; saltem curetur, vt tutò nobis ad propria redire liceat: nã hanc ipsam vitam se nobis erepturos comminatur.* vafre quidè ista, vt qui depositus esset, in suam sedem reuocaretur Constantinopolim: sicuti & astute ad nouam infelix Synodum prouocat, à legitima condemnatus, cum sciret eam minime concedi debere: tutumque insuper reditum petit, quam mendacissimè causatus discrimen vitæ, qui ad sui custodiam sciret exercitus cum Comitibus habere paratos. Subscriperunt post ipsum huic Nestorij epistolæ, ad maiorem illi fidem conciliandam, nouem qui cum eo erant Episcopi, nempe Fritillus Heracleæ Thraciæ, Helladius Tarsi, Himerius Nicomediæ, Alexander Apameæ, Eutherus Tyanorum, Basilus Thessaliæ, Maximus Anazarbi, Alexander Hierapolis, & Dorotheus Marcianopolis Myfiæ, Nestorianæ feces.

LXX.

Antequàm autem res à Ioanne Antiocheno atque collegis Episcopis schismaticis Ephesi gestas narrare aggrediamur; hinc meminisse debemus, Non recens & ob Nesto-

rium fuisse Antiochenorum Antistitum dissidium aduersus Cyrillum, vel alios prædecesores, sed planè vetus, ob eam quidem causam, quod Alexandrinus Episcopus primus post Romanum in Ecclesia Catholica Antistes, iura sibi vendicabat totius Orientis Ecclesiarum, refragantibus Antiochenis Episcopis, qui illi subijti indigno ferebant animo. His igitur iactis antè & coalescentibus in dies discordiæ feminibus, factum vt odio impellente, concitus nimis Ioannes cum suis ferretur aduersus Cyrillum, & qui cum illo erant, Episcopos. Sed de his patefactis, iam cœpta historiam profequamur.

Die quinto à Nestorij damnatione (vt Euagrius ^c auctor est) Ioannes Episcopus Antiochenus vnà cum suis Ephesum venit, nempe vigesima septima mensis Iunii, testantur id quidem ipsa Acta Ephesina ^d, & Cyrillus in Apologetico ^e: ex quibus planè erroris arguuntur qui post biduum vel triduum aduenisse Ioannem affirmant ^f: Quid autem Ioannes ipse egerit, simulac ingressus est Ephesum, epistola Synodalis ad Cœlestinum Papam missa declarat his verbis ^g: *Sperabamus futurum, vt religiosissimus Ioannes Antiochenus diligentiam ac pietatem Synodi laudaret; & forsitan etiam quæretur, quòd tardius depositionem Nestorij aggressi essemus. Verum enim uerò omnino contrarium, contra, quam sperabamus, denegauerit: inuentus est enim inimicus, & maximus cum sancta Synodi, tum rectæ Ecclesiarum fidei hostis, sicut res ipsa declarauerunt. Nam simulatq; Ephesum ingressus est, antequam puluerem ex itinere contractum abluisset, nondum deposito pallio, collectis quibusdam qui vnà cum Nestorio defecerunt, & blasphemata contra suum ipsorum caput loquuntur, & glorie Christi tantum non illudunt, quos sibi ipsi veluti collegium circiter triginta hominum, nomen Episcopatum habentium collegit, quorum alij extorres vagantur, nec Ecclesias habent, alij septennero grauibus de causis à Metropolitanis suis sunt depositi (sunt autem cum illis etiam Pelagiani & Cœlestiani, & ex illis quidam qui à Thessalia sunt eiecti) his, inquam, collectis, rem ausus est impiam, qualem nemo ante illum vnquam ausus est. Quales autem hi essent, Synodica Orthodoxorum ad Imperatorem missa declarat ^h, & Cyrillus insinuat in Apologetico. Verum hæc postea.*

Quid verò idem Ioannes ipsa primâ die per Irenæum Comitum admiserit aduersus Dei Episcopos, qui à sancta Synodo missi fuerant, vt ei in via occurrerent, literæ Memnonis Ephesini Episcopi ad clerum Constantinopolitanum docent his verbis ⁱ: *Agnosce autem S. Concilium proxime futurum eius aduentum, honorans & debitum sacerdotale implens, misit quosdam Deo amantiſsimorum Episcoporum etiam cum reuerendissimis clericis in occursum eius, vt hæc faciens, & debitum honorem adimplens: qui item manifestarent quòd deberet à Nestorij colloquio abstinere, eò quòd à sancto Concilio damnatus esset ob impietatem, quam fuerat meditatus. Ipse verò Ioannes non permisit, sequentibus eum militibus, in itinere se videri. Illi nihilominus secuti sunt, & domum vbi mansit occurrerunt; & plurimas obseruantes horas, & non permisi: cum eo haberet colloquia, manserunt nihilominus iniurias patientes. Post multas autem horas, cum hoc ei visum fuisset, euocauit Dei cultores Episcopos & clericos, introducens eos per milites. Cumq; illi quæ à sancto Concilio mandabantur, manifesta fecissent: pramissit magnificentissimum Irenæum, & qui cum eo erant, Episcopos & clericos, importabiles inferre plagas nostris comministris & clericis, vt etiam in discrimen vitæ venrent. His igitur gestis, venientes ad sacrum Concilium qui missi fuerant Dei cultores Episcopi, & plagas ostendentes, & quæ fuerant acta narrantes sub Gestis monumentorum, sacrosancto Euangelio proposito, ad indignationem mouerunt sanctum Concilium, cum eum castigantes excommunicatum pronunciarent: quæ quidem excommunicatio manifesta facta est. hæc ibi: quibus pariter declaratur, tertiam hanc esse habitam à Catholicis Actionem, ex qua missi sunt Episcopi ad Ioannem; à quo malè habiti, ad Patrum confellum, à quo legati fuerant, redierunt.*

Talis namque præcedere debuit apparatus ad conciliabulum, cui satanas præfideret, quod collectum est per Nestorium & Ioannem excommunicatos Episcopos, cuncta Candidiano Comite procurante; cui aduerserunt Pelagiani & alij ob scelera è throno ante eiecti Episcopi: locus etiam illi congruus, non ædes sacra, sed diuersorium

fuit:

LXXI.
IOANNIS
ADVENTVS
CVM
TYRANNIDE.

^c Euagr.
lib. 1. c. 5.
^d Ath. Eph.
edit. Pelt.
tom. 4. c. 1.

^e Cyrill.
Apol. tom.
4.
^f Liberat.
diac. Breuiar.
c. 6.

^g Niceph.
lib. 14.
cap. 37.
^h Extat
apud Cyril.
epist. Si-
nod. 12.

ⁱ Apud
Cyrill. epist.
Synod. 4.

LXXII.

^k Ath. Con-
cil. Ephes.
edit. Pelt.
tom. 4.
cap. 13.

EPISCOPI
VERBERATI
VS IOANNIS.

TERTIA
ACTIO.

LXXIII.
CONCILIABV-
LVM
NESTORII
ET IOANNIS
EPHESI.

fuit: non quidem in sacris ædibus, sed in caupona ea tractanda erant, in qua lufores, meretrices, ganeones, & reliqui nebulones suos soliti sunt habere & frequentare congressus. Conuenere ibi die ipsâ quâ aduenit Ioannes, vigesima septimâ mensis Iunii, nempe die quintâ à damnatione Nestorij. In ipso igitur Ioannis diuerforio collectis ipsis, simul Candidianus de his quæ hæctenus Ephesi gesta essent, ut sibi visum est, prælocutus, recitauit litteras Imperatoris: in quarum veluti sacra lectione assurrexerunt omnes Episcopi, illi turpiter adulantes contra Ecclesiæ morem, cum tantus honor deberetur duxat diuinæ Scripturæ lectioni. Profecutusque de rebus in Synodo gestis narrationem, nonnulla mendacia eidem simul intexuit. Tunc Ioannes suas querelas aduersus Synodum protulit, quod ab ea minimè expectatus esset. His ita præmissis, perinde ac si Nestorius Catholicus esset, & eius doctrina in omnibus Orthodoxa, de eo ne verbum quidem factum est, sed accusationes propositæ sunt aduersus Memnonem Episcopum Ephesinum, & Cyrillum Alexandrinum.

Sed quænam erant istæ? Aduersus Memnonem quidem, quod omnes Ecclesias Nestorio clausisset, atque eius clericis minas intentasset. In Cyrillum verò, quod scriptis suis ad Nestorium Constantinopolim misit hæreses admiscuisset. Demùm omnes Episcopos qui legitimæ Synodo interfuerant, turpissimè infamarunt, iactantes nimirum illorum alios esse Arianos, Eunomianos alios, necnon Apollinaris errore conspersos. Cæterum in Cyrillum tantummodò atque Memnonem lata confestim ab eis depositionis sententia est, amboque ut hæretici condemnati sunt, atque sede depositi; Cyrillus quidem, quod hæreticam doctrinam suis scriptis manifestasset, Memnon verò, quod Cyrilli capitula promulgasset, multaque contra canones peregrisset: reliquos autem Episcopos excommunicationi subiectos esse voluerunt, quousque Cyrilli capitula condemnarent. Ita quidem isti, nullo à canonibus præscripto iuris ordine seruato, vel specie tenus, nec illis quos damnarunt citatis saltem, tantam sententiam protulerunt, more schismaticorum & hæreticorum sacros canones subuertentium.

At describamus hic ipsam ab eis latam sententiam, quam sic prælocutus Ioannes Antiochenus instar fulminis furibundus intorsit. *Ego quidem optarem, neminem ex ijs vnquam qui ad sacerdotium à Deo adsciti sunt, extra Ecclesiasticam corporis communionem eijci. Sed quia vsu interdum venit, ut membra quadam immedicabili morbo corripiantur, ob totius corporis incolumitatem quadam nonnunquam resectiones adhibeantur, necesse est. Cum itaque Cyrillus & Memnon insigni illius iniquitatis, qua accidit, auctores extiterint, & ut Ecclesiasticæ sanctionis, pique pietissimorum Augustorum decreta pessumdarentur, occasionem præbuerint, & prædictorum capitulorum promulgatione, se hæreticos esse, plenissime significarint: æquum est, ut ipsi quidem ex auctoritatis sententia plectantur, reliqui verò qui in ipsorum errorem abducti sunt, excommunicationis vinculo tantisper immodentur, donec propriam tandem delicto agnito, hæretica Cyrilli capita anathematizent, & infide à sanctis Patribus Nicæa quondam congregatis edita planè acquiescant: ita ut nihil prorsus extraneum aut peregrinum addi sinant, & iuxta piissimorum nostrorum Imperatorum litteras cœtui nostro se adiungant, & controuersarum tandem questionum examinatione si aternè susceptam fidem vnâ nobiscum confirmet. hæctenus sententia Ioannis atque aliorum Nestorianorum calumniantium Cyrilli capitula, quæ superius recensuimus.*

Hæc ab eis latâ sententiâ, scriptus ab eisdem est ad ipsam sanctam œcumenicam Synodum damnationis libellus, qui sic se habet:

Optassemus quidem, iuxta sanctissimorum Patrum canones, piissimorumque ac CHRISTI amatium Regum nostrorum litteras, Synodum pacatè celebrari potuisse. Quoniam verò vos hæretico sensu mentisque vsu, non parua temeritate tumultuationeque priuatim inter vos confestim celebrastis (tametsi secundum terminum à religiosis Principibus nostris præscriptum præforibus iam ageremus) omnique turbarum genere ciuitatem & sanctam

hanc Synodum implestis, ne videlicet in capita, que cum Apollinarij, Eunomij, atque Arij improbitate & peruersitate conspirant, inquireretur: neque tandem Episcoporum vnde cumque piissimorum Imperatorum nostrorum opera conuocatorum aduentum expectastis, cum tamen magnificissimus Comes Candidianus & scripto & dicto, ne quicquam istiusmodi adoriremini, sed communem omnium Episcoporum confestim expectaretis, seuerissime vobis interminaretur: Ideo tu Cyrille Alexandrine, & tu Memnon huiusce ciuitatis Episcopi, scitote vos ex auctoritate, omnique Episcopali honore exutos, & ab omni præterea Ecclesiastico ministerio & functione penitus esse amotos: quippe qui soli, ut sanctorum Patrum canones conculcarentur, omniaque confusione & turbis miscerentur auctores & duces extiteritis. At vos reliqui omnes qui seditiosè & iniquè contra Ecclesiasticas sanctiones, regaque decreta Actis consensistis, tantisper anathemati subiacete, donec agnita culpa vestra respiscatis, fidemq; à sanctis Patribus in Nicæa ciuitate congregatis expositam integre suscipiatis, nihil illi externum ac peregrinum attextentes: capita præterea hæretica à Cyrillo Alexandrino exposita, ut quæ Euangelicæ & Apostolicæ doctrinæ apertè repugnent, anathematizetis, & litteris denique piissimorum Christianique amatium Regum nostrorum, qui fidei questionem quietè agitari, accurrateque discutit præcipiunt, per omnia pareatis. hæctenus libellus damnationis: quibus omnibus quadragintatres Episcopi subscripserunt, inter quos adnumeratur Theodoretus Episcopus Cyri, & Paulus Emeftenus. Obseruatione quidem digna res est, quot quantisque se inuoluant indumentis hæretici, ut videantur esse Catholici: in ore canones, in verbis fides, eademque Orthodoxa Nicæna, in factis zelus æstuanus, & prærensâ defensio pietatis: sed venenum aspidum sub labijs eorum, & cum melliti sint sermones eorum super oleum, ipsi sunt iacula. Nam aspice nouam fraudem.

Cum enim ad Synodum œcumenicam hæc appareant esse conscripta, ad eam tamen nequamquam missa fuerunt, sed clanculo rem agentes, itæ cum litteris ad Imperatorem & ad clerum Constantinopolitanum miserunt: extant ipsæ litteræ. Sicque factum est, ut in remotioribus ciuitatibus ex eorum litteris Synodus œcumenica magno perè infamaretur, cum ipsi Episcopi qui erant Ephesi in Synodo congregati, nihil penitus horum scirent: hæc enim se ignorasse, testati sunt Cyrillus ac Memnon, quorum causa potissimum agebatur, in libello diu postea oblato Synodo. Tandem verò post longum temporis spatium ijdem Nestoriani ipsam damnationis sententiam Ephesi publicè affixerunt, ut suo loco dicturi sumus.

Nec his contentus fuit cœtus ille satanicus: nam qui in gratiam Nestorij non sunt veriti ad eò impudenter non Cyrillum tantum & Memnonem, sed vniuersum sacrosanctum damnare Concilium addentes præuaricationem, in gratiam Pelagianorum, qui aderant, Episcoporum, restituant confirmantque Pelagianam hæresim sæpius antè damnatam, illud impiè statuentes, Adæ animam minimè per peccatum mortuam esse, priuatamque vitæ gratiâ, neque peccatum originale esse propagatum in posteros. Hæc quidem sapientissimi isti sancito canone decreuere. Sed accidit siue dolo malo, siue librorum incuriâ, ut hæc ipsa Acta pseudosynodi Ephesinæ admixta fuerint cum legitima Synodo œcumenica ibidem celebrata, & in quibusdam codicibus inter Catholicas Synodi sanctiones spurium huiusmodi lateret decretum: ut planè pro monstro habendum fuerit, ut Synodus Ephesina, quam constat (ut dicitur) damnasse Pelagianos, haberet nihilominus constitutionem, quâ hæresis Pelagiana confirmaretur.

Sensit quidem & detexit atque damnauit eiusmodi imposturam sanctus Gregorius Papa, collationeque factâ cum antiquo codice Romanæ Ecclesiæ, in quo nihil tale potuit reperiri, ex eo alios codices deprauatos esse redarguit. Extant hæc de re eiusdem Romani Pontificis litteræ ad Eulogium Episcopum Alexandrinum, ad Anastasium Episcopum Antiochenum, & ad Narsetem Comitem. Sic igitur Nestoriani furore perciti, nulla habitâ consideratione non dico Ephesini Concilij nuper habiti, sed

LXXIV
CALVM
NIÆ NES
TORIANO
RVMIN
PATRES
CONCILII
EPHESINI.

LXXV.
A. Eph.
edit. Pelt.
tom 3 ca. 1.
SENTEN
TIA ANES
TORIA
NIS LATA
IN EPIS
COPOS
ORTHO
DOXOS.

LXXVI
A. Eph.
edit. Pelt.
tom 3. c. 2.
LIBELLVS
DAMNA
TIONIS A
NESTORIA
NISSCRI
PTVS. I

LXXVII.
NOVA
FRAVS NE
STORIANORVM.

LXXVIII
NESTORIANI RE
STITVTI
VNT PELA
GIANAM
HÆRESIM

LXXIX

Gregor.
li. 6. c. 31.
d. Greg. li. 7.
c. 17. 47.
c. 45.
p. 14.

nec aliorum tot in Africa, Romæ, Constantinopoli, & in Palæstina habitorum Conciliorum in condemnationem Pelagianæ hæresis, ad defensionem sui erroris adiunxerunt sibi collegas impietatis Pelagianos Episcopos: licet ipsorum aliqui paulò pòst sanioris mentis effecti, deficientes à sceleratorum militia, ad Catholicæ Ecclesiæ castra se receperint, vt testatur Synodica per Palladium ad Theodosium missa. Hinc videas, quòd cum numerentur in hoc ipsorum primo conuentu Nestoriani Episcopi quadragintatres, postea recenseri triginta tantum & octo, indeque triginta vnum. Hic finis Concilij malignantium, synagogæ conspirantium in Christum & Ecclesiam eius, ex quo malorum omnium fluxere principia.

a. A. E. Ph. edit. Pelt. 10. 4. c. 10. b. A. E. Ph. edit. Pelt. tom. 4. c. 7. c. 10. d. e. 10.

LXXX. LEGATORVM AD VENTVS.]

QUARTA ACTIO CONCILII EPHESINI

a. A. E. Ph. edit. Pelt. 10. 2. c. 15. LXXXI

COGNITIONIS ACTUS NESTORIANVS ITERVM DAMNATVR.

LXXII. QUINTA ACTIO EPHECONCILLI.

a. A. E. Ph. edit. Pelt. 10. 2. c. 16.

Post hæc autem accidit, vt duodecim diebus elapsis, nimirum decimà Iulij, legati à Cælestino Pontifice missi appellerent Ephesum: qui licet antea expectati, sed varietate temporum eorum navigatione prepediti, tardius appulerunt: cum tamen satis Synodo visum est, rem aggredi, quòd loco ipsorum Cyrillus adesset, qui ex Cælestini Papæ decreto vicem gerebat Romani Pontificis. Eadem autem die quâ venerant, in Synodum introducti, à Patribus dignè (vt par erat) excepti sunt Arcadius & Proiectus Episcopi, atque Philippus S. R. E. presbyter, Apostolicæ sedis legati: qui litteras obtulerunt legendas à Cælestino Papa ad Synodum datas: quæ (vt scriptæ erant) Latino sunt recitatae sermone ob dignitatem Apostolicæ sedis Latinè scribentis: inde eadem Græcæ reddita, iterum lectæ sunt, atque omnium sententiâ Catholicæ prædicatæ, & acclamationibus faustis acceptæ. Post hæc verò Firmus Episcopus Cæsareæ. Cappodociæ de his quæ hæctenus acta essent in in Synodo, quomodo videlicet ex præscripto litterarum Cælestini Papæ ad Cyrillum & ad Nestorium & alios eundem Nestorium hæreticum & contumacem omnium sententiâ condemnationissent, eosdem legatos reddidit certiores. Excusauerunt autem ijdem legati tarditatem suam & moram ex maris tempestate productam: petieruntque sibi legi quæ ab ipsis hæctenus decreta fuissent, sic in Synodo loquente Philippo legatò:

Gratias agimus sancta venerandaq; huic Synodo, quod litteris Cælestini sanctissimi beatissimiq; Papæ vobis recitatis, sancta Ecclesia membra sanctis vestris vocibus, pijsque præconijs, sancto vestro capiti vos exhibueritis: non enim ignara est vestra beatitudo, totius fidei, cæterorumq; Apostolorum caput beatum Petrum Apostolum extriisse. Proinde cum nostra paruas multas magnasq; tempestatibus acta & impedita aliquando seriùs accesserit: rogamus vt ea nobis patetis mandetis, quæ ante aduentum nostrum in sacra hac Synodo acta sunt, quo iuxta sanctissimi Papæ nostri, presentisq; huius cætus sententiâ, & nos quoq; illa nostro suffragio confirmemus, nostròq; calculo approbemus. ita ipse. Post hæc prælocutus est Theodorus Ancyræ Episcopus nonnulla in laudem Cælestini Pontificis, indeque subsecuta Actorum lectio, & Nestorij iteratâ damnatio. hæc ex Actis Ephesini Concilij. Absolutaq; eiusdem synodi œcumenicæ quarta sessio. Vidisti, lector, & considerasti, puto, in plena Synodo professum Philippum Apostolicæ sedis legatum, esse Catholicæ Ecclesiæ caput Romanum Antistitem, reliquos verò omnes Episcopos sub hoc capite membra: quod quidem est susceptum elogium absque inuidia, & faustis postea præconijs acclamatum. Sed quæ die sequenti acta sint, dicere prosequamur.

Vndecimà Iulij in solitum concessum, ad Dei genitricis Mariæ Ecclesiam Catholicam omnes Episcopi conuenerunt: vbi post Iuuenalis Episcopi Hierosolymorum prælocutionem, ad ea quæ hæctenus die acta essent in Synodo, legati Apostolicæ sedis in damnationem Nestorij sumum calculum adiecere: quorum primo loco Philippus presbyter sententiam suam dixit his verbis: Nulli dubium est, immo sæculis omnibus notum est, sanctum beatissimumq; Petrum Apostolorum principem & caput fidei columnam, Ecclesiæ Catholicæ fundamentum, à Domino Iesu Christo Salvatore nostro, humaniq; generis Redemptore caelestis regni clauas accepisse, soluendiq; atq; ligandi potestate, quam accepit, vsum fuisse, nec

non per successores suos hucusque semper viuere, causasq; decernere, semperque victurum esse. Huius itaque ordinarius successor & Vicarius sanctus beatissimusq; Papa & Episcopus noster Cælestinus nos suos pro se quasi Vicarios ad hanc sanctam Synodum misit, &c. Intelligis ne, quem sibi locum in Ecclesia Catholica iurè vindicare semper confueverint Petri successores Romani Pontifices? & in quam frequenti auditorio, quamque celebri totius planè Catholici orbis theatro, cunctis spectantibus & audientibus, sit tantæ rei veritas prædicata? quam non dico Catholici omnes qui aderant, summâ consensione pronis auribus acceperunt: sed eadem ipsa præclarioribus quoque præconijs confessus est, qui cæteris eruditior in castris aduersarijs modò sub Ioanne militabat Theodoretus, cum postea ab his expediens se nexibus priuatorum affectuum, liberiori voce sæpiùs suis epistolis (vt dicemus) tantam professus est veritatem. Sed cæptam iam historiam prosequamur.

Post Philippum legatum duo reliqui in eandem sententiam penibus abièrunt, & in damnationem Nestorij dictis ac pronunciatis sententijs subscribere, primoque loco Philippus presbyter S. R. E. legatus subscripsit antè duos reliquos legatos Episcopos: quibus intelligas, quòd etsi præstare dignitate certum sit Episcopos presbyteris, eos tamen qui proximâ connexionem capitis, Cardinales presbyteri nominantur, aliquod habuisse, quo interdum præferrentur Episcopis. Actis igitur iam contra Nestorium à Synodo œcumenica, legatorum subscriptione munitis, scripta est epistola Synodalis ad Theodosium Imperatorem de confirmata damnatione Nestorij per legatos Apostolicam vicem agentes, non solùm Cælestini Romani Pontificis, sed totius orbis Occidentalis Episcoporum. est epistolæ principium: *Vestram, Christianissimi Reges, erga pietatem curam & studium vniuersorum Deus apprime gratiam acceptamque habet, &c.* Dedit etiam Synodus aliam præterea epistolam ad clerum Constantinopolitanum eodem quoque argumento conscriptam, & legatorum etiam subscriptione munitam, quæ sic incipit: *Huc deuenimus, vt rem apprime luctuosam vobis indicare cogamur, &c.* Sed cum videas in neutris harum Synodalium epistolarum vllam penitus mentionem haberi de rebus gestis per aduersarium conciliabulum, damnatisq; ab eis Cyrillo cum Memnone & vniuersâ Synodo, de quibus in primis expositandum plurimum fuisset, euidens est argumentum (quod diximus) omnia ab eis elanculum sub silentio actitata.

Sed quem non mouerunt illi lapidem, quam ve artem & dolum intentatum prætermisere, quibus Cyrillum, quem præ cæteris odio prosequerentur, aliqua aspergere possent infamiâ & fugillare calumniâ? Qui enim viderent sic in Orientem obstruxisse aditus omnes, ne quid litterarum ad Imperatorem perferri posset: cum scissent de damnatione Nestorij scriptas fuisse litteras Alexandriam à Cyrillo, occurrentes his, in Aegyptum dedere litteras, quibus significarent Cyrillum eodem animo, quo Theophilus infecutus est Ioannem Chrysofomum, commotum contra Nestorium, eundem absque perendina dilatione excommunicasse: quæ quidem res commouit animos etiam sanctissimorum virorum, & inter alios Theodori Pelusiota, qui ad Cyrillum in hæc verba scripsit epistolam h:

Præposterus fauor haud acutè cernit: odium autem nihil omnino cernit. Quapropter si ab viraque larua purus atque immunis esse studes, noli violentas sententias ferre, verum illata crimina iusto & integro iudicio committe. Quandoquidem Deus etiam, qui omnia scit antequam oriantur, pro sua humanitate descendere ac Sodomorum clamorem perspicere voluit, hinc videlicet nos ad res accuratè perscrutandas ac proferrandas erudiens. Multi enim ex ijs qui Ephesi coacti sunt, te tr aducunt, vt tuas inimicitias persequerentem & vlciscentem, & non ea qua Iesu Christi sunt, orthodoxe querentem: Theophilus (inquit) ex sorore nepos est, illiusq; mentem & sententiam imitatur. Vt enim ille perspicue aduersus diuinitis assertum ac Deo carum vnum Ioannem (Chrysofomum scilicet) furorem effudit, sic etiam iste gloriari ac se iactare expetit, etiam si latum sit inter eos qui accusantur, discrimen. hæctenus Isidorus

DEPRIMA TV APOSTOLICA SEDIS.

LXXXIII. EPISTOLA SYNO-DALES MISSAS CONSTANTINOP.

a. A. E. Ph. edit. Pelt. 10. 2. c. 17.

a. A. E. Ph. edit. Pelt. 10. 2. c. 23.

LXXXIV. VERSVS NESTORIANORVM ET CALVMNIAM IN CYRILLO.

Isidorus Pelusiotæ in libro 1. ep. 310. LXXV.

ISIDORVS PELUSIOTÆ IN CYRILLO LVM ADMONET,

Isidor. li. 1. epist. 370

Isidor. li. 1. ep. 323

Isidor. li. 1. epist. 324.

LXXXVI. VICTOR MONACHVS CALVMNIIS PRESSVS VIX REPERIT IDEM SVB INNOCENTIAE.

Cyril. A. pol. tom. 4.

LXXXVII. SEXTA ACTIO CONCILII EPHESENSI.

LXXXVIII. IOANNES SECVNDO CITAVS CONTVMACISSIT.

qui & aliam eiusdem ferme argumenti ad eundem dedit epistolam, quæ sic incipit: *Terrorem mihi diuina Scriptura exempla inferunt, &c.* Quod insuper iisdem calumniarentur hæretici, Cyrillum affirmantem vnam tantum in Christo esse personam, eundem asserere vnam in Christo naturam, idem Isidorus scripsit ad ipsum epistolam, quæ significauit ex plurimis S. Athanasij sententijs liquido apparere, ex duabus Christum constare naturis. Cæterum veritatem tandem edoctus, ipse Cyrillum, vt persteret in sententia immobilis, adhortatus est, aliamq; postea ad eum scripsit epistolam:

Quid insuper Nestoriani? De Victore quodam sanctissimo monacho in vulgus sparsere, quod hostis Cyrilli esset, & ea ipsa saperet, quæ Nestorius impiè prædicaret: sed accidit vt idem Ephesum se conferret & veritatem vix tandem omnibus patefaceret. Porro rem gestam scitu dignam ipse Cyrillus in Apologia ad Theodosium Imperatorem ita describit: *Expertus est mecum insenata lingua iacula dilectus quoque solitarius Victor. Prædicant enim de ipso quidam ex his forte qui mentiri consueverunt, quid & ipse absurda quædam sit contra me nugatus. Ita vt cum Ephesum ad me venisset, vehementer illum nonnulli ex sancta Synodo accusarunt, immo vniuersi, vnum esse ex impiorum numero, vociferantes, auerati sint, constantergo, parricidam & homicidam, & si qua alia sunt huiusmodi, nominarunt. Et cum hoc senex intellexisset, multis admodum ipsum sanctis Episcopis circumstantibus, sublati in calum manibus, prater morem, per sacrosanctum baptisma & veneranda CHRISTI mysteria, nullius horum scelorum se conscium esse iurauit: atque ita vix tandem cognoscentur animos ego & ipse pacare potuimus.* hæc Cyrillus. Cognoscis iam satis, puto, lector, per quos mendaciorum & versutiarum anfractus serpere soleat infelix impietas, ipsam verò veritatem, etsi mille hostium cuneis circumualletur, erectam sui fiducia rectè progredi, & cælum magnâ alacritate conscipicere. Sed Synodalia prosequamur Acta.

Elapsis ab hac vltima sessione diebus quinque, cum hoc interstitio temporis Catholicis innotuissent Episcopis, quæ Nestoriani impudenter egissent aduersus Cyrillum, Memnonem, & omnes reliquos œcumenicæ Synodi Antistites: consulturi quid in re tanta agendum foret, decima sexta mensis Iulij in eandem Dei genitricis basilicam conuenere. Vbi primùm oblatum est querelarum libellus, à Cyrillo Episcopo Alexandrino & Memnone Ephesino aduersus Ioannem, quod licet suâ culpâ serò, longeque post præscriptum tempus aduenisset, tibi tamen Iudicis officium vendicasset, spretisq; Patribus Synodi, Nestorio communicasset, clandestinamque Synodum ex improbis & eiectis Episcopis collegisset, aususq; esset, nullâ seruata iudicij ratione, absque admonitione vel citatione præmissa, in ipsos sententiam ferre atque gradu deponere. Recitato igitur, auditoque à Concilio vniuerso, libello, interlocutus magnus ille Acacius Melitenus Episcopus, nullius esse penitus iuris asseruit, quæ à communicantibus cum Nestorio contra Patres œcumenicæ Synodi omnibus legibus repugnantibus, acta essent: tamen adhuc benignitati Synodi dari locum petijt, vt Ioannes auctor omnium audiretur, eumq; iudiciali ordine ob eam causam esse citandum.

Missi sunt igitur tres Episcopi, Petrus, Paulus, & Archelaus, qui nomine Synodi conuenirent ipsum Ioannem Antiochenum Episcopum. sed à militibus vetiti sunt ad eum accedere, vixque intra ædium admissi vestibulum: dimissi verò cum minis, iurgijs, atque blasphemijs in fidem Catholicam, ad sanctam Synodum rediere. Sed decreto Synodi per tres alios Episcopos iullo secundo citari, occurrentibus eisdem militibus euaginatjs gladijs, vix tandem eiusmodi à Ioanne per milites elicere responsum: *Episcopus Ioannes ait: Nos homines per nos gradu motos & excommunicationis vinculis innodatos responso non dignamur.* His & alijs relatis per mittos ad Ioannem Episcopos, etsi satis superque ea videri poterant ad hominis proteruiam declarandam, tamen adhuc tertio esse citandum, sancta Synodus statuit. Sicque his rebus gestis finem accepit eius diei Actio: cum Iuuenalis Hierosolymitanus E-

piscopus inter alia in Ioannem Antiochenum, incusans eius refractarium animum, dixit, ob legatos saltem Apostolicæ sedis Romæ missos cum parere debuisset: *Cum præsertim (inquit) Apostolica ordinatione & antiqua traditione in consuetudinem abierit, vt Antiochena sedes perpetuo à Romana dirigeretur, iudicareturq;.*

Postquam autem eiusmodi contumeliosum responsum Episcopis illis missis Ioannes dedisset, iamque palam detexisset, à se Cyrillum cum vniuersa Synodo excommunicatum: adiiciens crimen criminum, confessum chartas publicè iussit affigi, quibus declararetur Cyrillus Episcopus Alexandrinus esse sectæ Apollinaris hæreticus, continebat eadem scheda, omnia de Cyrilli hæresi iam nunciata esse Imperatori. Quibus Cyrillus acceptis, ad sequentis diei Synodum retulit.

Decima septima igitur die Iulij in eadem Deiparæ ecclesia collectis in vnum Episcopis, Cyrillus de affixa publicè charta questus, petijt moneri debere Ioannem de eadem affixa charta & irrogata contumelia rationem reddere, ostendensque quàm longissimè abesse, vt aliquando Apollinarem vel aliquem hæreticorum sectator fuerit, in eundem Apollinarem & alios omnes hæresiarchas intulit anathema. His acceptis, placuit sanctæ Synodo, Ioannem tertio per tres Episcopos citari, delectique sunt ad opus Daniel Episcopus Colonia in Armenia ciuitatis, Commodus Tripolis Lydiæ, & Timotheus Thermæ ciuitatis Helleponti Episcopus. Accidit autem, vt cum hi ad Ioannis habitationem se contulissent, & à clericis Ioannis malè excepti essent, à militibus qui aderant commiserationis causa fuerint ex eorum manibus liberati, cognoscebant enim illi Commodum Episcopum, in cuius ciuitate aliquando versati essent. Demùm archidiaconus Ioannis chartam dedit ad Synodum deferendam, quam Episcopi accipere noluerunt, quod non ipsorum id munus esset. Adiecit postea archidiaconus Ioannis nomine eiusmodi verba: *Neg, vos ad nos mittatis, neg, nos in posterum quicquam ad vos mittemus: siquidem postquam decreta nostra semel ad Imperatorem detulimus, quid opus sit factis, vt ipse ad nos perscribat, expectabimus.* hæc ille. Cum verò cuncta quæ accidissent missi Episcopi reuertentes Synodo exposuissent quid decreuerint Patres dicturi sumus, vbi primùm quid contineret charta illa, quàm archidiaconus deferendam Synodo obulerat Episcopis, dixerimus. innotuit illa postea, quæ sic se habet:

Episcopi à nobis excommunicatis sancta Synodus hæc significat & suadet.

Graue re verè est, peccare, Deumq; & Dominum ad iracundiam provocare: sed longè grauius est & periculosius, peccatæ penitentia non diluere. In hoc autem malum vos eo ipso manifeste incidistis, quod iniquis seditiosisq; Cyrilli Alexandrini & Memnonis Ephesini studijs & machinatouibus animo pertinaci ad stipulari hæc tenus non desistis. Quare & hac quoq; de causa excommunicationem perpessi estis, nec miraria. Nam cum amicitia ostium per nostram sententiam patefactum vobis cerneretis: nihili id duxistis, neque vt ab excommunicationis vinculo absolueremini, quicquam pensi habuistis: immo verò hominum hæresi contaminatorum, sanctorumque Patrum canones & Imperatorum decretum sæde calcantium, & sexcenta alia per iniquitatem perpetrantium (propter que etiam gradu moti, omnique Episcopali dignitate exuti sum) necessitudine & consuetudine vsque hodiè liberè vtimini. Scitote proinde, nisi mature quod aequum est prouideritis, & à noxio illo commercio vos semoueritis, fidei que sanctorum Patrum Nicæanæ sincerè complexi fueritis, & nostro tandem consensui iuxta religiosissimorum Regum nostrorum præscriptum placide citra villam omnino contentionem aut turbam vos adiunxeritis, fore vt vestram stultitiam iustus quàm nostram sententiam accusaturi sitis. hæc tenus Ioannis delirium.

Cum autem sancta œcumenica Catholicorum Synodus relatione Episcoporum de Ioanne audisset quàm procul abesset, vt ipse aliqua esse posset Synodo illum citatum adfore, qui obtinatus persisteret, Iudicemque omnium

LXXXIX. IOANNES PVBLICIS SCRIPTIS DECLARAT CYRILLVM APOLLINARIS TAM.

XC. SEPTIMA ACTIO CONCILII EPHESENSI.

Epist. edit. Pelt. tom. 3. c. 3.

XCI. EPISTOLA PVBLICA SYNODI ADSYNODVM ŒCVMENICAM.

XCII. SCHISMATICI EX COMMUNICATI.

tanquam phrenesi correptus ageret: haud diutius dissimulandum rata, in ipsum & qui cum eo erant Episcopos anathematis sententiam tulit, nisi qua primū ab eo recesserint. nomina autem singulorū expressit, inter quos Theodoretus reperitur, qui vt armiger Ioanni inhærescebat: erant omnes numero triginta sex. Insuper cuncta ab ecclēta contra Cyrillum & Memnonem eadem œcumenica Synodus prorsus irrita esse dixit: scripsitque de his Synodalem ad Theodosium Imperatorem epistolam, cuius est exordium ^a: *Quæ sanctæ sunt Synodo à dominatione vestra mandata, &c.* quæ quidem inter alia Patres petierunt, ne nomen Synodi habere sineret, quia à schismaticis seorsum ab vniuersis collectus fuit schismaticorum conuentus, age-retque ipse Constantini Magni exemplo, qui quos sciret à cœtu omnium esse diuifos, pœnā multandos exilij censuisset: nec vilo pacto fieri posse, vt nomen Synodi obtinerent conuentus triginta sex Episcoporum schismaticorum, qui præsertim damnatos iam haberet Pelagianos admixtos, cum è contrā esset verè legitima Synodus vniuersalis ducentorum & decem Episcoporum, quæ præcipuè legatos secum habeat Apostolicæ sedis omnium Occidentalium vicem agentes. Iubeatq; ad postremum rogant, vt quæ à sancta Synodo contra impium Nestorium gesta sūt solidam obtineant firmitatem.

Scriptis insuper eadem sancta Synodus epistolam Encyclicam ad vniuersos CHRISTI fideles, quibus omnium Episcoporum nomina, qui damnati omnium consensu fuerant, voluit innotescere. est ipsius initium ^b: *Cum essemus Ephesi secundum Imperatoris litteras congregati, &c.* cui adiecere sex canones, quibus sancta Synodus significauit ne quis se coniungeret cum Nestorio, vel eius partes tuantibus & inhærentibus schismaticis Ioanni ac socijs, vel sectæ Pelagianæ viris, qui verò secus fecerint, vt deijceretur ab Episcopatu, & subicerent anathemati, iussit. Decreuit insuper sancta Synodus, vt quicumque à Nestorio & alijs ei adhærentibus depositi essent, suum reciperent locum: addiditque etiam, vt clerici atque populus non subiaceant ijs qui à Synodo depositi fuerunt Episcopis, nulliusque habendam esse momenti eorum restitutionem per Nestorium & collegas schismaticos factam: ac demum deponendos pronunciauit omnes qui res gestas per sanctam Synodum œcumenicam Ephesinam conati fuerint irritare, eosdemque anathemate feriendos eadem sancta Synodus edita sanctione decreuit. Hactenus septima Actio.

Post hæc verò per dies quinque cessatum est à sacris Comitijs: quo tempore Cyrillum putamus illam habuisse ad populum homiliam, cuius est exordium ^c: *Quæ dilectissimis in Christum sit virtus, &c.* cum eā vsus est ad tempus accommodatā aduersus Ioannem apostrophe, digna relatu, vbi ait: *Ad te namque mihi sermo nunc est, qui elatum aduersus omnes supercilium erigis, & ex Orientalibus regionibus huc venisti.* Itaque hi vniuersi Saluatoris nostri omnium ministri sumus, & concreditum est nobis prædicationis istius ministerium: ob quam causam non omnes cum illo sumus, vt quæ illius sunt, velimus? Exerit (vt vides) draco ille multorum capitum caput profanum ac sceleratum, vt in Ecclesiæ filios impietatis sue venenum expuat. Occurro illi nudatum habens sancti Spiritus gladium, pugnoq; aduersus hanc bestiam propter Christum. *Qua de causa non collaboras cum eo qui hoc bonum facere conatur? Quare & ipse non simul consisis in acie? Sternatur omnium manu: commune reputemus hoc certamen, & simul vincentes gratias referamus Saluatori dicentes: Contriuisti capita draconis.*

Sed nos quidem legitimi Saluatoris sacerdotes bellicosissimi, mysteriorum eius dispensatores, superamus eos qui contra gloriam eius nugantur: tu verò non ita. Vides nos veluti in bello certasse, & adhuc pugna stillare sudorem, adeoq; refocillatione spiritali & consolatione opus habere, ac iam vicisse. Tu verò cum sis ordinatus inter fratres, & Christo Domino nomen dederis, debeasq; nobiscum armari ad pugnam, aduersus veritatis dogmata arma conuertis. Orem in auditam! manus cum hoste non conseruisti, cum his qui certarunt, non concertasti, tempus belli tarditate aduentus tui declinasti, à longè stetit spectator eorum qui viriliter certauerunt, hostem prostratum, linguamque blasphemam repressam

& punitam vidisti, ac doluisti. Dic, queso, quam ob causam? Quid Christus vicit? Quid contra aduersarios inualuit? Quid obmutuit os grandiloquum? Quid sedatus est morbus, qui inter filios Ecclesiæ grassabatur? Verum satis fuerit, viriliter nobiscum agere, & illud cum Davide ^d dicere: *Nonne qui oderunt te Domine, oderam, & super inimicos tuos tabescerem? iusto odio oderam eos, & inimici facti sunt mihi.*

Verum horum nulla tibi prorsus est ratio, sed è contra eos qui vicerunt, iaculo petis, & inuidem telis vulnerare conaris, quos potius admirari debebas. At etiam si non acerbè petas, nihil tamen veriti, dicemus: Sagittæ infantium factæ sunt plage eorum. Et tamesi externis armis te ipsum circumdans, bellum aduersus Ecclesiā Domini moliris, armat amen nostra (sicut scriptum est) non sunt carnalia, sed potentia Deo ad destructionem munitionum. Inuenies autem Christi milites ijs qui tecum sunt, fortiores: scutum fidei & animi spontanei arma, id est, Christum habent, habent thoracem iustitiæ, galeam salutis, & gladium Spiritus. Itaque etiam si audax & vehemens, multoq; fastu incedas, & ad morem iactabundi Goliath barbarica contra nos arrogantia & insolentia intumescas: vincet tamen Christus, vincet per pios satellites suos, sicut David, &c. Sed quid prætereas? Sciens Cyrillus publicis litteris se ab eo fugillatum Sabellianismi, ipse publicā concione suam agens causam, in aduersarios inuectus, Pelagij hæresim cui fauebant illi, vehementer insectatus est, habens tunc Ephesi homiliam illam, cuius est exordium ^e, *Qui sacris litteris attendunt, &c.*

Quinque autem post hæc à superiori sessione interlapsis diebus, die vigesima secunda Iulij octauus congressus in loco solito, ipsa Deiparæ Mariæ Ecclesiæ, habitus est, eā nimirum ex causa quod Nestoriani ^f decipere simpliciores solerent, exhibentes illis à se scriptam nouam fidei confessionem, veluti Nicænum symbolum: agebant autem id Anastasius & Photius Nestorij primipilares, de quibus supra, hisque coniuncti Iacobus atq; Antonius, qui quidem deceperunt Lydos Quarta decimanas, qui ex errore emergere cupientes, in Nestorianismum impigerunt, de calcariā (vt dicit soler) ad carbonariam incidentes. Detexit fraudem Charisius cœconomus Ecclesiæ Philadelphæ ab illis tamquam hæreticus, quod ipsorum noluisse recipere confessionem, damnatus, qui eam scripto libello detulit Ephesum, obrulitque Concilio. Quæ cognita à sancta Synodo atque damnata, vt cauerent in posterum, canonem addiderunt, vt nemo subscribendam offerret aliam fidei professionem, quàm Nicænam absque vilo additamento, grauib; aduersus secus facientes statutis pœnis.

Sequenti verò die, nempe vigesimatertiā Iulij actum est de damnatione hæresis Pelagianæ: lætèque in primis commentarij Romæ conscripti sub Cælestino Romano Pontifice aduersus eosdem hæreticos, ex quorum præscripto consecuta est eiusdem hæresis & nominatorum hæreticorum damnationis conclamatio, nomina autem Romæ damnatorum & Ephesi, vbi cum schismaticis erant, sunt hæc, Iulianus, Præsidius, Florus, Marcellinus, & Orientius, qui omnes cum Pelagio & Cælestio auctoribus hæresis iterum damnati sunt constat id. sanè ex Synodali epistola in hac sessione scripta ad Cælestinum Romanum Pontificem, quæ sic incipit ^g: *Sancti tui quidem tunc circa pietatem, &c.* quam quidem statim post hanc absolutam Actionem fuisse conscriptam, ex eo intelligi potest, quod cum de singulis rebus Ephesi gestis certiorum reddiderit Cælestinum, vsq; ad damnationem Pelagianorum peruenit.

Prosper etiam in Chronico sub huius anni Consulibus de damnatione Pelagianorum cum Nestorio ista habet: *Congregata apud Ephesum plus ducentorum Synodo sacerdotum, Nestorius cum omni hæresi nominis sui, & cum multis Pelagianis, qui cognatum sibi dogma inuabant, damnatur. testatur id ipsum sanctus Gregorius in epistola ^h ad Anastasium Antiochenum. Sed accipe elegans epitaphium de hæresi Pelagiana damnata & cum Nestoriana sepulta, à sancto Prospero editum ⁱ:*

*Nestoriana lues successit Pelagiana,
Quæ tamen est viro progenerata meo.*

^a Apud Cyrill. vi. ep. Synod. 5.

SYNODALIS AD IMP. SCRIPTA.

XCIII. SYNODALIS ENCYCLICA SCRIPTA AD OMNES.

^b Apud Cyrill. ep. Synod. 6.

XCIV.

^c Cyrill. h. mi. 3. CYRILLI APOSTROPHE IN IOANNEM.

XCIV.

Psalm. 138

XCVI.

^e Cyrill. homil. 5.

XCVII. OCTAVA SYNODI EPHESINÆ ACTIO. ^f A. Conc. Eph. edit. Pelt. t. 2. c. 28.

XCVIII. NONA SESSTIO CONCILII EPHESINI.

^g Apud Cyrill. ep. Synod. 12.

XCIX.

^h Greg. l. 7. epist. 47.

ⁱ Apud Prosper. ante li. de Ingr.

EPITAPHI VM PELAGIANÆ ET NESTORIANÆ HÆRESYM EXTINCTARVM.

*Infelix misera genitrix & filia nata
 Prodiit ex ipso germine, quod peperit.
 Nam fundare arcem meritis prior ossa superbis,
 De capite ad corpus ducere opus voluit.
 Sed me adum proles in summa armatur ab imis,
 Congrua bellandi tempora non habuit.
 Et consanguinea post tristitia vulnere a fraudis
 Aspera conferui praelia sine pari.
 Me tamen vna dedit victam sententia leto:
 Illa volens surgere, bis cecidit.
 Mecum oritur, mecum moritur, mecumq; sepulchrum
 Intra, & inferni carceris ima subit.
 Quonos precipites infama superbia miserit,
 Exutas bonis, & tumidas meritis.
 Nam Christum pietate operum & mercede volentes
 Esse Deum, in capitis federe non stetimus.
 Sperantesque animi de libertate coronam,
 Perdidimus quam dat gratia iustitiam.
 Qui igitur gemina miseraris busta ruinas,
 Ne nostro exilio consociare caue.
 Nam si qua Domini data munera serò fatemur,
 Hac homini credis debita, nos ter eris.*

EX PVLSI EPHESO PELAGIANI.

hactenus de sepulta cum ignominia Pelagiana hæresi vnâ cum Nestoriana, quod Ephesini Concilij hæc nouissimâ Actione factum diximus.

C.

Damnata iam Synodo hæresi Pelagianâ, ciues Ephesi ardore fidei Catholicæ æstuantes, haud pari potuerunt, eosdem Pelagianos Episcopos intra ciuitatis mœnia contineri, sed populari vi atq; tumultu protinus expulerunt. Declarat id quidem idem Prosper his versibus*:

*Prof. de Ingrat.

*Prætereo, quanta fuerit benè mota tumultu
 Clara Ephesos, non passa diu consistere tectis
 Vasa iræ, & morbi status, & semina mortis. Sed reliqua
 prosequamur.*

CI.

In hac item Synodo canones sex editos esse, & datam Synodalem epistolam ad vniuersos Christi fideles, alij referunt, nos diximus Actione septimâ. Post hæc diuersæ alix causæ in Synodo productæ sunt. Nam suggestione b Valeriani & Amphilojij in Pamphilia & Lycaonia Episcoporum, damnati pariter sunt in eadem Ephesina Synodo Massaliani, Euchitæ, & Enthusiastæ. Oblata est & petitio ab Eustachio Metropolitano Pamphiliæ, qui iam senio confectus, Episcopatus curæ nūcium remittens, vt nomen & honorem retineret Episcopatus, à Synodo petijt, quod obtinuit: deque his scripsit c Ephesina Synodus ad Synodum prouincialem in Pamphilia congregatam. Oblatus d insuper fuit libellus ab Euprepio & Cyrillo Episcopis, vt secundum antiquum morem illius prouinciæ vnus Episcopus duobus iure metropolitano præesset Episcopis, quod sancta Synodus ex prisca eius regionis consuetudine ratum habuit. Ex quibus omnibus satis intelligi potest, nihil esse, vt Actionum numerus, quibus in vnum simul conuenire Patres contigit, certus definiri queat. Etenim absolutis quæ ad hæresim & hæreticos & simul cum eis schismaticos condemnandos spectare videbantur, contigit eos, emergentibus nouis rebus, dum Ephesi detinerentur, nouis semper conuenientibus illis consulere, deque rebus agendis vna decernere, ipsi præsertim temporibus, cum ab Imperatore Ephesum iterum missus est Comes legatus ad explorandas res Synodales, & conciliandas ambas contrarias inter se dissidentium partes.

PRIVATA RESGES TA IN SYNODO. b Ex Acto. Cœc. Eph. edit. Peit. tom. 2. c. 3.

* Act. Cœc. Eph. edit. Peit. to. 2. c. 1. d apud Act. Ephes. to. 2. c. 3.

CII.

IUVENALIS PRIMATIUM QUARIT ABRIPE RE.

Inter alia autem in eodem Ephesino Concilio pertractata fuit caula suggesta à Iuuenale Episcopo Hierosolymitano, qui primatum totius Syriæ, Palæstinae sibi & successoribus suis arrogare tentauit cum graui Cæsariensis Ecclesiæ præiudicio, cui tum ex traditione, tum ex Cœcilij Nicænij decreto debebatur, quem hactenus possedisset, totius Palæstinae primatus. Quod enim ob frequentem ex toto Christiano orbe Hierosolymam peregrinatione, maiori haberetur honore & officij dignioribus coleretur Hierosolymorum Episcopus, quam Cæsariensis, hinc sibi arrogandi super Cæsariensem Antistitem auctorita-

tem, suppeditata est occasio Iuuenali. Cui id ex decreto Synodi stabilire conanti, Episcopis ferme omnibus in suam ipsius sententiam perductis, qui Apostolica sedis locum tenebat, restitit Cyrillus Alexandrinus Episcopus, conseruans cuique illibata iura sua ex canonum Nicænorum præscripto. Huius quidem rei gesta licet inter Ephesini Concilij Acta nulla prorsus mentio habeatur: redditur id tamen ex S. Leonis Papæ litteris manifestum, qui in epistola ad Maximum Antiochenum episcopum data hæc narrat his verbis e:

*Leo ep. 62

Subrependi enim occasiones non præmittit ambitio. Et quoties ob incurrentes causas generis congregatio facta fuerit sacerdotum, difficile est vt cupiditas improborum non aliquid supra mensuram suam moliat appetere. Sicut etiam in Ephesina Synodo, qua in pium Nestorium cum illo dogmate suo perculit, Iuuenalis Episcopus ad obtinendum Palæstinae prouinciæ principatum credidit se posse sufficere, & insolentes ausus per commenticia scripta firmare: quod sanctæ memoriæ Cyrillus Alexandrinus Episcopus merito perhorrescens scriptis suis mihi, quid prædicta cupiditas ausu sit, indicauit, & sollicita prece multum poposcit, vt nullus illicitis conatibus præbeatur assensus. Nam cuius epistola ad nos exemplaria direxisti sanctæ memoriæ Cyrilli, eam in nostro scrinio requisitam nos authenticam noueris reperisse. hæc S. Leo: quibus plane demonstrat, adeo Iuuenalem ad sua vota vniuersam penè Synodum perduxisse, vt vna cum legatis Apostolicis renitente Cyrillo, ad ea irritanda requireretur Apostolicæ sedis auctoritas, cuius vnus sit, quæ à multitudine Episcoporum iniuste decernerentur, penitus abolere, vt potè qui Ecclesiæ vniuersali præsideat Iudex & vindex sacrorum canonum aduersus omnes qui eos labefactare tentarent. Vnde in hac sententiam hæc mox subdit idem Pont. S. Leo: Hoc tamen proprium definitionis meæ est, vt quantumlibet numerus sacerdotum amplior aliquid per quorundam subreptionem decernat, quod illis trecentorum decem & octo Patrum constitutionibus inueniatur aduersum, id iustitiæ consideratione cassetur: quoniam vniuersæ pacis tranquillitas non aliter poterit custodiri, nisi sua canonibus reuerentiamt emerata seruetur. hæc S. Leo, eam nimirum occasione, quod idem Iuuenalis Episcopus quæ tentauit in hoc Ephesino Concilio, perficere conatus est postea in Chalcedonensi, cum ei aduersatus est idem tunc Pont. S. Leo. fed de his suo loco pluribus. Hæc satis ad res gestas in Concilio Ephesino. Quid item ad Ecclesiæ iura pertinet, tractata est etiam in S. Synodo causa Cypriorum Antistitum expostulantium aduersus Ioannem Antiochenum Episcopum præter ius facti; super Cypri insulæ Ecclesiæ vendicantem sibi auctoritatem. fed de ea causa agetur suo loco.

CIII. CYRILLVS AVCTORI TATE A POS SEDIS RESTITIT IUVENALI

IRRITATA PAPA GRS TA IN SYNODO.

CIV.

His autem omnibus, ac potissimum quæ ad Nestorij causam spectare videbantur, penitus absolutis, S. Synodus ad Theodosium Imperatorem litteras dedit, quibus petijt vt Episcopis iam malâ valetudine & inopiâ laborantibus daretur ad propria remeandi licentia. sic enim se habent f:

* Ex codice Antic. Augustin.

Pijssimis & Deo amantissimis Theodosio & Valentiniano Victoribus, Triumphatoribus semper Aug. sanctæ Synodus, qua gratia Christi & nutu vestra potentia in Ephesina metropoli congregata est.

S. SYNODVS AD THEODOSIVM.

Circa pietatem sollicitudinem vestram & studium, Christo amabilem Imperatores, omnium Deus probas, etiam sanctorum Episcoporum Occidentium zelo amorem excitauit ad vindictam iniuriam passi Domini nostri Iesu Christi. Nam licet plurimum ameneris spatium peruenire vsque ad nos illam multitudinem sanctorum prohibuisset Episcoporum: sed tamen illic congregati, presente etiam magna Roma sanctissimo & Deo amantissimo Episcopo Cælestino, etiam hunc nostrum sensum fidei cum multa consonantia prædicauerunt: & qui extra hunc sensum sunt, alienos esse penitus & sacerdotio & clero & gradu definuerunt. Hæc itaq; etiam prius & magna Romæ sanctissimus Episcopus Cælestinus, antequam colligeretur sanctissima Synodus, per suas litteras nunciavit, committens sanctissimo & Deo amantissimo Episcopo Cyrillo Alexandrorum magnæ ciuitatis, suum obtinere locum: & nunc rursus per alias litteras hæc ipsa sanctæ Synodo manifestè constituit, quam congregari potentia vestra præcepit in Ephesinam metropolim: quas etiam destinavit & per sanctissimos Episcopos Ascalum & Proiectum,

* primus

& Deo amantissimum presbyterum Philippum magne Roma, complentem presentiam sanctissimi & Dei amantissimi Episcopi Caelestini. Quia ergo viri venientes voluntatem totius Occidentalis sancti Concilij manifestam huic Synodo fecerunt per litteras, concordemq; nobis sensum pietatis & fidei monstraverunt, & nobiscum unanimiter, tam per epistolas, quam per ea quae mandata sunt, atq; etiam ex scripto deposuerunt, facti sunt: cum necessariis & de eorum apud nos concordia actum fuisset, quae digna sunt ad potentiam vestram retulimus, ut sciat vestra pietas, quia vno communiq; decreto totius orbis terrarum a nobis prolata nuper sententia est, quam edoceri & manifestam fieri zelus vester circa fidem pietatemq; procuravit.

CV. MISSIO-NEM PEL. TIT. S. SYNODVS.

Quia ergo negotium sinem accepit, optabilem vestrae potentiae & vniuersis Ecclesiis cautelam praebentem, & fidei firmitatem, supplicamus vestrae pietati, iam nos a solitudine requiescere & habitatione peregrina, alios quidem paupertate constructos, alios autem languore depressos, alios vero senectute grauiter incuruatos, & in peregrinatione habitaculum ferre amplius non valentes, ita ut etiam quidam ex nobis Episcopi & clerici morerentur: ut tandem requiescentes a tali solitudine, curam Ecclesiae magne ciuitatis habeamus. Prohiberi quoq; deprecamur, & ad Iudices locorum litteras cum terrore transmitti, ne aliquarum altera difficultas imponatur Ecclesiis, aut tribulatio reuertendi ad suas prouincias sanctis Episcopis. Pietate namq; monstrata, & omnium orbe terrarum consonum decretum super ea proferente, praeter paucos qui amicitias Nestorij pietati praepouunt: iustum petimus beneficium, supplicantes vestrae potentiae, tandem nos a cura quiescere, & cogitare pro ordinatione futurorum. & de caetero in fidei firmitate & pietate latari, & pure atq; salubriter pro vestra potentia Domino omnium Christo orationes offerre. Cyrillus Episcopus Alexandriae retuli. Iuuenalis Episcopus Hierosolymorum retuli. Firmus Episcopus Caesareae retuli. & omnis quoq; Synodus retulit. haec quidem Patres. Verum interceptae fuerunt huiusmodi quoq; litterae, sicut & aliae a sancta Synodo Constantinopolim missae, idque factum dolo Candidiani Comitum omnia ad nutum Nestorianorum agentis.

CVI. CANDIDIANI COMITIS FRAUDE DECEPTVS THEODOSIUS.

Cum igitur idem Candidianus comes, cui ab Imperatore Theodosio pax & tranquillitas Synodi fuerat commendata, fauens Nestorio, inhærensq; Ioannis Antiocheni Episcopi partibus, curâisset ab hæreticorum & schismaticorum conuenticulo datas quas diximus litteras ad eundem Imperatorem perferri, studiuissetque mirâ solitudine ut a sancta Synodo ad eundem & alios Constantinopolim scriptae litterae interciperentur, ob idq; custoditis non Ephesi tantum posuisset ad explorandos omnes inde egredientes, atq; in itinere positos, sed id ipsum fieri Constantinopoli per fautores Nestorij procurasset: Imperator acceptis a Ioanne & ei inherētib; Episcopis litteris, cum miraretur nihil prorsus a Catholica Synodo ad se ferri, nihil doli suspicatus, interpretatus est, silentium in re tanta indicem esse culpae, moxque ad Synodum Ephesinam litteras dedit, quibus praecipit, acta contra ordinem suumque mandatum, siue aduersus Nestorium, siue alios, esse penitus irritanda: de caetero integrandum esse iudicium, ut cuncta recte riteque examinarentur ac promulgarentur: ob idque iussit Episcopis omnibus, ne quis eorum vlllo pacto Epheso recedere auderet, immo & in mandatis dedit prouinciarum omnium Praesidibus, ne quempiam Episcopum in Ecclesiam suam redire permitterent. est autem eius epistolae exordium: Magnificentissimi Candidiani deuotorum Domesticoꝝ Comitis relatu, &c. data autem tertio Kal. Augusti, ita restituendum est quod alicubi legitur de motertio Kal. Iulij. Missus verò est cum his litteris Ephesum Palladius Magistranus.

* Apud Ath. Conc. Eph. edit. Pel. tom. 3. c. 18.

CVII. PALLADIVS MISSVS EPHESVM.

Hic autem cum Ephesum peruenisset, reddidissetque litteras vtriusq; partis Episcopis, & ipse ad studia Candidianis abreptus, Ioannis atq; Nestorij partibus fauit: vnde tantam praesetulit redeundi ad Imperatorem celeritatem, ut expectare noluerit litteras œcumenicae Synodi ad Theodosium scriptas subscribi ab omnibus totius Synodi Episcopis tunc astantibus. Porro litterae ipsae ad Imperatorem tunc scriptae eius argumenti fuerunt, ut narratione rerum gestarum palam facerent dolos, versutias,

atque arrogantiam Ioannis & collegarum eius, necnon Candidiani atque Irenaei Comitum vim atque tyrannidem, ostendentes pariter, vniuersam Synodum, triginta exceptis, omnemque simul Ecclesiam Orientis & Occidentis in vnam eandemque conspirare sententiam. Petierunt demum ab Imperatore, ut quinq; e Synodo accerseret Episcopos Constantinopolim, a quibus plene de cunctis rebus gestis in Synodo doceretur. est autem Synodalis huius epistolae exordium: *Vestra maiestas pietatem confirmata percupiens, &c. subiecerunt verò litteris suis nomina omnium schismaticorum seorsum conuenientium, qui erant omnes triginta numero.*

Cum verò eiusmodi a sancta Synodo scriptae litterae minime dari potuerint Palladio Magistrano, nec per quem alium tunc Constantinopolim mitterentur, obseffis a custodijs itineribus, facultas vlla suppeteret, illud opportunum necessitas in re adeo deplorata consilium suppeditauit: nimirum, cum ipsis planè innotuisset missas a se litteras Constantinopolim ad Imperatorem & alios interceptas semper fuisse, idemque fore de caeteris quas postea missuri essent: fidum naçti hominem, eundem in mendicium ipso corporis habitu transformauerunt, cui loco baculi, quo peregrinantes uti solerent, praebuerunt arundinem, quae intus litteras omnes ab eis scriptas Constantinopolim ad diuersos includeret, exemplaria nimirum omnium litterarum, quas ab interceptoribus ablatas acceperat: sicque tandem hanc via bene consultum est, ut ipsorum litterae, serò licet, peruenirent tamen ad Imperatorem, & alios qui eorum silentium adeo egro animo pertulissent. Quid autem factum sit, cum redditae sunt Constantinopoli Synodales epistolae, suo loco paulò post dicturumus. Sed videamus interea conatus Nestorianorum, scelerata scelerebus insuentium.

b Apud Ath. Conc. Eph. edit. Pel. 10. 4. c. 10. & apud Cyrill. epist. Synod. 4. CVIII. LITTERAE SYNOD. QVOMODO ALLATAE CONSTANTIN.

Scripterunt & schismatici, more suo texentes calumnias, ac mendacia consuētes, litteras ad Imperatorem, quae sic incipiunt: *Hoc. p. Reges, Orthodoxae fidei firmamentum, hoc columen, hac basis est, &c.* Sed mira illa versutia iuncta cum arrogantia schismaticorum fuit, dum suam paucitatem exculant, quòd ipsi noluisse plures secum Episcopos copuenire, potuisse dicentes, si voluissent, & numero longè praestare aduersarijs, sed abstinuisset, ne ex multitudine tumultus & confusio oriretur. Addiderunt praeterea, numerositatem illam aduersariorum constat esse ex hæreticis & excommunicatis: inculcantes & inuidiosum illud, quò in illos prouocaretur indignatio Principis, nempe se simul perrexisse ad Ecclesiam S. Ioannis Euangelistae acturos Deo gratias, & rogaturos ipsum pro salute Imperatoris, sed ab aduersarijs oclusas fuisse valuas eiusdem Ecclesiae, adeo ut sibi opus fuerit foris orare: indeq; reuertentes, in via impetitos fuisse ab Ephesino populo lapidibus atque fistibus, & in fugam actos: eaq; omnia praordinata fuisse a Mênone Episcopo Ephesino calumniati sunt: quem rogant ab Imperatore Epheso esse pellendum, hæc & alia illi, quibus animum Imperatoris in aduersarios concitarent.

CIX. Apud Ath. Conc. Eph. edit. Pel. 10. 3. ca. 18.

CALVMNIAE ALIARUM CONTRA ORTHODOXOS.

Addiderunt his alias litteras ijdem Nestoriani ad Praefectum Vrbs, necnon ad Praepositum Scholasticorum: extant ipsae, estque illarum exordium: *Ad summum (ut dicitur) malum deuenimus, &c.* habet verò: *Inter alia delicta nullum grauius, &c.* quibus omnibus ingeminantur querelae aduersus œcumenicam Synodum. Alia praeterea extat eorundem epistola eodem argumento scripta ad ipsum Imperatorem Theodosium, cui tamen alicubi praefigitur titulus, Ad Callimorem Regem Persarum: incipit: *Pietas vestra, quae benefaciendo Orbi & Ecclesiis Dei clarescit, iussit nos Ephesi congregari, &c.* Sed cur ad Callimorem Regem Persarum? Nullus quidem hoc tempore eius nominis Rex regnauit in Perside, sed post Isdegerdem Cadabes, & post nunc Blasus, vt ex Procopio & alijs patet, seu (vt vult Socrates) post Isdegerdem Baranans.

CX. Apud Ath. Conc. Eph. edit. Pel. 10. 3. ca. 9. & ibid. c. 10.

f Apud Ath. Concil. Ephes. tom. 3. cap. 11. edit. Pel. b Procop. de bel. Persic. lib. 1. h Saugr. li. 1. ca. 19. iocrat. li. 7. c. 8. et 18. CXI.

Verum scito emendatiora exemplaria his de Callimore carere, & loco Callimoris, habere Callinicum, nec de Rege Persarum vllam fieri mentionem: sed hæc tantummodò, quae sequuntur, loco tituli praepouuntur epistolae:

Relatio Episcoporum Orientalium ad Imperatorem Victorem, quae verba ita Graece in codice scripta leguntur, videlicet: *ἀναφορὰ τῶν ἀνατολικῶν ἑπισκόπων βασιλεὶ καλλινίκῳ*. Ita vt omnino illud Callimorem, sit explodendum. Quod si aliqui codices post Callinicum habet etiam Regem Perfarum, ad eum planè sensum accommodanda sunt verba, vt dicat, ad Theodosium Victorem, suum Regum Perfarum. Certum est enim Theodosium aduersus Perfas bellum gefisse, curasq; vt Christiana fides apud Perfas propagetur: hæc enim ex ijs quæ suo loco superius diximus, manifesta redduntur. Quinetiam & iisdem schismatici in libello^a eidem Theodosio paulò post misso de his mentionem faciunt, cum rogant, ne patiat, fidem Christianam per ipsum in Perside immisam languescere, vbi & hæc addunt: *Non enim duplices in Persidem, O Rex, mittas Christianismi doctrinas, &c.*

^a Apud Cyril. in A-polog.

CXII.

Porrò cum hanc emendationem, tum alias plures, quibus vides citatos textus Actorù Concilij Ephesini discrepare ab editione Peltana, siue alia, scias hæc inconfulto esse factas, sed magno studio ad hoc adhibito à Petro Morino Parisiensi viro doctissimo, qui ipsa integra Ephesina Acta contulit cum exemplaribus Vaticanis, vt ipsa Ephesina Synodus quam purissima edi possit, sicut & aliæ Oecumenicæ, quas Vaticana præla modò cudere incipiunt. Sed proficquamur reliqua quæ ad reru gestarum historiam pertinent.

CXIII.

Cum autem sanctus Cyrillus videret sanctos Episcopos ærumnis pressos adhuc Ephesi detineri, vt mcerentes erigeret, egregiam habuit conuentionem, cuius est exordium huiusmodi^b: *Beatus Propheta Dauid, qui spem suam ad Deum fixam habent, ad constantiam inflammas, ait: Viriliter egite, & confortetur cor vestrum, omnes qui speratis in Domino, &c.* Ita quidem ipse ducis exercitus munere fungens ne animos despondeant Christi milites, diuinæ Scripturæ verbis hortatur. Cum hæc Ephesi gererentur, accidit vt Constanti-nopolim deferrentur litteræ arundini inclusæ per mendicum missæ: quas cum Orthodoxi, ad quos scriptæ erant, accepissent, lectis illis, cognitisque tyrannicis, quas Catholici Patres Ephesi paterentur, infidijs, & prodicione ac violentiâ pyricâ, quibus à schismaticis Nestorianis fides Catholica vexaretur: tantum quæ patrari nefas, quantum nec sub Ethnicis Imperatoribus vllam Synodum esse passam, memoria esset: zelo æstuantes, eò fiducia prouenère, vt absque metu in aulam irrumperent, omniaque Imperatori palàm facerent, vniuersamq; ciuitatem ad fidei Catholice defensionem commouerent. Qui autem huiusmodi prouinciam suscipere, haud tyrones, vilesq; lixæ, sègne-^cuè qui fugam capturi essent, milites fuere, sed centuriarum primipilares, prælia aduersus demones cieri afflucti, mundi contemptores, & qui non vererentur potentium vultus, quibus loco gloriæ cederent contumeliæ, & pro maximo lucro ducerent profunderè pro veritate tuenda vitam, quos etiam hostes præ excellentia meritorum veneraturi essent, incutiètes illis ipsa aspectu terrorem. Tales planè erant ductores illi in spirituali militia ordinum militarium, patres monachorum, quos Archimandritas vocare cõfueuerunt: quos ipsos suarum epistolarum clas-sifico sancta Synodus per sanctum Cyrillum (vt vidimus) ad prelium excitârât. Erant horum præcipui Comarius, Potamon, atque Dalmatius. In quo quidem conferendo certamine virtus in primis enituit sancti Dalmatij specta-tissimi sanctitate viri, quem eximia probitatis ergo conuenire Theodosius ipse aliquando confueuerat, ab eo salutis monita accepturus: hic enim, in meditullio licet celeberrimæ vrbs, montium solitudinem sibi parauerat, cum è loco nunquam pedem soluerit. Quæ autem ipse vnà cum collegis acubicis sibi monachis egerit, non nostris verbis, sed Actorù publicorù intelliges, quæ sic se habet^d:

^b Apud Ath. Ephe. to. 6. c. 12. edit. Pelt. ^c Psal. 26.

ARCHI-MANDRITAE PRO SYNODO CERTAMENSVB EVNT.

^d Apud Ath. Ephe. edit. Pelt. to. 2. c. 19. c. 20.

CXIV. ARCHI-MANDRITAE CVM MONA-

Confestim omnes Archimandrite monachorum cateruis stipati exturgunt, hymnosq; & Psalmos decantantes ad Regiam contendunt. Erat autem inter alios Archimandritas sanctus Dalmatius, qui annis plus minus quadragesim annis in studio reclusus, extra monasterij sui septa nunquam pedem extulerat; nec ab vllò vnquam, vt aliquando egredere tur, adduci potuerat, cum tamen obsequen-

tes terræ motus Constantinopolim concutientes, crebris passim Regis nostri precibus, qui ad illum accedebat ad egressum communemque aliorum supplicationem iam antea pronocatus fuisset. Ceterum dum de hac controversia, quid factò opus esset, Deum precando consulere, vox celitus ad eum delapsa, vt egredere tur, imperauit: noluit enim Deus gregem suum perdere in sinem. Comitabatur eosdem etiam non parua Orthodoxorum turba. Cum verò intra Palatium essent, Archimandrite ab Imperatore acciti, rēta mox ad illum ingrediuntur. Plebs verò & monachorum turba antiphonarum & Psalmorum modulationi intentâ foris remansit.

Archimandrite verò, equò exoptatoque responso ad Imperatore accepto, ad suos continuo regrediuntur. Ex Regis voluntate, vt ad sancti Mocij basilicam contendant omnes mandatur, ibidem cum Imperatoris mentem, tum allata quoque epistola sententiam percepturi. Omnes itaque tam monachi, quam plebeij, Psalmum postremum, versus postremam cinitatis partem concinentes (erat enim via, qua incedebant, ex principalibus vnâ) ad sancti Mocij Martyrium abscedunt. Et hic rursum non parua monachorum multitudo cum hymnis & cereis occurrit, hominumque multitudinem conspicati, magna omnes aduersus Christi inimicum (nempe Nestorium) voce exclamarunt. Tandem vbi omnes in beati Mocij basilicam ingressi essent, publicè recitata est epistola. Populus Constantinopolitanus vnâ simul voce exclamat: *Anathema Nestorio. Sanctus itaque Dalmatius vbi in suggestum ascendisset, dixit: Si vultus audire, quieti adeste, & discite, neque his quæ dicuntur, obstrepere velitis: Adeste autem presenti animo, quod verba exactè percipere valeatis.* Recitata verò fuit ab eo epistola Synodalis, quam illam fuisse diximus datam ad Comarium, Potamonem, & Dalmatium Archimandritas, ad cuius finem apud^e Cyrillum hac quæ referimus scripta habentur. Ea autem lecta, Dalmatius ista subdidit^f:

CHIS PRO CEDUNT AD RE CTAM.

CXV. ARCHI-MANDRITAE AGVNT PRO EPHE SINO CONCILIO CVM MENICO.

^e Cyril. epist. to. 2. ^f Apud Ath. Ephe. edit. Pelt. to. 2. cap. 20.

CXVI.

PUBLICA RELATIO DALMATIAR-CHIMANDRITAE.

Quam nunc pietas vestra epistolam audiuit eam piissimus Imperator quoque legit, & fidem ei habuit: Nam ego, cum mihi allata est, dixeram Imperatori eum ad sanctam Synodum scripturum: quæ etiam suggererem, illa prescripta sunt, quamuis non plene: misit enim ad me, & lecta sunt: verum ne qua illum tristitia afficerem, quæ sequebantur premisi, quæ relatores non exhibuere, sed illarum loco alias quasdam litteras subiecerunt. Erant autem quæ cum ipso sum locutus conuenientia & ad rem oportuna, quæ nunc coram vestra pietate repetere opus non est, ne vt elatus & gloriabundus apud quempiam vestrum in reprehensionem incurram. Conteret enim Deus hypocritarum ossa. Imperator omnia quæ facta narrabantur, ordine audiuit, audiendoque gausus est, & Deo gratias egit: neque audiuit solum, sed narrationis quoque seriei sanctæ Synodi (sicut illius maiestatem decebat) assensus est, non meis quidem verbis ad hoc inductus, sed patrum & aorum suorum fidem secutus. Scripta itaque (vt par erat) suscepit & legit, persuasusque ait: *Sires ita habet, cur Episcopi qui adfuerunt, huc non veniant? Cui ego: Nemo eorum venire sinitur. Et ille: Nemo prohibet. Rursum ego: Detinentur (inquam) & prohibentur ne veniant. Intellegis ex his, puto, lector, nequaquam ex sententia Imperatoris scriptum esse ad Synodum, ne quis eorum mille diceret. Pergit verò susceptam semel orationem Dalmatius:*

*Qui è Nestorij factione sunt, eorum plurimi eunt & redeunt liberè: quæ verò à sacra Synodo acta sunt, ea nemo ad vestram pietatem referri permittit. Ceterum pro altera, hoc est, pro parte Cyrilliana, coram omnibus dixi: Sex millia ne Episcoporum audire mōdit, an vnum tantum hominem, eumque impium? Sex millia autem eos aiebam qui sub Metropolitano rum sanctissimorum Episcoporum potestate degunt (hæc omnia autem eo spectabant, vt accerserentur & venirent, qui ea quæ facta sunt patescerent, loquor autem de sanctissimis Episcopis, quos sacra Synodus huc destinata est) & responant: Rectè quæsiisti. Rursumque adiecit, & dixit: Precemini pro me. Quid multus? Certè noui Imperatorem Deo & sacra Synodo obsecuratum potius, quam peruersis hominibus. Orate igitur pro Imperatore, & pro nobis. Populus Constantinopolitanus vnâ simul voce exclamat: *Anathema Nestorio.* hæcenus Acta, ex quibus planè deregitur mens animusque Theodolij, qui videbatur ex multis erga Nestorium paulò propensior, nonnisi ad rectam, puram, sanctamque religionem*

CXVII.

THEODOSII ANIMVS PIVS AD TEMPVS DECEPTVS A NESTORIANIS.

fuisse addictus, licet à magistratibus ipsis, hominibus Nestorianis, ad tempus mendaciorum offusum nebula, certum sit, cum de veritate plenè decernere minimè licuit. Dalmatius verò, hisperactis, mox dedit litteras ad Concilium de rebus Constantinopoli cum Imperatore populoque tractatis: est earum exordium: *Lam inde ab incunte a-tate in Orthodoxa fide educati.*

Contigit autem paulò post, vt & litteris Isidori Pelusiotæ celeberrimi doctrinæ & sanctitate monachi, discipulique olim sancti Ioannis Chrysolomi, Imperator admoneretur: cum enim accessisset quæ tyrannice agerentur Ephesi à Comitibus Imperatoris, ad ipsum Imperatorem litteras scripsit, quib. inter alia declarauit quanto periculo res sacræ secularibus magistratib. crederentur: est quidem epistola breuis, sed sublimis sensibus: reddamus hic ipsam, sic enim se habet:

Si tu tantum temporis tibi sumas, vt ijs qua Ephesi decernenda sunt, intersis: non dubito, quin ea ita se habitura sint, vt à nemine reprehendi queant. Sin autem turbulenti odij calculos pernuderis, quisnam à caullis & diuersis Concilium vindicabit? Huic autem malo remedium attuleris, si ministros suos à dogmatum præscriptione remoueas (vt qui magno hiato ab eo distincti ac dirempti sint, vt simul & Imperatori & Deo seruire studeant) ne aliqui Imperio quoque motum ac iactationem asserant, perfidia sua machinas ad Ecclesia petram effringentes: nam ea firmo loco defixa est, eamque causam habet, vt ne ipsi quidem inferi portæ dominantur, quemadmodum is qui eam constabiliuit pollicitus est. hæc etenim Isidorus ad Theodosium, professionem laudens Ephesum.

CXIX.

Theodosius igitur his persuasus, auditâ Nestorij damnatione legitime factâ, abique vlla mora, decretis Synodi Oecumenicæ acquieuit. Ad sedandas autem alias controuersias, quas ex litteris Candidiani & schismaticorum acceptis obortas sciebat inter partes Ioannis atque Cyrilli, secundum petitionem Orthodoxorum, facultatem tribuit Oecumenicæ Synodi Episcopis, vt quos vellent Constantinopolim mitterent, qui sibi referrent qua facta essent, quæuè agenda pro ECCLESIAE pace forent.

CXX.

Cum igitur Imperatoris voluntas Oecumenicæ Synodo innotuisset, mox decreta est legatio Episcoporum ad ipsum Theodosium Augustum. Tunc enim & schismatici legauerunt Irenæum Comitem, cui & litteras perferendas ad Imperatorem dedere, quarum est exordium:

Sperabamus Aegyptiacam tempestatem, qua sanctas Dei Ecclesias grauiter hæcenus exagitauit, per pietatis vestra litteras tandem aliquando sedatum iri, sed spe nostra frustrati sumus, &c. Multa præterea inuidiosa & calumnijs plena coaceruarunt ad concitandum Imperatoris animum in Orthodoxos. Porro has litteras non ad Irenæum missas, sed per Irenæum alatas, ipsius epistola ad Synodum schismaticorum reddita docet, & ipse litteræ id declarant. Quæ autem acta sint per Irenæum à Nestorianis missum, litteræ ab eo postea datæ ad illos significant, simulque insinuant res gettas ab Episcopis à Synodo Oecumenica missis: continent enim epistolarem historiam, sed eam tamen quæ affectu priuato conscripta, velut nexibus præpedita, minimè que libera, haud careat calumnijs atque mendacijs, reddamus eas tamen, ex quibus complura elici possunt ad rerum gestarum cognitionem pernecessaria, sic enim se habent:

Vix mihi vel nunc tandem ad sanctitatem vestram scribere, qualemeque desiderabam tabellarium inuenire, & quis suscepta prouincia successus per gratiam Dei extiterit, vestra pietati patefacere, integrum fuit. Venimus in regiam ciuitatem triduo post Aegyptiorum aduentum. At verò quot in ipso mox aditu pericula sim perpessus, id nulla ratione explicari potest, nedum breui epistola. Nam optimi viri illi ante me ciuitatem ingressi, omnibusque commode & ex voluntate vsi (tantum enim dixisse sat sit) omnium ferè aures praeoccuparunt, alios quidem mendacijs (vt fieri solet) inescantes, alios confictis in nos calumnijs instigantes, omnes denique publicè, priuatimque ea ratione in suam sententiam allicientes, vt etiam præcipui quique Principum, reliquique non pauci, qui vel auctoritate ampliori in Republica pollebant, vel diuersa in rebus belli-

cus munia obibant, persuasissent, examinatione quam oportuit adhibita, indicatione que examinationi consentaneæ mox consecuta, & omnibus Episcopis in vnam eandemque sententiam congruentibus, Nestorium, qui deserta causa aberat, iustam, factisque suis dignam exauctorationem perpeffum esse. Sanè scholasticum magnificentissimum, Christoque dilectissimum chibularium inter alios ita dementarant, vt ne nomen quidem Deiparæ Ephesi audire sustinuisse (Nestorium scilicet) persuasissimum haberet.

CXXII.

Verumtamen ob inexpugnabilem veritatis virtutem, vestraeque orationes, & immensas Dei miserationes, id sum consecutus, vt non solum pericula, qua prima statim fonte (vt dixi) se offerbant, euaderem, verum etiam vt magnificentissimos Principes per commode contemnerem, vniuersamque rerum seriem, quantum licebat & res postulabat, explicarem. Qui simul atque nostram relationem accepissent, euestigio omnia qua vel Aegyptij, vel Aegyptiorum fautores per tyrannidem tam in praesentem causam, quam in nos ipsos quoque commiserant, ad Imperatorum aures referri voluerunt. Et vt multa paucis complectar, cum plurima vtrique & ab ijs qui cum Cyrillo faciebant, & ab illis rursus qui nobiscum sentiebant, essent agitata: placuit, vt vtraque pars, tam ego videlicet, quam Aegyptij, suaque causam teneat gratia, illustribus Principibus praesentibus, piissimum Imperatorem adiremus. Restitit ne id fieret, identidem repetens ac protestans, me ea de causa non adesse, nec vlla mandata huiusmodi à piensissimis Episcopis accepisse, sed tantum litterarum latorem aduenisse. Verum enim verò etsi acriter reclamarem: attamen quod semel decretum fuerat, absque vlla cunctatione obtinuit. Quare diuina prouidentia etiam tum nobis opem ferente, Augustique animum ad veritatem impellente, & re ipsa, quod cor Regis verè in manibus Dei sit, declarante, aduersarij causa ceciderunt, damnationisque sententiam in se exceperunt (oportet enim paucis rei euentum expedire) propterea quod neque Nestorij depositionem defendere, neque qua hic per mendacium & falsitatem effugerant, vlla ratione possent constituere.

CXXIII.

Quin & illud quoque omnibus perspicuum per me euasit: nempe etiamsi recto congruoq; ordine seruato Concilium conuocatum fuisset, Aegypto tamen Nestorium condemnare nullatenus licuisset, vt qui ipse quoque condemnatorum catalogus adscriptus esset. Sed neque vllam quoque causam absq; magnificentissimi Comitum Candidiani sententia tractare, vel adori iure potuisse. Etenim omnes illius denunciations & comminationes, Sacra præterea per eundem ad Synodum scripta, & alia similia non pauca, Rege ad maiorem rei euidenciam ita iubente, recitata sunt: neque quicquam omnino, quod iniqua illegitimaq; illorum studia aliquo modo ob oculos ponere posset, vestris intercedentibus precibus, omissum est.

CXXIV.

Denique vt veritatis hostes iustam ab omnibus sententiam retulerunt: ita vestra pietatis iudicium ab omnibus, vt iustum, probatum & confirmatum est. Nec dubium habemus, quin Pius Imperator Aegyptiorum depositionem ad sanctas Dei Ecclesias quamprimùm sit perscripturus, omniâq; tyrannicè & illegitimè Cyrillum perpetrâsse, aperte denunciaurus, necnon dignas quoque in eos qui tam grauiter offenderunt, penas suo tempore decreturus. Huc itaque res euaserunt: hic nostra apud Imperatorem disceptationis terminus extitit. Hæc quidem quæ ipse Irenæus ostentat gloriosius exaggerat, vt fidem indufiriamque suam amatio Nestorio probatam redderet, quàm falsa sint, vanâque spe conceptâ, inani que iactantiâ exarata, ipsa quæ idem subdit, certum reddunt; nam pergit: Caterum (inquit) cum Ioannes medicus Syncellus Cyrilli (vt nostis) aduenisset, aduertimus plerosq; Principum repente fuisse mutatos: vt qui iam ne audire quidem ea à nobis vellent, que de illis fuerant iudicata. Emerferuntq; varia mox inter illos iudicia.

CXXV.

Quidam enim affirmabant, quæ vtrique facta essent, vtrique valere debere, atque aded non duorum tantum, vt aliquando visum fuerat, sed trium depositionem confirmandam esse, nempe Nestorij, Cyrilli, atque Memnonis. Alij contra, omnes quidem exauctorationes ex aequo nullas decernendas esse: illustriores vero Episcopos, qui & fidei doctrinam accuratè ad veritatem admissim examinarent, & quæ Ephesi acta essent, candidè exponerent, huc accersendos censebant. Non deerant tamen qui omnem lapidem mouerent, vt manifestis decretis instructi à piensissimo

2. A. Ephes. edit. Peir. to. 2. c. 2. 4. CXVIII ISIDORVS PELUSIOTA ADMONET THEODOSIUM IMPERATOREM.

b. Isidor. Pelus. li. 1. epist. 311.

4. Apud A. Ephes. tom. 3. cap. 17. IRENAEI COMITIS LEGATIO ASCHIS MATICIS. 4. Ibid. c. 14.

e. Apud A. Ephes. ed. 1. Peir. to. 3. cap. 14. CXXI. EPISTOLA IRENAEI COMITIS DE REBUS CONSTANTINOPOLITANIS.

CXXV. DVBIA SENTENTIA DE REBUS A THEODOSIO DECERNENDIS.

Rege Ephesum abire sinerentur, tanquam omnia ista quam diligentissime cognitari, & quam commodissime composuri. Quod ne fiat, qui nos amant, obnixè procurant: Non enim ignorant, cuius illi sint animi, qui hac moluntur: neque nesciunt, quo sine id consilij ceperint. Verum hæc, ut cunque Domino visum fuerit, succedant. Interim sanctitatem vestram rogatam cupio, ut Deum pro me orare non grauetur, ut qui tot pericula iam olim perpeffus sum, & in magnis adhuc discriminiibus, ob illam qua vitæ meæ insidiatur, multitudinem verfer. Testis enim est mihi Deus, cum ad Regis cognitionem vocarer, aliud nihil me expectasse, quam fluctibus maris statim obijcerer. Sed Dominus (sicut scriptum est) assistit mihi, & de ore leonis, aut mille potius leonum catulis liberatus sum. Hucusque epistola Irenæi Comitis Nestorianorum principis.

Sed quid tandem decretum est? Dum hæc considero, illud planè Domini de Leuiathan alludentis ad prauum dæmonem apud Iob, in mentem venit, ubi ait: *Hinc montes herbas ferunt, & omnes bestia agri ludunt ibi.* Siquidem ubi primum huiusmodi hæresis monstrum, draco iste egressus ex inferis est, tulerunt illi suppetias qui alios specie quâdam probitatis & potentia antecellere videbantur, Comites & Episcopi. Et hoc ipso tempore, cum Imperatoris animus in dubio esset, & in quodam æquilibrio constitutus, huc illucvè impellendus paulo momento: ecce oportunè adfuit procuratum à fictione schismaticorum officium Acacij Episcopi Berœnsis, de quo plura superius. Hic quidem natus annum centesimum decimum, cum præ ingrauefcete senectâ se conferre ad Synodum Ephesi celebrandam excusaret, Paulo Episcopo Emeseno suas vices delegauit, quem constat aduersus Orthodoxos inhæsisse Ioanni, & loco Acacij eiusdem Pseudoconcilij decretis subscripsisse. Cum igitur sic oppignoratam fidem Acacij per Vicarium Nestoriani facti essent, eò etiam adegerunt delirium senem, ut aduersus Cyrillum & Memnonem hoc ipso tempore scriberet ad Imperatorem: qui nesciens eiusmodi coniunctionem Acacij cum Nestorianis, liberam iudicans & recti animi ac sincerissimi Orthodoxi eius esse sententiam, quem longæua ætas & prædicata doctrina præ cæteris commendabat, ratam habuit. Secundum igitur Acacij persuasionem, sententias aduersum se inuicem datas statuit esse seruandas, quousque res inter se ipsi componerent, studens ita cõciliare Episcopos dissidentes. Mitensque sequestrem pacis Ephesum Ioannem Comitem, ad vtrumque conuentum eisdem litteras dedit, misitque ad eos dictam Acacij epistolam, de qua hæc habet:

Vt autem sanctitas vestra cognoscat, se non modo per nostra pietatis litteras ad concordiam, communemque pij dogmatis pacem, consensionemque incitari, etiam Acacij Berœnsium Antistitis epistolam, qua idem vir ille inculcat, suadetque sedulo, ad vos missus. Hic enim cum propter extrema senectutis imbecillitatem sanctissimovstro Concilio adesse non posset ea per litteras exposuit, quæ & sue pietati conueniebant, & Orthodoxæ religioni non parum quoque prodesse posse, intelligebat. hæc de Acacio Theodosius. Porro animarunt eum contra Cyrillum Nestoriani, cum de illo iactarent, Apollinaris hæresis esse reftitutorum: nam in sua epistola postea ad ipsum Theodosium data hæc habent: cum de Cyrilli scriptis Apollinaris hæresis infamia fugillatis, & ab Acacio tales, ut putabat, inuentis: Optimè (inquiunt) scit vir ille, decem & centum annos natus, qui omnem ætatem in Apostolicis sudores insumpsit, & plurimis Synodis interfuit, & Apollinaris assectas vicinos semper habuit, &c. talia sunt de Acacio præconia schismaticorum, quæ illi ignominia magis cedunt, quàm laudi, sicut & illa quæ de eodem intextur à Theodoro in epistola ad Berœnses:

Erat autem qui missus est Ephesum ab Imperatore Ioannes ipsi Theodosio (ut aiunt) ab eleemosynis, qui prioriori titulo Comes dicebatur Sacrarum largitionum. Qui cum Ephesum magnâ celeritate peruenisset, primâ die patefactis litteris Imperatoris, declarauit Nestorium, Cyrillum, atque Memnonem iure depositos: quos omnes ne dissidia maiora concitarentur in populo, carceri

quemque suo voluit mancipatos, siquidem Nestorium custodiendum tradidit Candidiano Comiti, Cyrillum verò & Memnonem Iacobo itidem Comiti. Porro hæc omnia primâ die peracta, litteris itatim Theodosio ipse Ioannes significauit, quarum est exordium: *Cum nesciam conducibile pietati, &c.* quibus hæc summam complexa pluribus describuntur.

Dolentes autem Episcopi Orthodoxi defensores Catholica fidei peruersâ relatione scelestium ab Imperatore ita pessime habitos, ad Theodosium conscribere epistolam, cuius exordium est: *Christianissima regique vestra maiestas, &c.* queruntur deceptum Imperatorem, cum illi nunciatum esset, non Nestorium tantum, sed Cyrillum & Memnonem à Synodo Oecumenica esse depositos. Addiderunt his alias, quibus reddi de iusta damnatione Nestorij multa habeant, cædmi sibi petierunt Cyrillum atque Memnonem, se ipsos verò nunquam adduci posse, ut communicent cum schismaticis. Dederunt & aliam epistolam ad clerum Constantinopolitanum eodem quoque argumento, petentes adiuari, quæ sic incipit: *Qui in tanta verum fluctuatione versamur, &c.* Sed & ipse Cyrillus è vinctus scripsit ad Archimandritas, iamque rebus meliorem spem affulgere declarat his verbis: *Benedictus Saluator, qui huiusmodi nugæ contra me essutientes falsitatis redarguit. Etenim postquam Dominus meus magnificentissimus, præclarissimusque Comes Sacrarum largitionum Ephesum venisset, nihilque eorum omnium quæ dicta fuerant, veritate niti comperisset, animaduertit in eos qui talia nugati fuerant. Agnouit autem sanctam Synodum vnius fidei causa contendisse, & neque mihi, neque vlli alteri gratificandi studio, sed diuino zelo incensam, quod nimirum blasphemum illum ferre non posset, Nestorium condemnasse. hæc Cyrillus, adhuc tamen vinctus in Domino: sed quàm celfo animo ista perferret, ex his quæ subijcit intelligi potest, ubi ait:*

Interea loci nos vincti, custoditique asseruamur, ignari prorsus quo tandem res hæc sit euasura. Verumtamen gratias agimus Christo, quòd pro nomine illius digni habeamur, non solum vinculis constringi, sed cætera quoque omnia perpeti: neque enim ista præmissis suis carebunt. subdit hæc verò de constantia Synodi: Non potuit autem sancta Synodus induci, ut cum Ioanne communicaret, sed animosè restitit: En, inquiens, corpora, en Ecclesias, en ciuitates: in omnia hæc potestatem habetis, nos autem, ut prius cum Orientalibus communicemus, quàm ea dissoluantur, qua per illorum scycophantium cõtra continistros nostros comparata sunt, illig, rectam fidem consistantur, id fieri nullo modo potest. Dignoscuntur enim Nestorij dogmata loqui, sentire, & confiteri. Totaque vniuersitas in his disposita est. Precentur pro nobis Orthodoxi omnes. Ut autem beatus David ait: Ego in flagella paratus sum. Hactenus Cyrillus. Ista quidem ex parte Oecumenicæ Synodi atque Cyrilli delata sunt Constantinopolim:

Quidnam intereà Concilium malignantium & synagogopotentium? Eò quidem impudentiæ prouenire, ut non veriti sint litteris apud Theodosium agere, ut Nestorij damnationem irritam redderet, quòd scilicet qui eum condénassent, hæretici ipsi essent, mentientes Cyrilli scripta esse Apollinaris hæresis labe cõspersa, est exordium ipsorum epistolæ: *Edocti ex sanctissimorum & piensissimorum ministrorum nostrorum litteris, &c.* Adiecerunt his alias, quibus significarunt, se vna cum Ioanne Comite testimonio Acacij Episcopi Berœnsis epistolæ egisse cum aduersariis, ut Cyrilli capitula tanquam hæretica damnarétur, sed nec quicquam apud illos profecisse. Ut autem maiorem sibi apud Imperatorem fidem conciliarent, ad finem epistolæ adiecerunt Orthodoxæ fidei confessionem. Recitat hæc ipse Cyrillus: *sed in eis illi de damnatione Nestorij ne verbum quidem, quæ primo loco ponenda erat, cum scirent ipsum aduersari Symbolo ab eis edito, in quo & sanctissima Maria Dei genitrix affirmatur: ut planè intelligas omnia ista haud sincero animo, sed fraudulenter ab ipsis esse tractata, quòd vnum illud assequi possent, nempe scriptorum Cyrilli damnationem, est autem tota illa epistola adulatione demulcens animum Imperatoris, quæ sic incipit:*

CXXXVI

Job 40. QUID MOLITI SINT SCHISMATICI PER ACACIUM BERŒENSEM.

Apud Ephes. edit. Pelt. 10. 3. cap. 19.

Apud Ephes. edit. Pelt. 10. 3. c. 15. CXXVII.

Apud Cyril. in Apolog. 10m. 4.

Cod. Vatican. epistol. Theod. 75. CXXVIII. IOANNES COMES MITTLTVR EPHESES AB IMP.

Apud Ephes. edit. 10. 3. append. 2. cap. 1. CXXXIX

Apud Ephes. edit. Pelt. 10. 4. cap. 6. hibi. c. 14.

ibid. c. 15.

hibi. c. 18. QVAE ORTHODOXI ATQVE CYRILLVS VINCTVS RESCRIPSE RINTCON STANTINOPO LLM.

CXXX. CYRILLI ET SYNO DII N PATIENDO ALACKRITA,

Psal. 37.

CXXXI SCHISMATICI LABORANT PRO RESTITUTIONE NESTORII. m. ad. Ephes. edit. Pelt. 10. 3. ca. 8. append. 2.

Cyrillus Apolog. SCHISMATICI DOLOS PRO FESSI FIDEM CATHOLICAM.

Merito quis dixerit, nostri faculi homines, quod tuo Imperio gubernentur, beatiores ijs qui ante nostram aetatem fuerunt, &c. Cæterum quod illud spectat ad ipsorum fidei profectionem, illa habet Cyrillus: Illud autem scire, quod cum fidei expositionem componerent, inter se contenderunt, & adhuc in contentione tenentur. Nam alij quidem admittunt, ut sancta Virgo Deipara dicatur, cum eo, ut Homipara dicatur. Alij vero prorsus hoc negant, paratque se esse dicunt, ut manus suas amputandas præbeant potius, quam ut huiusmodi voci subscribant. Vbiq; autem turpiter se gerunt, hæretici declarati, hæc Cyrillus. Cæterum obtinuisse eorum sententiam, ut Deipara diceretur, ipsa confessio docet: sed & quàm dolosè his ipsis vocibus vterentur, superius ex eorum assertione demonstratum est.

a Cyrillus epist. 22.

CXXX-II.

Cæterum illud Catholicos vehementius perturbavit, quod Ioannes ipse Comes, qui sequenter pacis aduenit, ut rem se benè gessisse significaret, eaq; de causa maiorem sibi apud Imperatorem fidem conciliaret, scribens ad eum, turpiter mentitus est vniuersam Oecumenicam Synodum assensam esse in damnationem Cyrilli, aded ut iam de loco, quo in exilium esset deportandus, consultaretur, scripsit enim de his ipse Cyrillus, vbi hæc resciuit, ad clerum populumq; Constantinopolitanum istis verbis b: Turbata est admodum sancta Synodus, vbi magnificentissimum & gloriofissimum Comitem Ioannem non rectè omnia retulisse audiuit: ita ut & de nostro exilio, qui illic sunt, consultant, quasi sancta Synodus irregularem & nefandam depositionem à Ioanne, & hæreticis qui cum eo sunt, factam acceptarit, &c.

b Cyrillus ead. ep. 22.

CXXX-III. VERSV-IVM CONSILIVM SCHISMATICORVM ET IOANNIS COMITIS.

Quid præterea idem Ioannes Comes pertentaret, quod iactare se potuisset Episcopus omnes in vnam concordiam redegisse, idem Cyrillus sic inferius subdit: Cum autem hanc rem memoratus magnificentissimus vir non esset affectus, nempe vt Ioannes Antiochenus Episcopus ab ipsis in communionem recipere: etiam hoc excogitavit, & à sancta Synodo petiit, vt sibi scripta daretur fidei expositio, vt & illos consentire & subscribere faceret, & reuersus diceret: Conciliaui eos ad amicitiam humanis inter se offensis disidentes. Vbi hoc sancta Synodus intellexit, rursus omnino restitit, dicens: Non exponimus nos ipsos contumelia: non enim tanquam hæretici vocati sumus, sed ad hoc venimus, vt fidem rectam restituamus, quam & restitimus: nec opus est Regi vt fidem disat, cum hanc sciat, in qua ille baptizatus sit. Itaque ne hoc quidem Orientalibus processit. hæc de his Cyrillus, quæ autè vclit per eos agi, addit his verbis:

CXXX-IV.

Hæc à pietate vestra doceantur omnes, præsertim pientissimi & sacratissimi Archimandrita, forte prædictus Ioannes, Comes scilicet, reuersus alia pro alijs dicat, aut doceat, vt quorundam aures oblectet. Ne pigrescat verò pietas vestra, neque laborando pro nobis lassetur, sciens quod se ipsam & Deo & hominibus commendat. Et hic propter Saluatoris gratiam Deo amantissimi Episcopi, qui vos nunquam viderunt, animas suas ponere pro vobis parati sunt, acceduntque ad nos cum lachrymis dicentes: & ad exulandum vnâ, & ad commoriendum parati sumus. Versantur autem omnes in multa tribulatione, quod excubijs militum custodimur, eos etiam ante lectos, cum dormimus, habentes, maximè verò nos. Reliqua verò vniuersa Synodus defatigata laborat, pluresq; mortui sunt: multi etiam sumptibus destituti, res suas vendunt. Hactenus Cyrillus. At licet ipse & Memnon vinciti arcè custodiâ tenerentur: tamen reliqui omnes Episcopi haud liberi erant, sed vtique custodiebantur à militibus. Ioannes enim Comes iam reuersurus cum esset Constantinopolim, & pacis trophæa foret ostentaturus, non quid litterarum ab Orthodoxis scriberetur, quibus mendacij redargui possent quæ ipse Imperatori & alijs relaturus esset, reliquos omnes Orthodoxos Episcopos sedulo asseruari præcepit.

STATUS CYRILLI ET SYNODI QUALIS.

CXXX-V.

Illi tamen, Deo volente, clam scripsere epistolam, quæ clerum Constantinopolitanæ Ecclesiæ de rerum iuarum statu miserando admonuerunt, quæ cum numerent trium mensium spatium, quo eiusmodi custodiâ vallabantur, à tempore quo Cyrillus, & alij Episcopi ad Synodum conuenerunt circa principium mensis Iunij, quo huiusmodi per Candidianum Comitem cœptæ sunt turbæ, mense Augusti da-

tas illas ab eis ad clerum Constantinopolitanum litteras possumus intelligere, quarum est principium: Qui in tanta negotiorum tempestate constituti sumus, & inferius: Sciat itaque pietas vestra non amplius nos Ephesum, sed custodiam inhabitare, inque illa trimestre iam tempus inclusos, neque per mare, neque per terram tutè ac securè ad pium exercitum (nempe ad Imperatorem) vel in aliquem alium locum, quempiam mittere permitti. Etenim iam sæpius accidit, vt quæ à nobis sunt missa, haud sine mille periculis reddi potuerit, vt latores illorum, quo seruantur, in alias atque alias sese formas coacti sint mutare. Quod autem ita custodimur, hinc est, quod omnia mendaciter ad pientissimum Imperatorem contra nos deferantur. Post hæc rogant ijdem plurimum, vt agant apud Theodosium Augustum reddi Synodo Cyrillum & Memnonem, vt que detur adire posse ipsum Theodosium, sin minus, liberum sit vnicuique Episcopo in Patriam reuert.

c Apud Cyrill. epist. 52. mod. 11.

CXXX-VI.

De his præterea quæ ijdem sanctissimi Patres Ephesi patenterentur, est scheda illa cum alijs litteris missa, sub titulo Commonitorij breuiter quidem, quod furtim videatur esse conscripta, his verbis ad clerum Constantinopolitanum data.

d Ex codice Antonij Augustini.

Nec amur estibus, cum aëres sint græues, & penè quotidie aliquis sepelitur: ita vt omnes pueri languentes ad propria remittantur. Et alij omnes Episcopi in his sunt. Vnde consequens est, reuerentiam vestram adire Christo amabilem Principem, & dicere, quia opprimitur Synodus ab his qui prohibent terminum dari, vt consumpti languore necentur. Scire verò reuerentia vestra debet, quia licet in tantum nitantur, vt omnes moriamur, non tamen fiet aliud præter hæc quæ decreta per nos sunt à Saluatore nostro Christo, hactenus Patres ad Clerum Constantinopolitanæ Ecclesiæ. Inspicis, lector, in quot quantasvè angustias cum impietas Nestoriana, tum infidelitas regiorum ministrorum coniecerit sacrosancam Synodum Oecumenicam, vt ea sit passa Ephesi, quæ neque inter barbaras gètes perlatura vnquam fuisse.

CXXX-VII.

Sed hic paululum consistite, intuerèque & obtupestre iudicium Dei, qui est terribilis in consilijs suis super filios hominum: nam intelliges, secundum illud Dauidicum: Non dormiet, neque dormitabit qui custodit Israel. cum eodem tempore, haud diutiùs fuerit protelata vindicta. Dum enim barbarico more Catholica fides vnâ cum defensoribus suis Ephesi (vt vides) vim patitur, direque exagitur, atque aded ignominiosè tractatur, eodem quoque tempore Romanus exercitus à barbaris vincitur, trucidatur, paucis fugâ lapsis, reliquis captiuis ductis. Hoc ipsum quidem tempus esse, quo Theodosius Imperator iunctis copijs Occidentalis Imperij, misso Aspare inuictissimo duce, bellum gessit aduersus Gensericum Africanam occupantem, ex libello schismaticorum paulò post (vt diceamus) oblato Theodosio Imperatori, satis exploratum habetur, in quo inter alia hæc scripta leguntur: Cum hac fide scilicet barbaros viciisti, & tyrannos destruxisti, quæ & nunc opus habetis in bello, quo Africam premitis: est enim Deus omnium commilito vester, & c. hæc Nestoriani, profitentes se esse verè fidei defensores, pollicentes eius hdei quam tuerentur defensione barbaros ab ipso Imperatore vincendos: cum interea iam vinceretur atq; deleteretur penitus in Africa Romanus exercitus, quod paulò post innotuit, cum cladis nuncium perlatum est Constantinopolim: vt planè (ò mirandum!) accidisse appareat, tunc malè pugnatum in Africa esse, cum fides Catholica, cuiusque defensores Patres sanctissimi aded graui & igitur tyrannica vti pati cogentur. Sed etià tardius, tandem sapiens Theodosius, suo maximo damno didicit, Deum vindicem Catholicæ fidei infurrexisse, pro barbari que pugna aduersus Romanum exercitum, eum eius Comites & legati contra Concilium Oecumenicum indefesso studio laborarent.

e Exstant inter Act. Ephesiedit. Pet. 10. 30. ca. 4. & apud Cyrill. Apolog.

Porro rem gestam, grandi volumine dignam, Procopius his paucis absoluit: Interea Constantinopoli Romæq; exercitu adueniente cum Aspare duce, Bonifacius, Romanus, qui in Africa erant, spiritus assumentes, acriter resistere ceperunt: verum non melior priore fortuna successit. Victi ad vnum omnes, alius aliò

CXXX-VIII.

f Procop. de bel. VVandal. lib. 1.

CLADES ROMANI EXERCITVS IN AFRICA. Prosper. in Chron. Paul. diac. Mis. cel. li. 14. CXXXVIII.

fugam arripuerit, Aspar Constantinopolim, vnde venerat, Bonifacius Romam profectus, sese Placidia ex his quorum culpa vacabat, reconciliauit. hac Procopius. Bonifacij vero Romam reditum anno sequenti Prosper recenset. habet eadem de illa clade Paulus diaconus. De Marciano autem, qui post Theodosium fuit Imperator, hoc proelio ab hostibus capto hac subdit Procopius:

Hoc igitur modo Vandalis Africam Romanis eripuerit: captiuos vero quos ceperant, in custodia habuere, inter quos Marcianus fuit, qui Theodosio successit. Cum igitur Gensericus forte precipere, vt captiuus in aula sub dio cogeretur, vt aspectibus eorum consideratis, sane conficeret, si quis regiam haberet indolem, ac indigna praesente fortuna pateretur: interim iisdem inedia ac labore fessis humi obdormiserent, aquila forte volans supra Marcianum caput passis affuit alis. Gensericus igitur portentum tacite notans, non frustra hoc fore, iussit ad se venire: quoniam vir esset, interrogat. Ille se Asparis arcanorum omnium socium fuisse inquit, quem Romanum Domesticum Comitem vocant. Gensericus igitur meditans & aquila gestum, & Asparis quanta esset apud Byzantium potentia, hominem de medio tollere, abreputauit esse, neque verisimile vt quamprimum intrituro signa volatu illa ostendisset: nulla enim ratione eum interficere oportere. Nam si postremo regnatus est, morti non esset apud eum derelictus, quod ea qua Deo sunt decreta, nullatenus prohiberi possunt. Quapropter iureiurando eum obligat, sibi amicum fore, neque villo modo contra Vandalos venturum. Eiusmodi ergo pactis simul initis, dimissus est Marcianus redire Constantinopolim.

His igitur rerum Africanarum casibus Theodosius prudentior, licet sero, Phrygum instar, reddidit tandem: sed id postea, cum accepta cladis acerbissimum nuntium accepit. Interea vero rebus eodem statu perseverantibus, qui erant Constantinopoli Catholicae fidei defensores, & inter eos primum locum tenentes Episcopi peregrini, qui illuc pro fidei defensione se contulerant, audientes quae Patres Ephesi paterentur, consolationis plenam ad eosdem dedere epistolam, hortantes viriliter agere, simulque omne suum spondentes pro ipsorum defensione officium & diligentiam atque etiam profecturos se Ephesum, si iuberent, incipit epistola: Oportebat quidem nos in afflictionum tentationumque vestrarum societatem receptos, non animis tantum, sed corporibus quoque vobis adesse, &c. In fine autem apud Constantiam editionem tempus ita describitur: Data mense Augusti die vigesima, Indictione decimaquarta. Ex quo plane rerum gestarum valeas metiri tempora.

Tunc etiam accidit vt sancta Synodus ad eosdem Episcopos Constantinopoli agentes eas reddidit litteras, quarum est exordium: Qui ita affecti sunt, &c. habet in inscriptione nomina eorundem Episcoporum tunc Constantinopoli commorantium & pro Synodo laborantium expressa, quae sunt, Eulalius, Eutrechius, Chrysofthius, Hieremias, Theodulus, & Isaias: sed quarum hi Ecclesiarum Episcopi fuerint, non exprimitur. Rogant Patres vt in sententia persistant, & pro sancta Synodo nauiter collaborent: quod quidem illos quam diligentissimè perfecisse, exitus declarauit. Porro eodem quo antea statu perseverare adhuc res Ephesas, iisdem litteris Patres significarent his verbis: Quod vero sanctitas vestra prohibeatur, quod minus ad nos peruenire queat: id ex nostrarum rerum statu proficiscitur. Ita enim terra marique obsidemur: vt nihil eorum qua nobis euenerunt, vestra sanctitudini significare potuerimus. Fuerit autem vestrarum partium, precibus & lachrymis instare, &c.

At non Episcopi tantum agentes Constantinopoli, eas quas diximus, reddiderunt ad Synodum litteras, sed & qui in clero Constantinopolitano eminebat Alypius Candidianus diaconum legauit Ephesum ad inuicendos sanctissimos Patres fidei Catholicae confessores, cum & Cyrilli vincula summis (vt par erat) honoribus profectus, has litteras ad eum dedit:

Beatus homo, quem Deus dignum censuerit, sanctum Deo dilectum caput tuum martyrii confessionis fertis redimitum dilectionis oculo contueri. Tu enim, sanctissime Pater, vigilanti lumine sanctorum Patrum viam truisisti. Tu vitroque poplite claudicantes,

recta ad veritatem incedere docuisti. Tu fiduciam es indutus Elias. Tu solus Phinees zelum assumpisti. Tu impium venosum draconis os obturasti. Tu voracem Bel euertisti. Tu illius spem, hoc est, dominatum & praesidentiam aere coemptam labefactasti, aureaque statua apparatu perdidisti. Et qualem nos spiritualibus charismatibus imbutum zeli tui encomia pro veritate explicare valeat, vt qui B. Theophili quondam auunculi tui studiorum emulus, illique similis euseferis, necnon ad ter beati illius Athanasij martyrium proximè euaseris? Etenim vt ille precibus armatus, iniquorum haeticorum machinationes, perinde ac periculosos quosdam scopulos deuabat, euadebatque, sic tua quoque sanctitas iniqui illius conatus, vt a integritate, conscientiaque puritate, veluti infirmam quampiam procellam profugauit.

Sane beatus Athanasius post multas falsas criminationes, quas haetici illi impingebant, feliciter refutatas, exiliumque eorum decreto, qui tunc rerum potiebantur & hoc ipsum fieri curabant, patienter toleratum, id consecutus est, vt eo semper purior illustriorque euaderet, maiorisque patientia laude splenderet, quod profam illi homines plura falsioraque ipsi crimina intuebant. His igitur victorijs, certaminibusque martyrii coronam ille sibi necens, Homousion statuit, peruersamque Arij doctrinam calcavit, & Orthodoxam doctrinam penè calcata denuò erexit, ac sancti tandem Marci Euangelistae thronum in sublime euexit, cui tu quoque praesides, sancti vestigijs impigre insistsens. Precor itaque, sanctissime Pater, vt dignus aliquando habeat, qui te virum adeo sanctum coram cerne-re, tuaque genua complecti, & tempore pacis coronati martyris aspectu frui merear. Vniuersum rerum nostrarum statum, & quomodo cum fiducia egerimus, & tuis sanctorumque Patrum precibus fieri etiamnum agamus, quantaeque haecenus certamina subierimus, id totum Condidianus dilectus diaconus, qui paruitatis meae litteras sanctitudini tuae defert, ordine exponet. Saluto vniuersam sanctam Synodum vna cum vestra sanctitate martyrii corona decorata. DEVS nobis largiatur, vt sani letique in Domino pro veritate certare pergamus. Haecenus ad Cyrillum Alypius.

Quantà rursus animi constantia cum Alypius ipse, tum reliqui Orthodoxi ex clero Constantinopolitano pro sancta Synodo apud Imperatorem indefesso studio egerint, inter alia plura indicat libellus ab ipsis nouissimè illi oblatas, qui sic incipit: Cum non ignoremus vestram pietatem sanctas Dei Ecclesias, fidemque piam ab illis predicatam & maioribus traditam maximè semper fecisse, &c. vbi libero plane studio, quam erraret confirmando Cyrilli à schismaticis perperam factam exauctorationem, patefecerunt, simulque ingens discrimen, in quod vniuersum Christianum orbem constituisset id faciendo, ob oculos posuerunt: fore namque, vt vniuersus Catholicus orbis, qui cum Cyrillo communicaret, ab ipso Imperatore & alijs qui eum damnassent, penitus separaretur, & affore vt suis temporibus martyriorum tempora instaurarentur, inducereturque tyrannica in Ecclesia persecutio, cum omnes ex aequo parati sint etiam vitae dispedio decretis Oecumenicae Synodi inherescere potius, quam paucorum collegarum Nestorij impia affectari vestigia. Fuerunt plane haec tanti apud Theodosium ponderis, vt mutato consilio, decreuerit aliquos vtriusque partis Episcopos Epheso ad se vocare Constantinopolim: quomodo autè id acciderit, paulò post dicturi sumus.

Interea temporis Acacius ille magnus Melitenfis Episcopus, longè diuersus ab illo Acacio Berœensi, vir cum doctrinam tum sanctitate spectatus, his angustijs consternatam sanctam Synodum Ephesinam conspiciens, diuino afflatus Spiritu, spiritu plenam coram Patribus habuit conuentionem, in qua breui affore pacem ratione inuincens, omnes reuicere, sumere animos, erigereque languentes vires hortatur: ita enim praeco ille caelestis exorsus est: Cernentem me, dilecti, cœtum hunc spiritualemque sacrae Synodi confesum, gaudium simul & fiducia subit: gaudium quidem, quod cum omnium sim minimus, in maximo hoc amicitiae pelago tenuem sermonis scapham moderari adigor: fiducia vero, quod magnos istos seditionum fluctus propediem sedandos, Dominicaeque pacis tranquillitatem ad vniuersos Catholicae Ecclesiae certus reditura non nequaquam ambigam, &c. Equidem haud fallus extitit vates. Ex hoc enim tempore post densam noctis caliginem, fulgor veluti sub-

CXL. CATHOLICI CONSTANTINOPOLITANI PVGNANT PRO SYNODO.

Ephe. edit. Conci. cap. 47. & edit. Pelt. to. 4. c. 20.

CXLI. Ephe. edit. Pelt. to. 4. c. 21.

Ephe. edit. Pelt. to. 4. c. 21.

CXLII. Ephe. edit. Pelt. to. 4. cap. 26. EPISTOLA EPISCOPO RVM CONSTANTINOPOLI AGENTI-

VM AD CYRILLVM. CYRILLI DIGNAE MERIT AQVE LAVDES.

CXLIII

CXLIV. OFFETVR LIBELLVS THEODOSIO A CLB RICISECLES. COM STANTI-NOP. Ephe. edit. Pelt. to. 4. c. 16.

CXLV. S. ACAC. VATICINATVR DEPROXIMA PACE.

Ephe. edit. Pelt. to. 6. c. 11.

SESSIO IN CAUSA REGNI EPISCOPI

orientis auroræ Solis prænunciæ paulatim illuxit. Post hæc autem res gestas mensis Augusti clausit sancta Synodus illâ sessione, in qua oblati sunt libellus à Regino Episcopo Constantiæ in Cypro, cuius extat inter Acta Ephelina homilia in Synodo dicta Ephesi post exauctoratum Nestorium, quo querebatur aduersus Ioannem Episcopum Antiochenum, quod sibi, præter maiorem consuetudinem, vendicare conaretur Ecclesias Cypri insulæ. Re percognitâ & diligenter examinata, statutum est à Synodo, vt seruato pristino vsu, nec Ioannes Cypriam, nec alij inuadant alienas Ecclesias. Celebrata est autem huiusmodi Actio pridie Kalendas Septembris, vt vetera ipsius monumenta a declarant. Sed reuertamur ad Theodosium.

2. A. Conc. Ephes. edit. Pelt. 10. 2. cap. 4. CXLVI

Imperator igitur acerrimo illo Orthodoxorum libello expergefactus, & amissi in Africa exercitus nuncio perterrefactus, meliora tandem consilia inijt, nempe vt septem ab vtraque parte Epheso Constantinopolim mitterentur Episcopi, qui coram ipso Imperatore de rerum summa tractarent: scripsitque de his ad Ioannem Comitem Ephesi adhuc agentem, vt habet Synodalis epistola ad Theodosium per legatos missa b. Missi sunt autem à Concilio Oecumenico legati Episcopi septem, inter quos primum locum tenuit Arcadius Episcopus Apostolicæ sedis legatus, profectusque cum eis est Philippus presbyter, vnus ex tribus legatis Apostolicæ sedis. His autem profecturis à sancta Synodo eiusmodi seruanda præcepta imperita sunt c:

b Apud A. Ephes. edit. Pelt. 10. 4. c. 22.

c Apud A. Ephes. edit. Pelt. 10. 4. cap. 19.

CXLVII

Philippo religiosissimo Deoq; dilectissimo presbytero Cælestini pijsimi Apostolicæ sedis magna Roma Vicario, pijsimis & sanctissimis Episcopis Arcadio, Iuuenali, Flauiano, Firmo, Theodoro, Acacio, Eupotrio, & sancta & Oecumenica Synodus, que per gratiam Dei, gloriosissimorumq; Regum nostrorum nutum in Ephesiorum metropoli coacta est, in Domino salutem.

LEGATIO ORTHODOXORVM CONSTANTINOPOLIM MISSA.

Pijsimorum Christi q; amantium Imperatorum nostrorum permissa legatione pro Orbis salute, qui per eos, qui vnâ nobiscum in Ephesiorum ciuitate congregati sunt, anxium pro rectâ fide certamen suscepit, ad Regiam urbem missuri, eam pro rectâ fide, sanctisq; fratribus & paribus nostris, sanctissimo Deiq; amantissimo Cyrillo Archiepiscopo, & Dei amantissimo Episcopo Memnone legationis prouinciam vniuersi calculo vestra pietati coram Christo iniungendam existimauimus. Vrorumque itaque securitati, vestra, inquam, & nostra, consultum cupientes, hoc præceptorium diploma instruximus, vobisque exhibendum duximus, vt & nos sciamus propter que vos miserimus, & vestra quoque pietas intelligat, nihil se præter hæc facere debere. Ante omnia autem sanctitas vestra sciat, nullam se cum Ioanne Antiocheno apostaticoq; eiusdem Concilio communionem habere posse: tum quod impietatis præconem Nestorium ad eum vnâ nobiscum deponere non voluerint, vt vsque ad vestram quoque perfectionem illi patrocinari constanter perrexerint: tum rursus quod contra omnes canones, sanctissimos Deique amantissimos Episcopos Cyrillum Alexandrinum & Memnonem Ephesinum condemnare ausi sint, potissimum verò ad presens vsque tempus de Nestorianis dogmatibus defendendis anxij, multique ex illis tanquam Cælestiani iam olim depositi sint, tum denique quod totius Orbis Synodum hæreticam appellare non dubitarint.

QVA SERVARE LEGATI DEBERENT.

CXLVIII

Quod si qua fortè vis, regie vel voluntatis nutus adhuc impulerit (nam pijsimi, Christi q; carissimi Augusti sanctioni pro viribus obediendum est) si quidem illi prædicti Nestorij depositioni voluerint subscribere, veniamque supplicibus libellis à sancta Synodo de his petere, que in nostris Præsides temerè admiserunt, anathematizate rursus Nestorij dogmata, & auersari illos, qui eadem cum illo aperte sapiunt, vel sapuerunt, elaborare tandem vnâ nobiscum, quo sanctissimi Episcopi Cyrillus & Memnon nobis restituantur: hæc, inquit, si bona fide præstiterint, permittimus vestra sanctitati, vt communionem illis polliceatur.

CXLIX

At singula ad nos perscribantur, quod & nobis quoque vobiscum consentientibus, perfecta cum ijs pax ineat. Cauete autem ne prius illis communionem spodeatis, quam Præsides suos recipiat sancta Synodus: scire quoque volumus vestram sanctitatem, quod si quid horum à vobis fuerit neglectum, neque sanctam Synodum aucta vestra habituram rata, neque vos ad communionem suam admissuram esse. Hactenus series præceptorum, quam Com-

monitorium dicere consueuere. Adiecit his sancta Synodus litteras ad Theodosium Imperatorem, quarum est exordium d: Omnia Christianissimi Imperatores, maiestatis vestra studia, &c.

Qui autem à schismaticorum conuenticulo missi fuerunt, hæc sunt eorum nomina, Ioannes Antiochenus, Paulus Emefenus, Himerius Nicomediæ, Macarius Laodicensis, Apringius Chalcidentium, Theodoretus Cyri, & Helladius Ptolemaidis, sed octauum nomen deesse videtur: octo namque Episcopos Legatos esse Constantinopolim, litteræ eorum ad Rufum data testantur in fine c: octo pariter ab Orthodoxis missos esse constat, cum tamen de septem tantum aliqui affirmarint. Iis igitur confodales schismaticis ista mandata dedere f:

Quoniam Ecclesiastica causa gratiâ, propter quam omnes in hanc Ephesiorum urbem vocati sumus, presenti tempore vestra nouit pietas, quod iuxta edictum pienssimorum Regum nostrorum in celeberrimam Constantinopolim citati sumus ad suffragandum veritati fideique sanctorum Patrum & rectis dogmatibus, nos tamen omnes iussus sumus esse vobiscum. Operaretur autem est, vt omnium nostrum mens quasi presentium manifesta fiat. Vnde propria habemus, qua à vobis sumi, & pertinent ad timorem Dei & pacificandam beneque ordinandam Ecclesiam. Quapropter hunc vobis libellum, quo mandatum continetur, fecimus, quo præcipimus & permittimus, perfectamque potestatem tradimus, quam & si nos ipsi presentes essemus, haberemus, vt cum vos gratia Dei in prædictam magnam ciuitatem perueneritis, siue apud pienssimum Regem opus fuerit, siue in Consistorio, siue in sancto conuentu, siue Patrum Synodo de his que inquiruntur sermo habeatur, hac valeatis libertate dicendi sapientia, atque diligentia, vt vos decet asserere pro communi Ecclesiarum vsu, laboreque hunc suscipientes pro nobis omnibus scilicet manentibus & comitantibus, & tanquam coram omnibus acta essent habentibus omnia que in hac causa agitis & acturi estis. Et istud ipsum oramus vestram sanctitatem, ne quod communi vsui profuturum & ad gloriam Domini Christi facere minus alacris sit. Tamen si videbitur, Synodalem epistolam cum omnium subscriptione mittendam, consistemus omnes communiter & singuli omni alacritate vos subscripturos, & ad pium exercitum missuros. Quippe manifestum est, quod capitula à Cyrillo Alexandrino adiecta ad fidem Patrum qui Niceno Concilio interfuerunt, tanquam hæretica modis omnibus & à Catholica & Apostolica Ecclesia aliena eiciuntur. Hæc illi, quibus condemnantes Cyrilli capitula subscripsere.

Quod verò missi Epheso ab aduersarijs essent, qui apud Imperatorem scripta eiusdem Cyrilli redarguere conarentur hæretica, & absente ipso tanta esset causa tractanda; inde accidit, vt iure quidem, vt de minimis æqua conditione, apud Imperatorem in Apologia ad eum data idem Cyrillus conquestus sit, cum ex parte Nestorij defensorum iussus esset adesse Constantinopoli Ioannes Episcopus Antiochenus, omnium coryphæus schismaticorum, ipse verò interea Ephesi sub custodia detineri: his enim iure verbis exoptulat s: Prater ea cum relicta Epheso ad illustrem illam ciuitatem adducerentur qui ad hoc erant à sancta Synodo ordinati, vt ijs que apud eum acta fuerant, patrocinarerentur, cupiebam viris illis adnumerari: primum quidem ob eam causam, vt dominationem vestram viderem: deinde vt coram vobis contra ipsum Antiochenum Episcopum iure agerem, ostenderemq; eum sycophantam egisse, & inique insaniisse, impetentibusq; furis esse superatum, propterea a quod capitula blasphemiarum Nestorij anathematiz. au. hæc ipse.

Relictus autem Cyrillus Ephesi haud otiosè consistit: sed quid agit? Quod enim sciret duodecim illa capitula à se scripta contra Nestorij impietatem ab aduersarijs in controuerfiam deduci & hæresis infamari, ne perperam ab eis factâ ipsorum interpretatione labefactari possent, ipse illis explanationem adiecit, cum tamen iam ante eadem cognita & Orthodoxa fuerint in sancta Synodo approbata. Nam in Apologia ad Theodosium ista habet h: Fidei namque mee relicitudinis testimonium dedit Romana Ecclesia, & propterea sancta Synodus ex vniuerso Orbe qui sub calo est (vt ita dicam) congregata. Quod enim nullo pacto

d Apud A. Ephes. edit. Pelt. 10. 4. cap. 12. CL. LEGATI ANESTORIANIS MISSI. e Extant apud A. Ephes. edit. Pelt. 10. 3. cap. 13. f Apud Cyril. in Apol. tom. 4. Conc. Ephes. edit. Conci. cap. 26. CLL

CLII. IVSTA QVERELA CYRILLI CVR NON SIT MISSVS CONSTANTINOP.

g Cyrillus Apolog.

CLIII. LVCVBRA TIONES CYRILLI CVM DETINERENTVR E. PHESI.

h Cyril. Apolog.

alienus ab Evangelica & Apostolica traditione deprehensus sim, & quod rectam & minimè obliquam sacrorum dogmatum semitam percurrem communi sententiâ confessi sunt. idq; scripto in commentarijs qui leguntur, quig; à me scribuntur. hæc ipse.

CLIV.

Miserunt eandem Cyrilli explanationem qui erant Ephesi Nestoriani schismatici ad suos legatos profectos Constantinopolim: sed qui semel prauum imbuissent sensum, vt in deteriorem partem iam ipsi à recto deuij, recta quæque conuenterent, & ea quoque calumniari aggressi sunt: nam iidem ipsi in relatione ad suos hæc habent in fine epistolæ: *Demum misimus vestra sanctitati recens factam expositionem ab Alexandro hæreticorum capitulorum, euidentius etiam per illam ostendens suam impietatem.* ita ipsi. Sed & idem Cyrillus scripsit hoc quoque tempore Apologiam ad Theodosium Imperatorem, quæ incipit: *Diuina & incorrupta natura.* purgat enim se de omnibus à schismaticis contra se calumnijs in hanc vsque diem illatis. Sed & tunc temporis Theodorus Episcopus Ancyra (vt testatur Gennadius) cum itidem Ephesi moraretur, scripsit aduersus Nestorium librum redargutionis & confutationis, vt ait, *dialecticâ quidem arte ordinatum, sed auctoritate sacrarum scripturarum detextum: multis enim assertionibus vsus est, antequam scripturarum testimonia poneret.* hæc ipse. Iam verò quid per legatos actum sit Constantinopoli, videamus. Sed antequam peruenirent, quid statuerit de Nestorio Imperator, dicendum est.

Apud Cyril. Apol. c. 6. edit. Pelt. tom. 3. c. 7. ppend. 2.

Gennad. cap. 55.

CLV.

SCHISMA TICIA PVDCALCEDONEM MANERE IVSSI.

Vbi autem legati Epheso recessissent, mandato Theodosij iussus est Nestorius recedere Epheso, & quò vellet pergere, nullâ amplius spe reuertendi ad sedem Constantinopolitanam, è qua iustè depositus est. Interea cum legati iam Constantinopolim appropinquarent, idem Theodosius Imperator tranquillitati vrbs consulens, quòd sciret ciues in schismaticos Nestorij fautores infenso animò esse, iussit eorum legatos degere apud Chalcedonem. Sed neque qui à sancta Synodo missi sunt, Constantinopolim ingredi voluere. Verùm haud equo animo hæc passi sunt ipsi schismaticorum legati, vt patet ex relatione ab ipsis ad suos Ephesi commorantes conscripta his verbis:

Apud Aët. Cœc. Ephe. edit. Pelt. tom. 3. c. 5. ppend. 2.

CLVI.

NESTORIVS DIMISSVS PRIVATVS SEPTIMVS SCOPATV.

Postquam Chalcedonem venimus (nam Constantinopolim neque nos, neque aduersarij nostri intrare permisi sumus propter seditiones bonorum monachorum) samâ accepimus, quòd ante octo dies, priusquam compareremus (in gloriam pietissimi Regis) domine Nestorius ab Epheso dimissus sit, vt eat quo liberet. Vnde valde doluimus, quando quidem verè ea qua illicitè & absque iudicio facta sunt, iam robur habere videntur. Vides ne, lector, quòd ante sepe mille signis demonstratum est, schismaticos illos fuisse erga Nestorium propensissimos; sicuti & nunc iam ipsum verbis suis, sese illi addictissimos esse declarant. Sed subdunt quæ in proximo putarent fore agenda: *Sciat autem vestra sanctitas, nos promptos pro fide certamen inuros, & certare velle ad mortem vsque. Expectamus autem hodie, hoc est, vndecimo mensis Gordiei, transstrum pietissimum nostrum Regem ad Ruffinianam villam, & illic causam auditurum, &c.* Erat Ruffiniana villa locus amœnissimus à Ruffino Præfecto constructus, de quo plura superius sub Arcadio Imperatore.

Beda de rat. temp. cap. 12.

CLVII.

SCHISMA TICILEGATILIVORE TABESCUNT.

Habes ex his, lector, vnde etiam rerum gestarum tempora colligas, cum testantur se ea scribere vndecimâ mensis Gordiei; est ipse mensis Septembris apud Romanos, eademque prorvsus dies vndecima mensis: nam testificatione Bedæ d ex Anatolio, eandem fuisse rationem mensium Græcorum ac Latinorum, apparet. Sicque intelligas, circa finem mensis Augusti legatos Epheso profectos esse, Nestorium verò tertiâ die Septembris absque spe sedis esse dimissum.

Cæterùm non accidit vt sperabant legati schismaticorum, nimirùm audiendos se fore in Ruffiniana ab Imperatore: quamobrem cum conijcerent illum erga Catholicos esse benè affectum, nosculcerati liuore ad ipsum misere libellum querelarum locupletem, qui ita exorditur: *Orandum erat, &c.* quo in primis in Cyrilli capitula inuehatur, calumniantes ea esse hæretica. Cum autem nullum ad libellum oblatum meruissent habere responsum; cum ex

hoc viderent se habitos esse contemptui, rursus querelas ingeminant, aliumque rursus libellum inferunt, cuius est exordium: *Sæpenumerò pietatem vestram, &c.* quo & illud pendendum ad finem ponunt, petentes, ne quis in locù Nestorij in sede collocaretur Episcopus, donec de eodem iterum foret iudicium ventilatum.

Inter hæc autem Theodosius Imperator illud addidit, quod schismaticos vehementius exacerbauit; nimirùm cum legatis œcumenicæ Synodi venire intra Vrbe, aduersarios autem ad propria redire præcepit: sed & Aætâ ab eis aduersus Cyrillum atque Memnonem, vniuersamque Synodum, vt vana penitus abolenda censuit. Hæc cum aduersariorum schismaticorum legati accepissent, vehementer consternati sunt, & eò magis exterriti, quòd veluti absolutâ omninò causâ, ipsi ab Imperatore inauditi, dimissi sint. Iidem igitur animò mirum in modum perturbato tertium ad Theodosium supplicem addidit libellum g querelarum plenum, expostulationumque; quòd nimirùm (vt dicebant) qui tuerentur Catholicam fidem, abire iussi essent, aduersarij verò defensores erroris Apollinarius suas recipere sedes iuberentur. est autem libelli queruli exordium: *Non hunc euentum sortituram vestra pietatis vocationem expectabamus, &c.* petulanter quidem & perfictâ fronte agebant fidei Catholicæ defensores, qui hætenus patrocinati essent Nestoriana blasphemiam omnium horrendissimam: talis namque esse solet infitus & penè innatus ex immensa superbia proueniens mos hæreticis, vt impudentissimè agentes, qui ex scelere erubescere debuissent atque confundi, insolenter atque proteruè iactent se esse fidei Catholicæ defensores, quam produnt, profituunt, atque penitus perdunt.

Vigilauit, quòd nunquam obdormiuit, pro fide Orthodoxa Pulcheriæ Augustæ studium, quæ fratrem valatum vndique à Nestorianis Comitibus, penitusque obrutum fluctibus mendaciorum eripuit: qui in lucem tandem emerfus, quæ vera, quæve essent falsa perspicies, lucis opera iam edere cepit; doluitque magnoperè sanctam Synodum ex falsis Comitum relationibus grauissima passam esse. Industriâ quidem & vigilantiam sanctæ Pulcheriæ res fidei Orthodoxæ in meliorem statum esse positas, licet nec historici, neque Aætâ Synodalia tradant: satis superque ad hæc perspicue demonstranda, sancti Leonis Papæ, hoc tempore Ecclesiæ Romanæ diaconi, testificatio esse debet: qui postea Pontifex, in omnibus fermè literis ad eandem Pulcheriam datis, eiusdem prædicat erga fidem Orthodoxam exhibitum semper studium indefessum & curam propensioem, hacque ex parte dignam prædicat totius Catholicæ Ecclesiæ præconijs celebrari. Ipse enim sanctus Leo non aliunde quàm ex rebus iam antea pro Ecclesiâ Catholica ab ipsa præclare gestis, penitus insinuandi argumentum validum petit, vt aduersus Euty chis hæresim tempore sui Pontificatus emergentem ipsam impelleret, vt cum inter alia scripsit h, quibus propensior Pulcheriæ animus hoc tempore pro fide sollicita declaratur:

Quod (inquit) semper de sancta pietatis vestre mente præsumpsimus, id plenissimè experiendo cognoscimus; Christianam fidem, quamuis diuersis prauorum appetatur insidijs, vobis tamen presentibus, & in defensionem eius à Domino præparatis, non posse turbari: non enim Deus, aut sua misericordia sacramentum, aut vestri laboris deserit meritum, quo dudum sancta religionis hostem, ab ipsis visceribus Ecclesiæ depulsi, cum hæresim suam tueri impietas Nestoriana non potuit: quia non sefellit famulam Dei, & discipulam veritatis, quantum simplicibus insunderetur veneni per illa loquacis hominis colorata mendacia, &c. Rursus verò ad eandem: *Offertur ergo pietati vestra digna materia, quâ placitam Domino curam sancti cordis exerceat, & præcedentium meritum coronas etiam de presentis erroris abolitione multiplicet: sicut Nestoriana impietas, ita & Euty chiana blasphemiam ab omnium est Catholicorum eliminanda consortio. hæc & alia plura id genus, quibus eius aduersus Nestorianam hæresim effugandam studium commendatur.*

Pelt. tom. 3 cap. 2. ap pend. 2. f. Ibid. c. 3. & apud Cyril. in Apol.

CLVIII THEOD. TANDEM FAVET CATHOLICIS.

Apud Aët. Conci. Ephe. edit. Pelt. to. 3. c. 4. appends 2. & apud Cyril. in Apol.

CLIX. PVLCHERIA AVG. PRO FIDE CATHOL. LABORAT

h Leo ep. 39.

CLX. LAVDES PVLCHERIE OB DEFENSAM CATHOL. FIDEM.

i Leo epist. 45.

CLXI.

Imbuatur quippe ipsa animam sancta lectione librorum, quos Cyrillus Alexandrinus ipso Nestoriano heresis exordio (vt dictum est superius) scripserat ad Reginas, inter quas ipsa tunc altius eminebat. Voluit namque summa sapientiae suae dispensatione diuina prouidentia, vt per virginem summa Virginis dignitas, qua Dei mater est appellata, inoffensa penitus seruetur. Huius igitur clamoribus & alijs vocibus tandem Theodosius excitatus, respiciens cepit solertiùs euigilare, & ea curare, quae ad fidem illibate seruandam conducere viderentur: licet quod naturam clementissimus esset, cum fidei hostibus mitius videretur egisse.

THEOD. PER PVLCHERIAM PROSECIIT CLXII.

Ceterum cum Nestoriani praeter spem omnem quam conceperant, vidissent Theodosium Imperatorem Pulcheriae Augustae operam a Nestoriano penitus animo alienatum, atque erga Catholicos redditum propensiorum; indignè ferentes, in vtrumque commoti, quod aliter non valerent, calumnijs ambos vehementissimè exagitauerunt: furore enim perciti ea nefanda de ipsis iactare non sunt veriti, quae Guidas narrat his verbis: *Nestorio autem adeo inuisa fuit Pulcheria, vt qui illum adamabant, rumorem spargerent, eò inuisum esse Pulcheriae Nestorium quod illam incestus cum fratre Imperatore Theodosius criminatus esset. haec sceleratissimi illi. Sed quid mirum sic in Christi sanctam virginem insanisse, qui in Virginem virginum sanctissimam Dei genitricem adeo contumeliosi fuere? Sed miro quodam diuino consilio factum est, vt per virginem Christi sponsam Virgo Deipara a Nestorij vindicaretur blasphemijs, dum circumuentum ac penitus obrutum Theodosium Nestorianorum fallacis è tenebris in perspicuam veritatis lucem eduxit. Cedit itaque Pulcheriae laudi, quicquid ipse ex hoc tempore pro Catholica fide est visus egisse: adscribitur autem domesticorum insidijs, si interdum permisi sunt Nestoriani liberius agere; aduersus quos quae post haec acta sint, continuatione oratio depromat.*

CLXIII
SCHISMA
TICORVM
LEGATI
ADMISTI
TANDEM
AD THEO
DOSIUM.

Theodosius igitur, casis iam redditis cunctis ab eis aduersus Catholicos Ephesi constitutis, annuit tandem vt iidem Chalcedone transmitterent Constantinopolim, & vnà cum legatis Synodi oecumenicae conflictarentur de duodecim Cyrilli capitibus, quos esse haereticos ipsi adeo proclamarent. Cum autem simul ambae partes conuenissent, & Catholicorum legati contenderent accersendum esse Cyrillum, qui suam praesens causam ageret: illi rati tergiversationem hanc esse ex diffidentia male causae, quasi primas in eo congressu tulissent, ad suos Ephesum scribere iactantes: est autem exordium epistola a: *Precibus sanctitatis vestrae datus est nobis accessus ad pientissimum Regem, &c.* Sed vt eisdem Ephesi in officio continerent, etiam illud mendaciter addidit, Acacium Orthodoxum (puto quidem Melitenum illum sanctissimū Praefulem, de quo saepe superius) in suis scripisse libris, Diuinitatem passam esse; cum tamen ille non Deitatem, sed Deum, nempe Christum hominem factum eumque verè Deum, crucis supplicium subijsse diceret. sed ventosè iactauerunt & illud, nimirum omne sacri Consistorij studiū in ipsos esse conuersum, seque a Constantinopolitano populo frequentari, a quo monerentur viriliter pro fide agere.

CLXIV

Haec quidem ad suos schismatici; qui tunc & miserunt (vt iisdem literis tradunt) duo expositionis fidei exemplaria Ephesum, vt eis illi subscriberent. Porro alterum illorum ab iisdem subscriptione firmatum, Constantinopolim, qui erant Ephesi, ad legatos dedere, quod recitat Cyrillus in Apologetico: est illius exordium b: *Propter Ecclesiasticas quaestiones, &c.* in ea tamen professione ne verbum quidem de heresi Nestoriana damnatione haberent. Adiecerunt & literas, quae incipiunt c: *Quoniam didicimus vestros pro religione labores, &c.* Misere pariter & Cyrilli in duodecim capitula expositionem editam Ephesi. Adiecere insuper epistolam ad Theodosium Imperatorem, qua gratias illi agentes, quod à se missos legatos tandem in suum conspectum admisisset, institerunt pro restitutione Nestorij, quasi illegitimè damnatus sit ab haereticis, nec non pro damnatione capitulorum Cyrilli. incipit autem ipsoform epistola d: *Edocti ex sanctissimorum & pientissimorum ministrorum nostrorum literis, &c.*

a Apud Cyril. in Apolog. & apud Aët. Ephes. edit. Petr. tom. 3. c. 6. app. 2.
b Apud Cyril. in Apolog. & apud Aët. Ephes. edit. Petr. tom. 3. c. 7. app. 2.

Quid demum? Admisit iterum atque iterum, ac quintum vsque Theodosius Imperator schismaticos legatos ad congressum cum aduersarijs coram se habitum. Cum verò eo amplius detecti iam impij essent & impietatis defensores existerent: Imperator ipsos dimisit, & reuertii iussit ad propria: cum illi ad suos, desperatione victi, postremas has dedere literas e:

Quinto accessus nobis contigit: Et quamuis multum de haereticis capitulis disputauerimus, iurauerimusq; sapientissimo Regi, quod impossibile nobis sit communicare his qui diuersa sentiunt. si nondum exploserint capitula; & quod Cyrillus etiam si reuerterit capitula, a nobis suscipiendus non sit, eò quod ipse tam impie haereseos haereticos factus sit: nihil tamen profecimus, eò quod & aduersarij instarent, & auditores hos tam impudenter oblitantes non compererent, nec cogere eos vt ad inquisitionem & colloquium venirent. Hanc enim viam effugiunt, ne capitula examinentur, & de his disputari profus non sinunt. Nos autem propter vestras preces vsque ad mortem instare parati sumus, & neque Cyrillum suscipere, neque capitula ab eo exposita, neque illis communicare, priusquam explodantur quae fidei male adiecta sunt.

Obsecramus igitur & vestram sanctitatem, vt sapientis eadem que nos, eundemque laborem ostendatis: certamen enim nobis pro religione est, quam solam habemus spem, & propter quam expectamus fructuros nos benignitate Saluatoris nostri in futuro saeculo. De pientissimo autem & sanctissimo Episcopo Nestorio sciat vestra pietas, quod studuerimus quidem de illo sermonem inferre: sed nunc non potuimus, eò quod omnes vel ad ipsum nomen hostiliter assiciuntur. Nihilominus cura nobis erit, tamen si res sic habeant, per opportunitatem temporis, ac auditorum beneuolentiam, etiam hoc facere, si quidem nostro proposito Deus cooperaturus fuerit. Porro vt vestra sanctitas etiam hoc non ignoret, scitote quod videntes Cyrillianos tyrannide & fraudibus & adulatione & donis omnes (vt ita dicam) decessisse, non raro pientissimum Regem & magnificientissimos Principes obsecrauimus, vt & nos ad Orientem demitteremur, & vestra pietas ad propria demigraret. Cognoscimus enim, quod in vanum moras necimus, & instituta non pericimus, eò quod Cyrillus vbiq; fugit colloquium nostrum, conscius sibi blasphemias quas in duodecim capitulis suis edidit, manifestè redarguendas. Placuit autem pientissimo Regi post multas adhortationes, vt singuli ad propria redeamus, ad hoc vt Aegyptius & Memnon Ephesus in suis Ecclesijs maneamus: sic enim poterit Aegyptius omnes excaecare muneribus suis, vt illo quidem cum innumerata fecerit mala ad thronum suum redeat; iste vir innocens (nempe Nestorius) vix ad suam mansionem dimittatur. Omnem quae vobiscum esse si aternitatem, & nos & qui vobiscum sunt, plurimum salutamus. Ioanes Episcopus Antiochenus valere vos in Christo precor, domini pientissimi & sapientissimi. Subscribere & alij similiter. haec tamen Nestorianorum legatorum ad vides epistola.

Vides lector, quam hi Nestorium studio indefesso coluerint, vt vel ex hoc ipso intelligere valeas, quam iniquè, quamque impie adeo contumeliosè in tanti haereticarum expugnatores inuehantur. Habentur & literae Theodoretum eodem fermè tempore Chalcedone datæ ad Alexandrum Hierapolitanum Episcopum in scelere defendendo collegam coniuratum contra Cyrillum: quibus in primis quam nauiter egerit pro causa tuenda, his exorditur verbis f: *Nullum humanitatis, nullum asperitatis, nullum adhortationis, nullum declamationis genus omisimus, quo apud pientissimum Regem & illustre Consistorium non simus vsi. & paulò post vide quid de Nestorio: De amico autem sciat tua sanctitas, quod si quando eius faceremus mentionem, vel apud pientissimum Regem, vel apud illustre Consistorium, defectionis notabamur: tam est eorum qui intus sunt, in illum inimicitia. Et quod est molestissimum, pientissimus Rex pra omnibus alijs auersatur nomen, manifestè dicens: De hoc mihi nullus loquatur; specimen enim semel ipse dedit. Attamen dum hic sumus, non cessabimus omni opere & eius partis curam agere, scientes factam illi ab impijs iniustitiam. haec cum dicat ipse, iam non solum cum Nestorio vnanimem fuisse vides, sed*

CLXV. II.

CLXVI
THEODORETUS DE PENSOR NESTORII

a Apud Cyril. in Apolog. & apud Aët. Ephes. edit. Petr. tom. 3. c. 9. app. 2.

dixerim etiam incorporeum : vnde magis mireris im-
mensam Dei misericordiam erga ipsum, cum postea da-
tum est illi ex eiusmodi tandem barathro impietatis e-
mergere.

CLXV-
III.
QVID
THEODO-
RETUS
CVM CON-
CIONA-
TUR CHAL-
CEDONE.

apud Cy-
ril. apol.
ad fin.

In quo quidem quam profundè merfus modò age-
ret, & ex illo accipe, quòd (vt ipse iisdem ad Alexandrum
datis literis proficitur) magno licèt in periculo irruen-
tium monachorum & aliorum Orthodoxorum ad lapi-
dationem (vt ait) vsque grassantium versaretur: nihilomi-
nùs non pratermisit aduersus Synodum, ac potissi-
mùm contra Cyrilli capitula concionari, Nestorianos
Constantinopoli Chalcedonem ad se pertrahere, & illis
apertè Nestorij dogmata propinare. est de his locupletis
testis homilia vna illa ipsius Theodoretì, apud Cyrilli A-
pologeticum hæcenus asseruata, quæ incipit a: *Christus nobis
dux sit sermonis, &c.* vbi ad Nestorianos, qui interiacens
traijcerent mare, dum Constantinopoli proficiscerentur
Chalcedonem, vt ipsum Theodoretum concionantem
audirent, hæc ait: *Terribiles Propontidus fluctus transire ausi es-
tis, vt nostram audiat vocem, quam vestri pastoris vocis effigiem
putatis*, nempe Nestorij. *Desideratis enim audire iucundas ves-
tri pastoris syllabas; pastoris, quem pastores socij calamis occide-
runt, vt putant: ad quos Deus per Prophetam clamat: Pastores
multi corruperunt vineam meam, &c.* plura exaggerans in
Patres œcumenicæ Synodi, qui Nestorium condem-
nârunt.

CLXIX
THEODO-
RETUS PA-
LAM IN-
TER NES-
TORIA-
NOS IMV-
GNAT FI-
DEM CA-
THOL.

CLXX.

b Extant
apud Ath.
Ephef. edit.
Pelt. tom.
3. c. 13.
THEODO-
RET. QV. A
AD RV-
FVM SCRIB-
SERIT.

Sed & quomodo Nestorianam illis manifestò absque
aliquo velamento hæresim prædicauerit, ex his quæ ipse
subiicit, perspicillè senties, vbi inuehitur in Orthodoxos
Deum patientem asfirmantes, sic dicens: *Hunc qui omnia
verbofecit, & vnica momenti inclinatione exhibet ea quæ non
sunt, vt sint, & de his quæ non erant, vt essent, solâ voluntate qua-
si oblitus horum omnium, passionibus obnoxium facis, & legem ponis
vt adoretur Deus passibilis. & inferius: Nos autem inuisibilem
Vnigenitum, incomprehensibilem, inexcogitabilem, passibilem
esse credimus? absit. & conuersus ad Christum: Saluator
nostrè & benefactor, ne sic ingratè sumus adorationis tue, ne sic
ignoremus tuam naturam, ne sic ingrati sumus de tuis donis, vt sus-
spicemur passibilem nostrum liberatorem, qui nos è passionibus ad
impassibilitatem transtulit, & nobis passionibus obnoxij impassibi-
litate largitus est.* hæc ipse, ex quibus apertè vides duas
in Christo personas constituisse à se inuicem separatas,
nullamque factam in vna persona duarum naturarum vn-
nitatem indiuisam, inconfusam, & inconuertibilem.
ac proinde cum negat Deum passum, Christum non esse
Deum affirmat, separans naturam diuinam ab huma-
na. cum è contrâ Catholicis, vnione indiuisibili duarum
naturarum in vna persona factâ, Christum Deum
profiterentur passum, vt tamen diuinitatem negarent
passibilem. Vides igitur hominem, cum liberòs inter-
fios haberet affectus, quæ effutire soletet: cum & literis
suis calumniosè asserat Catholicos vnam tantùm in
Christo prædicare naturam, cum tamen hi faterentur
ex duabus naturis vnam esse personam: qua etiam cal-
umniâ persecutus est Cyrilli capitula, quasi ille, cum
Deum passum esse dixerit, Deitatem passibilem consti-
tuerit.

Sed mirum dictu quàm calumniosè ad suam ipsorum
hæresim astruendam citare iisdem Nestorianis consueue-
rint sanctos Patres, quantâque mentiri iactantiâ, vniuersos
fermè Orbis Episcopos secum sentire, & ex Ortho-
doxis pro libitu hæreticos reddere, vt suis litteris ad Ru-
sum b presbyterum fecisse noscuntur, dum vt hominem
pellicerent ad Nestorij hæresim confectandam, Marti-
num quendam finxerunt Mediolanensem Episcopum esse
Nestorianum, nihilissequè tractatum sancti Ambrosij de
Incarnatione ad Imperatores, quo Cyrilli impugnaretur
sententia, & Nestoriana hæresis firmaretur: cum re verâ
nullus eius nominis extiterit his temporibus Mediolanê-
sis Episcopus; & longè procul abesset, vt sanctus Ambro-
sius suis scriptis confirmaret dogma Nestorij, hæ erant ar-
tes hæreticorum, pro animi sententia quod vellent, absq;
pudore fingere, mentiri, & subdolè atque veteratorè cum
ceta peragere.

Dimissi tandem ab Imperatore legati schismaticæ &
hæreticæ factionis, abire iussi sunt ad Ecclesias suas: cum
Ioannes illorum dux Episcopus Antiochenus vltimum
Vale pronuncians, perbreuem illum sermonem ad suos
Nestorianos habuit, cuius est exordium e: *sancta lex est,
vt patribus accepta seruantur ea quæ filiorum sunt. Meus est
Galaad, meus est Manasses, immò non mei sunt, sed Dei, e-
ius qui vestram cum nostra congregauit Ecclesiam, &c.* hæc &
alia arrogantiâ plena, vendicans sibi Nestorianos, qui ce-
rant Constantinopoli, Nestorio eorum Episcopo de-
stitutos.

Hunc tandem finem accepit hæreticorum & schisma-
ticorum factiosa rebellio atque violenta tyranis, quæ
ad quinque fermè mensium spatium vehementissimè con-
trarijs fluctibus exagitauit Ecclesiam. Licèt igitur sancita
à Patribus damnatio hæresis Nestorianæ cum auctore
suo Nestorio firmum vigorem obtinuerit: quæ tamen ab
eadem Synodo statuta fuerunt aduersus Ioannem An-
tiochenum atque collegas sacerdotio ac sede priuatos,
haud adèdè properè visa sunt Imperatori executioni fore
mandanda, sed spe pacis ineundæ sunt retardata, ne cum
Ioanne Antiocheno totius Syriæ Episcopi ab Ecclesia
Catholica separarentur. Sic igitur hoc prætextu per-
missus est Ioannes cum suis ad Ecclesias sibi creditas abs-
que iactura redire: quòd quidem diuino consilio factum
esse, exitus declarauit: nam anno sequenti disidentibus
ad concordiam reuocatis, composita pax, Ecclesijsque
tranquillitas reddita est. Sed non profuerunt Nestorio
istæ moræ, qui cum suis in monasterio sancti Euprepij
apud Antiochiam permissus est adgere ad quadriennium,
si fortè ab infamia respisceret. Verùm cum compertus
esset maiori obstinatione obriguiffe, decreta est illi rele-
gatio Oasena omnium deterrima, de qua suo loco infe-
rius agendum.

Antequàm autem recederent legati schismaticorum,
creatum fuisse loco Nestorij Constantinopolitanum Ep-
iscopum Maximianum, habent Acta e quadam, quæ
minimè mihi probantur, cum plura simul mendacia in-
suta habeant; vt cum ibi dicitur, hoc anno statim Nestori-
um in exilium missum esse; cum ex his quæ suo loco cer-
tâ testificatione dicuntur, constet nonnisi post annos
quatuor Nestorio exilium irrogatum. Prætèrè si verum
esset ante horum legatorum profectionem Maximianum
in locum Nestorij subrogatum esse; vtq; Theodoretus & alij
in litteris tunc cum profecturi essent datis, eiusdem
suffectionis meminissent: quomobrem in contrariam
potius sententiam imus. Creatum quidem Maximianum
in locum Nestorij Episcopum Constantinopolitanum octauâ
Novembris, Socrates f auctor est. Sed cum trimestre
spatium interlapsum ab eiusdem depositione Nestorij vsque
ad substitutionem Maximiani tradit g, planè in numero esse
errorem, affirmare necesse est: nam cum superiori capite
dicat h, mense Iunij depositum esse Nestorium; non tres,
sed quatuor menses intercurrisse oportuit à Nestorij
depositione vsque ad Maximiani subrogationem. Id ipsum
affirmat de quatuor mensibus Liberatus diaconus in
Breuiario, cum ait i: *De electione Episcopi rursum
questio orta est. Multi enim Philippum querebant
presbyterum, quia à Ioanne cognomento Chryso-
stomo diaconus fuerat ordinatus, multaq; scripsit
volumina contra Iulianum Apostatam Imperatorem. Alij
verò Proclum presbyterum querebant, quem ad
Cyzicum Sisinnius Episcopum ordinauit. Qui priusquam
Cyzicum proficisceretur, procedentes ciues eiusdem
ciuitatis Dalmatium monachum sibi met ordinauerunt
Episcopum, quoniam Attico prædecessori Sisinnij soli hoc
prostitum videbatur, nimirum vt Episcopum
Constantinopolitanum daret Episcopum Cyzicenis.
sed Proceribus Palatijs vt fieret displicuit: quòd
quidem factum est postea. Manebat ergo Proclus
non habens Ecclesiam propriam, qui tum in
Ecclesia Catholica Constantinopoli valde florebat.
Cumque quatuor transissent menses post
Nestorij damnationem, Maximianus ordinatur
Episcopus, vir à quidem Monachus, ordine verò
presbyter, constantis quidem fides, idiot a tamen
sermone sub quete viuer e eligebat. hæc Liberatus:
eadem fermè Socrates k, qui & catalogum*

CLXXI

c Apud Cy-
ril. in Apo-
log. ad fin.

CLXX-
II.
CVR IO-
ANNESET
SOCII PER
MISSI IN
SVAS EC-
CLES. RE-
DIRE.

d Euagr.
lib. 1. c. 7.

CLXX-
III.
e Apud Ath.
Ephef. edi.
Pelt. tom.
5. c. 11.
DE MAXI-
MIANI ES-
LECTIO-
NE IN EC-
CLESIA
CONSTAN-
TINOP.

f Socr. lib.
7. c. 36. in
fin.
g Idem li.
eod. c. 34.
h Socr. lib.
7. c. 33.

i Liberat.
diac. Bre-
ui. c. 7.

k Socr. lib.
7. c. 34.

textit eorum qui ex alia in aliam sedem transferati sunt. Ad-
dit autem inferius a, Caelestinum Romanum Pontificem
rescripsisse, nihil esse impedimento quo minus vnus ci-
uitatis Episcopus in aliam posset Ecclesiam transferri:
quod quidem decretum Caelestini licet post Maximiani
electionem innotuisset, profuit tamen Proclo, cum defun-
cto Maximiano, conuulsum in locum eius (vt suo loco di-
cemus) subrogatus est. desideratur eiusmodi epistola Cae-
lestini. De creatione vero Maximiani in reditu Cyrilli
haec habentur in alijs Actis Concilij Ephesini b:

Iussit autem his qui de sancto & magno vniuersali Concilio
erant (nempe octo legati missi) ingredi in ecclesiam, & or-
dinare Episcopum sanctae Ecclesiae Constantinopolitanae: quod et-
iam factum est. Ingressi autem ordinauerunt Maximianum Epif-
copum. Et post haec iussit Imperator, omnes Episcopos abire vnun-
quemque in propriam regionem: & abierunt. Mansit hic Ioa-
nes Antiochenus Episcopus, & qui cum eo erant in segregati exis-
tentes. Ingressus est autem Cyrillus Episcopus Alexandriam Athir
tertia, & suscepit eum ciuitas cum multa excellentiae gloria. ha-
ctenus ibi. Porro tertia mensis Athir eadem dies est, quae
apud Romanos tertio Kalendas Nouembris. Scripserunt
& legati ad Cyrillum de Maximiani ordinatione, qui has
ad eum literas reddidit c:

*Domini desiderabilibus & Dei cultoribus & comministris
Inuenali, Flauiano, Arcadio, Proiecto, Firmo, Theo-
doto, Acacio, & Philippo presbytero, Cyril-
lus in Domino salutem.*

Satisfactum nobis est iterum, & ipso experimento cognoui-
mus quia veritas vincit & vincit secundum sancti vocem: resistit
autem ei omnino * nihil: est autem sic validissima, vt insurgat
aduersus omnes inimicos, & resistentium sibi virtutem soluat.
Ecce enim, ecce falsè quidem loquentium ora destruxit, & illicita-
rum blasphemiarum caligo cessauit, respundet autem veritati:
dogmatum pulchritudo, ordinato Episcopo secundum decretum
Dei atque Concilium per sancti atem vestram reuerendissimo &
Dei cultore Maximiano, quem etiam & longa etas ornauit nor-
m desidys & delicijs constitutum, sed in laboribus & virtute, &
qui multa rerum decoratus est curâ pro veritate & dogmatibus
pietatis. Congaudens igitur vniuersis Ecclesijs & populis ibidem
constitutis, merito proclamabo: Benedictus Dominus quia visitauit
& fecit redemptionem plebis suae. Non enim poterat dormitare si-
 bonus pastor, vt etiam suam animam poneret pro ouibus, & sem-
per saluificare sciens, iam antiquam * quidem bestiam à sacra &
diuina aula repulit. Sapientissimum autem, & totius virtutis insi-
gnem praecceptorem elegit, quem etiam credimus decorari in omni
bono, & venerabili atque praecipua virtute pollentem gubernare
sub sua manu populum constitutum. Incolumes vos esse in Domino
& nostri memores, oramus, carissimi & desideratissimi. haec sanctus
Cyrillus.

Simulac autem Constantinopolitanae Ecclesiae thronum
Maximianus conscendit, ad verè magnum sanctumque
Cyrillum Alexandrinum Episcopum tanti certami-
nis decoratum in signibus mentis conuertens oculos, has
ad eum literas dedit d:

*Religiosissimo Deoq; dilectissimo Comministro Cyrillo
Archiepiscopo Alexandrino Maximianus
in Domino salutem.*

Expletum est desiderium tuum, Deo deuotissime, perfectum
est quod religionis causa susceperas; ad finem perductum est pietatis
tuae votum: spectaculum factus es e Angelis & hominibus, vni-
uersisq; Christi sacerdotibus. Neque enim solum in Christum cre-
didisti, sed incommoda quoque pro ipso pertulisti. Solus dignus existi-
matus es, qui stigmata illius in corpore tuo portares. Confes-
sus es illum coram hominibus; promeritus es vt ipse te confiteretur
coram & Patre in praesentia Angelorum. Redimitus es coronis, que
proprietate certantibus debentur. Potuisti omnia in Christo, qui
te confirmauit; humiliasti satanam per patientiam: contempsisti
tormenta: conculcasti furorem Principum: famem pro nibilo du-
xisti: panem h enim habebas, qui de caelo descendens caelestem vitâ

hominibus impartitur. Quia vero nos nec ab his absummus, dum &
hic sensibilibus castigamur: & vestras afflictiones, quas, dum prin-
cipatibus & potestatibus, dum mundi dominis & rectoribus tene-
brarum horum, dum nequitia spiritibus resistitis, tolerastis, auditi-
one accipimus.

Quia verò ad magna huius ciuitatis Episcopatum promoti su-
mus: dignare, Deo dilectissime, tum precibus nos fulcire, tum consilijs
quoque dirigere, tum omni demque benevolentia studio profe-
qui, quò hac ratione illud Scripturae dictum in nobis adimplea-
tur: Frater qui adiuuatur à fratre, quasi ciuitas firma. Verè et-
nim spiritualis dilectio munita ciuitas est, quae neque cuniculis à
diabolo suffodi, neque scalis ab eodem potest superari, neque et-
iam bellicis satanae machinis cedere nouit, vt quae à Christo Domino
custodiatur, Christo vtique illo qui mundum hunc deuicit, &
sempiterna bona tibi preparauit, & aliquando nihilominus dixit
k: Qui non accipit crucem suam & sequitur me, non est me dignus.
Cum itaque Christo Domino dignus euaseris, propterea quòd
crucem tuam sustulisti, seclatorq; illius effectus sis: Christum pro
nobis deprecari ne omittas, fraterna virtutis ornamenta proprias
praerogatiuas esse ratas. Vale in Domino, & pro me Deo dilectissi-
me & sanctissime frater ac comminister ora. haectenus ad Cyril-
lum Maximianus: quae recitasse voluimus tamquam post
victoriam triumphii carmen. Reddidit verò ad Maximianum
Cyrillus literas, quarum est exordium l: Opportunè, vt
arbitror, &c.

Porro si Ducis laus cedit absque inuidia Imperatori:
cuiam primae debentur tantae gloriae, & Cyrilli & com-
ministorum laboribus partae, nisi illi, cuius personam age-
bat, vicemque gerebat, Caelestinus, inquam, Romano
Pontifici? Quod non ignorantes nobiles illius temporis
scriptores, gloriosum affixere aeternae memoriae tantae
victoriae titulum; adscribereque Caelestino. Qui enim
inter praecipuos eminebat, sanctus Prosper ita de ipso m:
Per hunc virum (Caelestinum videlicet) omnes Orientales
Ecclesiae geminâ peste purgatae sunt, quando Cyrillo Alexandrinae
urbis Antistiti, gloriosissimo fidei Catholicae defensori, ad ex-
crandam Nestorianam impietatem, Apostolico auxiliatus est gla-
dio: quo etiam Pelagiani, dum cognatis confederantur erro-
ribus, iterum prosternerentur. haec Prosper. Quae minimè
ignorantes ipsi Patres qui Ephesi conuenerunt, necnon
Maximianus ipse recens creatus Episcopus, atque etiam
Theodosius Imperator, legationem miserunt ad ipsum
Caelestinum Romanum Pontificem, eidem gratulantes
de prostrata cum auctore haeresi Nestoriana. Misisti ad hoc
sunt Romam Iohannes presbyter & Epictetus diaconus,
qui Romam peruenerunt ipso die Natalis Domini: age-
mus de his anno sequenti.

Sed quòd omne datum optimum, & omne donum
perfectum descendere à Patre luminum sancta Dei Ec-
clesia nouit, eidem ipsi immortales gratias egit, quòd
vindex extitisset Filij Deitatis, & matris eius honoris, v-
triusque praenotia illis vocibus celebrans, quas à sanctis
sciret frequentatas Patribus, vbi que locorum MAT-
TREM DEI MARIAM omnium ore cantans, laudans,
atque praedicans. Tunc & additamentum illud accepisse
creditur Angelica salutatio: SANCTA MARIA MAT-
TER DEI ORA PRO NOBIS, &c. quod omnium
Fidelium ore dici, ac frequentius repeti, & tamquam
prima quaedam elementa à pijs parentibus vnâ fermè
cum lacte infantibus propinari consuevit: vt fieret se-
cundum illud Propheticum n: Ex ore infantium & lacten-
tium perfecisti laudem tuam, illuderentque superbo draconi
pueruli.

Sed & Pulcheria Augusta virgo sanctissima, cuius in
seruanda fouendaque aduersus nouam haeresim fidei
Catholica commendata semper est vigilantia atq; studium,
excitauit o amplissimum tantae victoriae monumentum,
veluti triumphalem fornicem, erigens nimirum sub no-
mine Dei genitricis Mariae augultissimum templum in
Blachernis iuxta mare positum, quod sua postea mole la-
bens Iustinianus Imperator p restituit. Haec quidem Con-
stantinopoli Nouae Romae à sancta Pulcheria facta fuere:
cuius exemplo excitatae sunt Fidelium mentes, vt in di-
uersis Orbis partibus id ipsum praestarent, factumq; est,

a Idem eo. lib. c. 35.

b Ex cod. Ant. Augustini. CLXX. III.

c Ex eod. cod. Antonij Augustini. CLXX. V.

* omnium

* & aliquando.

CLXX. VI. d Apud Act. Ephes. edit. Peit. tom. 4. c. 24. & apud Cyril. epist. 24. MAXIMI- ANEPISTOLA DE CYRILLI MERITIS LAUDIB.

e 1 Cor. 4 Philip. 11. f Gal. 4. g Mat. 10.

h Ioan. 6.

CLXX. VII.

i Prou. 18

k Mat. 10

l Apud Act. Ephes. edi. Peit. to. 4. c. 25. & post Apol. Cyril.

CLXX. VIII.

CAELEST. PP. GLORIA DE DAMNATA HÆRE SINESIORIANA. m Prosp. cō tra Couato rem prope finem.

CLXX. IX.

n Psal. 8. Matt. 21.

CXXX.

S. PVLCHERIA ERIGIT TEM- PLYM S. MARIE. o Niceph. ib. 14. c. 2. p Prosp. de ed. f. Iust. Imp. or. 1.

vt licet frequens antea esset cultus sanctissime Dei matris; post hæc diuino excitante Spiritu, frequentior fuerit atque celebrior, vixque reperiri esset, qui absque titulo Dei genitricis nominaret sanctam Mariam.

CXXCI

Adiecit autem ad hæc omnia Theodosius, vt Irenæum Comitem profectum cum Nestorio Ephesum, ob studium erga eum impensum aduersus Catholicam fidem exautorarit: quem vt patronum Episcopi Syri creauerunt postea Tyri Episcopum, à qua etiam præfectura iussu eiusdem Imperatoris depositus est, vt suo loco dicitur. Parem quidem irrogatam fuisse pœnam in Candidianum, Palladium, atque Ioannem, qui mendacibus relationibus ludificassent Imperatorem, & de sanctis Episcopis Ephesi congregatis adeo male meriti essent, possumus intelligere; nimirum vt par sententia percelleret eos, quos par delictum obnoxios eidem supplicio reddidisset.

CXXC-II

1. Reg. 2

Sed quid interea filij tenebrarum? Num iuxta illud *Impij in tenebris conticebant*: pudore suffusi deuorabant sub silentio cor suum, & obmutuere? nihil minus. Etenim ipse Nestorius caput super omnes filios superbiam, indultum ad penitentiam tempus illud totum impendit in cocaceruandis maledictis atque calumnijs, libros conficiens aduersus Catholicam doctrinam à sacrosancta oecuménica Synodo Ephesina comprobatis; quos vtricibus flammis absumendos, (vt suo loco dicemus) Imperialis sanctio condemnauit. Sed & Theodoretus eiusdem patronus, & Catholicorum dogmatum tunc temporis oppugnator, impulsu Ioannis Episcopi Antiocheni, rursus aduersus Cyrilli capitula, & editam ab eo defensionem vibrat tela, dum eadem nouis scriptis impugnat: dedit enim literas ad Episcopos in Italia positos, qui erant magni nominis, nempe Mediolanensem, Aquileiensem, & Rauennatem, clamans & obstrepens, instaurasse Cyrillum suis capitulis hæresim Apollinaris. testatur id quidem ipsemet Theodoretus in epistola postea scripta ad Domnum Episcopum Antiochenum. Qui enim à Romano Episcopo per Cyrillum sciebat Nestorium impugnari, in illum, si potuisset, concitare studuit celebriores Italiæ sacerdotes. Sed quid illi rescripserint, ipse fileostentasset vtique & proclamasset, si quid in Cyrillum iude Episcopi rescripissent. Sed ab illis repercussus (vt par est credere) ne sua esset proditor temeritatis; quæ rescripserint, conticere, fatius iudicauit.

bl. vlt. de her. C. Th. THEODOR. STVDET CON-CITARE EPISC. ITA LLÆ IN CYRILLVM.

Theod. epist. II. cod. Vat. Grec.

CXXC-III

ANDREASEPISC. SAMOSATEN. CVM THEODOR. QVÆ MOLITVS SIT CONTRA CYRILLVM. d. Cyril. ep. 30.

Quid præterea? Non satis visus vnus Theodoretus Ioanni: nam & Andream Episcopum aduersus Cyrillum armavit, impellens vt contra Cyrilli capitula scriberet: editumque est ab eo opus nomine Oriétalium, quò maioris ponderis haberetur. De his planè ambobus Cyrillus meminit in admonitione ad Eulogium data, vbi in fine ait: *Deinde & contradictiones habes à me contra eos factas, qui aduersum capitula Synodi ea scripserunt. Sunt autem duo Episcopi qui hoc fecerunt, Andreas & Theodoretus.* hæc ipse. Tulit autem Andreas à Ioanne Episcopo Antiocheno eam pro impietate mercedem, vt crearetur Episcopus Samosatenus ex monacho Constantinopolitano ob susceptam Nestorianæ impietatis defensionem; quem summis laudibus ipse celebrauit Theodoretus epistolis ad ipsum scriptis. Cæterum Cyrillus contrarijs scriptis horum omnium molitiones difecit: contra Orientales enim scripsit Apologeticum, contra Theodoretum verò commentarium ad Euoptium; in cuius exordio, quam vilipenderet ea Theodoretus scripta, his in primis verbis significat, vbi ait: *Lectionibus autem his quæ in eo habentur, gratias Deo cum hymnis offerebam, tantum non & illud dicens: Domine libera me à labijs iniquis & à lingua dolosa. Sentiebam enim me vbi que calumnijs impeti, idque per singula capita. Cogitabam autem & hoc, quòd familiares nonnulli dicebant, virum istum in literis exercitatum, & in sacrarum literarum cognitione maximè prouectum. Verum ab intelligentia efficacia horum capitulorum tantum abscessit, vt de eo nunc planè sentiam, quòd quorundam desiderijs indulgens, fingat se ignorantem, &c.* Sed de his hæc tenus: iam verò emergat stylus de spinetis Orientalibus, & se transferat ad res gestas in Oc-

Theo. ep. 24. 144.

SCRIPTA CYRILLI CONTRA NESTORIANOS. Extat apud Cyril. tom. 4.

cidente. Sed nusquam pax, turbato ab hæreticis vtroque orbe.

Haud enim leuis perturbatio exagitabat Occidentalem Ecclesiam ob petulantiam quorundam Gallorum presbyterorum (vt anno superiori dictum est) temerè fugillantium sancti Augustini aduersus Pelagianos commentarios editos, in quos contraria scripta obiecit sanctum Prosperum Aquitanum, æquè suo loco demonstratum est. Sed quòd nesciat semel veritatis transgressa limitem hæreticorum procacia modestiæ repagulo contineri; & conuinci licet rationibus possit, vinci tamen necia obstinatè resiliat: ijdem audaciùs obstitere, & quæque insaniam effutire in sanctissimum atque celeberrimum Ecclesiæ Doctorem minimè destitit. Quamobrem vt qui in scriptis minimè suaderi potuissent, auctoritate Apostolicæ sedis compercerent, idem sanctus Prosper cum collega Hilario Arelatensi ad Cælestinum Romanum Pontificem professionem instituit: qui ambo apud eundem studiosè egerunt, vt eiusmodi nugatoribus ora (quod par erat) obstruerent. Cælestinus igitur, qui haud pridem ad dubitationes aliquas litteris Tuentij Episcopi consultus plenissimè scripserat, putans illa sufficere potuisse; cum modò rursus presbyteros obstrepere, relatione Prosperi & Hilarij percepisset; ad Episcopos; in quorum illi Ecclesijs presbyterio fungerentur, scripsit epistolam redarguens in primis eos, quòd sinant, ipsis tacentibus, in Ecclesia loqui presbyteros, cum absq; Episcopo nihil illis concessum sit de doctrina præsumere. Est epistolæ exordium: *Apostoli verba præcepti sunt, apud Iudeos atque Gentiles sine offensione nos esse debere, &c.*

CXXC-IV

GALLICA NI PRESBYTERI IN SVRGENTES ADVERSVS AVG. SCRIPTA PER CALESTINVM COERCENTVR.

Post multa verò in Episcoporum reprehensionem finientium talia garrire presbyteros inculcata de sancto Augustino, cuius doctrina ab illis in suspitione hæresis temerè adducebatur, hæc ait: *Augustinum sanctæ recordationis virum pro vita sua atque meritis in nostra communione semper habuimus; neque vniquam hunc falsæ suspitionis saltem rumor aspersit: quem tantæ scientiæ olim fuisse meminimus, vt inter magistros optimos etiam antè à meis decessoribus haberetur. Bene ergo de eo omnes in commune sentierunt: vt pote qui vbi que cunctis & amoris fuerit & honoris. Vnde resistatur talibus, quos male crescere videmus. Nescis est hæc pati religiosas animas, quarum afflictione (quia membra nostra sunt) nos quoque conuenit macerari: quamuis maneat hos beatitudo promissa, quicumque probantur propter iustitiam persecutionem sustinere, &c.* iunguntur epistolæ capita quædam aduersus Pelagianos errores ab Apostolica sede olim & ab Africanis decreta Concilij, quibus deberent insiltere, qui sub Catholico nomine, licet Pelagium atque Cælestium anathemate condemnarent, eorum tamen defendere conarentur errores. Putantur illa capita esse Prosperi, qui (vt profiteri videtur) ea collegit ex decretis Romanorum Pontificum, simulq; Concilij Africanis, vbi idem auctor hæc habet in fine: *Profundiores verò difficilioreq; partes occurrentium questionum, quas latius pertractarunt, qui hæreticis resistunt, sicut nos non audemus contemnere, ita non necesse habemus astruere; quia ad consistendum gratiam Dei, cuius operi & dignationi nihil penitus subtrahendum est, satis sufficere credimus quicquid secundum prædictas regulas Apostolicæ sedis nos scripta docuerint; vt prorsus non opinemur Catholicum, quod appareat præfixis sententijs esse contrarium, his, inquam, profiteretur, profundiores quæstiones illas de prædestinatione sanctorum nequaquam ab Apostolica sede definitas; illasque tantum esse stabilitas, quæ ad condemnationem errorum satis posse sufficere viderentur.*

g. ca. 8. epist. 8.

CXXC-V

CALESTINI VS PP. 8. AVGVSTINVM MIRRIFICE LAVDAT.

Sed & illa ab eodem auctore inculcata notanda sunt, quibus demonstrant, non decretis dumtaxat Romanorum Conciliorum prorsus destrui Pelagianos errores, sed traditionibus Apostolicis, quas vsu & iugi obseruatione receperit Ecclesia Catholica, eosdem penitus labefactari; dum videlicet orari consuevit pro infidelibus, Paganis, Iudæis, hæreticis, schismaticis, atque lapsis, necnon catechumenis; sic planè docens, absque diuinâ gratia nullis non posse ad salutem accessum habere. Dumque rursus exorcismis & exufflationibus abiguntur à proxi-

CXXC-VI

TRADITIONIB. APOSTOLICIS HÆRESIS PELAGIANA CONFV-TA IVR.

mè baptizandis spiritus nequam, planè factis profitetur Ecclesia, peccato originali humanam naturam esse corruptam, & à fatana occupatam, ac Dei gratiâ indigere, vt liberetur.

CXXC-VII.

Prosp. aduer. Collatorum prope finem.

Quæ pro Prospero de Cælestini Epistola.

Sed quod ad dictam Cælestini epistolam spectat: sanctus Prosper qui eius scribendæ cum Hilario auctor accessit, cum aduersus Collatorem agit, de ea his verbis meminit: necnon de eodem Cælestino Romano Pontifice: Per hunc (inquit) virum intra Gallias istis ipsis, qui sanctæ memorie Augustini scripta reprehendunt, maleloquentia est adempta libertas, quando consultationum actione suscepta, & librorum qui errantibus displicebant; pietate laudatâ, quid oporteret de eorum auctoritate sentire, sancto manifestatâ eloquio, euidenter pronuncians quantum sibi præsumptionis istius nouit as displiceret, quâ auerent quidam aduersus antiquos magistros insolenter insurgere, & indisciplinatâ calumniâ in prædicatorem veritatis obstreperere. subdit his recitatum Cælestini de sancto Augustino nuper elogium, cui ista mox addit: Contra istam clarissimam laudatoris tubam, contra istam sacratissimi testimonij dignitatem audeat quisquam maligne interpretationis murmur emittere, & perperua sincerissimaque sententia nubem obliqua ambiguitatis obtendere? vt scilicet quia in epistola Papæ, librorum de quibus actum est, non expressus est titulus, hinc eos appareat non approbatos, & istam in sanctum Augustinum laudationem pro auctoramento fuisse collatam. hæc Prosper in eos, qui cum obniti literis Cælestini Papæ minimè auerent, in eis tamen haud approbatos esse omnes Augustini libros cauillabantur. Vnde subdit: Maneat planè, maneat ista conditio, vt horum librorum nouitas repudiata videatur, si in eadem causa eiusdem viri dissentit antiquitas, vt & inutile & incongruum iudicetur, quod ab his quæ contra Pelagianos condidit, dissonans inuenitur. ac paulò post: Agnoscam calumniatores, superfluo se obijcere, quod his libris non speciale neque discretum testimonium sit perhibitum, quorum in cunctis voluminibus norma laudatur: Apostolica enim sedes, quod à præcognitis sibi non discrepat, cum præcognitis probat, & quod iudicio iungit, laude non diuidit, & c. fed hæc sub Sixto emerferunt calumniosæ editiones, cum S. Prosper aduersus eos insurgens, contra Collatorem (vt dicemus) volumen elaborauit. Vides iam ex his, quantæ essent existimationis literæ Romanorum Pontificum.

CXXC-VIII.

Vinc. aduer. hæres. c. 91.

Vincen. Gall. d. 2. vers. 1.

Gemma de Script. Eccl. c. 80. Idè c. 64.

Meminit huius quoque Cælestini epistolæ Photius in Bibliotheca, vbi ait de ipso Cælestino: Scripsit quoque ad Episcopos Galliarum de fide sancti Augustini. Agit insuper laudatque dictam Cælestini epistolam etiam Vincentius Lirinensis, vbi ait: Sed & Papa Cælestinus pari modo, eademque sententia: ait enim, & c. post recentita verò eius dicta aduersus Nouatos, addit: Ergo hæc fuit beati Cælestini beata sententia, non vt vetustas cessaret obruere nouitatem, sed potius nouitas desineret incesse veritatem: quibus Apostolicis Catholicisq; decretis quisquis refragatur, insultet primum omnium necesse est memorie sancti Cælestini, qui statuit, vt desineret incesse nouitas vetustatem. hæc Vincentius de dicta epistola Cælestini, quam tanti ponderis esse docet, vt satis sit ad omnes hæreses euertendas nouas sententias in Ecclesiam inducetes; quo potissimum argumento tum Pelagianorum, tum aliorum omnium hæreticorum fundamenta idem auctor conuellit opere illo contra hæreses scripto, certè aureo. Ex quo intelligas, longè diuersum esse Vincentium hunc Lirinensem ab illo Vincentio homine Pelagiano, cuius sunt Vincentianæ obiectiones, quas sanctus Prosper egregiè confutauit. hic namque monachus Lirinensis monasterij fuit, ille verò vnus ex presbyteris illis Gallicanis, qui vnâ cum collegis inuidiosè sancti Augustini scripta carpebat, de quo Gennadius meminit, eius lucubrations recensens, eamque ab hoc ostendit esse diuersum, quem Lirinensem presbyterum nominat d; cuius etiam mentionem facit sanctus Eucherius in præfatione libri instructionum ad Salonium, quem vnâ cum Saluiano eloquentiâ & sapientiâ celebrem fuisse commendat.

CXXC-IX.

De Sulpitio Seuero.

Inter alios verò quos recensuimus Aquitanix presbyteros Pelagij fulgine denigratos, quos suâ epistolâ Cælestinus Papa insectatus est, fuit Seuerus Sulpitius ille disci-

pulus & scriptor vitæ sancti Martini, & sancto Paulino Nolano Episcopo amicitia coniunctissimus: Hic, inquam, arreptus & ipse ea alluione Pelagianæ hæresis in Aquitania potissimum exundantis, tandem magno Dei beneficio respicit, atque in se ipsum vindex infurrexit erroris. De eo enim ista Gennadius: Seuerus presbyter, cognomento Sulpitius, vir genere & literis nobilis & paupertatis & humilitatis amore conspicuus: & in fine post enumeratas eius lucubrationes ista addit: Hic in senectute sua à Pelagianis deceptus, & agnoscens loquacitatis culpam, silentium vsque ad mortem tenuit; vt peccatum, quod loquendo contraxerat, tacendo penitus emendaret. hæc cum Gennadius illius æqualis dicat, par est credere ipsum Seuerum hoc respuisse tempore, quo percelebris ista, de qua est sermo, Cælestini Romani Pontificis aduersus Pelagianos ad eiusdem prouinciæ Episcopos scripta epistola ipsi (vt credi potest) innouit, ex qua se ab ecclesia Catholica deuium esse sensit, & pharmacum ad euendum epotum venenum accipiens sanatus est.

Sed hic illud considerandum: quomodo hunc Seuerum Sulpitium dicunt fuisse aliqui Episcopum Bituricensem, quem Gennadius collega eius atque gentilis non nisi presbyterum nominet, & in eo ordine penitentem dicat esse defunctum? cuius quidem testificatione, hominis certè haud rerum Seueri ipsius ignari, vt potè in eadem prouincia viuents, aliquando existimauit, hunc diuersum esse Sulpitium ab illo, quem dicunt Episcopum Bituricensem; licet post Gilbertum, qui pro eo scripsit Apologiam, Archiepiscopum Bituricensem appellet. certè apud me maioris est auctoritatis Gennadius Mafsilienensis sui temporis res gestas scribens, quam quouis alius post plura elapsa sæcula aliter sentiens. Scimus in tabulis Ecclesiæ Bituricensis duos eius Ecclesiæ esse adnumeratos Sulpitios Episcopos, eosdemque sanctitatis titulo insignitos, & inter sanctos in Martyrologijs receptos, quorum alter Pius, Seuerus alter est dictus, alter decimasepuimâ Ianuarij, alter vigesimanonâ eiusdem mensis colitur. Neminem reperi antiquorum, qui hunc Seuerum, de quo est sermo, Episcopum nominet, verum tantummodò presbyterum, sicut & Honorius retexens Catalogum clarorum virorum. Sed & longè procul abest, vt qui in tabulis Episcoporum Bituricensium ponitur Sulpitius Seuerus sub Gunthranno Rege vixisse, interfuisseque Mafsilconensi Concilio sub eodem Rege celebrato, hic sit de quo est sermo: nam ille Sulpitius cognomento Pius dictus est, & sub Gunthranno Rege sedisse successorum Remigij, habet f Gregorius Turonensis: procul verò abhorret, vt Seuerus Sulpitius discipulus S. Martini ad Gunthranni tempora deduci possit: vnde planè fatendum sit in eas tabulas errorem illapsum, quod etiam in Notis diximus. Qui autem hoc sæculo illustrauit sedem Bituricensem, fuit sanctus Simplicius arbitrio Sidonij Apollinaris creatus Episcopus, de quo ad Euphronium, necnon ad Perpetuum sanctos Episcopos extant eiusdem Sidonij epistolæ, atque concio in eius habita electione. At de his hæc tenus.

Hoc eodem anno sub iisdem Consulibus sanctus Prosper missum ait Palladium ordinatum primum Episcopum ad Scotos: perductum quoque fuisse ad Hiberniam insulam, sed citò morte subductum ex hac vita migrasse, ex Probo, qui res gestas sancti Patritij scripsit, dictum est superius. Hibernorum quidem conuersionem Deus sancto Patritio referuauit: qui (vt tradunt) Scotus genere, natus ex sancti Martini Turonensis Episcopi sorore, ab eo clericus ordinatus, quadriennium sub eius institutione transiit: inde à sancto Germano Antifiodorensi Episcopo sacris literis imbutus. Vocatus verò à Deo ad Hibernorum conuersionem, non priùs illuc se contulit, quam Romam ad Cælestinum Papam accesserit, accepturus ab Apostolica Sede ad eius gentis conuersionem Apostolatium. hæc quidem Probus h ac Sigbertus: verum ille ab Amatore Episcopo ordinatum ipsum tradit Scotorum Antistitem; Sigbertus verò id ait factum à Cælestino Romano Pontifice Romæ; vnde in patriam rediens,

Gemma de Vir. illust. cap. 19.

CXC. NVM SEVERVS EVERTIT EPISCOPVS.

Greg. Turon. lib. 6. c. 39.

Sido. lib. 7. ep. 8. 9.

CXCI. DE S. PATRITII APOSTV AD SCOTOS ET HIBERNOS.

Prob. in vita S. Patritij, Sigbert. in Chr. & Bala c. 1.

diens, Hibernos ad Christi fidem suscipiendam conuertit. Res ab eo in eiusmodi Apostolatu gestas Probus & alij conscripsere, scriptaque ab eo elucubrata recensuere. Hæc igitur de Episcopatu Patricij post defunctum Palladium hoc anno eò missum, cum sub Cælestino Papa acce- disse tradant; ad finem anni huius, vel sequētis exordium, ante obitum Cælestini contigisse, affirmare opus est: si- quidem Cælestinus anno sequenti, mensè Martij, ex hac vita migrasse reperitur.

Vides autem omnibus esse perspicuum, ab Apostolica fede accipiendum esse Euangelium ad conuersionem Gentium; cum ex Orbis extrema parte, imò (vt cum Pœta dicam) ex diuisis toto orbe Britannis Patritius Romam se contulerit; quod & ab alijs factitatum, suis locis dictu- ri sumus.

Sed opponamus ad anni huius rerum gestarum præ- claram corodidem obitum magni viri S. Paulini Nolani Episcopi, de quo tanta superius tertio, quarto, & hoc ipso quinto tomo sunt dicta: quem hoc eodem anno X. Kalen. Iulij ex hac vita in cœlum feliciter migrasse, huius anni Consulibus Basso & Antiocho Vranius a eius discipulus scriptorum monumentis posteris commendauit: hunc il- lum namque putamus esse Vranium, cuius idem S. Pauli- nus meminit in epistola b ad sanctum Delphinum Burdi- galensem Episcopum.

Sed antequam gloriosum eius ad Deum transitum re- feramus, difficultas haud mediocris disquirenda, atque enodanda est: quoniam modo conuenire potest, sanctum Paulinum sese obsidem dedisse pro filio viduæ Regi Vandalorum in Africa, & post eius obitum remeasse Nola, ac deinde defunctum; si quem diximus in Africa regnasse primum Regem Genfericum, propagasse cum regno vitam constet, captâ Carthagine, annis triginta-sep- tem, sicque peruenisse etate ad annum Domini quadringentesimum septuagesimum sextum? Ceterum historiam illam totam à sancto Gregorio d scriptam, & à posteris acceptam omnibus (habes eam etiam à sancto Eulogio e Cordubensi citatam) haud putamus ob hanc causam leuiter reiiciendam: sed nec Vranium mendacem dixerimus sub huius anni Consulibus Paulini obitum referentem, vt contra eius assertionem, Paulinum adhuc vltra annos quadraginta quinque vixisse, aliquo modo dicendum ex- istimemus. siquidem qui ex annis ætatis eius tomo quar- to superius supputatis, ad hunc vsque deductis, reperitur peruenisse ad annos duos de octoginta, haud diutius vi- xisse putamus, vel aptum fuisse qui regium hortum cole- re valuisset.

CXCII.

S. PAULI- NI NOLA- NIEPISC. OBITVS.

a Extat a- pud Sur. tom. 3 die 22. Iunij. b Paulin. epist. 17. l.

CXCIII.

ORIECTIO DE PAULI- NOSE VI- CARIVM DANTE PRO FI- LIO VI- DVÆ.

c Victor de per. Vuan- dal. lib. 1. in fin. d Greg. dia- log. l. 3. c. 1 e Eulog. in documento Martyriali ad Floram & Mariã.

CXCVI

Quamobrem perplexitatem hanc alij enodare conati, eò confugiendum esse putarunt, vt ista de filio viduæ atque Paulino non sub persecutione Vandalica, sed Gothica sub Alarico dici debeant contigisse: qui- bus nequaquam assentiendum putamus, cum nihil penitùs de Africana prouincia sibi Alaricus vendicaerit, in quam securitatis causâ ab Vrbe profugij (vt vidimus) tamquam ad locum tutum, Gothis inaccessum, se con- tulerunt: constat verò præterea ex his quæ de eo dicta sunt, Paulinum post tempus Gothicæ grassationis in sua Ecclesia pacificè perseuerasse. Vnum igitur reli- quum est quod dici possit, Regem illum Vandalorum proximè defuncturum à Paulino prædictum, non intel- ligendum esse de Genferico, qui in regno consenuit, sed de fratre ipsius Gunthario Godigischli filio, quem cum fratre Genferico atque Vandalis transisse in Africam, Procopius f, Paulus diaconus g, & alij hauctores affir- mant, eumque dolo fratris Genferici e medio morte sublatus: huius enim interitum repentinum obuenu- rum potuit prædixisse sanctus Paulinus: captiuos au- tem illos ex Campaniæ oris in Africam abductos non bello aliquo, sed Vandalicæ classis inuasiõne, quâ poten- tem fuisse Genfericum, eaque infestasse Hispaniam, Italiam, insulas, & Orientales etiam oras, Victor i affir- mat. Scimus tamen, ad vitandum fraternæ cædis in- famiam, à Vandalis posteroiibus traditum (quod re-

f Proco. de bell. Vuan- dal. lib. 1. g Paul. dia- con. hist. Mi- sel. lib. 14 h Victor de per. Vuan- dal. lib. 1. in fin. i Victor de per. Vuan- dal. lib. 1.

ferunt Procopius & Iidorus) Guntharium nequaquam transisse in Africam, sed in Hispania à Germanis captum, paloquæ infixum, vel ab inuadente eum prauo dæmone esse necatum. sed dum aiunt, primo id Vandalorum Regi regnanti in Hispania accidisse, planè de eius pa- rente esse intelligendum apparet, quem primum inualis- se Hispaniam tradunt omnes; eumque regnasse ibi annos sexdecim, idem Iidorus affirmat. Ceterum quod ad Gun- tharium filium spectat, quanam ratione fit verisimile, vt transmissis Vandalis omnibus in Africam, solus reman- serit Guntharius in Hispania? Vandalos quidem omnes transisse ex Hispania in Africam, testatur Victor, qui eod- dem numerat octoginta millia. Sic igitur quæ de S. Pauli- no scribuntur & Rege Vandalico, vt ad Guntharium re- ferantur, nihil prohibet.

Quòd verò Victor res Vandalorum in Africa pro- secutus, nullam de Gunthario mentionem habeat: id eu- nisse apparet, quod persecutionem tantum Christiano- rum enarrandam suscepit; breuique libello res triginta septem annorum perstringentem, plurima omisisse opor- tuit, quod & ipse fatetur. Sed quod ad Vranium perti- net; ipsum persecutum esse Paulini obitum potius quàm vitam, idem ipse in præfatione ad Pacatum inscripta pro- fitetur. Post hæc autem à nobis edita, configit ad nos mitti Florentia à Magno Duce Etruriæ epistolâ S. Pauli- ni, descriptas ex antiquo codice bibliothecæ Mediceæ, post quas inerat Vranij de vita & obitu ipsius Paulini ad Pacatum scriptio. in qua integrè absque vnus apicis di- minutione legitur tota illa historia de redempto à sancto Paulino sui permutatione filio viduæ vsque ad eius ex Af- rica Nola reditum, prout à sancto Gregorio descripta legitur, vt euidenter appareat, ea quæ ab eo in Dialogis de sancto Paulino scripta leguntur, ab Vranio ipsum toti- dem verbis exscripsisse. Sed quid accidit? Cum videret librarius, vel quisquis alius ille fuerit, eadem quæ ab Vra- nio narrantur, scribi pariter à sancto Gregorio: super- fluum existimans repetere eadem, decentius verò ipsa ex- scribere ex sancto Gregorio Papa longè celebrioris no- minis auctore; eadem præterijt in Vranio; quæ inferius describeret ex Gregorio. Verum fidelius actum per scri- ptorem Medicei Codicis, quem non piguit post descripta ea omnia, vt inuenit in illa Vranij lucubratione, rursus eadem (relicto Codice vt inuenit integro absque decur- tatione) describere ex sancto Gregorio, cui hoc nomine debemus plurimum, dum adeò nobile historiam ex quo primum fonte manarit, ostendit, nempe ex Vranio, qui eiusdem sancti Paulini tempore vixit, ex eo verò ipsa flux- erit in Gregorium, qui post eum annis ferme ducentis ea descripsit, non autem contra ex Gregorio in Vra- nio confutam vlllo modo aliquis dicere poterit, qui in V- ranio connexionem verborum & sententiarum ipsius ac- curatè considerabit, in quibus scissuram facile recognos- cet. At de ipsa historia ab Vranio primum descripta ha- ctenus. Porrò eius obitum describit his verbis k: Cum an- te triduum quàm de hoc mundo ad cœlestem habitaculum vocaretur, dum iam de salute eius omnes desperasset, & duo ad eum Ep- iscopi visitandi studio conuenissent, id est, sanctus Symmachus, & Benedictus Hyacinthus*, ita in eorum aduentu recreatus atque reserectus est, vt oblit à omni carnali infirmitate, totum eis atque angelicum exhiberet affectum. Et quasi profecturus ad Domi- num. iubet sibi ante lectulum suum sacra mysteria exhiberi, scilicet vt vnâ cum sanctis Episcopis oblato sacrificio, animam suam Domino commendaret: simul etiam eos quos pro disciplina Eccle- siastica à communionemysterij extorres esse præceperat, ad pacem pristinam reuocaret. Et cum hæc omnia sanctus Episcopus lato atq; perfecto ordine celebrasset: subitò clara voce interrogare cepit, v- bi essent fratres sui. Tunc vnus ex circumstantibus, qui putauit, quod fratres suos, id est, Episcopos qui tunc aderant, quereret; ait illi: Ecce hi sunt fratres tui. At ille: Sed ego nunc fratres meos, Ia- nuarium atq; Martinum dico, qui modo mecum locuti sunt, & cõ- tinuò ad me venturos se esse dixerunt: è quibus Ianuarius simul Ep- iscopus & martyr Neapolitane vrbs illustrat Ecclesiam; Marti- nus autem vir per omnia Apostolicus (cuius Vita ab omnibus legi- gitur) Galliarum Episcopus fuit.

CXCV.

k Extat a- pud Sur. tom. 13. die 22. Iunij.

* Hydrun- tinus QVA CON- TIGE- RINT AN- TE PAULI- NI OBI- TVM.

CXCVI
Pf.120.

Et his dictis, extensis ad caelum manibus, huc Psalmum Domino decantavit: *Leuavi oculos meos in montem, unde veniet auxilium mihi: auxilium meum a Domino qui fecit caelum et terram. Deinde, collecta oratione, commoventus est a S. Posthumiano presbytero, quod pro vestimentis quae pauperibus fuerant erogata, quadragesima solidi deberentur. Quod cum audisset S. Paulinus, leuiter subridens ait: Securus esto, fili: crede mihi quia non deerit qui debitum pauperum soluat. Et ecce non longa interposita mora, ingreditur quidam presbyter de Lucania partibus veniens, missus a sancto Episcopo Exuperantio, siue a viro clarissimo fratre eius Vrsacio, qui ei per ipsum nuncium muneris gratia quadragesima solidos miserat. Quos cum accepisset sanctus Paulinus benedixit Dominum, dicens: Gratias ago tibi Domine, qui non derelinquis sperantes in te. De his autem quinquaginta solidis ipse presbytero, qui eos exhibuerat, manu sua duos* dedit; reliquos vero negotiatoribus, qui vestimenta pauperibus dederant, reddi mandauit. Inter haec autem, cum nox dies successisset, vsq; ad mediam noctem paululum quieti concessit, donec crudescente dolore, qui lateri eius nimis inerat, grauaretur, excitatus, multisq; etiã ex superfluo archiathronum visionibus fatigatus, vsque ad quintam horam noctis lassum atq; anhelum pectus duxit. Deinde adueniente luce, consuetudinem vir sanctus agnouit. Itaque vt solebat, excitatus omnibus, Matutinum ex more & ordine celebravit. Facta autem die, presbyteris & diaconibus atq; omnibus clericis exemplo Dominico pacem hereditariam predicauit. Transactis autem his, tacitus vsque ad vesperam perduravit. Deinde quasi ex somno excitatus, lucernaria deuotionis tempus agnoscens, extensis manibus, lentã licet voce, Parauit lucernam Christo meo, decantauit Domino.*

*decem

b 10. 20.

c Pf.131.

CXCV-
II.
TERRÆ-
MOTVS IN
OBITU
PAVLINI.
*Tum

Tunc deinde facta aliquandiu silentio, circa horam quartam noctis, omnibus qui aderant, sollicitè vigilatibus, subitò tam ingenti cellula eius terramotu concussa est, vt hi qui lectulo eius assistebant, exterriti atque turbati, ad orationem se iactarent, nihil tamen scientibus his qui proforibus consistebant: neque enim publicus ille, sed priuatus in cellula fuerat terramotus. Nam* ille angelicus susceptus manibus, debitum Deo spiritum exhalauit. Vidimus, fili carissime, & inter lachrymas atque singultus vidisse gaudemus, &c. subdit gemitus vniuersae Ecclesiae de eius obitu; praedicat & eius laudes, atque in fine ait: *Obijt S. Paulinus Episcopus X. Kalend. Iulij, Basso & Antiocho Cos.* Huius quidem Vranij scriptiois meminisse visus est Gregorius Turonensis, vbi ait d: *De transitu autem eius est apud nos magna lectio. nouisse hanc pariter Vranij lucubrationem sanctum Gregorium Romanum Pontificem, certum est, dum eadem de terramotu facta in eius transitu scribit. Hunc tandem beatum finem consecutus est ille, sui saeculi maximum decus & ornamentum, dignum inuentum, quem scriptis suis celebrarunt sanctissimi atque doctissimi viri Hieronymus in Oriente, Ambrosius in Italia, Augustinus in Africa, Prosp̄er & Eucherius in Gallijs hoc ipso saeculo, postea vero sanctus Gregorius Papa atque alij.*

d Greg. Tu-
ron. de glo-
ria Confess.
c.107.
e Greg. Pa-
pae dialog.
lib.3. c.1.

CXC-
VIII.
DE SCRIP-
TIS S.
PAVLINI.

f Hieron.
epist. 13.

Reliquit post se nobilissimi ingenij monumenta, licet attingere nunquam voluerit interpretationem diuinę Scripturę, non quidem inopiã doctrinę, vel tenuitate ingenij, sed potius admiranda animi summissione: nam sanctus Hieronymus scribens ad eum tunc tyrocinium aspiciantem, hæc ait f: *Magnum habes ingenium, & insunt am sermonis supellecilem, &c. scriperat enim librum pro Theodosio Imperatore, quo magnum ediderat specimen ingenij locupletissimi. Verum (vt diximus) cum se totum Christo addixit professione monasticã, nunciam stylo remisit, nec quicquam amplius scripsit, vt eaderet. Etenim quę reperiuntur eius epistolę, non non ipsius studio, sed industria sancti Amandi Episcopi Burdegalensis seruatae sunt. fatetur quidem id ipse Paulinus in epistola ad eum scripta, sed nondum cusa: vbi inter alia: *Legimus (inquit) in tergo epistolę annotationem epistolarum, quas meas esse indicatis: nam verè prope omnium mearum epistolarum ita immemor eram, vt meas esse non cognoscerem, nisi vestris literis credidissem. vnde manus accepi documentum charitatis vestrae, quia plus me vobis quam mihi notum esse perspexi. hæc ipse ad Amandum. est epistolę illius exordium: Omnia tempus habent, & tempus omni rei sub caelo est. habet eam codex Vati-**

canus atque Nolanus. Sed si quę carminibus cecinisse, pieque lusisse reperitur, eadem amicorum diligentia custodita putamus. Est celebris memoria eius in Dei Ecclesia, a qua indelebili notã in tabulis Ecclesiasticis illibata seruatur, & die natali ipsius anniuersaria celebritate recolitur. At modò de Paulino fati, cuius rebus præclarè gestis tertium, quartum, & quintum hunc Annalium tomum decorauimus; ex quibus, quantus ille vir fuerit, quisque intelligere valeat.

IESV CHRISTI
Annus 432.

CAELESTINI PAP. THEOD. 25. IMP.
Annus 9. VALENT. 8.

CHRISTI annus quadragesimus trigessimus secundus Consulatu Aëtij & Valerij in Fastis Properi & Casiodori notatur, quorum prior in Occidente, posterior verò primarium magistratum est assecutus in Oriente. Illuxit planè annus iste sui exordio Romanę Ecclesię lætus; cum suscepta legatione Orientalium, de impij Nestorij deiectione, Maximiani verò promotione, literis à sancta Synodo, necnon à Theodosio Imperatore, atque etiam à Maximiano Constantinopolitano Episcopo ipse Romanus Pontifex Cælestinus certior factus est.

I.

II.
CAELEST.
ANTE OBI-
TVM GAV-
DVM EX
PRAELI-
GATIONE-
STORIO.

g Luc. 2.

Erat planè ipse sanctissimus senex instar Simeonis Prophetae, expectans redemptionem Israël. Quippe quod (vt suis ipse testatus est literis, quas proximè reddidit) sumus, datis ad clerum & populum Constantinopolitanum præ nimio dolore & animi angore ob pessimum datam Catholicam fidem ab impio Nestorio & eius sectatoribus, iam somnus recesserat ab oculis ipsius. Sed & sicut cum Simeone erat expectans redemptionem Israël; ita etiam cum ipso, factus iam voti compos, cygneis modulibus occinens canticum illud g: *Nunc dimittis Domine seruum tuum in pace, quia viderunt oculi mei salutare tuum, &c.* exauditus à Deo, hoc anno post tres menses (vt dicemus) ex mortalitate subductus, vocatus est ad coronam, quam de salute fide Catholica, & seruata facta tecta Christi diuinitate, & eius matris sanctissimę dignitate, accipere dignus fuit.

III.

Reliquit tamdiu ipsum Dominus in humanis, quantum opus esset ad communem lætitiã mutuò participandam reddere literas gratulatorias, quas acceperat, recinens victorię canticum ex Occidente, quod præcinnissent Orthodoxi magno gaudio in Oriente, scribens postremas omnium literas, à quibus acceperat, nimirum ad sanctam Synodum, Theodosium Imperatorem, Maximianum Episcopum, & clerum, populumque Ecclesię Constantinopolitanę. Sed cum audis reddidisse ad eandem Ephesinam Synodum literas, ne putes adhuc eam Ephesi perseuerasse, iam (vt vidimus) superiori anno dimissis Episcopis: sed ad Patres qui conuenerunt, vbiq; degentes, eas datas Encyclicas esse scias. Sunt hæc nouissima sanctissimi Patris epistolę, vltima eius elogia, ob id dignę vt verbatim hęc describantur: quæ ex eo, puto, gratiores accipientur, quòd nondum alicubi editę habeantur. Accepimus nos eadem cum alijs eiusdem Pontificis superiùs redditis ab eodem docto viro Antonio de Aquino, de quo superiùs. Prima igitur Cælestini epistola reddita hoc anno mense Martij; ad sanctam Synodum per legatos inde missos sic se habet:

Cælestinus Episcopus sanctę Synodo apud Ephesum constituta.

Tandem malorum sine gaudendũ est. Tandem nobis omnibus in commune dicendum h: *Dextera tua, Domine, glorificata est in virtute, dextera manus tua confregit inimicos. proprie namq; ipsi constructi sunt; quando iniqua loquentium, dicente David i, os videamus esse destructum. Huiusce tamen tam fideliter peractę*

IV.
h Exo. 15
EPHES. C. 6
LEST. PP.
AD SYNO-
DVM.
i Psal. 62.

* fideles Dei
a Phil. 2.
LAVDAT
STVDIVM
PATRYM.

b 1. Tim. 2
* ego

c 1. Io. 5.
d 1. Io. 2

e Psal. 25

f Psal. 24

V.
DE NESTORII DEPOSITIONE, ET ORDINATIONE MAXIMIANI.
g Luc. 1.
h Psal. 9.
i 33. & 111.
k Psal. 52

k Ioan. 1.

VI.
DE THEODOSII AVGVSTI PIETATE.
* militat Aug.

l Mat. 25

m 1. Tim. 3.

rei vos executores, defensores nobiscum videmus fuisse fidei * sacerdotum, qui convenientes in vnum, & secundum Apostolum a, no qua vestra sunt quaerentes, sed qua Christi Iesu, negotium Domini minus egistis. Apud vos ergo de vestra loquimur sanctitate, quorum in omnem terram sonum gaudemus exisse, cum & in finem eiusdem Orbis praedicta veritatis a vobis verba venerunt. Deus noster non patitur latere quod praestitit; quia numquam beneficia superna celantur. Ita namq; sit, vt tanto munere innotescere celestis, pro voluntate diuina (sicut scriptum est b) omnis homo saluus fiat, & veniat ad scientiam veritatis. Loquitur ergo * victoribus, & qui in praedium solam contra hostem portauerunt fidem, qua, & Ioanne dicente Apostolo c, vicit & mundum: Vobis eiusdem proprie perscribo sermonibus d, qui secundum diuinam paginam, vt patres cognouistis quod ab initio est; & vt iuuenes, dum fortis estis, & verbum Domini in vobis manet, vicistis malignum in talibus socijs gratulantes. De hoc euentu minime dubitabamus: habuit animum nostrum fiducia sperandi, qui vobis videremus diuinae causae pondus incumbere, quos bene admodum noueramus, secundum illud Propheticum e, dissipte congregationem malignorum, & cum impijs non esse sessuros. Optime ergo hoc credidi, quia contra nocentes atq; peruersos (sicut supra dictus ait f) innocentes & recti adhaerent mibi.

Vna igitur eademq; relatione per filios nostros religiosos & Deo amabiles viros Ioannem presbyterum & Epictetum diaconum deiectionem iustam, & exaltationem didicimus iustiorum; illud quod in Euangelio legimus, approbantes g: Quia Deus noster exaltat humiles, & potentes de sede deponit. A qua sententia ille noster sapientissimus minime deuicit, qui ait h, a Deo nostro humilium seruatam memoriam, & perdit a superbiorum: quod quando magis videatur impletum, quam nunc, cum Saluator noster parans bene meritos honorare, offa i hominum sibi placentium disspauit, & prouiso pastore dignissimo feralem lupum de ouibus suis immaculatam agnus eiecit? Legimus eius a vestra fraternitate scripta primordia, nec quisquam nostrum mirari potuit, quia nota dixistis: assertio impendatur incertis, testimonium comperta non querunt, bonorum hunc actuum palastra semper exercuit: talem hunc didicimus, qualem in literis inuenimus; talem certe (vt breuiter dicam) qualem Doctores noster esse praecipit sacerdotem; vt conuenienter omnium iudicio mereatur audire k: Ecce verum homo Israelita, in quo dolus non est. Nonne laudibus in eum vestris ista conueniunt? Taliter denique, qua dixistis, audistis. Talem successorem querebat sanctae memoriae Sismij beata simplicitas, vt locum suum non nisi sui similis obtineret: etenim melius agimus, si abstinentes iam ab illius sacilegi nomine, sedem vacasse dicamus. Actum est diuino iudicio, vt hunc Ecclesia pro remedio mereretur. Denique discordiam tulit, & concordiam reddidit ordinatus: Quid non poterit prestare per tempora, cuius hoc primordia praestiterunt? Haec de eo inuicem dicimus, quem pax reparanda querebat. Interfuisimus, nec nos diximus absentes, cum eius capiti verba mystica dicerentur, cum redderetur omnibus diuinae laetitia salutaris: postremum nemo illic Catholicorum defuit, vbi omnes in comune vicerunt.

Latati prater ea sumus clementissimi de hoc & Christianissimi Principis testimonio, cum epistolis dilectionis vestrae eius sententiam videremus esse concordem. Nec mirum est, si cor Regis, quod est in manu Dei, cum his senserit, quos eius noverit sacerdotes. Ita quae sermo regalis diuinas res exequendo multiplicat in * Augustus: felix Imperium, cui militat executio diuinorum; nec hic minus felix, quem praedicat dominatio mundanorum: hoc testimonio dignus est, qui ordinandus probari, non qui improbari potuit ordinatus. Scimus quo itinere sanctus frater & Coepiscopus noster Maximianus, quibus gradatim stipendijs ad fastigium sacerdotale peruenit, non hunc diuinarum gloria, non velut in potentia cupidum, qui solet inesse ambientibus, honorum saltus euexit: suffragio pauperum, quibus fidelis seruus & prudens cibum dabat in tempore, super omnia Domini sui constitutus est bona l; & tamen etiam si desiderium fuit Episcopatus, non nisi propter opus bonum (sicut ait Apostolus m) concupiuit: ita Deus noster, & quid velimus, & cur velimus, attendit. Quis dubitet, posse magis agere praesidentem, quod potuit exercere subiectus? Exosus & blasphemus istud officium non poterat habere, id est, corporum curas, qui nitentur animas vulnerare: facta est ruina eius magna, tam ruina magna, quam praua doctrina. Nunc qui de praeiteriti emendatione gaudemus, cauere nos conuenit in futurum, ne possint

magis ac magis qua abscessi sunt pullulare: quia necesse est, quocumque pestis haec loci sit nostri corporis membra vexentur, & per patientiam nostram peiora prioribus nutrita videantur.

Scriptimus clementia Principali, vt de sanitate medio longius infirmitas auferatur. Didicimus namq; hunc Antiochiam reuertisse, atq; sibi illic, vnde venerat, viuendi praesentiam facultatem. Innocentum exitum est istud exilium. Aspiciamus diligenter quid illic possent parere, quae illic sunt ante concepta. Non est noris suadere difficile: in oculis est eiusdem ciuitatis Ecclesia, qua per hunc perijt sacerdotem: & tamen laboramus aduertere quis cui fuerit causa peccati; nisi forte (quod pro quiete Ecclesiarum dicimus) deceptum se ille demonstrat, deserendo damnatum. Sed quis illic speret aliquem posse corrigere, vbi arcem tenere videat peruersitatis auctorem, vbi colatur ab omnibus exolatus? Magna illic est (quod lugentes dicimus) desperatio sanitatis, vbi (sicut Isaias dicit n) omne caput in dolore, & omne cor in aestu: ita a pedibus vsq; ad caput. Quando ibi membrum aliquod habere poterit spem salutis, vbi periclitatur corporis tota compago? Elaborate, fratres carissimi, elaborate, obsecro, vt vere tollatur de medio vestrum o qui hoc opus fecit: sola decet tales homines solitudo: vbi enim debet hic inuenire solatium, qui sic tractant vbiq; regnantem?

Per acta est a vobis totius summa negotij: agendum nunc est quod instat & restat, ne sit in vacuum laboratum. Longius quidem sumus positus, sed per sollicitudinem totum propius intuemur. Omnes habet beati Petri Apostoli cura praesentes: nos non ante Deum nostrum de hoc possumus excusare, quod scimus: nam quamquam haec qua loquimur, sanctis a vestra tacuerit, agnosimus tamen omnia diligentius requirentes. Tantae igitur causae finis, qui superest, actibus vestris, quae respondeat: quia nolumus in modico vos deesse, qui modica peregristis. Adiutorio apud Reges terra his estote qua scripsimus: norunt & ipsi quid suis debeant prestare temporibus; sciunt quod Catholicae fidei fundamentum sua regna subsistant. Pura ab hereditibus sanctis paterna & auita credulitas vena seruat: fluit ab illis incorrupta per posteros, nec hanc in his aliquis vnquam limus infectit: custodit fortis, cui fidelis est cursus exordium; cum id quod in origine acceptum est, videtur in prole.

Canem & operarium malum pariter persequamur: facite praesentes, quod hortamur absentes: nam cum hanc curam generaliter omnibus debeamus, praecipue tamen nos conuenit Antiochenis praecipitanti bus subuenire, quos pestifer morbus obsedit. Absoluamus modis talibus ciuitatem, in qua (sicut Actus Apostolorum loquuntur p) dictos primum legimus Christianos: omnibus virtutem praestemus, quibus secundum religionem debere nos nouimus quod vocamur. Hanc autem sollicitudinem nostram praesentes probantur Deo amabiles filij & carissimi atque animis nostris acceptissimi Ioannes presbyter & Epictetus diaconus, quos reuersos ad vos festinat remissimus sollicitus hoc agentes, vt quos diebus Dominicae Natiuitatis accepimus, Resurrectionis Dominicae tempore redderemus.

De his autem qui cum Nestorio videntur parumpie consensisse, atq; se socios eius sceleribus addiderunt, quamquam legatur in eos vestra sententia, tamen nos quoq; decernimus quod videtur. Multa perspicenda sunt in talibus causis, quas Apostolica sedes semper aspexit. Quod loquimur, Caesarianorum testantur exempla, quod spem de Synodo hucusq; gesserunt. Habent, si respiciant, copiam reuertendi: quod his solis non perimitur, quos proprie cum auctoribus hereticos omnium fratrum constat subscriptione damnatos. Per Dei namq; misericordiam aliquos ex eorum numero ad nos iam redisse gaudemus. Quod hoc consilio factum est, vt quos conscientia mixta non poterat, saltum sententia separaret. Hoc moneo, vestra fraternitas sequatur exemplum: sit caput sceleris cum his quos Synodalia loquuntur statuta, damnatum: reliqui quos cum hoc sentientes in comunione Ecclesiastica non habemus, in ciuitatibus suis, & se in nostro collegio noverint: non futuros, nisi secundum Ecclesiasticum & Christianorum Principum constitutum, damnata heresim auctoribus socijs damnatis, se profiteantur Catholicos sacerdotes. Quam formam etiam circa eos volumus custodiri, qui subripiendum ex Ecclesiasticis causas a Christianis Principibus crederunt, & alio ordine rursum Ecclesias occuparunt.

Antiochenum vero, si habet spem correctionis, Episcopum a vestra fraternitate volumus conueniri: vt nisi qua sentimus, senserit, nouellam blasphemiam eodem exemplo scripta sua professione condemnans, intelligat de se quoq; Ecclesiam, quod fidei nostra respice

VI.
DE NESTORIO LONGIGVS ABLEGANDO.

n Esai. 1.

o 1. Cor. 5

VIII.
SOLICITVDO CYRACAE PASTORALIS ROMAE PONTIS.

IX.
DE LIBERANDA ANTIOCHIA A NESTORIO.
P Act. 11.

X.
QVIRECIPIENDI AD ECCLESIAS SYNOPSIS PISCOPALIS.

XI.
DE IOANNE NEPISCOPO ANTIOCHENO.

Etus imperat, ordinare. Credendum tamen de diuina est misericordia, quod omnes in viam redeant veritatis, si de supradicto loco horum malorum caput & causa auferatur. Dat. 1d. Mart. Aetio & Valerio Cons. haec tenens epistola Caelestini Pontificis ad Episcopos qui Ephesi conuenerant ad sanctam Synodum: quibus potissimum de Nestorio Antiochia pellendo quam prudensissimè egit. Quae enim damna ibidem eius comoratio attulerit Catholicae Ecclesiae, res postea gestae, inferius suis referendae locis manifestabunt: vt planè certum apparuerit, grauissimo Ecclesiae & Imperij damno distulisse Theodosium ferò nimis sapientè parere quantocyus Caelestino. Sed iam ab ipso Caelestino ad eundem Theodosium hoc eodem anno & die datas literas videamus.

Caelestinus Episcopus Theodosio Iuniori Augusto.

Causis suis diuinam prouidentiam praestitisse quod sperabamus, agnouimus: nec enim aliud futurum mentes poterat aspicere Fidelium regnatis vobis, quam id quod euenisse gaudemus, vt praedicatio in Deum impia concideret, & cum suo auctore noui dogmatis damnata prauitas deperiret. Illata quidem fidei bella sunt, & Regis aeterni sacrilegis verborum iaculis natiuitas appetita: sed vos, Christo Deo nostro auctore, regnantes, hostes impios fidei vestrae virtute vicistis, caelestem resocantes triumphum, per quod religioso munimen in perpetuum praestetis Imperio. Verè enim prophetica gloria vestra vox conuenit, & regnum vestrum dici potest regnum omnium saeculorù, quod defensione fidei meritis propagatur, & crescente sanctae religionis obseruatiã, Christiane insertum reuerentia semper augetur, gloriosissime & tranquillissime imp. Auguste. Ecce nunc domus Domini orationibus vacat, & vestrum per omnes ecclesias Deo nostro oblati sacrificijs commendant Imperium. Nil, amoto perturbatoris ausu, scandalis licet; pestifer vltimus animas hominum sermo nõ vulnerat: salutem omnibus suarum animarum, dum vniuersali Ecclesiae cõsultis, reddidistis. Haec est vestra praedicandi regni vestri clementia; per quam non terra, non prouincia, sed omnium anima sunt defensa. Impunitus hanc omnino victoriam, quam nõ bellis, non gladijs; sed solã deuotione, quã Deo estis dediti, conquisistis.

Manet hic gloria vestra titulus, & manebit, vt nulla illum etas, nulla vetustas aboleat: aeterna enim sunt, quae aeterni Regis amore praestantur. Sic Abrahã fides seculis durat. Dauid Regis meritum Dei zelus fecit esse perpetuum, cum inimicos Dei suos credidit imicos, & disset quos Deo odibiles approbasset. Elias etiam Prophetã falsã prophetãntes non fuit cõtentus refellere, sed etiam in illos voluit vindicare, vt eos persequendo perderet, quos in perditionem niti sui populi peruideret. Par tibi cum illo gloria. Ille falsa prophetãntibus resistit, tu falsa docentibus. Ille mentientes in Deum Prophetas persecutus est: tu de Christo Deo nostro praedicãtes impia abigis sacerdotas. Ille tantum vindictã intentus est: vestra pietas sic impia vindicat, vt quae sunt religiosa defendat: nec enim sufficeret abegisse morbos, & pestilentiam repulisse, nisi & salubres auras redderes, & vitalem in seclis substantiam ministrares, & aalem illi Ecclesiae constituendo Pontificem, qui olim hoc se dignum fastigio omnibus, quibus notus esset, approbasset. Fert illi ac si sui corporis parti Romana testimoniu, quã hunc semper inter suos habuit, & numerauit Ecclesiae: ferunt suorum merita, quibus sancte adhaeserit, decessorum. Ita enim reuerendissima memoria viro Attico Catholicae fidei propugnatori fortissimo mente pariter & officio coharebat, vt iam tunc futuri in eodem Episcopatus insignia praluceant.

Sed sit hoc arcano diuinae maiestatis arbitrio, vt in posterum quaecumque sunt meliora seruentur, & ad quietem per aliqua turbatorum scandala veniantur. Debitum est fratri mei Maximiani Episcopi gloria, vt aliquem illi pralatum fuisse in hoc quod sustulit, ciuitas penitet, & nunc electo eodem ille se integritatem fidei debere sentiret. Sed huic tamã pro suo merito illius Ecclesiae sacerdoti electo taliter, & consensu sanctae congregationis, quae interfectus, ordinato, ad componendum Ecclesiae statum, & omne vulnus prauae heresim radicis euellendum, ne audeant quae abscissa sunt, pullulare, obsecramus & poscimus sub illius inuocatione, quem coitus fidei vestra, vt consuevit, arma praestetis. Nunc enim est omnis opponenda custodia, ne rapax lupus ab oculibus Domini gregis, cum sauerit, exclusus, rursum serpentino lapsu ad mortem pertueniat animarum, effusus quã potest parte cuniculis. Nec enim potest quiescere, cum praeda sua rapidus cupiat incubare. Munimè sanis, remedia praebete sanandis, vallate muris vestrae fidei religionis Ca-

tholica veritatem, per quos & credentes muniti sunt, & tanti sequaces erroris non audeant introire. Hic enim plenus victoriae vestrae fructus est, nihil relinquere, quod rursus Dei Ecclesiae debeat formidare. Quem igitur vniuersum eiecit sententia sacerdotum, in praedicatione sacrilega perdurans, eum vestra clementia ab omni societate remoueat, vt facultatem aliquos perdendi non habeat.

Religiosos vero filios meos Ioannem presbyterum & Epictetum diaconum tãre rei nuncios cum totius Ecclesiae gratulatione suscepimus; & lectis in totius cõgregatione Christiana plebis apud beatissimum Apostolum Petrum vestrae pietatis apicibus, Deo nostro pro vobis vota per soluiimus. Ita enim ad nos, agente Domino, peruenerunt, vt ad eum diem, quo Christi Dei nostri Natalem secudum carnem cui questio inferretur, cõcurrerent, & impietatem conuictim vniuersa congregatio confutaret.

Causa fidei congruè & Ecclesiastica & pauperum utilitatis causa subiungitur; vt qui integritatem fidei praestitistis, pauperum quoque commodis consulatis. Illustris et sanctae recordationis Proba possessiones in Asia constitutas longã a maioribus vetustate sic reliquit, vt maiorè summam reddituum clericis pauperibus & monasterijs singulis annis praeceperet erogandam: sed haec possessiones ibidem constitutae in damnum pauperum, huius negligentia (vt grauius nã dicamus) qui his praeseruat, ea sunt ratione tractatae, vt non solum consueta nõ soluerent, verum etiam subreptitia impetratiõne earum iustum dominium videretur. Rogamus pietatem vestram, vt religiose & illustri domui & Ecclesiae id pro clementia vestra praestetis, vt omnis ab his insidiantium inquietudo discedat, vt tam Ecclesiae quam suis dominis sit tutã possessio. Quod inde alimonie pauperum acquiritur, vestrum esse credetur. Dat. Idibus Martiarum, Flauio Aetio & Valerio V. C. C. Cons. Rursum verò eodem quoque die hæc scripsit ad recens electum Constantino-politanum Antistitem.

Caelestinus Episcopus Maximiano Episcopo Constantinopolitano.

Vidimus & amplexi sumus fraternitatem tuam in literis tuis; talemque sanctitatem tuam, qualem noueramus, inspeximus, simplici scilicet puritate gloriosum, & mentis fulgore potius quam honore perspicuum; quem in se atque in statum suum illa, de cuius fide semper gloriabamur, Ecclesia, quae nunc te Praesulem diuino iudicio, postquam illum qui eam obidebat eiecit, accepit. Sume gubernacula nota tibi nauis, eamque, vt didicisse te ex tuis prioribus nouimus, rege. Obfiste vndis, quas ille ventus, qui & a nauis vectores abegerat, sed omnibus inimicus excitauit, omni eam laterum cupiens cõpage dissoluere, vt rapidus eam posset vorticibus deuorare; profusus falsum (quid enim non iniquitas proficitur?) gubernatoris officium, vt videretur regere, quos perdere nitebatur. Adhuc te excitat ab eodem vnde circumsonant, & elati fluctus vel procellae sollicitant: resiste peraugil, & commissa tibi nauis magister, salutis cõmissorum tibi quã potes curã succurre. Fac quietum mare esse, quonauigas: fac tuã arte tutam nauem post eas tempestates, quas susculerat, quã gubernas. Illum sequere piscatorem, qui maris aquas pedibus, vt ad Christum Dominum nostrum, quem ambulantes in mari viderat, posset peruenire, calcavit.

Sequere priorum, a quibus eruditus es & nutritus, exempla Pontificum, beatissimi Ioannis in praedicatione scientiam, sancti Attici in repurgandis heresibus vigilantiam, decessoris tui Sisinij, cuius te successorem credimus, simplicem puritatem; vt de illa (vt solebamus) gratulemur Ecclesiae. Congrega sparsos; piungis, animum, qualem te habere nouimus, in eos quos dissipauerat perturbator, exerce. Congrega populos tuos ad matris suae vbera: reuoca quos inibito veneni sapore abstraxerat inimicus. Cõfirma in fide, quos videris appetitos: cura quos inspexeris vulneratos; remoue qui nõ sentiunt medicinã: interdum enim dolor dolore tollitur, & cum ea quae sunt noxia praeduntur, salus reliquis praeparatur. Latus campus est, frater charissime, in quo gloriam & vigilantiam pastoris & benigni sacerdotis exerceas, & sapore mentes Christiana salubritatis infundas: vt plus in reparando potuisse te liqueat, quam ille potuit in ledendo, qui imitator diaboli maluit esse quam Christi, perturbans omnium Ecclesiarum quietem, cui nunc debemus operam in commune praestare, vt omnium vna fides & vnus sit animus sacerdotum. Teneat manus tua Dominicum ventilabrum, & purget aream creditam tibi, vt à frumentis palea separentur, & omne, iuxta mandatum a Christi Dei nostri, horreus triticum aggregetur.

XII. CAELESTINI PAPAE EPISCOPI AD THEODOSIUM.

XIII. QUOMODO REGNUM THEODOSII SIT FVIRVM PERPETVVM.

XIV. DE MAXIMIANO ELECTO EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO.

XV. LEGATI ROMAM PERVENERUNT DIE NATALIS DOMINI. *celebrabamus.

XVI. POSSESSIONES A S. PROBÀ RELICTAS COMMENDAT.

XVII. CAELESTINI EPISCOPI AD MAXIMIANVM.

XVIII. EXHORTATIO SEQUIMAIORVM VESTIGIA.

Luc. 3.

XIX. DEREPEL LENDIS PELAGIA NIS.

Locum impietas nouella non habeat, & compresso olim per totum Orbem sua damnatione noto Caelestiano errori a tua vigilantia resistatur; ut quicumque huius dogmatis sunt sequaces, ab omni societate hominum repellantur. Obsistat illis per te Spiritus sanctus his in omnibus, qui ad has quascunque conantur prouincias peruenire, ne eorum impia praedicatorum resurgat. obsistite eis: ita enim, ut damnetur quocumque perueniunt, innotescant, & tamquam non illis sententia toties repetita sufficiat, longinquas terras, remotasq; prouincias inquietant: sed eos ille persequitur, cuius fidem sua prauitate persequi nitebantur. Sed quod se abscondant, ad quas latebras confugiant, sua se impietate prodentes, non possunt. Filios uero nostros religiosos viros Ioannem presbyterum & Epictetum diaconum cum magna letitia suscepimus; & cum maiore gratulatione remisimus. Dat. Idibus Martijs, Flauio Aetio & Valerio VV. CC. Cons. haec ad Maximianum Caelestinus. Ad clerum autem eiusdem Ecclesiae, & populum eiusdem ciuitatis per eisdem legatos ista conscripsit, quae non nihil deprauiata, omni industria emendare curauimus:

*inuenire

Caelestinus Episcopus clero & plebi consistentibus Constantinopoli.

XX. EPIST. CAELESTINI PP. AD CONSTANTINOP. a Rom. 8.

Exultatio matris est congregatio filiorum: deniq; latatur Ecclesia, ita se filios, quos diabolus dispererat, iterum congregasse, ut ex his, nisi filius perditionis nemo sit perditus: quia cum filium suum nequaquam pater agnouit. Illum namque ex quo erat (sicut legimus) imitatus, uobis legitimis Dei filijs hereditatem conabatur auferre, quos dicente Apostolo, pro fide uestra & haeredes a Dei, & Christi nostri futuros credimus coheredes. Non ergo ei palmam de his referre permisum est, qui de ipso magis per arma fidei triumphantis: uictores uos, immo communis Regis de hoste uictoriam loquitur tyrannus exclusus: uicit in uobis, cuius incerta ferri diuinitas putabatur. Separatur prauitas, quae questionem dixerim quam sibi unusquisque bene credens debet simpliciter aperire. Quis enim ad examen uocare audeat Deum, eumq; discutere qualiter uenerit subuenire? Non fuit difficile Deo posse quod uoluit, cum dignatus est liberare, qui potuit. Sed unde illi peccatori in tanta caligine sua lumen non uidere? Unde terrenis argutis in superioribus positam colligere ueritatem? Haec in tenebris suis uidere non possunt, qui lucerna illius uerbum nesciunt, quod esse lumen semitis suis Dauid Propheta testatur. Cum quo Psalmographo (ut supra diximus) matrem latantem, in uerum suum, quem dispensatio hucusque ridicula & blasphemata turbabat, reuersis filijs, cantare delectat. Ecce quam bonum & quam iucundum habitare fratres in unum. Competenter haec ergo uerba de eo fuerim mutuatus: mihi namq; ex parte maxima, ueneranda ex Trinitatis auxilio, Ecclesia uniuersali quietem & summam praesentium uendico gaudio, quem nunc usq; omnes qui scandalizabantur uerebant, & infirmitas aliquantum faciebat infirmum.

*natiuitas

CONGRATULATIO DE PROSTRATO HAERESIBUS ARCH. b Pf. 118. c Pf. 112.

d Pf. 132.

e 2. Cor. 11

XXI.

Meminit charitas uestra, apud uos mihi dudum de patientia fuisse sermonem: iactanti quia debui semina sacerdos in animo Christiano, nec me in uobis seges expectat a decept: quid enim patientia uestra a meis intulerit, ipsis fructibus approbatus. His inuidens seuerat perituram zizaniam intra aliquantum mentes agricolae periturus; seuerat longe aliud, quam acceperat seminandum, uel inuenerat seminatam. Habemus certe fidei uestra semina, quae ipsius Domini sermo uel Apostolorum doctrina iactauit: quae quoties ista contingunt, non ea terra qua suscipit, sed alia superflua corrumpunt: nihil uestra simplici fidei mesis Domini poterit imputare, qui in Euangelio auctorem zizaniae interrogatus ostendit. Illi tunc dixerim: In bono semine unde zizaniam? Nos dicamus: In tanto regno fidei unde perfidia? Respondemus tamen uobis sermonibus Christi: Homo inimicus hoc fecit. Qualiter uos exercuit priorum palastra, doctorum fortitudo uestrae mentis. . . adstruxit: ipsis agnitionem debetis huius erroris, quorum hic indignus laudibus fuit, qui bona tam gloriosa despexit; non partem columbae simplicitatis, sed in toto studuit serpentis astutiae.

XXII. COMPARATIO IV DE ET NE SJORII. f Act. 2.

Nec mirum, si parans occidere simplices animos, eum suadendo secutus est, qui suadendo primus occidit. Denique uerbis illum legimus decessisse; hic inferre mortem non nisi per uerba tentauit. Non tamen in punitum suum est secutus auctorem, quando Iudeus Episcopatum alter accepit. turē uirumq; tenet una sententia;

quia in unum (sicut legimus) ambo peccauerunt. Sit licet ante oculos nostros Saluatoris nostri calumniator & traditor; tamen deliberare difficile est inter discussores natiuitatis, & mortis auctorem. Facti sui uidelicet uacuum statim Iudam penituit, praueuient exitium oris supplicium proditoris: ille statim laqueum, peccatum suum confessus, elegit; hic impietatis pertiniacia gloriatur. Nec ego perfidia huic dabo nomen erroris, non est error impietas omnis. denique quoties Ecclesiae, uel eius quieti diabolus inuidus fuerit, intra eam nata contentio saluam seruauit ipsius certaminis causam, quo proficiebat iste conflictus, quo laborabatur, non ut religione quibus uinceret, sed ut ipsa religio uinceretur. Meministi certe eius, quia necesse est meminisse blasphemiae: sed iam obliuionem tantorum malorum uolo sanctis mentibus imperat am: ex animis, qui sublatus est oculis, tollatur; tollatur, inquam, qui sic uocatus est praecursor inferni. Habuit crebras sinister praedicator infidias, tetendit arcum suum frequenter (ut legimus) & ore suo spicula uenat a iactauit; neminem tamen uestro in numero, quem feriret, inuenit: reuorta in se tela redierunt, postquam sagittae in obscuro relictos corde non potuit, & nihil in filios lucis licuit filio tenebrarum.

MALITTA AB ERRORE DISTINCTA.

g Pf. 10.

Quae nos de uobis in bello intestino positus cura atq; sollicitudo tunc habuit? In modum dierum duximus noctes, quia talibus causis omne tempus angustum est; non oculos somno declinauimus in quietes. Quem enim caperet dilectio dormiendi, sic vigilante raptore, nesciebamus. Quis intra caulas timor? quanta intra septa formido? quoties luporum ieiunia esuries multa circuit, aditu quaerit praedam, seuit & absentibus inconsummata pernicies, qua tra hic pro sua cautione laude grex dignus est, quem non attingit secum raptor inclusus? Patet causa tuitiois huiusce, in apertum est, qui restiterit inimico. Intelligamus & fateamur omnes, quid uos ille tutatus est pastor, qui in Euangelio se dicit esse pastorem: adsuit, nec uos deseruit qui patiebatur in uobis: in hunc namque quotidianis acuebatur lingua blasphemis, in ipsum dentes suos impius tractator armabat; inani tamen semper elusus est morsu, quando eiusdem pastoris uirga uos consolabatur & baculus, qui gregem suum etiam pascendum tradidit iturus ad caelum. Haec uobis hucusque non mutata sunt pascula, esidem pabulis estis impleti, Apostolico uos doctores & pio semper sermone pauerunt: uerum noxia fuerat pro salubribus cibis esca supposita, quando aduersarius esurientibus animabus mixtas spinas floribus exhibebat: nec tamen fraus ista decepit uos, qui Christi suauis odor estis in Domino, postquam uobis longe aliud oluit quam solebat: herbam mortiferi graminis horruistis, sepsistis aures uestrae spinis, ne linguam nequam potuisset audire. Non ergo peruenit ad sensum, quod offendit auditum; nec interiorē ferre potuit, quod exterior non recepit. Uirastis eum, cui (quantum didicimus) & in faciem restitistis.

XXIII. CAELESTI NIPP. SOLICITUDO DE ECCLESIA CONSTANTINOP.

LAVDATVR FIDES ECCLES. CONSTANTINOP.

h Pf. 22.

Vitastis quem a memoria digna sancta Alexandrina Ecclesia secundum beati Pauli Apostoli sententiam iam sciretis esse correctum: legistis namque & memoriter iam tenetis sacerdotis, hoc est, Catholici ad hunc scripta doctoris, quibus eum ita corruptum, ut uelit esse correctus, studuit; nixus est labentem renouare collegam, porrexit dexteram magisterij sui, in uno uolens plurimis subuenire: percelebat animum ueteris sacerdotis, quod nutat Episcopii ruina multorum. Egit, sicut scriptum est: Benedicam opus Domini diligenter. In nullo ei officio Apostoli uir Apostolicus defuit, obsecrauit, admonuit, increpauit. At ille qui in profundum blasphemiarum suarum pondere mergeretur, tanti uiri doctrinam renuens, & abusus hortatu, docilis esse renuit, cum doctor esse non possit: egit iniurijs, tenacem recti esse peruersitatis assertor gloriatus. hinc nec contristatus est frater, sicum reputans, quod merito sibi conseruo non parceret, qui suo Domino derogaret. Inuentus est per diligentiam ille de Euangelio frugi filius & prouidus seruus. Nam & paternam seruauit substantiam, & auxit numerum talentorum. Nec duplicasse eum, sed multiplicasse dixerim sortem, quem uidebamus etiam longe positus pio favore subuenisse. O sanctae predicationis usura! quam hic gratiam ante munus Domini fidei negotiator inueniet, qui propter animarum lucrum negotium & illic exercuit, ubi talenta accepit? Nonne hic merito a patrefamilias auditurus est: Euge serue boae & fidelis, intra in gaudium Domini tui? Haec huic competunt, qui illa quoq; quae alijs sunt commissae, seruauit.

LAVDATVR FIDES ECCLES. CONSTANTINOP.

XXIV. 1. Cor. 5. CYRILLVS LAVDATVR A CAELESTINO.

Quid ille auditurus est, quid uidebitur, cum a se commissae sibi reuatio requiretur, qui utiq; inuoluitur reatu, etiam si uobis

XXV. IN NESTORIVM.

per alios perditis, esset ipse seruatus? Nostis profecto pro vestra e-
ruditione, quae pena negligentis maneat sacerdotes; quippe quos
Apostolus a praesente etiam domibus suis iubeat diligenter. Heli b sa-
cerdos demq. per se inculpabilis diuinam per filios incurrit offen-
sam: offendit Pontifex pater, offendit potestas & pietas. Si igitur
ille cum praesumptionem filiorum non refrenat, incurrit; quantum
magis hic Dominum, dum nec ipsi parcit, offendit? Non hunc desi-
dero, non hunc dixerim negligentem: habuistis hominem sermonis
asidui, atque (apud expertos loquor) habuistis vigilem perditorem*.

Nec tamen beatus Petrus Apostolus deserit tam grauius labor-
antes: nam cum separari tale membrum de Ecclesiastico corpore
horrens omnibus putredo suaserit, cum ferro obtulimus & fomes-
tum. Sed ille abusus nostro studio, quo illum sequimur qui nec de pu-
sillis aliquid vult perire, mortem desperatus optauit. Denique &
medicinam respuens, elegit abscondi; tulit de se Apostolicum c, vel
hoc nobiscum sentiens ipse iudicium, vt absconderetur, qui nos cō-
tristabat, & volebat conuertere Euangelium Christi. Nulla suo vi-
tio languenti medico (vt diximus) arte desuimus. Non factum est
nostra celeritate sententia, vt esset nobis d Publicanus aut Ethni-
cus. Scimus qualiter & quoties hos qui ad haec tendunt, Scriptura
iubeat conueniri; quod nunc quoq. videtur impletum. Dicendum
deniq. adhuc. Tunc frater fratrem admonuit; dehinc pertinax vno
& altero, imò & multis testibus conuenit: consequenter ab
vniuersali Ecclesia, nostro quoq. sermone correptus, nihil praece-
dit eo nihil in hoc egimus immaturum, quem diuturna constituti-
onis seruatus ordo damnauit. Non potuimus vltra differe; ne (sic
cut scriptum est c) cum fur ante currere videamur, & cum adultero
fidei nostram ponere portionem: maxime quando oculus scan-
dalizans f iubeatur auferri. Ad haec ille compendio totiens oblata
remedia, campum ad certamen exposcit: sacerdotale postulat, cui
non erat interfuturus, examen, egegitur ad bellum, castrorum
dux hostem professus, & doctor fidei contra fidem portans arma
perfidia, cum non tam profectus quam videtur expulsus.

Non quero qualia tunc ad Dominum vestra vota studistis, cum
exitus aoeat quid potueritis optare. Nec nos gestarum rerum put-
etis ignaros, quibus ordinem sancti fratris Cyrilli relatio pate-
fecit. Admonuit hominem, quem nunc inexcusabilem faceret
ex more conuentio: adesse contempsit. Quis petitorum Synodi, Sy-
nodo crederet desuturum? percussa est illic falsitatis leuitas pon-
dere veritatis: nec se ausa est fulgori radiantium sacerdotum la-
titantem perfidi caligo miscere: lucem tenebrae fugerunt; quia socie-
tatem legitimis huius esse non posse: inuicem se contraria semper of-
fendunt. Vbi est quod sibi dictum est h, quod loqueretur in lumine
& supra tecta, quod audiret in auribus, predicaret? Sed si idcirco
volens praesens latere, vt ferendam sententiam verecundia, iudi-
cante conscientia, praeniret; lucernam suam cur voluit habere
sub modio, si eam bene putabat accensam? Toto sancto conuentu
lucere debuit, vt haberet lumen, omnium lumine probaretur. Non
saluti diuina sententia, quomam qui in tenebris sunt, lucem vide-
re non possunt. Mansit absconditus, vt vitando sacerdotale colle-
gium, ipsi renunciaret quodammodo dignitati. Sic se ille primus ho-
mo k Adam peccati sui confusus ante faciem Domini nudus occul-
luit; & qui non in eum, sed in eius mandata peccasset, expauit il-
lam qua con:empserat vocem, & timore deceptus incurrit, post-
quam simplicitatis fiduciam vitio praeruaricationis amisit. Nam fa-
cit dubitare de crimine confessio latebrarum: nemo se in causis
grauibus innocenter abscondit. Sic ergo illius nostra mortis aucto-
ris, perditio honoris & gloria vestimento, secutus exemplum, meri-
to hoc cum primo homine Adam fecerit, qui Deitatem Ada nouis-
simis sic negauit.

Non fuit ante oculos tantorum vexatio sacerdotum, non con-
gregatum ex omni pene mundi parte Concilium: absuit ab his
cum quibus se esse nesciret. Quid illi profuit hoc vitasse? refugere
voluit, quos effugere non dabatur. Quam enim ratione possit euade-
re, persequente eo, cui se nullus abscondit? An quia talibus focis v-
sus est, sine peccato se existimans, negare indignatus quod Prophe-
ta clamauit l: Quo ibo a facie tua, & aspectu tuo quod fugiam? Si
ascendero in caelum, tu ibi es: si descendero in infernum, tu ades.
Ille clamat latebram suis deesse peccatis, nec a Deo posse celari.
Ille enim fatetur vbi uic presentem, quem hic conatur asserere in-
tra vterum desuisse susceptum. Tandem in sacerdotibus suis sanctis,
sicut semper, Spiritus uiuens in omnibus statuit quod omnibus sub-
ueniret, nulla de putredine, nulla de vulnere nascere et suscepit; quia

diligenter amputatum est, quod manus spiritus alius abscondit. Ejce (in-
quit Salomon m) de Concilio contentiosus, & exiet cum illo dis-
cordia. Secum scandalum suum, quod intulerat, amputauit; quia
apud vos quod inuenerat, hoc reliquit. Non poterat, loquente Do-
mino, eradicari plantatio n quam plantauerat Pater, & quae in
eo vberem fructum probaretur afferre: seruauit vineam suam Do-
minus Israel: domus o eius est vinea Domini; & ided mirandum
non est, si surerum domus eius euasit, cuius legimus p nec dormire, nec
dormitare custodem.

Quid ager impius pertinax? quid sibi spei, quid permansit au-
xilij? non habet locum venia, cui scriptum quod nec hic, nec in fu-
turo possit ignosci. Inclinator omnis elatus, contra exaltationem
parit humilitas Christiana, quia hunc ipse, qui supra eum q requisit
scit, exaltat. Illius per Prophetam verba sunt r: Non habitat in me-
dio domus mea faciens superbiam, qui per Apostolum s promittit
se stultam mundi sapientiam perditurum. Audiat nunc a nobis,
quod Paulus tunc, & cum iam predicaret, audiuit t: Ad insaniam
multarum peruenit itinere literarum. Absit tamen ab eo huius ex-
emplum. Non enim quod de Doctore dictum est, dignus est audire
indoctus. Cur praeterea contra vas abiectionis, vas electionis voce-
mus in medium? cum ad exprobandum hunc *, ille sufficiat, quem
in cruce cum Christo post scelera tantapendentem, supplicij bene-
ficiam fecit Dominum consistere: sui ab eo memoriam poscit in re-
gno; hoc breui sermone diluit quicquid admisit, criminibus tem-
porum temporis puncto subueniens; nec moratur premium consi-
tentem, statim eius remuneratio & vicissitudo respondit, qui li-
benter excepit horum quacumq. ad se conuersum: Mecum (inquit v)
eris in paradyso. promittit ei futuram societatem, qui secum pra-
sens iam pateretur. Ad insitiam corde credulitas, ad salutem fa-
cta est ei ore confessio x. Exclamare hic in tantam contrarietatem
rerum pariter et flere debemus: Nefas est, hoc Episcopum, quod
latro potuit *, non inuenire.

O fidei, & perfidia premium! o iudicia Dei abyssus multa! La-
tro paradysum meruit, & sacerdos exilium. Habemus tamen
huiusce rei veros interpretes: hunc ille positus inter tormenta cog-
nouit, quem hic positus in honore nesciuit. Nonne hoc illud est y:
Et homo cum in honore esset, non intellexit; comparatus est iumen-
tis insipientibus? Quid est aliud intellectus & iudicium, nisi scire
sapientiam & disciplinam, & intelligere verba prudentiae? illa est
vera sapientia; qua, ipso Salomone dicente z, de timore Domini
sumit exordium: quam se inter perfectos loqui beatus Paulus af-
firmat a, cum non tam graue est, quod eam tunc minime mundus
ignouit, quam quod nunc Episcopus ignorauit.

Hoc loco vtr Dominus nostri per Hieremiam b sermonibus:
Cultores legis meae nescierunt me; & prophetantibus iniquita-
tem Prophetis, plauserunt manibus sacerdotes. Et per eundem a-
libi: Sacerdotes mei sacrificauerunt mihi sicut. Vtebatur tamen
defensione & laude gentilium, Episcopum talem nunquam fuisse
testantium. Verè haec & probabiliter loquebantur: nam quando
potuit Episcopus inueniri, qui Christianus esse nesciret? Ided tam-
men non mimicus esse probatus est, quia nunquam displicent hos-
tribus proditores. Audiuimus hunc agentem contra legem, & in-
iquum quae sint solatia prosecuta: adfuerunt inter alios, nec dese-
ruerunt eum Celestrani iniquitatis operarij, quos Hymniodici c no-
stri persequitur manifesta sententia: iam dudum quippe inimici
Dei disperguntur, & pereunt qui operantur iniquitatem; sicut i-
dem dicit d, velut cibum panis plebem Dominicam deutorabant.
Habuit ergo secum sui magistros exilij: habuit huiusce rei perfe-
ctos tyro doctores: nam separare difficile est, quos scelera sola iun-
xerunt; quia maiore ligantur glutino scelerum vitiorum. Quis tam-
en horum finis est? nempe ille quem legimus e: Irritauit in illo Do-
minus, & non erunt post haec decedentes sine honore in contume-
lia inter mortuos in aeternum. Sed quid diutius immoramur? fa-
stidium forsitan faciat sermo prolixior: dimittamus mortuos se-
pelire mortuos suos.

Audite nunc, & capite simplicis verba doctoris: audite ab eo
quae a maioribus nostris nobiscum positus frequenter auduit: au-
dite certe semper audit a, non studio nouitatis inuenit a. Nostro vobis
loquitur ore collega; quia vna fides necesse est vnitè * predicetur.
Non hic in eius persona alicuius testimonium mutuatur: a nobis
datus est, qui est electus ex nostris, non est incognitus, non aliunde
deductus: habuistis laudabilem de presenti iudicio suo: fama
dudum decepit absentes: plura de eo loqui cautio est; quia ope-
ra superuacua est nota laudare. Nunc tamen vos nostris proprijs

a 1. Tim. 3

b 1. Reg. 4

* prodito-
rem

XXVI.

SVDIVM
APOSTO-
LICAE SE-
DIS IN CV
RANDO
NESTO-
RIO.

c Gal. 5.

d Luc. 18.

e Psal. 49

f Matt. 5.

XXVII.

DE NESTO
RIO SVB-
TERE VGI-
ENTE IV-
DICIVM.

g 2. Cor. 6

h Mat. 10

i Ioan. 3.

k Gen. 2.

XXVIII

l Ps. 138.

m Prou. 22.

n Mat. 15

o Isai. 5.
p Ps. 120.

XXIX.

q Isai. vl.

r Psal. 100
s 1. Cor. 1.

t Act. 26.

* huic
NESTORIO
EX LATRO-
NIS CON-
FESSIO-
NE REDAR-
GVITIO.

v Luc. 23

x Rom. 10

* petijt
XXX.

y Ps. 48.

z Prou. 1.

a 1. Cor. 2

XXXI.

b Hier. 2.
DE SYRIAE
EPISCOPIO
NESTORIO
VALENTI-
BVS.

c Psal. 91.

d Psal. 13
DE CALE-
STIANIS
FAVANTI-
BVS NES-
TORIO.

e Sap. 4.

XXXII.

* vnani-
miter

DE COM-
MENDA-
TIONE
MAXIMI-
ANI.

sermo-

sermonibus decet cauere commonitos: Nemo in vobis illud quatuor
fundamentum, quod firma petra & angularis lapis ille construxit
Aedificate super hoc, Catholici, quod soletis: didicistis quid sit su-
per aedificare quod ardeat; hoc de crimine illud pensabitur, cum
opera singularum probare ceperit ignis & examen. Gaudeo vos fun-
damento huic non stipulam, non ligna, non foenum, sed illas impo-
suisse diuitias, quas architeclorum sapientium praecepta mandabant
imponi. Bene manebitis, quia tam solcite fabricatis: habitaculum
magnum tale, pollicentur expense auro, argento, & lapidibus pre-
tiosis illam vobis, qua aestimari non potest; construitis mansionem.
Nullo pretio taxantur aeterna; quippe quae non iniuria, non vetu-
state soluantur, quae iam ab institutione mundi iustis Dominus pro-
prietariis.

1. Cor. 3.

XXXIII
b Isa. 35.

Confortentur manus Fidelium fatigatae: labantia, hortante
Propheta b, genua roborentur: qui pusillo sunt animo conualescant:
nosfer Saluator apparuit: ostendit fastrati Deus, quid sit pulsare
& incesse veritatem, postquam sibi controuersum inde facta est,
vnde subuenit. Vnde, filij carissimi, permanete in eum qui est,
vt vincatis in vobis. In ipso sensu & in eadem sententia estote per-
fecti: vt à Filio hominis, cum venerit in maiestate sua, non au-
diatis, Discedite à me maledicti; sed, Venite benedicti, possitis
audire: maneat haec repulsa venturi: vos tales volumus inueniri,
vt cum in igne stent abiecti à sinistris, vos à dextris inuitet ad re-
gnum. Non expectabitur vt paretur, quod olim vos vt regnetis expec-
tat. Angustam nunc portam festinantem intrate, quae eos accepit,
quos nunquam spatiosa inuenerunt. Haec dilectioni vestrae pro leti-
tia Catholicorum dicta sufficiant, quae sepe recensere vos volumus,
vt triumpho fidei gratulantes intelligatis Deum charitatis & pacis
esse nobiscum. Dat. Idibus Mart. Flauio & Aetio & Valerio VV.
CC. Conff.

XXXIV
CAELESTI
NI PAPA
DIGNAE
LAVDES.

His redditis per eosdem inde missos legatos in Orien-
tem litteris, Caelestinus, caelestem, quam diutius concupie-
rat, gloriam cum sanctis omnibus consecuturus, ex praesenti
vita deceffit, potesticiam administratione bene perfunctus.
Talem planè tantumque decebat praesef Ecclesiae
Catholicae custodem & vigilem eo tempore, quo ex ad-
uerso diabolus subintroduxit clanculo furem, vt gregem
perderet atque mactaret. Qualis namque parandus à Deo
Pontifex fuit, qui staret pro muro domui Israel imper-
territus & inconcussus, cum ex hypocrisis latebris hostis
humani generis super eminentem cathedram, in primaria
& nobilissima omnium Orientalium ciuitatum, per spicu-
um omnibus, & conspicuum cunctis regia pompâ decorû
collocaturus esset Christi diuinitatis æmulum Antichri-
stum; quem & antequam quis qualifue esset, penitus inno-
tesceret, clientela Consulium & Praefectorum ambiret, at-
que etiam foueret obsequia Imperatoris? Ex Nestorij
igitur summa cum potentia impietate metiri licet Caele-
stini maximam cum religione virtutem: vt planè satis su-
perque sufficere possit ad supremum gloriae titulum Cae-
lestino, impietatem cum impio profligasse, & antequam
in œcumenico Concilio damnaretur, illato in eum antè
anathemate, extinxisse. Erectis igitur permanentibus semper
gloriosis de expugnato hæresiaracha trophæis, & fide
Catholicâ œcumenicâ Synodi sententia stabilitâ, quam
frustrâ concutere atque labefactare fuerat aggressa perfidia;
impertitis in super salutaribus monitis, & tamquam
testamento relictis in recitatis nuper litteris, quomodo
futura mala cauere possent, rebus cunctis bene compositis
atque dispositis; ab ipsis Idibus Martijs, quibus eas ad Ori-
entales dedit epistolas, non amplius quam vigintiduum
dierum euolutâ periodo, pro recipienda bene perfuncti
laboris expectata mercede, feliciter & ex optato migravit
ad Dominum.

XXXV.
OBIVS
CAELESTI
NI PAPA
Genna. de
Scrip. Eccl.
cap. 54.

Hoc igitur ipso anno, octauo Idibus April. S. Caelestinus
Papa ex hac vita migravit, cum sedisset annos octo, men-
ses quinque, & dies tres. Receserunt à Gennadio inter scri-
ptores Ecclesiasticos, atq; de ipso ait: Caelestinus vrbis Roma
episcopus decreta Synodi aduersus supra dictum Nestorij dictauit,
habitu volumen describens, ad Orientis & Occidentis Ecclesia:
dedit, confirmans, duabus in Christo manentibus perfectè naturis,
vnam Filij Dei credendam esse personam. hæc de Caelestino: que
verò subdit de Sixto, dicemus paulò inferius. In libro autem
de Romanis Pontificibus hæc de eo: Hic multa confi-

tuta fecit, & constituit vt psalmi David centum quinquaginta an-
te sacrificium psallerentur antiphonatum ex omnibus; quod antea
non fiebat, sed tantum epistole Pauli recitabantur & sanctum
Euangelium. Hic fecit constitutum de omni Ecclesia (decre-
tum nempe ad vniuersalem Ecclesiam pertinens) quod
hodiè archiepis Ecclesia tenetur reconditum. Hic fecit basilicam
Iulij, &cæ. subdit de donis illi collatis. De eodem Cae-
lestino exornante sacris imaginibus Memorias marty-
rum hæc Hadrianus Papa in epistola ad Carolum Ma-
gnum Imp. habet: Iterum de sancto tertio Concilio sanctus Cae-
lestinus Papa proprium suum cœmeterium picturis decorauit. hæc
ipse.

Sed quòd secundum illud Apostoli d, sapientibus & in-
spicientibus debitor sum. exufflata est musca mortua, que sua-
uitatem & perdit vnguenti, quam aliàs sui vilitate contem-
psimus. Vnus enim Laurentius Valla grammaticus Ec-
clesiasticarum rerum peritè penitus expertus, ignarus quam
magna sit differentia inter Caelestinum Papam & Caele-
stinum collegam Pelagij, deceptus miser similitudine no-
minum, clarissimâ luce licet, in foueam tamen erroris il-
latus dixit Caelestinum Papam infectum fuisse errore
Nestorij. Quid hoc magis inuisum potuit excogitari atq;
effutiri ridiculum, vt qui primus omnium damnatus Romæ
Nestorij, & per legatos ab œcumenica Synodo Ephesi-
na æquè eijciendum curauit, hic ipse impudenter dicat
fuisse Nestorio? Eh quas patiat in festas muscas Eccle-
sia: de quibus & illud Exodi liceat vtiurpare: Corrupta est
terra ab huiusmodi muscis, grammaticis, inquam, illis, qui
abiq; magistris hoc nostro sæculo ex improuiso prodire
Theologi, immo & profitorum feuerissimos Theologorum
se esse censores. Sed hæc in supplicium perfidorum,
de quibus Sapientia b: Illos enim locustarum & muscarum occi-
derunt morsus, & non est inuenta sanitas animarum illorum, qui digni
erant ab huiusmodi exterminari: filios autem tuos nec draconum
venenatorum vicerunt dentes.

XXXVI
Rom. r.
Ecl. r.
Lauren.
V. de sal
la donar.
Constant.

Exod. 8.

Sapient. b.

Ad postremum verò de Caelestino minimè illud præ-
tereat, eius Pontificatus tempore in Auentino erectam
fuisse in honorem Sabinæ martyris ecclesiam, prout eius-
modi vetus inscriptio docet his versibus:

XXXV-
II.

CVL MEN APOSTOLICVM CVM CAELESTINVS
HABERET,
PRIMVSET IN TOTA FVLGERET EPISCOPVS
VRBE,
HAEC QVAE MIRARIS FVNDAVIT PRESBY-
TER VRBIS
ILLYRICA DE GENTE PETRVS, VIR NOMINE
TANTO
DIGNVS, ET AB ORTV CHRISTI NVTRITVS
IN AVLA,
PAVPERTAS LOCVPLES, SIBI PAUPER, QVI
BONA VITAE
PRAESENTIS FVGIENS MERVIT SPERARE FV-
TVRÀ.

Sunt Dei beneficio, & alia tanti Pontificis vetera moni-
menta refossa; & ex aditis in lucem edita, atq; in primis
eiusdem sepulchri Epitaphium, quod sic se habet:

Iniq. In-
scri. in Ap-
pen. p. 1171.
num. 5.

Praesul Apostolicæ Sedis venerabilis omni
quem rexit populo decimum dum conderet annum
Caelestinus agens vitam migravit in illam
Debita quæ sanctis aeternis reddidit honores
Corporis hic tumulus requiescunt ossa cinisq;
Nec perit hinc aliquid Domino caro cuncta resurgit
Terrenum nunc terra tegit mens nescia mortis
Viuat & aspectu fruatur bene conscia Christi.

Sed de Caelestino haftenus.
Defuncto igitur Caelestino Romano Pontifice, sepul-
toque in cœmeterio Priscillæ viâ Salaria, cum vacasset Ep-
iscopatus dies viginti, * sexto Kalendas Maij, Sixtus pa-
triâ Romanus ex patre Sixto creatur Romanus Pontifex:
quidem hoc anno factum, tum Prosper, tum Marcellinus
in Chronicis meminere. Simulac autem ipse Sixtus
Romanæ sedis atque totius Ecclesiae Catholicae clauum

XXXV-
III.
al. XXI.
SIXTVS
PAPA
CREATVS.

Aug. epi. 104. et 105. Gemma de vir. illust. cap. 54. Nestorii

moderandum accepit, quem vidimus ex sancti Augustini litteris ad eum datis a zelo fidei illibate seruandae mirum in modum aestuasse, nihil antiquius habuit, quam vt eamdem mox, scriptis ad vniuersas Orientales Ecclesias litteris, redderet in omnibus stabilitam. Testatur id quidem Gennadius verbis istis, cum agit de ipso Sixto post Caelestinum: Similiter etiam Sixtus successor Caelestini pro eadem re & ad ipsum Nestorem* & ad Orientis Episcopos aduersus errorem eius succidendum sententias direxit. haec ipse.

XXXIX.

Quod enim Nestorianae haeresi Pelagianam sciret dedisse manus, vehementiori impetu aduersus vtramque eundem iam creatum Pontificem insurrexisset, qui olim presbyter scriptis luculentissimis editis eam vehementer exagitauit, quis poterit dubitare? Qui enim presbyter haereses profligauit, & (vt Sancti Augustinus de eo testatur) haereticos terruit iam ipso insidentem Petri throno, quibus putas ipsum eos verborum appetijisse fulminibus? Verum omnia sapienti consilio, nec quicquam animi praeperea commotione gessit, exhibens se prius patrem atque pastorem, quam iudicem. Hac de causa Gennadius ait, Sixtum Pontificem ad ipsum Nestorium iam anno superiori damnatum scripsisse litteras, dum ille ageret in monasterio S. Euprepij apud Antiochiam relegatus, si forte in monastica tranquillitate ad meliorem statum mentis rediret, qui frequentia vallatus hominum desipuerat. Non despexit morbosam ouem curare pastor, qui sciret pastorem omnium Christum de perdita oie quaerenda in sinuasse sermonem, & inculcasse viuum exemplum. Sed qui praedecessoris ipsius Caelestini medicamenta contempsit, Sixti quoque medicinam propinatam exhorruit, vtpote quod secundum diuinae Scripturae sententiam d, nemo corrigere valeat, quem Deus despexerit. Tantum enim absuit, vt Nestorius & Nestoriani, qui illi penitus inhaerant, corrigentur, vt ad calumniam atque probrosa mendacia declinantes, tum ipsius Sixti nomine, tum Cyrilli litteras finerint pro Nestorio atque eius blasphemij datas: sed id anno sequenti post pacem inter Ioannem Antiochenum atque Cyrillum Alexandrinum compositam: nosque de his suo loco acturi sumus.

XL.

Ceterum illud constat ex litteris sancti Cyrilli ad Acacium Melitenum Episcopum datis, & alijs, ipsum Sixtum simulac regimen Apostolicae sedis est consecutus, nihil antiquius habuisse & magis in voris, quam quae a sacrosancto Concilio oecumenico Ephesino decreta fuissent, stabili firmitate consolidare: quamobrem statim eadem rata habuit, & pontificio adiecto decreto firmavit: quippe qui acerrimo studio Nestorianorum patriarchas Pelagianos (ex his enim eos fuisse progenitos, superius demonstratum est) olim cum presbyter esset, fuerat iniectatus, cum in societatem criminis calumniose ab aduersarijs inductus esset, vt ex litteris sancti Augustini e ad ipsum scriptis apparet. sed de his suo loco dictum. Quigitur super eminentissimum thronum euectus est summus Pontifex Sixtus, haud satis sibi visum est Ephesinum confirmasse Concilium: sed quod sciret Petri muneris esse, fratres confirmare, atque collapsos erigere, in hoc ipsum totus incubuit, vt qui restiterant Ephesinis Actis Orientales Episcopi, eisdem Catholicae fidei redderet obsequentes.

XLI.

Sic ergo qui ad Nestorium condemnatum scripsit, si quo pacto eum ad poenitentiam prouocaret; curam reliquorum gerens, ad eiusdem primarium factorem Ioannem Antiochenum Episcopum litteras dedit: meminit earum Vincentius Lirinensis, ex eademque epistola eiusmodi fragmentum recitat, quo demonstraret Romanos Pontifices fuisse antiquitatis Ecclesiasticae tenacissimos, & nouitatis hostes infestissimos; ait enim f: *Quae omnia licet cumulatè abundeque sufficerent ad profanas nouitates obruendas: tamen ne quid deesse tanta plenitudine videretur, ad postremum adiecimus geminam Apostolicae sedis auctoritatem, vnam scilicet sancti Papae Sixti, qui nunc Romanam Ecclesiam venerandus illustrat, alteram praedecessoris sui beatae memoriae Papae Caelestini, quae hic quoque interponere, necessarium iudicauimus. Ait itaq; Pa-*

Aug. epi. 104. et 105.

DE SIXTI EPISTOLA AD IOANN. ANTIOCH. EPISCOP. ADVERSUS NOUITATES.

Y in cent. Lirin. adu. her. c. vlt.

pa Sixtus in epistola, quam de causa Nestorij Antiocheno misit Episcopo: Ergo (inquit) quia, sicut ait Apostolus, fides vna est, quae euidenter obtinuit, dicenda credamus, & tenenda credamus. Tandem illa quae tenenda & credenda, prosequitur, & ait: Nihil vltra (inquit) liceat nouitati: quia nihil addi conuenit vetustati. Perspicua maiorum fides & credulitas, nulla cœni permixtione turbetur. Omnino Apostolica: vt maiorum credulitatem perspicuitatis lumine ornaret, nouis verò profanitates cœni permixtione describeret. haec epistola Sixti ad Ioannem Antiochenum Vincentius, quam reddituri fumus inferius.

At non Sixtus tantum, sed & Theodosius Imperator hoc eodem anno, & viuento adhuc Caelestino Romano Pontifice, apud Ioannem Antiochenum Episcopum nauiter egit, vt damnaret Nestorium, & cum Cyrillo Alexandrino iniret concordiam, pacemque inter omnes Orientales Ecclesias conciliaret. Vsq; ad hoc consilio Maximiani Episcopi Constantinopolitani, & aliorum Episcoporum Orthodoxorum, qui cum eo erant, illud imprimis (quod aliter res transigi non posset) ex sententia eorumdem decreuit, vt tum Ioannem ipse, tum Cyrillum, vtriusque videlicet partis auctores, Nicomediam conuocaret, haud permissurus eos inde discedere, nisi iisdem inter se mutuo ad concordiam pristinam restitutus. Ad huius legationis obeundam prouinciam delectus est vir integer piusque Aristolaus nomine, Tribunus & Notarius, quem Antiochiam misit cum litteris ad Ioannem eius ciuitatis Episcopum, addens alias ad Acacium Episcopum Berceensem, & Simeonem Stylitem anachoretam virum sanctissimum, quos voluit apud eumdem Ioannem sequestres pacis accedere. Epistola autem ab eodem Theodosio Imperatore ad Ioannem Antiochenum scripta sic se habet:

Anni nostri scopus, collapsa pacis redintegratio est, quam vos iuxta vitæ vestrae institutum profitemini, ceterosque omnes (vtpote charitatis causa ad sacerdotium etiam adscripti) docere nunquam desinitis. Quia ergo hanc, vnde minime decebat, turbati contigit: operapretium visum est ad id vos virgere, ad quod alios vniuersos, si quidem admonerentur, venturos, nihil dubitamus. Res enim deestanda, planeque inexpectata nostris hysce temporibus accidit, nepe sacerdotum veram religionem profitentium discordia, & ea quidem tanta, vt omnem narrationis modum excedat. Enimvero cum spes erat, fore, vt omnis omnino contentio vel ad minimum vsq; suspensionem è medio faceret, perfectaque vnionis fructus exurgeret; tum demum graui illa dissidiorum, tumultuantiumque incendia exarserunt: quae de causa vehemens agritudinis, vsq; doloris occasio ex eare nobis offertur. Cernimus enim Ecclesiasticae pacis doctores, ipsos concordiae fontes è discordiarum prolapsos, vt talibus indigeant qui suo hortatu ad id eos impellant, quod pro officij sui munere vltra prestare obligantur.

Quapropter huius tanti mali exitum inde inuenire sperantes, vnde originem traxit: emixè ac diligenter, vt primo quoque tempore hoc conficiatur, curantes ne hoc contentiois vitium latius separet sanctissimo celebris ciuitatis huius Episcopo Maximiano, ceterisque omnibus qui in ea comperuntur sanctissimis Episcopis, & vniuersis denique illorum clero ad nos ascit, sedula consultatione inquisimus, ex quibusnam rationibus Orthodoxae fidei membra, quae dudum antè bene vnita, infelicis casus interuentu, miserè iam nunc diuisa cernuntur, denuò conglutinari: vosque, hoc est, tu, & Cyrillus religiosissimus Alexandria Episcopus, inter vos coeuntes, omni similitate, molestasque contentione, quae inter vos exarsit, deposita, ad pristinam rursus concordiam adduci possitis. Predicti autem Episcopi responderunt: si Nestorij depositioni subscriberes, illiusque doctrinam anathematizares, fore vt omnis altercationis materia mox è medio tolleretur; Cyrillusque sanctissimus Alexandria Episcopus cum suis, tum Caelestinus quoque nobilissimus ciuitatis Romanae Episcopus, tum reliqui tandem omnes quotquot vbique sunt Orthodoxae fidei sacerdotes, cum tua pietate ad communionem redirent. Cetera verò, si quae forte essent, quae emendationem desiderarent; ea à vobis ipsis priuatim vel in commune consultantibus, facili negotio, rectè expediti posse.

Cum itaque vnun hoc nostrum esse studium & consilium non ignores, quo pax certa & firma, omni prorsus contentione &

XLII. THEODOSIUS IMP. LABORAT PRO PACE ORIENTALIS ECCLESIAE.

8 apud Cōcil. Ephes. ed. Pel. To. 5. c. 3.

XLIII. EPISTOLA THEODOSII IMP. AD IOANNEM ANTIOCH. EPISCOPVM.

XLIV. IOANNES ANATHEMATIZARENESTORIO ET VBI ET EIVS HABESIM.

XLV.

CVRAT
THEODO-
SIVS PA-
GEM O-
RIENTIA-
LIS EC-
CLESIAE.

emulatione qua accidit sedata, sublatâq; sanctissimis orbis Eccle-
siis, quæ Orthodoxam fidem profitentur, ceterisq; omnibus subditis
nostris integrè cum Dei auxilio restituatur: omnibus posthabitis, ad
Nicomiedia civitatem summa cum celeritate venire matures, nec
vllum omnino Episcoporum tecum adducas, sed pauculos tantum
clericos, qui sanctitati tuae famulentur: ceteris, inquam, omnibus
sepositis, festina huc citra vllam dilationem accedere: certò tibi
persuasum habens, Cyrillo sanctissimo Episcopo per maiestatis no-
stræ litteras mandatum esse, vt ipse quoque eadem animi prompti-
tudine ad eundem locum accurat, additumq; nullum ad nos
accessum prius habiturum, quàm inter vos conueneritis, omnemq;
mutuam inimicitiam penitus exueritis, & per propriam concordiam,
communemq; omnium votum stabilem inter vos pacem consti-
tueritis. Atq; hoc ipsum & tua quoq; reverentia denunciatum volo.
Etenim cum sitis viri adeò celebres, minimè decet vos vel bona pacis
vel mala discordia ignorare.

XLVI.
VRGET
IOAN-
NEM THE-
ODOSIUS
IMP. AD
PACEM
ECCLIE-
SIAE.

Intere à verò ad nostram presentiam non admittimini, ante-
quam ea omnia correctâ emendatâq; fuerint, quæ tanta nos egri-
tudine affecerunt, quantam verbis exprimere vix possumus, dum stu-
dioso pacis concordiaq; & mutua inter vos amicitia conuentio in-
tercesserit, & per illam iter ad nos vobis pat factum fuerit: nulla
propterea quotuncumq; Episcoporum aut ordinatio, aut exauctoratio
tentabitur: sed si quid interim huiusmodi vsus postulauerit, hoc to-
tum tranquilla pacificaq; Ecclesia Catholica constitutioni referuetur:
presertim cum religiosissimi clerici ad diuina mysteria tantis-
per sufficere queant, donec perfectâ aliquâ vnio consequatur. Hac
hactenus à me dicta sint. Nec dubitamus, si sinceram immotamq;
atque Ecclesiastico statu dignam animi nostri sententiam diligen-
ter ac pie expenditis, quin totis animi viribus, totâq; mentis virtute
ad hoc incubiturus sis, vt ea omnia quæ à nostra pietate Orthodoxa
fidei, sanctarumq; Ecclesiarum vniendarum causa sancta & or-
dinata sunt, tempestiue conficiantur: sed neq; vllum quoq; eius rei
gratia aut laborem, aut difficultatem, aut ignominiam, aut iniu-
riarum condemnationem recusaturus. Quod si verò (quod non cre-
dimus) nostræ huius conscientia, iustiq; animi nostri proposito, pri-
uato iudicio, humanâq; alicuius perturbationis impulsu, aliquando
obviti institueris, nostrâq; decreta floccifeceris, non dubitet sancti-
tas tua, se obedientia & promptitudinis, quæ sanctæ Dei Ecclesia
concorditer constituenda iure debetur, neglectæ meritis pœnas da-
turum esse. hactenus Theodosij ad Ioannem Episcopum
Antiochenum epistola. Sed præter has litteras, alias fe-
cretiores dedisse per eundem Aristolaum ad ipsum Io-
annem, vt damnaret Nestorium, & in omnibus Cyrillo
assentiretur, testatur Cyrillus in epistola ad Dynatum^a,
quam inferius reddidit sumus.

^a Cyrill.
epist. 38.

XLVII.

Scriptis insuper (vt dictum est) Imperator ad Acacium
Bercensem Antistitem, qui totius Orientalium machina-
tionis consultor præsenij grauitate & rerum agendarum
vsu atq; peritia habebatur, & ad alios coëpiscopos & ana-
choretas, quæ sic se habent^b:

^b Extât a-
pud Concil.
Eph. edit.
Pel. to. 5.
cap. 10.
EPISTOLA
THEODO-
SII AD A-
CACIUM
ET ALIOS.

Nihil omnino eorum omnium à nobis est prætermisum, quæ
religionis Christianæ causa nostro studio effici debuerant. Atq; hoc
ipsum sanctitas vestra cum à Ioanne pijsimo Ecclesiæ Antiochena
Episcopo, tum à ceteris quoq; sanctis Episcopis qui apud illum ver-
santur, dilucidè cognoscere poterit. Acciderunt autem nonnullæ in-
ter quosdam circa religionis negotium difficultates & controuersia
quas quidem euestigio de medio tollere & abolere exoptabamus,
verum negotiorum magnitudine & multitudine impediti, quod
volebamus & conabamur, conficere non valuimus. Certa nihilomi-
nis fixâq; stat sententia, ab hoc conciliandæ pacis studio non prius
desistere, quam misericors Deus, vestris intercedentibus precibus, Ec-
clesiis vnianem & pacem restituere dignabitur. Decet proinde ve-
stram sanctitatem, omni diligentia studio, ac contentione hac à Deo
deposcere, vosq; probatos Romana religionis sacerdotes esse, mani-
festo argumento declarare, hactenus Theodosius ad Acaciũ,
& alios (vt habet inscriptio) aliarum prouinciarum Episcopos
& solitarios.

XLVIII
RELIGIO
ROMANA
EADEM
CATHO-
LICA.

Quod verò ad hanc Theodosij Augusti epistolam spe-
ctat, velim nomenclaturam obseruare, quæ Imperator fidem
Catholicam, proprio vocabulo, Romanam religio-
nem appellat: proprii inquam: quoniam dicendo tan-
tùm fidem Catholicam, cum omnes fermè hæretici eam
apud se esse profiteantur, haud facillè illos distinguere co-

nomine (dum agitur cum ipsis) à veræ pietatis cultoribus,
secus autem vocellâ, Romana religionis, quæ peculiaris &
propria est Orthodoxorum: nam non communicare Roma-
næ Ecclesiæ, istud ipsum erat constituere quempiam
hæreticum atq; schismaticum, vt ex his quæ dicta sunt su-
perius ex Optato Mileuitano, S. Augustino, sancto Hiero-
nymo, & alijs veteribus, satis superq; sapius demonstra-
tum est. Porro sicut in Oriente (vt apparet testificatione
Theodosij Imperatoris) eiusmodi vigeat loquendi vsus,
vt per Romanam religionem fides Catholica deberet intelli-
gi, ita & in Occidente, nec apud Latinos tantum atq; Catho-
licos, verum etiam penes barbaros, eosdemq; hæreticos
eiusmodi receptam esse consuetudinem, quæ alibi di-
mus ex Victore Vicensi & Gregorio Turonensi, de
ibus & suis locis continget fieri mentio, manifestè de-
arant. Sed ad Theodosium redeamus, qui etiam eisdem
argumenti, pro pace scilicet inter dissidentes Episcopos
concilianda, ad magnum illum Simeonem Stylitam, in-
comparabile huius sæculi admirandæ sanctitatis exem-
plum, de quo & superius mentio facta est, eiusmodi litte-
ras dedit^c:

Quoniam quidem exploratum habemus, totam reuerentia tue
vitam ad Deum esse conuersam, eaq; integritate vixisse hactenus, vt
diuinam erga nos beneuolentiam certa quadam fiducia prouocare
queas, non potuimus in presentia has ad te litteras non perscribere,
teq; etiam atq; etiam rogare, vt hoc pacis concordiaq; negotium,
quod à diuina prouidentia verè dependet, hoc potissimum tempore
quam maximè promouere satagas, disidiumq; diaboli technis paci
rectè aliquando radicata & constituta iniectum, confestim è me-
dio tollere contendas. Id quid tua sanctitatis precibus, eiusdemq;
apud illos, qui eam confirmare, dissipare atq; restituere possunt, hor-
tatu impulsuq; confisi, breui futurum, minimè dubitamus. Nam si
Ioannes pijsimus Ecclesiæ Antiochena Episcopus Nestorij, qui hæc
controuersias principio excuscitauit, depositioni subscripserit, si-
demq; fecerit se nouo insanorq; dogmati in posterum non consensu-
rum, neq; ante à consensisse vniquam: diuulforum membrorum
vnio denud subsequetur: quippe cum omnes in hoc conueniant,
concurrantq;: si, inquam, Ioannes istud fecerit, religiosissimorq;
Episcopo Cyrillo consenserit, quemadmodum Occidentales, & Con-
stantinopolitani, reliquiq; omnes terrarũ orbis Episcopi cum eo con-
sentiunt: quæ quondam fuerant coniuncta, Dei benignitate rursus
coalescent. Hanc namq; molestiam, turbamq; supernacaneam, pa-
rumq; vtilis, immò verò noxia doctrina nobis peperit: quæ quidem
si per vestras preces explosa, proculq; ab animis nostris eliminata
fuerit, pacatos nos reddet, diuinamq; defensionem (vri speramus)
nobis restituet. Nam contentio hæc & discordia adeò nos cõturbat,
vt existimemus primam precipuamq; omnium nostrarum calamita-
tatum occasionem vel hanc vniam præbuisse.

Confidimus autem, regni nostri res consilio benignitatis & hu-
manitatis Dei esse processuras, Ecclesiæ & Orthodoxæ fidei mem-
bris vestro hoc egregio factio coniunctis. Certa igitur pulcherrim-
um certamen, vt superes demonis conatus: hoc enim tibi maxi-
mum certamen imputabitur, & victoria summis viribus parta:
quam adeptus, te ipsum secutus fueris, ea qua prosteris, tum gen-
tum factis confirmans. Consuetis orationibus, quaso, nostrum Im-
perium, quiq; ei parent, sine intermissione Deo commenda: vt nobis,
quorum annis cura (quemadmodum conuenit) in pace religionis ip-
sius potissimum versatur, copiosa bona ab ipsius potestate suppediten-
tur. hactenus Theodosij Imperatoris litteræ ad Simeonem
Stylitam.

Verum sic comparatus magnus ille Simeon erat, vt
licet super columnam in solitudine positus vitam parem
cælitibus in terra duceret, tamen curam Ecclesiæ Dei mi-
nimè abiicerit: zelo enim pietatis exaltans, nullam
prætermisit aliquando occasionem illi consulendi: cuius
rei causa etiam, cum opus esset, scriberet ad Imperato-
rem, ab eodemque vicissim soleret accipere litteras.
Theodoretus enim de ipso agens, hæc inter alia^d: Hac
quidem omnia faciebat, ne quæ sanctarum Scripturarum curam ab-
ijcit & prouidentiam: aliquando quidem pugnas aduersus Gen-
tilium impietatem, aliquando si ingens Iudaorum audaciam, a-
liquando autem fugans & profligans turbas hæreticorum, aliquan-
do de his scribens ad Imperatorem, aliquando præfides & magi-
stratus ad diuinum incitans zelum, aliquando etiam ipsi Ecclesiæ-

^c Apud
Eph. Conc.
edit. Pel. to.
5. c. 15. §. 3.
XLIX.
THEODO-
SII AVG.
EPISTOLA
AD SIMO-
NEM STY-
LITAM, 3.

L.

LI.
SIMBON
ECCLE-
SIAE PRO-
FICVVS.

^d Theodor.
v. 55. Pat.
c. 25.

rum pastoribus maiorem gregis curam gerere precipiens. hæc & alia Theodoretus: qui quidem in eo quod ait, Simeonem aliquando fregisse Iudæorum procaciam, dum scriberet aduersus eos ad Imperatorem, illud planè in mente habuisse vitus est, quod de eodè Euagrius narrat his verbis: Virtus porò diuina gratiam penitus in istius infedit animo, vt ad Imperatorem Theodosium per legem iubentem vt Iudæis Antiochiâ incolentibus ipsorum synagoga, quas antè Christiani ab illis abstulissent, redderentur, adeò liberè scripserit, adeòq; acriter propterea eum increpârît (solum namque suum Imperatorem Deum veritus est) vt Imperator Theodosius, quo Christianorum satisfacere voluisti, sua mandata reuocaret. Præfectumq; qui ipsum de Iudæorum synagoga reddendis docuerat, abdicaret magistratu, atq; sanctissimū atq; celestem oraret martyrem, vt nominatim pro ipso Deum obsecraret, obstareturq; atq; sua ipsum impertiret benedictione. hæc Euagrius.

LII.

Porò huius magni Simeonis nomen ob eius mirificas virtutes, ingentiaq; miracula, non in Oriente solùm, vbi degebat, sed in Occidente fuisse percelebre, quæ de eodem tradit his verbis Theodoretus, significant: Cum ergo peruolaret fama in omnes regiones, concurrebant omnes non solum vicini, sed qui etiam multorum dierum itinere aberant. pro expostandis ob diuersis (prout quisque opus haberet pro se, vel pro suis) diuinitus impertendis miraculis. Sed pergit: Sic autem omnibus vndiq; aduenientibus, & per totam viâ insar fluminis affluentibus, videre est pelagus hominum in illo loco constitutum. quod fluuios vndiquaq; excipit. Non solum enim consueunt qui nostram habitant regionem, sed & Ismaelita, & Persæ, & Armeni qui sunt eis subiecti, & Iberes, & qui illis sunt interiores. Venerunt autem multi quoq; qui habuissent extrema Occidentis, Hispani (inquam) & Britanni & Galli, qui quod est intermedium occupant. De ita alia enim superuacaneum est dicere. Aiuunt enim Romæ, quæ est longè maxima, eum fuisse adeò omnium sermone celebratum, vt in officinarum omnium vestibulis & portibus ei paruas posuerint imagines, hinc sibi præsidium & tutelam parantes. hæc Theodoretus eiusdem prouinciæ accola, qui hæc omnia habebat præ oculis, scripsitq; dum fierent, ipso magno Simeone adhuc superstitite. Sed cum aliò tendat orationis cursus, apud hunc diutius immorari minimè datur: conueniemus eum sæpè in feruens. Modò autem de Ioanne Antiocheno Episcopo, ad quem Theodosius scripsit cœptam prosequamur orationem.

LIII.

Hic quidem etsi de fide Catholica gloriaretur, magnâ tamen labe confersus est ex consuetudine atq; defensione Nestorii: deterius verò fœdatus, cum in suspitionem adductus est initæ cum eo occultæ societatis, dum damnationi Nestorii in Concilio œcumenico Ephesino proclamata, non tantùm non adduci potuit vt subscriberet, sed eidem semper mirum in modum est pertinacius refragatus. cuius rei causa factum est, vt complurium sanctorum virorum animi in eum iuste commoti fuerint. Ad hæc namque spectant quæ Cyrillus monachus in rebus gestis S. Euthymij quas posteris fideliter tradidit, tum de S. Euthymio, tum de Domno monacho eiusdem Ioannis Episcopi Antiocheni ex forene nepote narrat verbis istis: Is autem (Euthymius scilicet) cum & alia didicisset ex ijs quæ facta fuerant ab Episcopis Orientis, & quòd Ioannes qui præerat Antiochiæ, cum esset Orthodoxus, inductus esset, vt eadem sentiret quæ Nestorius: fuit graui tristitia cor eius sauciaturum. Eodem modo etiam affectus fuit Domnus illius nepos consobrinius: rogauit itaque Euthymium, vt ei permitteretur ire Antiochiâ, vt auunculum suum, qui supplantatus fuerat, restitueret, & iam veluti iacentem erigeret. Ille autem cum præuidisset non futurum illuc tutum aduentum, sed ei potius inutilem & minime conducibilem: Nequaquam (inquit) O fili: non oportet te à Laurâ recedere: neq; enim ille tua opus habet presentia: sed etsi paululum à rectâ fide declinauit, Deus autem, qui nouit cor illius rectè se habere, ipse illum conuertet, & reducet ad id quod bene erit. Et tu quidem, O fili, si quidem in quo vocatus es, & loco, in eo perpetuo manseris, gloriam adipisceris, veram, inquam, gloriam, & que ex Deo est, & que nunquam excidit. Sin autem his neglectis, & tolerantia contemptis cogitationibus, à Laurâ tentabis discedere: obtinebis quidem administrationem, quam tuus habet auunculus: sed eam tibi rursus auferent

b Theodor. vii SS. Pat. c. 26. CELEBRE NOMEN SIMEONIS OMNIBVS INNOTVIT.

DES. EUTHYMIO ET DOMNIO MISERANTIBVS CASVM IOANNIS.

mali homines & prestigiatores, cum ab illius prius seductus fueris ignoratione. Et hæc quidem qui est in sanctus, Euthymius. Dominus autem, cum hæc mandata non multum curasset, proficiscitur Antiochiâ, nec Vale quidem dixit sancto, & nec ei villo modo suum significauit recessum. Cum illic fuisset, omnia quæ ei prædicta fuerant, effectum sunt sortita. Illeq; post eâ magna ductus penitentia, quòd non obedisset, ad ipsum reuertitur, graui dolore visceribus cruciatus & acerbè deplorans. hæc Cyrillus. De ipso autem Domino plura suo loco inferius.

At quid, litteris à Theodosio Imperatore acceptis vnâ cum Aristolai legatione, Ioannes? Vocatis Syriæ in vnum Episcopis, illis videlicet, quibus hæctenùs aduersus Cyrillum & alios Ephesi cõgregatos vsus fuerat communiis, conuenit vnâ cum illis etiam Acacius Bercœnensis (prout litteræ Cyrilli ad Acacium Melitenum ostendunt) inique cum eis consilium, vt quid opus factus esset, decernerent. Ne autem ad dicendam causam Nicomediam proficisci Ioannes ex mandato Theodosij cogeretur, illud inter eos consultiùs deliberatur, ratam habendam esse damnationem hæresis Nestorianæ vnâ cum ipso Nestorio, sicut Theodosius suis litteris admonuerat faciendum, sicque redintegrandam esse communicationem cum Romano Pontifice, atque Cyrillo Alexandrino, omnique simul Ecclesia Catholica, à qua hæctenùs schismate præcisus esset. Quæ omnia Aristolai legatus à Theodosio missus rata habens, nullum ampliùs de proficiscendo Nicomediam Ioanni negotium faceffiuit, vt potè qui hæc viâ concordiam inter dissidentes Episcopos conciliandam fore conspiceret. Ioannes igitur ex Synodo tunc Antiochiæ habita de damnatione Nestorii & eius hæresi Synodalem dedit epistolam ad Sixtum Romanum Pontificem, non autem ad Cyrillum Episcopum Alexandrinum: cum eo enim aliter agendum putauit, vt paulò inferiùs dicturi sumus. Epistola autem ad Sixtum Papam à Ioanne tunc scripta sic se habet:

Præcipuum eorum studium, qui sacerdotio funguntur, ditinuumque istud Episcopatus ministerium à Christo omnium Saluatore sortiti sunt, primariùsq; eorum dem scopus hic esse debet, nempe vt in fide recta excellant, eamq; populum sibi concreditum fideliter doceant. Cum itaq; res ita habeat, anno proximè lapsa sacra Deo dilectissimum Episcoporum Synodus, iuxta religioissimorum Christi, amantiū Imperatorum nostrorum decretum in Ephesiorum metropoli prostigada Nestoriana hæresis causa cõuenit: confessusq; vnâ cum B. memoria Celestini Romani Ecclesiæ quòdam Episcopi legatis fideiq; vindicibus celebrato prædictum Nestorium, tanquam profana doctrina vtentem, multorumq; passim scandalorum auctorem, & in fide præterea Catholica grauius errantem, depositionis sententia subiecit. At verò postquam & nos quoq; eodem aduenissemus remq; omnem, vt gesta erat, accepissemus, grauius commotissimus. Cum ergo ea de causa non parua inter nos & Synodum cõtrouersia intercessisset, multaq; vrinq; & dicta & facta quoq; essent, ad nostras tandem Ecclesias & ciuitates reuersissimus, neq; quod ad Nestorii depositionem attinebat, Synodi sententia per id tempus scripsimus.

Porò autem cum multis inter se discordijs Ecclesiæ disiderent, vnunq; illud omne maxime curare oportere visum esset, vt omni disidio in medio sublato, amicè inter se iterum congruerent: religiosissimi ad hæc Christi, amâtes Imperatores ad ipsum quoq; quamprimùm fieri vellent, seuerèq; iuberent, ac celeberrimum Tribunalium & Notarium Aristolai: ea de causa ad nos mitterent, vt omnis mox contentio faceretur, sanctaq; sanctorum Dei Ecclesiarum pax vbique vgeret: placuit & nobis quoque in sacra Synodi sententia, quæ Nestorium deposuit, acquiescere, ipsunq; pro deposito habere, ac blasphemam illius doctrinam anathematizare: eò quòd & nostra quoque Ecclesiæ, perinde ac vestra sanctitas, rectam semper inculpatamq; fidem tenuerint, eademq; populo assidue commendauerint, retinendamq; prædicauerint. Assentimur nihilominus & Maximiani sanctissimi pienssimiq; Ecclesiæ Constantinopolitane Episcopi orationi: denique cum omnibus terrarum orbis Episcopis, si modo rectam sinceramque fidem habuerint, eademq; seruauerint, communicamus. hæctenùs Ioannis ac collegarum ad Sixtum Papam atque alios collegas epistola, communis quidem Episcopis omnibus Catholice fidei, quæ

LIV. IOANNIS CHENUS VNA CVM SVS SYNO DVM HABET.

apud Ist. Conc. Eph. edii. Pelt. To. 5. c. 17.

LV. IOANNIS EPISTOLA AD SIXTVM ROM. PONTIF.

LVI.

Catholicam Ecclesiarum omnium communionem nancisceretur, & qui hactenus schismate scissi fuissent, harum litterarum compagine vnirentur. Peruenient hæ litteræ Romam anno sequenti. Quæ verò Sixtus Papa rescripserit, suo loco dicemus.

LVII.

Cum Cyrillo autem Alexandrino Episcopo, aduersum quem acerbissimas inimicitias excreuissent, aliter sibi agendum putarunt Ioannes Aniochenus & alij collegæ Syriæ Episcopi, nimirum vt quasi daturi essent ipsi veluti Orthodoxi ei legem, ab eo, velut in suspitionem adducto hæresis Apollinaris, exigerent Catholicæ fidei confessionem quâ sua capitula tamquam erronea condemnaret. Cùm ergo his se minimè consensurum idem Cyrillus suis litteris declarasset: tunc illud iisdem Syri Episcopi consilium inierunt, vt Paulum Episcopum Emesenum legatum Alexandriam mitterent ad Cyrillum, qui si posset, ab eo quod petatum antea fuerat, extorqueret, sin minus Cyrillus acquiescere vellet, tunc de damnatione Nestorij & eius hæresis scriptas litteras ei redderet. hæc quidem omnia testatur ipse sanctus Cyrillus in epistola his diebus data, ad sanctum Arcadium Melitenum Armeniæ Episcopum: strenuum (vt dictum est anno superiori) Catholicæ fidei pugilem.

Apud Cõcil. Ephes. edit. Pelt. Tom. 5. c. 7

LVIII.

PAVLVS EPISCO- PVS EME- SENVS MITTI- TVRAD CYRIL- LVIII.

Apud Ath. Ephes. edit. Pelt. Tõ. 5. c. 5. item apud Cyrill. epist. 38. ad Dynatum sic uentio eiusdem.

Cum autem Paulus Cyrillum conuenisset, multis eum persuadere conatus est, sua damnare capitula: & inter alia hoc vsus est argumento: Si scriptis à Magno Athanasio stare vellet. Cum quæse ab eius doctrina numquam recessurum fore ille spondidisset: protulit Paulus Athanasij epistolam ad Epictetum, quâ videbatur Cyrillus conuinci posse. Sed eam ab hæreticis fuisse deprauatam, habitâ collatione cum originali scripto, quod asseruabatur in archiuo Alexandrino, facile percognitum fuit: vnde Paulus spè illa omnino frustratus est. hæc quidem Cyrillus ipse testatur in dicta epistola ad Acacium Melitenum. Cùm igitur nulla spes Paulo reliqua esset, vt in suam sententiam Cyrillum perduceret: tunc protulit litteras Ioannis Antiocheni & collegarum eius, quibus pax omnino conciliari posset: ipsæ autem sic se habent:

LIX.

EPISTOLA IOANNIS ANTIO- CHENIAD CYRIL- LVIII. ALE- XAND. PRO PA- CE.

Religiosissimorum Imperatorum nostrorum edicto, Deo dilectissimorum Episcoporum Synodus ad Ephesiorum metropolim, cum Ecclesiasticarum rerum & controuersiarum, tum rectæ quoque fidei causa dudum conuenire iussa est. Cùm autem ad prædictam ciuitatem peruenissemus, ac citra mutuum colloquium inde rursus abiissemus (nullum autem est operæpretium pacis tempore, neglecti colloquij causas inquirere) accidit, vt Ecclesia in graues discordias inciderent. Quando omnes ergo id maximè curare oportet, vt omni animorum dissensione, contentioneq; e medio sublata, Christi Ecclesia denud consocietur, ipsiq; religiosissimi ac Christi amatissimi Reges, hoc ipsum vt fiat, seridè mandent, eiusq; rei gratia dominum meum proclaresissimum, apprimeq; conspicuum Tribunal Aristolauum hac amandauerint, ac graues præterea vna cum illo litteras miserint, quæ quam primum nos conuenire iubent, quo scandala omnia e medio tollantur, omnisq; perturbatio & offensio consopiat.

LX.

Nos pijs illorum litteris morem gerere volentes, rectè mox dominum nostrum, Deo per omnia dilectissimum & sanctissimum Episcopum Paulum ad sanctitatem tuam mittendum duximus. quod consilium sanctissimo pijsimog; patri nostro Acacio, cateriq; qui nobiscum erant, Deo dilectissimis Episcopis probatum fuit. Fecimus hoc autem maioris securitatis compendiq; causa, eò nimirum, quòd alia commodioris ratione, quæ à religiosissimis Imperatoribus nostris sancita sunt, persiceret, nobis in vnum conuenientibus, integrum non fuerit. Mandauimus autem illi, vt personam nostram sustinens pro nobis ea tractet, vnaq; vobiscum constituat, quæ ad pacem faciunt: id quod huius legationis præcipuum caput est: simulq; pietati tuæ exhibeat expositionem de Domini nostri Iesu Christi incarnatione concorditer à nobis editam: quam proinde pietati tuæ per prædictum pijsimum virum misimus.

LXI.

FIDEI CA- THOLICÆ PRO FES- TIO MISSA AD CYRIL- LVIII. IO- ANNE.

De Virgine itaque Deiparâ quomodo sentiamus & loquamur, deque vnigeniti Filij Dei incarnatione, dicemus breuiter, non vt ijs aliquid addamus, quæ ab initio ex diuinis litteris, sanctorumque Patrum traditione hausimus, sed vt fidei nostræ rationem reddamus. Dicemus autem, nihil omnino vt modo aiebamus fidei in

Nicæa à sanctis Patribus exposita adijcientes. Illa namq; (vt alibi à nobis indicatum est) ad omnem pietatis cognitionem, omnisq; hæreticæ prauitatis depulsionem abundè sat est. Sed nec illa quog; quæ captum nostrum excedunt, temerè hic ingeremus, sed propria infirmitatis confessione excludentes eos qui adoriri nos velint in his, in quib. consideramus quæ supra humanum captum sunt. Habet verò nostra expositio in hunc modum:

Confitemur Dominum nostrum Iesum Christum vnigenitum Dei Filium esse, Deum perfectum & hominem perfectum ex anima rationis compote & corpore constitutum. Ante secula quidem ex Patre secundum diuinitatem genitum, postremis verò temporibus eundem ipsum propter nos & propter nostram salutem ex Maria Virgine secundum humanitatem natum: Eundem Patri consubstantialem secundum diuinitatem, nobis item coessentialem secundum humanitatem: siquidem naturarum facta est vnio. quo fit, vt vnum Christum, vnum Filium, vnum Dominum confiteamur. & secundum hanc inconfusa vnitatis intellectum, sanctam Virginem Deiparam esse profiteamur, propterea quòd Deus Verbum, ex ipsa conceptum & incarnatū & homo factum est, tempusq; ex illa sumptum sibi vniert.

Ad Enangelicis porò, Apostolicisq; de Domino voces quod attinet, scimus graues Theologos alias quidem tanquam ad vnam personam pertinentes promiscuè accipere, alias verò propter naturarum diuersitatem diuisim vsurpare, & alias quidem, vtpote illas quæ in diuinitatem conueniunt, ad Christi diuinitatem, alias verò, nempe humiles, ad eiusdem humanitatem referre solere. Hoc iactò fundamentum, placuit nobis, quòd omnis tolleretur contentio, vniuersisq; sanctis Dei Ecclesiis per Orbem sparsis pax reddatur, nec non scandala omnia, quæ exorta videntur, de medio tollantur, Nestorium quondam Constantinopolitanum Episcopum pro deposito habere, tum profanas illius, prauasq; vocum nouitates anathematizare: propterea quòd Ecclesia Dei, quæ apud nos sunt, rectam sanamq; fidem obtineant, illamq; custodiant, ac populus quem admodum & vestra quoq; sanctitas facit) fideliter tradant. Consentimus in nihilominus & in ordinationem quog; sanctissimi pijsimog; Maximiani sanctæ Ecclesiæ Constantinopolitane Episcopi. Et communicamus tandem vniuersis orbis terræ religiosissimis Episcopis rectam inculpatamq; fidem habentibus & retinentibus. Vale dominus pijsime, fraterq; sincerissime mihi dilectè: ac pro nobis orare perge. hactenus epistola Ioannis Antiocheni & sociorum ad Cyrillum Alexandrinum. Scriptas easdem litteras ad Sixtum Romanum Pontificem, nec non ad Maximianum Episcopum Constantinopolitanum, tradidit ipse Cyrillus in epistola ad Dynatum, quâ & nonnulla secretiora inter ipsos fuisse transacta docet, nimirum fidei confessionem, quam Ioannes & Orientales professi sunt præmissam antea ad illos fuisse ab ipso Cyrillo. Reddenda hic est igitur ipsa Cyrilli ad Dynatum epistola, quæ exactam totius rei gestæ seriem pandit, nec apud alios ita facile est inueniri:

Pietati tuæ, quæ pacem Ecclesiarum, quam sectatur, concernunt, significanda duxi. Antiochiam itaq; dominus meus celeberrimus Tribus & Notarius Aristolauus venit asserens secum regias litteras, quæ religiosissimo Antiochena Ecclesiæ Episcopo Ioanni mandauerunt, vt scelerata Nestorij dogmata anathematizaret, & depositionem eius pro conformitate S. Synodi decerneret, & ita communionem à nobis quaereret. Et hæc quidem continebant illæ litteræ. Caterum quidam ex Orientalibus Episcopis, qui forè Nestorium nondum condemnauerunt, & illis patrocinantur, qui rectam nostram fidem sollicitant, & gloriam omnium Saluatoris nostri adorantibus haud mediocriter insidiati sunt, vt pietissimus ac sanctissimus Acacius Bereensis Episcopus ad me scriberet, curarunt, quamquam ita tanquam ipsi quæ scripsit, à me petant, nempe quod esse, vt quæ contra Nestorium à nobis sunt scripta, deleantur, & tanquam irrita abijciantur omnia, & pacificamur in solo fidei symbolo à sanctis Patribus Nicææ determinate. Nouit autem sanctitas tua, quòd tales olim ipsorum in Nicæana Synodo positiones fuerint.

Ego verò ad ista rescripti, petere eos impossibilia, eò quòd quæ scripsimus, rectè scripsimus, rectè & inculpatè fidei patrocinantes, nec quicquam omnino scriptorum nostrorum negatari simus: neq; enim aliquid (sicut ipsi dicunt) temerè esse dictum, sed vbi que nos rectitudini fidei adherere, & veritatis virtuti consentire oportere magis eos talibus ambagibus ac dilationibus non vti, neq;

LXII.

DESMARIA DEI PARABIT DEDVABVS IN CHRISTO NATVRIS.

LXIII.

NESTORII ET EIVS HÆRESIS DAMNATIO RATA HABETVR.

Cyril. epist. 38.

LXIV.

CYRILLI EPISTOLA AD DYNATA.

LXV.

extra ea que necessaria sunt elabi, sed secundum id quod ipsi pientissimi ac Deo dilectissimo Regi & S. Synodo rectum videtur, nimiam Nestorij nugas & blasphemias contra Christum factas anathematizare, de positionemq; illius confiteri, ac ordinationi sanctissimi ac pientissimi Episcopi Maximiani consentire.

LXVI. RES-GES- TA CYRILLI CVM PAV- LO EMB- SENO.

Cum istas itaque litteras ad eos misissem, considerarentq; fieri non posse, vt communionem recipere, nisi ad finem, que ipsi facienda erant, perductis: miserunt Alexandrian religiofissimum ac pientissimum Paulum Emesenum Episcopum esserentem quidem ad me communionem concernentia, verum talia, que non admodum decencia quedam narrarem: nam & querimonias habere se simulabant, tamquam in sancta Synodo quedam non sint recte dicta & facta. Et huiusmodi quidem epistolas non acceptavi, sed respondi: Quomodo qui prateritorum gestorum gratia veniam petere debeant, iam denovo iniuriam nobis inferunt? Cum autem ista memoratus pientissimus Episcopus excusaret, iuramentoq; affirmaret, non esse hunc illorum scopum, sed magis simplici eos animo ista scripsisse dilectionis gratia & hoc accipi: verum ad Synaxim eum non admisi, nisi vbi dato primium libello, Nestorij dogmata scripto anathematizavit, proq; deposito illum habere se confessus est, & ordinationi religiofissimi & pientissimi Maximiani Episcopi consensit.

LXVII.

Petijt autem, vt istis a se loco omnium qui per Orientem sunt, pientissimorum Episcoporum receptis libellis, nihil exigere amplius. Verum nullo modo acquieui, sed domino meo celeberrimo Tribuno ac Notario chartam misi & exhibui, significans ei, si pientissimus Ioannes Antiochenus Episcopus illi subscripserit, tum demum communionem illis esse reddendam. Cunctationem autem eorum celeberrimus Tribunus & Notarius Aristolus molestè tulit. Cum itaque pientissimus Episcopus Ioannes subscripserit, & qui cum eo erant Nestorij dogmata manifestius anathematizassent, confessiq; essent illum se pro deposito habere, & ordinationi religiofissimi ac pientissimi Maximiani Episcopi consensissent, communionem illis reddidimus. hac namq; illis & Ephesi a sancta Synodo proponebantur. Notum & illud sit sanctitati tue: Instabat initio religiofissimus ac pientissimus Episcopus Paulus, depositorum (Ella dicitur & Euthery & Emerij & Dorothi) gratia obsecrans, ac petens, vt que contra eos decreta sunt, abrogarentur, contendensq; fieri non posse, vt pax Ecclesiarum ad finem deducatur, nisi etiam hac particula addatur. Ego vero respondebam, rem eum conari impossibilem, neque vnuquam nos hoc permissoiros. Scripserunt autem eandem epistolam quam miserunt & ad me & reliquos pientissimos & sanctissimos Episcopos, & ad Sixtum magnæ Romæ Episcopum, & ad sancta Constantinopolitana Ecclesia Episcopum Maximianum. hæc Cyrillus, sunt autem hæc litteræ Ioannis nuper recitata.

LXVIII. PAX IN- TER IOAN- NEM ET CYRIL- LVM ET ALIOS OMNES.

Has quidem vbi accepit Paulus Episcopus Emesenus legatus, expertusque esset Cyrilli constantiam, nullo vnquam pacto fore impertiendam ab illo Ioanni & collegis eius communicationem absque illarum litterarum publicatione, facere id minimè prætermisit. Sicq; editis nuper recitatis litteris Ioannis de pace firmanda, vnà cum veræ fidei confessione atque damnatione Nestorij, Cyrillus ea cuncta cognoscens probavit: quod quidem etiam ex eiusdem Pauli scriptis apparet. Sic igitur absque capitulorum suorum damnatione cuncta arbitrio Cyrilli gesta sunt: quod & recitata nuper scripta testantur.

LXIX.

Ex his autem qui fauerant Nestorio, spargebant in vulgus, Cyrillum in omnibus consensisse Ioanni, atque damnasse priorem sententiam. Theodoretus enim Cyrillo in eam vsque diem infensissimus aduersarius, in epistola ad Domnum Episcopum Antiochenum hæc de his habet: Nec antea (inquit) communicauimus Cyrillo, qui illa capitula scripserat, quousque doctrinam & professionem fidei edidit consona ijs que a nobis dicta sunt, nulla de illis capitulis facta mentione. hæc ipse, & quidem modò modestius, quam alij iactantes sua ab ipso Cyrillo fuisse damnata capitula, cum de illis ab ipso nulla eisdem mentionem, Theodoretus affirmet, nec quidem mendaciter. Sed quid insuper falsò adiectum est? Quod enim nuper ex Sancti Cyrilli scriptis audisti, ipsum Cyrillum nunquam impertire voluisse communionem Ioanni Antiocheno fau-

Theodor. epist. 112.

Apud Aft. Ephis. 10. 5. cap. 4.

tori Nestorij, nisi prius tunc Catholica professionem Alexandria mitteret secundum datum ad hoc ab ipso Alexandria Antiochiam prorotypum, ex quo mittendam Antiochiâ fidei professionem Ioannes excruberet: ex hoc ipso iisdem Syriæ Episcopi arripuerunt occasionem dicendi, à Cyrillo, vt reciperetur à Ioanne, fuisse missam fidei Catholicæ confessionem, quæ & visus esset sua à scripta damnasse capitula, quod nulla de ipsis in ea ab ipso mentio facta esset. Vides schismaticorum verfutias, sentis ex veritate comparata ad fallendum mendacia, dum veluti manu volubili immersa aleâ, instar præstigiatorum, iisdem spectantium fallentes oculos, Cyrillum ex auctore in reum, & Ioannem ex reo suæ voluntatis arbitrio in actorum prodigiosè transformant.

Eiusmodi planè portentorum fabricator, & præstigiatorum concinnator est ille nequam pater mendacij nominatus, sub quo ad tempus ita radij Solis esse dicuntur, dum suo nitore coruscant occultare & comprimere nititur veritatem, de quo meritò & propheticum illud asseritur: Protegente umbra vmbra eius. cum videlicet filij tenebrarum conspirant, & præsto sunt in omnibus ipsi principi tenebrarum, dum quæ ille suader, ingeritque mendacia, isti ipsa comparatis vndique fallacis ornant, pingunt, atque compingunt. Hæc quidem peregre regie præstitisse Nestorianos, tum quæ superius de ijs dicta sunt, tum quæ dicuntur, perspicue demonstrabunt. Nam præter alios qui stabant à parte Nestorij, etiam ipse Theodoretus iisdem aggressus est Cyrillum vrgere calumnijs, nempe ab ipso sua fuisse damnata capitula. Ita quidem ille interpretatus esse videtur dictam fidei regulam à sancto Cyrillo missam, vt ipsius perbreuis epistola declarat scripta eodem tempore ad Ioannem Antiochenum Episcopum, quæ recitatur in Quinta Synodo, collatione quintâ ad finem: red demus nos eam inferius.

Qui insuper cupit Nestorianorum videre strophas, legat epistolam quæ fertur Ibæ ad Marin Perlam, quam habent Acta Concilij Chalcedonensis: in qua videtur Nestorianum hominem exultantem & insultantem, tanquam sibi causa esset adiudicata, & iactantem Cyrillum pœnitentem tandem recantasse palinodiam, atque Ioanni in omnibus consensisse. His ergo permoti complures haud inferioris ordinis viri scandalum passi sunt, & ad Cyrillum de his scripsere (vt vidimus) litteras acerbiores. Auctor enim qui fertur nomine Ibæ (quisquis ille fuerit) eandem circularem epistolam per prouincias legendam misit pro solatio suorum, & ignominia Catholicorum. Ceterum (vt publica Acta testantur) productâ in Concilium epistolâ illâ, non esse Ibæ comperta, sicque eâ damnatâ, absolutus est Ibæ. Sed de his inferius: iam verò ad res inter Cyrillum Paulumque transactas redeamus.

His igitur ex Cyrilli sententia omnibus probè confectis, cum sic mutuo in vnam eandemque fidem Catholicam concordare simul & consentire ambæ partes repertæ sunt, inita est simul cum pace communio, perfectaq; vnitatis sancta fœdere sacramentorum. Etenim qui pro Orientalibus legationeungebatur Paulus in Ecclesiam ad Synaxim à sancto Cyrillo introductus est, datumq; ei etiam habere sermonem ad populum, qui summo exceptus est plausu. sed postea, immo ad finem anni huius contigisse probatur ex ijs quæ inferius dicturi sumus: perducta namque fuisse constat vsq; ad anni finem hæc anni huius exordio cœpta negotia.

Iam verò et tristibus aliquantulum emergat oratio, & quæ in his conflictationibus mærens diutius versata est, in lætis exultet, & tamquam in deliciarum campo latius spatiatur. Dum autem hæc agerentur, incidit natalis dies S. Ioannis Baptistæ, quo Cyrillus in Ecclesiam perbreuem huiusmodi habuit concionem, cuius titulus ad temporis rationem plurimum confert, qui sic se habet:

Homilia S. Cyrilli Episcopi dicta in natiuitate Ioannis Baptistæ, Pharnuti vigesima octaua, Indictione prima, est hæc ipsa apud Romanos mensis Aprilis dies vigesima nona. Diuersè planè à cõmuni ordine solitos Aegyptios celebrare festos

LXXX.

Iob. 31.

Iob 40.

LXXI.

Eccl. Chalced. Act. 10 DE EPIS. TOLA I-BAE.

Eccl. Chalced. Act. 10 & Conc. Nicæn. 2. Act. 6.

LXXII.

PAVLVS B. PISCOP. EMESE- NVS CON- CIONA- TVR.

LXXXIII

3E X cod. Anton. Augustini.

dies ab alijs, diximus primo tomo Annalium. Sed hec Cy-
rillus ad populum:

LXXIV

Eos qui pietate firmi sunt, & sacrorum dogmatum certissimam
& ornatum habent fidem, terram vberè Prophetam nominat, dicens:
Et eritis vos terra pinguis, dicit Dominus omnipotens, & benedi-
cent vobis omnes Genites. Terram vero vberem esse dicit, pro fecundissimam
& fructiferam, & fructuum domesticorum matrem
atque nutricem. Huiusmodi autem est omnis Deo amabilis & san-
cta anima, cultorem veluti quendam & seminatorem totius boni
sortita Christum, qui etiam sacrorum nobis dogmatum conseruat
scientiam. Sed omnium inimicus (hoc est Satanas) excitatur per
tempora, si per seminans tritico maligna zizania. At concordant
de cetero per omnem consistens orbem terrarum Dei cultores Epi-
scopi, rectam & vnam consistentes: fidem: copulati siquidem sunt nos-
tris Ecclesis, magis autem totius orbis terrarum etiam apud Orientem
constitutis: confessi enim sunt Deo amantissimi Episcopi ibi con-
stituti rectam & sine profanatione fidem. Quae autem scripsit ad me
Deo amantissimus & reuerendissimus Episcopus Antiochie Ioannes,
qua verò ad eum rescripserim, Deo fauente, audietis. hæc Cyril-
lus more maiorum, quòd non consueuissent admitti ad
communicationem publicè excommunicati absque relatione
facta ad populum.

* coruscant

LXXV.

At in litteris vltro citroque datis & in re maximi mo-
menti cõsultanda integer annus iste esse videtur insuptus,
antequam Paulus legatus, Orientalium firmatâ concordiâ,
ad communicationem integram in Ecclesia admitte-
retur. Nam quod ad exactam habendam rationem tem-
poris spectat, cum in antiquis monumentis reperitur
expressum, intromissum Paulum à Cyrillo in Ecclesiam
habuisse ad populum homiliam de fide Catholica die vige-
simanona mensis Chiach, apparet id ab eo factum esse
ipsâ die Natalis Domini, nempe vigesima quinta mensis
Decembris. Etenim constat, Bedâ auctore & alijs, Aeg-
gyptios inchoare annum à quarto Kalend. Septembris,
numerareque per menses dierum triginta curriculo ter-
minatos. Certè quidem ipso die Christi Natiuitatis à Pau-
lo habitam esse homiliam illam, ipso eius exordio declaratur,
vbi dicitur: Opportune nobis hodie religionem vestram
adhortari datum est, vt sacrum quendam chorum constituamus,
& cum sanctis Angelis exclamemus: Gloria in excelsis Deo, & in
terra pax hominibus bonae voluntatis. Nam hodie nobis paruulus na-
tus est, &c. Quod cum ita sit, alterum de duobus dicendum
est, vel titulum de certa mēsis die esse mendosum, vel Aeg-
ypti Ecclesiam vsum illum pristinum reliquisse, quo (vt
dictū est suo loco) diem Natalem Domini celebrare con-
suevit sexta Ianuarij.

a Apud Afr.
Conc. Ephe.
sin. edit.
Pel. to. 6.
c. 13. in tit.

b Beda de
ratione tēp.
cap. 9.

c Apud Cy-
ril. ho. 7.

LXXVI
POPVLVS
ALEXAN-
DRIN. AC
CLAMAT
PAVLO
MARIAM
DEIPA-
RAM PRÆ
DICANTI.

Sed redeamus ad Paulum: qui vbi concionem profes-
cutus, sanctissimam Mariam Deiparam appellasset verbis
illis: Peperit itaque Deipara Emmanuelem. populus acclama-
uit: Ecce fides eadem est, donum Dei, Cyrille Orthodoxe: hoc audi-
re cupiebamus. Qui non ita loquitur, anathema sit. Cumque & i-
dem Paulus paulò inferius duas perfectas naturas in Chris-
to vno professus esset, vnam scilicet personam affirmans,
rursum populus acclamauit: Rectè venisti, Orthodoxe Episco-
pe, dignus ad dignum: Christiani dicunt, donum Dei, Cyrille Ortho-
doxe. post hæc autem in eodem perlans argumento Paulus
ad finem perducere orationem obingruentem multitudinem
cogitur: constat id quidem ex eo quòd vespere
eius diei rursus in eodem cõuentu Ecclesiastico Paulus in-
choatam manè profecutus orationem ista præfatur: Nuper
apud dilectionem vestram enixius differentes, propter fratrum
nostrorum frequentiam, lociq; angustiam, ante absolutum sermonem
suggestum deserere compulsi sumus. At quamuis semel repulsi, age-
idem certamen denud tentemus. Strenuus autem vir ille, impigerq;
palafrae huius magister (nempe Cyrillus) quod tunc faciebat, et-
iam nunc faciat: decernat ille certamen. Tunc enim alacri vultu,
blandiq; arrisione nostro se certamine oblectari, minime obscure
indicabat. Tunc, inquam, blande arridens, dexteramq; veluti oliuæ
ramum obtendes, se à nobis stare, puerumq; suum superiorem euade-
re, coronatq; redimiri, ac victorem declarari, auidè se cupere, ma-
nifestè declarabat.

d Apud E-
phe. Conc.
edit. Pel.
to. 6. c. 14.

LXXVII.

Sed hæc intercipiens verba populus acclamauit: Hoc
Dei donum est: Cyrille omnes reddidisti tui similes. Dignus digno
conuenerit. Populus tunc dixit: Episcoporum patrum seruus Domi-

ne. Bene venisti Episcopo Orthodoxe, Orbis terrarum doctor. Qui sic
credit, diligitur. Magna doctrina, magnus quoque encomiastes. Paulus
Episcopus dixit: Redeamus itaque ad Deiparam Mariam & Em-
manuelem, &c. Multaq; de his locutus, perducens ad finem
orationem, contestatus est se ea locutum, qua S. Athana-
sius, Theophilus, Cyrillus, immò & antiqui prædecessores
Episcopi Alexandrini semper in Ecclesia docuissent. De-
mum verò finem imponens, populum ad audiendum Cy-
rillum inuitauit. Qui post Paulum suggestum cõscendens,
perbreuem eodem argumento habuit orationem, quâ ea
quæ à Paulo fuissent dicta probauit. Sicigitur magnâ to-
tius Ecclesiæ lætitiâ, firmata stabilitate est pax totius Ori-
entalis Ecclesiæ, communicantib. inter se mutuo qui antea
à se inuicem diuisi erant Episcopi: Paulusque re bene
confectâ, ad Ioannem & alios, à quib. missus in Aegyptum
legatus fuit, redijt, afferens secum Cyrilli litteras ad ipsum
Ioannem Antiochenum Episcopum, quarû est huiusmodi
exordium:

Latentur cali & exultet terra: soluta est enim interiãcens ma-
ceria: quod marorem affererat, conqueuit, & omne tandem dissi-
diorum genus sublatum est, &c. Subdit de legatione Pauli, de-
que mutua inita concordia, vbi fidei Orthodoxæ profes-
sio ab ipsis per eum missa lecta est, quàm hinc suis litteris
Cyrillus descripsisse voluit, de se verò calumniam suspi-
cionemque omnem auferre, quâ hæc tunc aduerfariorum
scriptis pulsatus esset, eadem cum Apollinare sentire; nam
subdit: Si sanctissimum nostri Saluatoris corpus non ex Virgine
natum, sed è celo allatum afferimus: quomodo poterit illa Deipara
(quod prædicamus) esse intelligenda? Quem enim tandem illa pepe-
rit, si Emmanuelem secundum carnem verè non peperit? Risu pro-
inde explodendi sunt, qui huiusmodi contra me garrunt. Ita qui-
dem Cyrillus fugillans Theodoretum & alios, qui aduer-
sus duodecim capita à se edita conscripserunt. Ad calcem
verò de epistola S. Athanasij ad Epictetum ab hæreticis
deprauata subinfert: Quia verò didicimus, quosdam Ortho-
doxam præclarissimi Patris nostri Athanasij epistolam, quam ad B. E-
pictetum scripsit, adulteratam, deprauatamq; edidisse, multo que
grauiter hinc ledi: rati hoc vitio & salutare fratribus fore, ex vtri-
usque exemplaribus, quæ sincera & incorrupta apud nos extant, tran-
scripta ad sanctitatem tuam misimus. hæc Cyrillus, vt omne
foramè obtruat, per quod impietas antea irrepisset. Ista
omnia quæ inter Ioannem & Cyrillum transacta sunt, in
publica relata fuere monumenta, & à pluribus exscripta,
quorum exemplar se ad Dominum Antiochenum Episco-
pum mittere Theodoretus in epistola ad eundem testatur,
vbi ait: Misimus etiam exemplar eorum quæ tēpore conuentionis
& pacis scripta sunt, &c.

e Apud Cõs.
Ephe. edit.
Pel. to. 5.
ca. 6. & a-
pud Cyril.
epist. 28.
LXXVIII.
DE CYRIL-
LI AD IO-
ANNEM
EPISCO-
PUM
LA.

f Theodori
epist. 122.
LXXIX
CYRILLI
CAPITA
PERMAN-
SERUNT,
THEODO-
RETI AN-
TITHESIS
ABOLITÆ

g Quinta
Synod.
cap. 13.

Receptam quidem fuisse Cyrilli epistolam absque
etiam duodecim capitum damnatione ab eis itidem qui ea
impugnabant, Theodoretus vnus ex illis testatur in epi-
stola (vt dictum est) ad Dominum Antiochenum Episco-
pum Ioannis successorem, vbi inferius de alia Cyrilli epi-
stola ad Acacium scripta: At ipsemet Cyrillus dum scriberet ad
beatum Acacium, suam de his capitibus mentem & animam decla-
rauit, cum dixerit se illa scripsisse, vt se obijceret & opponeret ad il-
lus nouitatem & vanitatem, & quod composita pace, erant clara
omnia & manifesta. hæc ipse: qui tamen adhuc post initam
concordiam eadem carpere minimè destitit (vt apparet ex
dicta data ad Dominum Antifitem Antiochenum episto-
la) sua verò prædicare ac superextollere. Caterum cum
postea in Quinta Synodo res est iustiori lance perpen-
sa, ipsius Theodoretici scripta aduersus S. Cyrillum fuerunt san-
ctorum Patrum sententiâ condemnata. Quinetiâ & Theo-
dorus Imperator (vt inferius suo loco dicturi sumus) cun-
ctâ scripta aduersus Cyrillum abolenda penitus esse, tan-
citâ lege mandauit.

LXXX.
THEODO-
RETUS
PER STAT
IN AMICI-
TIA CVM
NESTO-
RIO.
h Quinta Sy-
nod. cap. 13.
LXXXI.

Quod rursum ad Theodoretum spectat: etsi acceperit
fidei formulam à S. Cyrillo conscriptam, eidemq; subscrip-
serit: haud tã citò potuit deseruisse Nestorij amicitiam,
quàm diutius plurib. coluisset officijs: ad ipsum enim hoc
tempore eiu modi dedit epistolâ, quæ hæc inscripta. one le-
cta ac scripta fuit in eadem Quinta Synodo Oecumenica:
Eiusdem Theodoretici ad Nestorium post vnitatem inter Orien-
tales & sanctissimum Cyrillum factam.

Domino meo reuerendissimo & religiosissimo & sanctissimo Patri Episcopo Nestorio Theodoretus in Domino gaudere.

Quod non urbanâ conuersatione delector, nec seculari curatio-
ne, nec gloria, nec altis sedib. sum alligatus, arbitror scire tuam san-
ctitatem: licet enim & nihil aliud, ipsa tamen solitudo ciuitatis,
quam gubernare fortitus sum, sufficit hanc me philosophiam docere.
Non solum enim solitudinis sed etiam plurimum habet rerum tu-
multus, qui possunt facere pigros etiam eos qui valde eis gaudent.
Nemo igitur persuadeat tue sanctitati, quod ego Episcopalem se-
dem cupiens, cohibendo oculos meos, tanquam Orthodoxas susce-
pi Aegyptiacas litteras. Vt enim cum ipsa veritate dicam, sapius
eas perlegi, & subtiliter discussi, & haeretica illas amaritudine li-
beratas esse inueni: & tunc quandam maculam eis imponere, &
certè in odio habens, quam alius quidam, patrem illarum, tanquam
auctorem tumultuum existentem orbis terrarum. Et spero nullas
poenas sustinere huius gratia in die iudicij: quoniam inuentionem
iustus Iudex exquirat. His verò quae aduersus tuam sanctitatem in-
iuste & contra leges facta sunt, nec si ambas manus meas aliquis
incidat, patriar consentire, diuina videlicet gratia me adiuuante, &
infirmitatem anima supportante. Et hoc certum etiam exigentibus
per litteras feci: direxi verò etiam tuae sanctitati quae rescriptissimus
ad ea quae scripsit nobis, vt cognoscas, quod nullum nos tempus pro-
pter diuinam virtutem mutauit, nec multipedes* vel versipelliones
docuit, quorum hi quidem petrae, illi folia per colorem imitantur.
Vniuersam fraternitatem, quae tecum est, in Domino ego, & qui me-
cum sunt, plurimum salutamus. haec enim ad Nestorium Theodoretus.
Ad Ioannem verò Antiochenum Episcopum perbreuiter ista tum scripsit:

* postquam

* polypos- des stel- lions

XXCII.

Quoniam sapienter gubernat Deus, & nostra prouidens concor-
dia, & populorum procurans salutem, congregare nos in vnum praeparauit,
& consonantes sibi omnium ostendit voluntates. Communiter enim perlegentes
Aegyptiacas litteras, & examinantes earum subtiliter sensum, inuenimus
consonantes dictis à nobis eas quae inde directae sunt, & palam
contrarias duodecim capitulis, quibus vsque ad praesens, vt alienis à pietate,
repugnantes permansimus. Nam illa quidem habebant, carnaliter
carnem factum esse Dei Verbum, & per substantiam unitam, & conuentum
per unitatem naturalem, & Deum Verbum primogenitum factum ex mortuis.
Abdicabant verò & vocum diuisionem quae de Domino facta sunt, &
alia verò ad haec habebant Apostolicis quidem institutis aliena,
haereticorum verò germina zizaniorum. Quae verò nunc directae sunt,
Euangelica generositate decorantur. haec ad Ioannem Antiochenum
Theodoretus, quo suam in aduersando Cyrillo excuset, seu defendat
potius incensam contradicendi libidinem, cum tamen haud diuersam
vel contrariam à se antea editis capitulis illis duodecim & appositae
ad ipsa defensionem nouissimè ediderit fidei professionem, sed in
omnibus concinnam & consentientem prioribus suis scriptis.
Hoc quidem animo visus est fuisse Theodoretus erga Nestorium
etiam post concordiam hoc anno initam, quippe qui recitatis ad eum
nuper litteris adeò obstinate professus sit, nunquam assensurum
sententiae in illum latæ, sicque certum est ipsum aliquandiu
perseuerasse animo subinfecto aduersus eundem Cyrillum, quae nec
proprio dignari nomine vides, vnde magis intelligere valeas
immensum à Deo postea praestitum illi beneficium, cum huiusmodi
ipsum inuolutum densa caligine liberauit.

XXCIII
CYRILLI
MANSVETUDO
COMMEN-
DATA.

Quod autem ad sanctum Cyrillum spectat, obstupescit
quidem, dum incredibilem & planè incomparabilem animi eius
confidero mansuetudinem, atque modestiam cum summa animi
summissione coniunctam: quibus quidem omnibus virtutibus,
praeter innumera illa specimina edita, superius recensita,
additamentum modò illud adiecit omni laude dignissimum.
Etenim qui tempore perturbationis Ecclesiae, dum Concilium
esset Ephesi cõgregatum (quòd res & persona, quam gerebat,
Romani Pontificis id exigeret) firmam animi constantiam,
inflexo robore, erecto sacerdotali vigore aduersus Episcopos
aduersantes, persecutores Comites, & Imperatorem semper stetit
& restitit: postea conciliata pace, in intrã concordia, penitusque
fugata discordiã, adeò omni officio coluit amicitiam, vt
quibus antea aduersatus fuerat, se subiecerit, dum quos
suorum scriptorum expertus esset calumniosos reprehensores,
eosdem ipsorum habere voluit cognitores. Etenim

quae post hæc opera elucubrauit, eadè mittere voluit Antiochiam,
ab ipso Ioanne Episcopo in primis, ac deinde ab alijs sibi subiectis
Episcopis cognoscenda. Cur ita sanctus sacerdos non nisi vt
huiusmodi certis ex fiducia comparatis amicitia signis eisdem
Syriae Episcopos in officio artioribus vinculis contineret.

Testis quidem horum est ille qui adeò ipsi fuerat aduersatus
Theodoretus, in epistola ad Dioscorum, vbi ait:
Quod verò beatae memoriae Cyrillus saepius ad nos litteras dedit,
tuam sanctitatem aperte scire arbitror: & quando sua opera, quae
contra Iulianum scripserat Antiochiam misit, similiter cum ea quae
ipse de Emissario ediderat, & petisset à B. Ioanne Antiochia
Episcopo, vt illa ostenderet magistris, qui in Oriente scientia
praestant: beatus ille Ioannes Cyrilli litteris obtemperans,
libros nobis misit: quos cum legissemus, hominem sumus admirati,
et scripsimus ad Cyrillum beatae memoriae, qui iterum nobis
rescripsit, & nos diligentes ac beneuolos suo testimonio declarauit,
quae litterae apud nos seruantur. haec enim Theodoretus: qui etiam
ante hæc visus est priuato animi affectu fauuisse Nestorio,
postea tñ æquiori animo fuisse erga Cyrillum, atque tandem
vehementius esse aduersatum Nestorio, ipse in Epistola ad
Sporadium data abundè testatur, cuius est exordium: Cum
viuersus Orbis iam paulatim rueret, &c. sed reliquas
anni huius res gestas prosequamur.

CYRILLVS
COGNITORES
SVORVM
SCRIPTORVM
AD-
HIBET AD-
VERSA-
RIOS.
XXCIV
Theodor.
epist. 83.

Theodor.
epist. 1.

Eodem fermè tempore, sequenti nempe anno à Con-
sultu Antiochi & Bassi (vt ex Socrate colligi posse videtur)
Multi Iudaei, inquit, in Creta insula Christi fidem receperunt,
tali calamitate ad eam rem inducti. Iudaeus quidam
vetorator se Moysen esse simulauit, de quo calo demissum
dixit, vt Iudaeos qui illam insulam incolebant, per mare
in continetè traderet: se namque eundem esse, qui olim
Israelem per mare Rubrum ducens conseruasset.
Ad annum verò integrum nihil aliud moliebatur, quam
vt singulas ciuitates totius insulae peragraret, Iudaeos
in illis habitantes ad illud credendum impelleret,
hortareturque, vt omnes suas diuitias & possessiones
relinquerent. Nam eos per mare aquis exiccata
in terram promissionis se traieciturum pollicitus est.
Illi igitur eiusmodi vana & falsa spe in fraudem illecti,
omnia opera quibus solebant, deposuerunt, facultates
& fortunas neglexerunt, earumque potestatem
illis qui eas accipere vellet permiserunt.

XXCV.
Socrat. li. 7. cap. 36.
IYDAEI
SEDVCTI
RESIPIS
CVNT ET
CREVDNT

Vbi dies profectiois ab illo veteratore praestituta aduenit,
ille praecedere, subsequi omnes cum mulieribus, & pueris
caperunt. Eos ergo ad promontorium mari imminens
deducit: ex eo in mare se praecipitare iubet.
Proinde qui primi ad praecipitium accesserant, ita
faciunt, & nisi diuina prouidentia illis prospectum
fuisset, multò plures interissent. Nam forte fortuna
aderant Christiani, quorum alij piscatores, alij
mercatores fuerunt. Hi nonnullos eorum aqua prope
suffocatos (qui iam tum in calamitate constituti
suam amenciam agnoscere caperunt) extrahentes
conseruauerunt: alios, ne se in mare deicerent,
prohibuerunt, exitio eorum qui antè se praecipites
desissent, commonstrato. Iudaei tum fraude patrefacta,
cum temerariam ipsorum crudelitatem incusarunt,
tum Pseudomoysem illum occidere contenderunt.
At eum nullo modo comprehendere poterant: quippe
clam se ex eorum aspectu subduxerat. Vnde nonnullorum
animo insedit opinio, eum exitialem demonem fuisse,
qui in ipsorum genitibus pernecium, hominis speciem induisset.
Quocirca multi Iudaei in Creta eade clade impulsu,
Iudaismo derelicto, ad fidem Christi se transferunt.
hucusque Socrates: habet eadem Paulus diaconus
ex Theophane, & Nicephorus, qui hæc ad tempora
Procli Attici successoris refert: sed praestat auscultare
Socratè, qui res sui temporis scribebat.

XXCVI

d Paul. dia-
co. Mifce.
lib. 14.
e Niceph. 3.
li. 14. c. 40
LXXX-
VII.

Quod ad res spectat Occidentales, hoc eodem anno
sanctus Britius Turonensis Episcopus oppressus aduersa-
riorum calumnijs, ad Romanæ sedis Pontificæ à sede pul-
sus appellat, à quo in sedem suam restituitur. Sanè quidem
appellare consueuisset Gallicanos Episcopos quæ frequen-
tissimè ad Apostolicam sedem, sanctus Leo in epistola ad
Episcopos Provinciae Viennenis docet his verbis: Nobiscum
itaque vestra fraternitas recognoscat, Apostolicam sedem
pro sui reuentia à vestra etiam provincia sacerdotibus
innumeris relationibus esse consultam, & pro diuersarum
quemadmodum vetus cõsuetudo posebat) appellatione
causarum, aut retractata aut confirmata fuisse iudicia.
Hæc & alia S. Leo. Sed quod ad Britij causam, audiamus Gregorium eiusdem Ecclesiae Antisti-
tem rem gestam ita describentem:

f Leo epi-
sol. 39.

Greg. Ta-
ro. de Gof.
Franc. li. 2.
c. 1. lib.
10. cap. 31.

LXXX-
VIII.

Trigesimo tertio ordinationis eius anno oritur contra eum lamentabilis causa pro crimine. Nam mulier ad quam cubicularij eius vestimenta deferre solebant ad ablundum, qua sub specie religionis erat veste mutata, concepit & peperit. Qua de re sur exit omnis populus in iram, & tantum crimen sub Episcopum referunt, volentes eum unanimiter lapidare: dicebant enim: Dui pietas sancti tuam celauit luxuriam, nec Deus nos diutius sinet manus tuas indignas osculando pollui. Ipso quoque e contrario viriliter hoc negante: Afferte (inquit) infantem ad me. Cumq; oblatu fuisset infans triginta dies ab ortu habens, ait ad eum Episcopus: Aduro te per Iesum Christum Filium Dei omnipotentis, vt si ego te generauit, cor am cunctis edicas. Et ille: Non es (inquit) tu Pater meus. Populis autem rogantibus, vt quis esset pater, interrogaret: ait sacerdos: Non est hoc meum; quod ad me pertinet, sollicitus fui: vobis autem si aliquid suppetit, per vos querite. Tunc illi magis hac artibus facta afferentes, insurgunt contra eum mutua conspiratione, & trahentes eum dicebant: Non diutius nobis falso pastoris nomine dominaberis. Ille autem, ad satisfaciendum adhuc populo, prunas ar dentes in byrrum suum posuit, & ad se stringens vsque ad sepulchrum beati Martini vna cum populorum turba accedit: proiecitq; ante sepulchrum prunis, vestimentum suum iniustum apparuit, illo quoque sic profequente: Sicut istud vestimentum ab hi ignibus videtur illasum, ita & corpus meum a mulierum coitu est impollutum.

XXCIX

Illis vero non credentibus, sed contradicentibus, trahitur, calumniatur, eicitur: vt sermo sancti Martini adimpleretur, quo dixerat: Non eris te in Episcopatu multa aduersa passurum. Hoc enim eiecto, Iustinianum Episcopum constituit. Denique Britus Romanus Vrbis Papam expetijt, flens & euilans, atque dicens: Merito hac patior, quia peccavi in sanctum Dei, & eum delirum & amentem sapē vocaui, cuius videns virtutes non credidi. Post cuius abesse iam Turonici sacerdoti suo: Vade post eum, & exerce negotium tuum. Iustinianus vero egressus a Turonis, Vercellas Italia ciuitatem ingressus, iudicio Dei percussus, obiit peregrinus. Turonici eius obitum audientes, & in sua malitia perdurantes, Armenium in locum eius constitunt. At Britus Episcopus Romanus veniens, cuncta qua pertulerat, Pape refert: qui ad sedem Apostolicam residens, & plerunque Missarum solemnias celebrans, imbi quicquid in sanctum virum deliquerat, desendo diluit. Septimo igitur regressus anno a Roma cum auctoritate Pape illius Turonos redire disposuit: & veniens ad vicum, cuius est nomen Laudiacum, sexto ab vrbe millario, mansionem accipit. Armenius vero febre corripitur, & media nocte spiritum exhalauit: quod protinus Britio Episcopo per visum reuelatum est, qui ait suis: Surgite velocius, vt ad tumultuandum si atrem nostrum Turonicum Pontificem occurramus. Cumq; illi venientes portam ciuitatis ingrederentur, ecce istum per aliam portam mortuum efferebant. Quo sepulto, Britus in cathedram suam regressus est: septem postea feliciter viuens annos. huc ique Gregorius, sed vbi Laudiacum dicitur, restitue Langiacum. est oppidum sex millibus Gallicanis distans ab ipsa Turonensi ciuitate, situm ad flumen Ligeris, quod vulgo vocatur Langey.

XC.

Prosper.
in Chron.

Hic item Consulibus (inquit Prosper^a) totius orbis pace & consensione mirabili, Bonifacius (de quo sapē superius) ab Africa ad Italiam peruenit ad Vrbem, accepta Magistri militum dignitate: qui cum resistente Aetio praelio superasset, paucos post dies morbo extinctus est. Aetius vero, cum deposita potestate in agro suo degeret: ibi cum quidam inimicus eius opprimere eum tentasset, profugus ad Vrbem, & illinc in Dalmatiam, deinde ad Hunnos in Panoniam peruenit, quoru amicitia auxilioq; vsus, pacem Principum interpellat & potestatis obrinuit. hac Prosper. Apud Paulum^b diaconum singulari certamine a Bonifacio legitur victus Aetius: Marcellinus^c autem, vulnere ab Aetio inflicto perijtse Bonifacium narrat.

^bPaul. dia.
co. lib. 4.^cMarcellin.
hoc anno.

XCI.

Hoc item Domini anno ex hac vita migrasse ponitur S. Ioannes Rauennae Episcopus, cuius praeclara est memoria inter sanctos Rauennates Antistites. Quod autē ad hunc ipsum datum legitur Valentini Imperatoris rescriptū, quo Rauennati Ecclesiae conceditur, vt sit Archiepiscopatus, & ipsius Ecclesiae Antistites vtantur pallio & omni genere pontificalis decoris: num hęc vera sint, ad exactam sunt reuocanda censuram. Et vt cuncta possint diligentius examinari, hic primū describendum est ipsum Imperatoris rescriptum, recitatum ab eo qui diligenter res e-

ius Ecclesiae est profecutus, Hieronymo Rubeo. sic enim se habet:

In nomine Domini Dei Saluatoris nostri Iesu Christi. Fl. Valentinianus fidelis Iesu Christi Maior Imperator Ioann viro sanctissimo Archiepiscopo Rauenn. ciuitatis.

Si Redemptoris nostri plenipietate clementia dignos sua maiestatis honorificat sacerdotes, & charismatum dono clarificat: quanto magis nos, qui ab eius pietate regalia sceptra gubernanda suscepimus, cultū religionis & reuerentia honorificandis debemus impendere, eis maxime qui virtutum experimento Deo cognoscimus propinquantes: vt inde illis etiam praestet augmentum, vnde eos probabilius Dei clementiam... salute imperpetrāte confidimus. Ac proinde Imperiali auctoritate sancimus, sanctitatem tuam, & sanctam Rauennatem Ecclesiam, atque vniuersos postea Deo... Praefules Archiepiscopali dignitate euectam, Metropolitā decore sublimādam, seu Archiepiscopali fastigio... preponendam. Consistimus sub sacrosanctae eius Ecclesiae ditione ordinationem totius Aemiliae nostrae prouincia ciuitatum omnium Deo amabiliū Episcoporum creationis, id est, Sarsenae, Cesenae, Forum populi, Forum Liuji, Fuentiae, Forum Cornelij, Bononia, Mutinae, Regij, Parmae, Placentiae, Brixilli, Vicohabentiae, Hadriae, omniumq; monasteriorum sub eius dispositione reiciendum, & in eis feruentium monachorum. Conferentes ei ob decorem Apostolica dignitate honorem pallij & omnis pontificalis decoris vsus, sicut ceteri sub nostra Christianissima potestate sapē degentes fruuntur Metropolitae. Concedet enim nos ad honorem sacerdotis efficaciter propter... & maxime vbi serenitatis nostra praesulget praesentia, quatenus securitate suffulti sanctitas tua, sancta q; tua in perpetuum Ecclesia, cū meritis virtutum, honoris etiam nostrae serenitatis dono & in posterum fulgeat. Dat. VI. Id Ianuar. Rauenn. haecenus priuilegiū, quod quidem antiquitus scriptum non negamus, & recentioribus historicis res Italiae profecutus cognitum scimus, qui de eisdem Ecclesijs Rauennati Archiepiscopatu subiectis pariter meminere: sed num aequē germanum sit, hoc dislerendum est.

XCII.

Impertota planē res est amor patriae, imō tyrannus, vt qui sapē historicum cogat ea tueri, quae si de alijs dicerentur, procul exploderet: cū & intelligat, quot cōciues habeat, tot duros experturū fore censors, & in officio querelā redargui, fortassis & patrie proditorem inscribi atque proscribi, si quod publicauerat archiua monumentum & ciuium omnium ore fertur, in controuersiam reuocare, negare, & impostura redarguere vir disertus & veritatis cultor auderet. Hinc videas nostrū Rubeo iure quidem horrescentem pallium ab Imperatore conferri in eodem priuilegio dici, eō a pietate potius quā veritate ipsum adactum, vt ista diceret: Non pallio illo quidem quod Pontifex Maximus ē diui Petri corpore sumptum praebere consuevit, sed quodam quasi paludamento, quo in ciuitate & pompa tum vti soli Caesares consueverunt, vniuersali & perpetua omnium deinde qui succederent Archiepiscoporum praerogatiua Ioannem donauit. haec ipse ex pietate potius (parcat qua so) quā veritate. Etenim ne a longē petitis argumentis vtamur: ex Imperatoris rescripti verbis verborum ipsius interpretatio germana quaeratur: de quali. n. pallio intellexerit, nonne ipse declarat, cū mox ista subdit: Sicut ceteri sub nostra Christianissima potestate sapē degentes fruuntur Metropolitae. Archiepiscopi quidem, nō Caesares. Si igitur Rauennati Archiepiscopo ille concessus est vsus pallij, quo alij Archiepiscopi vti solerent, planē ipse Valentinianus declarat de communi ceteris Metropolitans pallio intellexisse, aliās illud dicendum esset (si volumus de paludamento eam debere vocem intelligi) omnes Metropolitanos Antistites Imperatoris paludamento decoros incedere cōsueuisse, quo nihil dici possit absurdus.

XCIII.

Cū igitur ex verbis ipsius rescripti de eo pallio intelligi necesse sit, quo reliqui vti solerent Metropolitanis: certum est non nisi a Romanis Pontificibus, illud Archiepiscopis fuisse solitum impertiri, ab Imperatoribus nunquam. Et vt de his nulla remaneat dubitatio, constat esse profecutos Rauennates Episcopos, tum pallium, tum alia priuilegia se accepisse ab Apostolica sede. Etenim S. Gregorius Papa in epistola ad Ioannem Rauennatem Episcopum data hac inter alia d: Praeceptum beati memoriae defessoris nostri Ioannis Papa nobis in subditis transmissis amicum, cōtinens, omnes consuetudines ex priuilegio praedecessorum nostrorum concessas

XCIV.

^dGreg. li 2.
epist. 54.

vobis Ecclesijs, vestra debere seruari. & inferius de priuilegijs à Romana Ecclesia Rauennati cōcessis: *Scitote in scriinio nostro de priuilegio Ecclesia tua subtiliter perquisitā. Et quidem quadam inuenta sunt, quæ omnino possint si aternitatis tue intentionibus obuiare: nihil autem in quo de huiuscemodi capitulis pars vestra possit Ecclesia roborari. & ad postremum: Admoneo, quatenus, nisi decessorum meorum munificentia tibi hac per priuilegium tributa docueris, vt in plateis pallium ferre vltterius non præsumas. &c.* hæc & alia plura Gregorius, illud frequenter inculcans, sic concessum ab Apostolica sede pallium Episcopo Rauennati, vt illo non alio modo vteretur, quàm quo vti solent omnes Episcopi Metropolitanis, quibus idem ab Apostolica sede concessum esset. Ceterum neque factum, vt concessio semel pallio Ecclesiæ Rauennati, illud absq; noua concessione Romani Pontificis superinduerent iisdem Archiepiscopi Rauennates, sed singulis successoribus illud sibi concedi ab ipso peterent Romano Pontifice, quod docet exemplum Maximiani Rauennatis Episcopi in locum Ioannis subrogati, cum & illud ipsi petenti Gregorius^a Papa misit.

Sed quid accidit? Cum Rauennates Episcopi aliquando schismate diuisi essent ab Apostolica sede, ne ab ea ex consueto more peterent pallium, tunc putamus vtrum eiusmodi excogitatum fuisse commentum, vt nomine Valentiniani Imp. sanctio scriberetur, quæ declararetur & iura Episcopalia & perpetuum vsum pallij ab ipso Rauennatib. Archiepiscopis fuisse concessa, ac sic ipsi, inuitis licet Romanis Pontificibus, pallio vterentur. Mos quidem iste vetus schismaticorum fuit, vt ab ipsa Romana Ecclesia schismate separati, ad patrocinia confugerēt Imperatorum. Id quidem factum esse in hac ipsa, de qua est sermo, constitutione Imperatoris, præter illa quæ dicta sunt, alia plura re è ipsam intuenti demonstrant. Conferat eam diligens inquisitor cum alijs eiusdem Augusti sanctionibus, & videbit certè longè longius ab illis abhorrere. Quamnam illius constitutionum eo modo incipere deprehendit? Vel quam quis inueniet ipsius vel aliorum Imperatorum sanctam constitutionem, in qua licet vnus Augustorum aliquid statuatur, nõ omnium tunc regnantium Imperatorum nomina simul apponantur? Quid etiam sibi vult illud in titulo, *Maior Imperator*? cur non *Maximus*, vt oēs solebant? cur *Maior*, quod nullus sic inscribere consuevit? mittamus reliqua; nam in singulis fermè verbis eiusmodi esset adhibenda censura. Sed satis hæc tibi, prudens, & sagax lector, puto sufficere posse: vt etiam tacendum sit, quod absque Consulibus datum reperitur rescriptum, quod tantæ rei priuilegium constitueret. At quæ maximi sunt momenti ad postremum peruestigemus.

Quodnam modo, rogo, potuerunt ab eodem Imp. hoc tēpore tot ei esse cōcessæ Ecclesiæ, quæ in dicto priuilegio nominantur, cum nõnullas ex illis etiam sub S. Leone Romano Pontifice cōstet fuisse sub Archiepiscopatu Mediolanensis Ecclesiæ constitutas? Etenim cum ex præcepto eiusdem S. Leonis Papæ cogeret Eufēbius Mediolanensis Archiepisc. ex sibi subiectis Episcopis Prouinciale Concilium, certum est ad illud conuenisse, atq; eidem subscripsisse inter alios Episcopum Regenssem, Episcopum Placētinum, & Brixillensem, qui in dicto rescripto nominantur inter Episcopos Rauennati addictos Ecclesiæ. Extat quidem de his epistola Synodalis omnium cōprouincialium Episcoporum subscriptionibus consignata, atque typis excusa post numeratas quinquaginta duas eiusdem sancti Leonis epistolas. Sed satis, dices lector, detectas penitens sentim⁹ imposturas: iam ex his ad alia emergamus. Verum sciant omnes, nihil ob id detractum esse nobilissimæ Ecclesiæ Rauennati, si spurijs exufflatis, ipse purus demonstratus est fons primarius, vnde in eam, vt Archiepiscopali sede sit insignita, & sacro dotata pallio, priuilegia effluxere, nempe ab ipsa Romana Ecclesia, à qua & reliqui Metropolitanis se id iuris consuetos esse congaudent. Sed ad sequentis anni res gestas oratio euocatur.

IESV CHRISTI

Annus 433.

SIXTI⁹ PAP. THEODOSII 26. IMP. ANNUS 2. VALENTIN. 9. IMPP.

QVI sequitur ordine quadragesimo tertius Christi istius anni, nomine Consulium Theodosij Augusti decimum quartum, & Anicij Maximi inchoatur: quo noui ex veteribus exorti turbines Orientalem nonnihil exagitarunt Ecclesiam. Stabilita enim pace vltimo anni superioris termino inter Ioannem Episcopum Antiochenum atq; Cyrillum Alexandrinum: nonnulli ex ijs qui Nestorium sectati essent, erga eum hæctenus procliuiores, haud rata habuere que pactis conuentis inter Ioannem atque Cyrillum transacta fuerūt, causantes nimirum, haud suscipiendum in communionem fuisse Cyrillum absq; suorum capitulorum damnatione. Rursum verò aliqui ex parte Cyrilli in ipsum commoti sunt, quod de eo accepissent, iniquis conditionibus communicãssie cum Orientalibus. Sed quomodò hæc se habuerint, audiamus ex Liberato diacono rem gestam ita narrante^b:

Ascendens ergo Antiochiam Paulus obtulit Ioanni Archiepiscopo & omni Concilio epistolam Cyrilli. Qui vt cognouerit eum suscepisse fidem à se directam, & in eius subscripsisse confirmationem. pacem cum eo & eius fecerunt Concilio, damnantes Nestorium, & suscipientes Maximianum, qui pro illo factus fuerat Episcopus, dubitantibus adhuc ex eis aliquibus Cyrillo communicare, putantibus eum errasse, & postea veritatem agnouisse, & culpantibus Ioannem, cur ab eo non expetierit capitulorum eius damnationem. Ex altera autem parte quidam de Palatio per Eulogium presbyterum & Apocrisarium Alexandria Ecclesia culpauerunt Cyrillum, cur suscepit ab Episcopis duarum confessionem naturarum, quod Nestorius dixit & docuit. Sed & Valeriano Iconij & Acacio Melitensi Episcopo hoc ipsum de Cyrillo videbatur. hæc Liberatus. Porro & illud additum est, vt Nestoriani epistolam quandam nomine Cyrilli confixerint, quæ se palinodiam recantare ipse significaret, & quæ facta essent Ephesi omnino rescindere: tale fuit per Nestorianos diabolicum excogitatum aduersus S. Cyrillum commentum.

Hæc quidem de Cyrillo longè lateque in Orientalibus Ecclesijs diffamata, plurimorum sanctorum virorum animos pulsauere, vt Acacij Episcopi Meliteni, Valeriani Iconij, Successi Episcopi Diocæsareæ, atque aliorum: sed & perturbauere insignioris fame monachos Orthodoxos, & inter alios magnum illum Isidorum Pelusiotam, qui nonnihil infensè ad Cyrillum hæc scripsit^c:

Oportet te, O admirabilis, inconvertibilem semper esse, neque timore proderere caelestia, neque tibi ipsi contrarium apparere. Nam se a qua à te nunc scripta sunt, comparaueris prioribus, aut adulationi apparebis obnoxius, aut falsitatis minister, vana quidem gloria superatus, magnorum autem altercatorum non imitatus certamina, qui omni vita sua in exilio affligi passi sunt, quàm vt peruersum dogma vsque ad aures saltem suas admitterent. hæc Isidorus: eodem fermè argumento & superius nominatos Episcopos ad eundem Cyrillum scripsisse, quæ rursus Cyrillus ad eos rescripsit ostendunt. At non hoc solum sceleratissimi operati sunt Nestoriani, sed grauius his addiderunt facinus, cum falsas litteras nomine Philippi Romani presbyteri, qui in Concilio Ephesino honorificè functus erat legatione, vulgauerunt, quibus significabatur, Sixtum Romanum Pontificem ægro tulisse animo damnationem Nestorij: quæ quidem audientibus magnum scandalum intulerunt. testantur id ipsius Cyrilli litteræ pro sua defensione conscriptæ.

His enim omnibus imposturis hæreticorum occurrendum fuit Cyrillo Alexandrino, qui proximè aderat. Quamobrè ad Acacium Melitenum litteras reddidit, plenè docens, non aliter quàm fide Catholica saluã, se cum Orientalibus pacem composuisse^d: est earum exordium: *Res quidam dulcis & admiranda & plurimi faciendã est fratribus salutatio, &c.* His quidem cum quæ ab Imperatore

I. NOVAE TURBAE EXAGITANT ORIENTALEM ECCLESIAM.

b Liberat. diac. Breui. ar. c. 7.

II. MULTITUDINE IOANNE, ALII DE CYRILLO.

NESTORIANI QUID DE CYRILLO MOMENTI SINT.

III.

c In addit. ad Liberat. diac.

IV. ISIDORUS QUID AD CYRILLUM.

V.

d Cyril. epist. 9. & in ab. Ephes. dir. Pelus. tom. 5. c. 7.

Gregor. lib. 5. ep. 3. XCV.

XCVI.

CYRILLVS NES- TORIA- NORVM DE TEGIT IMPOSTV RAS.

Theodosio, à Ioanne, & alijs potissimum verò à Paulo legato Episcopo Emefeno gesta essent, sigillatim recensent, nihil se innovasse de his quæ in Concilio Ephesino proposita fuissent, pluribus demonstrat, insinuatq; Nestorianorum conatus, qui cum se ab ea pace exclusos videant, omnia iudeat perturbare, quò grauius in Ecclesia praelium excitent: nam post multa aduersus ipsos ista subdit, excogitabas ab eis aperiens imposturas: *Eos (inquit) qui cum ipsis eadem sentire non sustinerant, flagitiosissime dilacerant, & sanctorum Episcoporum Apologiam (de Orientalibus loquor) acerbe profcindunt. Deinde detorquentes eam pro ipsorum libidine ad ea que lubet, & non rectè sentientes, dicunt eam à Nestorij vocum nouitatis non discrepare. Simul autem & nos vituperant, quasi ijs que olim scriptimus contraria senserimus, &c. vocat Apologiam Orientalium, quam supra recitauimus eorundem fidei professionem, quam aduersarij iactarent eandem planè esse cum ea, quam ipsi à Nestorio olim didicissent: sed quàm hoc falsum sit, idem Cyrillus pluribus aperit.*

VI.

Ad postremum verò quid caere debeat, his verbis admonet: *Si epistolam nonnulli circumtulerint, tamquam à religiosis Philippo Romane Ecclesie presbytero scriptam, qui sanctissimus Episcopus Sixtus depositionem Nestorij mol. se ferat, ipsique benè loquatur, non credat hoc sanctitas tua: scripsit enim consona sanctæ Synodo, omniaq; illius Gesta confirmant, & nobiscum consensit. Si verò à quibusdam circulat a fuerit epistola, tamquam à me scripta, quasi eorum que Ephesigessimus pœniteat, contemnatur & hoc. Sumus enim per Saluatoris gratiam adhuc sanam mente & cooperanti ratione non destituti. hæc ad sanctum Acaecium Cyrillus Alexandrinus de Nestorianorum technis atque calumnijs. Litteras autem, quas se dicit accepisse à Sixto, paulò inferius reddituri sumus: modò Cyrillum his afflictatum angustijs consecremur.*

VII.

CALVMNIISILLA TIS CYRILLVS OCCVRAIT.

Quòd enim sciret & aliorum aures eandem peruasisse calumniam, scripsit etiam ad has ipsas calumnias confutandas idem sanctus Cyrillus ad Successum Diocæsareæ in Iusuria Episcopum: quàm cum de duabus naturis non diuisè (vt Nestorius dicebat) sed indiuisè & inconfusè unitis Verbo pluribus dispuret, & in multis differre professionè Antiochenorum à Nestorij peridia itidem palàm faciat, vt nec locus calumniæ esse possit quod in ipsa sua professione Nestorij hæresim confirmarit: ad postremum de Nestorianorum fallis litteris, tum Philippi Romani presbyteri, tum sui ipsius nomine parsis, admonet, cautumq; reddit, ne illis fidem adhibere debeat: atque etiam de Sixto Romano Pontifice certiore facit, scripsisse ipsum cõsona in omnibus Ephesino Concilio, & cuncta quæ in ea acta essent stabiluisse. est eius epistolæ exordium: *Declaratur quidem veritas, &c.*

VIII.

EXEAT IN TER AET. Eph. edit. Pele. tom. 6. c. 17. CYRILLVS MONTANIST EPISCOPOS VT CAVEANT IMPOSTVRAS NES- TORIA- NORVM.

Scriptis & ad Valerianum Iconij Episcopum eodem argumento litteras, quas de Incarnatione Verbi exegeses nominant: in quibus pariter ad finem demonstrat, quàm longè ab sit, vt Orientales Episcopi, nempe Syri, cum Nestorio sentiant, & quàm falso hanc illi calumniã impingere conati sint. Vnde & eum, vt caute agat, ita in fine admonet: *Si qui igitur sunt, qui illos diuersa & ab sentire falso affirmauerint: nulla eorum dictis fides adhibeatur, verum tamquam impostores & mendaces secundum patrem suum diabolum amandentur, ne quando illos qui rectè incedere cupiunt, perturbent. Quid si qui epistolas concinnatas ab illis exhibuerint, tamquam que a viuis spectatis editæ sint, tamquam spuria & commenticia reijciantur. hæc ad Valerianum Cyrillus.*

IX.

Sed & ad Dynamum Episcopum Nicopolis Epiri scripsit hoc eodem anno epistolam, quàm cum de rebus inter se & Orientales tractatis cum certiore reddit, mittit quoque epistolas ea de causâ inter se & Ioannem vltro citroq; datas; admonens, ne præter illas, alias ab alijs euulgatas accipiat. Fuit & de his ipsi admonendus Apocrifarius eius Eulogius degens Constantinopoli, apud quem à nonnullis Palatinis querelæ nõ leues de ipso Cyrillo ingestæ fuerant (vt dictum est) quod duas naturas in Christo, sicuti Nestorius, confessus esset. Ad hunc igitur Eulogium, cū hæc ab eo per litteras Cyrillo significata fuissent, litteras ipse reddidit, quas Commonitorium ad Eulogium nominat: in quo hæc ipso exordio: *d: Expositionem, quam Orientales*

fecerunt, reprehendunt nonnulli, dicuntque quod duas naturas nominent, & quod ipsos Alexandrinus tolerauerit, inimo laudauerit. Qui verò Nestorij sunt, & hunc in a sapere dicunt, attrahentes ad se eos qui exactam veritatem ignorant. Accusantibus autem nos illud dicendum est: Non esse omnia que heretici dicunt, fugienda & rectifanda: nam multi ex illis ea consitentur, que & nos consitemur; vtpote Ariam, cum Patrem omnium conditorem & Dominum esse dicunt: an consentaneum erit, vt ob eam causam tales confessiones fugiamus? Ita de Nestorio sentiendū. Is etiam si duas naturas esse dicat, carnis & Dei verbi differentiã significans (est enim & alia Verbi, & alia carnis natura) hoc tamen non secundum vnitatem nobiscum consistetur, &c. pluribus enim docet, sic Nestorium duas in Christo prædicare naturas, vt eas inter se diuisas, duas pariter personas constituere asseueret, Orthodoxos autem duas in Christo simul vnitatis, non tamen confusas confiteri naturas, atq; vnam tantum constituere Christi personã. Cùm alioqui à Nestorianis illa quod; (vt ibi ipse testatur) Cyrillus calumniam passus sit; quòd cum diceret duas in vnam personam esse vnitatis, illi iactarent duas naturas in vnum confusas prædicare cū Apollinari Cyrillum: à qua quidem calumnia cū ibi tū alijs quoque scriptis sæpe se ipse purgauit.

Ex his igitur quæ dicta sunt, incubuit Cyrillo, non tantum se ipsum à Nestorianorum liberare calumnijs, sed & Ioannem Antiochenum, aliosque Orientales, quorum probauerat fidei professionem, defendere, quod pluribus scriptis quàm diligentissimè præstitit. Hæc quidem turbæ post pacem hoc anno agitari cœptæ sunt à Nestorianis in Orthodoxos. Sed quibus armis illi huiusmodi bellum pararunt? Hæc cum scieris, perfacile intelliges sub quibus insignis militarint: etenim cum eos videris nonnulli calunijs, fraudibus & imposturis litteras falsas magnorum virorū nomine adornantes, verbisque mendacia mendacijs confluentes, cuiusnam milites ipsi fuerint, probè nosces, nēpe ministros satanæ transfigurasse se in angelos lucis. Nescit enim pura religio imposturas, nec querit fucos veritas, neque fides Catholica nititur calumnijs & fraudulentijs; graditur libera, & secura sinceritas, sola gaudens comite simplicitate.

In primis verò quod pertinet ad Sixtum Romanum Pontificem, Nestoriani suis litteris calumniati sunt, ipsum egrè tulisse Nestorij abrogationem: sed quàm id à veritate abhorret, ipse S. Cyrillus in testimonium veritatis, ad conuincendam Nestorianorum falsitatem, ad se scriptas ab ipso Sixto (vt vidimus) citauit litteras, quas industria viri eruditi Antonij de Aquino nobis codex Vaticanus exhibuit, licet mendosas satis: cū verò sciamus nondum impressas, hic ipsas cudendas quàm potuimus emendationes curauimus, præclarum sanè antiquitatis monumentum: ostenditur enim, quàm verum sit, quod Cyrillus ait, Sixtum magnoperè execratum esse Nestorium, & lætatum inita inter Orthodoxos concordia. sic enim se habent:

Sixtus Episcopus Cyrillo Alexandrie Episcopo.

*Magnã sumus lætitiã alacritatis impleti, postquam (sicut legitimus) ex alto nos Oriens visitauit. Ecce enim sollicitis nobis, quia neminem perire volumus, sanctitas tua redintegratum corpus Ecclesie suis epistolis indicauit: redeuntibus eius in sua membra compagibus, neminem foris iam videmus errare: quia intus omnes positos fides vna testatur. Lætatur è medio nostrum, qui hoc opus fecit, ablatum: soli sibi nunc non credet (Nestorius scilicet) quod sensit & intelligit obfuisse: qui contra hunc nixus est (Cyrillus) videlicet eum profiteretur omnibus profuisse. Sed conuenit à tristibus nos ad læta transire: quia ipse cui quæstio mota fuerat, de Ecclesia vniuersali morore sublato, tempus nobis præstitit gaudiorū. Christus deniq; Deus noster, quàm verè * sit sua causa, monstrauit, quando ita res dignatus est gubernare, vt tantæ rei & talis iudicii seruaret suorum conuentui sacerdotum.*

In vnum congregati Apostoli de fide sæpe traxerunt: in vnum nunc conuenientes Apostoli de eius victoriã gratulantur. Orelatio digna mittente, digna conuentui! gaudij celestis iudicium tales habere debuit cognitores: & quares & causa deposcit, locū quoque conuenit inueneri. Ad beatum Apostolum Petrum fraternitas vniuersa conuenit: ecce auditorium congruens, auditoribus conueniens audiendis. Habuerunt coepiscopi nostri illum congratulationis

testem,

d Cyril. epist. 30.

Cyril. epist. 30. NOV. CALVMNIAPARANTVR. X.

XI.

XII.

XIII.

* qui SIXTI EPISTOLA AD CYRILLVM.

* vera

SYNODVS IN NATALIS PAPAE SIXTI HABITA.

estem, quem habemus honoris exordium. Sancta namq; & venerabili Synodo, quam natalis mihi dies fauente Domino, congregat, quia sic credendum est, ipse precedit: quandoquidem probetur nec spiritu nec corpore desuisse: ausuit palme, qui contentioni non desuit: imit animorum votis nostrorum, qui videtur simbolo primiceri Apostolorum tradito derogari: non passus est nefanda caput gaudere solutis, nec turbari dum fuit lutulento gurgite fontis illius perspicui puritatem. Ad nos reuersi sunt fratres: ad nos, inquam, qui morbum communi studio persequentes, animarum curauimus sanitatem.

XIV. SIXTUS IOANNEM EXCVSAT.

Non se exuli vestro (Nestorio scilicet) sanctus frater noster Ioannes addiderat: non eius blasphemam predicatione deceptus. Nam quantum rerum exitus docet, suspendit suam sententiam, non negauit: nam quid in inuentorem malorum posset aliud indicare, nisi quod probatur ipse (Deo videlicet) per sacerdotes suos, cuius agebatur causa, sentiret? Statuerat hoc mirum de nostrorum desertore castro, quod a ducibus fidei suaderet perfidia indicari: nunquam se a nostro numero separasset, in quem potuit & reuerti. Exulta frater carissime, & ad nos, recolletis fratribus victor exulta, quarebat Ecclesia quos recepit: nam si nemine perire volumus de pusillis, quamto magis gaudendum nobis est sanitate Reftorum? Legimus, vna quis quantum gaudij reportata praestiterit, & idcirco intelligendum est, quid laudis habeat tantos reuocasse pastores: greges aspiciuntur in singulis, nec vnus hic causa tractatur, quoties agitur de sanitate multorum. Latet hic nihil egisse nos praecoquam, quando fructu nostrae sententiae gratulamur.

XV. SIXTI PATER ANTIQVATA.

Sustinimus fratres, certi eos non spinas, sed vnas esse lecturos: in euidenti est nostrorum vindemia gaudiorum, quae sanctam Synodum largitate gratulationis impleuit: vineam suam custos iller curauit, quem ad custodiendam domum Israel nec dormire, nec obdormire Dauid Propheeta testatur. Insecundum illud Christo nostro non afferens fructum suscepit flamma sarmentum: sed vt hoc videmus conuenire damnato, ita de reuersis ad nos fratribus conuenit dicere, quia non potuit a diabolo eradici plantatio, quam plantauerat Pater b. Illum ergo sibi ignis aeternus, hunc possessoris aeterni vinea vendicauit: in tantum vt Antiochena Ecclesiae sacerdotem vocari a sanctitate tua iam nunc venerabilem virum & dominum gaudeamus: & meritum vocatur dominus, qui communem Dominum recognouit, qui incarnationis eius voce Catholica nobiscum mysterium confitetur.

b Matt. 15 * dominum

XVII. DE CALVMNIIS IN CYRILLO LVM ILLATIS.

Bene nobis breuiter tua fraternitas, quae sunt super eodem negotio gesta, narrat: sed mirati non sumus, quod a dissentientibus in te compositam legimus deiectionis & iniuriam. Nouimus, frequenter patere calumnijs veritatem, nec tamen vnuquam posse falsitate superari: vota sunt semper fides molestiae predicanti: his namq; cum beatitudine copiosa merces paratur in caelo, quibus propter iustitiam maledictiones, persecutiones, & omne malum praecipitur sustinere. Passus es falsitatem, vt vitricem faceres veritatem: & ideo nunc insultandum est falsitati, quia nullus perire potuit veritati. Expectamus igitur memorati fratris nostri Ioannis clericos, & optamus venire: scimus ei pro honore & pro labore tuo dare responsum: non est (sicut fratri & coepiscopo nostro Maximo sepe iam scripsimus) etiam ipse redentibus difficilis aperire ianua: vt verum, nisi perditionis filius, nemo sit perditus; siq; ei maior se causa legenda, quod meruit solus excludi. Haec ad venerationem tuam fraternitas mecum sancta scribit, probans tuos in omnibus & confirmans labores: qui tamen graues, aut amari non esse potuerunt, qui huic impensu sunt, cuius onus leue & iugum suauis portamus. Dat. XV. Calend. Octob. Theod. XIV. & Maximo Consulibus. Extat in eodem codice epistola, quam eodem argumento idem Sixtus hoc eodem anno & mense & die scripsit ad Ioannem Episcopum Antiochenum, cu eodem congratulatur his verbis:

XVIII. SIXTI EPISTOLA AD IOANNEM ANTIOCH.

Sixtus Ioanni Episcopo Antiocheno. Si Ecclesiastici corporis gloriam, si eius integritatem dilectio tua considerare dignetur: profecto latitia nostra non quaeret interpretem. Ipsa namque euidens est, res loquuntur, merorem nostrum repentino sancti fratris nostri Cyrilli in gaudium sermone conuersum: tantum hanc ergo sollicitudinem nostram nos euasisse delectat, postquam reo nostrae fidei tua fuit sanitas penitendo: nunc se verum exulem, nunc se sentit eiectum. Abundant ei in deserto spinae, quia deest vna quam colligat: hos habet fructus, qui erga vineam Domini nostram noluit exercere cultum. Credo ad dilectionem tuam reuocatus & ordo peruenit, qualiter ei volumus nostram

admonitione succurrere: retinimus in praecipis contenti, qui erat blasphemiarum pondere in profunda mergendus. Si negotij qualitatem ipsi lance pensemus: nulli non videbitur Nestorius sermo damnatus, cui non profuerit debitus sermo praeritus. Frustratur nunc praesentibus bonis, nec diu haurimus in tribus, quibus Dominus gaudere concessit.

XVIII.

Auduit vniuersa fraternitas, quae ad natalis mei conuenit diem, qualiter bono humani generis, Apostolica sedis me praeside gaudentur: excedens licet meritum meum, & extra me haec esse cognosciam, exordium tamen tui sermonis gratias accipio; quia non est tibi controuersia perferenda, qui Christum Dominum nostrum bono humani generis, ita vt natus est, confiteris: subsequenter Ecclesiae addis Luciferum & vbiq; lucentem: sed & nunc vos, immo omnes, qui lucis illius signum fronte gestatis, Luciferos confitemur: sint ergo omnes fidei praedicantes Domini sacerdotes Luciferi & vbiq; lucetes: sit & Nestorius ille Lucifer, de quo scriptum est: Cecidit Lucifer, qui mane oriebatur: cecidit, sed superbiens cecidit, sed elisus cum ascendere disponit in caelum, & ponere super se sedem suam, & promittit Altissimo similem se futurum. Ille ad similitudinem se aptabat Altissimi: iste in suam similitudinem vocabat Altissimum: hominem namq; natum eum tantummodo praedicabat, auferens incarnationis mysterium, & illud euacuans, immo illud impugnans, quo secundum symbolum fides & salus nostra subsistit.

*excedant DELITTE RIS IOANNIS ROMANUS AD SIXTVM.

Isai. 14.

XIX.

Non est certandi iam tempus: hoste prostrato, transeundum nobis ab his est, quae bella mouerunt: importunum est victoria tempore adhuc de praesentibus disputare. Quae hic euidens rerum fides, quae ratio maior potest esse, quam vt palma fruamur, auctore Domino, atq; bono iucundo, quia in vnum fratres rursus coepimus habitare? Haec sanctitatem tuam volumus praedicare, quae scribis: expertus es negotij praesentis euentu, quid sit sentire nobiscum. B. Petrus Apostolus in successoribus suis, quod accepit, hoc tradidit. Quis ab eius se velit separare doctrina, quem ipse inter Apostolos primum magister edocuit? non hunc auditis per alterum, non sermo lectus instruit: doctus est cum alijs ore doctoris, non scripturae, non scriptorum passus est questionem, absolutam & simplicem fidem, & quae controuersiam non haberet, accepit; quam vniq; meditari semper, & in qua manere debemus, vt sensu puro sequentes Apostolos inter Apostolicos esse mereamur. Non parum nobis oneris, non laboris incumbit, vt Ecclesiae Domini macula desit & ruga.

Psa. 132

QVAM TVTA FIDES APOSTOLICAE SEDIS.

Quam super hoc esse solliciti nos debeamus, clementissimum & Christi amissimum Regum cura testatur. Aspicte frater carissime, caelesti negotio quam se vigilantem impenderint: cogitationum serias nescierunt: nec dignati sunt terrena curare, nisi caelestibus paruisent. Quoties Apostolicam sedem, quoties diuersos fratres eorum sermo commouit, impenderit se eius negotio. Quis eorum vnuquam negauit Imperio? scit illi seruire sollicitudinem suam, quae eam cu grandi reddat vsura: de qua re nos conuenit gloriari, quia caelestem Regem videmus foderatos Reges habere terrarum. Intellegunt (sicut ait Dauid) & eruditi sunt qui iudicant terram, quando (sicut dicit alibi) ipsi & omnes populi laudant nomen Domini. Ergo quia vna (sicut dicit Apostolus) fides est, & vincetes obmittit, dicenda credamus, & tenenda dicamus, nihil vltra liceat nouitati, quia nihil alijs conuenit veritati: dilucida & perspicua maioru credulitas nulla ceni permixtione turbetur. habet probatum nobis vni fratrem & coepiscopum nostrum Maximianum Constantinop. Ecclesiae sacerdotem, diuino illic iudicio consecratum: vt agritudinis morbum, quem astutia venena sopitis infuderant, superet simplicitatis dulcedo succedens: qui non illic aliud, quam credimus, poterit praedicare, nisi quod a decessoribus meis nobiscu positus frequenter audiuit. Dar. XV. Kal. Octobr. Theodos. XIV. & Maximo Coss. Ex his igitur omnibus qua perpicue confutantur Nestorianorum calumniae de Sixto Pontifice sparse, quod depositionem Nestorianimo infenso tulisset.

XX. COM-MENDATIO SV-DII IMP. ERGA RELIGIONEM.

Psal. 2. f Psa. 148. & Ephes. 4

Sed quod superius demonstratum sit, complures fuisse, qui Cyrillo minimè inhærescerent, neque cum Ioanne Antiocheno Episcopo participationem aliquam habere vellent, sed seorfum absque capite Synaxes agerent: noquam ex ijs sectam esse constatam, quam Acephalorum nominavit antiquitas, Liberatus diaconus existimauit h. Caeterum receptor illa sententia est, vt non nisi post Chalcedonense Concilium Acephali haeretici cepti sint nominari: testatur id inter alios Leontius Scholasticus i. Subdit autem Liberatus: Tunc & Enoptius Ptolemaidis Pentapoleos

XXI.

h Liberat. diac. Brev. c. 9. in fin. i Leont. l. de Sect. sect. 5. tom. 9. Biblioth. sanct. regionis

433.

2.

VALENT. 9.

2.

VALENT. 9.

433.

regionis Episcopus accipiens exemplar litterarum Theodoret, qui scripserat contra duodecim capitula Cyrilli, direxit illud Cyrillo, ut responderet ad ea, & sua capitula exponeret. Quod gratissime suscipiens Cyrillus, fecit expositionem capitulorum suorum, & ad interpretationem duodecim addens expositiones, quo videretur plenam pro eis reddere rationem. Itaque, quod suscipiente & dependente fidem Orientalium Episcoporum, & sua capitula exponente, pax & unitas Ecclesie reddita est. In qua pace gaudente Ecclesia, inimicus pacis emulus veritatis non quieuit aduersus eam mouere vasa sua, & superseminare zizania. hactenus Liberatus: quæ verò his subdit, nos suo loco dicemus. Quantum autem fuerit necessaria eiusmodi posteriori Cyrilli interpretatio, inde colligere potes, quod Theodoretus in epistola ad Domnum Antiochenum, quantum eidem Syri Episcopi ad ea demolienda laborauerint, tradit his verbis: Sunt enim (inquit) iuxta morem consuetum Synodi plusquam quinquaginta Synodica gesta & scripta, quæ duodecim capitulorum damnationem ostendunt. hæc ipse: ut non mireris, si ad pacis soliditatem voluerit posterioribus scriptis Cyrillus cuncta penitus elucidasse.

Theod. epist. 112.

XXII.

Quod verò, damnato licet ubique Nestorio, & in vna sententiâ Occidentalibus Orientalibusque conuenientibus Episcopis, nonnulli nihilominus pro eodem Nestorio certamen instaurarint: non aliunde his fiducia creuit, quàm quod cum Nestorio mitius actum est. nam apud Antiochiâ in monasterio suo S. Euprepij nominato liberè agere, & cum omnibus quos vellet, consuetudinem habere permixtus est, qui ob execrabilem hæresim longè longius extra Romanum orbem deportandus erat, ut factum est postea, serò tamen, nec nisi post inflicta à Deo flagella. Qui enim ista postremis votis monentem sanctæ memoriæ Cælestini non audierat Theodosius Imperator de longius relegando Nestorio, diuinam in se iracundiam concitauit. Sic enim cum huiusmodi hæresis defenderetur, luctuosissima clades illa inflicta est (ut vidimus) Romano Imperio, cū Romanus exercitus in Africa magno dedecore Romano nominis & Catholicæ fidei penitus profligatus est, cum vicerint barbari Orientalem & Occidentalem Romanos exercitus, & Ariani Catholicos sub iugo miserint: ita nunc (ô mirandum!) cum fineretur damnatus Nestorius liber inter Catholicos agere, Constantinopolitana ciuitas portentosa affecta est clade hoc ipso anno, cum triduano incendio magna est ex parte consumpta.

XXIII. INCENDIUM VRBIS CONSTANTINOP. Marcell. in Chron. Socr. l. 7. c. 38.

Sub huius enim anni Consulibus hæc S. Prosper in Chronico: Maxima vrbs regia pars Septentrionalis per tres dies incensa, collapsa, est mense Augusto. hæc Prosper, eadem quoque; & Marcellinus b. Socrates c. id ipsum affirmat sub eodem anni huius Consil. accidisse, incendium quidem tale, quale numquam antea visum auditumue fuerat, sed ait biduo perdurasse, cum scilicet vehementioribus grassaretur augmentis. Verum quod Nouatianorum basilica non conflagrârit, miraculo tribuit Pauli tunc temporis Episcopi Nouatiani Socrates ipse Nouatianus: ob eamque causam addit à Nouatiani celebrari solitâ anniuersariâ diem eius liberationis XVII. Kal. Sept. Cæterum nulla vniquam fuisse vel esse potuisse miracula hæreticorum, sæpe superius demonstratum est, & leuissimam nulliusque momenti esse fidem hæretici hominis sectæ suæ hominibus miracula adscribentis. Porro quod ad incendiū spectat, ista & alia mala commuuisse pati regiam ciuitatem, affirmari posse videtur, quod aduersus Ephesinum Concilium qui erant rerum arbitri Nestorio fauissent, & damnato licet complures ipsorum fauere non desinerent: siquidem ex litteris eiusdem Nestorij Euagrius d narrat, toto quadriennio post damnationem, in dicto S. Euprepij monasterio varijs ipsum esse affectum honoribus, & plurimis donatum premijs. Quomodo autem, serò licet, post sequentem annū in Oasim inaccessam solitudinem fuerit deportatus, suo loco dicemus.

d Emag. l. i. c. 7. XXIV. SIXTUS PAP. ORDINAT PETRVM CHRYSOLOGVM EPISCO-PVM RAVENNATEM.

Sed quid hoc anno in Occidente? Cùm Rauennates Romam venissent ad Sixtum Romanum Pontificem cum decreto electionis Rauennatis Episcopi, quem in locū Ioannis nuper defuncti subrogandum elegerant, præter sententiam Sixtum renitentem inuenerunt; quia à S. Petro Apostolo per visum sibi apparente vnâ cum S. Apollinare

suo discipulo, primo eius Ecclesie Episcopo, que ordinare deberet, admonitus antè fuerat. Cùm interea accidit, ut S. Cornelius Forocorneliensis Episcopus vnâ cum suo diacono Petro nomine inuideret ipsum Sixtum Pontificem: qui intuens Petrum, ipsum planè illum esse cognouit, que Princeps Apostolorum in Rauennatem Episcopum fore ordinandum ostenderat. Moxque iubet Rauennates adesse, & qui instituendus esset ipsorum Episcopus docuit, nempe diaconum Forocorneliensis Ecclesie Petrum, sed resistentibus illis, ac reclamantibus haud moris esse ex alterius Ecclesie clero assumi aliquem in Ecclesie Rauennatis Episcopum, compulsus Sixtus fuit ea de re diuinum consilium aperire, & visionem illam acceptam notam facere Rauennatibus; qui tandem acquiescentes Pontifici, cunctis ritè peractis, gaudentes cum Petro à Sixto ordinato episcopo reuerſi sunt; exituque dilucide declaratum est, non nisi à Deo electum fuisse, quem admiranda morum sanctitudo & doctrina insignis mirificè commendaret. hæc prodita sunt ex antiquis Rauennatis Ecclesie monumentis, quæ vir disertus Hieronymus Rubeus commentario edito egregie illustrauit. Porro quod ad ipsius Petri tyrocinium pertinet & educatorem suum Cornelium, hæc ipse Petrus aliquando pro concione locutus est: Cornelius namque memoriæ beatissima, vitâ clarus, cunctis virtutum titulis ubique fulgens, operum magnitudine notus vniuersis, pater mihi fuit; ipse enim me per Euangelium genuit: ipse pius pijsimè enutrit: ipse sanctus sanctum instituit seruitutem: ipse Pontifex sacris obtulit: & consecrauit altaribus, & ideo mihi carum colendumque, Cornelij nomen. Amor ergo cognominis me compellit Cornelienſis Ecclesie desiderijs desideranter occurrere, &c. hæc de Petri primordijs, reliqua inferius suis locis.

Hoc item anno S. Prosper reuiuiscens in Occidente, & clanculò serpenti hæresi Pelagianæ se validis scriptis opposuit. Periculosum quidem in Ecclesia bellum excitari videbatur nō ab hostibus, sed ab ijs qui Catholico nomine in Ecclesia versarentur, immo & magna cum laude aduersus Pelagianos errores valentioribus telis pugnasse visus fuissent. Quis enim caueret hostem, quem in castris Fidelium militantem in hostes iecisse iacula peruidisset? Tale quiddam hoc tempore accidit in Ecclesia. Cùm enim (ut superius dictum est) Ioannes Cassianus presbyter Massiliensis Ecclesie, aduersus Nestorij, disertum atque peritile de Incarnatione Domini commentariū edidisset, eodemque volumine Pelagium atque Pelagianos velut eius hæresis primos auctores vehementer exagitasset: factum esse visum est nonnullis, ut calumnie loco duceretur, quod à Catholicis viris, ut Prospero & alijs, ipse Cassianus Pelagianæ hæresis in crimen adductus esset, ac proinde editas ab eo Colationes Patri absque erroris suspitione Fideles incaute legerent absque delectu, utpotè viri Catholici, cuius cuncta esse Catholica existimarent: vnde accideret, ut eisdem nescientes efficerentur ea saltem ex parte Pelagiani, quæ aduersus gratiâ ab eo liberi arbitrij vires prædicarentur. His igitur latèribus malis ut occurreret S. Prosper, aduersus Colatorem librū hoc anno conscripsit, & quidem eruditione insignem, quo & venena produntur, & aduersus ea antidotum preparatur.

XXV. PELAGII HÆRESIS SVB CATHOLICO NOMINE CLAM SERPIE.

Id quidem hoc ipso anno S. Prosperum præstitisse, ipsius testimonio liquet. Etenim cum in operis præfatione annos numeret c. viginti & amplius nempe exactos. Quo (inquit) contra inimicos gratie Dei Catholica acies huius viri ductu, nempe S. Augustini, pugnât & vincit. idemque tempus illud numerare incipiat ab anno Concilij Carthaginensis, in quo primum Cælestinus damnatus est, ut quæ subdit ipse declarat, & docent ea quæ de ortu eius hæresis in Chronico profitetur, ducens eiusmodi annorum numerū à Luciano Consultatu, qui est annus Domini quadringentesimus decimustertius: planè constat dictum numerū annorū viginti in hūc ipsum annū desinere, quo Consulatum gessit Theodosius Augustus decimumquartum cum Maximo, quo ipse sanctus Prosper in Chronico eiusdem Ioannis Cassiani honorificè meminit verbis istis: Ioannes monachus, cognomento Cassianus, insignis & facundus scriptor habetur. quibus lanè verbis eam adhuc vitâ superstitem fuisse ipse declarat:

XXVI. Prosperi contra Collatorem præfatio. PROSPER DE REGIT INSIDIAS PELAGIANORVM.

declarat: vt planè intelligas, cum Gennadius ait, eum post scriptos libros contra Nestorij finem viuendi fecisse, significare voluisse, nihil prætereà, superueniente morte, ab ipso scriptum fuisse. peruenisse ipsum quidem ad annu Domini quadringetelimum trigessimu quintu, Trithemius tradit, cui tamen haud inuiti cõsenserim. Certè quidem sanctum Prosperu redarguisse Cassiani adhuc viuètis scripta, non solù quæ in Chronico tradit ostendunt, sed & quæ habet in fine operis manifestè declarant, his scilicèt verbis de Cassiano & alijs S. Augustini reprehensõibus agens: Quorum tamen, dũ adhuc nõ sunt à fraterna societate diuisi, toleranda magis est intentio, quã desperanda correctio; donec Dominus per Ecclesia Principes, & legitimos iudicioru suorũ ministros, hæc quæ per paucorum superbiam & quorundã imperitiã sunt turbata, componat. hæc Prosper, cum perorat: quibus intelligis Cassianum inter Catholicos professores adnumeratum.

Prosper aduers. Colar. in fin.

XXVII. PROSPER SIXTUM PONT. EXCITAT IN CASSIANUM.

August. epist. 105.

Per Sixtum autem Romanum Pontificem S. Prosper perferri, quod optare se dicit, paulò superius significauit his verbis: *Confidimus Domini protectione præstandu, vt quod operatus est in Innocentio, Zosimo, Bonifacio, Celestino, Romanis predecessoribus Pontificibus, operetur & in Sixto; & in custodia Domini Gregis hæc sit pars gloriæ huic reseruata pastoris, vt sicut ille lupos abegere manifestos, ita hic depellat occultos: illos acribus suis doctissimi senis (nempe Augustini b) insonante sermone, quo collaborat secum hortatus est, dicens: Sunt enim quidã iustissimè dñati, qui impietates adhuc liberius defendendas putant: & sunt qui occultius penetrant domos; & quod in aperto clamare iam metuum, in secreto seminarè non quiescant: sunt autem qui omnino siluerunt, magno timore compressi, sed adhuc corde retinentes quod ore iam proferre non audent, qui tamen esse possunt fratribus ex priorè ipsius dogmatis defensione notissimi. Proinde alij feruèius coercendi, alij vigilantius vestigandi: alij tractandi quidẽ lenius, sed nõ segnus sunt docendi, vt si non timentur ne prodant, non tamen negligantur ne pereant.* hucusq; recitat Prosper S. Augustini verba scripta olim ad Sixtu ipsum cum presbyter esset, quibus opportunè eũ in hos occultos Pelagianos effectandos inflamat. Quid autẽ Sixtus egerit, incertu est: caremus enim eius Pontificis scriptorũ monumētis, quæ & aduersus Nestorianos quoque fuisse edita vidimus. Constat tamen eiusmodi Prosperi scriptionem effectũ minimè caruisse.

XXVIII. CASSIANI SCRIPTA PURGATA.

Gennad. de Vir. illust. c. 63.

Siquidem Prosperi admonitione illud in primis factu est, vt Cassiani scripta cautiùs legerentur & corrigerentur, potissimum verò Collationes ipse: quæ cum valdè proficua esse cognoscerentur vitam Christianam excultiozem sectantibus; ne pro medela ipsos haurire ex eis venenũ cõtingeret, à nonnullis emendatæ fuisse reperiuntur. Primũ quidem omnium id præstitit S. Eucherius, Lugdunensis tunc Ecclesiæ presbyter, cum Cassiani opera cõpèndiosè seligens, quæ vtilia viderentur in epitomen accuratè rededit: haud enim dubium à Catholico viro nonnisi Catholica selecta fuisse, testatur id quidẽ Gennadius & ipse Massilienis presbyter, qui sanctitatis titulo suum Cassianum sic exornat his verbis: *Sed & S. Cassiani quedam opuscula lato tenfa sermone, idem Eucherius angusto verbi resoluens tramite, in vnum coegit volumen.* hæc Gennadius eiusdem farinae cum Cassiano; qui ne diceret, erroribus confutatis Eucherium expurgando contraxisse opera Cassiani, latum sermonem circumcidisse prætexuit.

XXIX.

Cassiodor. Inst. diu. lect. c. 29. EPURGATORES CASSIANI. Ado in Chro. an. 425. in fin.

Quod autem in Gallijs Eucherius, id ipsum, nepe Cassiani Collationum expurgationem Victor in Africa præstitit; de quo ista Cassiodorus dicit: *Cassiani dicta à Victor Martyrtanus Episcopus Afer, ita Domino iuuante, purgauit, & quæ minus erant, addidit, vt ei rerum istarum palma meritò conferatur: quæ inter alios de Africa partibus citò nobis credimus esse dirigendum.* hæc Cassiodorus: sed putamus ipsum spe frustratum, non accepisse; siquidem Ado e Viennensis Episcopus, ab ipso Cassiodoro id operis, vt Cassianũ corrigeret, elaboratum affirmat, dum ait: *Opera illius à Catholicis cautiùs legendæ, maximè de libero arbitrio & gratia: sed & Encratitarum hæsi incautiùs fauit. Errores illius Cassiodorus Rauennatum Senator purgare volens, non ad plenum omnium ex parte potuit.* hæc ipse Ado. Sed numquid Augiæ stibulum liber ille, qui tot scõpis emundari non valuit?

Falli certò scias, qui ex eo, qui præ manibus habetur Collationum liber Cassiani, defendunt ipsum fuisse omnim ex parte Catholicum, vt videre potes in appendice ad Cassianum Romæ editum; perinde atque si quis cum aliquem videat esse sanum, ex eo numquã antea agrotasse velit asserere. morbosum quidem olim fuisse volumen illud, ex medicorum in eo impenda diutiùs arte certò certius intelligere potes. Nisi libeat auscultare Gennadium æquè Pelagianum, Cassianum excusantem, Prosperum verò damnantem his verbis: *Legi & librum Prosperi in personam Cassiani aduersus opuscula Cassiani sub persona Collatoris: quæ Ecclesia Dei salutaria probat, ille infamat nociua. Quæ enim verè Cassiani & Prosperi de gratia & libero arbitrio sententiæ fuerunt, in aliquibus sibi contraria inueniuntur. Hic etiam Prosper post obitum beati Augustini librorũ eius contra hæreticos inimicos gratiæ Christi defensor extitit.* hæc quidem Gennadius: sed dum Prosperum damnat, absoluit; & dum Cassianum absoluit, damnat. Etenim si Prosper impugnat Cassianum, & defendit Augustinum, planè refragante illi S. Augustino, Cassianũ condemnat, & defendentem Augustinũ S. Prosperum absoluit. Sed an verũ sit, quod collega Gennadius ait, Ecclesiã Dei probasse opuscula Cassiani vt Catholica, quæ (inquit) vt nociua Prosper infamat: Gelatij censurã consule, quæ eadem Cassiani opuscula inter apocrypha, vt minimè Catholica, rejiciuntur. At de Cassiano hæc tenus.

XXX. GENNADIVS MISFAVET CASSIANO CONTRA S. PROSPERVM.

Ad finem presentis anni, nempe mense Decemb. euolutis iam anno vno & mensibus octo à creatione Sixti Romani Pontificis (vt habent res gestæ Romanorum Pontificum) celebratũ est Romæ Concilium in causa eiusdẽ Sixti Papæ, cum ab Anicio Basso Exconsule turpi calumniã exagitatũ esset; cum ipse Pontifex spontè voluit suum iudicari in Synodo causam. Reperiuntur quædã Acta eius Concilij nimia antiquitate corrupta atque vndique deprauata, quæ, ne quid habeat quod desideret, & aliunde cogatur petere lector, hic addenda putauimus. Quorum cum diuersa sint exemplaria, in aliquibus eorum præpositi habentur Consules atque dies, sed meã sententiã ascititij, quippe qui notatum habeant diem sexto Kalend. Septemb. anni quadringentesimi & quadragesimi, qui contigit post obitum ipsius Sixti, nimirum sub Consulatu Valentiniãni & Anatolij, quibus Romanum Concilium de expurgatione ipsius Sixti in eis legitur congregatum, in quo & sexto Kalend. Septembris condemnatio facta ponitur eius accusatorum. Reddamus nos hic ea; quæ licet mendosissima reperiuntur, factã tamen collatione aliorum exemplarium cum ijs quæ habentur typis excusa, hic tibi ea penè emaculata, vtinam ita & in omnibus æquè vera, describimus:

XXXI. CONCILIVM ROM. IN CAUSA SIXTI.

Valentiniano & Anatolio viris clarissimis Consulibus, Crescētius quidam ex nobilibus timens Deum, quas composuerat per annos vita sua, omnes facultates suas Ecclesiæ reliquit, & in integro Ecclesiã fecit heredem atque instituit. In qua dimisit prædium in partibus Sicilia, quod nominatur Aegianum*, quod præstat solidos septingentos. Secus hoc prædium proximum non longè erat prædium Mariniani. Veniens autem in urbem Romam Octavianus seruus Mariniani, insinuauit Mariniano, & laudauit prædium Ecclesiæ. Tunc Marinianus perrexit ad Episcopum vrbs Roma Sixtum, & cœpit rogans postulare ab eo fundum Ecclesiæ supradictũ. Respondens Sixtus Episcopus vrbs Roma, dixit: Nihil ex meis redditibus, carissime fili, accreuit Ecclesiæ, vnde pauperũ senectã subleuari desiderat: nec veni Ecclesiã subuertere. Hoc audito Marinianus intrase ipsum, & discessit. Epiphanius igitur ingenius ex nobilibus parentibus procreatus & facultatibus diues nutritus fuerat, quasi in domo Bassi Exconsulis: hic venit ad Sixtũ Episcopum, & cœpit rogare eum, vt ingenuitas eius seruarietur per Ecclesiã. Veniens autem Sixtus Episcopus vrbs Roma ad Bassum, cœpit rogare eum de ingenuitatis monumento. Tunc iratus Bassus respondit ad Sixtum Episcopum: Nemo iudicauit dominum ex consilio serui. Manè misit, & vnnera prædia eius occupauit. Exiens autem Sixtus Episcopus, venit ad Valentiniãnum Augustũ, & cœpit rogare eum de ingenuitate Epiphaniũ, tantum vt chirographo Augusti munitus per Ecclesiã vindicaretur. Et cœpit studiosè (sicut decet Ecclesiã semper) subleuare grauatos.

XXXII. ACTA DE ACCVSATIONE SIXTI PAP. * Argianũ

* turbauit ita

Itatus autem Marinianus de his quæ suprã dicta sunt, venit ad Bassum, dicens quedam* de malitia Sixti Episcopi, & quod per

XXXIII. *quasi Petrum

PARATA CALVMNIA ADVERSVS SIXTVM.

Petrum audierat seruu Sixti Episcopi, quod consecratu stuprasset. Consilio inuito, ceperunt ambo accusare eum apud Augustum Valentiniannu: ita vt accenderetur Augustus & mater eius furore: & suspenderunt se inuicem a communione. Sixtus autem Episcopus vrbis Romae sciens omnia quae de eo ad Augustum intimabantur, & quia a communione multus populus Romanus se seligeret, venit ad basilicam B. Petri Apostoli, & fecit quae supra scriptum verbum, & per Leonem diaconum populo enarrabat dicens: Si delicta mea contra me sunt semper, probatio quare non sit? Et cepit omnis plebs vrbana clamare, vt dicta eius Augustus & clerus Vrbis Romae probaret examine.

XXXIV IUDICIUM DE SIXTO PONTIFICIS.

*confessu *comprobent

*nouem

Audito hoc Augustus Valentiniannus dixit: Paterpetio. Et iussit fieri secundum dicta, & congregauit vniuersum Senatuum vrbis Romae, & Sixtus Episcopus congregauit presbyteros vrbis Romae & clerum, necnon & monasteria seruorum Dei. Et sederunt in vno consilio in basilica Heleniana, quae dicitur Sessorianum Atrium: & cepit studiosè clamàs dicere ad Augustum: Intrent qui separauerunt filium a matre Ecclesia, & corroborent vniuersa velamina cordis sui. Augustus autem Valentiniannus tacebat. Respondit Leo diaconus, & dixit: Instapetio non abscondatur. Erant autem ibi Patricij Exconsules isti, Paterius Exconsul, Anatolius Exconsul, ipse Bassus Exconsul, & Marimianus Patricius, Sigisultus Patricius, Honoratus Patricius, Fróreius Expraefectus, & Aduocati isti, Quintus, Deuterius, Alexander, Heliocarus: presbyter aut Romae omnes quadraginta octo, diaconos quing., Introiit aut Epiphanius presbyter, & dixit: Quamquam in meo arbitrio sit, iudicet, an non iudicet: tamen in meo iudicio non abscondatur veritas. Respondit Augustus Valentiniannus, & dixit ad Bassum: Confitere publice vniuersas intimationes tuas: quoniam si non probaueris, eris obnoxius Ecclesiae & Pontifici: nam & damnatio tibi commanet. Et iterum Augustus dixit ad Maximum: Parens Maxime, iusta fuit postulatio tua. Leuauit se Augustus, & dedit in arbitrio Sixti Episcopi, iudicare iudicium suum. Et discesserunt cum Augusto omnes. Et erat sicut in pristinum vnta Ecclesia, vt cum gaudio & ioco discederet Valentiniannus Augustus a Sixto Episcopo, insulias Marimiano & Basso.

XXXV. DAMNATIO BASSI ET MARINIANNI.

a Luc. 6.

b Matt. 12

*Nec

c Ioan. 12.

d Ioan. 8.

Aliã autem die fecit colligi omnes presbyteros vrbis Romae, & sedit in eodẽ loco, vbi consistebat Augustus, & fecit comune Concilium, & danauit Bassum & Marimianum, ita vt in comune ambos simul subleuaret: & misit auctoritatis minime super omnes Episcopos. Audientes hoc Bassus & Marimianus, cepit Bassus grauius ferre, Marimianus desiderare, ita vt Bassus praedia sua, quae coposisset per oes omnes vites suas, omnia Ecclesiae derelinqueret, vt ad communionem admitteretur, & non subleuaretur. Nam & Marimianus ore proprio clamabat, dicens: Scriptum est in verbis Euangelicis: Dimittite & dimittetur vobis. Hoc cum audiret Sixtus, dixit: Scriptum est in Euangelica doctrina verbis: Qui peccauerit, in hoc saeculo dimittetur ei: qui autem peccauerit in Spiritu sancto, non remittetur ei neque, in hoc saeculo, & in futuro. Et eos reuocauit ad communionem, ita vt de hoc saeculo ambo sic transiret, & danauit eos sexto Kal. Sept. ita tamen vt Sixtus Episcopus sedens in sede sua sic iudicaret, dicens & proferens Euangelica verba per eandem doctrinã, dicens: Non est seruus supra dominum, neque discipulus super magistrum. Et quia dixerunt Bassus & Marimianus, quod scorti assumerent negotium, relegit Euangelia in loco vbi scriptum est: Sedente Iesu & scribente digito in terra, & quia non inueniebant Iudaei quomodo eum damnarent, adulteram adduxerunt ei, & hoc respondit Iesus: Si quis ex vobis sine peccato est, iudicat super ipsam lapidem. Et hac per verba Euangelica iudicabat sedem suam. Actum in basilica Heleniana. haetenus Acta.

XXXVI

Quod autem varia sit lectio verborum illorum: Et eos reuocauit ad communionem, vel: Nec eos reuocauit ad communionem. priori lectioni consentit epistola eiusdem Sixti ad Orientales, in qua haec leguntur: Condemnatus est memoratus Bassus in dicta Synodo, ita tamen, vt in vltima die viaticum ei non denegaretur propter humanitatem pietatis Ecclesiae. Porro quod ibi ponitur Marimianus derisisse Pontificem, & idcirco illa subiiciat verba Sixtus: Qui peccauerit in Spiritu sanctum, &c. sic accipe, quod scilicet hęc idem veniam postulasset. Sed cum in petitione veniã perstitissent ambo, eosdem ibi subditur esse reuocatos ad Ecclesiam. Sed maior inde suborbit difficultas: quomodo condemnatio Probi & Marimiani facta legitur sub dictis Consulibus sexto Kal. Septembris, & epistola ad Orientales a Sixto scripta de Bassi obitu

& reputura data habetur sub iisdem Consulibus Kal. Aprilis? & quonam pacto in ea epistola pro Anatolio Conuulo Florentius cum Valentiniano ponitur? Sed & inde maior augetur difficultas: qua ratione eo anno eã die Augusti confecta Acta ista leguntur, cum obijisse Sixtus dicto anno longè ante legatur, nempe quinto Kal. Aprilis? Sed & quomodo eadem subsistet epistola, quae data legitur Kal. Aprilis, cum dictum sit eo anno V. Kal. eiusdem Sixtum esse defunctum?

Vnde cum haec subsistere nullo modo queant, quod sibi inuicem aduerferunt: certè quidem aliunde quam ex dictis Actis eiusmodi existimo esse petendam historiam, & è puriori fonte haurienda esse, nepe ex libro de Romanis Pont. omnium peruetusto: vbi cũ agitur de Sixto, nõ vltimo eius sedis anno, sed hoc ipso anno secundo eas esse passus ipse calumnias legitur, his scilicet verbis: Hic post annum & menses octo criminatur a quodam Basso. Eodem tempore audiens hoc Valentiniannus Augustus iussit Concilium & sancti Synodum congregari: & factò conuentu cum magna examinatione per iudicium Synodicum purgatum a quinquaginta Episcopis, & condemnatur Bassus a Synodo, ita tamen, vt vltimo die viaticum ei non negaretur propter humanitatem pietatis Ecclesiae: Hoc audiens Valentiniannus Augustus cũ matre sua Placidia Augusta furore sancto comoti, proscriptio Bassum condēnauerunt, & omnia praedia facultatum eius Ecclesiae Catholica sociarunt. Qui Bassum inuicem intra tres menses moritur: cuius corpus Sixtus Episcopus cum linteaminibus & aromatibus manibus suis tectas recondidit & sepeliuit ad beatum Petrum Apostolum in cubiculo parietum eius: haec ibi. Erat autem Aniciorum sacra aedes post apsidem basilicæ S. Petri, de qua diximus pluribus ad fine superioris tomi, in qua erant Aniciorum sepulchra: Bassus enim & ipse Anicius erat, qui ante annos duos cum Antiocho gesserat Consulatum. Ex his igitur quae vera germanaque sit de Sixto & Basso historia, quae vera spuria & deprauata penitus habeatur, lector intelligat.

Sed quod in his quae ad spuria de Sixto Acta pertinent, verferat oratio; non praetermittimus dicere de Actis illis, quae inter eundem Sixtum Rom. Pontificem & Polychronium quemdam Hierosolymitanum assertum Episcopum transacta leguntur ibi post recitata Acta Sixti cum Basso. Quae in primis cũ notata Consulibus Valentiniano septimum & Auieno habeantur, certè quidem non ad Sixti Papae tempora, sed ad Aeneas Magni sunt referenda Pontificatum, nempe ad annum vndecimum sedis eius. Verum his longè grauiora eandem historiam labefactant, nimirum nullum dari locum vel tempus vt sub Sixto vel Leone aliquis Polychronius nomine Hierosolymorum Episcopus esse potuerit, sedente iam ab anno Domini quadringentesimo vnderigesimo Iuuenali Episcopo post Prayllium, propaganteque sedem vsque ad annum Domini quadringentesimum quinquagesimum septimum. Interfuisse quidem eundem Iuuenalem duobus Concilijs œcumenicis, Ephesino de quo actum est, & Chalcedonenfi de quo dicemus sequenti tomo, ex ipso Actis luce clariùs redditur exploratum, adeo vt nec minimum quidem in dubium id valeat reuocari: Hac igitur cum ita se habeant, vbi erit vel sub Sixto vel sub eius successore Leone Polychronij locus, vt quomodocumque sub signatis Consulibus illa potuerint Acta esse confecta?

Quae praeterea ibi leguntur de obfessa ciuitate Hierosolymorum hoc tempore, nullo modo subsistunt. Rursum verò nec apud Nicephorum Episcopum Constantinopolitanum, qui texuit catalogum Episcoporum Hierosolymorum, neque apud Nicephorum Callistum, vel Euagrium, qui horum temporum Orientalis Ecclesiae profecti sunt res gestas, vsquam vel leuis saltem Polychronij nominis mentionem habetur. Vnde autem eiusmodi solui possint nodi, & ea Acta probari, haetenus non inuenimus: quae tamen vt legitima citata scimus a Nicolao Romano Pontifice in epistola ad Michaelē Imperatorem, & a Petro Damiani in epistola ad Henricū Rauennatem, atque ab alijs postea recentioribus de illis minime dubitantibus. Liberiter equidem audirem, si quis esset, qui eadem Acta veritatem in omnibus redderet consentanea, vel saltem aliqua ex parte verisimilia. licet enim in his plurimum laboris insumperim, nihil

XXXVII. LEGITIMA HISTORIA DE ACTIS SIXTI CVM BASSO.

XXXVIII. ACTA SIXTI CVM POLYCHRONIO CIVIS FIDELI SINT.

XXXIX

praterca sum consecutus, nisi vt impossibile esse repererim, ad veritatis lineam eade reuocari aliquo modo posse: cum ergo ea esse talia nactus fuero, abstinere ab illis recensendis consultius existimaui; cum praefertim qui ea cupiunt, habeant alibi vbi legant.

IESU CHRISTI
Annus 434.

SIXTI PAP. THEODOSII 27. IMP. VALENTIN. IO.

Socr. l. 7. c. 39. PROCLUS CREATOR EPISCOP. CONSTAN TINOP.

II. CAELES TINVS SVFFRAGATVS ELECTIONE PROCLI.

Socr. l. 7. c. 40.

Socr. l. 7. c. 36. DE SILVA NOEPIS COPO PHILIPPO LIS, INDE TROADIS

QVI ordine sequitur quadringentesimus trigessimus quartus Domini annus nomine duorum Consulum Asparis & Areobindae Kal. Ianuarij aperitur: cuius pridie Idus Aprilis Maximianus Constantinopolitanus Episcopus, cu annos duos & menses quinque; Ecclesiae praefuisset, ex hac vita decessit. haec Socrates a, qui & de substitutione Proclispectatissimi viri in locu eius haec subdit: Tunc er at forte septimana ieiuniorum: qua proxime festum Paschatis antegreditur, diesq, eiusdem qui vulgo dicitur quintus. Quo quidem tempore ab Imp. Theodosio res prudenter tractata fuit. Nam ne controuersia vel tumultus denud in Ecclesia cerneretur, abiecit a cunctatione, du adhuc Maximiani corpus insepultu iaceret. per Episcopos qui ibi aderat Proclu in sede Episcopali collocandum curauit. Huic aut negotio suffragabatur epistola Caestini Episcopi Romani, qua ad Cyrillu Episcopu Alexandriae & ad Ioannem Episcopum Antiochenum & Rufum Thessalonicae Episcopum misit, quo eos doceret, nihil obistere, quo minus qui vnus ciuitatis vel nominatus fuisset Episcopus, vel etia esset, in alia ciuitate transferretur. haec de substitutione Procli Socrates.

Quod autem ad litteras de Proclo a Caestino Romano Pontifice datas pertinet, haud hoc tempore post obitu Maximiani illas scriptas esse dicere possumus, cum nullum intercesserit temporis spatium, quo ipse Romanus Pontifex reddi certior potuisset: sed neque hoc tempore Caestinus, veru Sixtus eius successor Romanae praerat Ecclesiae: scias autem has datas fuisse litteras a Caestino, cum damnaeo Nestorio, in locum eius Catholicus subrogandus fuit Antistes. Cu enim tunc inter omnes emineret Proclus, qui ex presbytero Ecclesiae Constantinopolitanae haud prid creatus esset Episcopus Ecclesiae Cyzicena, & ob eam causam ab electione in Episcopum Constantinopolitanu repellendus videretur: Caestinus tunc Romanus Pontifex litteris significauit, illud minime debere esse impedimento, quo minus ipse Proclus eligi posset. Sed cu tardius Caestini litterae allatae Constantinopolim essent, ia electo Maximiano, Theodosius Imperator ex earumde Caestini litteraru praescripto Proclum modo mox eligendu curauit.

Fuit autem Proclus iste discipulus S. Ioannis Chrysostomi, & in ipsa Constantinopolitana Ecclesia eloquentia clarus, vt quae superius de eo dicta sunt, manifestum reddunt. Ex quibus memoria lapsum intelligas Socratem, dum no Chrysostomi, sed Attici fuisse scriba affirmat b: nisi dixerimus in eadem functione Attico etiam inseruisse. Porro cum idem auctor Procli virtutes commendat, mansuetudine potissimum eum enitiuisse testatur: sed quod ait nullum haereticorum ab eo fuisse vexatum, id quidem ignari potius quam studiosi pastoris super gregem vigilantis esset. Verum quae de eo inferius dicentur, quam omni ex parte Proclus laudandus sit, facile demonstrabunt.

Huius occasione translationis Procli ex Cyzicena in Constantinopolitanam Ecclesiam, Socrates de Siluano Episcopo eiusmodi narrationem instituit c: *Iam vero* (inquit) *de Siluano, quae Philippopoli vrbe Thracia Troadem translatum, dixi, no incommodu arbitror pauca commemorare. Siluanus primu in Troili Sophista, s. holi. Rhetoricam didicit: qui quoniam religionem Christianam diligenter excoluit, & monasticum vite genus exercere nitabatur, p. allum philosophicum gestare noluit. Postea Atticus eum accessit ad se, & Episcopatu Philippopolis eum donauit: qui triennio in Thracia atate degens, cu frigus tolerare non posset (corpus enim habuit exile admodu & imbecillu) obsecrabat Atticum, vt in eius locu alterum subrogaret Episcopu, se non ob a-*

liam causam quam ob frigus accusare vitam Thracia traducere, locuit. Siluanus igitur hac de re in eius locum successit, Constantinopoli commoratus est, monasticamq, viuendi disciplinam semper excoluit. Adde enim ab omni fastu alienus fuit, vt saepenumero in frequenti multitudine ciuitatis, qua tum celebris erat, sandaliis inditus ex sereno confectis incederet. Non longo tempore interposito, Episcopus Troadae moritur: qui de causa Troadae veniut Constantinopolim questum Episcopum.

At dum Atticus secum consilium imbat, quem ad illud munus designaret forte Siluanus in eius conspectum venit, quem vt vidit Atticus, confestim curam cogitandi deposuit, & ita Siluanum allocutus est: Non est vlla tibi amplius excusatio, quo minus Ecclesiae administranda curam suscipias: nam Troas nihil habet algoris: ecce tibi locum amenum, quem Deus corporis tui imbecillitati parauit. Ne cuncteris igitur, sed Troadem ire matures. Quapropter Siluanus eo migravit. Sed miraculum ab eo editum per censere animus est.

Naui oneraria plane maxima, quae vulgo πλεται ob latitudinem vocabatur, in qua ingentes vehebantur columna nuper in litore Troadae fabricata fuerat. Haec cum in mare traducenda esset, & magna hominum multitudo cum multis fimbribus eam trahere conaretur, nec comoueri quidem potuerat. Vbi istud dies coplures factu fuit, putabatur naui a demonio detineri. Itaque Siluanum Episcopum adeunt, rogant vt preces in eo loco faciat: nam eo pacto solum nauem posse in mare proiri abi credebant. At ille modestè de seipso predicans, se peccatorem appellauit; dixitq, illud non fuisse, sed alicuius iusti esse. Verum vbi arrius instabant, venit ad litus, preces ibi Deo fundit, funem vnium manu apprehendit; iubetq, alios opus aggredi. Huius igitur leni pulsus agitata in mare raptim fertur. Hoc miraculu a Siluano editu omnes illius prouincia incolae magnoperè ad pietate incitantur. Siluanus & alij etiam vitae officij magne suae bonitatis ostendit indicia. Nam cum clericos ex litigantium controuersijs questum facere videret, deinceps nemine ex clero iudicem esse permisit. Sed acceptis litigantium libellis, vnu ex Fidelibus laicis, quem equo & bono fauere pro certo cognosceret, eu causaru cognitioni praefecit; sicq, litigantes contentione & controuersia liberauit. His de causis Siluanus maximè gloriam apud omnes sibi conciliauit. huculque de Siluano Socrates.

Hoc eodem anno quo Proclus sedis Constantinopolitanae regimen suscepit, sancta Melania Iunior, quae (vt diximus) Hierosolymis monasticam vitam agebat, litteris a suo patru Volusiano Constantinopolim accessit: quo cu venisset, ipsum Volusianu reluctante haestens ad Christi fidem conuertit, & vt Christiana moreretur, vitamq, consequeretur aeternam, tum precibus ad Deum, tum verbis apud ipsum in fatigabili studio egit. Sed praecleara memoria dignam historiam recolamus, quam quidem Phortius in sua Bibliotheca cognouit esse germanam, dum agit de legatione Volusiani, de Melania eius nepte, & Proclo Episcopo, qui Volusianum Constantinopoli baptizauit, quorum meminimus superius, dum egimus de eiusdem Volusiani edicto aduersus Caestium Pelagianum. Veru de eo illud breuiter repetendum, hunc ipsum esse Volusianu, cuius conuersionis causa a matre Christiana per Marcellinum Tribunum interpellatum diximus S. Augustinu, vt ad Christi fidem eum conuerteret: sed datis ea de re vitro citroque litteris, vt id faceret, ab ipso sancto Augustino persuaderi tunc minime valuit. At praestitit tandem Deus, vt id vel sero tandem perficeret: qua autem occasione, ipsa sancta Melania Acta simplici pedestriq, stylo quidem scripta, sed vera, his verbis referant:

Redduntur Melaniae litterae ab eius patru Volusiano, qui illo quidem tempore creatus erat Praefectus Romana ciuitatis, missus vero erat legatus Byzantium ad Eudociam Imperatricem. hoc aut significabat epistola, quod iam diu illa videre desideraret. Illa vero cupiebat & ipsa quoq, videre patrum, & ei persuadere vt a Gentiliu desisteret opinione. Dubia autem animi, ne quid imprudens faceret prater id quod Deo videbatur, cum aliquibus alijs monachis rem comminasset: permitterent autem illi, vt posset proficisci: egreditur Hierosolymis ipsa beata Melania Constantinopolim versus arripiens iter. Per quamcumq, autem transibat ciuitatem & regionem, eam quo par erat omnes prosequeretur honore & officijs. Ciuitatum eum sacerdotes & Pontifices eam non paruo honore afficiebant: & venerandae virgines, & quotquot erant

V.

VI. MIRACULVM SILVANI EPISCOPI.

VII. MELANIA IUNIOR VENIT CONSTANTINOPOLIM

Extant ap. Melaniae die vltima Ianuar. & Str. rom. 1 ead. die. VIII.

egregij monachi eam adorabant & salutabant, & tamquam e celo venientem aspiciabant.

IX.

Cum autem venisset Chalcedonem & ad ipsum sinum maris, verebatur ingredi, & videbatur perturbata. Venturam enim in maximam civitatem mulier que vixerat in exercitatione, quietisque & silentij maximam curam gesserat, & non gustauerat tumultus qui sunt in ciuitate, merito extrimescebat, & refugiebat. Atq; diuertit quidem vbi erat templum omni ex parte benedicta martyris Euphemie. Circa mediam autem noctem martyr non parum ex se effudit suauissimi odoris, & voluptate replet ineffabili. Quocirca bona accepta a fiducia, diluculo fretum audacter traiecit, & ingressa est Byzantium. Hospitio vero excipitur a quodam viro illustri & aliquo bono, nomine quidem Lauso, qui ad Praposituram honoris ascenderat. hic ille quidem videtur esse Lausus, ad qua Palladius Galata sua scripsit Lauisaca; eodem enim quoque nomine Palladius eum Prapositum vocat, quem & custodem Imperij nominat: quemam Praposituram haec esset, idem in fine operis declarat, vbi ait, cum sacro prefectum fuisse cubiculo. Sed pergit auctor:

HOSPITATVR MELANIA A PVD LAV SVM PRÆLECTVM.

X.

Inuenit autem suum quoque patrum Volusianum graui morbo oppressum: qui eius habitum admiratus, formaque, & vestitus incredibili ex inopinata stupefactus mutatione (extenuatus enim admodum erat vultus eius exercitatione) magna voce exclamauit: O qualem ex qua te video, Melania carissima. Illa vero ex eius sermone sumpta occasione: Ame quoque (inquit) discite, o beate patre, & accipite iudicium futurorum bonorum. Nam nec ego tantam despiciam gloriam habuisse, nec pecuniam, nec abieci curam ipsius corporis, nisi persuasum haberem, me his propediem longe maiora accepturam. Non autem per se solam, sed per multos quoque, alios in eius mente sensim irrepere beatam Melaniam, & eius falsam religionem studebat labefactare: sicut etiam per sapientissimum Proculum, cuius fidei tunc erat creditus sacer clauus Ecclesie Constantinopolitane. Qui cum ad eum venisset, & iussu beatae Melaniae eum ad pietatem dirigeret: is dicitur illum adesse esse admiratus, ut etiam dixerit post agnitam veritatem, quod si Roma tres haberet tales, nec illic quidem nomen vquam audiretur Gentilium, sed haec quidem postea.

XI.

Postquam autem Volusianus sensit Melaniam velle Imperatorem quoque, ad id incitare, veritus protinus ne violentum & non voluntarium reputaretur esse baptismum, & quam ex eo esset consecuturus, ipse mercede priuaretur, eam a coepo prohibuit. Et is quidem (vt dicemus paulo post) rem a se adimpleuit, & abiit a Gentilium opinione, traductus est ad Christum. Illa autem nec aliorum curam abiecit: sed cum tunc esset exorta Nestorij blasphemiam, & malignos multos in errorem abduceret etiam ex ijs qui erant in verbo veritatis: ipsa erat que magnum aduersus eum inibat certamen, & vanum & inane reddebat eius sophisma, a mane vsq; ad vesperam ijs respondens qui eam interrogabant, multisq; ex ijs qui decepti fuerant, persuadens, & eos reducens. Quamobrem malignus se ab ea vinci non ferens, in virum eius conuersus, nempe Pinianum, & ei apparens miserabilis, cum lugubri & nigra veste accedit ad eam terrens & grauiam minitans: & primum quidem se ipsius Imperatoris & eius famulorum cor mutaturum & in contrarium traducturum, deinde etiam vt miserabili exitu finiret vitam, procuraturum grauius in se confecta doloribus. Illa autem hanc esse artem maligni intelligens, Christi nomen, quod grauius illi plagam afferri, innocans, effecit vt is statim euanesceret. Deinde cum accessisset eum qui cum ipsa erat sacerdotem, & incepisset narrare ea que viderat & audierat: sensit repente dolorem in coxendice, eumq; ad eam accrem, vt vocem amisisset, & nemo dubitauerit id esse manifestum inimici insultum. Cum sic ei productus esset dolor ad sex vsq; dies, & illa hora maxime malum intenderetur, quo nigrum aspererat, & minas audierat (aderat enim dies septimus) accedit aliquis renuncians patrum Volusianum venisse in periculum ne repentina morte vitam mox finiret.

MELANIA VRGET NESTORIANOS.

XII.

Hoc postquam illa audiuit, etsi propter dolorem coxendicis vix se posset mouere, manibus & lectica protinus ad eum vecta proficiscitur. Valde enim angebatur animo, non quod ille moreretur, sed quod morte subiret venire, vt qui baptismi incorruptionem nondum esse affectum. Deinde venit quidam alius, ei significans Volusianum esse baptizatum, & cum eam saepe quassitam non inuenisset: sed eam morbo detineri didicisset, alium ducem rursum nactus, per illum sit filius lucis, & baptismum conseqnitur. Cum haec ei dicta essent, cum dolore animae prorsus cessauit etiam morbus corporis, & lumbus qui-

VOLUSIANVS REDDITVS CHRISTIANVS EX HAC VITA DECESST.

dem carebat etiam dolore, & pes mouebatur, & communis inimicus afficiebatur dedecore: ad eum vt videret reliqua per se ipsa conficeret, & qui portabat, pro eo quod prius portabant, ad Deum laudandum statim manus extendebant. Deinde cum venisset ad patrum, & verbis eum confirmasset, & de ea qua illic est vita, differuisset, latu & bona spe prae ditum transiit ad viam que ducit ad Deum, cum pulcherrimo viatico, nempe, pretioso Christi corpore & sanguine eum instruxisset, & sic vt tunc recederet perfectisset. Et haec quidem hoc modo gesta sunt. Illa autem cum multis quidem dies hic transigisset, in paucis vero multis plurimum profuisset, & ante alios Imperatrici & ipsi Imperatori (is autem erat Theodosius) nā ij maiori opus habet curatione, vt quorum animi maiori mundi gloria essent tumidi: cum haec & alia plura fecisset, egreditur de ciuitate, &c.

XIII.

Peruenisse autem ipsam ad diem Paschatis Hierosolymam, auctor subdit: vt plane appareat, sequenti ab eius aduentu anno Domini eam Hierosolymam rediisse: cuius monitu Eudociam non nihil profecisse, ex eo potest intelligi, quod & ad peregrinationem Hierosolymam postea suscipiendam etiam inflammasset: quando autem id contigerit suo loco dicemus. Porro non Eudocia Augustam tantum, sed & Theodosium congressu Melaniae esse redditum meliorem, ex rebus postea consecutis possumus opinari: Quod enim Melaniae Catholicae fidei zelo astuaret, par est credere, eum aduersus Nestorianos concitasse, permouissetq; vt Nestorij libri Imperatori vetarentur edictio; quod sequenti anno, quo ipsa recessit Constantinopoli (vt dicemus) est promulgatum. Celeberrimi quidem nominis fuisse Melaniam tum antiqua parentum nobilitate, tum etiam admirabili sanctitate, totoque factam orbi Christiano notissimam, quae dicta sunt tum de ipsa, tum de eius auia Melania Seniore demonstrant.

XIV.

Sed quod ad Theodosium Imperatorem spectat: sicuri rebus sacris bene consuluit, dum Constantinopolitanam Ecclesiam Proclum praeficiendum curauit; ita inopum necessitatibus, quas ex frumetibus a penuria eos pati contingeret, accurate prospexit, dum sexcentas & vndecim auri libras huic operi perpetuo inferuituras adscripsit, poena duplici appositam, si quid quouis praetextu fuerit a magistratibus imminutum: haec enim liberalitate solari voluit aliqua ex parte maerorem ex superioris anni incendij clade susceptam. Ab eodem quoque hoc anno data constitutio reperitur de bonis clericorum & monachorum ab intestato eorum ecclesiarum & monasterij, quibus adscripi erant, dandis, patronorum iure seruato.

THEODOSEVS IMP. CVRAT REM FRUMENTARIAM. a. l. 3. de frument. vrb. Constantin. C. Theod. b. l. 1. de bonis cleric. & monach. c. Theod.

XV.

Sub huius quoque anni Consulatu S. Prosper, dum agit de signis Antichristi, & eius praecursoribus pseudoprophetae & impostoribus, quid acciderit admiratione dignum Carthagine quae adhuc Romano Imperio libera seruabatur, narrat his verbis: Nostris quoque temporibus, Aspare V. C. Consule Carthagini constituto, hoc signum diabolicum, monstruosumq; quod illic accidit, quis illius pariter cuius ignorat? Quaedam iuuenula Araba natione, ancilla Dei habitum gestans, cum in balneo lauari simulacrum quoddam Veneris impudice respiceret, & se ipsam, eique se consumilans, domicilium se diabolo praebuit. Statim ille leo qui rugiens circumcui, quem quaerebat, inuenit. Meatus igitur gutturis ipsius occupans, nullum cibum, nullumq; potum traiciens per septuaginta ferme dies totidemq; noctes: ierunium sibi diabolus ex capto possessore vase exhibuit. Hoc monstrum parentes puella tor tor diebus spatia asferri posse sperantes, du inge malum vltius tolerare non possunt simul cum filia sese ingesserunt sacerdoti, quae acterant fideliter indicantes. Hoc tantum puella fatebatur, aut quamdam noctis medio apparere, quae sibi ore nescio quid infunderet.

c. Prosp. de promiss. & n. ad. Dei l. mid. em c. 6. DE VIRGINE ADAMONE OBSESSA.

XVI.

Stupor tunc merat cunctis, videre puellam nullis indicijs diuinitate ieiunij sedata, nullo pallore seu tate vel debilitate confecta, am quon potius robusta succo viscerum, mole membrorum. Cumq; incredibili videretur que dicebatur, habito consilio, in monasterio puellarum, in quo reliquae S. Stephani sitae sunt, sacerdos puella simul & Praposito commendauit. Illic prima tantum die apparuisse illam auem asseruit, sibiq; increpasse, quod neg. fame neq; siti compulsa illam appeteret locum, quod sibi accedere non liceret. Per duas sane hebdomadas nihil cibi vel poculi sumens in monasterio mansit. Accidit autem vt quintusdecimus Dominicus illucesceret dies, ascendente nobiscum sacerdote, vt matutinum illuc sacrificium solito offerretur. Puella Praposito ad altare perduxit. eo incesu & habitu quo solent rubore perfusa ex-

VIRGO OBSESSA QUOMODO LIBERATA.

epulis poculisq; muliere aduenire. Sed vt se illa prostrauit altari, clamore stetus sui cunctis astantibus gemitus lacrymasq; induxit, quibus tantum malum auferendum praesens plebs Dominum exorabat: erat enim iam maledens murmur in populo.

XVII.

Per acto itaq; sacrificio, cum eadem inter ceteras breuem particulam corporis Domini tinctam a sacerdote perciperet, semihora madens, trahere non ualuit, nondum illo fugato, de quo dicit Apostolus: Quae consonantia Christi ad Beliam? & iterum b: Non potestis calicem Domini bibere, & calicem demoniorum. Manu igitur faciem eius sustentante sacerdote, ne sanctum proijceret; a quodam diacono suggestum est, vt calicem salutarem gutturi eius Pontifex applicaret, quod factum est. Statim vt locum illum, quem diabolus obfederat, Saluatoris imperio reliquit, sacramentum quod ore gestabat cu laude Redemptoris transfutisse, puella clamauit. Hinc letitia, hinc voces in gloriam Dei, quod post octoginta & duos dies diabolo expulso, puella de potestate fuerit eruta inimici. Oblatio igitur rursus gratiarum actionis pro eafit, sacrificijq; percipiens certam partem prisico est reddit a vsui. Tunc etiam dum hac aguntur spiritu diuino actus diaconus eiusdem tituli statuam illam sublatam confregit in puluerem, omnemq; insidiatu astutiam superauit diuina maiestas. haetenus de arreptitia uirgine Prospere; qui & de impostoribus ista subdit:

1. Cor. 10
2. Cor. 6

XVIII.
DEMO-
NACHO
IMPOS-
TORE.

Notimus etiam illic aduenisse quemdam sub specie monachi, qui quaedam signa curatonum se operari fatebatur. Cumq; circa cacos & claudos phantasticos quosdam ageret lusus, eosq; oleo nescio cuius mortui os liniret; vt sibi visus gressusq; reddito asstimabat, discederes, in illis quibus antea tenebatur, infirmitatibus permanebant. sed in his proditum se cognoscens seductor ille aufugit. In Asia uero sub ipso, sine aliu talia fecisse, quidam Christianus religiosus & nobis enarrat. hec ipse quae aut addit de Floro impostore in Italia, sub Leone Romano Potifice agemus suo tempore.

XIX.

Hoc ipso anno, qui numeratur tertius a Concilio Ephesino, Vincentius Lirinensis cum aduersus omnes hereticos, tum praecipue ad sepeliendam penitus recens emeritas Pelagij, Calectij, atq; Nestorij hereses disertissimum elucubravit commentarium, signat ipse quidem praesens tempus, dum ait de Ephesino Concilio: Ante triennium ferme in Asia apud Ephesum celebratum est, uis clarissimis Basso Antiochoq; Conss. de cuius quidem opere haec habet Gennadius d; Vincentius natione Gallus apud monasterium Lirinensis insulae presbyter, uis in Scripturis sanctis doctus, & notitia Ecclesiae uisitorum dogmatu sufficienter instructus, composuit ad euitanda hereticorum collegia nitido satis & aperto sermone validissimam disputationem, quam, abscofo nomine suo, titulauit, Peregrini aduersus hereticos. Cuius operis quia secundi libri maximam in schedulis partem a quibusdam fur atam perdidit, recapitulato eius paucis sermonibus sensu pristino compegit, & uo in libro edidit. haec Gennadius.

Incant.
Lirin. cot.
ber. c. 4. 2
Gennad.
de Scrip.
Eccles.
c. 64.

XX.

Sed quinaum fuerit iste Vincentius, ex his quae ipso initio praefatur operis, unde inquiramus ipse suppeditat argumentum, ubi ait: Cum aliquandiu varijs ac tristibus secularis militia turbibus uolueremur: tandem nos in portu religionis cunctis semper fidsissim, Christo aspirante, codidimus: vt ibi depositis uanitibus ac superbiae lartibus, Christianae humilitatis sacrificio placates Deum, non solum praesentis uita naufragia, sed etiam futuri seculi incendia uita re possimus. haec ipse. quamobrem in eam adducor sententiam, vt hic ille sit Vincentius Galliarum aliquado, ueniens sancto Martino, Praefectur a nobilitatus, quem Seuerus firmitate laudat, nosque de eo superius egimus. Florebat plane his temporibus illud cenobiu, illustri sanctorum domus, insulae Lirinensis, de quo pluribus suo loco agendum erit inferius: haec exceptit e tumultibus Galliarum tamquam portus (vt ipse ait) e procellis liberum Vincentium ipsum; cuius quidem qua mira fuerit eruditio, libellus ipsius offendit: vt uix sit reperire qui paucioribus chartis maiora & feliciori tractatu concluderet; licet commentariolus idem sit (vt ipse testatur in fine) ex duobus a se scriptis Commonitorijs epitome, his temporibus admodum accommodatus, & in Ecclesia Catholica semper posteris profuturus, cum numquam defuturi sint Nouatores heretici, ad quos penitus explodendos idem auctor summam industriam laborauit.

Incant.
Lirin. praefat.
Seuer. in dial. 1. c. 12

IESU CHRISTI

Annus 435.

SIXTI PAP. THEODOSII 28. IMP. VALENTIN. II. I. MPP. Annus 4.

QUADRINGENTESIMVS trigessimus quintus Christi annus duobus Augustis Consulibus Theodosio decimum quintum & Valentiniano quartum notatus extat in Fastis: quo cum ex scriptis Nestorij iugiter in Ecclesia Orientali controuersia agerentur, concitarenturque tumultus & rixae, uisum est Theodosio Imperatori discordiarum tollere seminarium, ipsosque Nestorij libros publicam edita sanctione danare. Hoc igitur anno ad Leontium Praefectum Praetorio ista rescriptit g:

Damnato portitose superstitionis auctore Nestorio, not a cogruu nominis eius inuratur gregalibus, ne Christianoru appellacione abutatur: sed quemadmodu Ariani lege diue memoria Constantini ob similitudine impietatis Porphyriani a Porphyrio nuncupatur, sic ubiq; participes nefandae sectae Nestorij Simoniam uocetur: vt cuius scelus sunt in deseredo Deo imitati, eius uocabulu iure uideatur esse sortiti. Nec uero impios libros nefandi sacrilegij Nestorij aduersus uenerabilem Orthodoxoru sectam, decretisq; sanctissimi ceteris Antistitu Ephesi habiti, scriptos habere, aut legere, aut describere quisqua audeat. Quos diligenti studio requiri, ac publice coburi decernimus. Ita ut nemo in religionis disputatione aliqua de supra dicto nomine faciat mentionem, aut quibuslibet eoru habedi Concilij gratia in adibus, aut uilla, aut suburbio suo, aut aliquolibet loco conuenticulu clau aut aperte praebet, quos omni conuentus celebrandi licentia priuari statuimus. Sciētibus uis uisores, uis uisores huius legis publicatione bonoru esse coerendū. Dat. III. Non. Augusti. Const. in op. Theodosio XV. & qui fuerit nūciatus. haec eadem sanctio ex Codice Theodosiano accepta, aliquantulo latior extat apud Ephesina Acta; na & ad fine eiusmodi habet additamentu: Suma proinde illustrius, auctoritas tua cur et, vt nostra haec sanctio omnib. prouincijs uis uis edictis & promulgationibus primo quoque tempore nota fiat. Hanc aut legem Romano simul, & Graeco sermone edidimus, quo omnes perspicue intelligere queat. haec ibi: quibus appendix inhæret Praefectorum, qui eandem sanctionem promulgauerunt, illa ipsa instantius inculcantes.

I.

g l. vit. de heret. C. Theod. II. DAMNANTVR LIBRINE-STORI.

h Aff. Eph. edit. Pelt. tom. 5. c. 13

i Aff. Eph. edit. Pelt. tom. 5. c. 14.

LIBRI THEODODORI ET DIODORI PRODVNTVR.

k Liberat. dia. Breui. c. 10.

IV.

Huiusmodi aut promulgato edicto, tamquam obstructo foramine aspidis, alia uis impietas, nescia legibus coerceri: sibi exitu ad alioru exitu fraudulenta quaesuit. Et quoniam modo? Audi consiliu fatana. Cu ita libri Nestorij qui inuenti essent igne vindice cremaretur, ne magno periculo eoru lectio clandestina uisui esse posset: mox qui blasphemiarum flueta sic exsiccata uiderit Nestoriani, ipsum fonte aperire, unde illa primitus deriuarent: nimiru Theodori Mopsuesteni, & Diodori Tarsensis Episcoporu, a quib. ueneno propinatus Nestorio fuerat, libros ubiq; legedos exposuere; & quod latius spargerentur blasphemae chartae, eorumde uolumina in Syroru, Armenoru, atq; etiam Perfaru lingua transferenda curarunt. Sed & illud cotigit deterius, quod eos esse Catholicos probare conati sunt, utpote qui diceret in ipsis esse legitimam in persona Christi duarum naturarum confessionem. Erant autem hi libri ab iisdem contra Eunuomium atque Apollinarem conscripti. Habet haec omnia Liberatus diaconus, qui ista mox subdit k:

Vbi haec agnouerunt Acacius Melitenus in Armenia Episcopus, & Rabula Edessensis Episcopus (de quo Ibas successore eius in epistola sua dicit, Hunc praesumpsit, qui omnia praesumit, aperte in ecclesia sua anathematizare, scilicet de Theodoro Mopsuesteno superius loques) scripserunt Armenia Episcopis, ne Theodori Mopsuesteni libros susciperent, tamquam heretici essent, & auctores dogmatu Nestoriani; insimulatis Episcopis Ciliciae Rabula & Acacium, quod hoc non ex charitate, sed ex emulatione & contentione fecissent. Congregati sunt ergo in unu uenerabiles Armenia Episcopi. fuit hoc nobile Conciliu praesenti anno in Armenia celebratu, cui idem Acacius cu Rabula Edesseno Episcopo interfuit. De Acacio aut, qualis quantusq; uis fuerit, saepe superius est demonstratum. de Rabula haec habet Theodorus lector l: Rabulas Edessenus Episcopus cecus erat: Andreas uero Samosatenus (hic significat Nestorianorum fuit) accusauit eum quasi contra duodecim capita Theodori scripsisset. haec ipse. Cum igitur sic (vt dictum est) conuenissent Episcopi in

CONCILIUM IN ARMENIA CELEBRATVM. Theod. Collect. tom. 2. Biblioth.

Liberat. diac. in Breuiar. c. 10. tom. 2. Concil. V.

Armenia stabilita fide Catholica, & cognitis Theodori Mopsuesteni scriptis, inuentisque; impijs a tramite Orthodoxae fidei abhorretibus; ne ipsi soli eos danasse videretur, sed vniuersa Ecclesia Orientalis; ad id peragendum legationem ex Synodo direxerunt ad Proclum Constantinopolitanum Episcopum, de qua ista habet Liberatus diaconus: Miserrunt duos presbyteros Leontium & Aberium ad Proclum Constantinopolitanum Episcopum, secundum morem, cum libellis suis & vno volumine Theodori Mopsuesteni, scire volentes, vtrum doctrina Theodori, an Rabulae & Acacii vera esse probaretur. Itaque Proclus accipiens Armeniae Episcoporum libellos & illud Theodori volumen, diligentius utraque examinans, totum Armeniensis scripsit & destinavit; in quo posuit, ad intermendum Nestorianorum versutias, qui duas in Christo inducunt personas, vnam de Trinitate incarnatam, & direxit Ioanni Antiocheno per Theodorum diaconum, continentem subter capitula ab haereticis prolata, expetens ab eo pro communi fide seruanda, ut cum suo Concilio eum (nempe totum a se scriptum ex sententia Armenorum) suscipere & subscribere. Ioannes autem & qui cum eo erant congregati Episcopi, legentes totum, & eius laudantes compositione, subscriperunt in eo, & Proclo transmiserunt. hunc & Chalcedonensis Synodus per relationem suam, quam Marciano Imperatori direxit, ad probandum non tantum Gestis Synodalibus, verum etiam epistolis fidem constare, inter sanctorum Patrum epistolas suscepit & confirmavit.

VI. DE PROCLI EPISTOLA AD IOANNEM.

Scriptum autem Proclus epistolam ipsi Ioanni, cui & totum factum direxerat, in qua dicit: Dientes autem iterum passibilem Deum, id est, Christum, confitemur eum, quia est secundum quod factum sit, id est, propria carne crucifixum: & ita predicantes, nullo modo fallimur: quoniam quidem & vnum ex Trinitate secundum carnem crucifixum fatemur, & diuinitatem passibilem minime blasphemantes, quod scilicet recte dicatur Deus passus, non autem passa diuinitas. Sed Basilius quidam diaconus sumens totum Procli, quem Armenijs scripserat, Alexandriam venit, & Armeniorum libellos suis libellis adnectens, obtulit Cyrillo eiusdem urbis Antistiti. Quibus rumoribus (ut ferunt) permotus Cyrillus, quatuor libros scripsit, tres aduersus Diodorum Tarfensem & Theodorum Mopsuestenum, quasi Nestoriani dogmatis auctores, & alium de Incarnatione librum, in quibus continentur antiquorum Patrum in corrupta testimonia, id est, Felicis Papae, Dionysij Areopagita & Episcopi, & Gregorij mirabilis facundia viri nominati. Et licet in eis libris Theodori Mopsuesteni dicta laudetur contra Arianos edita, ipsum tamen magistrum Nestorij fuisse cotendit. Contra quos Catholica veritatis defensores sic Acephali responderunt, illos libros non esse Cyrilli, quonia testimonijs, qua contra mortuos posuisse in eis dicitur, contra viuente Nestorianum non est vsus neg, in Synodo, neg, in aliquibus epistolis: vnde dicit illos nec dictasse Cyrillum, nec edidisse libros.

VII. BASILIVS DIACONUS LABORAT CONTRA SCRIPTA THEODORI.

Itaque Basilius diaconus Constantinopolim veniens, libellos composuit, & Archiepiscopo Proclo porrexit, associans cuncta quae antehac Cyrillo Archiepiscopo obtulerat. Proclus vero iam destinatus totum suum Armenijs, in quo toto nullam facit de Theodoro reprehensionis mentionem. Quod cognoscens Basilius, scripsit libellum, & in suo opere docuit, libros Theodori vitandos, sicut Arii & Euenomij blasphemias, quandoquidem prudentibus inconuenienter eum scripsisse apparet: quoniam Arius & Euenomius vnam in Christo degerem Patris substantiam predicauerunt; Theodorus autem (ut ipsi accusant) duas e contrario docuit in Christo naturas: ab inuicem scilicet diuisas, quae duas constituunt personas, haec omnia Liberatus. Extat ipsa Procli epistola ad Armenos, cuius est exordium: Non mediocriter, fratres, confudit animum nostrum, & maiore validissimo sanciauit rumor nouellorum erroris zizaniorum, &c. traestulit eam in Latinum Dionysius ille magnus, cognomento tamen Exiguus, occasione eiusdem erroris suo tempore iterum pullulantis, ut ipse docet in praefatione ad Felicianum Pastorem; ex qua intelligere possumus, quid est quod ea epistola Proclus in eo versatus sit argumento, ut ostendat vnum ex Trinitate passum.

VIII. EIBIDE ANTE EPISTOLA PROCLI PRAEFATIO. THEODORI IMPERII.

Vt igitur reru gestarum huius anni certiores cognitionem assequaris, haec accipe ex Dionysij epistola ad Pastorem: Temporibus (inquit) Antistiti nominati, Procli videlicet, Theodosio Imperatore Rempublica, per Syriam & Armeniam discipuli Theodori Mopsuesteni a ciuitatis Episcopi prauam fidem, corrupto Symbolo, rudibus populis exorsis sunt intrinsece, calliditate subtilissima, beatam Trinitatem sic vnius essentiae predicantes, ut Christum Dominum nostrum, conditorum vniuersitatis, vnum ex Trinitate nullatenus fateretur, vnde sequebatur haec in epistola sua temeritatis absurditas, ut quia Christum constat verum esse Deum ac Dominum, quatuor personas in tribus adstruerent, duosque Dei Filios proculdubio predicarent. Sed huic impietati mirae Pontifex ante factus obstitens, docuit Christum Dominum nostrum & in principio Verbum apud Deum, Deum Verbum vnum de Trinitate esse, per quae omnia facta sunt, beato Paulo testante: Vnus Dominus Iesus Christus, per quae omnia: & profalute nostra eundem verum hominem factum, vnum mansisse Filium, nec quartam in Trinitate creuisse personam, haec ipse, qui inferius docet idiptum ex Theodoro didicisse Nestorium, eiusque sectatores negantes Christum Dominum vnum ex Trinitate, quod scilicet duas naturas in Christo inter se diuisibili coniunctione vnitas impie affirmarent.

Sed quid accidit? Licet Procli epistola ad Armenos Catholica coperta esset, quod Theodori Mopsuesteni, atque Nestorij eius impietatis successoris errores damna- ret: tamen quod nulla in ea de ipso Theodoro expressa mentio haberetur, commouit plurimorum animos, praecipue vero monachorum Armeniae, qui experti fuerant eundem Theodorum sani dogmatis aduersarium. Quid autem Armeniae monachi aduersus Theodori scripta egerint, Liberatus vbi supra narrat; quem tamen eum legendum putamus, utpote qui ex aliquo Nestorianorum eam videtur mutuatus historiam: quod in pluribus de non itatur, ut dum ait eisdem Armenos monachos infestantes Theodori Mopsuesteni scripta fuisse Apollinaristas. Fuit enim mos Nestorianorum, Orthodoxos omnes aduersarios Nestorio, nominare Apollinaristas. ita videmus Episcopos Orientales, qui pro Nestorio Ephesum conuenerunt, cum S. Cyrillum, tum alios Nestorium impugnantes, & Cyrillum sectantes, Apollinaristas appellasse. Sed Liberati verba reddamus:

IX. MONACHORUM ARMENIAE BOKANT CONTRA THEODORUM.

Tunc Ioannes Antiochenus Episcopus, Synodo congregata; tres pro Theodoro Mopsuesteno dictavit epistolas: vna quidem direxit Theodosio Imperatori, aliam autem Cyrillo Alexandrino, & tertiam Proclo Constantinopolitano Episcopo, laudans in eis Theodorum, & eius exponens sapientiam. Ad haec autem Imperator dirigens Sacram Ioanni, derogatores illi Theodori contra salutem propriam venire iudicauit. Cyrillus autem praescripto suo Theodorum praesens, tale de eius accusatoribus tulit iudicium: eo quod dogmate veritati contrario uterentur, imponens de Symbolo in Concilio sibi oblato reser ad eadamas factas a Carisio presbytero. Nihilominus & Proclus per Memnam diaconum suum referribens, cuius essent illa capitula, quae Theodori dicebantur, quosuit. Qui pro eius excusatione ignorare se dixit. Verum tamen duas memorari Ioannis epistolas, id est, primam & tertiam, laudes Mopsuesteni continentem, Chalcedonensis Synodus postea per relationem suam Marciano Imperatori directam cum toto Proclo, quem ad Armenos direxit, & alijs sanctorum Patrum epistolis, suscepit & confirmavit. haec tamen Liberatus, non anni huius tantum res gestas; sed & sequentium usque ad Cyrilli obitum profecutus: quae quoniam in quatuor annorum differencia discriminari minime possunt, ut quae quolibet anno usque ad illud tempus gesta sunt, scribantur; hic in vnum ex ipso simul posuisse necesse fuit.

Liberat. Breuiar. c. 10. CONCILII VM ANTI OCHE- NVM DE LIBRIS THEODORI.

In quibus illud iterum admonendum, eundem Liberatum diaconum a nescio quo Nestorianum incaute nimis eam quam narrat esse mutuatum historiam; qua refert probata scripta Theodori Mopsuesteni non scriptis tantum Ioannis Antiocheni, sed & edicto Imperatoris atque etiam scriptis Cyrilli Episcopi Alexandrini ipsum Theodorum fuisse laudatum, quin etiam (quod deterius existimari debet) dum ait Synodum Chalcedonensem relatione ad Marcianum facta suscepisse & confirmasse Ioannis Antiocheni epistolas, quibus laudauit Theodorum Mopsuestenum, eandem S. Synodum Chalcedonensem in idem crimen adducit, quod laudes Theodori receperit & doctrinam. Vides ne, quot & quales lateant colubri sub vno capite fallitatis? Sed securim ad radicem admoceamus. In primis autem quod ad Cyrillum spectat, quomodo potuit ipse accipere laudes, probareque scripta Theodori qui eadem sapuit cum Nestorio, cum adeo reperitur aduersarius esse Nestorio? Sed id apertius demostremus ex ipsius Cyrilli scriptis poitquam haec de Theodoro Mopsuesteno in controuersia deducta sunt editis. Lucubratio quidem

X. LIBERATI DIA. HISTORIA HAUD IVTA.

DE FENDE T/R CYRILLVS ET PROCLVS AB ILLATA CALVMNIA.

435.

4.

VALENT. II.

4.

VALENT. II.

435.

illa Cyrilli de Expositione Niceni Symboli elaborata ab eo fuisse post scriptam Procli epistolam ad Armenos, fupius testificatone monstratur, dum ipsam citat & laudat nis verbis: *Proclus ipse, qui nunc sancta Constantinopolitana Ecclesia ibronum adornat, religiosissimus & piensissimus pater & coepiscopus scripsit ad Orientales piensimos Episcopos in hac verba: Et incarnatum quidem est, &c. inferius vero: Scripserunt aduersarij, qui pra multa insipientia Nestorij & Theodori scripta non cauent, &c. Vides igitur S. Cyrillum vnâ eademq; lance, æquoq; pondere Theodorum expendere cum Nestorio.*

XII.

Quod autem ad Chalcedonense Concilium spectat, quod dicitur recepisse & confirmasse epistolâs à Ioanne datus laudibus Theodori confirmatas: reddamus hic verba ipsa, quæ in relatione Synodica ad Marcianum, citata à Liberato, scripta habentur: sic enim se habent b: *Si enim per epistolâs Ecclesie dogmata declarari pro vnaquaq; questione digni culpâ iudicant: ipsum in primis beatissimum Cyrillum quilibet poterit denotare, qui litteris suis Orientalibus, quod sentiebat, expressit: necnon & magnum Proclum huic vituperationi subiicit, qui eisdem Orientalibus volumen ad Armenios profidei congruentia destinauit. Huic autem consociabitur ad culpam & sapientissimus Ioannes Antiochenus Episcopus, qui hereticorum maledicta repellens, & Apostolicâ doctrinâ religiosissimum dogma declarans, totius Orientis confessionem, velut ex vno ore, sanctissimo Proclo & ei qui per idem tempus mundi regebat gubernacula, destinauit. hæc sancta Synodus ad Marcianum Imperatorem: in quibus vides nullam de Theodoro Mopsuesteno mentionem haberi, sed vt magni nominis Episcopos in exemplû adduci.*

XIII.

Nec est quod quis adhuc instet & vrgeat, laudatas à Synodo epistolâs Ioannis Antiocheni, quasi hoc ipsum esset audibus Theodori consensisse, eiusque scripta probasse: nam cum rectam in omnibus fidem (vt vidimus) dictis epistolâs professus esset, adeo vt non potuerint eadem epistolâ à Proclo non recipi atq; Cyrillo & ipso Theodosio imp. nihil virulentum ex Theodori doctrina eisdem adnificuisse certum est. Sed quod ad Theodorum spectat, nõ cum laudauit Ioanes vt erroris auctorem, verum tantummodo excusauit non esse Theodori, quæ nomine Theodori circumferrentur. Ita quidem rem se habuisse, verbis illis Liberati manifestè probatur, quæ retulimus, vbi ait: *Nihilominus & Proclus per Mênâ diaconum suum ipsi Ioanni rescribens, cuius essent illa quæ Theodori dicebantur, quæ sunt. Quæ pro eius excusatione ignorare se dixit.*

XIV.

Vides igitur negantem Ioannem fuisse à Proclo litteris interpellatum, si non essent Theodori tria illa hæresum capita quæ ab Armeniæ monachis circumferebantur, cuiusnam client: Ioannem verò respondisse, se penitus ignorasse. Quibus planè intelligis, sic laudatum à Ioâne Theodorum, immunemque ab omni labe criminis hæresis redditum, eò quod putaret calumniam passum, dum sub eius nomine circumferrentur errores. Quod igitur defensores Theodori ea ipsius scripta esse negarēt, quæ diffamata per totum fuerant Orientem: inde accidisse videtur, vt prudenter Proclus in epistola ad Armenos, errores ipsos redarguens, nullam penitus de Theodoro habuerit mentionem. detectis autem, postea scriptis Theodori, eadem cum auctore profus damnata fuisse, & dictum est superius, & suo loco pluribus dicemus inferius. hæc modò satis, ne quis ex Liberati historia in errorem aliquo modo labatur. Si quis autem malorum omnium, quæ occasione Nestorianæ hæresis in Orientali Ecclesia contrigerūt, causam Theodorum fuisse dixerit; puto sanè hunc ipsum veritatis collimatorum scopum: & quidem quæ de eo superius dicta sunt, hoc ipsum facile monstrant: cum enim iste praua docens, eâ additentes adeo conciliasset sibi discipulos; facti sunt ijdem Theodori blasphemiarum pugnantissimi defensores, vsque adeo vt eius sententiæ assertor Nestorius euaserit hæresiarcha.

XV.

Hoc eodem anno (inquit Prosper) Gundacarium Burgundionum Regem intra Gallias habitantem Aetius bello obtinuit pacemque supplicanti dedit, quæ non diu potitus est: siquidem Hunnorum populo suo atq; stirpe deleuerunt. Pollebat Aetius Magister militiæ copijs Alemannorum, quibus & reliquis barbaris timendus erat. Sed & Gallôs illos, quos ad Oceanum

vergentes vocat Armoricos ab Imperio Romano deficientes, per eoldem Alemannos comprimendos curauit, quibus eam concessit crudeliter nimis prouinciam deuastandam. factumq; esset, nisi S. Germanus Episcopus Antiodori protinus obstitisset. Quomodo autem tanta fuit in sacerdotie potentia, vt furori barbarico repentinus obuiator occurreret, Constantius horum temporum scriptor in omnibus integerrimus narrat in eiusdem S. Germani Vita, quam scripsit: reddemus nos nobilem historiam iisdem quibus idem auctor verbis enarrat, dum legationem quâ functus est ad barbarum Regem, describit. Veri ordo rerum gestarum postulat, vt primò quæ statim præcessit eiusdem Germani posterior in Britanniam suscepta legatio, eiusdem auctoris verbis recensatur. Accidit enim, vt confutati semel atq; conuicti, fugatiq; Pelagiani ijdem captantes latibula, ad tempus indixerint sibi hiletium, postea verò furtim eandem hæresim prædicarent, sensimq; impietatis semina spargerent, eademque crederent vsque ad messem, cum rursus oportuit ex Gallijs illuc mitti sanctum Germanum. Rem gestam sic idem Constantius narrat: *Interea ex Britannijs nunciatur, Pelagianam peruersitatem iteratò paucis auctoribus dilatarî. Rursusq; ad beatissimum Germanum preces omnium deferuntur, vt causam Dei, quam prius obtinuerat, tutaretur. Quorum petitionis festinus occurrit, dum & laboribus delectatur, & Christo se gratanter impendit. Cessit eadem inimici inuidia victa virtutibus, nec tentare ausus est, quem Dei amicum iam senserat. Adiuncto itaq; Senero Episcopo totius sanctitatis viro, qui tunc Treueris ordinatus Episcopus, getibus primæ Germaniæ verbum Dei prædicabat, Parisijs iter atò dum expetit, totius plebis plausu, vt tantum virum decebat, excipitur. & inferius: ad itineris tranquillitatem elementa consentiunt: nauigium venti, flus, ær a profœquantur.*

Interea ex sinistri spiritus peruolantes per totam insulam, Germanum venire, inuitis vaticinationibus nunciabant: in tantum, vt Elaphius quidam regionis illius primus in occursum sanctorum sine vlla manifesti nuncij relatione properauerit, exhibens secum filium, que in ipso flore adolescentiæ debilitas dolenda damnauerat. erat enim ærescentibus membris, contracto poplite, cui per siccatem curis vsus negabatur vestigij. Hunc Elaphium prouincia tota subsecuitur. Veniunt sacerdotes, occurrit inscia multitudo. Confestim benedictio & sermo diuini doctrinâ profunditur. Recognoscit populum in ea quam reliquerat credulitate durantem: intelligit culpam esse paucorum: inquirunt auctores, inuentosq; condemnant. Cum sub rō Elaphius manibus aduoluitur sacerdotum, offerens filium, cuius necessitatem atq; debilitas etiam sine precibus allegabant. Fit communis omnium dolor, præcipue sacerdotum, qui conceptam misericordiam ad diuinam clementiam contulerunt. Stantimq; adolescentem beatus Germanus sedere compulit, attrêctat poplitum debilitate curuatum, & per tota infirmitatis spatia medicabilis dexterâ percurrit. Salubrem tactû sanitas festina subsequitur: ariditas succum, nerui officia receperunt; & in conspectu omnium silio incolumitas, patri filius reformatur. Implentur populi stupore miraculi, & in pectoribus omnium fides Catholica firmabatur. Prædicatio deinde ad plebem de prauaricationis emendatione conuertitur: omniumq; sententiâ præiuitatis auctores expulsi ab insula, sacerdotibus adducuntur. Quod in tantum salubriter factum est, vt in illis locis etiâ nunc fides in emerat a periduret. Itaq; cõpositis omnibus: beatissimi, sacerdotes eâ quâ venerat prosperitate reuersi sunt.

Vix domum de transmarina expeditione remeauerat, & iâ legatio Armoricani tractûs fatigationem beati Antistitis anbiebat. *Alia legatio n. superba insolentia regionis viri magnificus Aetius, qui tum Rempublicam gubernabat, Eocharich ferocissimo Alemannorum Regi loca illa inclamanda pro rebellionis præsumptione permiserrat; Regique idolorum ministro obijcitur senex vnus, sed tamen omnibus Christi præsidio maior et fortior. Nec mora, festinus egreditur, qua imminet bellicus apparatus. Iam progressa gens fuerat, totumq; iter eques ferratus impleuerat, & sacerdos noster obuius ferebatur, donec ad ipsum Regem, qui subsequēbatur, accederet. Occurrit in itinere iam progresso, & armato duci inter suorum cateras opponitur: mediog, interprete, primum precem supplicem fundit, deinde increpat differentem: ad extremum manu iniectâ, freni habenas inuadit, atq; in eo loco vniuersum sistit exercitum. Ad hæc Rex ferocissimus admirationem pro iracundia, Deo imperante, concepit: stupet constantiam, veneratur reuerentiam, Deo*

augto

Cyrill. de Exposit. Synod. Nestor. cent.

Synod. Chalced. Act. 16. Concil. LIBERATI CONCIIVM CHALC. AB ILLA TA CALVMNIA.

IOANNIS ANTIOCHENSIS EPISTOLAS DE THEODORO QUALLES.

BVRGVNDIONES ET ARMORICORUM AB AFRIOVICIL.

Constant. Vit. S. Ger. 2. c. 1. apud Sur. tom. 3. die 30. In ij. XVI. POSTERIOR LEGATIO S. GERMANI IN BRITANNIAM.

XVII. RES GESTÆ S. GERMANI IN BRITANNIA.

XVIII. ALIA LEGATIO AD REGEM ALEMANNORUM.

435.

4.

VALENT. II. IM.

4.

VALENT. II. IM.

435.

au^otoritatis pertinaciter permouetur. Apparatus bellicus, armorumq; commotio ad consilij ciuilitatem, depositio tumore, descendit: tractaturq; qualiter, non quod Rex uoluerat, sed quod sacerdos petierat, completeretur. Ad stationem quintam Rex exercitusq; se recepit: pacis securitatem fidelissimam pollicetur eâ conditione, ut uenia, quam ipse presterat; ab Imperatore vel ab Acrio peteretur. Interea per intercessionem & meritum sacerdotis Rex compressus est, exercitus reuocatus, prouincia à vastationibus absoluta. Subdit Constantius nouissimam describere sanctissimi uiriligationem pro Armoricis ad conciliandos eos cum Valentiniano Imperatore, quod Rex Alemannorum petierat, & ipse illi pollicitus fuit. describit res mirificas in via, cum in Italiam uenit, ab eo gestas, quas breuitatis causa relinquimus petitorum ipsi fontem lectori. Nos autem hactenus quæ apud Imperatorem Rauennæ agentem tunc gesta fuerunt, ex eodem auctore reddemus.

*Constant. l. 2. c. 13. & seq. apud Surium die 30. Julij. XIX. LEGATIO AD IMPERATOREM VALENTINIANUM RAUENNAM.

XX. GERMANVS LIBERATVS CERE DE TENTIS.

bConstant. l. 2. c. 18. XXI. DE CAUSA LEGATIONIS.

*credulitas

cCoastant. l. 1. c. 19.

Ferebatur (inquit) iam per ora Rauennatum populorum, & aduentus sui moras præuix accusabat affectus. Tandem diu expectatum excipitur. Prouiderat quidem, ut nocturno ingressus tempore, secretâ obscuritate tegetur, sed desideranti ex cubicis uitæ non potuit. Illic Petrus tum Pontifex Christi Ecclesiam Apostolicâ institutione retinebat. Erat hic ille magnus Petrus cognomento Chrysologus, clarissimus sanctitate & doctrina excellens inter Rauennates Episcopus. Regebat etiam Rom. Imperium Placidia Regina cum Valentiniano iam iuuenes: qui ita fidem Catholicam diligebat, ut cum omnibus imperarent, Dei famulus sublimi humilitate seruirent. Qui omnes venerabilem sacerdotem certantibus studijs prouido amore suscipiunt: abent Principes, occurrunt proceres, Ecclesia cum exultatione amplectitur. Ad diuersorum sacerdotis Regina uenerabilis vas argenti amplissimum refertum cibis delicatioribus sine vlla carnis admixtione transmissit: quod susceptum, eâ ratione distribuit, ut cibos ministris suis traderet, ipse uero vendicaret argentum, remittens loco muneris panem ligneam, panem ordeaceum continentem. Quod illa utrumq; cum gaudio ingenti complexa est, quod argentum suum transfusisset ad pauperes, & escam illam beati uiri cum ministerio abiecti uultu susceperat: nam & lignum postea auro ambit, & panem multis remedijs & uirtutibus reseruauit.

Quâdam die dum plateam latissimam: urbis angustiatus ingreditur, carcerem refertum uinctis supplicia & morte expectantibus præteribat. Qui agnitio transitu sacerdotis, unum clamorem collatis uocibus sustulerunt: causam requirit, agnoscat: custodes euocat, subtrahuntur. Diuersæ enim Palatii potestates miserorum turbam in ergastulio illius noctes damnauerant. Quod se uerteret misericordia non habebat: tandem ad notum recurrit auxilium, & quod difficile erat ab hominibus impetrare, à maiestate diuina deposcit. Gressum diuertit ad carcerem, cernens in orationem membra prostermit. Tum uero Dominus noster assistantibus populis gratiam, quæ famulo suo tribuerat, ostendit. Clausura vinculis & sera constituta dissoluitur, repagula ferrata dissilunt: diuina pietas reserat, quod meditatio humano crudelitatis arctauerat. Procedit ad libertatem in uia de vinculis, exhibens uacua onera catenarum, tenens nexus, quibus ante tenebatur. Relinquitur carcer innocens aliquid, quia uacuis, & procedente pietatis triumpho, turba miserorum gremio Ecclesie gaudentis infertur. his addit auctor de Volffiani filio, qui præerat cancellis Patricij Sigifualti, è mortuis ad uitam itidem Germani precibus reuocato, necnon de alumno Acholij eunuchi præpositi Imperatoris cubiculo è morbo caduco eiusdem S. Germani orationibus liberato. sed de causa susceptâ legationis mox subdit b:

Causam sanè Armoricæ regionis, quæ necessitatem peregrinationis indixerat, obiectâ ueniâ, & securitate perpetuâ ad proprium obtinisset arbitrium, nisi turbationis perfidia mobilem & indisciplinatum populum ad rebellionem proximam conuocasset. quo facto & intercessio sacerdotis euaniuit, & Imperialis crudelitas circumscriptio frustrata est, qui tamen pro calliditate multiplici breui panas perseâ temeritatis exoluit. hæc de fine legationis perfunctæ. Sed qui honestauit illum in laboribus Deus, tandem & compleuit labores illius, à terra ad cælum euocans cum adhuc Rauennæ moram traheret. Describit eius obitum ita Constantius: Germanus igitur quâdam die, matutinali solemnitate perfectâ, dum cum Episcopo sermone de religione conferret, maestissimam protulit mentionem, inuens: Com-

mendo uobis, fratres carissimi, transitum meum. Videbar mihi per nocturnum soporem à Domino nostro uaticinium peregrinationis accipere. & tum causam peregrinationis inquirere: Ne metuas, inquit; ad patriam, non ad peregrinationem te dirigo: tu habebis pacem & requiem sempiternam. Deriuabat intellectu alio somnium sacerdos, sed ille studiosus commendabat extrema, dicens: Bene noui quam patriam Deus suis famulis repromittit. Factum est ut post dies aliquot sequeretur incommodum: quo ingrauescente, ciuitas tota turbatur. Accelerabat qui uocabat ad gloriam, & festum à laboribus Dominus inuitabat ad præmia. Regina illa, idia, deposito Imperiali supercilio, occurrit pauperi, requirit infirmum, tribuens quicquid ab ea beneficij postular: peculiariter sanè petijt, quod illa inuita concessit, ut gleba corporis sui patriam redderetur. Visitantium uero tam a fuit diebus ac noctibus multitudine, quantam aut admisit aditus, aut domus recepit: tempore omne chorus fallentibus terebatur. Septimo incommodi die ad cælum anima felix & beata transfertur.

Hæc editas deinceps relicta diuiditur, partem præsumit Imperium, partem uendicat sacerdotes. Et quod fieri de opibus solet, nascitur de exiguitate contentio, dum deest quod cupiunt. Solus benedictionis hæres capsulam cû reliquijs sanctis Regina suscepit: cucullam cum interiori cilicio Petrus Episcopus vsurpauit. Sex uero Antistites, ut aliquid monumenti ex successione sanctitatis acciperent, distrumpere quod super fuerat, maluerunt; unum pallium, alter cingulum accepit; duo tunicam, duo sagulum accusantur. De apparatus defuncti seruent studia conferunt, accusantium cur perna expensa mortuo deberetur. Acholus corpus aromatatum constrictione solidauit, Regina uestruit. Quibus omnibus ritè perfectis, expensis & electionibus iter instruit Imperator, ministrosq; eius copiosâ largitione profequitur. Sacerdotes religionis obsequium & in præsentem instruit, & ordinationem premitunt, unumq; agnere reformatur ad Gallias. Placentiam corpus dum præterit, cæca iam nocte peruenit; quod in ecclesia collocatum, dum uigilijs sanctis & deuotionis excolitur, marona quædam eius loci paralytici dissoluta, ita ut nullum membrum suo fungeretur officio, precario deposcit ut ferebro corporis subderetur: ibiq; vsq; ad lucem extensa decubuit. Maturè corpus attollitur: surgit uelut uiuificata per mortuum, mirantibus populis, proprijs pedibus debiturum reddat obsequium. Excipiunt Gallia patronum proprium famularum maiori, &c. hæc ex multis à fidelissimo scriptore Constantio depromptis ut potè res gestas sui temporis, famâ omnibus ferme notas, ad viros sanctissimos Patientem Episcopum Lugdunensem, & ad Cenforium successorem Germani Antifidensem Episcopum conferribente, qui ad calcem, eiusmodi quasi ueritatis sigillum imprimens, contestationem apposuit: Deum testor conscium secretorum, me plurâ de domini Germani factis agnita & probata tacuisse, ex quo eum me esse fateor, supprimendo quod mirabiliter ad profectum omnium diuina uirtus operata est: & ideo in scribendo succinctum magis me arbitror fuisse, quam uimium. hæc ipse de S. Germano Antifidensi Episcopo viro Apostolico, quem sedisse tradit annos triginta & dies viginti quinque, translatum uero ac sepultum in sua ecclesia Kal. Octobr. At de Germani legationibus iam satis.

Hoc eodem anno facta est promulgatio Codicis Theodosiani decimo quinto Kalen. Martij, edictâ sanctione d'ad Florentium Præfectum Prætorio Orientis, in qua uiri clarissimi nominantur qui in opus laborauerunt. Porro illis uisum est non nisi confirmari & interferi eas constitutiones, quas Principes Christiani sanxissent, incipitibus à Constantino Magno. Cæterum etfi Gentilium Imperatorum nulla his admixta lex est, haud tamen præfectorum Iureconsultorum ipse Theodosius uoluit sperni responsa, de quibus iam ista antè sancuerat, atq; ad Senatam Urbis Romæ ita rescripserat e:

Papinianus, Pauli, Gaj, Vlpiani, atq; Modestini scripta uniuersis firmamur: ita ut Gaium atq; Paulum, Vlpianum & cæteros comitetur auctoritas lectionis, que ex omni opere recitatur. Eorum quoque scientiam, quorum tractatus atque sententias prædicti omnes suis operibus miscuerunt, ratam esse censemus, ut Scæuole, Sabini, Titiani, atque Marcelli, omniumq; quos illi celebrarunt: si tamen eorum libri, propter antiquitatis incertum, codicum collatione firmantur. Vbi autem diuersæ sententiæ proferuntur, potius numerus uincat auctorum: uel si numerus æqualis sit, eius partis præcedat aucto-

DE MORTE PROPHETA VISTO.

XXII. RELIQUIA VIRSANCTI IN PRESENTIO HABITA.

XXIII. DE EDICTIONE CODICIS THEODOSIANI.

e. 1. de p. præd. C. Theod. XXIV.

auctoritas, in qua excellentis ingenij vir Papinianus emineat: qui ut singulos vincit, ita cedit duobus. Notas etiam Pauli atq; Vlpiani in Papiniani corpus factas, sicut dudum statutum est, precipimus infirmari. Vbi autem pares eorum sententiae recitantur, quorum par censetur auctoritas, quod sequi debeat, eligat inoderatio iudicantis. Pauli quoq; sententias semper valere precipimus, &c. Dat. VII. Idus Nouemb. Rauennae, DD. NN. Theodosio XII. & Valentinian. II. Coss. haec ibi.

XXV.

Verum praeter Theodosianum Codicem Gregorian. erat atque Hermogenianus, in quibus eiusmodi iureconsultorum sententiae digestae erant & Principum placita. Quibus omnibus non dedignatos esse Romanos Pontifices in ijs quae contra Christianam religionem minimè verterentur, Sanct. Gregorius Papa declarauit exemplo in ea epistola, quam dedit ad Ioannem Defensorem. Quomodo autem haec à diuersis diuerso ordine disposita, à Iustiano Imperatore sint meliori digesta ordine atq; aucta, suo loco dicemus.

Greg. I. 12. epist. 54.

XXVI.

Hoc item anno, dum legibus populus docetur & coeretur, turpe scelus in domo regia regiaeque persona admitti contigit. Etenim sub his Consulibus Marcellinus (vt emendatores codices habent) tradit de Honoria filia Gallae Placidiae Valentiniani Imp. fororis, quod consuetudine Eugenij procuratoris infamata est, ob eamque causam Constantinopolim ad Theodosium missa. Est huius Honoriae mentio in veteri inscriptione, quae rat Rauennae in basilica Sanct. Ioannis Euangelistae, his verbis b:

Hierony. Rub. Hist. Rauenn. 1. 2.

SANCTISSIMO AC BEATISSIMO APOSTOLO IOANNI EVANGELISTAE PLACIDIA AVGVSTA CVM PLACIDO VALENTINIANO AVGVSTA ET FILIA SVA IVSTA GRATA HONORIA LIBERATIONIS MERITO VOTVM SOLVIT. haec ibi. Porro quam exiit basilicam, eamdem sacris etiam imaginibus decorauit eadem Galla Placidia, apposuitque iconas complurium Augustorum, Constantini, Theodosij Maioris, Arcadij, Honorij, & Theodosij Iunioris à parte dextera, à sinistra verò Valentiniani Maioris, Gratiani, Constantij patris Valentiniani Tertij, Gratiani nepotis, Ioannis nepotis, & aliarum imaginibus & inscriptionibus. Tu verò de his consule Rubicum fultius ista prosequentem.

IESV CHRISTI

Annus 436.

SIXTI PAP. Annus 5.

THEODOSII 29. IMPP. VALENTIN. 12.

I.

QUI sequitur Christi annus quadringentesimus trigessimus sextus, Isidoro & Senatore Consulibus aperitur: quo cum Nestorij fautores vniuersam Orientalem Ecclesiam maioribus in dies miserent turbis, & grauioribus concussionibus exagitant; Theodosius Imperator, serò licet, tandem auctorem malorum omnium Nestorium in Oasim deportandum, dato rescripto decernit, directum illud quidem ad Isidorum agentem hoc anno vnà cum Consulatu Praetorij praefecturam. est autem huiusmodi c:

Apud Aet. Ephes. edi. Peit. 10. 5. cap. 12.

II. THEODO. SIRA SCR. PTVM CONTRA NESTORIVM.

Etsi nostrum erga Rempublicam studium perspicuum est: haud minoris tamen nobis est cura, vt sacrosancta quoque religio rectè constituatur. Si enim hanc ritè curauerimus, fore optamus, vt & publicis quoque rebus hac ratione consulamus. Quare cum Nestorius Catholicae quondam Ecclesiae sacerdos, nunc rectè fidei proditor, tantorum scelerum mole oppressus teneatur: operis pretium est, vt serenitatis nostrae sententia subiiciatur, calamitateq; moribus illius dignè opprimatur; vt qui venerandis Ecclesiae legibus abiectis, traditionibusq; contemptis, nefandae haereseos auctor extiterit; quicq; dum illorum quos proditionis suae socios sibi adiunxit, fidem corruptit, alienae corruptionis crimen suo ipsius capiti aggregauit. Tua proinde celebris auctoritas, hac pragmatica sanctione, siue hac propria auctoritate offensam, praedictum Nestorium obmissam à se impietatem in perpetuum exilium Petras abire com-

pellat: omniaq; illius bona Ecclesiae Constantinopolis Fisco addicat; quo augusti loci illius opes, cuius ille sacra mysteria nuper prodidit, auctiores euadant. Hac enim ratione futurum est, vt & religio sanctissima fidei intacta in mentibus hominum perseueret, & regni nostri felicitas regione munita quotidie magis magisque floreat. haec tenus rescriptum contra Nestorium.

Fuisse quidem Petras locum exilij ab Imperatore decretum in Oasena Aegypti prouincia positum, inde possumus intelligere, quod auctores omnes temporis huius scriptores in Oasim Nestorium deportatum fuisse tradunt, deportationem omnium famosissimam, de qua superius & in Notis pluribus dictum est. In Oasim quidem deportatum esse Nestorium, Theodoretus in epistola ad Sporadium tradit his verbis: Non solum sacerdotio Nestorius eiectus fuit diuino quidem iudicio, sanctorum Ephesi congregatorum Patrum decreto, sed etiam Imperiali nutu Oasim incolere damnatus. penas quae impios expectant, has praegustare cepit. id ipsum affirmat Socrates, idemque ex ipsius Nestorij litteris Euagrius f. prodit, qui & res post haec ab eo gestas ex ipsiusdem scriptis ita recenset: Quemadmodum autem Nestorius in exilium eiectus sit, & quid postea de illo factum, & quem vitam exitum sit consecutus, & quas penas blasphemiae causa dederit, neutquam ab illis qui eius res gestas scriptis prodiderunt, traditum est. Quae omnia planè intercidissent, fuissentq; temporis diuinitate ita deleta, obrutaq; vt ne de illis omnino, vel semel audiri posset, nisi in librum quendam ab ipso Nestorio editum, in quo istarum rerum continetur narratio, fortè fortunà incidissem. & paulò inferius post recensitam, quam Ephesi ob blasphemiam subijisset sententiam, ista subdit:

III. DE LOCO EXILII NESTORII.

Theodor. epist. 1.

Socra. li. 7. c. 33. Euagr. li. 1. c. 7.

Porro autem in eodem libro ostendit, Theodosium primò propter amorem, quo eum complectebatur, eius abdicacionem minimè ratà fecisse. Deinde cum quidam Episcopi ex vtraq; factione ab vrbe Epheso ad Theodosium (idem ipsum namque Imperator postulauerat) missi essent, potestatem sibi datam ad suum monasterium reuertendi, quod ante portas Antiochia, quae iam Theopolis dicitur, situm est: cuius nomen à Nestorio non ponitur illud quidem, tamen fertur appellatum esse monasterium Euprepij; quod quidem ante portas Antiochia locatum esse, pro certo cognoscimus, & ab ipsisdem non amplius duobus stadij distare. Narrat idem ipse Nestorius, se in eo loco quadriennijs spatio commoratum esse, varijs affectum honoribus, varijsque praemijs donatum, postea autem relegatum ad Oasim edicto Theodosij. Verum quod caput omnium erat, penitus occultauit. Neque certè in eo loco vitam degens, à sua destitit blasphemiam: adeò vt Ioannes Antiochia Praesul istam in apertum proferret sententiam, Nestorium scilicet perpetuo exilio multandum esse. Ex his videtur, lector, Ioannem Antiochenum Nestorij antea propugnatorem, post pacem initam cum Cyrillo eius aduersarium penitus euasisse. Sed subdit Euagrius:

IV. QUALITER HABITVS NESTORII IN SVO MONASTERIO.

V. QUAE PARS SVS NESTORII IN EXILIO.

Scribit praeterea Nestorius alium libellum acutè & subtiliter ad quemdam videlicet Aegyptum de sua in Oasim relegacione, in quo de his rebus disputat vberius. Quae autem pertulerit supplicia ob conceptas ab ipso blasphemias (quippe obtutum Dei omnia contemplantem latere non potuit) ex alijs litteris, quas ad Praefectum Thebaidis dabat, satis poterit intelligi. Nam in illis videre licet, quod cum iustas hominibus penas non luerit, vltio diuina eum ex improviso oppressit, & quasi captiuum ducens, in acerbissimam omnium coniecit calamitatem. Nam quoniam maiores luere debebat penas, ex Blemmyjs, à quibus captus erat, dimissus, Theodosio reditū illi per edicta decernente, circiter extremas oras Thebaidis, de vno loco in alium demigrans, atq; ad terram collisus, finem viuendi dignum ante actā vitā est consecutus, ipsosq; vitā exitu alter Arius declaratus, in quo perspicue elucet, & quasi pro certo dignoscitur, quae merces sit impia in Christum blasphemiae proposita. Vterque enim, Arius & Nestorius, in eum similiter iccit blasphemiam, alter appellando creaturam, alter hominem tantum esse existimando. & inferius ostendens pro miraculo, vt quem Theodosius tanto studio prosequeretur, eundem in exilium iusserit solum vertere, ista subiecit:

Verum ne crimen (inquit) subeamus mendacij, ipsum Nestorium, qui nos istas res doceat, in medium adducamus. Age Nestoricita mihi quaedam ad verbum ex epistola abs te ipso de his quae iam dudum Ephesi de sanctissima religione agitabantur conscripta,

VI.

*Sedibus

NESTORI
VS PANO-
POLIHA-
BITAT.

Et ad Praefectum Thebaidis missa : Ex Imperatoris edicto (sunt hæc verba Nestorij) Oasim, alio nomine sibi appellatam, dimigrare coacti sumus. Ac quibusdam deinde interpositis adiungit ista : Postquam Oasim, quam supra dixi, à barbaris capta erat, ignis, & cadibus funditus vastata; nos ab ipsidem barbaris, qui nos (quâ causâ adducti, nescio) sunt derепente commiserati, dimissi sumus. nuacibus quibusdam contestationibus ad nos pertere faciendos adiectis, ut quamprimum è regione illa egredieremur : Nam Mazici (inquit) nobis abeuntibus, sunt extemplo eam occupaturi. Venimus igitur in Thebaidem cum captiuis quibusdam, quos barbari ob misericordiam (quid autem voluerint, e quidem non habeo dicere) nobis adduxerunt. Postremo isti ad cara sua quisque domicilia dimissi sunt : nos autem ad Panopolim nosmetipsos properè recepimus. Verebamur namque, ne quis, quomam captiuus eramus, ansam inde ad negotium nobis succedendum arripens, vel fugitivorum crimen contra nos confingeret, vel alio quodam accusationis genere (varia enim calumnia hominibus malitiosis solent abundè suppeterè) nos per fraudem implicare moliretur. his Nestorius, ad Prætidem scribens, fugam suam coloribus adornavit. Subdit mox verò : Quapropter vestram celsitudinem obsecramus, ut nostræ captiuitatis, sicut leges postulant, curam habeatis, & ne patiamini quemquam hominem captiuum veteratoribus ad perniciem dedi: ne omnis posteritas velut tragice hoc decantet, fatius esse à barbaris duci captiuum, quam auxilij causâ ad Imperium Romanum confugere. Atque, iureiurando adiecto, sic præterea ab alijs postulat: Nobis per vos, queso, liceat in hoc commorari domicilio, ad quod ab Oasi, cum essemus à barbaris dimissi, accessimus: ut quicquid à Deo de nobis decretum sit, id iam nobis obuemat. hæc ex prima epistola accepta Euagrius habet. ex secunda autem ista subiungit:

VII.

NESTORI
VS COGI-
TVR S. EP.
MYTARE
LOCA.

Has litteras ad tuam amplitudinem à nobis perscriptas, siue ut argumentum amoris erga te mei, siue ut admonitionem à patre ad filium missam ducis, animum, queso, attende rebus in illis explicatis, que sane per multa sunt, eaq. paucissimis verbis, quantum fieri poterat, à nobis comprehensa. Oasim, que Ibis quoq. dicitur, Nomadum multitudine in eam irruptionem faciente, iam pridem penitus vastata est. & paulò post: Quares cum ita accidissent, tua amplitudo, nescio quâ causâ impulsâ, aut quâ arreptâ occasione, iussit ut ad regionem quamdam, Elephantinam nomine, sitam ad extremam oram provincie Thebaidis per milites barbaros ex Panopoli abduceremur: quò quidem manu militum, quos dixi, miserè rapti sumus. At cum itineris longitudine essemus fracti, contritique, mandatum minime scriptum illud quidem rursus à tua magnitudine accepimus, uti Panopolim reuerteremur. Itaque molestijs, que in tanto & tam prolixo itinere nobis obtigerunt, debilitati, corpore morbo vexato & præ senectute languido, manibus etiam & lateribus confractis, venimus denud Panopolim: ibique aduersis casibus & acerbo dolorum morsu concisi, ferè animam egimus.

VIII.

Rursum verò aliud mandatum scriptum à tua celsitudine ad nos allatum nos à Panopoli ad quoddam illius confinium traduxit. At cum nos iam finem mandatis contra nos editis statutum fore putaremus, expectaremusq. Imperatorum illustrissimorum de nobis voluntatem, de improviso aliud crudele sane dabatur mandatum, ut iam quarto multarem exilio. Et paulò infra: Sis, queso, his rebus gestis contentus: satis tibi sit, tot exilia contra vnum corpus decreuisse: acquiescas, amabote, in commodis, que iam abs tua amplitudine accepimus. Questionem, que est exercenda de nobis (per quos oportnerat causam declaratam fuisse) queso Imperatoribus nostris inuictissimis (ut aequitas postulat) permittas. Istâ consilia à nobis ad te, antiquam à patre ad filium scripta sunt. Quod si eadem iam sicut antea grauiter & iniquo animo seras: fac quod voluntas iubet, si modò vincere ratio non possit voluntatem. Ad istum modum Nestorius tam Imperatores quam eorum magistratus litteris velut pugnis & calcibus verberare, maledictisq. figere non dubitauit; neq. rebus aduersis, quas pertulerat, ad modestiam tractatus fuit.

IX.

MISERAN-
DVS NE-
STORII IN-
TERITVS.

Ipsè equidem accepti à scriptore quodam, modum quo deceffit e vita, talem fuisse, nimirum eius linguam vermibus exesam esse, sicque cum huius vitæ miserijs ad grauiora supplicia iusto Dei iudicio insurgenda eaq. sempiterna migrasse. hæc tamen de his Euagrius, que ab amanuensi Nestorij & ex eius epistolis accepit. His contentientia cæteri habent: addit tamen Theodoros à Lectorum eius corpus putredine fuisse consumptum:

id ipsum affirmat quoque Cedrenus h, cum lingua totum computruisse corpus: eadem etiam tradit Nicephorus c. Corrigenus tamen ex dictis Euagrius d, dum ait in ferijs post mortem Nestorij subrogatum Maximianum Constantinopolitanæ sedi in locum ipsius Nestorij, ac deinde Prometrium viuo Nestorio, immo necdum in exilium actos gubernare cepisse Ecclesiæ Constantinopolitanam, satis liquido demonstratur. Cæterum non ante præsentem annum Nestorium proseriptionem cum exilio passum esse, tum rescriptum Imperatoris datum ad Iudorum Consulem huius anni declarat, tum etiam litteræ ipsius Nestorij fidem exploratam faciunt, ut potè quæ quadriennium testentur eum in suo monasterio in pace frequentatum muneribus & honoribus trãsegisse: cum enim eò fuerit amandatus post Concilium Ephesinum absolutum in fine anni quadringentesimi trigesimalimi, quatuor his additis annis habitatiõis in monasterio, hoc planè anno in exilium actum colliges. Quoto autem exilij anno extremum diem clausèrit, haud satis exploratum habetur.

Quod rursus ad Nestorij finem spectat: licet ista dicta nuper sigillatim minime explicet Theodoretus, ut rem omnibus notam; satis sibi visus istis verbis ipsius extrema clausisse, quibus ait e: Vnde quoniã turpissimâ & maximè ignominiosâ morte perituri sunt iniqui: pontificatus per sanctos qui Ephesi congregati fuerant, diuino suffragio eiectus est, & iussu Imperatoris Oasim habitare damnatus, futuri impiorum supplicij illic cepit exordium, ut qui à sua amentia consumptus sit, & in se dicitur Apostoli compleverit: Quorundam hominum peccata manifesta sunt præcedentia ad iudicium. hæc ipse: qui quidem ob pristinam, quam cum Nestorio (ut vidimus) conuictu inueniuit, infamatus cum esset, arreptâ inde Nestoriani occasione, commenticias quasdam Theodoretici atq. Nestorij ad inuicem datas vulgauerè litteras, quibus sectæ communio monstrabatur, testatur id quidem Leontius Scholasticus, ubi ait g: Sciendum et illud, circumferri quasdam Theodoretici ac Nestorij epistolas, in quibus se mutuo recipiunt: sed fictitiæ sunt, & fingunt eas hæretici, ut eorum ope Synodum oppugnent. Si cui verò cognoscere libet, quàm graui Nestorium Theodoretus odio prosecutus fuerit, librum ipsius Theodoretici perscriptum de Hæresibus legat. hæc Leontius. extat ex illis epistolis vna ad Nestorium inscripta recitata ad finem quintæ Actionis Quintæ Synodi, & aliæ ad alios datas, quibus ipse Theodoretus societatis cum Nestorio redarguitur.

At sunt ipsius Theodoretici scripta plurima, quæ, nisi nimia prolixitas fatigaret lectorem, pro illius sincerâ fide probanda adduci in medium possent, nempe epistolæ ipsius illæ ad diuersos datas, & quidem germanæ, quibus nihil sit quod obijci penitus valeat, ut quæ inter eas primum tibi vendicat locum, epistolâ ad Sporadium, quâ cum auctore execrandum dogma Nestorij est infectatus; in super aliæ complures ad diuersos scripte, quibus recte fidei professionem, aduersantemque eiusdem Nestorij impietati, testatam, partam, tectam, confirmatam stabilitamque reliquit, ut epistolam ad Eusebium Scholasticum, & alia ad Dioscorum, aliæ insuper ad Celerinam diaconissam, ad Eusebium Episcopum Ancyranum, ad Timotheum Episcopum ad Andream, & monachos Constantinopolitanos, & ad postremum duæ ad Leonem Romanum Pontificem: quibus planè omnibus ex pristina illa cum Nestorio conuictudine contractam maculam plus satis absterfit, diluit, atq. purgauit. Post initam quidem pacem, iunctamq. cum Cyrillo & alijs Orthodoxis communicationem, ipsum Nestorio addictum fuisse, nulla prorsus est mentio, sed pro Catholica fide strenuè atque impigrè laborasse, plurima sunt monumenta. Verùm de Theodoretosæpe dicendum inferius erit.

* *

* *

edren.
Conuend.
in Theod.
c. i. c. 26.
d. Eng. l. 1.
cap. 8.

X.

Theodor.
bar. fabul.
L. 4. in Ne-
storio.

1. Tim. 5
THEODO-
RETVS DE-
FENDI-
TVR A CA-
LVMNITS.

3. Leont. de
Hæ. 4.
9. Bibl.
ant.

XI.

Theodor.
epist. 1.

Theod. ep.
21. 53. 101.
109. 131.
44.

IESV CHRISTI

Annus 437.

SIXTI PAP. THEODOSII 30. IMPP. Annus 6. VALENTIN. 13.

I. *Geisericus PERSECUTIO IN AFRICA SVB GEN SERICO.

QVADRINGENTESIMVM trigessimuseptimum Christi annum signant Consules Aetius & Sigisvultus: quo dira persecutio à VVandalis illata Africanam exagitavit Ecclesiam: id quidem his aggressos eos esse Consulibus, sanctus Prosper in Chronico narrat his verbis: Genfericus * Rex Vuandalorum intravit habitatoris sue limites volens Catholicam fidem Arianam impietate subvertere, quosdam nostrorum Episcoporum eatenus persecutus est, ut eos priuatos iure basilicarum suarum, etiam ciuitatibus pelleret, cum ipsorum constantia nullis superbisimii Regis terroribus cederet. paulo verò post subdit: Per idem tempus quatuor Hispani viri; Arcadius, Probus, Paschasius, & Eutyhius, dudum apud Genfericum merito sapientia & fidelis obsequij clari habebantur: quos Rex ut copulationes sibi faceret, in Arianam sectam transire precepit. At illi facinus constantissime respuentes, excitato in rapidissimam iram barbaro, primum proserpti, deinde in exilium acti, tum atrocissimis cruciati supplicijs, ad postremum diuersis modis interempti, illustri martyrio miserabiliter occubuerunt. Puer autem Paulillus nomine, siater Paschasij & Eutyhij, pro elegancia forma atq; ingenij admodum Regi acceptus, à professione atq; amore Catholicae fidei cum nullis mimis deturbari posset, diu sustibus casus, ad infamem seruitutem damnatus est, nec ideo (ut apparet) interfectus, ne superat à sancti in pji Regis etiam illa etas gloriaretur. haecenus Prosper.

II. *Extat r. l. Bibl. sancti. col. 435.

Fuerunt hi primae tiae martyrum persecutionis VVandalicae, meritoq; praeceteris sunt laudibus celebrandi, ut potè qui alijs ad martyrium viam aperuere: quorum antesignanus Arcadius affluens diuitijs, gloriae seculari conspicuus, & conjugatus erat: quae omnia haud leuia videri poterant fore ad martyrium impedienda. Sed superauit haec cuncta & vicit athleta Christi corroboratus ab amocarissimo, sanctissimo sacerdote, Antonino Episcopo Constantinae ciuitatis, qui scribens ad eum epistolam, ipsum hortatus est, ut forti perferret animo, quae fidei Catholicae causa diu sty rannus mala inferret, porò ipsa epistola redolens antiquum illum Apostolicum characterem sic se habet:

III. *Trinitatis EPISTOLA ANTONINI EPISCOPI CONSTANTINAE AD ARCADIVM.

Perge fidelis anima, perge, & confessor vnitatis * gaude, quia nomine Christi pati meruisti contumeliam, sicut Apostoli cum flagellati sunt. Ecce iam serpens ille sub pedibus tuis iacet: ipse consilere potuit sed ipse cecidit, quia te elidere non potuit. Rogo te, preme caput eius, non surgat iste in agone martyrij, nemo te commoueat. Ecce gaudet Christus, & inspicit te: latetur Angeli et adiuuant te. Turba demonum calcaneum tuum obseruat. Ne deficias, & demones qui nunc lugent, gaudeant. Tecum est, omnis chorus martyrum praecessorum tuorum: expectant te martyres, & defendunt, & coronam extendunt. Rogo te, tene quod tenes, ne alter accipiat coronam tuam. Quantum temporis est, quo pugnaturus eris? & quantum temporis erit, quo in aeternum victurus eris? Iam cepisti, perforce. Hodie apparet, cur pateris: Dominum nihil latet: non te fallat diabolus in causa; cum tibi ingerit nebulam, hoc vult ne carissimus patiaris.

IV. *Iob 2. cGen. 3. dMat. 10.

Verum, frater, habes certamen: integra est confessio: si mortuus fueris, certus esto, martyr eris. Iob non attendit uxorem, & ideo vicit, non familias, non diuitias, non amicos, & meruit superauit. Adam mulierem suam plus suis dilexit, & ideo tam lacrymabiliter cecidit. Sic dicit Dominus: Qui non dimiserit patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut familias propter me, non est meus discipulus. Quid si conditio: vita mortuus esses; vxor te, aut familia habuit renocare? Nam quem tenuisti, ipsum attende, ipsi here, tene eu fortiter, ne dimittas, ne respexeris retrò, aut uxorem aut diuitias, aut familias. Surrexerunt cor, perfectam inchoasti pugnã. Ipse tecum archangelus, qui cecidit, dimicat, ipse tecum lucatur, sed tecum est Pater & Filius & Spiritus sanctus.

V. *Mach. 7.

Vide ne timeas: adiuuat te, ut coronet te. Septem filios Machabea mater pro Christo misit ad mortem: ante eam cruciabitur &

ipsa magis eos horrebat, ut morerentur: ipsa autem post filios: oculos ecce iam exultat cum filijs coronata. Respice quia in vtero matris Deus te fecit: ipse tibi spiritum & animam dedit, ipse te ornauit ratione & sapientia, ipse caelum fecit & terram & omnia quae in eis sunt. Sic te vult suscipere pro fide morientem, ut tibi plenam exhibeat maiestatem. Respice mundum: periturus est. Respice Solem, Lunam & stellas: & ipsa soluenda sunt. Conspice fortiter pro anima tua, quae aut semper viuunt, aut semper perit. Ecce dimissa sunt tibi peccata tua, & omnes iniquitates tuas Deus pro hac pugna delebit, quaecumq; vsq; hodie committere potuisti. Audi de hac re Ezechielem dicentem: Quaecumq; die iniquus conuersus fuerit ab iniquitate sua, & fecerit iustitiam, omnes iniquitates eius non memorabor ultra, dicit Dominus. Iustitia tua, fides tua: quia iustus ex fide viuunt. Tribulatio, expoliatio, exilium remissionem tibi contulit peccatorum, mors autem aperit tibi regna calorum. Quis eris, cum te cum sancto Stephano videris? Qualis eris, cum Petri & Paulum, quos rogare solebas ut patronos, habebis amicos? Christum mox tua anima videbit, & corpus tuum erit in refrigerio resurrectionis, ut & ipsa caro videat, quod tua anima cum exierit, mox videbit.

VEHEMENS AD MARTYRIVM EXHORTATIO.

Ezech. 3

Rom. 1. Iieb. 10.

Fremet diabolus, gaudet Christus. Roga, plora, postea auxilium. & mox accipies in mente solatium. Time penas aeternas, vbi semper ardetur, vbi semper in tenebris & corpus & anima cruciatur, vbi cum diabolo anima & corpus in aeternum exurit. Gebernas expauesce: & Christum modo tene. Modò est ut aut viuis, aut pereas. Nemo te recuperabit, si in ista pugna defeceris. Et quid tibi prodest, si diabolo conseris, & mox corpus amiseris? Aut nescis quia vita corporis tui in potestate est Dei tui, qui tibi confestim auferre potest carnem, si dereliqueris fidem? Quidam Christianus, dum pro fide in equileo torqueretur, retulit adstisse sibi angelum splendido vultu cum limbo aqua profuso, qui ei aquam in faciem spargeret, & limbo detergeret. Donec tortus est iste, Angelus non recessit, consolans eum, & refrigerans eum. Confessor autè Christi penas quas sustinebat, penitus non sentiebat. fuit hic Theodoros Antiochenus sub Iuliano confessor. Minus tormenta sentiuntur, quando pro Christo pugnatur: quia virtus animi superat dolores mundi: & cum inuocata fuerit Diuinitas mitigatur tormentorum acerbitas. Ecce pro Domino tentus es, & afflicus non perdes silem, etiam si amiseris carnem. Exhibe Deo hanc perseuerantiam, & ne valde timeas penam: aut enim gratus es, & cito finitur, aut leuis erit, & non valde cruciabitur anima.

VI. PROPOSITVM CERTAMEN OB OCCVLOS PONIT.

*homine

Tu autem exora, quia luctari cepisti, nec defecisti: martyrium inchoasti, custodi animum tuum. Adiuu te per Trinitatis unitatem pro qua pateris mortem; serua cor tuum & confirma per Spiritum S. quem in te exussillare voluisti, & quem in te honorasti. Conspice fortiter per puritatem baptismi, quod contemneris noluisti. Securus esto de corona, securus pugna, donec voluerit tibi Dominus terminare victoriam. Probat modò Deus animum tuum: ibi est oculus Dei, contempletur te de hora in horam quid agas, quid cogites, quomodo pugnes, quomodo stes: si firmum te viderit, gaudet & aliuat: si infirmum, succurrit et subleuat. Tu tamen certa pro veritate vsq; ad mortem, & eris non solum tibi, sed & ceteris in salutem: alioquin à te Deus exiget tuam animam & alienas. Signifer es Christi, in acie primus ambulasti: tu cecideris, ab aliorum morte non eris immunis. Haec time: nam & si viceris, pro multorum salute pugnaisti, & coronam multiplicem accepisti.

VII. VICTORIAM GLOSSAM PROPO- NIT.

Deus vnus est, Deus non potest esse minor, Deus non potest immutari. Scis ista tene fortiter veritate. Audi autem breuiter quod promissi: Deus vnus est, Pater & Filius & Spiritus sanctus, & tamen ad solum Christum pertinet caro: nempe aliud est anima, aliud ratio, & tamen in anima est ratio: & vna est anima, sed aliud anima agit, aliud ratio: anima viuunt, ratio sapit: ad animam pertinet vita, ad rationem pertinet sapientia, & tamen nec anima est sine ratione, nec ratio sine anima, & cum vnus sint, anima sola suscepit vitam, ratio sola suscepit sapientiam. Sic Pater & Filius licet vnus sint, & vnus Deus sit: tamen ad solum Christum pertinet caro: sicut ad solam rationem pertinet sapientia, licet non recedat ab anima. Ecce igitur in Sole calor & splendor in vno radio sunt, sed calor exciccat, splendor illuminat, aliud suscipit calor, aliud suscipit splendor, licet ab inuicem calor & splendor non poterint separari. suscipit ergo splendor illuminationem, non feruorem; suscipit autem calor feruorem, non illuminationem.

VIII: FIDEM CATHOLICAM EXEMPLIS INSINUAT.

Aliud ergo singulariter agunt, & tamen ab inuicem non recedunt. sic & Filius suscepit solus carnem, & tamen non deseruit Patrem,

IX.

IESV CHRISTI

Annus 438.

SIXTI PAP. THEODOSII 31. IMP.
Annus 7. VALENTIN. 14.

ne se diuisit a Patre. Filius itaq; suscepit carnem in proprietate, & tamē & Pater & Spiritus sanctus non desuerunt maiestate, In diuinitate aequalitas, in carne Filij, pprietas, nec tamē ab eo Patris aut Spiritus sancti recessit diuinitas. Carnē suscepit Christus; numquid a Patre aut Spiritu sancto recessit? Ergo vera est vnitas. Impleuit autem carnem Christi & Pater & Spiritus sanctus sed maiestate, non susceptione. Vis scire quia in eo fuit Pater? Non sum solus (inquit a Christus) sed & Pater mecum est. Audi de Spiritu sancto, quia quod cum eo erat, Euangelista b referat: Iesus plenus Spiritu sancto regressus ad Iordanem. Ecce solus Christus suscepit carnem, & tamen Pater & Spiritus sanctus non desuerunt maiestate: si cælum & terram implent, carnem Christi deserere non poterunt, quando in diuinitatis vnitate transierunt.

Ad hanc * citharam respice: vt musicum melos sonis dulcibus reddat, tria pariter adesse videntur, ars, manus, & chorda: ars dicitur, manus tangit, resonat chorda; tria operantur, sed sola chorda resonat quod auditur: nec ars, nec manus sonum reddunt, sed cum cum chorda pariter operantur. sic nec Pater, nec Spiritus sanctus suscipiunt carnem, sed tamen cum Filio pariter operantur: sonum sola chorda excipit, carnem solus Christus suscepit: operatio in tribus constat, sed quomodo pertinet ad solam chordam soni redditio, sic pertinet ad solum Christum carnis humana susceptio.

Hæc à patre in grandi more positio, vt quacumq; dicta sint, vix cordi meo occurrere poterunt. Hæc est recta regula fide: pro hac si quid tibi contigerit, martyrium perfecisti. Christus alapas accepit, Christus spina aliena sibi inuit, Christus felle & aceto potatus est, Christus spinis coronatus est, & inter latrones iniquos deputatus est inustus, Christus lancea perforatus est, Christus mortuus est, Christus hæc pro culpa tua: quanto magis tu firmus stare debes pro anima tua, vt nemo tollat coronam tuam? Tam in studio es, calca fortiter, ne timeas, nihil paueas, nihil penitus pertimescas; quia omnis pro te Ecclesia deprecatur, vt vincas. Expectat te Ecclesia Catholica martyrem suū, vt honorificet sicut Stephanum suum. Vide ne confundas nos in hoc sæculo. Vide ne humiliter nos in conspectu aduersariorum. Sustinet tecum Dominus Christus. Sustinet tecum Ecclesia. Isto securus natus de corona, non timeas penitus præterita quacumq; committere potuisti peccata, hucusque Antonini Episcopi epistola ad Arcadium, vt habet editio Margarini.

Cæterum apud Gennadium e non Antoninus hic nominatur auctor qui eam scripsit epistolam, sed Honoratus, de quo his agit verbis: Honoratus Constantina Africa ciuitatis Episcopus scripsit ad Arcadium quemdam, qui pro confessione fidei Catholica in partibus Africa à Genseric Rege missus exulabat, epistolam ad labores pro Christo ferendo, hortatoriam, & exemplis presentibus & scripturarum relationibus roboratam, & que confessionis fidei perseverantia non solum præterita peccata sed & meritum procurat martyrij, hæc Gennadius. Dicit quidem posset, aliam hanc ab illa epistolam esse ad eundem Arcadium datam, nisi & hic eiusdem Constantinae ciuitatis Episcopus diceretur.

Quod verò ad Arcadium ipsum pertinet, tanto classico ad prelium excitatus, in omnibus constantissimi atq; fortissimi Christi militis specimen edidit, aduersariūq; vincendo prostravit, & vt alij post se vincerent, exemplo monstravit. Celebris est horum martyrum memoria in Ecclesia singulis annis publico præconio vbique reperi consueta Idibus Nouembribus. Prætermissa sunt autem ista à Victore, qui Vandalicis clades in Numidiā aliāsq; illi proximās prouincias illatas scribere haud admodum laborauit, rebus tantum Ecclesie Carthaginensis, vbi agebat, intentus; qui & post captam ipsam Carthaginem quæ ibi contigerint, narrare aggreditur: agemus de illis igitur suo loco.

Sub huius quoq; anni Consulibus (inquit Prosper d) Valentinianus Augustus ad Theodosium Principem Constantinopolim proficiscitur, sibi amq; eius in matrimonium accipit. eadem Marcellinus, qui addit: Eaq; sibi nupta, apud Thessalonicam, Italiam repetens, hiemauit. sequenti verò (vt subdit) cum Eudoxia vxore Rauennam ingressus est. Eadem habet Socrates; sed quod ad tempus spectat, ab vtroque discrepans, id factum affirmat sub Consulatu Isidori ac Senatoris, anno videlicet superiori.

CHRISTI anno quadringentesimo trigesimo octauo, Theodosio Augusto decimum sextum & Faustulo Consulibus, sexto Kal. Februarij venerandum corpus S. Ioannis Chrysofomi Comanis celebri pompâ trāslatum est Constantinopolim. Quānam autem præuia occasione id factum sit, & quo auctore, sunt cuncta d. lucidiū explicantā.

Quod in primis ad tempus spectat, id hoc anno accidisse, Socrates f, Marcellinus in Chronico, & alij tradunt. Accidit autem, vt cūm Proclus Episcopus Constantinopoli annueret, a die transitus S. Ioannis Chrysofomi, ex more, panegyrica in ad populum orationem haberet, ita vniuersi Christi fideles Ioannis amore incaluerint, vt acclamationibus indefinentibus inter concionandum, Proclum pulsare aggressi, concionem ad finem perducī minime fuerint, petentes reddi sibi Ioannem, sacrasque eius reliquias Constantinopolim transferendas. Nacti sumus partem illam concionis, quam tum Proclus ad populum habuit, recitari in Ecclesia solitam die trāslationis ipsius. Inter veteres enim codices, quos anti quitas Lectionaria nominabat, in quinto horum tomo qui apud nos sunt, inuenimus dictam Procli orationem, sed depravatam satis & nimia vetustate penè consumptam, quam tibi (vt licuit) emendatam hic reddendam putauimus, rati fore tibi carriorem, quod nec apud Græcos (quod sciam) neque Latinos edita habeatur. Accipe eam:

Certe gratias Deo, si atres carissimi, modo inenarrabili, quod in domo eius, in qua sicut antonius tuba (nempe Ioannes) pacifice agit, & sine præiis; in qua suauissimè sacra modulata est lyra, & audientium spirituale repletur spectaculum, in qua Evangelica inualuit arundo, & floribus Orthodoxia portus impletur. Est facta Ioannis memoria omnibus ciuitibus etc. sic vt recto fidei habeat: nō enim sic pisces trahunt piscatores, sicut rectas fidei trahit Ioannes solennitas O gratiam, finem, & locū, & tempus viucentem tempus enim superant amor, finem autem inuicta vicit memoria: locus quidem non claudit sacerdotis miracula: sed in Pontico iacet, & in orbe terrarum laudatur, & longā manu ostendit vos, clamat: Opus enim vos estis in Lumino. Iterum Ioannes in verbis pretiosa predicationis margarita, scriptura impolluta à Deo asprata b blosheca, diuinus thesaurus intelligentie, studiosis manibus aduersus imperialem auaritiā fax acutissima, reberens diluuium hæreticorum; qui non blandient em potentiam, vel odio debachantem pertrimit (sicut Ioseph) Aegyptian.

Sed pauco minore m laudibus nunc magnas res gestas emergendam antonius: nullus enim dignè laudabit Ioannem, dum non est alius Ioannes, sicut enim vndarum frequentia ita innumerebilibus inuandantium multitudo, & laborantium industria & fortitudo & magistreris pijs inundant & currunt. In eo libertatis splendescunt radij, quorum alio Sol Denatis conclarescit, alio emundatio fir Orthodoxorum, alio idolorum perditio innotuit, alio erroris emendatio, alio synagoga nuditate edificia splendent, alio mores alio è cælis coronæ fulgent gratia. O sacerdos, cuius tantum industria lucrum, quantum æris suauissimi odores: o nomen non negans acta: o cognomen reddens speciem acta vite: o lingua ipsis cælis altior: o magister Evangelica tonitrua temperans. Ioannes iste, Ioannes iste: ille prædicator, iste tuba: ille in concussus, iste sine seruitute: ille sine scælis, iste singularis: ille virgo, iste castitatis defensor: ille in eremo baptizans, iste in ciuitate veria mitens: ille corripiebat adulter autem, iste corripiebat raptores: ille capite amputatus est, iste eandem constantiam præferre nō dubitauit: ille in carcere inclusus est, iste in exilio deportatus. sunt huic multiplicata certamina, propter hoc multa & coronæ.

Ioannes cum beatisimo Paulo nunc clamat: Bonus odor Christi sumus, omnem locum omni liber aut errore. In Epheso artem Midendauat: in Phrygia Matrem qua deorum dicebatur sine

a Ioan. 6
b Luc. 14

X.
* hoc

XI.
EXEMPLO
CHRISTI
AD PV-
GNAM
ROBORAT

XII.
* Gennad.
de Viris il-
lust. c. 95.
DE AV-
CTORE E
PISTOLÆ

XIII.

XIV.
* Prosp. in
Chron.

* Socrat. li.
7. c. 43.

I.
TRANS-
LATIO S.
IOANNIS
CHRYSO-
STOMI.

II.
* Socrat. li.
7. c. 44.

III.
ORATIO
PROCLI
IN NATA-
LIS IO.
CHRYSO-
STOMI.

* Ioannē

IV.

LAVDÉS
IO. CHRYSO-
STOMI.

V.
* fugiuit

RES GE-
STAE A
IO CHRYS-
OST. SVM
MATIM
COLLE-
CTAS.

filij fecit: In Casarea publica meretricia honoris vacua spoliavit: In Syria Deum impugnantes synagogas euacuauit: In Perside verbum pietatis seminavit. Vbiq; Orthodoxae fidei radices posuit. Mundum Dei notitia lingua repleuit: libros conscripsit, reuic salutis expandit: Cum Ioanne de paterno Verbo theologizauit: cum Petro piam confessionem fundauit: cum Paulo propter fidem sudores effudit: cum piscatoribus Orthodoxae rete deduxit. O Ioannes, tua quidem vita anxia, mors autem gloriosa, sepulchrum verò beatum, merces autem copiosa. hucusque Proclo perducere licuit orationem sine carentem, acclamationum iugibus tonitruis interruptam populi astantis & instantis sibi Ioannem reddi; cum Proclus ex more illa tantum apponens verba: Gratia & misericordia Domini nostri Iesu Christi cum Deo Patre & Spiritu sancto, gloria potestas & magnificentia in saecula saeculorum. finem imposuit orationi clamoribus populi intercepta.

VI.

Mar. 15
PROCLUS
AGIT
CVM IM-
PERATO-
RE DE
TRANS-
LATIONE
IO. CHRYS-
OSTOMI.
Niciph.
li. 14. c. 45
Socr. li.
7. c. 44.

His percitus Proclus acclamationibus populi, instar a Nicodemii, abiens ad Theodosium, audacter petijt corpus Ioannis. Permotum quidem Proclum hifce clamoribus populi, ab Imperatore petijisse transferri debere Ioannis venerandum corpus, Cosmas Vestiarus eâ oratione quam habuit de translatione ipsius, ostendit, necnon Nicephorus b, atque alij. Curasse autem id Proclum propter vnionem eorum qui ex parte Ioannis erant, Socrates narrat his verbis c: Exiguus (inquit) tempore post Proclum Episcopus eos qui propter Ioannis abdicationem separatim conuentus agebant, cum ceteris in concordiam reduxit, & prudentiâ eorum animos offensos permulsi. Sed quâ ratione illud effecerit, dicam. Corpus Ioannis Comanis sepultum, vbi Imperatori eam rem persuaserat, trigesimo quinto anno post eius abdicationem Constantinopolim transferendum curauit, quod cum multo honore & splendida pompa publicè celebrata in ecclesia Apostolorum condidit. Hâc re igitur, qui propter Ioannem conuentus seorsum faciebant, ad Ecclesiam concordiam & conciliati sunt: quod factum est ad decimum sextum Consulatatum Imperatoris Theodosii sexto Kalend. Febr. hæc Socrates: qui cum hîc & paulò inferiùs triginta quinque annos numeret post abdicationem ipsius, manifestum est eum numerari à priori expulsionem, qua contigit anno Domini quadringentesimo tertio. Meminit de eadem translatione Theodorus Lector d, sed ante omnes Theodoretus e rem paucis attingens, narraturus (vt putō) rem gestam vberius, si ad hæc tempora suam historiam perduxisset.

Theodo.
Lector in
Collectan.
li. 2. in fin.
Theodor.
li. 5. c. 36.

VII.

Innostra
biblioth.
to. 5. Vit.
Sætorum.
COSMAE
VESTIARII
ORATIO
DE
TRANS-
LATIONE
IO. CHRYS-
OST.

Cæterum vt res se habuerit, qui exactè eam recenset inuenimus Cosmam Vestiarium, qui luculentâ habitâ oratione de eadem translatione, quæ gesta fuerint exactè recenset: inuenimus f eius orationem encomiasticam coniunctam Procli orationi, quam recitauimus. Vbi inter alia ad persuadendum id Theodosio, eò potissimum vsus est argumento, nimirum quòd minimè pati deberet patrem suum, nempe Chrysoctomum, qui eum per baptismum genuisset in Christo, & elatum de fonte instar Simeonis gestasset in vlnis, ac Christianâ religione imbuisset, eundem parentum suorum culpâ cum viuente expulsum, tum mortuû extra suam Ecclesiam habere sepulchrum: fore enim opus pietate dignû, si piè functi viri sacrum cadauer restituit postliminio: sic namq; benè cõsulti animabus ipsorum, si patratum ab eis facinus ipse sic expiaret. His Theodosium persuasum refert, selectosque viros ex Senatoribus ad opus perficiendum legasse in Comanam in Ponto ciuitatem: quibus in mādatis dedisse, vt solemnissimâ pompâ venerandum Ioannis corpus inde sublatum, choris psallentium sacrorum ministrorum comitantibus, accensis cereis, de loco in locum quàm religiosissimè ac gloriosissimè auehendum curarent.

VIII.

CORPVS
IO. CHRYS-
OST. IM-
MOBILE.

Accidisse autem idem Cosmas Vestiarus tradit, cum Senatores Comanam peruenissent, & litteras Imperatoris, quibus translatio iubebatur, Episcopo & ciuibus aperuissent, peruenissentque ad locum vbi in theca argentea Ioannis sacra pignora asseruabatur; inde ea auferre & deferre conantibus, minimè, resistente numine, concessum fuisse, ipso nimirum sacro corpore instar filicis loco inhærescente, & immobili permanente. Facto autem sæpè periculo, reque sæpiùs frustrâ tentatâ, vt ea omnia que

accidissent, Theodosio litteris significarent, consilium inière. Quæ cum ipse Imperator Theodosius accepisset, adhibitis Proclo & alijs sanctissimis viris, quid esset opus factò, sententias ipsorum rogans, ipse quid sibi visum esset aperuit; nimirum vt ad Ioannem ipsum tamquam viuente litteras daret, supplicis instar libelli, quibus eum, de admissis in ipsum peccatis & parentibus veniam petens, rogaret humillimis precibus, vt Constantinopolim redire, suamque sedem pristinam capebere dignaretur. Patrefactâ itaque Imperatoris sententiâ, ab omnibus æquè probata atque laudata fuit. Recitat idem Cosmas litteras, à quibus putō etiam Nicephorum excerpisse, sunt autem huiusmodi:

Orbis totius Doctori & spiritali parenti, sancto Ioanni Chrysoctomo Theodosius Imperator.

Corpus tuum, vt aliorum defunctorum, ex anime esse putas, pater venerande, illud è tumultu transferrî & ad nos deduci, debuit filij patris amantes, desideramus. Ad quod præstandum cum debitum impendissimus honorem, quâ tam valuinus, animi demissionem atq; modestiam, vt par erat, exhibuissimus: vt tamen quod in optatis erat, minimè consequi digni essemus, Imperatoris fortasse fastus, quo secularia gubernamus & religiosa presumpsimus, fuit impedimento. Quocirca rogamus te patrem, patrem verè reuerendissimum (te enim ipsum perinde ac viuente alloquimur) vt annuas ceptis nostris; & qui penitentiam alios docuisti, & nostrum conatum superasti, penitentibus veniam impertiri digneris; nobisq; te magno animi ardore expetentibus, & humili confessione peccata nostra accusantibus, reddere te ipsum minimè detrectare amplius velis, neq; longiore cunctatione dilationeq; nos crucies; quod neq; commiserationis id dignum tua, neq; amoris nostri & expectationis aqua sit compensatio: quippe quibus non corpus & cineres tantum tuos, sed & ipsam tuam vmbraam oculis contemplari, magnoperè in optatis sit. hæctenus litteræ, alia tamen apud Nicephorum translatione redditæ.

Cum autem has ab Imperatore legati Senatores litteras accepissent, quas Sacram vocant, eas (vt par erat) magnâ veneratione super pectus Ioannis corporis collocauere; indictoque peruigilio, assiduus Deum rogauere precibus, vt hoc ipsum præstaret, quod humillimis votis religiosissimus exposceret Imperator, redderetque saltem defunctum Ioannem Constantinopoli, quæ vt maioribus auget coronis, exulare atque exulem tandem mori permiserat. Peractis precibus, res tentatur, reperiturq; ex vobis Ioannis corpus mobile: tollitur sacra sarcina humeris sacerdotum, præcedentibus ac præcinentibus clericis atq; monachis, vndique confluentibus, incensas facies gestantibus, qui sequebantur & præcedebant, populis: sicq; de loco in locum, Chalcedonem tandem delatum est venerandum sepulchrum, sacrum corpus intus inclusum habens. Quomodo autem Constantinopolim perlatum sit, quæ Cosmas longiori profectus est oratione, Nicephorus g eadem summatim complexa ita recenset:

Postquam autem itemere confecto in littus ex aduerso Constantinopoli ad Chalcedonem cum reliquis sancti viri peruenere, transit ed Imperator, & Senator Imperatorius, transit etiam Patriarcha, & Iudices, magistratusq; omnes, & deinde homines generis & ætatis omnis per se tum in mari perinde atq; in cõtinente vadentes: & ad Propontidem, os Bospori ardentibus flammis tegetes, sacrum tumulum Imperatoria triremis excepit. Tum sanè miraculû quoddâ edidit Deus, prodigijs quæ vniquâ visa sunt, longè maius. Cû enim certa & constansset in mari tranquillitas, repetina subito exorta est procella, & naues innumerabiles illius clasfis alia aliò diuersa saluti suæ cõsulescentes dispersæ sunt. Ea autè quæ sacrum illud pondus & præclarum thesaurum vehebat imperatoris triremis, sinibus derepentè ruptis, veluti diuina gubernata manu, ad viduæ agrum appulit, viduæ, inquam, illius, propter quam sponsa Christi Ecclesia pastore tanto viduata fuerat. & rursum post mortem quoque iusto iudicio legitimam ille tulit sententiam, agrum viduæ auctoritate suâ attribuens atque confirmandus, Deo nimirum magnum illum glorificante, & iniquum exilium eius aperte prædicante. Et quoad eius fieri potuit, petram nauis discidit: quod miraculum hodiè quoq; cernitur, & egrægij illius viri ardorem eximium quous pracone clariùs attestatur. Hoc vbi factum est, serenitas rursum aduenit; & naues alie aliunde collectæ cum

IX.
EPISTOLA THEO-
LOGICA
AVG. AD
IO. CHRYS-
OST.

X.

Niciph.
li. 14. c. 43

XI.

CORPVS
IO. CHRYS-
OST.
TRANS-
FERTVR
CHALCE-
DONEM.

NAVIS
ABSQVE
REMIGIO
DELATA
AD A-
GRVM
VIDVÆ.

apparatu & comitatu maximo, carminibusq; debitis virum sanctum perducetes, in urbem imperantem deportarunt. Eumq; primum circa Amantium magni Thoma templum excepit, inde vero ad ecclesiam sanctae Irenes delatus: porro postea imperiali curru sepulchrum euectum in sanctorum Apostolorum templum illatum est.

Ibi Imperator sacro tumulo chlamyde tecto, & fronte atq; oculis vrna impositis, communem supplex precationem pro parentibus fecit. Dudum enim illi mortui fuerat, in pupillari aetate eum tenerum adhuc relinquentes. Seorsum vero pro matre quoq; precatus est, ut tumuli eius motus atq; strepitus confisteret: triginta enim & quinq; annos iam in quiete tunc quiescebat, quo tempore scilicet & ipsa Ecclesiam concutebat. Nec ille id non exorauit: confestim namq; vrna eius constitit. Atq; vbi sacer Proclus virum sanctum in eundem secum thronum collocauit, plebs circumfusa vno ore exclamauit: Recipe, inquit, thronum tuum, o pater. Fertur ipse quoq; tum, quae dudum clausa fuerant, labijs rursus apertis, ad populum dixisse: Pax vobis, sicuti id circumstantes homines & Proclus Patriarcha, se audisse, testati sunt. Porro sacris mysterijs peractis ad reliquiarum eius repositionem itum est, & Episcoporum manibus magnus Antistes ad basim sacrae diuinag; mensae, veluti sacer & inuiolabilis thesaurus conditus est, Episcopis Episcopus, martyribus quamuis sine sanguine martyr, Prophetis Christi & Apostolis magna atq; aurea Ecclesia Christi tuba, omnes omnium aures personans, & praedicta & precepta clarè musicis plane modulis occinens. Factum id vigesimo septimo mensis Ianuarij die. Ingenti autem facinore isto illi etiam qui propter ipsum secesserant, persuasi, Ecclesiae omnes coniuncti atq; vniti sunt. haec enim Nicephorus: habet illud amplius Coimas in sua oratione, eodem Ioannis corpore in throno confidente, vniuerum populum candidi cerei oblatione ipsum adijisse, ac salutasse, atque tamquam viuenti in cerei oblatione obsequium exhibuisse. Iam olim ipse sanctus ex Cucuso exul scribens ad Olympiadem a iuniorum viduam, praedixerat fore ut ipse rediret Constantinopolim: quocirca tandem, licet non ut illa putabat, impletum est.

Subdit autem his Nicephorus b, hoc eodem tempore translationem esse factam S. Ignatij Episcopi Antiocheni & martyris Romae Antiochiam: sed quomodo verum id, si Hieronymi c testificatione iam suo tempore Ignatij venerandum corpus erat translatum, & in iuberijs Antiochiae extra portam Daphniticam collocatum? quae translatio (vt quaeque antiqua testantur Martyrologia) ab Ecclesia Catholica anniuersaria memor. a repeti contineuit xvi. Kalen. Ianuarij, de qua extat S. Ioan. Chrysostomi nobilis oratio, & de ea superius mentio facta est. Videtur autem secunda haec fuisse translatio, quando (vt ait Euagrius d) Theodosius Imperator e priori loco sepulturae ipsius in Fortunae templum solemniter apparatu transferri iussit: cuius translationis diem Antiochiae esse quolibet anno solemnem & a Gregorio Episcopo cultu celebriori aucta, idem quoque testatur Euagrius.

Sub Proclo etiam Constantinopolitano (quoto autem anno sedis eius, nescitur) facta est reuelatio in iuberio Constantinopolis reliquiarum sanctorum Quadraginta martyrum, quos vbi Licinio Imperatore Sebalte in Armenia passos diximus, quomodo vero eas sanctae Pulcheriae reuelante S. Thyrsio martyre, inuenta sunt, Sozomenus pluribus narrat: cui se inuentioni interfuisse commemorat, locellumque tradit foramen in medio habuisse, per quod solemus ipsae sacrae reliquiae tangi: quod quidem moris fuisse etiam in Occidente, alibi diximus, dum de Apostoli Petri sepulchro habuimus mentionem, acturi de his alia rursus occasione inferius tuo tempore. Ait igitur haec post multa Sozomenus: Ipsum porro loculi tegmen velut in mensam sacram fabricatum erat. In summo autem, vbi martyres iacebant, exiguum foramen apparebat. Astans autem quidam de familia imperatoris, tenuem virgulam, quam forte habebat, per foramen immisit, & extractam naribus admouit, & vnguentum si agratissimum olfecit; ex quo statim tum liberantibus, tum astantibus bona spes suborta fuit.

Itaq; cum locellum auidè aperissent, Eusebium inueniunt quae se tepeliri in eodem sepulchro iusserat, in quo & di-

ctas maritimum reliquias seorsum posuerat) illud vero quod ad caput eius imminerat in arca foramen celatum, proprio intus tegebatur operculo, & vtrinq; ei ad labra circumdatum, plumbo conglutinatum ferrum ipsum continebat. In medio rursus foramen istud apparens, etiam nunc manifestius declarabat intus haberi martyres (en habes in loculo martyrum secundum foramen.) Haec vbi annunciata essent, euecti adcurrunt Imperator & Episcopus ad Martyrum (quam nos dicimus Confessionem.) Tum solutis per artedices ferreus illis vinculis, confestim sine negotio operculum illud extractum fuit: sub hoc autem multa vnguenta, & in his pixides duae argenteae repertae sunt, in quibus sanctae reliquiae iacebant. Tunc igitur Imperatrix Deo preces gratulatorias fundebat, quod se tanta reuelatione dignatus esset, tum quod sanctarum reliquiarum inuentionem assecutus esset. Post haec pretiosissima theca martyres honoratos intra venerabilem Thyrsi ecclesiam composuit, publicè festiuitate (vt aequum erat) cum debito honore ac pompa ac psalmodijs celebrata, cui & ego ipse interfui. haec Sozomenus.

Hoc insuper ipso anno, qui sequens est ab Eudociae nuptijs, Eudocia mater peregrinata est Hierosolymam voti soluendi causa, vt Socrates tradit his verbis f: Theodosius Imp. deinceps (post translatione Ioannis Chrysostomi corporis scilicet) preces Christo offerre, quibus gratias pro acceptis beneficijs agat, Christi q; nomen hoc munere obcedendo eximij honoribus decorare cepit. Quemetiam Eudociam coniugem Hierosolymam misit. Quippe pollicitus erat, illam hoc votum persolvere, si filiam in matrimonium collocatam cerneret. Quin illa ipsa & ecclesias Hierosolymorum, & omnes alias in vrbibus versus Orientem sitas, tum eo proficiscendo, tum domum redeundo, varijs ornamentis honorifice illustrauit. haec Socrates. Porro persuasione quoque sanctae Melaniae Iunioris, cum illa (vt vidimus) esset Constantinopolim, huiusmodi peregrinationem Hierosolymam Eudociam suscepisse, eius Acta testantur, in quibus haec de Eudocia g: Interim autem dum haec fierent, Imperatrix Eudocia h ierat Antiochiam. Paruerat enim Melania monitis, cum ea venisset Byzantium, suadentis vt hanc suscipere peregrinationem, & veniret Hierosolymam, vt videret loca sancta, & qua ex eis percipitur fieret particeps sanctificationis. Cui Melania itaq; ei processisset obuiam, magno honore fuit affecta ab imperatrice, vt quae eam matris loco haberet, & duabus de causis providentiae diuinae ageret gratias, nempe quod vsq; ad eo celebratam Hierusalem & sancta loca quae videret, digna sit habitata, & quod in ea talis matris facta sit filia secundum Spiritum. Signum est autem magni amoris Imperatricis in Melaniam, quod non dubitauerit tantum iter aggredi, & eo accedere, & qua illic erant virgines tamquam sorores salutare & amplexari.

Porro autem cum celebraretur noui templi dedicatio illa quoq; aderat, & festum celebrabat. Haec autem rem bonam consecutus est quiddam dignum maligni improbitate & boni Dei virtute. Peudem Imperatrix, qui inuadit a demonis e compage erat luxuriosus, illa absq; dolore aptè & rectè in suum locum restituit. Cum hac & non pauca alia a magna Melania percepisset commoda, & se simul etiam exatiasse spectaculis, decreuit reuerti Constantinopolim: & ei quidem Melania cum tamquam bonas comites dedisset preces, ipsam dimisit. haec ibi: sed de Eudocia reditu Constantinopolim agemus anno sequenti, quo contigit. Quod vero ad Melaniam spectat, quantum superuixerit, non constat, sed illud certum est, ipsam monasticam vitam magnam obseruatione perfectam, & miraculis pluribus illustratam, die, quam pranou t, Decemb. vltima ad Deum migrasse, & inter sanctas relata anniuersaria memoria in Ecclesia celebrata.

De Eudociae autem protectione Hierosolymam Euagrius itidem scribens, haec addit h: Eudocia vero postea ad sanctam Christi ciuitatem profecta est: vbi habitata oratione ad populum, in extrema parte illius hoc carmen recitauit:

Stirpe satam vestra me & sanguine glorior esse. Quo quidem significauit colomas e Gracia eo deductas esse. Quod si quis istarum rerum cognoscendarum studio teneatur; sunt a Strabone geographo, Phlegonte, Diodoro Siculo, Ariano, & Pisandro Poeta, ab Vlpiano praeterea, Libanio & Iuliano sophistis omnium praestantissimis scriptis exquisitis mandata.

Haec cum dicat Euagrius, haud res Iudaicas intime perferutatus apparet: si enim legisset quae Iosephus eo argumento conscripsit, diuersum plane sensum versui illi

XII. THEODO SIVS ORAT PRO PARENTIBVS. *dao

a Chrysof. epist. 2.

XIII. b Niceph. li. 14. c. 4. c Hiero. de Scrip. Eccl. in Ignatio.

DE S. IGNATI PO STERIORI TRANS LATIONE d Euagr. li. 1. c. 16.

XIV. DE INVENTIO NE RELIQUIARVM SS. QVADRAGINTA MARTYRVM.

e Sozom. li. 9. c. 2.

XV.

XVI. Socra. li. 7. c. 46. EUDOCIA AVGVSTA PROFICISCI TVR HIEROSOLYMA.

g Apud Metaphr. die 31. Decemb. Sur. die 31. Ian. * Eudocia

XVII. EUDOCIA A S. MELANIA CVRATA.

XVIII. h Euagr. li. 1. c. 20.

XIX.

b Ioseph. Antiq. lib. 10. c. 5. c. 13. c. 9. LACVD. 2. MONI EX HEBRAEIS

XXV.

b Euagr. li. 1. c. 21.

EUDOCIA IN PALASTINA AEDIFICATA MONASTERIA. c. Id. Euagr. li. 1. c. 21. d Psal. 50. e Niceph. li. 14. c. 10. in fin.

XXVI. BASILICA S STEPHANI ERECTA AB EUDOCIA

b Euagr. li. 1. c. 21.

Eudocia accommodasset, nimirum eam significare voluisse Gracos ipsos à Palestina originem ducere, non Palaestinos à Gracia. Siquidem Iosephus recitat epistolam Regis Lacedaemoniorum ad Oniam summum Pontificem, qua fatetur inter Lacedaemonios & posteros Abraham aliquam cognationem intercessisse: ut illos ex istis, non istos ab illis originem duxisse voluerit demonstrare. Sed quae inferiores Graeci fuerint, quos Euagrius citat, ut de rebus Hebraicis recte scribere potuissent, idem Iosephus contra Apionem pluribus docet, nosque primo tomo exemplis aperte demonstrauimus. At in his modis non immorandum.

Quae autem ipsa Hierosolymis, ubi per annum ferme integrum versata est, Eudocia Augusta egerit, qui eius vitam scriptis prosecuti sunt, narrasse Euagrius tradit: sed quod ea non extant, sed omnino perierint; quae ipse paucis complexus est, hic describamus. Atque in primis: *Constat (inquit) eam, cum in sancta illa Christi ciuitate versabatur, multas res ad Dei Saluatoris honorem illustrandum gessisse. Nam sancta edificauit monasteria, & loca illa quae Lauras vocant, in quibus tamesi variâ ratione viuunt, tamen vita instituta ad vnum eundemque finem spectat, eumque sanctissimum.* pergit describere Euagrius monachorum Palaestinae viuendi diuersi generis instituta, quae non ex alijs auctoribus superius enarrauimus, atque inferius ista de Eudocia subiicit: *Cum multis huius generis hominibus Theodosii coniux collocata est, & multa huiusmodi monasteria (ut antè dixi) edificauit; Hierosolymorum refecit membra, eaque pulchriora reddidit. vnde eidem propheticum varicinium Dauidis aptarunt, quo dicitur: *Benedicite fac Domine, ut in bona voluntate tua Sion edificentur muri Hierusalem.* siquidem et *τῆν ἐὸς οὐρίαν*, in bona voluntate significat.*

Sed pergit Euagrius reliqua: *Templum (inquit) extruxit praeerea ad memoriam S. Stephani primi diaconi & martyris splendore ac pulchritudine eximium (quod quidem non studio Hierosolyma distat) ipsaque, in eo simul atque ad vitam immortalem profecta est, condita fuit.* haec Euagrius. Porro non haec omnia vnus anni spatio perfici potuerunt, sed cum rursus illuc rediit ipsa perfecit: gemus de his pluribus in eius obitu. Contigit enim, eam secundò post obitum Theodosij imperante Marciano, rursus Hierosolymam redire, ibique vsque; ad finem vitam transigere: iterum namque ipsam peregrinatam esse Hierosolymam, idem Euagrius tradit, atque alij omnes historici res Eudociae prosecuti.

IESV CHRISTI

Annus 439.

SIXTI PAP. THEODOSII 32. IMPP.
Annus 8. VALENTIN. 15.

I. b Marcell. in Chron. DE TRANSLATIONE RELIQUIARVM S. STEPHANI FACTA CONSTANTINOP.

QUADRAGESIMVS vnde quadragesimus sequitur Christi annus, Consulibus Theodosio decimum septimum atque Felto notatus: Quo (inquit Marcellinus) Eudocia vxor Theodosij Principis ab Hierosolymis in urbem regiam remeauit, beatissimi Stephani primi martyris reliquias secum deferens, quas in basilica S. Laurentij positas Fideles venerantur. haec ipse Theodorus quoque Lector habet sub Theodosio Imperatore reliquias sancti Stephani & sanctae Agnetis collocatas esse Constantinopoli in Martyrio S. Laurentij. Apud Cedrenum de earundem S. Stephani reliquiarum translatione haec leguntur: *Theodosius imitatione Pulcheriae multum pecunia misit ad Archiepiscopum Hierosolymitanum egenis distribuendae, ac crucem auream lapidibus pretiosis ornata, qua in Cranio, nempe Caluariae loco, figeretur.*

II.

Archiepiscopus vicissim ei dono misit reliquias dexterae manus Stephani primi martyris: quae cum essent Chalcedonem perlatæ, ea ipsa nocte Pulcheria Augusta S. Stephanum vidit sibi dicentem: *En impetrasti quod precibus tuis petebas, & ego Chalcedonem veni. Itaque ipsa, assumpto fratre, obuam sacris reliquijs istis profecta est: vsque, in Palatiū illatis, munificum templum bea-*

tissimo Stephano condidit, in quo reliquias deposuit. haec ipse, sed anno vigesimo Theodosij Imperatoris. Nicephorus haec cum eadem ferme recenset, sub Praylio Episcopo Hierosolymitano accidisse tradit: quod si verum est, diuersam illam esse oportuit Protomartyris reliquiarum translationem ab ista sub Iuuenale Episcopo Hierosolymitano per Eudociam facta.

Sane quidem complura de his haud fide digna ab alijs scripta reperiuntur, nimirum non de membri alicuius S. Stephani, totius corporis facta Constantinopolim translatione à Iuliana nobili vidua etiam illud subripiente. Sed quoniam sub Magno Constantino & Eusebio Constantinopolitano Episcopo id contigisse auctor habet, haud fidem ea historia sibi conciliat, sicut nec quae habet Nicetas in oratione de eadem translatione, facta (vt ait) sub eodem Constantino Imperatore, atque Metrophane eiusdem ciuitatis Episcopo, quem voluit auctor mutasse loco Eusebij, quod sciret eum Arianum fuisse Constantinopolitanum Episcopum. verum ante Honorij tempora nunquam reliquiae corporis Protomartyris visae sunt. Reiectis igitur fabulis; quae hoc anno facta est per Eudociam Stephani Protomartyris reliquiarum translatio, eam vt germanam omni fide testatam recipimus. Sed ad Eudociam.

Ista quidem sicut munificentiam Imperatoriam locis sanctis plurima contulit, & loca sancta erexit, ita à Iuuenale Hierosolymorum Episcopo multis donata recessit. Accipisse quidem ipsam beatissimas fascias Saluatoris nostri Iesu Christi, easque ad S. Pulcheriam Augustam dono misisse, auctor est Nicephorus. Donata pariter dicitur ab eo duabus catenis illis, quibus ab Herode S. Petrus Apostolus vincitus fuit: quarum alteram Romam ad Eudociam Augustam filiam misit, de qua dicturi sumus postea; alteram vero Constantinopoli in ecclesia eiusdem Principis Apostolorum asseruari voluit; in cuius rei gestae memoria annua dies festa statuta est: nam Graeci in Menologio haec habent: *Die decimasexta à Ianuarij apud urbem Constantinopolim veneratio pretiosa illius catenae, qua B. Apostolus Petrus Christi causa, Herodis iussu, vincitus est.* haec ibi. Quidni veneraturi essent homines catenarum Petri memoriam, quibus Deus eamdem atque ipsi Petro contulit in edendis miraculis adeo admirandam atque visibilem virtutem? vt planè illud Dauidicum sit cum stupore canendum: *Nimis honorati sunt amici tui Deus.* cum & detestanda illa instrumenta martyrij voluerit in gloriae trophaea animata conuerti, in quibus Christi gloria praediceret: & in arma quibus inuisibiles conficiantur ac prosternantur hostes, necnon in fontes, è quibus Fideles innumera hauriant iugiter beneficia.

Extat quidem luculenta oratio de eiusmodi vinculis Petri, non tamè à sancto Ioanne Chrysolomo (vt praefert titulus) habita, quod nondum Petri catenae innotuissent, nec Constantinopoli delatae essent, sed à Procopio, cuius tempore eiusmodi est facta translatio catenarum; in qua quidem oratione haec inter alia habetur de conseruatione catenarum ipsarum: *Catenas illas in carcere derelictas ipsi Herodis ministri, quibus diuina cognitionis lumen effulsit, clam sustulerunt, & apud se ipsos veluti thesaurum quemdam eas conseruauerunt. Quod verò à patre suo (vt dicitur) traditum & de catenis illis narratum sibi quisque acceperat, postea suis deinceps credebatur, & tuto in loco catenas illas occultas seruabat: quoad & Iudaica natio bello deuicta, captis Hierosolymis, ad nihilum redacta est, & superstitioso idololatriae errore subacta. Romanorum sceptrum ac Imperatores, qui Christi fidem sequebantur, translata sunt. Quibus Christi & Apostolorum facta omni honore prosequi studentibus, haec etiam Apostoli Petri catena manifesta facta est; & ab illis ad urbem hanc regiam translata, in Apostoli Petri sacro templo iure optimo reposita est; quam vt eius ipsius miraculorum effectricem & veneramus & amplectimur. Hanc enim videntes, illum mente inspicimus: hanc tangentes, illum à nobis tangi existimamus, &c.*

Subdit de eiusdem Petri gladio in eadem Basilica custodito, & magno honore habito, ex quo plurima testatur scaturire solere miracula, ac demum: *Etsi (inquit) in vetere vrbe Roma sanctus Petrus diuersatur per corporis sepultu-*

h Niceph. li. 14. c. 9.

III.

IV. RELIQUIAE S STEPHANI, PASCIA SALVATORIS, ET VINCVLA PETRI AB EUDOCIA ACCEPTAE. Nic. pb. li. 14. c. 2

Psal. 138

V.

Apud S. die 1. Augusti.

QUANTO HONORE HABITA CONSTANTINOP. VINCVLA PETRI.

VI.

ram, quam vrbis illa sortita est: non tamen à nobis ipsis abesse vult, quod pertinet ad illius gladium & catenā. Adest enim apud nos, q̄ partē hanc vt totum corpus continet, ab eius coniunctione non separamur: sed cū vna eademq̄ sit gratia, qua per eius corpus, catenas, vestes, & gladium miracula operatur, &c. vbi ad postremū ad ipsum S. Petrū orationem conuertens: Omnium (inquit) est maximē pium, vt fidelissimum Imperatorem nostrum pro telis militariibus his eatenus armis, munitis, custodias, victorijs & trophæis coronas, hostilibus terribilem, & subiectis benignū atq̄ optabilem facias, vt pacē facientes sub eius regno simus, &c. hæc etenim de catenis Constantinopoli collocatis.

VII.
EVIDOXIA
ROMAE
ERIGIT
TITVLVM
IN HONO
REM VIN
CVLO
RVM PE
TRI.

Catena verò illa, altera de duabus eiusdem Petri catenis, missa ab Eudocia Eudoxiæ filia Romam, haud minori venerationi in Vrbe fuit. siquidem quæ illam accepit Eudoxia, matri religione non impar, in eius memoriam, & Petri Apostoli qui eā vincētus fuit, erexit Deo basilicam in Exquilino monte augustam sanē, Augustæq̄; nomine dignam: Titulus enim Eudoxia nuncupata est, dicta etiam Sancti Petri ad Vincula. Vbi non illa tantum Hierosolymis à matre Eudoxia missa catena recondita est, sed & diuino miraculo huic illa cōiuncta dicitur, quā sub Nerone Romæ vincētus Petrus in carcere (vt diximus) Mamertino diu detētus est, à Romanis Pōtificib. (vt dictū est in Alexandro Papa & martyre) custodita. Habent enim tabulæ Ecclesiasticæ, ambas has catenas simul collatas, eiusdem generis & artis inuentas, sibi inuicem diuino miraculo copulatas, iunctasque ac simul vnitas ex duabus vnā effectam esse: quarum memoriæ Kalendis Augusti fuere à Romano Pontifice consecratæ, in earumque nomen Deo dicta basilica dedicatā. Quam autem solitæ fuerint catenæ istæ coruscare miraculis, sanctus Gregorius Papa in suis ad diuersos datis epistolis locupletis testis est. Morem verò fuisse Romanorum Pōtificum, pro nobili munere aliquid ex limatura earundem catenarum ad insigniores personas mittere, plurima exempla declarant, quæ suis locis, opportuniū describentur. At de vinculis satis: ex quibus habes quæ corrigas in sermone, qui fertur nomine Bedæ, de Vinculis Petri, cuius est exordium: Solemmem obseruantiam: Extant antiquæ Inscriptiones nuper in lucem proditæ de eadē basilica, iisdē sacris vinculis decorata, Vrbe verò Romana ab ipsis corroborata, his versibus a:

^a Antiq.
Inscr. in
Append.
pag. 1174.
nu. 4. 6.

*His solidata fides his est tibi Roma catenis
Perpetua a salus harum circumdata a nexu
Liberā semper eris quid enim non vincula præsent
Quæ tetigit qui cuncta potest absoluerē vincēta
Hæc inuicta manu vel religiosa triumpho
Mœnia non vllō penitus quatentur ab hoste
Claudit iter bellis qui portam pandit in astris
Theodosius Pater Eudocia cum coniuge votum
Cumq̄ suo supplex Eudoxia nomine soluit.*

At non in Vrbe tantum vigeat memoria vinculorum Petri, sed in alia quoq̄; Ecclesia, cuius Episcopus Achilles erat, constructaq̄; Ecclesia, hæc quatuor nobilitauit inscriptionibus valde pijs, quas à tēporis iniurijs vindicatas hic descripsi scōfecramus in mortalitati. sūt huiusmodi b:

^b Antiq.
Inscr. in
Append.
1172. nu.
7. 8. 9. 10.

*Antistes Christi Domini deuotus Achilles
Culmina magna pijs struxit honore Petri
Nemo putet vacuam venerandi nominis aulam
Sistere quod non sit corporis ista domus
Magna quidem seruat venerabile Roma sepulchrum
In quo pro Christi nomine passus obit
Sed non & meritum monumenta includere possunt
Nec quæ corpus habent saxa tenent animam
Victor enim mundi superata morte triumphans
Spiritus ad summum pergit in astra Deum
Cumq̄, sit in Christo vitæ duræ ante repostus
Ad Christum totus martyr vbiq̄, venit
Ille suos sanctos cunctis credentibus offert
Per quos supplicibus præstat opem famulis.
Est aliud ibidem positum Epitaphium
his versibus:*

*Quidnam igitur mirum magno si culmina Petro
Quolibet existant ædificata loco*

*Cum qua per totum celebratur Ecclesia mundum
In fundamento fixa Petro maneat
Namq̄, illum Deus ipse caput qui corporis extat
Propterea Petri a noniam habere dedit
Dicens esto Petrus quoniam fundabo super te
Quam mihi nunc toto molior orbe domum
In te per cunctas consistit Ecclesia Gentes
Vincit & inferni carceris imperium
Nam clauibus * cælorum claudere portas
Et referare dedit pro meritis hominum
Quæcumq̄, in terris fuerit sententia Petri
Hæc erit in cælis scripta notante Deo
Dixit enim tu es magno mihi nomine Petrus
Et tibi cælorum fortia claustra dedi
Hæc ditioe potens terra cælog, Petrus stat
Arbiter in terris ianitor in superis.*

* SACRAS

Sed adhuc ibidem rursus aliud epigrammā, vbi de vinculis mentio.

*Qui Romam Romæq̄, venis hinc aspice montem
Eg, Petri sede posse viator opem
Quæ meritis quæ sancta fide distat ab illa
Cruce illic Regnum hic quoq̄, vincula Petri
Omnia magnanimus pastor construxit Achilles
Solicitas populi huc adhibete preces.*

Et in fine tetraſtichon, quorum duos primos versus in vltimū recipit Ecclesia.

*Solue * iuuante Deo terrarum Petre catenas
Qui facis vt pateant cælestia regna beatis
Ipse tua Petre disrumpi vincula iussit
Qui te constituit mundanos soluere nexus.*

* ad. IVBEN
TE

Sed ad Eudoxiam redeamus, &c.

Non prætereant quæ de Antiochenis munificentissimè Eudociam Hierosolymis Constantinopolim redeuntem excipientibus tradit Euagrius, vbi ait c: Postea Antiochiam profecta, Antiocheni illam statuā ex ære artificiosè fabricatā, quæ adhuc integrā seruatur, honorarunt. Sed rependit ipsa vices: eius enim hortatu Theodosius impulsus, maximā ciuitati adunxit accessionem, murumq̄, amplificauit ad portā vsq̄, quā ad Daphnem suburbium ducit, sicut cuiq̄, cupienti per facile est videre. Nam ad nostrā vsq̄, at atem veteris muri vestigia ex ipsis reliquijs, quæ oculis quodammodò ad eam quasi manu ducunt, facile indagari possunt. Sunt tamen qui dicunt, murum illum ab antiquiori Theodosio dilatatum, quinetiam eundem aurum decentiarum in librarum reficiendo Valentis balneo in quadam parte accessio tribuisse. Verum non dubitandum Theodosij Junioris illud opus fuisse: etenim Theodosius Maior tantum absuit vt Antiochiæ pomeria dilataret, mœnibusq̄; auctam urbem augustiorem redderet, vt ob contumeliam quā Imperatoris statuæ ab illis affecta fuit, eam dignitate atque iuribus (vt suo loco dictum est superius) diminuerit.

VIII.

^c Euagr. li.
1. c. 20.
Quæ AN
TIOCHE
NIS EUDO
CIA CONS
TIT. LIT.

Hoc anno mense Ianuarij, Theodosius Imperator aduersus Iudæos, Samaritas, Gentiles atque hæreticos, dignā Christiano Principe edidit sanctionem: cuius faciendæ causa illa præcessisse videtur, quod cum plurib⁹ simul annis cælum mutatis temporum vicibus haud se benignum & agrorum culturæ propitium exhibuisset, magnā singulis annis laboratum esset inopiā frugum, quod quidem non nisi violatæ rectæ religionis causā, Dei iustā vindictā, fieri intelligens Imperator, in eisdem conuertit legum minas & vltionem. Inter alia autem dum Paganos exagitat, quò idolorum cultorum fuerit progressa temeritas, cum publicè etiam præsumerent litare hostias, idem Imperator eodem edicto ad Florentium Præfectum Prætorio dato, post multa declarat his verbis d: Hinc perspicit nostra clementia, Paganorum quoque & Gentilis immanitatis vigiliam nos debere sortiri, qui naturali vesania & licentiā pertinaci, veræ religionis tramire disidentes, nefarios sacrificiorum ritus, & sumesta superstitionis errores oculis exercere quodammodo sollicitudinebus dedignatur, nisi ad supernæ maiestatis iniuriā, & temporis nostri contempnum, cuius color a professione generare delibentur, quos non promulgatarum legum mille terrore, nō denunciati exilijs pœna compeſcant, vel si emendari non possint, mole saltem criminum, & illius victimarum discerent abstinerē. Sed prorsus eā furoris peccatur audaciā, ijs improborum cona-

IX.

IDOLO
LATRIA
INVALE
SCIT.
d Nouell.
thead t. 1.
3. de In
leis.

tibus patientia nostra pulsatur, ut si obliuisci cupiat, dissimulare non possit.

Quamquam igitur amor religionis nunquam possit esse securus*, quamquam Pagana dementia cunctorum suppliciorum acerbitates exposcat: lenitatis tamen memores nobis innata, trahit in insidiam decreuimus, ut quicumque, pollutis contaminatibus, mentibus in sacrificio quolibet in loco fuerit comprehensus, in sortibus eius, in sanguinem ira nostra confurgat. Oportet enim dare nos hanc victimam meliorem, at a Christianitatis intacta seruari. An diutius perferemus mutari temporum vices, irata a celi temperie; que Paganorum exacerbata perfidia, nescit natura libramenta seruare? Vnde enim ver solitam gratiam abiurauit? Vnde est as messe ieiunata laboriosum agricolam in spe destituit aristarum? Vnde hiemis intemperata ferocitas vberitatem terrarum penetrabili frigore sterilitatis lesione damnauit? nisi quod ad impietatis vindictam transit lege sua natura decretum. Quod ne posthac sustinere cogamur, pacifica ultione (vt diximus) pianda est superni numinis veneranda maiestas. haftenus de Gentilibus data constituto Constantinopoli pridie Kalend. Februarij sub huius anni Consulibus.

Ad extirpandam igitur excrescentem multiplice germine infaustam idololatram no Imperatori tantummodo fuit regia potestate summam indutria laborandum, sed & sanctis Patribus, omnibus intentis neruis, scriptis editis insudandum. Hac enim occasione S. Cyrillus Alexandrinus securim ad radicem arboris admonens, commetarios disertissimos edidit ad confutanda Iuliani Apollatae scripta in Christianam religionem elaborata, quibus tamquam potenti telo impij vti tolerent ad Christianam religionem labefaciendam: hac enim de causa Cyrillus se eam aggressum esse prouincia, in operis praefatione ad ipsum Theodosium Imperatorem inscripta, his verbis aperte significat, vbi primam laudans Theodosium ad cultu religionis, alludens ad recitatum aduersus Paganos edita sanctionem ista praemittit: Aequissimam quidem legum splendor omnium vndiq; iubare suo tamquam fulgur illustrat: & mansuetudo, pietasq; in Christum exhibet at etiam caelum ipsum, hoc est, superna & rationales caelestesq; virtutes. & post nonnulla de Iuliani libris Christianam religionem editis praelocutus, hanc sui instituti assert rationem:

Quoniam autem plurimi superstitiosi conuenientes eos qui Christum sapiunt, susceq; praetexunt, nobis exprobrantes illius contra nos scripta; & dicunt tant a grauitate edita, vt carpi nusquam valeant, nullumq; adhuc inuentum esse ex nostris doctoribus, qui vel contradicere, vel subuertere dicta illius queat. Adhortantibus itaque multis, & sicut Christo dicente: Et nunc vade, & ego aperiam os tuum: accommodaui me, vt decuit quidem Graecanicum supercilium aduersus Dominum Christum se extollens: adiuuem autem, quantum licet, deceptos, demonstrando deceptum, & ignoraesse sacras Scripturas eum qui nostri omnium Saluatorem inuasat. hac de intiruti sui ratione Cyrillus. Qui cum dicat, nullum haftenus esse inuentum qui Iuliani libros confutaret, apparet sane Philippum illum competitorum Procli in sede Constantinopolitana assequenda (de quo dictum est superius) post S. Cyrillum id genus commentarij aduersus Iulianum elaborasse.

Theodoretus etiam impiorum Gentilium pulsatus blasphemijs adiecit hoc item tempore animum, vt duodecim disertissimos libros scriberet aduersus eos, titulumq; istiusmodi praefigeret operi: Curatio Graecarum affectionum, vel, Evangelica veritatis ex Graecarum & Gentium philosophia cognitio. tradit id ipse in operis praefatione, vbi etiam eius exordio hac de Gentilibus palam Christianae religioni eius temporibus insultantibus: Sapenmerò accidit, vt nonnulli eorum qui suspensi Gentium & Graecorum fabulas admirantur, mecum familiarius diuersati, tum Christianam fidem comice obrectarent, asserentes, nihil nos aliud quam meram crudelitatem illis insinuare, quos diuinis rebus imbuedos accipimus: tum vero & Apostolos tarditatis atque inscitiae accusarint, barbaros propterea inculsisse, vt omni caueant elocutionis ornatum & pro ridiculo habere se dixerint, quod honore vllomartyres prosequamur: insignis enim stultitia genus esse adentes, si qui viuentes homines ab ijs qui iam vit a sancti sint, vltimum sibi commodum comparare contendunt. Aggesserunt vero &

alia quaedam huius generis maledictis valde affinia, qua sane ipsi suis locis liber hic, quem cadimus, edocebit. Ego vero & explicui quidem illis, que tunc offerri oportuit maledictis, obiectiombusq; soluendis; & nefarium scelus, reuq; impiam esse duxi, si coniuens, dissimulansq; perpetiar simplicioris nota homines ab illorum falli veritatis, neque litterarum monumentis aliquid tradam, quodd illorum accusationum vanitatem stultitiamq; redarguat, &c. hac Theodoretus, abunde propinans antidota ad curandos Gentiles morbo tabidos, praeseruandosque sanos Fideles, ne eadem luis contagione afficerentur. Infelicia plane tempora, quibus eisdem opus fuerit subire labores aduersus Gentiles quos iam innumeris doctissimarum scriptionum iaculis confecerant antiqui Patres, qui aduersus eos plurimas elaborarunt Apologias, quarum nos prioribus Annalium tomis meminimus. Porro huiusmodi suorum scriptorum aduersus Gentiles ipse mentionem habet Theodoretus in epistola ad Renatum d:

Ceterum non Oriens tantum, sed & Occidens eiusmodi erat his ipsis temporibus Gentilium superstitionis morbo laborans: in quos inueniuntur huius temporis viri sanctissimi declamasse, & inter alios Petrus Chrysologus, qui multus est in redarguendis illis qui Kal. Ianuar. personati incederent, Gentilium deos representantes. na inter alia multa quae in eos exaggerat, haec habet: Quis satis lugeat eos qui simulacra faciunt semetipsos? nonne isti auferunt imaginem Dei? similitudinem perdiderunt? Christi exuti sum indumentum, qui se simulacrorum formis sacrilegis formauerunt. Sed dicet aliquis: Non sunt haec sacrilegiorum studia: vot a sunt haec iocorum: & hoc esse nouit is latinitiam, non veritatis errorem: esse hoc anni principium, non Gentilitatis offensam. Quis de impietate ludit? De sacrilegio quis iocatur? Pisculum quis dicit risum? satis se decipit, qui sic sentit, &c. Eadem plane deplorans exprobrat, qui his quoque temporibus claruit, S. Maximus Episcopus Taurinensis in sermone quem habuit Kalend. Ianuarij, inuectus vehementer in eosdem, qui ex Gentilitia superstitione in portentosas se transmutarēt formas, cum viri non in foeminas tantum, sed in diuersa genera pecorum, immo & portentorum se confueuerint transformare.

Sed quid de superstitione illa, quae exhibebatur, dum Circensia agerentur? Verum ad haec erat excusatio eorum qui ea exercebant Circensia, dum ea se Christianos non in deorum, sed Christi honorem facere affirmarent, in quos hac Saluianus post alia: (o amentia monstruosa!) Christo Circenses offerimus & mimos, & tunc hoc maxime, cum ab eo aliquid boni capimus, cum prosperitatis aliquid ab eo attribuitur, aut victoria de hostibus a Diuinitate praestatur. Et quid aliud hac in re facere videmur, quam si quis homini beneficium largienti iniuriosus sit, aut blanditatem conuicijs cadat, aut osculantis vultum mucrone transfigat, &c. pluribus enim horum infectatur amentiam: licet ijdem Magni Gregorij Thaumaturgi id se facere defendere potuissent exemplo, qui hac suis Neocaesariensibus aliquando visus esse concessisse, illo tamen Gentilium & persecutorum Imperatorum tempore, cum Christiani ab his diuelli minime possent, sed & lac paruulis & olus infirmis ministravit Apostolus, aetate vero auctis & sanis cibum solidiorem.

At vitnam his temporibus Iudis hifce res transacta tantummodo esset, & non magis serio impijs idololatricae cultibus aliqui ex nobilioribus atque potētoribus occupati fuissent. Audi, rogo, quid S. Prosper sub huius anni Consulibus referat: Littorius (inquit) qui secunda ab Aetio Patricio potestati Hunnis auxiliantibus praerat, dum Aetij gloriam superare appetit, dumq; Aruspicum responsis & demonijs significationibus fidit, pugnam cum Gothis imprudenter conseruit; fecitq; intelligi, quantum illis eorum qua perijt manus prodesse potuerit, si potioribus consilijs, qua sua temeritate vti maluisset, quando ipse tantam hostibus cladem intulit, vt nisi inconsideranter praelians, in captiuitatem incidisset, dubit adum foret, cui potius parti victoria adscriberetur. hac Prosper. & Isidorus g dilucidius rem paucis perstringens, ait: Littorius dum primam res prosperas aduersus Gothos, qui sub Rege Theodorico Arelat em obfederunt, gessisset: denud responsis demonum deceptus, in bello a Gothis, amisso exercitu, miserabiliter superatus: & qui ante hostium

X. *Securus POENAE IN IDO LOLA TRASSAN CITAE.

XI. PATRES RVRSVM LABORANT ADVERSVS IDO LOLA TRAS.

a Cyril. aduer. Iulian. li. 1. praefat.

b Ez. ecb. 3

XIII. THEODORETUS PVGNAT ADVERSVS IDOLOLATRAS.

c Theod. de curat. Graecar. affect. GENTILES RVRSVM IN CHRISTI ANOS RVGNANT

d Theod. epist. 116. XIV. PERSONATI CHRISTIANI REPREHENDUNTUR.

XV. e Saluian. de vero iud. 1. 6. EXCVSATIO DE CIRCENSIBVS.

XVI. f Prosp. in Chron. OBIDOLATRIAM VINCLTVRRO. EXERCITVS. 3 Iud. Chron. Goth.

millibus casis gloriose vicerat, dum fallacia demonū oracula quaerit, ignobiliter victus interit. haec tēnus Ididorus.

XVII. Deplorauit haec fufius Saluianus Massiliensis Episcopus istis verbis: Deniq; probauit hoc bello proximo infelicitas nostra. Cum enim Gothi meruerunt, praesumpsimus nos in Hunnis spem ponere, illi in Deo: cum pax ab illis postulareretur, a nobis negaretur: illi Episcopus mitterent, nos repelleremus: illi etiam in alienis sacerdotibus Deum honorarent, nos etiam in nostris contemneremus: prout actus vtriusq; partis, ita & rerum terminus fuit. Illis data est in summo timore palma, nobis in summa elatione confusio. Verē & in nobis tunc & in illis euidenter probatum fuit illud Domini nostri dictū: Quoniam qui se exaltat, humiliabitur; & qui se humiliat, exaltabitur. Illis enim exaltatio data est pro humilitate, nobis pro elatione deiectio. Namq; agnouit hoc ille dux nostra partis (Littorius scilicet) qui eandem urbem hostium, quam eodem die victorem se intraturum esse praesumpsit, captiuus intrauit, Arelatem videlicet. Probauit scilicet quod Propheta dixit: quia non est hominis via eius: neq; viri est vt ambulet & dirigat gressus suos. Nam quia viam suā iuris sui existimauit; nec gressum directionis habuit, nec viā salutis inuenit. Effusa est (vt legimus d) abiectio super Principem, & errare fecit eos in inuio & nō in via: & ad nihilum deductus est, velut aqua decurrens. In quo quidem praeter ipsam rerum infelicitatem praesens iudicium Dei patuit, vt quicquid se facturum vsurparet, pateretur. Nam quia sine Diuinitatis auxilio ac Dei ductu capiendum a se hostem credidit; ipse captus est, confily ac Aspiciet summam vsurpauit: ignominiam temeritatis incurrit: vincula que alijs parauit, ipse sustinuit.

XVIII. Et quod rogo, euidentius Dei iudicium esse potuit, quam vt habens pradatoris fiduciam, praedaretur triumphum praesumes, triumphus esset? circūdaretur, corripere tur, alligaretur, retorta brachia tergo gereret; manus quas bellicosas putabat, vinctas videret; puerorum ac mulierum spectaculum fieret, illudentes sibi barbaros cereret, irrisionem sexus promiscui sustineret? & qui maximum habuerat supercilium fortis viri, morte subiret ignaui? Atq; vti nam hoc ipsum breue remedium malorum esset, non diuturna toleratio. Ille autem, quantum ad poenarum longitudinem pertinet, longo tempore & diuturna in ergastulo barbarorum tabe consumptus; in hanc miseriam redactus est, vt (quod plerumq; homines etiam penis ipsis grauius atq; acerbius putat) in miserationem hostium deueniret. Et cur hoc? Absq; dubio, nisi quia (vt iam dixi) illi, nempe Gothi, Deo humiles, nos rebelles: illi crediderunt in manu Dei esse victoriam, nos in manu nostra, immo in sacrilega atq; impia, quod est peius, nocentiusq; quam natua. Deniq; ipse Rex hostium, quantum res prodidit ac probauit vsq; ad diem pugnastratus cilicio preces fudit, ante bellū in oratione iacuit, ad bellum de oratione surrexit; priusquam pugnam manu capesseret, supplicatione pugnavit: & ideo fidens processit ad pugna, quia iam meruerat in oratione victoriam. haec tēnus de his Saluianus. Sed & Sidonius Apollinaris in Panegyrico Auito Augusto dicto, his verbis de temeritate Littorij:

Et caput hoc sibi met solitis defessa ruinis Gallia suscipiens, Getica paltebat ab ira. Nil prece, nil pretio, nil milite fractus agebat Aëtius. Capto terrarum damna patebant Littorio: in Rhodanum proprios producere fines Theodorico fixum: nec erat ad pugnae necesse, Sed migrare. Getis rapidam trux asperat in iram Victor, &c.

En in quod barathrum consultorem suum cōsulta adegerunt idola. Vigiisse quidem in Occidente his temporibus idololatriā, Saluianus pluribus tradit. Et quid mirum, si & ipsi amplissimi magistratus (nescio quā incuriā) cultoribus dæmonum tradebantur: nam (vt vidimus) Littorius Romano praerat in Gallijs exercitui, & in Africa Cyrus aequē Ethnicus militum (vt habet Euagrius f) ductor erat: qui amplioribus (vt dicemus) auctus est postea magistratibus, nempe Prætorij Praefectura & Consulatu. Haec planē est infelicitas Principum, vt exicare scelerum flucta legum spongiā frustra laborent, cum ipsos obstruere fontes, vnde mala solent fluere, praetermittant.

XIX. Sed quā diuis ista cladibus diuinitus vindicentur, Oriens & Occidēs maxime exagitati malis, etiam alienigenis fidem fecere, dum Imperium Orientale diu afflictatum est fame, Occidentale verō hoc ipso anno in Gallia

nobilissimi est passum iacturam exercitus. Sed longē lugubrius atque funestius illud accessit, dum ad finem anni huius clarissima omnium ciuitas, Romanae urbis æmula, & licet tandem illi subdita, splendoris tamen gloriā credere nescia, Carthago, inquam à Vandalis capta est. Sub huius quidem anni Consulibus ea poritis esse Vandalos, tum sanctus Prosper g, tum Marcellinus h affirmat: factum id hoc anno, decimo Kalend. Nouemb. ipse Marcellinus tradit, sed decimo quarto Prosper, cum ait: Aëtio rebus que in Gallijs componebantur intento, Genfericus *, de cuius amicitia nihil metuebatur, decimo quarto Kalend. Nouemb. Carthaginem dolo pacis inuadit; omnesq; opes eius, excruciatas diuerso tormentorum genere ciuibus, in us suum vertit. Nec ab ecclesiarum spoliatione abstinens, quas & sacris vasibus exinanitas, & sacerdotum administratione priuatas, non iam diuini cultus loca, sed suorum iussit esse habitacula. In vniuersum captiuū populi ordinem sauis, sed praecipue nobilitati & religioni inferens: vt non discerneret, hominibus ne magis, an Deo bellū intulisset. haec Prosper. Et Ididorus his addit: Genfericus sacramenti religione violatā, Carthaginem peruadit, Siciliam deprædat, Panorum obsidet, Arianam pestilentiam per totam Africam intromittit, sacerdotes Ecclesiae expellit, martyres plurimos efficit. sic ipse summatim relegens omnia à perfido barbaro his temporibus perpetrata.

Sed cur Deus dedi Vandalis eam ciuitatem permiserit, ex Saluiano viro sanctissimo accipe, qui hoc ipso tempore, nec ob aliam causam, quā vt diuinam erga homines prouidentiam & iusta eius iudicia monstret, eiusmodi describendi argumentum arripuit. ipse igitur, cur tradi Vandalis Africam & Carthaginem ab illis capi permiffum à Deo esset, demonstrans, praeter illa quae de totius Africæ sceleribus exundantibus scribit, de ipsa ciuitate Carthagine ista habet k: Nec discurrā per loca singula, aut cunctas discutiā ciuitates, ne studiosè videar quaerere aut inuestigare quae dicam: vnā tantum vniuersarum illic urbium principē & quasi matre contentus sum: illā scilicet Romanis arcibus semper amula, armis quondam & fortitudine, post splendore & dignitate, Carthaginem dico vrbi Romanae maximè aduersariam, & in Africano orbe quasi Romam: quae mihi ideo in exemplum ac testimonium sola sufficit, quia vniuersa penitus quib; in toto mundo disciplina Republica vel procuratur, vel regitur, in se habuit. Illic enim omnium officiorum publicorum instrumenta, illic artium liberarū schola, illic philosophorum officina, cuncta deniq; vel linguarū gymnasia, vel morum: illic quoq; etiam copiae militares, & regiem militiam potestates: illic honor Proconsularis, illic quotidianus Iudex & rector, quantum ad nomen quidem Proconsul, sed quantum ad potentiam Consul: illic quoq; omnes rerum dispensatores, & differentes inter se tam gradu quā vocabulo dignitates, omnium (vt ita dicam) platearum ac compitorum procuratores cuncta ferme loca vrbs & membra populi gubernantes. Haec ergo tantum contenti sumus ad exemplum & testimonium ceterarum: vt intel ligamus scilicet, quales ille fuerint ciuitates, quae minores haberunt probi officij procuratores; cum viderimus, qualis extiterit, vbi summi semper fuere rectores.

Quo loco propè est, vt paenitent me professionis meae, id est, quod superius sponendi, cunctis propè Afrorum criminibus praetermissis, de impuritatibus praecipue ac blasphemijs eorum me esse dicturum. Video enim quasi scaturientem vitij ciuitatem: video urbem omnium iniquitatum genere feruentem, plenam quidem turbis, sed magis turpitudinibus, plenam diuitijs, sed magis vitijs, vincentes se inuicem homines nequitia flagitiorum suorum, alios rapacitate, alios impuritate certantes, alios vino languidos, alios cruditate distentos, hos fertis redimitos, illos vnguentis oblitos, cunctos vario luxū marcore perditos, sed penè omnes vna errorum morte prostratos, non omnes vinolentia temulentos, sed omnes peccatis ebrios. Populos putares non sanstatis, non sui sensus, non omnino incolumes, non gradu, quasi more Baccharum crapula cæteruati miserientes.

Iam verò illud cuiusmodi, aut quā graue, genere quidem dispar, sed iniquitate non dispar, nisi forte in hoc dispar, quia maius: proscriptiones dico orphanorum, viduarum afflictiones, pauperum cruces; qui ingemiscens quotidie ad Deum, sinem malorum imprecātes, & quod grauius est, interdum vinnia amaritudinis etiam aduentum hostiū postulantes, aliquando à Deo impetrā

CARTHAGO CAPTA A GENSE-RICO.

g Prosp. in Chron. h Marcell. in Chron. * Geifene

Isid. hist. vna.

XX.

k Saluian. de vero iudic. & prouid. Dei. li. 7. CARTHAGINENSIVM AMPLITUDO

XXI. CARTHAGINENSIVM VITIATA.

XXII.

Saluia. de prouident. Dei. lib. 7. SYPER. BIA DV. CIS MALE. TVR CVM. GOTHIS. b Luc. 14. c Prou. 16. 20. d Psal. 106. LITTO. RIVS DVX. SPERBIS. SIMVS A. GOTHIS. LVDI. BRIS AF. FICITVR. e Saluian. de vero iudic. li. 6. f Euagr. li. 1. c. 19. in fin.

IMPVDI-
CITIA
CARTHA-
GINEN-
SIVM.

runt, vt euerfionem tandem à barbaris in commune tolerarent, quam foli ante à Romanis tolerauerant. Sed efto, hac omnia præmittantur, quia & in toto ferme aguntur orbe Romano, & fpondi me de his malis nec pauca dicuntur. Quid ergo impudicitia atq; impuritas, de qua loquor, numquid ad euerfionem Afrorum folia fufficeret? Quæ enim fuit pars ciuitatis nõ plena fordidibus? quæ intra urbem platea aut femita non lupanar? adeo penè omnia cõpita, omnia vias quafi fouea libidinum interciderant, aut quafi retia præterant, vt etiam qui ab hac re penitus abhorrent, tamen vitare vix poffent. Latronum quodammodo excubias videntes commætantium viatorum fpolia captantes; qui infidiarum frequentium denfitate ita omnes admodum calles, omnes anfractus ac diuerficia feptiffent, vt nullus ferme tam cautus efferet, qui non in aliquos infidiarum laqueos incurreret, etiam qui fe de plurimis expeditiffent. Fortebant (vt ita dixerim) cuncti vrbis illius ciues cæno libidinibus, furcum fibimetipfis mutua impudicitia nidorem inhælantibus: fed horrore tamen eis horrida ifta non erant, quia idem omnes horror infecerat: vnã enim illis putes fuiffe libidinum fornicationumq; fentiam, canum quafi ex omni platearum & cloacarum labe collectum.

XXIII.

Et quæ illic fpecies efferet, vbi præter id quod in templo Dei erat, nihil videri penitus nifi fordidum licebat? Quamquam quid dicam in Dei templo? hoc quippe totum ad sacerdotes tantum & clerum pertinet; quos non difcutio, quia Domini mei ministerio reuerentiam feruo; & quos ita a folo puro arbitror fuiffe in altario ficut pereuntibus Sodomis, folum Lot fuiffe in monte legitur. Ceterum quantum ad plebem pertinet, quis in illo numero tam innumero caftus fuit? caftum dico: quis non fornicarius, non adulter? & hoc fine ceffatione, fine termino. Rurſus clamitem itaq; neceffe efferet. Quæ fpecies in illo populo efferet, vbi cum vnus interdum adulter plebem Eccleſiaſtica polluat, ibi inter tot millia, fi diligentiffimè quæres, caftum vel in Eccleſia reperire vix poffes? Plus multo dicam: vt inam hæc efferet folia quæ diximus, & contenta illic virorum impuritas fuiffet folis fordidarum mulierum fornicationibus inquinari. illud grauius & ſceleftius, quod illa de quibus beatus Apofolus Paulus cum ſumma animi lamentatione conqueritur, in Afris penè omnia fuerunt: fcilicet quia mafculi, relicto naturali vfu femina, exercentes, &c. rurſum verò:

a Gen. 19

b Rom. 1.

XXIV.

Sed forte (inquit) id vel occultum, quod loquimur, erant, & faltem hoc prouidebant procuratores, ne publica paſſim difcipline oculos ciuitatis ſcelera propalatæ polluerent. quod fi factum vtiq; fuiffet, quamuis multi extriſſent opere ipfo fordidis, non oēs tamen fuerant vfu atq; animo fordidati. Et folet res flagitioſa, quando agitur occultè, fidem facinoris non mereri: ſupra autem omnem monſtruoſi piaculi execrationem efferet, ſcelus ſummum admittere, & pudorem ſcleris non habere. Quid, rogo, fieri illic prodigioſus potuit: in vrbe Chriſtiana, in vrbe Eccleſiaſtica, quam quondam doctriſis ſuis Apofoli inſtituerant, quam paſſionibus ſuis martyres conſecrauerant, viri in ſemetipſis feminas proſtebantur, & hoc fine pudoris vmbraculo, ſine vlllo verecundia amictu: ac quafi paruorum piaculum efferet, ſi malo illo malorum tantum inquinarentur auctores, per publicam ſcleris profeſſionem fiebat etiam ſcelus imtegra ciuitatis. Videbat quippe hæc vniverſa ciuitas, & patiebatur: videbant Indices, & acquieſcebant: populus videbat, & plaudebat: ac fic diſſuſo per totam urbem dedecoris ſclerisq; conſortio, etſi commune hoc omnibus non faciebat actus, commune omnibus faciebat accenſus, hæc & alia Saluianus, pluribus inuectus in illos qui habitu incederent muliebri, veſteq; velis ac pictâ facie feminas penitus imitantes, res perpetrarent obſcenas, quibus turpiſſimè fœdarentur: Ac poſt multa:

XXV.

Saluia. de vero iudi. li. 8. CARTHA-
GINEN-
SES IDO-
LORUM
TRAE.

Sed & quia de impuritate Afrorum iam multa diximus, nunc de blaſphemy ſaltem pauca dicamus. Profeſſa enim illic ingiter plurimorum Paganitas fuit: habebant quippe intra muros patrios inceſſum ſcelus. Caleſtem illum ſcilicet, Afrorum dæmonem dicitur id eo (vt reor) veteres Paganis tam ſpecioſa appellationis titulum dederunt, vt quia in eo non erat numen, vel nomen aliquod efferet; & quia non habebat aliquam ex poteſtate virtutem, haberet ſaltem ex vocabulo dignitatem. Quis ergo illi idolo nõ imitatus: quis non ſimpe ipſa forſitan etiam a natiuitate deuotus? Nec loquor de hominibus ſicut vitæ, ita etiam profeſſione ac vocabulo Paganis, & qui ſicut profani etiam errore, ſic nomine: tolerabilior quippe efferet & minus nefaria Gentilitas in hominibus profeſſionis ſue. illud pernicioſius ac ſceleftius, quod multi eorum qui profeſſionem Chriſto dæcauerant, mente idoli ſeruebant. Quis enim non eorum qui Chri-

ſtiani appellatur, Caleſtem illum aut poſt Chriſtum adorauit, aut (quod perus efferet) multo antè quàm Chriſtum? Quis nõ demoniacorum ſacrificiorum nidore plenus diuine domus lumen intrauit, & cum factione iſporum dæmonum Chriſti altare conſcendit; vt non tam immanis criminis fuiffet, ad templum Domini nõ venire, quàm ſic venire? & inferius:

At, inquis, non omnes iſta faciebant, ſed potentiſſimi quique, ac ſublimiſſimi. Acquieſcamus hoc ita efferet: ſed cum diſſimè quaque, ac potentiſſimè domus turbam faciant ciuitatis; vides per paucorum potentium ſacrilegâ ſuperſtitione urbem cunctam fuiffe pollutam. Nemini autem dubium efferet, quamuis hoc viſitatus, vt deteriores, &c. Porro eo immanius horum ſacrilegij & impietas exiſtimari debuit, quod poſt tot Sa. Aurelij Epifcopi Carthagenſis (quæ vidimus ac recenſimus) ſtudia exhibitæ in demolitione idoli atque profani eius delubri, poſt tot adhibita à Procõfulibus & Tribunis ad hoc ipſum officia, poſt tot leges Imperatorum atque reſcripta aduerſus idololatrias in Africa data, poſt deniq; tot Carthagine ab eodem S. Epifcopo, & alijs collegis celebrata Concilia ad alegandam penitus impietatem & prauos mores, additis cõcionibus, vel ſecretis admonitionibus ſanctorum virorum: adhuc tamen vigeret apud potentes adeo immane cum impunitate delictum.

XXVI.

CARTHA-
GINEN-
SES IN-
CORRIGI-
BILES.

Accellit verò ad Carthagenſium ſacrilegiorum culmè odiũ aduerſus ſanctos viros, per quos ad meliorè frugem vel precibus, vel moribus & exemplis potuiſſent aliquando reſtitui. Nam idem Saluianus, qui hæc cuncta, vt potè ibi verſatus, ſatis ſuperque perfectæ habuit, vt omnia ſuperius dicta iſta vltimo loco ſubdit dicit: Eſto (inquit) illa que diximus de contagio idololatriæ ad potentiſſimos quosq; ac nobiliſſimos pertinerunt: Nũquid illa leuiora, que nobilibus ignobilibusq; communia? odia ſcilicet atq; execrationes ſanctorum omnium dico. ſacrilegij quippe genus efferet, Dei odiſſe cultores. & poſt non nulla de immanitate ſcleris inculcata: ita igitur (ſubdit) & in monachis, id efferet, ſanctus Dei, Afrorum probatur odium, quia iridebant ſcilicet, quia maledicebant, quia inſectabantur, quia detestabantur, quia omnia in illos penè fecerunt, que in Saluatorem noſtrum Iudeorum impietas fecit. & poſt alia ad rei demonſtrationem allata. exempli cauſa iſta ſubiecit: Non ſine cauſa itaq; illud fuit, qd intra Africa ciuitates, & maxima intra Carthaginis muros palliatum & pallidum, & recis comarum ſuentium inbis ad cutem tonſum videre tam infelix ille populus quàm infidelis ſine conuicio atq; execratione vix poterat.

XXVII.

Saluian. de vero iudi. l. 3.

MONA-
CHI LV-
DIBRIO
HABITI.

Et ſi quando aliquis Dei ſeruus aut de Aegyptiorum cænobijs, aut de ſacris Hieroſolymorum locis, aut de ſanctis eremi venerandisq; ſecretis ad urbem illam officio diuini operis acceſſit, ſimul vt in propulo apparuit; contumelias, ſacrilegia & maledictiones excepit: nec ſolum hoc, ſed improbiſſimis flagitioſorum hominum cachinnis, & deteſtantibus ridentium ſibilis, quafi tauris cadebantur: verè vt ſi quis ea inſcius rerum fieri videret, non aliquem hominẽ ludificari, ſed nouum inauditumq; monſtrum abigi atq; exterminari arbitraretur. Ecce Afrorum & præcipue Carthagenſium fidem. & ad finem: Et miramur ſi nunc barbaros illi perferunt: cum videamus quod ſancti viri in illis barbaros pertulerunt. Iuſtus ergo efferet Dominus & rectum iudicium ſuum, &c. iſta quidem Saluianus. Quibus omnibus & eam adijce conſiderationem, quã (quod deterrimum omnium ſcelus videri poteſt) contemptus poenitentia declaratur.

XXVIII.

Etenim cum ante decennium Vuandali inuaſerint Africa, atque munitis locis omnibus potiti fuerint, cumque Romani exercitus ab eisdem iterum fuerint ſuperati, ſub Bonifacio duce primò, poſteà verò ſub Aſpare & Baſiſco fuſis ſimul Orientalibus atq; Occidentalibus copijs; ſola ipſa Carthago vndique vallata hoſtibus, & obſeſa periculis, non efferet exterrita, & timore correpta ad poenitentiam, quã Dei indignationem anteuertere valuiſſet; quàm potiùs, addètes peccata peccatis, ab inuito licet, extorque- ret; atq; retardante nimis accelerare velle, Carthagenſes videri poterant, vt planè ſecundum illud Hieremias eaciderit illis: Percuſiſti eos, & non doluerit: attriſtiſti eos, & reuerunt accipere diſciplinam: indurauerunt faciem ſuam ſupra petram, & noluerunt reuerti. Ego autem dixi: Forſitan pauperes ſunt & ſtulti ignorantes viam Domini & iudicium Dei

XXIX.

CARTHA-
GINENSI-
VM IM-
POENI-
TENTIA.

Hiere. 5.

su. Ibo igitur ad Optimatos, & loquar eis: ipsi enim cognouerunt viam Domini & iudicium Dei sui. Et ecce magis hi simul confregunt iugum, rupeunt vincula. Idcirco percussus eos leo de silua. nam praeter illa quae dicta sunt, haec rursum accipe de Carthaginensibus a Saluiano a: Circumsonabant armis muros Carthaginis populi barbarorum, & Ecclesia Carthaginensis insaniebat in Circus, luxuriabat in theatris, alij foris iugulabantur, alij intus fornicabantur: pars plebis erat foris captiua hostium, pars intus captiua vitiorum. & paulo post: Fragor (vt ita dixerim) extramuros & intramuros praetorium & ludicrorum confundebatur; vox morientium, voxq; bacchantium; ac vix discerni forsitan poterat plebs euulsiua, quae cadebat in bello, & foris populi, qui clamabat in Circo. Et cum hac omnia fierent, quid aliud talis populus agebat, nisi vt cum eum Deus perdere adhuc fortasse nollet, tamen ipse exigeret vt perirent? haec Saluianus. Sed audiamus Victorem, quid de acerbissimo persecutore scribat, postquam Carthaginem cepit.

*Saluian. de vero iudi. li. 6.

XXX. by ist. de persecut. Vandal. l. 1. *Geisericus.

*Abduntanam.

Post has (inquit) truces impietates insania, ipsam urbem maximam Carthaginensem Geisericus tenuit & intrauit, & antiquam illam ingeniuam ac nobilem libertatem in seruitutem redegit. Nam & Senatorum urbis non paruum multitudinem captiuauit. Deinde proponit decretum, vt vnusquisq; auri, argenti, gemarum, vestimentorumq; pretiosorum quodcuq; haberet, offerret: & ita breui aut atq; paternas opes tali industria abstulit rapax. Ita potitus primaria vrbe totius Africae, inter se & exercitum omnes partitus est prouincias, eo modo videlicet, quo idem Victor narrat his verbis: Disponens quoque singulas quasq; prouincias, sibi Bizacenam Abaritanam*, Geruliam, & partem Numidiae reseruauit: exercitui vero Zeugitanam vel Proconsularem funiculo hereditatis diuisit. haec de expulsiua & diuisione bonorum Victor: quid autem in personas Ecclesiasticas & nobiles laicos admissum sit, ita subdit: Praeterea praecipere nequaquam cunctatus est, vt Episcopos atq; laicos nobiles de suis Ecclesiis & sedibus nudis penitus effugaret. Quod si optatione proposita exire tardarent, serui perpetui remanerent: quod etiam in plurimis factum est. Multos enim Episcopos & laicos, claros atq; honoratos viros, seruos esse nouimus Vandalorum.

XXXI.

Tunc vero memoratae vrbs Episcopum, id est, Carthaginis, Deo & hominibus manifestum, nomine Quoduault deum, & maximam turbam clericorum nauibus fractis impositam nudos atq; expoliatos expelli praecipit: quos Dominus miseratione bonitatis sua propter a nauigatione Neapolim Campaniae perducere dignatus est ciuitatem. Sanctorum autem atq; honoratorum multitudinem primo exilio crudeli contriuit, postea transmarina in parte proiecit. Pulso autem Episcopo (vt praefati sumus) cum clero venerabili, illico ecclesiam nomine Restitutam, in qua semper Episcopi commanebant, suae religioni mancipat, atq; vniuersas, quae intra muros fuerant ciuitatis, cum suis diuitijs abstulit. Sed & superius: Basilicam (inquit) maiorem, vbi corpora sanctorum martyrum Perpetuae, & Felicitatis sepulta sunt, Celerina, atq; Scillitanorum, & alias quas non destruxerunt, suae religioni licentia tyrannica mancipauerunt. & post nonnulla: Sed etiam quae foras muros erant ecclesiae, quasq; voluit, occupauit, & praecipue duas egregias & amplas S. maritimi Cypriani, vnam vbi sanguinem fudit, aliam vbi eius sepulchrum est corpus, qui locus, Mappala, vocitatur: item ad Decimum dicta, prima vero ad Sextum nuncupata, quod totidem distarent ab vrbe lapidibus, de quibus superius, vbi actum est de S. Cypriani martyrio.

XXXII. *Procop. de bello Vandal. l. 2. *Honorio

At quid tunc acciderit cum Vandalis proximam ciuitati Cypriani memoriam ad litus positam inuaserunt, Procopius ita narrat: Hoc itaq; templum Vandalis, imperante Valentiniano*, pulsus Christianis, ac sacerdotibus multum ignominiae eiectis, tenuerunt, ipsius curam Arianis delegata. Quamobrem Afris maximo dolore percussis, ac animi pendens, dicunt, Cyprianum in somnis apparuisse, & bono animo Christianos huius reigrata esse iussisse, sese breui tempore vltiorem futurum pollicente. Vbi res in vulgus prodijt, Afris omnes expectabant vltione hant in Vandalos; nec propter ea vnde hac procedere possent, cogere villo modo poterant, &c. haec Procopius, vbi agit de Iustiniano Imp. post annos centum Africam recipiente, & Vandalos ad nihilum redigente. Sed subdit dictis nuper Victor:

Quis vero sustineat, ac possit sine lacrymis recordari, dum praecipiet nostrorum corpora defunctorum sine solemnitate & hymnorum cum silentio ad sepulturam perducere? Vides ex his quanti religiosam funeralem pompam aestimare consueverint Christiani, dum ea caruisse, inter omnium luctuosissima, quae illis temporibus accidere potuissent, adnumerat. Sed pergit: Addidit ad haec, vt & pars clericorum, quae remanserat, penali exilio traderetur. quae autem his subdit, sequenti potius anno facta esse videtur; nos pro ratione temporis reddemus singula suis locis.

XXXIII
XXXIV

Sed quid VVandalis in eas, quae adhuc Carthagine erant (vt ex Saluiano vidimus) reliquiae idololatriae? Vtiq; ipsi vna ferme praestiterunt die, quae nec plurimis annis ex quo Christiani ceperant imperare, pluribus licet legibus pertentarent, pericere Imperatores vltatenus valuerunt: Vnde opus fuerit, iratum Deum gentem barbaram ex remoris Orbis finibus ad haec praestantem in Africam conuocare, qui ne vestigium quidem ibi reliquere Gentiliciae impietatis. Etenim quod ad Carthaginem spectat, ait Victor d: Carthaginense dignam theatro adem Memoria, & viam quam Coelestis vocabant, funditus deleuerunt. eadem quoque Prosper e habet de via Coelestis: quam (inquit) sine memoria sui nunc Vandalicae manus euertit.

*Victor de perse. Vandal. l. 1. *Prosper de praedi. par. 3. c. 38 XXXV.

Porro illud in primis magnoperè obseruandum, persecutionem hanc in Ecclesiam Africanam a Vandalis Arianis illatam, Catholicos tantummodo pertigisse, Donatistas vero vel ad eos turpiter defecisse, aut persequendo Catholicos, eisdem Vandalis se coniunxisse; memores quidem, maiores suos sub Constantio Imper. foedus cum Arianis aduersus Catholicos inijisse, ac proinde non vt hostes, sed vt socios eos excepisse: quippe qui eisdem in baptisimi simbolo pari, ex dispari tamen causa, iungeretur impietate. Quidnam enim cunctati sunt sese coniungere Vandalis, quos aduersus Catholicos etiam in Orientem ad Apostatam Imper. legatos misisse meminimus? Itaque qui se Catholicis, quasi pollutis, iungere despexerunt, & quam saepissime moniti resilerunt, modo Arianis dedere manus, mutuoque foedera inierunt, sibi ipsis poenas illas infligentes, quas sua ipsorum scelera exigebat, dum in profundiore se se foueam coniecerunt. iunctos quidem fuisse Donatistas Vandalis, ea quae Victor in fine operis habet de Nicaeno Donatista, satis significant. At de clade Carthaginensium hoc anno illata modo haec nuntius; reliqua vero pro temporis ratione reijcimus in sequentem annum. Sed iam ad Theodosium reuocemus orationem.

*Victor de perse. Vandal. l. 3. in fin.

Qui hoc anno (vt vidimus) ad auertenda ingruentia mala aduersus Iudaeos, haereticos, atque Gentiles plenissimam edidit sanctionem; idem contra rapacitatem potentium pauperes opprimendum nouum dedita Florentium Praefectum Praetorio rescriptum g, quo vetuit, ne quis sine Iudicis auctoritate alienis rebus regia vela suspenderet, vel titulum Imperatoris apponeret: sub nomine enim Imperatoris, quasi iusto titulo, potentioribus patebat via fortunae inuadendi alienas, diuersis praetentis causis, varijsq; coloribus comparatis. Sed neque ob id extinctum hoc malum est: quod tollendum, laborandum fuit etiam sancto Gregorio Romano Pontifici, ita scribenti ad Constantinam Augustam h: In Sicilia autem insula Stephanus quidam marinarum partium Chartularius tanta prauidicia, tant atq; oppressiones operari dicitur inuadendo loca singularum, & si ditione causarum per possessiones ac domos tuos ponendo, vt si velim Acta singula quae ad me peruenierunt, dicere, magno volumine hac explere non possum. haec ipse, qui irrepentem eiusmodi prauum vltum in Ecclesiasticos viros, continuo tollendum curauit, habita Romae synodo. Porro illam putamus fuisse inter vela & titulos differentiam, quod in illis imago depicta erat Imperatoris, vt ex eodem Gregorio k appareat; in titulis vero nomen eiusdem inscriberetur. hinc illud Chryfologi l: Sicut enim praedictorum super liminibus affixi tituli proloquuntur*, &c.

XXXVI
DE NON AFFIGENDIS THEODOSII CONSTANTINO.
*Greg. l. 4. epi. 33.
*Greg. l. 4. epi. 35. & sup. ep. 4.4.
*Greg. epi. li. 11. epi. 1.
*Per. Chryf. fil. ser. 15. 4. de S. Sacerphano.
*XXXVII m. 22. C. te Epif. & ceter.

Idem quoq; Augustus aduersus calumniatores Episcoporum edidit sanctionem m, qua & consultum voluit iuribus Ec-

LENONES
CONSTAN
TINOP. A
FLOREN
TIO SVB
LATI.

Novel. de
lenon. sit.
18. Theod.

IVRE LAV
DATVR
FLOREN
TIVS.

bTheo. ep.
87.

XXX-
VIII.

cNovel.
The. tit. 6.

dSocr. l. 7.
c. vi.

THALAS
SIVS EX
PRÆFEC
TO EPISC.
CAESA
REÆ CAP
PADOCLE

eNicep. li.
14. c. 42.

XXXIX
SOZOME
NI ET SO
CRATIS
HISTO
RIAÆ FI
NIS.

bus Ecclesiasticorum, & cohibuit licentiam clericorum ac monachorum, qui absque litteris Episcopi cui subiecti essent Constantinopolim accederent. Hæc quidem ad eundem Florentium Præfectum Prætorio, cuius incomparabilis probitas ab eodem Imperatore ad Cyrum a hoc eodem anno rescripto plurimum commendatur. Etenim cum lenones sæpè veriti, penitentiam tamen quædam in ærarium conferendâ, Constantinopoli turpe opus exercere permitti essent: ipse Florentius ut eiusmodi turpitudinum face civitatem purgatam redderet, latifundium suum donavit, ex quo ijdem redditus Reipubl. soluerentur. sic igitur bonorum suorum dispendio Constantinopolim lenonibus reddidit omnino liberam, quem quidem ita redemptum decorem vrbis ut conservaret Theodosius Imperator, ad Cyrum (ut dictum est) aduersus eundem rescriptum dedit, vbi de Florentio ista sunt verba: *Ac licet Florentius nos illud aduerteret execrari, etiam cessante vicariâ oblatione veltigalis; tamen ne vllum ad ærarium incommodum perueniret, propriam possessionem obtulit, ex cuius redditibus possit accedere quod prædictum pessimum genus consueverat pensitare, &c.* Ad hunc item Florentium extat Theodoretib^{is} epistola implorantis auxilium aduersus calumniantes hæreticos. Patronus hic quem fuit Catholica fidei, pro qua tuenda adfuit ipsi Theodosio Imperatori in Concilio Constantinopolitano, in quo ipsius operâ detectus est Eutyches latens hæresiarcha: sed & cum Imperatore Marciano præfêto fuit sacrosancto œcumenico Concilio Chalcedonensi, ut eorumdem Conciliorum Acta significant, de quibus suis locis dicturi sumus.

Elucebat hoc quoque tempore inter Magistratus virtute præstantes Thalassius Præfectus Prætorio Illyrici, ad quem hoc ipso anno, iisdemque Consulibus extat eundem Theodosij Imper. rescriptum c. Porro eximia vir probitatis ergo Proclus Constantinopolitanus Episcopus eum Archiepiscopum creauit Ecclesiæ Casariensis in Cappadocia, rem gestam Socrates sub anni huius Consulibus ita narra^t: *Proclus eodem tempore, ad decimumseptimum Consulatum eiusdem Theodosij Imperatoris, rem planè admirabilem, & qualem nemo veterum aliquando Episcoporum effecerat, aggressus est. Nam Firmo Episcopo Casarea Cappadociæ mortuo, Casarienses Constantinopolim aduentant Episcopum quaesituri. At cum Proclus iustarum animo, quem ad eum Episcopatum designaret; fortè fortunâ, die sabbatorum, dum aliquem despiciere conabatur, omnes Senatores qui illum inspeccarent, ad ecclesiam accedunt: in quorum numero fuit Thalassius, qui gentium & ciuitatum Illyrici Præfecturam gererat: cui partium verius Orientem administrandâ curam (vt iam est) Imperatoris iussu suscepturo, Proclus manus imponit, & pro Præfecto Episcopum Casarea creat. Atque in hunc modum Ecclesiæ status id temporis prosperum & felicem successum habuit. hæcenus Socrates. addit hæc Nicephorus c: *At ille (Thalassius scilicet) contra animi sui sententiam in Ecclesiâ gradum ascendit, eamque ritè administravit; cum quidem tam subitum factum Imperator agrè ferret, mox tamen id sanctione suâ comprobaret, hæc ipse.**

Porro ista scribens Socrates, huius anni Consulibus suæ finem imponit historiæ, sicut & Sozomenus, qui (vt ipse in præfatione testatur) ad eundem decimumseptimum Consulatum Theodosij suam pariter historiæ scriptiorem perduxit: qui licet Nouatiani essent, & in ijs quæ ad ipsorum dogmata spectant, priuato studio plura mentiti esse reperiantur, dum præsertim falsâ miracula suis tribuunt Nouatianis: tamen maioris fidei apud Gelasium Romanum Pontificem hos fuisse quàm Eusebium Casariensem, inde possumus existimare, quod Eusebij historiæ reijcit inter apocrypha, Socratis verò & Sozomeni nequaquam. Verum non ob res gestas ab Eusebio narratas, sed ob sparsos in eis ob oia Arianismos, eâ ceterâ ratione ut Eusebij historiæ esse noratam; cum tamen Nouatiani diuinitatis filij Dei essent (vt vidimus) constantissimi defensores, atque ob eam causam diutius ab Imperatoribus & Episcopis tolerati. Nec est quod quis calumniosè agens, arguat esse reijciendâ quæ produntur ab hæ-

reticis fuisse narrata. Etenim qui his respondet, vntus cui nemo ob auctoritatem atque doctrinam refragari possit, Gelasius in medium prodat: ipse enim in tomo de vinculo anathematis ista habet: *Numquidnam in ipsorum hereticorum libris non multa quæ ad veritatem pertineant, leguntur? Numquidnam veritas resutanda est, quia illorum libri, vbi prauitas inest, refutantur? Aut ideo prauis libri suscipiendi sunt eorum, quia veritas, quæ illis inserta est, non negatur? Aut Apostolus: Omnia probate, quod bonum est tenere, &c. Id ipsum etiam ex sententia Cyrilli Episcopi Alexandrini paulò antè est demonstratum.*

Nec verò alium huic contrarium sensum sanctus Gregorius habuit: non enim Pontifex Pontifici, & Gelasio sanctus Gregorius est aduersatus, dum Sozomeni historiæ visus est improbasse, cum ad Eulogium Alexandrinum Episcopum scribens hæc ait f: *Sed ipsam quoque Sozomeni historiæ sedes Apostolica recipere recusat: quoniam multa mentitur, & Theodorum Mopsuestianum laudat, & vsque ad diem obitus sui magnum doctorem fuisse perhibet. Restat ergo, vt si quis illam historiæ recipit, Synodo pia memoria Iustiniani temporibus de tribus capitulis facta contradicat. Qui ergo huic contraria dicere non valet, illam historiæ necesse est vt repellat. hæc Gregorius. Sed quo sensu accipiendâ ista sint, nemo non videt, qui rem de qua agitur, probè considerat: nimirum non recipi ab Ecclesia Româ. Sozomenum Theodori Mopsuesteni laudatorem: quem qui recipiat, Quinæ Synodo, in qua ille damnatur, refragari se sentiat: In reliquis autem quæ vera dixit, quomodo potuit ab Ecclesia Romana non recipi? etenim Anastasius Bibliothecarius de eadem Sozomeni historia hæc habet in præfatione Miscellæ: *Verum quia quosdam horum mentitos in quibusdam fuisse, & quadam prætermissis probatur, quemadmodum & sanctus Papa Gregorius de Sozomeno apertissimè scribit: obsecro, mendacia eorum versus approbationibus arguas, & que omiserunt nihilominus suppleas. Vides igitur clarissimum eruditione virum Anastasium non projicere Sozomenum, sed purgari ea & augeri desiderare; quæ ipsa (vt sæpè vidisti, lector) nos pro viribus præstare conati sumus. Sed alibi in Notis g ad Romanum Martyrologium redarguimus Melchiorum Canum h, qui Magnum Gregorium audacter nimis historiæ ignorantia fugillauit, dum quæ apud Theodoretum de laude Theodori Mopsuesteni reperiuntur, Sozomeno Gregorium tribuisse, rem ignorans ipse putauit. Non attendit censor iste, desiderari duos Sozomeni libros, in quibus de Theodoro illo tractabatur historia.**

Cæterum quod ad eandem Sozomeni historiæ pertinet, maioris illa æstimationis apud Photium fuit, quàm Socratis: sed nobis certè commodior Socratis historia cecidit, quæ per Consules more maiorum tempora distinguuntur. Quæ hos Græcos auctores primus tradidit Latinitati, fuit Epiphanius vir doctissimus, idque à Calliodoro impulsus, qui hæc testatur his verbis i: *Post Eusebij verò historiæ apud Græcos Socrates, Sozomenus, & Theodoretus sequentia conscripserunt: quos à viro Epiphanio discretissimo in vno corpore, Deo auxiliante, transferri curauit: ne insultet habere se sacunda Græcia necessarium, quod nobis iudicet esse subtractum. hæc ipse, qui ex iisdem Tripartitam compingauit. Sed iam quæ anni huius sunt reliqua prosequamur.*

Contigit his Procli Constantinopolitani Episcopi temporibus celebrem Synodum cogi Constantinopoli, cum illic Dioscorus Alexand. Ecclesiæ diaconus ageret Apocrisarium. Hic enim veteres exuscitans controuersias, huius celebrandi Episcoporum conuentûs dedit occasionem, nempe de iure diæceseos mouens quæstionem, cum instaret esse Episcopi Alexandrini præsidere omnibus Orientis Ecclesijs, vtpotè qui primus esse sciretur in Ecclesia Catholica post Pontificem Romi. Antistes. Refragatus est his potissimum Episcopus Antiochenus, negans ex canonum Nicæni & Constantinopolitani Conciliorum præscripto debere se subijci Præsuli Ecclesiæ Alexandriæ, cum ex dictis Concilij fuerint penitus distinctæ diæceses: Porro Synodo congregatâ, & causâ quàm

XL.

Gre. li. 6.
ep. 31.
QVOMODO ACCIPIENDA SENTENTIA GREGOR. DAMNANTIS HISTORIÆ AM SOZOMENI. DE SOZOMENI HISTORIA.

DEFENDI TVR S. GREGOR.

In Rom. Marty. die 23. Dec. Melch. Can. loc. Theolog. li. 2. c. 6.

XLI.

Cassio. In. str. diuin. lect. c. 17.

XLII.

SYNODVS CONSTANTINOPOL.

exactissime ventilata, ea sunt sanctorum Patrum sententia, ut seruarentur quae in dictis sacrosanctis Concilijs Nicaeno & Constantinopolitano statuta essent. Cum vero Theodoretus Cyri Episcopus acerrimus defensor insurrexisset pro Ecclesiae Antiochena iuribus: hinc factum est (ut ipse testatur) ut Dioscorus ex hoc tempore eum graui odio fuerit persecutus, quod numquam depofuit, sed maioribus in dies fouit augmentis. Narrat haec quidem omnia ipse Theodoretus in epistola ad Flavianum Constantinop. Episcopum postea data, in qua post alia haec leguntur 2:

In illa enim regia vrbe (Constantinopoli scilicet) cum conuenissent beati Patres in Synodo oecumenica sub Theodoro Maiori, consona ijs, qua in Nicaea facta sunt a sanctis Patribus ibi congregatis, statuerunt, & diocesim distinxerunt, & vnicuique diocesim, qua ipsi conueniebant, tribuerunt, expresse prohibentes, ut ex alia diocesi aliam nullo pacto al. quis inuaderet, sed Alexandria Episcopus ea qua ad Aegyptum pertinent, tantummodo gubernaret, & vnaquaeque diocesis res proprias & quae ad eam spectant. Hic vero istis definitionibus stare minime vult, sed B. Marci sedem sursum & deorsum agit, praesertim cum aperte nouerit quod Antiochenis magna ciuitas magni illius Petri thronum obtinet, qui beati Marci magister fuit, & Apostolorum chori primus & princeps. Nos vero throni quidem celsitudinem agnoscimus, ac nos ipsos nouimus & metimur: Apostolorum humilitatem & mansuetudinem a maioribus didicimus. Tuam autem pietatem obseruamus, ut sanctos canones conculcatis minime negligas, & pro diuina fide prompto pugnes animo: in hanc enim habemus spem salutis, & per hanc misericordiam consequi expectamus. Ne vero etiam haec tua pietas ignoret: scito Domine, quod ex eo tempore Dioscorus cepit nos odio prosequi, quo in Synodo apud vos habitis temporibus Procli beatae memoriae vobiscum idem statuimus, sanctorum Patrum canones secuti: de quare semel atque iterum coquestus est, quod iura Antiochenis & Alexandrinorum Ecclesiae (ut ait) nos prodiderimus. Horum memor, & opportunitatem nactus (ut arbitratus est) odium & simultatem manifestauit. haec Theodoretus de Dioscoro, & eius studijs hoc tempore cum degeret Constantinopoli; qui postea Alexandrinus creatus Episcopus, omne quod conceperat odium in ipsum egressus, ut dictis litteris ad Flavianum Theodoretus ipse queritur. Sed de reliquis quae ad Dioscorum pertinent, suis inferius locis agendum erit. Quid praeterea in hac Synodo gestum sit, nihil inuenimus.

Sub huius quoque anni Consulibus celebrata reperitur Synodus Regiensis decimo sexto Kal. Decembris, non quidem Regij Lepidi, sed Regij Galliarum in prouincia Narbonensi. Etenim quid opus fuit Regij in Aemilia prouincia cognosci causam Episcopi Ebredunensis? Fuisse autem Regensem, seu Regensem, vel (ut alij dixerunt) Regionensem Episcopatum in Gallia Narbonensi sub Aequan metropoli, Indices Vaticani demonstrant. Collectam quidem eam fuisse Synodum ex Episcopis Galliae Narbonensis, tum ex eo qui primo loco in ea positus habetur Hilaris Episcopus Narbonensis, qui & praefuit Synodo, tum ex collegis ibidem nominatis ipsi subiectis Episcopis. scies: quod eosdem ferme omnes reperies nominatos in Concilio Arausicano post annum sequentem itidem in Gallia Narbonensi sub Consulatu Cyri celebrato. Ebredunum autem fuisse sub Viennensi metropoli, subscriptiones Episcoporum Concilij Epaunenensis demonstrant. Tu vero consule quae in Nicoliniana editione huic Concilio praefixa sunt; quibus accurrate elucubratis, haud inuiti subscribimus, addentes Sidonij Apollinaris verba b in Epistola ad Patientem Episcopum Lugdunensem, dum populos eius prouinciae recenset: Quantas (inquit) tibi gratias Arelatenfes, Regenses, Auernicos, Arausionenss quog, & Albenss, Valentinas, & Tricassina vrbs professor exoluant? Praeter ea autem quae de ordinatione perperam facta Episcopi Ebredunensis in hac tractata sunt Synodo, de illis etiam actum Episcopis, qui ex haeresi vel schismate ad Ecclesiam redierunt; qui quo loco habendi esset, Patres maturam consultatione definierunt: egerunt & de exequijs defunctorum Episcoporum.

Accidit enim, ut cum his temporibus nonnulli Episcopi,

qui sectari essent Pelagium, ad Ecclesiam se redire poenitentes simularunt: ijs omnem recipiendi sedem spem ademerunt iisdem Patres, qui ipsi Conc. Regiensis interfuert: hoc experimento probantes, qui verè poeniterent, vel fide. Quinetiam haud facile eos ad communionem Catholicam, nedum ad sedem esse accipiendos, exemplum docet Sixti Rom. Pont. de Iuliano Episcopo Pelagiano. Sub huius enim anni Consulibus de Iuliano ipso famosissimo Pelagiano haec habet S. Prosper in Chronico: Haec tempestate Iulianus Atellanensis iactantissimus Pelagiani erroris assertor, quem dudum amissi Episcopatus intemperans cupido exagitabat, multimoda arte fallendi, correctionis spem praefrens, multum in communionem Ecclesiae irrepere: sed ijs insidijs Sixtus Papa diaconi Leonis horrore uigilanter occurrens, nullum aditum pestiferis conatibus patere permisit; & ita omnes Catholicos defectione salacis bestiae gaudere fecit, quasi tunc primum superbissimam haeresim Apostolicum gladius denunciasset. haec Prosper.

Quibus planè vides, lector, magna laude reijcere Rom. Ecclesiam haereticos illos, de quibus est suspicio, non ex corde, sed callide subripere conari Catholicam communionem, ut temporale commodum assequantur. Id quidem Sixtus consilio Leonis diaconi, qui ei sequenti anno in Episcopatu successit, & praexcellencia meritum atque doctrinae Magni cognomentum adeptus est: De ipso autem Sixto in eadem sententiam idem Prosper agens aduersus Collatorem, sic ait: Haec sit pars huic reseruata pastoris; & ut illi praedecessores eius Innocentius, Zosimus, Bonifacius, Celestinus lupos abegere manifestos, ita hic depellat occultos. haec ipse. Porro quem hic Atellanensem Iulianum nominat Prosper, eundem fuisse Iulianum antea Capuanum Episcopum, qui aduersus S. Augustinum tot tantaq; scripserat, intelligi potest: Atellanensem verò, non Capuanum ab eo scias nominatum, quod non amplius illius Ecclesiae Episcopus esset, quem (ut in eodem Leone Papa dicemus inferius) ab ipso Pontifice idem Prosper d coercitum tradit.

IVLIAN. PELAGIANVS NON ADMITTI TVR IN ECCL. STAM.

XLVI.

Prosper. ad uer. collat. in fin.

Prosper. de pred. c. 7.

I E S V C H R I S T I
Annus 440.

SIXTI PAP. THEODOSII 33. IMP. VALENTIN. 16.

XLIV. CONCILII VM REGI ENSE.

Sida. l. c. epi. vii.

XLV.

QVADRINGENTESIMVS quadragesimus Christi annus, Conf. Valentiniano quintum & Anatolio, SIXTI PA. P. OBL. TVS, ET SEDIS TEMPVS. I. Annus, Conf. Valentiniano quintum & Anatolio, Sixtus Rom. Pontifex ex hac vita decedit quinto Kalend. Aprilis, cum sedisset annos octo, minus diebus triginta: qui enim anno Domini quadringentesimo trigimesecundo, die vigesima septima mensis Aprilis creatus est (ut diximus) Pontifex, & hoc anno vigesima octaua Martij moritur, ad dictum tempus propagasse sedem, opus est affirmare. Decessisse hoc ipso anno Sixtum, & subrogatum Leonem, Prosper haec cernens oculis scripsit; quem secuti sunt alij. De eo autem haec in libro de Romanis Pontificibus leguntur: Hic fecit * basilicam sanctae Mariae Matris *refecit Domini, quae ab antiquis Liberij cognominabatur, iuxta Macellum Libyae*; vbi & obtulit haec: Altare argenteum purissimum pensans libras trecentas, &c. numerantur ibi pluribus. *Liuix alia collata dona & redditus ex diuersis fundis eidem cõtributi. Meminit eius Ecclesiae Hadrianus Papa ad Carolũ Magnum Imperatorem his verbis c: *Hadrian. epi. 3. c. 19. rom. 2. epi. Rom. Pat. II.

Magis autem successor Calestini Sixtus Papa fecit Basilicam sanctae Dei Genitricis Mariae, cognomento, Maiorem, quae & ad Praesepse dicitur: simili modo & ipse in metallis aureis, quamquam in diuersis historijs, sacris decorauit imaginibus. quas non nihil vetustate temporis detrimenti passas Dominicus Pinellus Cardinalis, eius basilicae dignissimus Archipresbyter, summam adhibita opificum diligentiam, refarciendas & iam collabentes conseruandas curauit, additis maiorum exemplo alijs desuper positis ex pictura hinc inde de Dei Genitricis historia venerandis imaginibus. Huius autem erigendae seu in ampliore formam restituendae basilicae & tot

& tot tantisque ornamentis decoranda, Deique Genitricis titulo consecranda, eidem Sixto Papae ex Concilio Ephesino (vt diximus) occasio suppeditata esse videtur: vindicata enim a Nestorij blasphemij Dei Genitricis Mariæ, de tanta victoria in honorem eiusdem Mariæ Deiparæ placuit ipsi tantum erigi fornicem triumphalem. Reperitum est in antiquis chartis, quod excisum in lapide consumptum desijt Epitaphium de eadem basilica ab eodem Papa erecta:

Virgo Maria tibi Xystus noua tecta dicanit
Digna saluifero muner a ventre tuo
Tu genitrix ignara viri te deniq; set a
Visceribus saluis edit a nostra salus
Ecce tui testes vteri sibi pramia portant
Sub pedibusq; iacet passio cuiq; sua
Ferrum flamma fer a fluuius sauumq; venenum
Tot tamen has mortes vna corona manet. Sed & extat ibidem adhuc de eodem Sixto Papa his versibus antiquis memoria b:

Cede prius nomen nouit ati cede vetustas
Regia letant er vot a dicare libet
Hæc Petri Pauliq; simul nunc nomine signo
Xystus Apostolica sed is honor e fluens
Vnum quoq; pares vnum duo sumite munus
Vnus honor celebrat quos habet vna fides
Presbyteri tamen hic labor est & cura Philippi
Postquam * Effesit Chr istus vicit vtriq; polo
Præmia discipulis meruit vincente Magistro
Hanc Palmam fidei retulit inde senex.

Quæ vero e usdem Pötificis precibus fecerit Imperator: sic subdit in eadem Epistola Hadrianus:

III. Sed & per rogatum eius Valentinianus Augustus fecit imaginem auream: cum duodecim portis & Salvatore genemsi pretiosi ornata, quam voti gratiâ super Confessionem beati Petri Apostoli posuit, & à tunc vsq; hæcenus apud nos ab omnibus Fidelibus venerantur. hæc Hadrianus. Habentur insuper in dicto libro de Romanis Pontificibus ista de Sixto: Hic ornauit de argento Confessionem beati Petri Apostoli, quæ habet libras quadringentas. & paulò inferiùs de eodem Valentiniano Augusto: Fecit & Valentinianus Augustus rogatu Sixti Episcopi fastigium argenteum in basilica Constantiniana, quod à barbaris sublatum fuerat, pensans libras sex mille sexcentas & decem.

IV. Ex his planè intelligere possumus, non ab omnium ecclesiarum ornamentis abstinuisse Gothos, sed ab ijs quæ ad basilicas sanctorum Apostolorum Petri & Pauli spectare sciebant, de quibus (vt superiùs vidimus) Orosiu meminit, nosq; suo loco pluribus diximus. Ex his quidem etiam cognoscere vales, totum quod ab illis est impensum basilicis reuerentiæ, fuisse ob Apostolorum Principum venerationem, quod ex eo quidem patens fit, quod maiori persecuti fuerint cultu dictas Apostolorum basilicas, quam ipsam primariam Lateranensem Ecclesiam, cuius ornamentis non pepercisse dicuntur; cum alioqui, quod pertinet ad iura immunitatis omnium ecclesiarum, vt ad eas confugientes, salui essent, ea in cunctis Roma existentibus ecclesijs fuisse à barbaris illæsa seruata & custodita, testificatione sancti Augustini superiùs recitata, satis superque exploratum habeatur. Sed pergamus reliqua recensere, quæ de donis Sixti Papæ tempore collatis ecclesijs ibidem scripta leguntur his verbis:

V. Huius Sixti temporibus fecit Valentinianus Augustus Confessionem beati Pauli Apostoli ex argento, pensantem libras ducentas. Item fecit Sixtus Confessionem beati Laurentij martyris cum columnis porphyreticis, & ornauit transemmam & altare & Confessionem sancti martyris Laurentij de argento purissimo. Fecit altare pensans libras quinquaginta, cancellos argenteos supra platonias porphyreticas pensantes libras triginta, apsidem supra cancellos cum statua sancti Laurentij martyris argentea pensante libras ducentas, &c. recenset alia dona eidem oblata basilicæ. Et inferiùs: Hic fecit in basilica Constantiniana ornamentum super frontem quod ante non erat, id est, epistylia marmorea & columnas porphyreticas erexit, quas Constantinus Au-

gustus congregatas demisit, & iussit vt erigerentur, quas & versibus exornauit. qui sic se habent in octangulato opere, binis in singulis epistylijs exaratis.

Gens sacra andaprolis hic semine nascitur almo,
Quam fecundatus Spiritus edit aquis.
Virgineo fetu genitrix Ecclesia natos,
Quos spirante Deo concipit, amne parit.
Cælorum regnum sperate hoc fonte renati:
Non recipit felix vita semel genitos.
Fons hic est vita, & qui totum diluit Orbem,
Sumens de Christi vulnere principium.
Mergere peccator, sacro purgande fluente:
Quem veterem accipiet, proferet vnda nouum.
Insans esse volens, isto mundare lauacro,
Seu patrio premeris crimine, seu proprio.
Nulla renascentum est distantia, quos facit vnum
Vnus fons, vnus Spiritus, vna fides.
Nec numerus quemquam scelerum, nec forma suorum
Terreat. Hoc natus summe, sanctus eris.

Hactenus Sixti versus, quibus (vt vides) etiam aduersus recentem hæresim Pelagianam Catholica est assertio de originali peccato, quod illa negabat. Sed iam pauca quæ sunt reliqua Sixti Papæ operum, vbi superiùs descriptorum, profequamur:

Hic fecit platoniam in cæmeterio Callisti viâ Appiâ, vbi nomina Episcoporum & martyrum scripsit, commemorans. Hic fecit ordinationem in vrbe Roma per mensem Decembrem, presbyteros viginti octo, diaconos duodecim, Episcopos per diuersa loca quinquaginta aduos. Qui etiam sepultus est via Tiburtina in cryota iuxta corpus B. Laurentij, quinto Kalend. Aprilis. Cessauit Episcopatus eius dies viginti duos. hæc ibi.

Ad postremum verò illud de Sixto dicere non omissimus, eadem ipsum passum esse post mortem, quæ pertulisse diximus Sixtum itidem Romanum Pontificem atque martyrem: etenim sicut eius nomine prodijt editus ab Originistis (vt dictum est superiùs auctoritate S. Hieronymi) liber Sixti siue Sexti Pythagorici, ita nomine Sixtini non ab alijs quam à Pelagianis scripta fuere tria volumina, primum de Diuinitijs, secundum cuius est titulus, De malis Doctoribus & operibus fidei, & iudicio futuro, tertium verò de Castitate: quæ quidem Pelagianis esse recitata, accuratus lector inueniet, modò calleat superiùs recitatas Pelagianas sententias. Dolui vehementer, naud pridem eadem opuscula absque diligentiori consideratione eodem nomine Sixti Romani Pontificis esse iusta.

Quis, rogo, antiquorum, harum scriptionum auctorem Sixtum Papam aliquando dixit, vel nutu saltem ostendit, aut quoquo modo in leuem suspicionem induxit? cum præsertim Gennadius horum temporum scriptorum Ecclesiasticorum exactè catalogum texens, & de Sixti Papæ epistola ad Nestorium mentionem habens, nequicquam scriptorum huiusmodi Sixto tribuat: haud enim ipsum præterisse potuere, quæ à tanto auctore edita essent. Vel quomodò valuit ipse Sixtus Pelagianorum accerrimus hostis, & eius hæresis (vt auctore sancto Prospero dictum est) vltimus profligator, Pelagianæ hæresis consentientia conscripsisse? Habeat Solaninus solus ipse sibi quæ Sixti Papæ nomine typis mandauit opuscula; immo nec vnus ipse professione Catholicus tam insigni honestata nomine venena bibat de calice aureo Babylonis: aureum dixerim, quod complura habeat Catholica fidei consentientia, vt mos est omnium hæreticorum mortifera melle delibuta propinare. Sensit hoc ipsum, & doluit mecum vehementer, atque ex alto ingemuit pectore Lindanus Episcopus Gandauensis, vir doctissimus, profligator hæreticorum, & norma Orthodoxorum Antiflitium, cum ante annos circiter octo, ipso initio sedis Sixti Papæ Quinti, Romæ esset, & ex more de re litteraria contingeret vna simul miscere sermones; haud æquo animo ferre valens, sub falso nomine tanti Pontificis, Pelagianorum factus esse suppositos.

Sed ne quali aërem verberantes pugnare, videamur, satis erit ad institutum pauca ex tribus libris illis hic in

Antiq. Inscr. in Ap. pend. pag. 1170. n. 7.

Antiq. in scr. Apped. pa. 1174. nu. 7.

* f. EPHEST

RELIGIO SA MONV MENTA SIXTI PAPÆ ET VALEN. IMP.

VI. SIXTI PAPÆ NOMINE SVPOSITA SCRIPTA PELAGIANA.

VII.

VIII. PELAGIA

NISMI
NOTAN-
TVR.
PRIMILI
BRI PELA
GIANIS-
MI.

medium afferre, quæ ex Pelagianis prodire fontibus Catholicis dogmatibus intelliget. Quid enim integro libro illo de Diuitijs conatus est auctor, nisi ostendere, diuitem hominem ex Deo non esse? contra Diuinæ planè Scripturæ testimonia, quibus dicitur: *Diuitem & pauperem fecit Deus.* & in cantico Annæ: *Dominus pauperem facit & ditat.* ex multis namque inuenies eundem auctorem vel probare, impossibile esse diuitem hominem Dei præcepta seruare: immo & omnes etiam filios & filias habentes, diuitias teneri profundere, & reddi pauperes, si velint salui esse, pluribus docet. In his, inquam, cum toto illo libro versetur auctor, quis non intelligat spirare Pelagiū, cuius inter alia hæresum capita (vt dictum est) illud erat, non posse saluari diuitem, nisi omnia sua pauperibus eroget? Sed etsi possent ea cuncta ad aliquem Catholicum sensum quomodocunque pertrahi: decuisset ne tempore huius emergentis hæresis Romanum Pontificem, etsi non eadem expresse, illis tamen affinia & confinia, absque suspitione hæresis Pelagianæ, nullâ facta eius abrogatione, tractare?

IX.
PELAGIA
NISMI SE
CVNDI
LIBRI.

Sed & in secundo libro ita rectâ incedit viâ dum differit opera esse necessaria ad salutem, vt tamen ad postremum sese auctor prodar Pelagianum, cum omnia libero arbitrio tribuat, & gratiæ nihil concedat, atque illis ipsis vtatur verbis quibus Pelagiani Catholicos perstringere consueuerunt, nimirum vbi ait: *Et vt breuiter cuncta perstringam, quando cuiuscunque criminis vel peccati reus quietâ mente suscipiet malum suum voluntatis esse, non necessitatis, & arbitrio scribi, quod illi imputatur naturæ?* Catholicos quidem fugillans, qui naturam ex originali peccato corruptam asserunt. Quid præterea toto eo disputationis anfractu demonstrare conatur, quam hominem esse sine peccato, possibile fieri? Et quis ignorat, assertiones has esse Pelagij, impugnatas iam mille locis à S. Augustino, sancto Hieronymo, Prospero Aquitano, & alijs?

X.
a Mat. 15.
PELAGIA
NISMI
TERTII
LIBRI.

Rursum verò in tertio libro qui inscribitur de Castitate, quomodò se aduersarium gratiæ exhibeat auctor, vel ex verbis illis intellige, dum Matthæi a locum illum explanans: *Non capiunt omnes hoc verbum, sed quibus datum est.* istud ipsum tribuens ipse omnino liberæ hominis voluntati, subsannat eos qui ex Dei gratia donum illud prouenire contendunt, hæcque ait: *Nolo sic intelligas dictum: Non omnes capiunt hoc verbum, sed quibus hoc datum*

est: quasi castitatem non nisi illi possideant, quibus etiam non volentibus, & fatali (quod aiunt) necessitate collata sit: ne & gratiosum Deum status, & castitatis premium tollas. Erant planè huiusmodi Pelagianorum cauilli, & in Catholicos infusa notæ calumniæ, vt dum hi absque diuina gratia consequi castitatem minimè fas esse hominibus dicerent, illi eos fatalem virtutibus adipiscendis necessitatem imponere subsannarent. Et inferius, cum illud Pauli ad Corinthios explicat: *Vnusquisq; proprium donum habet à Deo.* subdit ipse: *Proprio scilicet voluntatis.*

Sed quid in his diuitijs immoramur? Vel hoc vnum tibi satis sufficere potuisset ad perspectam hominis Pelagiani cognitionem, quòd cum videas tribus illis libris auctorem versari in operum commendatione, numquam meminit diuinæ gratiæ, vel minimum quid ei tribuit, sed libero tantum arbitrio omnia: vt non nisi Pelagianum loqui, vel furdus intelligat. Insuper & in illo absolutissimus detegitur auctor Pelagianus, quòd ex doctrina Pelagij differentiam ponat inter beatorum vitam æternam, & regnum cælorum: dum in libro de Castitate sic prædicat castitatem, vt derogat matrimonio, cum vxoratos negat gloriam cælestem consecuturos, fructuosos tamen vitæ beatæ, si cætera mandata seruent. sed accipe quàm disertis verbis hæc prædicet: *Quid ergo (inquit) damnauit Dominus nuptias? Absit: sed tantum regni gloriam illis, non vitam (si tamen omnia mandata seruauerint) denegasse censetur.* Cum hæc igitur & alia misceat Pelagianus auctor, è Pelagianis prauis sententijs mutuatus: à tanta ignominia vindicandus est Sixtus Pelagianæ hæresis indefessus & validus oppug-nator.

XI.
AUCTOR
PATENTIS-
SISIMVS
PELAGIA-
NVS.

Sed iam sine tanti Pontificis, finem & nos to mo huic quinto loco & tempore congruo, imponamus; post Sixtum, sextum auspicatori ab ipsa Magni Leonis Papæ creatione volumen. Faue tu nobis, lector, precibus, & pijs votis aspira: vt eadem felicitate quâ quinque tomos ab-soluimus, qui sunt reliqui consummemus. Sed ad gratias agendas ei, à quo cuncta hæc nostra dimanant, oratio feex more conuertat.

* *
*

XIII.

a1. Reg. 1.
PERORATIO CVM GRATIA RVM ACTIONE.
b1. sa. 46.

A

CCEPTVM tuo favore, conceptum tuis precibus, Dei Genitrix, quantum hunc partum, pro gratiarum munere, ut Anna a Samuelem, ad te ipsam, viuum Dei tabernaculum, affero: tu vero offeres ipsum Deo, illud simul cum ipsa prae miraculo cocinens: *Sterilus peperit plurimos.* quanta iam me aucto prole, cui nec spes erat potuisse vel vno germine fecundari. Vnde mihi etiam prae stupore in propheticum b illud sit erumpendum: *Quis mihi genuit istos? Ego sterilis & non pariens: & istos quis enutrit? Ego destituta & sola: & isti vbi erant?* Totum id muneris tui atque gratiae, fecundissima Virgo. Adijce vero, ut quinto oblato tomo rependas quae in eodem quinario numero mirifice noscuntur impleta, nempe cum quinque ordeaceis panibus e pueri angusto sinu perceptis sequentem se Dominus numerosam multitudinem pavit, & satiatis ex illis quinque millibus hominum, iidem redun-

c Ioan. 6.

dârunt in duodecim cophinos fragmentorum: atque etiam cum puer Dauid, quinque lapidibus in pera positus, insultantem Dei agminibus hostem occidit, & vno prostrato, omnes pariter victi sunt Philistaei. Concessa sunt tam grandia pueris, quod infirma mundi, ut confundat e fortia, Deus eligere consuevit. Sum quidem & ego (dicam cum Salomone f) puer paruulus ignorans introitum & egressum meum. Accipere igitur merear concessa pueris: ut munera ista nostra, dona tua Deo oblata, sua ipse benedictione multiplicet, & aucta in aeternum permanens conferuet, futura ipsa in Ecclesia cibus & arma, quo fideles alantur, atque hostes perfidi debellantur. Ad postremum vero illud adiunge, ut tanquam vnus ex Domini paruulis g, sim consecutus vitam aeternam, gratia Domini nostri Iesu Christi, qui cum Patre & Spiritu sancto vituit & regnat in saecula saeculorum. Amen.

d1. Reg. 7

e1. Cor. 1.
f3. Reg. 3.

g Luca 18

* *
*

ANNALIUM TOMI QVINTI FINIS.

I N D E X

IN TOMVM QVINTVM ANNA-
LIVM ECCLESIASTI-
CORVM.

In quo prior numerus Annum Christi, posterior numerum
marginalem designat.

A BACCVH Propheta ossa quando inuenta. a. 406. n. 56.	Accusationes contra Antonium Episcopum Ephesinū. 400.74	Ætius in ordinem redactus ad Hunnos confugit. 432.90
Aberius cum Leontio legatus ex Concilio Armeniæ ad Proclum. 435.5	Accusatores Ioannis Chrysofomi. ibid.72	Ætius superat Burgundiones & Armoricos. 415.15
Abibus filius Gamalielis. 414.9	Accusationes contra Ioannem Chrysofomum 403.6.& 16. numero viginti nouem accusationes. ib. alia sexdecim accusationū capita ingesta ab Acacio. ib. 17. q. u. vere fuerint in Ioannem accusationes. ibid. 20. & 21	Africa quando p̄mū audiit Pelagij hæresim. 412. 20. 21
Abolutio condemnati Episcopi facta esse debet à maiori numero, quam fuerat damnatus Episcopus. 404.10	Acephalorum hæreticorum origo. 433.21	Africa depascuntur Vuandali. 428.12
Abundantius Exconsul relegatus. 395.26	Achemenidæ Persarum nobilissimi. 420.29	Africa frumentum retinens Romam fame cruciat. 410.7
Abufus quamplures in Africanam Ecclesiam irrepentes S. Augustinus abstulit. 418.32.33.34.35	Acta martyrum Anaunenſium. 400.2. & 9	Africanam inuadunt Vuandali. 427. 8. & 428.1. eam vastant vndique. ibid.
Acacius Amida: Episcopus charitate debellat Persas. 420.30	Acta publica Donatistarum perquirit iussa à Iudicibus 401.10. & 11	Africa cur dedi Vuandalis meruit. 428.2. & 9
Acacius Amida: Episcopus ornamenta ecclesiæ distrahit pro redimendis hostibus. ibid.	Acta publica Maximianistarum cum Donatistis perquiri mandata. 401.9	in Africa plures erectæ ecclesiæ in honorem S. Stephani protomartyris, in quibus eius reliquæ collocata. 416.17
Acacius Beræensis accusator Ioannis Chrysof. ib. 17. & 19	Acta publica contra Ioannem Chrysofomum confecta ad Innocentium Papam missa. 404.36	Africa prouinciæ diuisa à Genesico. 439.30
Acacij martyris templum inuisit Arcadius Imperator. 407.32	Acta Synodi ad Quercum. 403.16. & 17. ex Photio depropta qualia sunt. ibid. 21. & 23	Africanam cladem deplorat Augustinus obsessus Hippone. 430.77. & 78
Acacius Beræensis Episcopus cum collegis legatus Romam mittitur pro conciliandis discordijs Antiochenis. 398.79	Acta publica de quæstionibus habitis à Iudicibus in causa Chrysofomi allata Romam ad Innocentium Papam. 404.71	Africanæ Ecclesiæ abundare cœpit monachis. 395.49
Acacius Beræensis cum Seueriano & Antiocho Episcopis conspirat contra Ioannem Chrysofomum. 403.3	Acta publica Collationis vt publicè exponerentur, petiti Augustinus à Marcelino Iudice. 412.5. & 6	Africanæ Ecclesiæ Primates. 397.51. & 52
Acacius Beræensis accusator Ioannis Chrysof. ib. 17. & 19	Acta publica controuersie Paulini cum Cælestio habite. ibid. 22. & 24	Africanæ Ecclesiæ bello Gildoniano dire afflictata. 398.40
Acacius Beræensis cum collegis viget Arcadium contra Ioannem. 404.39	Acta Romani Concilij de causa Sixti Papæ accusati à Basilio. 433.31. quæ venora probentur. ibid. 37	Africanæ Ecclesiæ pace rescriptum dedit. Honorius Imp. ibid. 22. & 23
Acacius Beræensis iam senex erat tempore obitus Ioannis Chrysofomi. 408.37	Acta de condemnatione Polychronij omnino spuria. ibid.	Africanæ Ecclesiæ vexata à Circumcellionibus. ib. 24. & 25
Acacius Beræensis qualiter admittendus ad Catholica communionem, Innocentius Papa monet Alexandrū Episcopum Antiochenum. ib.	Actio Concilij Ephesini prima. 431.52.56.57.58	Africanam Ecclesiam peruadunt Massaliani hæretici. 398.71
Acaciū Beræensem litteris admonet Innocentius Papa. ib.	Actio Concilij Ephesini secunda. ibid. 59.60	Africanæ Ecclesiæ legationem mittit ad Honorium Imperatorem aduersus Gentiles infestantes Christianos. 399.76
Acacius Beræensis Iudex in causa Ioannis Chrysofomi 404. 10. impellit idem Arcadium contra Ioannem. ibid.	Actio tertia Concilij Ephesini. ibid. 73	Africanam Ecclesiam Catholicam infestantes cohibere pena librarum quinque auri. ib.
Acacij Beræensis clerici cum militibus irrumpunt in ecclesiam noctu. ib. 17	Actio quarta eiusdem in aduentu legatorum. ibid. 80	Africanæ Ecclesiæ laborat magna clericorum penuria. ib.
Acacius Beræensis iungitur scelestissimo Porphyrio ibidem. 49	Actio quinta Concilij Ephesini. ibid. 82	Africanæ Ecclesiæ quæritur ut clerici à Romana & Mediolanensi Ecclesijs. 401.5. & 6
Acacius Beræensis & collegæ hostes Ioannis Chrysofomi legationem mittunt ad Innocentium Papam, sed rejicitur. ibid. 74.75.76	Actio sexta Concilij Ephesini. ibid. 87	Africanæ Ecclesiæ vnionem & pacem procurat Anastasius Papa. ib. 9
Acacius Beræensis præcipuus persecutor Ioannis iugulatus ab Ildoro Pelusiota. 407.18	Actio septima Concilij Ephesini. ibid. 90	Africanæ Ecclesiæ iterum à Donatistis exagitata. 410. 53 & 54
Acacius Beræensis in omnibus paruit Innocentio Papæ. 408.38. 19	Actio octaua eiusdem Synodi. ibid. 91	Africanæ Ecclesiæ acceperunt reliquias protomartyris Stephani ab Orosio. 416.16. & 17
Acacius Beræensis accipit litteras à Theodosio de pace ecclesiæ. 432.47	Actio nona Synodi Ephesinæ, in qua actum de damnatione hæresis Pelagianæ. ibid. 98	Africanæ Ecclesiæ laborat in Pelagianis destructis. 419.57
Acacius Beræensis admonetur à Cyrillo de Nestoro. 430.29	Actiones reliquæ Synodi Ephesinæ incerta. ibid. 101	Africanæ Ecclesiæ persecutione Genesici Regis concussa. 437.1. & 2
Acacius Beræensis fauit Nestorio. 430. 30. eius simulata studia. ibid. 31	Acta Collationis recitata annis singulis ante Pascha. 412.8	Africanæ Ecclesiæ legit passionem martyrum. 419.96
Acacius Beræensis laborat pro Schismaticis & Nestorianis. 431.126. etas ipsius. ibid. 127	Acta Concilij Diophysitani quæritur ab Augustino. 415.53	Africanæ Ecclesiæ quæ passa, capta Carthagine. 439.30. 31
Acacius Beræensis absens suas vices delegauit Paulo Emeſeno in Synodo Ephesina. ibid. 126	Acta Concilij Cathaginenſis contra Pelagium. 416. 6. & 8	Africani Episcopi inuident Valerio Episcopo Hipponensi de S. Augustino. 395.31. & 32
Acacius Beræensis scribit contra Cyrillum & Memnonem ad Theodosium Imperatorem. ibid.	Acta electionis Eradij in coadiutorem & successore Augustini. 426.6.7. & 9	Africani Episcopi frequentant Paulinum Nolanum legationibus. ibid. 41
Acacius Melitenus orans in Synodo vaticinatur de futura pace. ibid. 145	Adamantius ex Iudeo Christianus. 415.43	Africani Episcopi quos titulos respiciunt, & quare. 397.49 & seq.
Acacius Episcopus Melitenus calumniam patitur hæresis Theopaschitarum. ibid. 163	Adelphius Episcopus Cucusi. 404.105	Africani Episcopi consulunt Siricium Papam. ibid. 53
Acacius Episcopus Melitenus accipit litteras à Cyrillo. 433.5	Adelphij Episcopi: visio de Ioannis Chrysofomi gloria qualis. 407.34	Africani Episcopi quos titulos respiciunt, & quare. 397.49 & seq.
Acacius Episcopus Melitenus exclamat cōtra libros Theodori Mopuesteni. 433.2	Adrumetini monachi disensionibus agitati ob quæstiones de libero arbitrio. 418.30	Africani Episcopi agunt de tollenda idololatria. ibid. 5
Acacius Episcopus Melitenus clarus in Concilio Ephesino. 431.37	Aduentus Domini ad iudicandum proximis existimatus. 419.106	Africani Episcopi eleticos in Africam mitti rogant Anastasium Papam. 401.6
Acclamationes populi Hipponensis in electione Eradij. 426.9. cum eum successorem sunt sortiti. ibid. 12	Aduri in Africa Memoria S. Stephani erecta. 416.18. & 24	Astolas Episcopus Carthagenensis. ibid. 11
Acclamationes erga Cyrillum tempore pacis. 432.77	Ægypti monasteria inuasa à barbaris. 410. 55	Africa vexata à tyronibus. 403.31
	Ægyptij & Hebræi sacerdotes Reges habuere. ibid. 86	Africani Episcopi pacificè conueniunt Donatistas. ibid. 37. & seq.
	Ægyptiorum mensium ratio. 432.75	Africani Episcopi legationem mittunt ad Imperatorem pro Donatistis. ibid. 47
	Ælia nobilissima Gazensis femina curatur Dei virtute. 398.110	Africani Episcopi Catholici quid petant ab Honorio Imperatore contra Donatistas. 404.124. & seq.
	Æmilius Episcopus Beneuentanus legatus Constanti-nopolim ex Romano Concilio cum collegis. 405.74	Africani Catholici quanta dira passi sint à Donatistis vnitatem refugientibus. 405.37
	Æmilianus Episcopus interfuit Concilio Teleptensi. 418.21	Africani Episcopi agunt de conciliando Innocentio Papa Theophilo Alexandrino. 407.5
	Æneas Gazensis Episcopus. 398.97	Africani Episcopi veniunt ad Collationem Carthagenensium eorum numerus. 411.5. & seq.
	Ætij proditio detecta in Bonifacium. 428.14	Africani Episcopi agunt de modestia laudata. ibid. 6. & 7
	Ætius vincit Francos. ib. 15	iporum promissio liberalis facta Donatistis ib. 8. eorumdem humanitas erga eosdem. ibid. 9
	Ætius barbarorum ductor contra Occidentale Imperium. 425.4. composuit res cum Imperatore. ibid.	
	Ætius occidit Felicem Magistrum militum. 426.27	
	Ætius columnis vrget Bonifacium Comitem. 427.1. & 2	

afri canorum Episcoporum litteræ ad Marcellinum ante Collationem. ibid. 11	alarius remeant ad Vrbis obductionem. ibid.	alarius velamina quo honore sint habenda. 412.42
africani Episcopi quanta spondeant Donatistis. ibid. 12	alarius Attalo abrogandum curat Imperium. 410.9	aman historiam Iudæi in opprobriū Christianæ religio- nis representabat. 408.29
africani Episcopi nominant Donatistas fratres. ibid. 23	alarius Placidiam vice obsidis tenet. ibid. 9	amandus Burdegalensis Episcopus conferuator scripto- rum S. Paulini. 431.198
africani Episcopi expeierunt publicam Collationem ab Honorio cum Donatistis. 410.51	alarius sacra vasa basilicæ S. Petri cum honore reportan- da curavit. ibid. 23	amantius cubicularius Eudoxiæ Augustæ. 401.20. curat negotium Porphyrii Episcopi Gazensis. ibid. 21
africani Episcopi septem ex omnibus delecti ad dispu- tandum cum Donatistis. 411.16	alarius à Deo in Vrbem immisus ob Gentilium deorū cultorum cladem. ibid. 34	amantius cubicularius Augustæ insignis pietatis vir ex- petijt peregrinari Hierosolymam. 401.31
africani Episcopi reclamant ob licentiam concessam Do- natistis suo ipsorum arbitratu viuendi. 410.48	alarius rem bellicam imprudenter agit. ibid. 45	ambrosius orans exauditur aduersus violatores Ecclesia sticæ immunitatis. 396.1. & 2
africani Episcopi præcauent ne Pelagius absolutus in Cō- cilio Palæstino reciperet ab Innocentio Papa. 416.7	alarius recedens ab Vrbe graffatur in Campaniam. ibid.	ambrosius curat seruum Stilichonis arreptum à dæmo- ne. ibid.
Africani Episc. excitati ab Orosio cōtra Pelagiū. ib. 4. & 5	alarius loco hostium habuit qui extra ecclesias inuenti sunt. ibid.	ambrosius quid cum Frigidide Regina Marcomannorū. ibid. 3
africani Episcopi quàm mansuetè egerint cum Donatistis se ipsos interimentibus. 414.7	alarius religione Honorij Imperatoris fugatur ab Vrbe. ibid. 49. & 51	ambrosij obitum quæ præcesserunt. 397.26
africani Episcopi scribunt ex concilijs Carthagenensī & Mileuitano ad Innocentium Papam contra Pelagi- um. 416.10. & 11	alarius ante obitum pacem cum Honorio iniit. alarij obitus. ibid.	ambrosij vltima scriptio. ibid.
africani Episcopi delegant S. Augustino opus, vt scribat contra Pelagianos errores. ibid. 15	albina cum Melanijs recedit ab Vrbe. 408.44	ambrosio psalmum explicanti lux missa cælitus affuit. ib.
africani Episcopi non negarunt appellandi ius ad Aposto- licam sedem. 419.74.75.82	albina duæ diuicæ. ibid.	ambrosio non semper dictabat, sed manu scribebat. ibid.
africani Episcopi conuicti ex suis ipsorum scriptis. ib. 91	albina cum socijs Carthaginem nauigat. 409.16. inde Ta- gastam. ibid. postea Hipponem. ibid. 17	ambrosio clare studet visionem. ibid. 27
africani Episcopi legationem mittunt in Orientem. ibid. 96. & 97	albina pro Albino, locus Piniani. ibid. 16. & 17	ambrosij Notarius testis visionis. ibid.
africani Episcopi scribunt ad Zosimum querentes de admissis Pelagio & Cælestio ad audientiam. 418.3. & 4	albina scandalum passā ob vim illatā Piniano. ib. 18. & seq.	ambrosio commendati filij à Theodosio. ibid.
africanos Episcopos Honorius vocat ad Synodum. 419. 20. & 23. eos reuocat, sedatis iam rebus. ibid. 36	albinus pro Albina. 419.103	ambrosio non abstitit vigiliarum vsum. 406.49
africani Episcopi quomodo tumultuati occasione appel- lationis ad Rom. Pontificem. ibid. 68	alimus libros canonicos numeravit. 405.63	ambrosij doctrina diuina testificatione cōfirmata. 397.28
africani Episcopi consulunt Augustinum, an fugiendum tempore Vandalicæ persecutionis. 418.10. & 11	alemanni cum alijs barbaris Gallias depascuntur. 407.42	ambrosio ægrotante quid Stilicho. ibid. 29
africani Episcopi frequenter appellare consueuerunt ad sedem Apostolicam. 419.76. & seq. Item 91	alemannorum Rex à S. Germano repressus. 435.18	ambrosij extrema verba ab Augustino laudata. ibid.
africani Episcopi nauibus impositi expulsi, ad Campani- litru deducti. 439.31	alemanni ab Aëtio permitti graffari in Gallias. ib. 15. cur- rit S. Germanus legatus. ibid. 18	ambrosij vita pendere statum Italij. ibid. 30
africanæ prouinciæ suppeditant frumētum Vrbi. 398.45	alexander Apameæ Episcopus cum Alexandro Hierapo- lis premisus à Ioanne Antiocheno Episcopo. 431.40.	ambrosij ætas. ibid.
africanis idololum, Cælestis dictum, prostratum cum tem- plo. 399.58	& seq. Nestorianus. ibid. 70	ambrosio secreti loquentes audit. ibid.
africanarum cloacæ libidinum per Vuandalos expurga- re. 428.60	alexander Episcopus Basianopolis exceptus à Synodo cō- municatione peregrina. ibid. 39	ambrosio moriturus accipit Corpus Domini. ib. 31
africanorum immania peccata. ibid. 4. & seq.	alexander Hierapolis præmissus à Ioanne Antiocheno Episcopo. 431.33. idem Nestorianus. ib. 70	ambrosio spiritum Deo reddit. ib. 31. tempus obitus. 27
agapetæ virgines prohibentur habitare cū clericis. 398.82	alexander martyr cum socijs sub Honorio Imperatore. 400.2. & seq.	ambrosio defunctus torquet demones. ib. 32
agapetæ Macedonianus redit ad fidē Catholicā. 410.68	alexander & Minerius à Gallis scribūt ad S. Hieronymū. 406.38	ambrosio post obitum apparuit multis. ibid. 33
agiomachi perstringuntur ab auctore. 416.27	alexander creatur Episcopus Antiochenus post Porphy- rum. 408.31. & seq. eius laudes. ibid.	ambrosio Florentina post obitum visus. ib.
agricola Præfectus Prætorio quid contra Pelagianos. 420.4	alexander agit de pace Ecclesiæ Antiochenæ. ibid. 32. & 33	ambrosio superat Radagobitum & Gildonem. ibid.
agricola Pelagianus Episcopus Britanniam hæresi Pela- giana infect. 429.1	alexander Antiochenus Episcopus quid Constantinopo- li pro restituendo Ioannis nomine conatus sit. ibid.	ambrosio detrahentes poema graui à Deo puniti. ib. 34
agrippinensis ciuitas excita à barbaris. 407.45	alexander Antiochenus Episcopus moritur. 411.71	ambrosij vita ab auctore scripta, & Sixti Papæ iussu edita. ibid. 38
agrorum lustratio Gentilitio ritu. 400.55	alexandrina Synodus sub Cynilio aduersus Nestorium. 430.50	ambrosij scripta deperdita. ibid.
alani cum Vuandalis Gallias depascuntur. 407.42	alexandrina vidua accusat Ægypti Præsidem & nomina- ta Callitrope. 401.60. & 61	ambrosij sermones multiplices. ib. 39
alani cum alijs barbaris inuadunt Hispanias. 409.37	alexandrinorum acclamationes tempore pacis inite cum Orientalibus. 432.76	ambrosij nomine multa feruntur scripta. ib.
alani commixti Vuandalis depascuntur Africam. 430.76	alexandri Christiani quid passi à Iudæis. 415.41. & seq.	de ambrosio Hieronymus cur iudiciū suspēdit suū. ib. 40
alani in Gallias erumpunt. 406.37. & 53	alexandri tumultus propter Origenistas. 399.40. & 41	ambrosio praesto ex Mascizeli aduersus Gildonem pu- gnanti. 398.53
alani vocantur à Ruffino Præfecto. 395.12. & 13	alexandri Episcopi soliti nunciare quolibet anno diem Paschæ. ibid. 52	ambrosio monachus Origenista profectus Constantinopoli- m cum suis. 399.47. 400.51
alarius Rex Gothorum vocatur à Ruffino Præfecto in cladem Imperij. ibid. 13	alexandri Episcopi totius Orientis sibi præfulatum ven- dicant. 439.4	ambrosio monachus Origenista quando mortuus & fallo illi tributa miracula. 403.21. & 22
alarius vastat Græcias, Athenas excidit. ibid. 16	alexandri Episcopi vendicant sibi ius in electione Epi- scopi Constantinopolitani. 398.23	ambrosius monachus caput percutit Oresis Ægypti Præfecti & dat ipse penas sceleris. 415.43. & seq.
alarius descendens in Italiam apud Pollentiam vinci- citur. 403.50	alexandrinorum & antiochenorum Episcoporum vetus altercatio directis causā. 431.70	ambrosii corpus reconditum. 400.48
alarij timore, vrbis muri instaurati. ibid.	alimenta confessoribus præstanda. 398.75	ammonius metro cecinit historiam Gainæ. 410.9
alarij transfusus Istrianus. ibid. 51	alypius Episcopus Tagastensis donat libros Augustini cō- tra Manichæos scriptos Paulino Nolano. 395.36	amphiloichius libros canonicos numeravit. 405.63
alarij cupidi diffimus Vrbis. ibid. 53	alypius excusat Episcopos Numidicæ. 403.35	ampulla sanguinis S. Stephani cum fragmine ossium per Gaudiofium Episcopum translata Neapolim. 416.20
alarij conspirant Gentiles Romani. 410.2. & 3	alypius que passus ab Hipponensibus. 409.19. & 20	anabaptistas Theodosius seuerè punit. 413.28
alarius rursus Romam obsidet. ibid.	alypius subinfensus Augustino. ibid. 26	anastasius Papa succedit Siricio. 398.2
alarius Dux exercitus creatus ab Attalo Imp. ibid. 4	alypius excipit Pinianum cum Albina & Melanijs. ibid. 16 & 17.	anastasius Papa accerit⁹ vindex fidei Orthodoxæ. 397.22
alarius cupidi diffimus Vrbis. 408.7	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasius Papa exurgit contra Origenistas. 398.3
alarius penfium effit aurū à Romanis pro pace. ib. 9. & 10	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasius Papa fauet S. Paulino. 398.12
alarius obsidet Vrbem. 409.1	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasia Papa quando damnat Origenistas. 399.53
alarius pacificetur cum Romanis obfessis. ib. 2	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasia Papa iudicat oculos Origenistas. 400.23
alarius potitur Vrbe. 410.16.19. & seq.	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasia Papa promulgat decretum damnationis erro- rum Origenis. ibid. 32
alarius quo die in Vrbem ingressus, deque tempore ca- ptæ Vrbs. ibid.	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasia Papa scribit epistolas ad vniuersas Ecclesias de damnatione Origenis errorum. ib. 34. & seq.
alarius mira celeritate Vrbem inuasit. idid. 21	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasia Papa epistolam dedit ad Chromatium Episco- pum Aquileiæ de damnatis Origenistis. ibid.
alarius in deprædatione Vrbs consultum voluit eccle- sijs. ibid. 23. & seq.	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasia Papa epistolam dedit ad Venerium Episcopū Mediolanensem de Origenistarum damnatione. ibid.
alarius testatus, numine impellente, se ad Vrbis excidiū venisse. 409.9.	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasia Papa Ruffinum Romam ad dicendā causam vocat. 401.1
alarius, accepto auro, adhuc hostis perseuerat Romani Imperij. ibid.	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasia Papa Ruffinum damnat. ibid. 4
alarius conuenitur à legatis ab Vrbe missis pro pace. ib.	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasia Papa sollicitus pro Africanis Ecclesijs. ib. 7
alarius iniquus pacis conditiones offert Honorio Impe- ratori. ibid. 11	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	anastasia Papa curat vniōnem Ecclesiæ Africanæ. ibi- dem. 9
alarius mittit Episcopos ad Honorium pro pace. ibid.	alypius vnus ex septem Episcopis delectis ad disputandū cum Donatistis in Collatione. 411.16	

Anastafius Papa rogatur indulgere Episcopis Donatistis ibid. 11	Ioannem.	10. 14	apertius Episcopus in Syria vna cum alijs monet Nestorium scorigere.	430.42
Anastafius Papa induiget Donatistis reuerti volentibus ad vnitatem Catholicam. ibid. 14	Antiochus Ptolemaidis iungitur sceleratissimo Porphyrio sedis Antiochenae inuasi.	ibid. 59	aprianus Romanus faret Rufino Aquileienti.	400.31
Anastafij Papa epistola ad Ioannem Hierosolymitanum de Rufino. 402.26	Antiochia accellione aucta pomeroiorum. 439.8. & 9	395.14	aque ad baptisimi ministerium sponte seatur. 417.54. & seq. ipsum in Lucania & alijs in locis. ibid.	
Anastafij Papae obitus, anni sedis. ibid. 42	Antiochena synodus sub Ioanne Episcopo, in qua damnatur Nestorius. 432.54. & 55	431.59	aquila volans visâ super caput Marciani postea Imperatoris. 431.59	
Anastafij Papae res gestae atque decreta. ibid. 42. & 43	Antiochena Ecclesia schisma antiquum sublatur. 408.32	408.32	aquis Tibiltanis Memoria S. Stephani erecta. 416.18. & 24	
Anastafij ordinationes. ibid.	Antiochenam Ecclesiam à Nestorio liberare fatagit Caesarius. 432.15	432.15	aquitania scatenis fordibus peccatorum. 406.54	
Anastafij sepultura. ibid.	Antiochenorum & Alexandrinorum vetus contentio dicecelsis causa. 431.69	431.69	aquitania prouincia excelsa à barbaris. 407.42	
Anastafius laudatissimus Pontifex. 403.37	Antiocheni clerici transfigrant ad Ioannem Chrysofostomum, ne Porphyrio communicent. 407.7	407.7	aquitaniae clades illata à barbaris, & causa. 412.35	
Anastafius Papa Concilij Carthaginensis Constantino. 428.37. & 38	Antiochena Eudoxiam statua honorarunt. 439.6	439.6	aquitani Episcopi qui hoc tēpore sanctitate claruerūt. ibid.	
Anastafij Syrus propugnator Nestorij. 431.97	Antiochena Ecclesia pace fœderata, receptis clericis Paulini & Euagrij Antiochenorum Episcoporum. 408.38	408.38	arabibus oppidum Armeniae, in quod translatus Cucufio Ioan. Chrysofostomus exul. 405.5. & 6	
Anathematismi Cyrilli ex Concil. Alexandrino. 430.56	Antiocheni Episcopi, post Flavianum Porphyrum, post hunc Alexander, post Alexandrum Theodotus. 411.71. post eum Ioannes, inde Domnus. 436.12	411.71	arabissis Episc. Treius amicus Chrysof. arae deorum iustis demoliri. 408.25	
Anatolius in Arcadiū illatū ab Innocentio Papa. 407.23	Antiochena Ecclesia laborat diuturno schismate. 398.79. & 80. quando Romanæ Ecclesiae reconciliata. ibid.	398.79	arabonensis martyrio Acacij consecrata. 396.7	
Anatolius causa Ioannis Chrysofostomi in Galliam cecellit. 406.21	Antiochenum Conc. de libris Theodori. 435.10	435.10	arades à Gothicis excelsi. 395.15	
Anatolius Praefectus Orientis tēpore belli Persici. 420.32	Antiochenus Episcopus subijci volebat Alexandrino. 439.43	439.43	arcadia filia Eudoxiae Imperatricis. 404.12	
Anaunia vallis 400.4	Antiocheni accensū zelo iruunt in ædes Porphyrij sedis inuasi.	404.40	arcadius imperat. cum Honorio. 395.5	
Ananenses martyres quando passi. ibid. 2	Antiocheni Concilij Arianorum canon adductus contra Ioannem Chrysofostomum. ib. 10. & seq. reiectus in Concilio Sardiceni. ibid.	404.40	arcadius & Honorius commendati S. Ambrosio à Theodosio patre. ibid.	
Anconæ lapis, quo lapidatus est S. Stephanus, asseruatus. 416.16	Antiocheni Episcopi Constantinae ad Arcadium exhortatoria epistola ad martyrium. 437.3. & seq.	437.3	arcadius non indigni tūture. ibid.	
Andreas Episcopus Samofatenus iussus à Nestorio scribere contra Cyrillum. 430.61	Antoniū de Aquino bene meritis de Ecclesiastica antiquitate. 431.15	431.15	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Andreas Episcopus Samofatenus quando scriptis cōtra S. Cyrillum. 431.183	Antoniū Episcopus acernensis. 404.6	404.6	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Andreas pro mercede accepit Episcopatum Samofatensem. ibid.	Antoniū Ioannis Chrysofostomi studiosus extorris delituit. 406.20	406.20	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Andreas Samofatenus Episcopus Nestorianus defensor librorum Theodori Mopstuesteni, accusator Rabulae Episcopi Edessae. 435.4	Antoniū Episcopus Ephesi accusatur apud Ioannem Chrysofostomum. 400.73. & 74. accusatorum capita. ib. moritur. ib. 79. iudicata causa post mortem. ibid. 82	400.73	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Andreas monachus Caprarie insulae laudatissimus. 398.51	Antoniū Episcopi Fussalensis ordinatio facta à S. Augustino extemporanea. 424.4. eius crimina. ib. 6. & 7	424.4	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Andronicus sceleratissimus. 411.54	Antoniū Episcopi Fussalensis priuatur Episcopatu. ibid.	411.54	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Andronicus crudelium cruciamentorum auctor. ibid.	Antoniū Episcopi Fussalensis petulantia. ibid.	411.54	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Andronicus affigens sua edicta in foris. ecclesiae excommunicatur. ibid.	Antoniū Episcopi Fussalensis causa. 419.78. 79. & seq. quid de eo statuit Bonifacius Papa. ibid.	419.78	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Andronicus ecclesiasticæ immunitatis violator. ib. 51. & 52	Antoniū Episcopus Germanæ occisus à Macedonianis. 428.28. & 29	428.28	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Andronicus damnatur à Synodo. ib. 53. & 57	Aphraates anachoreta quid cū Anthemio viro illustri. 405.2. & 3	405.2	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Andronici Praefecti Lybie penitentia. ib. 58. & 59	Aphrodisius Tribunus Notarius missus ab Honorio Imp. Romam ob schisma abortum. 419.1. & 2	419.1	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Andronicus à tributu depositus per Synesium Episcopum. ib. 61. & 62	Aphronius mittitur Romam ab Honorio Imp. 11. & 12	411.12	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Angeli custodes iurium Episcopatum. 401.60	Apirij Africani presbyteri causa. ib. 50. & 70. eius confessio spontanea. ib. 72	401.60	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Angelus in habitu pastoris Asparem ducit. 425.2. & 3	Apinianus pro Piniano. ib. 103.	403.103	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Angeli custodiunt ciuitatem Constantinopolitanam. 400.44	Apollinaris haeresis redarguitur Theoph. 399.49	399.49	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Angelorum miriades assistunt incruento sacrificio. 407.16	Apollinaris haeresis aduersaria Nestorianæ. 428.41	428.41	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anianus pro Valeriano Pelagiano homine. 417.16	Apollinaristæ nominati Orthodoxi omnes à Nestorianis. 435.9	435.9	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anicij Romæ aegre passi Attalum regnantem. 410.4	Apollinaristæ ab Arcadio Imperatore exagitati. 397.57	397.57	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anicianas ædes Gothicis penetrauit. ib. 41	Apologia pro Origene à Rufino Romæ editur. 397.21	397.21	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Animaram origo vnde, antiqua in Ecclesia quaesita. 414.15. & 415.35. & 39	Apologia prima à S. Hieronymo quando scripta. 400.32	400.32	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anima immortalitatem quomodo Gennadius dicit. 411.68	Apologia Hieronymi contra Rufinum quando scripta. 402.31. & seq.	402.31	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anima immortalitas cum non sine titubatione à Christianis philosophis assereretur, quid Deus operatus sit, vt certior sententia fieret. ibid. 69	Apostata nominati quatuor praecipui aduersarij Ioannis Chrysofostomi. 407.18	407.18	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anyfius Thessalonicensis faret causa Ioannis Chrysofostomi. 405.19. & 22	Apostolorum dies Romæ celeberrimus. 398.12	398.12	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anthemius Consul vir laudatissimus. ib. 1. scribit ad eū S. Ioannes Chrysofostomus Cuesulo. ibid.	Apostolorum Petri & Pauli Memoria in villa Rufiniana. 403.12	403.12	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anthemius res gestae cum Aphraate sancto monacho. ib. 2	Apostolica sedes cum dicitur, per excellentiam intelligitur Romana Ecclesia. 416.11	416.11	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anthemius fidelissimus Imperator. ibid. 3	Apparitura militaris quando adhiberi solita ab Ecclesia Romana in executione sententiarum. 419.81	419.81	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anthemius tutor Imperij Orientalis. 408.3	Appellationes frequenter ad Apostolicam sedem tempore Augustini. ibid. 76. & 91	408.3	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anthemius Philippi nepos auo dissimilis. 405.3	Appellationum ad Romanos Pontifices occasione quomodo tumultuati sunt Episcopi Africani. ib. 68. & seq.	405.3	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anthropomorphitæ monachi falso eo nomine infimulati Catholici. 400.53. & 54	Appellatio Ioannis Chrysofostomi ad Romanum Pontificem. 404.20	404.20	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anthropomorphitarum haeresis in Africa pullulat. 420.10. & 11.	Appellationis ad Apostolicam sedem iuri Episcopi Africani non sunt refragati. 419.74	419.74	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anthropomorphitæ haeretici in Aegypto. 400.53. & 54	Appellationes frequentes ad Rom. Pontificem. 432.87	432.87	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Anthropomorphitas haeticos Theophilus exagitat suis scriptis. ibid. 56	Appellandi verus vsus ad sedem Apostolicam ab Augustino probatus. 419.75	419.75	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Antiochus Ptolemaidis apostata nominatus. 407.38	Appellatur Caesarius haeticus condemnatus Carthaginensium ad Rom. Pontificem. 412.25	412.25	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Antiochus Episcopus Ptolemaidis quid molitur contra Ioannem Chrysofostomum. 400.84. & 85	Appellatur Imperatorem Crispinus Episcopus Donatista. 403.44	403.44	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Antiochus Eunuchus Consul, & illius casus. 431.1. eius occasione lex est lata contra eunuchos. ibid. 2	Appellatur damnati haeretici & schismatici ad saecularem tribunal. 400.52	400.52	arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Antiochus qui laborauit in Codice Theodosiano. ibid.			arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Antiochus Ptolemaidis cum Seueriano & Acacio agit contra Ioannem Chrysofostomum. 403.2			arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Antiochus Episcopus Ptolemaidis accusatur Ioannis Chrysofostomi. ib. 17			arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Antiochus Ptolemaidis & Seuerianus Episcopi causa necis Ioan. Chrysofostomi. 407.7. & seq.			arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	
Antiochus Ptolemaidis rursus agit contra Ioannem Chrysofostomum. 404.12. impulsor Arcadij, vt expellat			arcadius suū Rufini concione accepit. ibid.	

dicata.	416.36	nem Chrylostomum agit.	403.19	attici cōmuniōne respicit legati sedis Apostolica. ib. 35
arcadius Imp. damnatum & in exilium missum Chrylostomum renocat ob tumultuantem populum.	403.26	arcadius presbyter Constantinopolitanus creatur Episcopus post relegatum Ioannem. 404.4. frater fuit Nectarii, homo ignauus.	ib.	attico communicare reuētes quanta passi sint. ib. 21
arcadius martyris Acaj inuisit templum.	407.32	arcadius communicationem relaxat Constantinopolitani ciues.	ib. 48. & 49	atticus cōmuniōne vitantes dirissima passi sunt. ib. & seq.
arcadius? immitit milites in cādidatos neophytos.	404.19	arcadio communicare reuētes dita patiuntur.	ib. 65. & 62	atticus excommunicatur ab Innocentio Papa. ib. 31
arcadius lege lata relaxat victos causa in cendij.	ib. 55	arcadio communicare reuētes dita patiuntur.	ib. 65. & 62	atticus nititur auxilio Arcadij Imp. 406.31
arcadius lege prohibet populi Constantinopolitani collegia.	ibid. 55	arcadio communicare reuētes dita patiuntur.	ib. 65. & 62	attici causam apud Innocentium Papam agit Maximianus Episcopus. 408.39 & 40
arcadius admonet per epistolam Honorij Imperatoris de rebus contra Ioannem Chrylostomum gelitis.	ib. 80. 84. & 85. alijs sepe litteris ab eo admonitis idem Arcadius.	ib. 92	405.29	atticus ciebraz ad Innocentium Papam legationes mittit, vt postulat solui. 408.42
arcadius legem fanxit cōtra eos qui cum Attico, Theophilo, & Porphyrio non communicarent.	406.32	arcadius non recipitur à Romano Pontifice Innocentio.	ibid. 79	atticus baptizat Iudæi paralyticum, & curat eum. ib. 30
arcadius excommunicatur ab Innocentio Papa.	407.22	arcadius p̄sido episcopi obitus.	405.29	atticus admonitus Theophili casu nomen Chrylostomi in Dypticha restituendum curauit. 412.46
arcadius Caim comparatus.	ibid.	arcadius Iudæa filia Lettori Præfecti prouincia Hispaniarum ad fidem conuersa.	418.68. & seq.	atticus egit litteris cum Cyrillo, vt nomen Ioannis referretur in sacras tabulas. ib. & 47
arcadius conatus expiare delictum.	ibid. 33	arcadius clausa missa litteræ per tabellarium mendicis præferentem à Concilio Ephesino Constantinopolim. 431.108. quid illis lectis factum sit.	ib. 113	attici epistola ad Cyrillum. ib. & seq. & alia eiusdem ad Petrum & Aedesium eodem argumento. ib.
arcadij supplex epistola ad Innocentium Papam.	ibid. 25. & seq. alia eiusdem ad eundem Innocentium.	arcadius in Vrbe vocatur ab Ethnicis.	409.6	atticus cogitur restituere in sacras tabulas nomen Ioan. Chrylostomi. ib. 49
arcadius vltimis litteris Honorij exagitur.	ibid. 28	arcadius Gazens Episcopus.	398.96. & 97	atticus laudatur à Cælestino Papa. 432.13
arcadius impius & inhumanus contra ius gentium legatos Apostolicæ sedis dire vexauit.	406.12. & seq.	arcadius Episcopus Chersonensis ab Imp. venit deprecatus pro re. 419.110	419.110	attici epistola ad Calliopium de eroganda elemosyna. 425.21
arcadius transferendas curat reliquias Samuelis Prophetæ Constantinopolim.	ib. 55. & 56	arcadius dogmata hæretici lege Theodosij repressi.	418.25	atticus episcopus Constantinopol. moritur. ib. 19. laudatur à postens ob res bene gestas contra Pelagianos. ib.
arcadius Imperator moritur.	408.1	arcadius presbyter Romanus legatus à Zosimo Papa cum collegis Carthaginem.	418.77. & 419. 59	atticus vtuit coli Sabbatum. ib.
arcadius Regi Persarum moriens commendat Theodosium filium.	ibid.	arcadius uisitat à Tribigulo tyranno.	398.95. & 399.7	attici munificencia erga pauperes prædicata. ib. 21. qui etiam hæreticis elemosynam faciendam præcepit. ib.
arcadius Episcopus cum collegis legatus ab Apostolica sede ad Concilium Ephesinum.	431.14	arcadius Episcopi quid cum S. Ioanne Chrylostomo. 400.72. & seq.	400.72. & seq.	atticus Episcopus incensur templi idoli. 420.18. restituerat illud negat, & martyrium subit. ib.
arcadius Apostolicæ sedis legatus profectus Constantinopolim.	ibid. 147	arcadius Episcopi sex depositi à Ioanne Chrylostomo. ib. 83	410.16	iudiani hæretici lege Theodosij damnati. 428.25
arcadius cum socijs martyr in Africa sub Genferico.	437.1.2. & seq.	arcadius in Vrbe portam ingressi Gothi noctu.	431.138	audientia denegata à Sixto Papa Iuliano Pelagiano potentiam præferenti. 439.45
archelaus Episcopus in Syria vna cum alijs monent Nestorium se corrigere.	430.43	arcadius dux exercitus in Africa vincitur.	425.2	auditor nullus à verbo Dei excludendus. 398.76
archilleus Episcopus Spoletinus mittitur Romam ab Honorio Imp. tempore schismatis.	419.15. datum de ipso retractum ab eodem Imperatore.	arcadius Rauennam ducitur ab Angelo.	425.2	augustinus ordinatur Episcopus Hippon. 395.31
archimandrita exurgit pro fide Catholica, & pro Patribus Ephesi decens contra schismaticos & hæreticos Nestorianos.	431.113. procedunt ad regiam vna cum monachis.	alpebetus dux Sarracenorum quomodo cōuersus ad fidem.	420.31	augustinus expetitus à multis. ib. 32
archia esse solet in prima sede prouincia.	402.67	alpebetus baptizatus, Petrus nominatur, & fit Episcopus Sarracenorum.	ibid. 36. & 37	augustinus aliquando ignarus Nicænorū canonū. ib. 32
ardaburius dux à Theodosio in Ioannem tyrannum missus capus.	424.13	alpebetus hæretici lege Theodosij repressi.	418.25	augustinus ad Paulinum scribit de sua ordinatione. ib. 34
arelatensis Ecclesiæ sedes à quonam primitus erecta.	437.40.49. eiusdem privilegiorum ratio.	astarte thea Sydoniorum quæ.	399.67	augustinus quomodo cognitus Paulino. ib. 35
arelatensis Metropolis antiquitas & dignitas à Zosimo Papa probata.	ib. 40.49.50	astartes templum in Phœnicia.	401.56	augustinus scripta contra Manichæos vulgata. ib. 36 & seq.
arelatensis Ecclesiæ cum Viennensi sedata contentiones.	397.4.2	athanasius numerauit libros Canonicos.	405.63	augustinus in stare Paulino scripsit libros Cōfessionū. ib.
arelatensis Ecclesia turbata à Constantio Magistro militum.	412.40	athanasij exemplum propositum imitandum.	430.27	augustini vita scribi exigitur ab Alypio. ibid.
ariani noua moluntur Constantinopoli.	400.86. & seq.	athaulphus creatur Rex Gothorum.	411.2	augustinus studium erga Licentium. ibid. 47
inceffunt Catholicos cōtremeliosis cautionibus.	ib. 87	athaulphus cum Gothis transit in Gallias.	412.32	augustinus quantum se debere fateatur Romaniano. ib. 48
ariani agunt processiones, vnturque crucibus argenteis.	ib. 86. adorantur Catholicos. ib. vetiti ab Arcadio publicas agere litanias.	athaulphus vtamicus ingressus est cum Gothis in Gallias, sed inimicus euasit.	ib. 37	augustinus quando scripsit contra litteras Petilian. 398.24. & 31.
ariani expulsi Constantinopoli à Ioan. Chrylostomo.	ib. 89	athaulphus vtamicus ingressus est cum Gothis in Gallias, sed inimicus euasit.	ib. 37	augustinus ad Marcellinum Præfectum pro Donatistis agit. ibid. 25
ariani Scythæ ad fidem Catholicam conuersi per S. Ioannem Chrylostomum.	ib. 91	athaulphus accipit in coniugem Galliam Placidiam.	411.2	augustinus interpellat Donatum Proconsulem pro Donatistis. ibid. 26
arianis suis fauet Gainas Tyrannus, & petit eis dari ecclesiam Constantinopoli.	ibid. 41	athaulphi Regis consilium de restituendo Romano imperio.	ib.	augustinus immensis labores ad Donatistas conuertendos, vel amouendos. ibid. 28
arianorum canon citatus cōtra Ioann. Chrylostomum.	404.10. & 11. reprobatum idem in Concilio Sardienensi.	athaulphi epitaphium. ib. cum eod. patret sex suos filios interemptos.	ibid.	augustinum necare parant Donatistæ. ibid. 29
ariani naucleri occasione tempestas exorta.	401.35. abiurante hæresin eodem, reddita est tranquillitas.	athaulphi epitaphium. ib. cum eod. patret sex suos filios interemptos.	ibid.	augustinum penè obruit litantium ad eum frequens concursus. ib. 64 & seq.
ariani à Nestorio exagitati suæ ipsorum ecclesiæ ignem iniiciunt.	428.23	athenas ab Alarico excisæ & saluatæ beneficio deorum finguntur à Zosimo.	395.16. & seq.	augustino vnde occasio scribendi de Opere monachorū. ibid. 72.
ariani à Theodosio lege præstricti.	423.4	athenas Dei consilio à Gorhis excisæ probantur.	ib. 18	augustinus vnde diuersa in concionib* tractandi occasio. ib. 76.
ariani consternati ob casum Atrali.	410.14	attalus legatus Roman ad Alaricum missus.	410.9	augustini epistola ad Sufectanos Gentiles occisores Christianorum. 399.72
ariani Gothi victores cedunt Catholicis victis.	ib. 7	attalus consensus Alarici nomen Augusti sumit.	ibid.	augustinus inuisit Calamensem ecclesiam dire vexatam à Gentilibus. ib. 74
aristobolus Tribunus Notarius mittitur à Theodosio Antiochiam pro pace inter Episcopos concilianda.	432.40. & seq.	attalus creat Consullem Terullum Ethnicum, præuicia Gentili superflone.	ib.	augustinus ad Nectanū Calamensem quid rescribat. ib.
arma foris relinquit Imperator Theodosius, antequam ingrediatur in ecclesiam.	431.3. & 4	attali varia alea, ludibrium barbarorum.	ib. 9	augustinus prohibet vindicari à Iudicibus sanguinem martyrum. 400.13
armati vetiti ingredi in ecclesiam.	ib. & seq.	attalus adhuc Imperatorem agens in Gallijs à Gothis suis pulsus.	412.37	augustini epistola ad Victorinum de Primatu Numidie. 402.64
armenia ab Hunnis inuasa.	395.13	attalus decipitur falsis deorum responsis.	410.5	augustinus agit cum Proculiano Episcopo Hipponensi, vt eum conciliet Ecclesiæ, sed frustra. 403.48
armenicorum populorum causa S. Germanus ad Imperatorem Rauennam proficiscitur.	435.18. & 19	attali vana iactantia coram Senatu.	ibid. 4	augustinus publicè disputat cū Felice Manichæo. 404.128
armoricum iterum rebellant contra Imperatorem.	ibid. 21	attalus spernit consilia Alarici propter vatum falsas promissiones.	ib. 5. & 9	augustinus conuertit Felicem Manichæum. ib.
armoricum cum Burgundionibus ab Actio victi.	ibid. 15	attalus frustra tentat Affricā resistente illi Heracliano.	ib.	augustinus redarguit Donatistas afferentes nō esse cogendos hæreticos vel schismaticos legib* Principū. 405.39
arepreptia virgo abique cibo humano vivebat, Dei ope curata.	434.15. & 16	attalus mittit in Africam Constantinum, qui ibi occisus est.	ibid.	augustinus redarguit pueriliter à Cresconio Grammatico de impropria nominis deriuatione. 405.42
arfadius presbyter Constantinopolitanus contra Ioannem Chrylostomum agit.	403.19	attalus duras & indignas præscribit condiciones Honorio supplicanti.	ib.	augustinus vnde de data occasio scribendi cōtra Crescon. ib.

augustinus abfens suos clericos redarguit in dandis elemofynis tepelentes. ib. 36	tractat. ib. 52	clio generali. ibid.
augustinus scripsit catalogum librorum Canonicorum 405.63	augustinus qua occasione scribere cepit contra Iulianum Pelagianum. ib. 46 & 47	aurelius Episcopus Carthaginensis quæ prælocutus in Concilio Mileuitano. 402.76
augustinus cur scripfit libros de Ciuitate Dei. 410.43	augustinus per Innocentium scripsit ad S. Hieronymum ibid. 98	aurelij Episcopi Carthaginensis dignum exemplum de contemptu diuitiarum. 409.34
augustini epistola ad Italicam quando scripta. ib. 47	augustinus exagitatus à Fussalensibus ob datum ipsis ab eo Antonium Episcopi hominem nequissimum. ib. 79	aurelius Episcopus Carthaginensis accepit litteras à S. Ioanne Chryostomo. ibid.
augustinus procurat publicam Collationem cum Donatistis. ib. 51	augustinus quando & qua occasione scripsit ad Helichium de nouissimo die. ibid. 106	aurelij Episcopi Carthaginensis epistola de erroribus Pelagij ex Concilio Diopolitano. 415.20
augustinus vnus ex septem delectis Episcopis ad disputandum cum Donatistis in Collatione. 411.16	augustinus agit contra Vincentium Victorem. 420.8. & tandem conuertit eum. ib. 10	aureus Episcopus Carthaginensis vnus ex septem delectis ad disputandum cum Donatistis in Collatione. 411.16
augustinus excitatur ab Hilario aduersus Pelagianos. ibid. 49	augustinus cum quibus hæreticis lenitate agendum putauit. ibid.	aurelius Episcopus Carthaginensis & Augustinus duces in bello contra Pelagium. 416.9
augustinus prima scriptio aduersus Pelagianos. ib. 50	augustinus quomodo agendum putauit cum Episcopo Anthropomorpha. ib. & 11	aurelius Episcopus Carthaginensis vocatur ab Honoro Imperatore ad Synodum Spoletinam. 419.22
augustinus aliquando Pelagium latentem adhuc in hypocritis coluit. ib. 51	augustini litteræ ad Bonifacium Comitem quales. 422.4	aurelij Episcopi Carthaginensis quid contra Pelagianos agit. ib. 58. & seq. eius epistola contra eisdem. ib. 59
augustinus qua occasione confecit Breuiolum. 412.8	augustinus de raptoe sacræ virginis iterum scribit ad Bonifacium. ib. 5	aurei ingenti summa redempta pax à Romanis iterum. 409.2
augustinus agit apud Marcellinum Iudicem vt Acta Collationis publicè exponerentur. ib. 5. & seq.	augustinus exemplum sacerdotalis mansuetudinis. ib. 7	aulonij Galli posteritas. 412.38. & seq.
augustinus intercedit pro Donatistis sacrilegis & homicidis apud Marcellinum Iudicem. ib. 4	augustinus publice contulit cum Pascentio Comite Africano. ib. 8	aulonius Gallus aratus Paulini Consularis. ib. 39
augustinus profecturus ad Cirtense Concilium in via confert cum Fortunio Donatistarum Episcopo. ibid. 9	augustinus redarguit Bonifacium abstrahi iubentè qui confugerat ad ecclesiam. ib. 13. eius ad ipsum data epistola. ib. 10	auctor in uelutia aduersus recentiores hæreticos Vigilantij sectatores. 406.48
augustini lucubrations post Collationem. ibid. 15	augustini epistola ad Bonifacium Comitem de Castino recepto. 424.3	auctor in uelutia aduersus Hagiomachos. 416.27
augustinus agit de conuersione Volusiani. ib. 16. & 18	augustinus extemporaneè ordinat Antonium Fussalensem Episcopum. ib. 4	auctor Annalium idem scriptor Vitæ S. Ambrosij. 397.35
augustinus scripta ad Volufianum quam diserte. ib. 20	augustinus ad Cælestinum Papam pro Fussalensibus contra Antonium agit. ib. 10	auctoris gratiam actio pro munere à Deo sibi imperitius. 400.40. in fine.
augustinus auctor Demetriadæ sacræ virginis, vt magis proficeret sæculum abdicando. 413.14	augustinus timet executionem Apostolicæ sedis cum apparitura. ibid.	auctores qui scripserunt catalogum librorum canonicorum. 405.63
augustini epistola de consecratione Demetriadis. ib. 15	augustini epistola ad Bonifacium Comitem de conatu tyranni. ib. 11	
augustinus propinat antidotum veneno hausto ex epistola Pelagij ad Demetriadem. ib. 18. & 19	augustinus deligit sibi Eradium coadiutorem & successorem. 426.7	B abylon olim dicta Roma ob Gentilium superstitionem. 397.7
augustinus S. Iulianæ, & elabatur in errorem Pelagij prælo est. ibid.	augustinus laborat aduersus Pelagium. ib. 10. & 11	Balationes & saltationes auferre nisus est S. Augustinus ab Ecclesia Africana. 418.36
augustinus qua occasione scripsit de Gratia Christi. ib. 21	augustinus cur otium optet. ib. 10	Balchonus Episcopus Brachatenfis. 415.8
augustini scripta ad Iulianam & Probam. ib. 21	augustinus recognoscit omnia sua scripta, & retractat quid sibi videtur. ib. 14. quæ autem prætermisit. ib. 17	Baptismus Theodosij Iunioris pompa solemnis. 401.28 & 29
augustinus Dulciturum Tribunum admonet, quomodo se gerere debeat in causa Donatistarum. 414.9	augustinus quando absoluit libros de Ciuitate Dei. ib. 18	Baptismo Iudæus curatus. 408.30
augustinus interpellatur ab Orosio aduersus hæreses Priscilliani, Victorini, & Origenis labefactantes Hispanias. ib. 10. & 11	augustini scripta carpuntur in Galijs. ibid. 19. 430.89. & 431.184	Baptismus Iudæi iteratus. 419.108
augustinus scribit aduersus Priscilliani & Origenis errores. ib. 12	augustini scriptorum defensores Prosper & Hilarius. ib. 16. & 431.187	Baptismus Ananorum respuitur. ib. 109
augustinus in S. Hieronymum rejicit quæstionè de origine animarum. ib. 15	augustini summa animi demisso. ibid. 21. & 22. quæ arguit ipsum esse afflatum diuino Spiritu. ibid.	Baptismus Macedonianorum Ecclesia rejicit. ib. 10
augustinus alios detexit errores Pelagianæ heresis. 415.24	augustinus exagitatus calumnijs aduersariorum. ib. 24	Baptismus aqua sponte scaturiens & crescens temporalem baptismum. 418.54. & seq.
augustini cõsortio in dimicando contra Pelagianos gloriarur S. Hieronymus. ib. 31	augustinus celeberrimus vbique. ib. 24	Baptistellium Constantinianum à Sixto Papa ornatum. 440.1
augustinus admonet Ioannem Episcopum Hierosolymitanum. ib. 34	augustinus hortatur Bonifacium, & spe bona erigit. 427.5	Baptizandos numerus trium milium quid passus ad aduersarijs Ioannis Chryost. 404.16
augustinus petit Acta Diopolitana. ibid.	augustini epistolæ duæ ad Bonifacium Comitem vallatum hostibus. ibid.	Baptizandos esse infantes, & decretum in Concilio Carthaginensi. 401.1
augustinus quid per Orosium cum S. Hieronymo. ibid. 35. & seq.	augustinus cur Laconicum interdum scribendi genus affectat. ib. 7	Barataus Rex Persarum persecutionem excitat in Christianos. 420.10
augustinus magna obseruantia coluit S. Hieronymum. ibid.	augustinus admonet Bonifacium Comitem. ib. 6	Barbari sollicitati à Rufino Præfecto. 395.2
augustino detulit S. Hieronymus. ib. 36	augustinus penituit reuocasse Bonifacium Comitem à proposito sæculi detrendi. ib. 11. & seq.	Barbari immisi à Rufino in excidium Romani Imperij. ib. 13
augustinus & Aurelius duces in bello contra Pelagium. 416.9	augustini luctus de capta à Wandalis Africa. 428.8	Barbari insolescentes factione Rufini numquam amplius comprimere valere. ibid. 2
augustini & collegarum litteræ priuatæ & secretæ ad Innocentium de non recipiendis Pelagianis. ibid. 11	augustinus ignorat mortuus, vocatur ad Concilium Ephesinum ab Imperatore Theodosio. 430.74	Barbari propter populorum peccata inualescunt. ibid. 3
augustino delegatur ab Episcopis Africanis, vt scribat contra Pelagianos. ibid. 15	augustinus obitus tempus. ib. 75	Barbari irruentes in Gallias. 396.6
augustinus nauiter agit aduersus Pelagianorum errores scribens. ibid.	augustinus deplorat cladem Africanam. ib. 77. & seq.	Barbari ad fidem conuersi. ib. 15. & 16. & seq.
augustinus accepit ab Orosio reliquias S. Stephani proromatyrinis. ib. 16. & 17	augustini sermo tempore obfessionis. ib. 79. & seq.	Barbari immisi in Gallias prodicione Stilichonis. 407.4
augustinus diuidit reliquias S. Stephani in alias Ecclesias. ib. 19	augustinus moriturus ægrotans, ægrotum sanat. ib. 85	Barbari immisi à Deo in Gallias ob hæresim Vigilantiam tollendam. 406.37. 52. & 407.4
augustinus quando scripsit ad S. Paulinum aduersus Pelagij errores. 417.12. & 14	augustini preparatio ad obitum, & moriturus. ibid. 85	Barbari immisi à Deo in Vrbe ad idololatriam altissimam radicibus euellendam. 409
augustinus excusat atque defendit Zosimum Papam. 418.7. & 26	augustini scripta Dei ope seruata & Possidij in ea re vigilauit industria. ib. 87. & 88	Barbanteum nomen inualuit; Romanum verò vilium. ib. 13
augustinus calumniam passus à Iuliano Pelagiano. ib. 28	augustinus laudatur à Cælestino Papa. 431.185	Barbari inuadunt Hispanias. ib. 37
augustinus exagitat Pelagianos annis decem. ib. 30	auitianus impius miraculis ex S. Stephani reliquijs confunditur. 416.22. & 23	Barbarus peccans in S. Timotheum dat penas. 402
augustinus conciliare studet monachos Adumetinos. ibid. 30	auiti duo peregrinantes hæreses Origenis & Victorini vehunt in Hispaniam. 414.10	Barbarorum formidanda irruptio sub Rhadagaifo. 400.1 & 2
augustini legatio à Zosimo Papa cum collegis in Cæsaream Mauritanam. ib. 32	auitus promulgator hæresis Origenis tentat S. Hieronymum. ib. 11. & seq.	Barbari sub Rhadagaifo capti vili pretio distracti. ib. 1
augustinus cõtulit cum Emerito Episcopo Donatista. ib. 33	auitus Hispanus presbyter transfuit in Latiniū Luciani scriptum de inuentione reliquiarum S. Stephani. 415.2	Barbari de Romanum Imperium cur meruerit. 412.3
augustinus quando scripsit de correctione Donatistarum. ibid. 35	auiti epistola ad Balchonium Episcopum Brachatiem. ibid. 3	Barbari prævalent vbi hæreses vigent. ib. 3
augustinus abstulit prauum morem à Cæsariensibus inter seipfos ioco dirè pugnantibus. ibid.	aurelianus ad necem quæritur à Gaina tyranno. 400.38	Barbari reconciliati Honoro Imperatori inter se mutuo consistati. 415.6
augustinus abstulit balationes & saltationes, atque alias superstitiones ab Ecclesia Africana. ib. 36	aurelianus & saturninus dantur Gainæ. ib. 40	Barbari irruunt in Ægypti monasteria. 410.55. 58. & 59
augustinus redarguit negligenter audientes Missas. ib. 38	aureliani & Saturnini magna constantia. ibid. liberati à Ioanne Chryostomo. ibid. 46	Barbari irruunt in Mauritiam. ib. 1
augustini scripta anno lux legationis. ibid.	aurelius Pontifex dedicat Cælestis templi. 399.58. & Aurelius Pontifex destructor. ib. 69	Barbari captiuam ducunt necem sanctimoniale Seueri Episcopi, quæ Dei propitio liberatur. ib. 5
augustinus mittit libros à se scriptos ad Bonifacium Papam. 419.47	aurelius Episcopus Carthaginensis quid prælocutus in Concilio, cum actum de conueniendis Donatistis. 403.38. & 39	Barbari ægrotantes liberantur precibus virginis. ib. 5
augustinus suos libros recognoscit, & eorum errores re-	aurelius Episcopus Carthaginensis Africanæ Ecclesiæ penuriam clericorum deplorat in Synodo. 401.6	Barbari necant monachos in Palestina. ib. 5
	aurelij Episcopi Carthaginensis prælocutio in alio Con-	Barbari vocati à Ioanne tyranno per Actium. 425.4

Index in V. Tomum

simus.	397.59	bonifacio Comiti euenerunt mala omnia, quia non paruit Augustino.	ib. 17	burgundiones obtinent partem Gallia & vnde Burgundij, & de eorum conuersione.	ib.
Barnabæ nomine figuratus S. Ioannes Chrysoſtomus.	400.50. & 402.2	bonifacij Comitis fœdus cum Wandalis causa maior omnium.	ibid.	burgundiones ſe Romanorum ſobolem eſſe iactantes. ib.	ib.
Barochas male habitus à Gazeſibus curatur à S. Porphyrio.	398.103	bonifacius Comes recedit à Wandalis.	428.14. & 15	burgundiones ab Hunnis lacceſſiti ad Deum Chriſtiano rum confugiunt.	ib. 27
Barochas Gazeſis quid in Gentiles.	ibid 106	bonifacius vincitur à Wandalis, confugitq; Hippone. ib.		burgundiones effecti Chriſtiani.	ib. & 28
Barochas ob zelum promouit ad diaconatum.	ib. 106	bonifacius Comes abdicat ſe à militia, patiturque Caſtinum Magiſtrum militum inſenſum.	422.2	burgundiones bellicoſiſſimi.	ib. 15
Barochas diaconus Crucem portat in proceſſione.	401.50.	bonifacij Comitis profectio in Hiſpaniam, & affinitas cum barbaris inita in ſuſpicionem eũ adducit.	427. 8	burgundiones ab Actio victi.	435.15
Baſilica Creſcentia ab Anaſtaſio Papa erecta.	402.43	bonifacius Comes vallatus hoſtibus auxilium quaerit à Deo per Auguſtinum. ib. 3. & 4. quæ ad eum tunc data epiſtola.	ibid.		
Baſilica S. Petri ad Vincula Romæ ab Eudoxia Auguſta erecta.	439.7	bonifacius Comes quando inijt ſocietatem cum Wandalis.	ib. 8		
Baſilica S. Pauli Apoſtoli à Gothis honore habita.	410.33	bonifacius Comes appetitus à Sigifuſto cum exercitu.	ibid.		
Baſilica Reſtituta Carthagine vnde dicta.	397.44	bonifacius Comes quomodo in immania prolapſus crimina.	ib. 9		
Baſilica Romæ ſanctorum Geruſij & Protasij martyrum ab Innoe. Papa dedicata.	417.6	bonifacij Comitit olim ſanctum mentis inſtitutum. ib. 11. & 12			
Baſilicæ Vrbs illaſcæ à furore barbarico.	410.23. & ſeq.	bonifacio Comiti quid ſuadeat Auguſtinus.	ib. 15		
Baſilicæ Apoſtoli Petri vaſa reueriti ſunt Gothi, & ea cũ honore reportarunt.	ib. 24	bonifacius Comes olim dormitor barbarorum iam factus imbelis.	ib. 14		
Baſiliſcus martyr apparet Ioanni Chryſoſt.	407.9	bonifacius Comes in Africa iterum à Wandalis vincitur.	431.138		
Baſilius Theſſalica Epifc. Neſtorianus.	431.69	bonifacij Comitit obitus.	432.90		
Baſilius diaconus deſert Cyriſto Epifcopo Alexandrino Procli ſcripta Armenorum.	435.6. & 7	bonifacius Epifc. Cataquetenſis in Africa.	408.22		
Baſilij Epifcopi epiſtola ad Innocentium alium atque diuerſum à Rom. Pontifice.	417.7. & 8	bonifacius Papa creatur. 418.1. contra eum Eulalius ſchismaticus ſedem arripit.	ib.		
Baſilius hæreticus Græcus cum duobus Auitis vehit hæreſes Origenis in Hiſpanias.	414.10	bonifacius Papa ordinatur in eccleſia S. Marcelli.	ib. 30		
Baſilianus Epifcopus Laudentiſ.	397.31	bonifacius Papa deprimitur à Symmacho.	419.1		
Baſilula diaconus legatus ab Epifcopo Carthag. ad Concilium Ephelinum.	431.23	bonifacius Papa ſecedit in baſilicam S. Pauli.	ib. 4		
Baſius Exconſul accuſator Sixti Papæ.	433.31	bonifacij Papæ partis præſbyteri libellum mittunt ad Honorium Imp.	ib. 8		
Baſius damnatur.	ib. 3	bonifacij Papæ cauſa iuſtiſſima.	ib. & 13		
Baſii ſepultura.	ib. 37	bonifacius Papa è cœmeterio S. Agnetis reuocatus in Vrberem reſcripto Honorij.	ib. 33		
Bellum Perſicum ſub Atreacio geſtum.	397.24	bonifacius Papa conſulturus futuris malis ſcribit ad Honorium Imperatorem.	ib. 38		
Bellum Gothicum in Græcia per Stilichonem.	ibid. 19. & ſeq.	bonifacius Papa commendat inſtanter Eccleſiam Honorio Imperatori.	ib. 39		
Bellum Gildonianum in Africa. 398. 35. ſenatus conſultum deſeruit.	ib. 46	bonifacius Papa Alypium Epifcopum Tagaſtenſem amice excipit.	ib. 46		
Bellum Eccleſiaſticum inter viros ſanctos. 400. 62. & ſeq.		bonifacius Papa laborat aduerſus Pelagianos.	ibid.		
Bellum Alarici aduerſus Honorij Imp. in Italia.	403.50.	bonifacius Papa quid decreuit de Antonio Epifcopo Fuſſalentiſ.	ib. 79		
Bellum Pollentinum. ib. & 52. quando ceptum.	ibid.	bonifacij Papæ obitus, tempus ſedis, res geſtæ, ſedes vacans.	423.8		
Bellum Gothicum per Rhadagaſium conſectum.	406.5 & ſeq.	bonifacij Papæ Secundi nomine conſecta epiſtola.	ibid. 92. & 93		
Bellum Honorij contra tyrannos.	411.38. & ſeq.	bonifacius Papa confirmat canonem Africani Concilij de libris Canonice.	ib. 95		
Bellum inter Chriſtianos & Iudaos in inſula Minoricæſi.	418.47	bonifacius Papa interpellatur contra Manicheos.	ib. 107		
Bellum cum Ioanne tyranno geſtum.	424.13. & 425.2	bonifacius Papa coercet temeritatem Patrocli Epifcopi Arelatenſis.	422.1. & 2		
Bellum Perſicum ſub Theodoſio Imp.	420.25. & 26	bonifacius S. Felicitatis oratorum crexit.	423.8		
Bellum Britannorum cum Pictis.	429.18	bonifacius præſbyter Romanus legatus cum collegis Conſtantinopolim à Con. Rom.	405.15		
Bellum à Theodoſio aduerſus Genfericum in Africa latum.	431.140. & 141	bonifacius præſbyter Hipponenſis iudicio poſtulated mittitur Nolam ad S. Felicem, vt ſe iuramento purgaret.	412.29. & 30		
Benenatus Epifcopus legatus ex Concilio Carthaginienſi ad Honorium Imp.	410.47	bonifacius monachus Inſulanus vitæ laudatiſſimus.	398.50		
Beniamin diaconus martyr in Perſide dira paſſus.	420.22	borboniani hæretici lege Theodoſij damnati.	428.15		
Beſſæ populi Chriſto credunt ijdemque conuerſi à S. Niceta.	396.13. & ſeq.	boſporij Epifcopus Coloniae ſtudioſus Ioannis Chryſoſtomi.	404.51		
Bethlehemiticum monaſterium à Pelagianis inuaſum.	416.32	boſporij Epifcopus Coloniae Epifcopus laudatus ob exhibita erga exules humanitatis officia.	406.23		
Bibli templum Veneris.	401.55	breuicolum omnium ornamentorum Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ ad Innocentium Papam delatum.	404.78		
Bibliorheca Theodoſij Imp.	415.53	breuicolum Auguſtini de Actis Collationis ſingulorum dierum.	411.19		
Bigamiam conſtitui etiam ex coniugio ante baptiſmum.	405.60	breuicolum qua occasione ab Auguſtino conſectum.	412.7		
Blaphemia Neſtorij ante Synod. Ephel.	431.39	brifſo Epifcopus Philippenſis in Thracia Iudex in cauſa Ioannis Chryſoſtomi.	404.10		
Bleſilla Paula filia primogenita.	419.101	brifſo Epifcopus frater Palladij factus extorris cauſa Ioannis.	406.20		
boa inſula, in quam Ionianus relegatus eſt.	412.26	britannia tyrannos gignit.	407.30		
Bona clericorum defunctorum cedunt Eccleſiæ.	397. 53	britannia liberatur ab hæreſi Pelagiana per Cæleſtinum.	429.1		
Bona Eccleſiaſtica noluit ſubiacere publicis exactiomb.	412.28	bitanni audiunt S. Germanum Epifcopum, & ab errore Pelagiano liberantur.	ib. 14		
Bonorum Eccleſiæ adminiſtratione creuit diaconorum faſtus.	402.47	britannia iterum liberata per S. Germanum à Pelagianis.	435.17		
Bonis hæreticorum ne inhiant Orthodoxi.	410.71	britius Epifcopus Turonenſis appellat ſedem Apoſtolicam.	432.87		
Bona Stilichonis & aliorum per ducellium Fiſco addicta.	408.13.	britius oppreſſus ab aduerſarijs, Dei nutu liberatur & reſtituitur.	ib. 88. & 89		
Bonifacius comes ſocer Sebaſtiani. Comitit conſelloris.	422.3	burgundiones cum alijs barbaris Gallias depopulantur.	407.42		
Bonifacius Comes confert ſe in Africam, & S. Auguſtino familiariffimè viſus.	ib. 2				
Bonifacius Comes ſæpe conſulit Auguſtinum, eius ad Auguſt. data litteræ plures.	ib. 3. & 4				
Bonifacij Comitit epiſtola ad Auguſtinum de raptoe virginis.	ib.				
Bonifacius Comes confugientem ad eccleſiam abſcehit & penitentia mox facinus expiat.	ib. 11. & 12				
Bonifacij Comitit veniam petentis ad Auguſtinum epiſtola.	ib. 13				
Bonifacius Comes excipit Caſtinum Conſulè ſibi olim aduerſariũ.	424.1. & 2				
Bonifacij Comitit litteræ de fuga Caſtini.	ib. 2				
Bonifacij Comitit epiſtola ad Auguſtinum de conatu tyranni.	ib. 12				
Bonifacius Comes atte Actij calumnijs exagitat.	427.1				

Annalium Ecclesiasticorum.

caelestinus Papa componit collaplam disciplinam Ecclesiasticam.	ib.	capientes Christiani multa parricidibus cum crucibus suis.	399.73	capiteolus carthagenensis Episcopus scripsit de Verbi Incarnatione contra Nestorium. ib. 27. eodem teste Nestoriana hæresis compellita in Synodo Ephesina. ib.
caelestinus Papa accipit libros Nestorij per Antiochum.	430.42	calamenes Christianos inuisit Augustinus.	ibid.74	caput Ruffini sectum & super pilum impositum delatum Constantinopolim.
caelestinus Papa hæreticos impudenter ac falso à Laurentio Valia fugillatus.	432.36	calamenes Gentiles rei criminis maximi implorant auxilium Augustini.	ib.75	carceribus vii Episcopos ad coercitionem delinquentium.
caelestinus Papa Cyrillum inquirere iubet de Nestorij scriptis.	429.27	calamero ostensa diuinitus ossa Zachariæ Prophete.	415.57. & 58	401.60. & 61
caelestinus Papa ad Cyrillum scribit.	ib.28	callimorem positum pro Callinico.	431.110	e carcere Episcopali abstrahens noxios à Deo perterritur.
caelestinus Papa eodem tempore accipit litteras à Nestorio, & à S. Cyrillo.	430.1	callinicum pro Callimore restituendum in epistola ad Theodosium.	ib.111	carcerari liberantur à S. Germano Rauennæ.
caelestinus Papa Romæ congregat Concilium contra Nestorium.	ib.12	calliopius Nicænus presbyter, ad quem Atticus.	425.21	cardinales interdum prelati Episcopis.
caelestini Papæ epistola ex Synodo Romana contra Nestorium scripta qualis.	ib.	callitrope vidua Alexandrina vim patitur à Prefecto Ægypti. eiusque patrocinium Chrysostronus suscipit.	401.60	431.33
caelestinus Papa subdole tentatur à Nestorio.	ib.8	calumniz in Theophilum ab Origenistis obiectæ.	400.57. & 58	carthagenensis basilicæ restituta.
caelestinus Papa deplorat Nestorij amentiam.	ibid.15	calumniz à Nestorianis illatæ contra Orthodoxos qui Ephesi conuenerunt.	431.109	439.78
caelestinus Papa probat scripta à S. Cyrillo Alexandrino.	ibid.22	calumniz ab eisdem in Cyrillum illatæ superatæ.	429.41	carthagenense concilium tertium.
caelestinus Papa præfigit Nestorio terminum preceptorum.	ib.23	calumniz aliæ sparæ contra Cyrillum post pacem.	433.2. & 3	ib.19
caelestinus Papa comminatur anathema in Nestorium, nisi resipiscat.	ib.18	calumnia illata in Sixtum Romanum Pontificem.	ib.33	carthagenem dedi Wandalis cur Deus permisit. ibidem
caelestinus Papa scribit ad Cyrillum, vt agat contra Nestorium.	ib.23	calumnia inuadit Alaricus.	410.45	carthagenis reliquias idololatæ Wandali demoluntur.
caelestinus Papa suum Vicarium constituit Cyrillum Alexandrinum Episcopum.	ib.23	cancellarij magistratus.	419.29	430.34
caelestinus vt præcipuum caput in Ecclesia Catholica agit in omnibus.	ib.24	can didatos neophytos exturbant milites.	404.19	carthagenensis concilium quintum.
caelestinus Papa mittit Phrygium ad Cyrillum Alexandrinum.	ib.26	candidianus Comes custodiri iubet itinera, ne litteræ Synodi perferrentur ad Imperatorem.	431.67	carthagenense concilium quartum dictum quintum.
caelestinus Papa ad diuersos Orientales Episcopos de Nestorio scribit.	ib.27	candidianus Comes Nestorianus missus à Theodosio curate quæ Synodi essent.	ib.43	carthagenense concilium quintum positum loco quarti.
caelestinus Papæ auctoritate collectum Concilium Ephesinum.	ib.62. & seq.	candidianus legatus ad Episcopos Ephesi detentus.	ibid.142	carthagenense ptouinciale concilium sub Anastasio Papæ.
caelestinus Papa legatos mittit ad Concilium Ephesinum, eosdemque executores sententiæ ante à se latæ contra Nestorium.	431.7	canon Concilij Antiocheni Arianorum citatus contra Ioannem Chrysostrum.	404.11. reiectus à Concilio Sardiceni.	401.5
caelestini Papæ epistola per legatos missa ad Concilium Ephesinum.	ib.9	canones diuersorum conciliorum Africanorum sub vno concilio positi.	397.46	carthagenense concilium generale.
caelestini Papæ exhortatio ad Episcopos, vt agant pro fide Catholica.	ib.12	canon Apostolorum numerat catalogum librorum canonicorum.	405.63	carthagenense concilium generale.
caelestini Papæ epistola ad Theodosium Imp. tempore Concilij Ephesini.	ib.17	canones concilij tertij carthagenensis.	397.46	carthagenense concilium sub Aurelio.
caelestini Papæ epistola ad Cyrillum tempore Concilij Ephesini.	ib.19	canones concilij generalis carthag.	401.13	carthagenense concilium plurimum desert Romano Pontifici.
caelestini Papæ studium in curando Nestorium.	ib.20	canones Synodi quintæ carthagenensis.	398.33	405.36
caelestini Papæ litteræ ad Synodum datæ lectæ cum damnatione Nestorij.	ib.24	canones alterius carthagenensis concilij.	401.9. mixti cum canonib. concilij Hipponensis.	ibid.
caelestinus pro Proclo rescripsit.	ib.174	canones concilij quini carthag.	398.68. & 69	carthagenense concilium sub Aurelio.
caelestini Papæ epistola suffragatur electioni Procli Episcopi Constantinopolitani.	434.2	canones concilij quini carthag.	398.68. & 69	carthagenense concilium sub Aurelio.
caelestino Papæ debetur damnatio Nestorij.	431.178	canon de Primatu sedis Constantinopolitane probatus ascriptus.	405.63	412.23. & 24
caelestinus Papa insurgit contra presbyteros Gallos impugnantes S. Augustinum.	ib.173	canon concilij Orientalis contra Mafsalianos.	427.23	carthagenense concilium contra Pelagianos.
caelestinus Papa latidat miracula S. Augustini.	ibidem 185	canones concilij Ephesini permixti cum decretis schismaticorum.	431.79. & 80	416.1. & 2
caelestinus Papa Pelagianos vrget.	ib.	canones concilij Ephesini.	ib.101	tempus eius, eius Concilij gerendi occasio. ibid. 4. litteræ ex eo ad Innocentium Papam.
caelestini Papæ epistola laudata à S. Prospero & à Græcis.	ib.187. & 189	canon concilij Laodiceni numerat seriem librorum canonicorum.	405.63	ib.6. & seq
caelestinus Papa ad Hibernos in fide instituendos S. Patricium promouet.	ib.191	canones concilij Mileuitani.	402.58	carthagenense concilium in causa Pelagij & Cælestij sub Zolimo Papa celebratum, in quo in eristerunt ducenti quatuordecim Episcopi.
caelestini Papæ epistola ad Concilium Ephesinum quando data.	432.4	canones octo concilij Mileuitani contra Pelagium.	416.10. & 11	418.1. & sequitur Innocentij Papæ decretum. ibid. 3. inde scripsit querela ad Zosimum de admisso Cælestio ad audientiam. ib. 5. miss. ab eo Synodica per Marcellinum subdiaconum. ibid. 6. Paulini libellus inde missus, ex quo Cælestius esse interrogandus.
caelestinus Papa ante obitum reddidit litteras gratulatorias ad Orientales.	ibid.	canon Nicæni concilij nomine Sardicenis quomodo citatus.	419.69. & 87	carthagenense concilium tempore Bonifacij Papæ.
caelestinus Papa ante obitum feliciorum Ecclesiæ statum videre metuit.	ib.2	canones citati nomine Nicæni Concilij recepti ab Africanis Episcopis.	ib.95	419.55
caelestini Papæ litteris agit de liberanda Antiochena Ecclesia à Nestorio.	ibid.12. & 14	canon concilij Nicæni numerat libros Canonicos.	405.63	431.23. epistola eiusdem.
caelestinus Papa quæ decernit de lapsis Episcopis recipiendis.	ib.10	canonis Sardicenis citati nomine concilij Nicæni constat controuersia.	419.87	ib.24
caelestini Papæ epistola ad Theodosium Imperatorem.	ibidem 12	canones citati de appellatione ad Romanum Pontificem.	ib.83	carthagenense concilium celestis dictum vna cum templo prostratum. 399.58. eius antiquitas. ib. 61. eiusdem impo.
caelestini Papæ epistola ad Maximianum Episcopum Constantinopolitanum.	ib.17	canones concilij Taurinensis.	397.42	ib.6.
caelestini Papæ epistola ad clerum & populum Constantinopolitanum.	ib.20	canonem diuinæ scripturæ librorum confirmat Romanus Pontifex.	419.95	carthagenensium prauis mores.
caelestinus Papa dignè laudatur.	ib.34	canonicorum librorum catalogum qui ex Latinis atque Græcis scripsere.	405.63	carthagenenses magna ex parte adhuc idololatæ.
caelestini Papæ obitus & eius res gestæ. & constitutiones.	ib.35. & seq.	canopus in Ægypto liberatur à demoni inuasionem per sanctorum martyrum reliquias.	414.20	carthagenenses incorrigibiles.
caelestius clericorum destructor Vigilantius cum suis sectatoribus.	406.46	canus fugillans S. Gregorium ipse corrigitur.	439.40	ib.27
caelestius qui sunt.	408.26. & 27	capitale supplicium ab Honorio sancitum aduersus perturbatores ecclesiarum.	398.22	carthagenenses subsannatores sanctorum virorum.
caelestius in Africa rescripto Honorij exagitatus.	ib.24	capitolium constantinopoli, vbi scholæ erant artium liberalium.	425.23	ib.27
caesariensis Mauritanie dire inter seipso ioco pugnatæ redarguit & cortexit S. Augustinus.	418.35	cappadocum Episcoporum qui laudati.	406.23	439.20
caius Cæronius Ruffus Volusianus vir Gentilis longè à fide Christiana.	412.17. & 18	capraria insula referta Monachis.	398.49	439.20
caius Ananus accusat Theognostum.	401.56	caprariæ insulæ celeberrimos monachi.	ibid.31	ib.2
calamensis Ecclesia Primatus Numidie.	395.31	capreolus Episcopus carthagenensis post Aurelium.	430.74	ib.2
		capreolus Episcopus carthagenensis legationem mittit ad concilium Ephesinum.	431.23	ib.2
		epistola eiusdem ad Synodum.	ib.24	ib.2

calinus persecutor Bonifacii Consul creatus, rugere cogitur ad ipsum Bonifacium.	424.2	christi persona in Synodo per Euangelium in medio positum designata.	431.50	cyriacus Episcopus patris Ioannis fugiens venit Romam ad Innocentium Papam.	404.76
calorius Episcopus Vagiensis subrogatus in locum Maximi laudatus a S. Augustino.	402.61	christi aduentus ad iudicandum aduenisse tempore creditum.	419.106	cyriacus Episcopus relegatus Palmiram Perfarum oppidum.	406.18
calstrina Saturnii uxor mimica Chrysofomo.	403.7	christi facta donata a Iuuenali Episcopo Hierosolymitano Eudociae Augusta.	439.4	cyriacus presbyter Antiochenus vexatus a Porphyrio.	406.18
caius diaconus Ecclesiae Mediolanensis.	397.30	christo uane oblata Circesia.	ib.15	cyrii in Syria ciuitatis diocesis quanta.	424.15
caius maioris momenti referantur maioribus Episcopis.	410.85	christi victoria & triumphus de prostrato idolo Caestis nominato.	399.69	cyrinus Episcopus Chalcedonenis accusator Chrysofomi.	403.17
caius maioris momenti defertur soliti ad Romanum Pontificem.	ibid.	christi victoria conclamata.	401.50	cyrinus praecipuus hostis Ioannis Chrysofomi uiget Arcadium contra eum.	404.40
catalogum librorum canonicorum qui scripsere.	405.63	christiana mansuetudo cum Donatistis adhibita.	414.6	cyrinus persecutor Ioannis Chrysofomi meritis penas dat.	ib.119
catechumenis sal dandus.	397.47	christianae fidei propagatio.	396.13	cyrinus rursus contra Ioann. Chrysof. agit.	ib.12
catena duae Petri Apostoli donata Eudociae a Iuuenali Episcopo Hierosolymitano.	431.49	christianam religionem delendam uana Gentilium exoraculis iactatio.	398.19	cyrinus idem apostata nominatus.	407.18
catena altera qua Petrus uinctus est Romae sub Nerone.	439.7	christiana religio propagata in Sarracenos.	420.31. & seq.	cyrus dux exercitus in Africa Gentilis.	439.16
catena Petri annueriana memoria agitur Constantinopoli.	ib.4.5. & 6	christiani vincunt hostes charitate potius, quam armis.	ibid.31	cyrus Episcopus Aphrodisiae Cariae clarus sanctitate enuit in Concilio Ephesino.	431.57
catenarum Petri altera missa Romam ad Eudoxiam, & basilicam illustrata atque miraculis.	ibid.7	christiani ritu Gentilicio personati reprehenduntur.	439.14	cyri & Ioannis reliquiae effugant daemones.	414.20
catena una effecta ex duabus.	ibid.	christiani aduersus Iudaeos insurgunt in insula Minoricensi.	418.48. & seq.	cyrellus creatur Episcopus Alexandrinus.	412.45
catenarum limitata reliquiarum loco impertiti solita.	ibid.	christiani in Perside persecutionem patiuntur.	420.19. & seq.	cyrellus competitor Timotheum.	ibid.4.8
catena dictus ludus bellicus Caesariensium.	418.35	christiani abstinent a spolijs templorum deorum Gazensium.	401.40. & qui surripuit, punitus est.	cyrellus Nouatianos statim expulit ab Ecclesijs.	ibid.
catholicae assertiones aduersus errores Pelagij.	415.23	christiani Suffectam a Gentilibus occisi.	399.72	cyrellus commonetur Attici litteris, ut nomen Chrysof. facris tabulis redderet.	ib.47. & 48
catholicae communionis symbola.	398.42	christiani demolentes templa atque frangentes idola abstinent a rapina.	ib.60. & 61	cyrelli litterae ad Atticum eodem argumento datae.	ibid.51
catholica Ecclesia ubi sit, disputatio, eandem ex prauis hominibus non perire, & unam tantum esse.	411.27. & seq.	christiani Calamenses multa passi a concubibus Gentilibus.	ibid.63	cyrellus obnititur ne restitatur Ioannis nomen in sacras tabulas.	ib.52. & 53
catholica fides triumphat in excidio urbis.	410.27	christiani inuisit eos S. Augustinus.	ibid.65	cyrellus quid de Chrysofomi scriptis.	ib.63
catholica fides, dicta fides Romanorum.	404.9	christiani Romani reliquias idololatricae dispergunt.	ibid.77	cyrellus nimis exacerbat in omnes Episcopos ob Ioannis nomen, pepercit tamen Romano Pontifici.	ibid.60
catholica fides eadem Romana.	432.48	christiani calumniam & inuidiam passi ob captam a Gothis urbem.	410.41	cyrellum Isidorus Pelusiota monuit.	ibid.62
catholicae fidei cognoscenda symbolum.	431.35	christiani Alexandrini quid passi a Iudaeis.	415.40. & 41	cyrellus diuinitus admonitus redditus melioribus sensibus.	ib.61
catholicae fidei delatores qui esse soleant.	402.63	christiani Catholici salui ex naufragio, demeris Iudaeis & schismaticis.	413.22	cyrellus carpitur a Socrate Nouatiano.	415.40
catholici quo signo dignoscantur.	401.63	christiani quo signo dignoscantur.	402.44	cyrellus restituit nomen Ioannis in sacras tabulas.	412.63
catholici quibus armis consueuerunt aduersus haereticos pugnare.	406.47	christiani Carthaginenses afflicti a Genferico.	439.30	cyrellus minatur Iudaeis tumultuantibus in Christianos.	415.41
catholicum probari aliquem communionem Formatarum cum Romana Ecclesia.	ib. & 50	christiani Gazenses exhilarati in aduentu Cyneij.	401.38	cyrellus expellit Iudaeos Alexandriae, & eorum synagogas succendit.	ib.42
catholici cur accusati ab haereticis haeresis Anthropomorphitarum.	400.54	christianorum Gazensium acclamationes in laudem Christi.	ibid.50	cyrelli modestia in agendo contra Nestorium.	429.25
catholici in agendo contra haereticos mansuetudinem cum humilitate seruant.	429.41. & 42	christianorum modestia commendata in demolitione templorum.	399.71	cyrellus impugnans errorem abstinet a nomine Nestorij.	ib. & 26
catholici a Nestorianis appellati A pollinariae.	439.9	christianorum precibus obtenta pluuia.	398.101	cyrellus occurrit aulicis, ne haeresi Nestorij inficerentur.	ibid.
catholici dicti ab Origenitis Pilofores.	400.56	christianorum moribus ubique corrupti.	412.32	cyrellus ad Nestorium scribit iussu Caestini Papae.	ibid.28
catholicorum symbolum in scribendo tempore haeresis Pelagianae.	418.44	christianorum ornatus erux.	395.4	cyrellus cupidissimus salutis Nestorij.	ib.30
causa Antonij Episcopi Ephesini cognita primum Constantinopoli.	400.73. & 74	christotomon Mariam, quando impie dictum.	430.4	cyrellus secundo ad Nestorium scribit.	ib.31. & 32
causa Antonij Episcopi Fussalensis.	419.79	chrystantus Nouatianus Episc. moritur.	419.108	cyrelli mansuetudinis aliud dignum exemplum in agendo contra Nestorium.	ib.39. & 40
causa inter Rufinum & Hieronymum in aequilibrio appensa, quam deterior Rufinus apparat.	400.28	chrysofomus. Vide Ioannes Chrysofomus.	400.32	cyrellus supplicat libellum dandum Theodosio aduersus Nestorium.	ibid.
causa Ecclesiastica magna maturitate tractanda.	417.28	chromatius Episcopus Aquileiae admonetur ab Anastasio Papa de damnatione Origenistarum.	ib.34	cyrellus scribit ad Caestinum Papam de Nestorio.	430.1
causa maioris momenti deferuntur ad Romanum Pontificem.	416.10	chromatius Episcopus Aquileiae agit pro Ioanne Chrysofomo.	405.16	cyrellus constitutus a Caestino Vicarius.	ibid.24
celedensis pro Cenerensi perperam positum.	417.16	cybeles simulacrum circumferti solitum.	404.4	cyrellus quae insignia Pontificatus accepit a Caestino.	ib.26
celticus raptor uideam cam diuina uirtute seruat illam.	410.57	ciceronis historia derisa.	395.43	cyrellus a Nestorio & Nestorianis calumnijs oneratus.	ib.30. & 31
cenerensis pro Celedensi restituendum apud S. Hieronymum.	417.16	cytegius nauigat in Palaestina.	401.33	cyrelli scripta Caestinus probat.	ib.22
centuriarum deliramenta.	419.42	cynegius quid cum Gazensibus Gentilibus.	ibid.38	cyrellus monet litteris Ioannem Antiochenum Episcopum de rebus Nestorij, & de Caestini Papae conatu.	ibid.32
centurius Episcopus Antifidori, ad quem scripsit vitam S. Germani Constantius.	429.9	cynegio demandata cura demolitionis Marni templi.	ibid.31	cyrellus quam patienter agat aduersus Nestorium.	ibid.10
cereorum oblatio a populo fieri solita Episcopis.	438.12	cyprini infula Ecclesiarum priuilegia illibata seruari iussa a Concilio Ephesino.	431.145	cyrellus in surgit aduersus Nestorium, succurrens Aegypti monachis eo ueneno potatis.	429.24
cereorum in Ecclesia usum damnauit Vigilantius haereticus.	406.49	cyprianus martyr suis apparentis consolatus est eos.	439.32	cyrellus in surgit aduersus Nestorium, succurrens Aegypti monachis eo ueneno potatis.	429.24
cereorum usus in processibus.	431.115	cypriani mart. Eccle. 105. Wandali occupant.	ib.31	cyrellus scribit ad Acacium Beccensem de Nestorio in deteriori prolatae.	430.30
certainam populorum pro praecoccupandis reliquijs sanctorum.	410.59	cyrenses Romae exhibiti tempore famis funesti admodum & clamores populi eis fame peruentis.	ibid.7	cyrellus ad Iuuenalem & alios Episcopos scribit de Nestorio.	ib.33. & 34
chalcedonense Concilium passum calumniam de receptis ab eo laudibus Theodori Mopsuesteni.	435.9. & 12	cyrenses agunt Romani etiam tempore Vrbis excidij.	410.44	cyrelli anathematismi ex Concilio Alexandrino.	ibid.57.
charitate Acacius Episcopus debellat Persas.	420.30	cyrenses a Christianis frequentati, & sub religionis uelamine excusati.	436.15	cyrelli & seq.	ib. & seq.
chirographum Euagrii philosophi post mortem ab eo subscriptum.	411.65	circumcelliones, instigante Crispino Episcopo saeuunt in Catholicos.	198.43	cyrellus perstringitur a Theodosio Imperat.	ibid.70. & seq.
christus homo quo differat ab homine Adam.	431.31. cur caelestis homo conditus.	circumcelliones moliantur necem S. Augustino.	ibid.29	cyrellus primum locum tenuit inter Episcopos, qui Ephesum conueniunt.	431.37. & 51
christus uirtus exercitus.	420.29	circumcelliones iterum insaniunt aduersus Catholicos.	ibid.31	cyrellus in itinere a Rhodo insula scripsit ad suos, eiusque aduentus Ephesum.	ib.38
christus etiam a Gentilibus uerbis Saluator est probatus, & experimento demonstratus.	410.28	circumcellionum dux Macrobius Episcopus ubique grassatur.	412.6	cyrellus Constantinopolim priuatas dedit litteras de damnatione Nestorij.	ibid.65
christus apparuit super montem Oliueti.	419.106	circa in Numidia adhuc integra seruata.	430.77	cyrellus in secunda Aetione Synodi Ephesinae habuit homiliam eorum Patribus.	ib.84
christi nomen in vexillis impositum Christianorum.	395.19	circaense Concilium celebratur.	412.9. & 14	cyrelli epistola ad suos de damnatione Nestorij.	ib.82
christi nomen in militaribus signis.	403.53	cyriacus Episcopus Emefenus profectus cum legatis ledis Apostolicae Constantinopolim quanta passus.	406.14	cyrellus bellus contra ipsum datus.	ib.76
christi nomen, nolentes licet & aduersantes, coguntur Iudaei profiteri.	418.60. & 62			cyrellus accusatur haeresis a schismaticis.	ib.74. & 86

Annalium Ecclesiasticorum.

cyrellus arguit Hidorus Pelusiota.	ib. 85	clerus Constantinopolitanus iticens conuolat in nocentus Papa.	404.87	communitorium ex Concilio Romano legatis pronon-	404.123
cyrellus publicatus à Ioanne Antiocheno hereticus Apollinarista calumniosè.	ib. 89	clerci Constantinop. quid passi à Nestorio.	423.38	centibus Constantinopolim datum.	405.150
cyrellus sermone inuehitur in Ioannem Antiochenum acerimo.	ib. 94	clerci Constantinopolitani libellum scripserunt contra Nestorium & miserunt Cyrillo.	ib. 39	communitorium legatis Apostolica sedis à Zosimo Papa datum.	419.60. & 61
cyrellus calumniam passus à Ioanne de hæresi Sabelliana.	ib. 96	clerci Constantinopolitani non communicantes Attico propter Ioannem Chrysofomum in Arabiam amandari.	406.21	communitorium Honorij ad Episcopos conuocatos à Synodum datum.	ibid. 13. & 14
cyrellus in odium aduersarium pro concione Pelagianam hæresim infectatus.	ib. 112 & 113	clerci Romani aliqui rebellant contra Zosimum.	413.19	communitorium darum legatis à Synodo missis ad Constantinopolim.	431.147
cyrellus concionatur ad Patres laboribus & ærumnis confectos.	ib. 112 & 113	clerci Romani calumniam passi à Iuliano Pelagiano.	ib. 25. & 26	communicatio Ioannis Chrysofomi cum Innocentio Papa semper permansit.	404.36
cyrelli iucubrationes cum detineretur Ephesi.	ib. 133	clerci laborant manibus ex Conc. Carthag. clerci prohibita Agapetarum habitatio.	398.70	communicatio Innocentij Papæ cum Ioanne promulgata in Oriente.	ib. 37
cyrellus in Concil. Ephes. restitit Iuuenali arripienti sibi iura totius prouincie Palestina.	ib. 103	clerci prohibiti nutrire comam & barbam.	ibid. 73	communicatio mutua quomodo solita impertiti.	436.
cyrellus laborat infamia Apollinarismi apud Imp. ex calumnia aduersarium.	ib. 117	clerci vetitum frequentare mensas diuitum.	ib. 85. & 86	II	
cyrellus Ephesi detruditur in carcerem à Ioanne Comite.	ib. 128	clerci ne apud alium Iudicem quam apud Episcopum causam dicerent, iussit Honorius Imperator.	412.28	communicatio peregrina.	407.40
cyrelli iusta querela quod non sit vocatus Constantinopolim.	ib. 152	clerci in questionem adducti causa incendij, relaxati lege Arcadii.	398.91	communicatores Ioannis quanta passi seq.	406.20. 21. & 22.
cyrellus quæ ex carcere rescripsit ad Theodosium Imp.	ib. 130.	clerci subrogati à Theophilo reieciuntur.	403.29	communione Artacii virant ciues Constantinopolitani.	404.45
cyrellus per Theodoretum accusatur apud Italiæ Episcopos hæresis Apollinaris.	ib. 182	clerci cum apparitu militari quando mitti solebant ab Apostolica sede.	419.81. & 82	communione Catholica symbola.	398.2
cyrellus contrarijs scriptis refellit aduersarium scripta.	ib. 183	clercos prohibet habitare cum feminis S. Ioannes Chrysofomus.	398.81	communio Ecclesiastica lege Imp. Arcadii ciuibus iustitia.	404.55. & 61
cyrellus reddidit litteras legatis de electione Maximiani.	ib. 175	clercis vetitum habitare cum fororibus adoptiuis.	ib. 83	communione Formatarum cum Romana Ecclesia quæ libet probari Catholicum.	406.47. & 4. cum seq.
cyrellus laudatur à Papa Cælestino.	412.24	clercos cum feminis habitare prohibet etiam Honorius Imp.	420.51	communio peregrina quæ sit.	400.67
cyrellus conuenit legatione Ioannis Antiocheni Episcopi pro pace.	ib. 58 & 59	clericorum priuilegia ab Honorio Imp.	401.15	communione percepta, aquam bibere, vel pastulum degustare, Chrysofomus accusatur.	403.6
cyrellus scribit ad Dynatum res inter se & Ioannem tractatas.	ib. 64 & 65	clericorum calibatus Vigilantius destructor.	406.46	communione Porphyrii virant Antiocheni.	407.7
cyrelli res gestæ cum Paulo Emefeno Episcopo.	ib. 66	clericorum defunctorum bona cedunt Ecclesiæ.	397.	comparatio longè discrepans Vigilantii cum Patribus sanctis.	406.48
cyrellus cum Ioanne pacem inijt absq; damnatione suorum capitulorum.	ib. 68	53		conciuium Alexandrinum contra errores Origenis.	399.36.
cyrelli capita integra seruata, licet impugnata plurimùm.	ibid. 69. 70. & seq.	clericorum causis non immiscet se Proconsoles.	ib. 66	conciuium Alexandrinum contra Nestorium sub Cyrillo.	430.51. eius epistola Synodalis. ibid. alia Synod. acta.
cyrelli aduersarij iactarunt damnata à Cyrillo sua capitula.	ib.	clericorum habitus ab hereticis immutatus.	428.17	conciuium Antiochenum de libris Theodori.	435.9
cyrellus post Paulum Emefenum concionatur in ecclesia.	ibid. 72. & seq.	codex Gregorianus.	435.28	conciuium Antiochenum sub Ioanne.	432.54. in eo dicitur natur Nestorius.
cyrelli mansuetudo erga aduersarios seruata mirificè commendatur.	ibid. 83	codex Hermogenianus.	419.89	conciuium Armenum contra Nestorianos & scripta Theodori Mopsuesteni.	435.4
cyrellus monitores & cognitores suorum scriptorum delegit aduersarios.	ibid. 84	codicis Theodosiani editio.	419.89	conciuium Chalcedonense passum calumniam de receptis ab eo laudibus Theodori Mopsuesteni.	ib. 10. & 11.
cyrelli ad Ioannem epistola post pacem.	ib. 78	codices Rom. Ecclesiæ præstantioris fidei.	419.89	conciuium Cirtense quando celebratum.	412.9. & 11.
cyrellus à nonnullis Orthodoxis Episcopis tur exagitatus.	433.2	cœmeterium sanctæ Felicitatis martyris.	423.8	conciuium Carthagenense tertium.	397.44. dicendum est secundum 45. Concilij huius canones.
cyrellus leuitatis calumniam passus.	ibid. 3	cognitoris iudicis partes in sacris Episcoporum conuentibus quæ sint.	411.18	conciuium Carthagenense quartum positum loco quinti.	398.6
cyrellus redarguitur ab Hidorio Pelusiota.	ibid. 4	collationem publicam Catholicorum & Donatistarum Honorius Imp. indicit.	410.49.50. & 51	conciuium carthagenense quartum dictum quintum.	ibid. 33
cyrellus datis litteris ad diuersos se à calumnijs purgat.	ibid. 5	collationis indicitæ tempus.	ibid. 50	conciuium carthagenense prouinciale sub Anastasio.	401.5
cyrelli epistola ad Acacium Melitenum data.	ibid.	collationis habitæ tempus.	ibid.	conciuium carthagenense generale.	ibid. 5
cyrelli epistola ad Successum data.	ib. 7	collationis locus.	ibid. 16	conciuium carthagenense aliud item generale.	403.3
cyrelli epistola ad Valerianum.	ibid. 8	collatio exorditur.	ibid. 16	conciuium carthagenense aliud.	404.12
cyrellus admonet episcopos, vt caueant imposturas Nestorianorum.	ib. 9	collationis confessus dispositus: septeni delecti Episcopi cuiuslibet partis ad disputandum, septeni ad consulendum, quaterni ad Acta custodienda, quaterni Notarij ad scribendum.	ibid. 17	conciuium aliud carthagenense.	407.4
cyrellus scribit ad Dynatum.	ibid. 9	collatio secundæ diei.	ib. 24	conciuium aliud carthagenense.	408.17
cyrellus rursus calumniam passus de Apollinarismo.	ib. 10	collatio diei tertie.	ib. 24	conciuium carthagenense ad deprimendos vanos rumores hereticorum.	ibid. 1
cyrellus accipit litteras à Sixto Papa.	ibid. 12	collatio ipsa quibus obfuit, & quibus profuit.	ib. 33	conciuium Carthagenense contra Donatistas.	410.47
cyrellus impulsore Euoptio Episcopo scribit interpretationem suorum capitulorum.	ibid. 21	collationis acta recitanda annis singulis ante Pascha.	412.8	conciuium carthagenense in quo cælestius erroris damnatus.	412.22. & 23.
cyrelli capitula damnata in pluribus Concilijs aduersantium.	ibid.	collationis Acta publicè exponi rogat Augustinus Maximinus.	ib. 5	conciuium carthagenense aduersus Pelagianos.	416.6
cyrellus scribit contra Theodorum Mopsuestenum & Diodorum Tarsensem.	435.6	collatio S. Augustini cum Fortunio Donatista.	ib. 10. in-	conciuium Carthagenense sub Zosimo Papa in causa Pelagii & Cælesti.	418.3
cyrellus calumniosè ponitur probasse scripta Theodori.	ibid. 11	collatio S. Augustini cum Emerito Donatista.	ibid. 11	conciuium Carthagenense sub Bonifacio Papa.	419.35
cyrellus de pace concilianda à Theodosio Imperatore litteris admonetur.	437.45	collatio S. Augustini cum Pascenio comite.	418.32	conciuium in Cypro agitur ab Epiphania, in quo damnantur errores Origenis.	402.7
cyrelli vinculorum gloria.	431.143	collatio S. Augustini cum Maximino Aniano.	ib. 10	conciuium Constantinopolitanum in causa Asianorum Episcoporum.	400.75
cyrelli in patiendo alacritas.	ibid. 129	collatio legatorum Orthodoxorum cum schismaticis.	431.157	conciuium luctuosum Ioannis Chrysofomi cum suis quadraginta Episcopis.	403.10
cyrellus cum alijs Episcop. quæ passus Ephesi.	ibid. 134	collectarum in ecclesia vetus vsus in posteros propagatus.	406.51	conciuium Constantinopolitanum contra Ioannem Chrysofomum.	404.9. & 10
cyrellus quæ occasio scribendi contra Iulianum Apostatam.	439.11	collectas habere Iudæi prohibiti lege Honorij.	406.51	conciuium Constantinopolitanum post reditum Ioannis Chrysofomi sexaginta Episcoporum, in quo reduntur causa quæ acta essent in Synodo ad Querentem dicta.	403.29. habitum ne hoc vetè fuerit.
cyrellus Hierosolymitanus numerauit libros Canonicos.	405.63	collectatores spoliatorum cleric. bene instituti.	397.54	conciuium Constantinopolitanum sub Proclo.	439.42
cythegius Episcopus legatus ex Romano Concilio Constantinopolim cum collegis.	405.15	collegia & conuenticula prohibita lege Arcadij obnitas.	404.55	conciuium Diopolitanum, siue Liddense, in quo abfolutus est Pelagius.	415.14. & 15
clades Athenarum prædicta.	395.17	coluio in causa Antonij Episc. Ephes. colonia Agrippina excisa à barbaris.	407.45	conciuium Diopolitanum damnat errores Pelagij.	ibid. 20
clades ab Hunnis illata.	ibid. 14. & 15	comana in Ponto Ioan. Chrysof. quieuit.	ib. 9	conciuium Ephesinũ sub Ioanne Chrysofomo.	400.81
clades à Gothis illata.	ibid. 15	comata presbyteri professio in Synodo Toletana prima.	405.48	conciuium Ephesinũ œcumenicum. Vide, Ephejinũ Concilium.	429.10. & 11
claudianus poetica licentia de Labaro agere prætermissit.	ibid. 19	cometa apparuit super Constantinopolim tertie.	400.	conciuium in Macedonia sub Innocentio Papa.	414.19
CLEMENTIS PAPÆ VIII. laudata institutio de non promouendis ad Episcopatum abique præuio diligenti examine.	398.69	49		conciuium Melitanum in Numidia.	402.54. eius Acta
clerus Constantinopol. electus restituitur.	403.29	comitatum aduentus Episcopi Formataz accipiunt à Romano Pontifice.	407.4. & 5		ibid. 58
clerus Constantinop. citatur ad Synodum.	ibid. 14	comites qui venerunt Ephesum astiteruntque pro Nestorio.	431.43		
		communitorium ex Concilio Carthageniensi legatis datum.			

conciha Mileuitana duo eademq; confuta. ib. 35. & seq.
 concilium Mileuitanum contra Pelagium. 416. 1. & 3. numero Episcoporum qui ad illud conuenere. ibid. 10.
 Geſta in eo. ibid. 12. & seq. litteræ ex eo ad Innocentium Papam. ibid. 11.
 concilia plurima Orientalium damnantia duodecim Cyriſti capitula. 433. 21.
 concilium contra Maſſalianos in Oriente. 427. 2.
 concilium Occumenicum petum Pelagianum. 419. 47.
 concilium Occumenicum in cauſa Neſtorij curatur per Theodoſium Imperatorem apud Cæſtium Papam. 430. 61. & 62.
 concilij Occumenici acta Romanus Pontifex irritat. 431. 103.
 concilium Ptolemaſe in Lybia, præſidente Synelio. 411. 33.
 concilium ad Quercum collectum à Theophilo in quo damnatur Ioannes Chryſoſtomus. 403. 11. & seq. temporibus. ibid. 29.
 concilium Rauennæ in cauſa ſchiſmatis Bonifacij & Honorij. 419. 13. 14. & 20.
 concilium Regienſe in Gallia. 439. 44.
 concilium Romanum in cauſa Chryſoſtomi. 405. 13.
 concilium Romanum in cauſa Sixti Papæ. 433. 31.
 concilium Romanum contra Neſtorium. 430. 12.
 concilium Romæ habitum in die natali Sixti Papæ. 433. 33.
 concilium Sardicenſe improbat canonem Concilij Antiocheni Arianorum. 404. 11.
 concilij Sardicenſis controuerſia obiter oborta in Africa. 412. 12. & 13.
 concilium Spoletinum indictum. 419. 21. cur deſijt celebrari. ibid. 25.
 concilium Taurinenſe. 397. 42. quid ibi actum. ibid.
 concilium Telenſe, ſiue Teleptenſe. 418. 31.
 concilium generale indicitur Theſſalonica in cauſa Ioannis Chryſoſtomi. 405. 14.
 concilium Toletanum primum. ib. 43.
 concilij Toletani prioris Acta. 405. 45.
 concilium collectorum corrigitur. 397. 45.
 conciliabulum ſchiſmaticorum Ephēſi. 431. 73. quid in eo aduerſus Cyrillum, Memnonem, & alios. ibid. 74. reddatum irritum. ibid. 87.
 conciliabulum Donatiſtarum. 414. 5.
 concordia quaſi ter pingi ſolita. 401. 65.
 concionantur duo Episcopii in eadem Eccleſia alter poſt alterum. 432. 72. & seq.
 concionari in medio eccleſiæ cepit Ioannes Chryſoſtomus. 407. 17.
 conuerſus & accuſus populorum Ioanni Chryſoſtomo proficiſcenti in exilium. 403. 25.
 conditiones implendæ antequam quis ab excommunicatione abſoluatur. 408. 41.
 conditiones liberaliſſimæ ablataz ab Episcopis Catholicis Donatiſtis. 411. 9. & 10. 13. & 14.
 confelſio, vbi reliquæ conditæ ſunt, cum fenefella, ſeu ſoramine. 416. 17.
 conſilio S. Petri ornata à Valentiniſiano Imperatore. 440. 3. & 4.
 conſectioribus alimenta præſtanda. 395. 75.
 conſectus inter Ioannem Chryſoſtomum & Gainam. 400. 41. 42. & 43.
 conſugentes ad eccleſiam abſtrahit Eutropius. 398. 89. qui dat poenas. 399. 9. & seq.
 conſugentem ad eccleſiam abſtrahi iubentem Auguſtinus redarguit Bonifacium. 412. 12.
 conſugentes ad eccleſiam rapientes, diuinam ſenſere vindictam. 396. 1. & 398. 62.
 conſugentes ad eccleſiam ne abſtrahantur, petunt ab Imperatore Africani Episcopii. 399. 82.
 conſugit ad eccleſiam Scithico, qui reos olim inde vi abduxerat. 408. 10.
 coniugium ante baptiſmum conſtituere bigamiam. 405. 60.
 conſecrationis virginum ſolemnes ritus. 413. 13.
 conſiſtorium habitum in baſilica S. Clementis in cauſa Cæſtium heretiarum. 417. 20.
 conſans tyrannus aduerſus Honorium excitatur. 411. 36. exunctus. ib. 37. & seq.
 conſans filius Conſtantini ex monacho factus Cæſar occiditur. ibid. 42.
 conſtantia Romanæ feminæ à Gothis captæ. 410. 34. & 35.
 conſtantius Magiſter militum quid in Herodem Episcopum Arelatenſem. 412. 40.
 conſtantius dux exercitus Honorij contra tyrannos. 411. 41. & 42.
 conſtantius dux pellit Gothos è Gallijs. 414. 1.
 conſtantius intrudit Patroclum in ſedem Arelatenſem. 412. 40.
 conſtantius creatur Auguſtus. 420. 1.

conſtantius Auguſtus ex Gaſſia Flacidia generat Valentinianum. 419. 83.
 conſtantius Auguſtus reliquias idololatriæ proſt emulſit. 420. 5.
 conſtantius Auguſtus de temeritate Eulij certior redditur. 419. 26. quid decernat in eum. ibid. 29.
 conſtantij Auguſti lex contra Pelagianos. 420. 2.
 conſtantius diaconus Antiochenæ eccleſiæ eligendus in Episcopum. 404. 58. fugatur ab inuaſore eius ſedis Porphyrio. ibid. 59.
 conſtantius præſbyter venit ad Ioannem Chryſoſtomum Cucuſum. ib. 108.
 conſtantij ſcriptoris rerum S. Germani fides certa. 429. 9. & 431. 23.
 conſtantij Vicarius grauius paſſus à Pelagianis. 418. 28.
 conſtantinus dux ab Attalo in Africam miſſus occiditur. 410. 5.
 conſtantinus tyrannus in Britannia tempore Honorij Imperatoris. 407. 30.
 conſtantinus tyrannus aduerſus Honorium. 411. 36. exitus. ib. 37. & seq.
 conſtantina prima ſedes Numidiæ. 402. 65.
 conſtantiniana baſilica ornata à Sixto Papæ. 440. 3.
 conſtantinopolis terræ motu conuulſa. 396. 4.
 conſtantinopolim perterret ignis ſuper eam imminens. ib. 5.
 conſtantinopolis dira grandine afflicta ob ſcelus in Ioannem admiſſum. 404. 120.
 conſtantinopolis dicta Vrbs Mariæ. 403. 26.
 conſtantinopolis cades facta in eccleſia. 431. 2.
 conſtantinopolis periclitatur ſub Gaina. 400. 44.
 conſtantinopolis cuſtodita ab Angelis. ibid.
 conſtantinopoli ſubuertendæ à Gaina Deus miro modo ſuccurrit. ib. & 45.
 conſtantinopolis triuianum incendium paſſa Dei vindicta. 433. 23.
 conſtantinopolitanus clerus eiectus cauſa Chryſoſtomi reſtituitur. 403. 29.
 conſtantinopolitani clerici in carcerem coniecti cauſa incendij relaxati lege Arcadij. 404. 54.
 conſtantinopolitani clerici quid paſſi à Neſtorio. 429. 38.
 conſtantinopolitani clerici non communicantes Atrio in Arabiam amandati. 406. 21.
 conſtantinopolitanum clerum Innocentius Papa litteris conſolatur. 404. 87.
 conſtantinopolitanus clerus citatur ad Synodum. 403. 14.
 conſtantinopolitanum Concilium à Theophilo congregatum ad Quercum, ex quo citatur Ioannes Chryſoſtomus. ibid. 12.
 conſtantinopolitanum Concilium quadraginta Episcoporum à Ioanne collectum. 403. 8.
 conſtantinopolitanum Concilium in cauſa Aſianorum Episcoporum. 400. 73.
 conſtantinopolitanum Concilium contra Ioannem Chryſoſtomum. 404. 9. & 10.
 conſtantinopolitanum Concilium ſexaginta Episcoporum poſt reditum Ioannis, reddit irrita contra ipſum facta in Synodo Theophilo congregata. 403. 29.
 conſtantinopolitanum Concilium ſub Proclo. 430. 42.
 conſtantinopolitanam eccleſiam perturbant venientes ex Ægypto Origeniſta. 400. 51. & 60.
 conſtantinopolitana eccleſiæ ornamentorum indiculus allatus Romam ad Innocentium Papam. 404. 78.
 conſtantinopolitana eccleſia duos paſſa ignauos & imperitos ſucceſſores poſt doctiſſimos & ſanctiſſimos viros. ib. 46.
 conſtantinopolitana eccleſiæ diaconiſſæ iuſſa communicare cum Arſacio ſub poena auri librarum ducentarum. ib. 70.
 conſtantinopolitana eccleſ. iura dilatat Theodoſius. 421. 3.
 conſtantinopolitanus in locum Neſtorij iubetur eligi Episcopus Maximianus. 431. 173.
 conſtantinopolitana feminæ inimicæ Ioannis Chryſoſtomi quæ fuerint, quæue ſtudioſa eiſdem. 403. 4.
 conſtantinopolitani monachi quid paſſi à Neſtorio. 429. 36. eorum commendata modeltia. ibid.
 conſtantinopolitanus populus liberatus ab imminenti domus ruina. 396. 7.
 conſtantinopolitanus populus in Eutropium inſenſiſſimus placatur à S. Ioanne Chryſoſt. 399. 10. 11. & seq.
 conſtantinopolitanus populus perterritus ſignis in aère apparentibus, & ad penitentiam conuerſus. 400. 49.
 conſtantinopolitanus populus laudatur à Ioanne Chryſoſtomo. ibid. 85.
 conſtantinopolitanus populus conſcitatur contra Seuerianum. 401. 64.
 conſtantinopolitanus populus fugatus ab eccleſia agit Paſchale feſtum in campo. 404. 20. vbi paſſi irruentes milites. ib. 19.
 conſtantinopolitanus populus agens in eccleſia vigilas trucidatur. ib. 17.

conſtantinopolitanus populus tumultuatur ob damnationem Ioannis Chryſoſt. 405. 24. & seq.
 conſtantinopolitani populi lætitia de reuocato Ioanne Chryſoſtomo. ibid. 28.
 conſtantinopolitanus populus cuſtodit Ioannem Chryſoſtomum. 404. 39.
 conſtantinopolitani populi lætus ob Ioannem Chryſoſtomum. ibid. 49.
 conſtantinopolitanus populus coite prohibitus legibus Arcadij Imp. ib. 55.
 conſtantinopolitani populi mærorum cum ſubſtitutum Ioanni vidit Arſacum. ib. 48.
 conſtantinopolitanus populus recuſans communicare cum Arſacio dicitur. ib. 63.
 conſtantinopolitani ſeparant ſe à Neſtorio. 429. 33. quid iſdem in Theodoſium clamant ob Neſtorium. ibid.
 conſtantinopolitanus populus venetur vincula S. Petri. 439. 5. & 6.
 conſtantinopolitanus populus vrget ad reſtitutionem corporis S. Ioannis Chryſoſt. 437. 1. & 2.
 conſtitutum de eccleſia quid ſignificet. 417. 5.
 conſulatus Eutropij è Faſtis deictus. 399. 1.
 conſulatus error corrigitur. 412. 27.
 conſulatus error in Cirenſi Concilio. ib. 14.
 conſulatus error corrigitur. 415. 47.
 in conſulibus creandis Romæ auita ſuperſtitio vrget. 410. 1.
 conſultationes ad Apoſtolicam ſedem frequentiſſimæ. 404. 130.
 contentio turpis in eccleſia inter Orthodoxyos. 400. 51.
 controuerſia de Canone Antiocheno. 404. 10.
 controuerſia exorta inter Paulum & Dioſcorum Episcopos Cyrenenſes de eccleſia in monte edificata. 410. 84.
 contubernia feminarum clericis à S. Ioanne Chryſoſtomo vitata. 398. 82.
 conuentus Ioannitarum prohibiti etiam extra urbem conſtantinopolitanam. 404. 56.
 conuerſio barbarorum diuerſorum. 396. 13. 14. & seq.
 conuerſio Iudæorum in ſulæ Minoricenſis. 418. & aliquot pag. ſeq.
 conuentionis hæreticorum vere indicium. 430. 22.
 conuiuium exhibere viris illuſtribus recuſauit S. Martinus, Ambroſius contra. 400. 19.
 corinthus à Gothis exciditur. 395. 16.
 cornelius Episcopus Forocorneliſis ſanctitate celebris. 433. 24.
 corona cælitus miſſa ſuper Arcadij caput in nummo quid ſignet. 395. 24.
 corrigendi hæretici Imperatoria auctoritate. 405. 31.
 creſcentiana baſilica ab Anaſtaſio Papa erecta. 402. 43.
 creſcentius conſugens ad eccleſiam, abducitur per milites Struchonis. 396. 1.
 creſcentius Episcopus interfuit concilio Teleptenſi. 418. 31.
 creſcentius Donatiſta Episcopus pueriliter altercatur de nominum derivatione. 405. 42.
 creſcentius Donatiſta conſulatur à S. Auguſtino. ib. 40.
 creſcentius Episcopus Donatiſta quid in catholicos. ibid. 39.
 creſcentius Episcopus Donatiſta inuidens proſperitati Orthodoxorum excitatur in illos. ibid.
 eretenſes Iudæi ſecluci ab impoſtore reſipiunt. 432. 85.
 crimen maieltatis eſſe inſingere iura Eccleſiæ. 407. 41.
 criſpinus Episcopus calamentis Donatiſta dirus periculator. 398. 43.
 criſpinus Episcopus Donatiſta diſputat cum Poſſidio Episcopum calamentis. 403. 46.
 criſpinus Episcopus damnatus appellat Imperatorem & pro eo intercedit Poſſidius. ibid. 44.
 criſpinus rebaptizat inuitos in fundo Imperatoris. ib. 47.
 criſpinus Episcopus Donatiſta quid in Poſſidium. ib. 43.
 criſpion archidiaconus Epiphani. 402. 19.
 cruce ornantur capita Regum. 395. 4.
 cruce ſignatum Arcadij numiſma qua occasione. ibid. 14. & 15.
 cruce in veſtibus viſæ ſunt Arcadio. ibid.
 crux victoriæ ſignum. ibid.
 cruce ligni ſolemniter Paſchali tempore oſtendendi vetus conſuetudo. 397. 12.
 cruce lignum extinguit ignem. ibid.
 cruce lignum à Melania Paulinus accepit. ib. 10.
 cruce ligno Hieroſolymis cuius præfici ſolitus præſbyter. 398. 97.
 cruce ſigno præuio proceſſiones agi ſolita. ibid. 100. & 401. 37. & seq. tem. 404. 60.
 crucebus argenteis vtuntur etiam Arianis in proceſſionibus. 400. 87.
 cruce virtute idolum Veneris factum. 401. 37.
 cruce formam eccleſiæ cõſtituendæ reddere debet. ib. 49.

Annalium Ecclesiasticorum.

crucis Exaltationis festa dies.	ib. 58	Dei magna potentia Knadaganus uetus.	406. 9. & 10	Disputatio S. Germani cum Pelagianis in Britannia.	429.	
crux conculcata à sectatoribus Porphyrij sedis chenzè inuaforis.	404.60	Deipata uirgo à Nestorij blasphemijs per uirginem Christi sponsam vindicata.	431.162	Disputatio Iulie Manicheæ cum S. Porphyrio.	403.34	
cruce signatus qui conuertitur ad fidem.	418.59	Deorum cultus rursus uetus.	395. 11. & 12	Disputationes de religione prohibet Honorius Imper.		
cruce signatus a nummus datus S. Genouefæ à S. Germano.	429. 11	Deorum ope saluatae finguntur Athenæ.	ibid. 16		408.28	
crux gemmata mittitur à Theodosio Hierosolymam.	439.1	Deorum cultus eo anno penitus ablati, quo Christiana religio nem delendam Gentiles prædixerant.	398. 19. & 20	Dissenfio inter sanctos uiros.	400.61	
cruciamenta à Persis illata Christianis diuifima.	420. 18. & 19.	Deorum cultum penitus tolli curant apud Imp. Episcopos Africani.	ib. 34	Dissenfio inter sanctos Epiphanium & Ioannem Chry.	402.4	
ctephon infurgit aduersus Pelagianos, & S. Hieronymum excitat.	411.49	Deorum templa iusta claudi ab Arcadio Imper.	ib. 108. & 109	Diuitias aliter exiit in Christo, aliter in Patriarchis & Prophetis.	431.30	
cuculum exilio præscriptum Ioanni Chryfoft.	404.45	Deorum templa lege Honorij iusta dirui.	399. 55	Doctores Ecclesiæ miraculis illustrati.	397.35	
cuculum oppidum asperitum. ibid. 93. in Cilicia situm. ibid.		Deorum templa quæ erant Gaza.	401. 39. eadem Christiani cum militibus diruunt.	Dominicus cur dictus S. Felix.	395.51	
cuculi Episcopus Adelphus.	ib. 105	Deorum cultum per Rhadagaifum refutandum optabant Pagani Romæ.	406.8	Dominicus Pinellus Cardinalis Archiepiscopus S. Marie Maioris.	440.2	
cuculum vni que confluent fideles ad S. Ioannem Chryfoftomum.	ibid. 108	Deorum ara iustæ deturbari.	408.25	Dominico die quæ humani iuris officia carceratis præstanda sanxit Honorius Imper.	406.12	
cugas dux barbarorum vna cum suis fulmine ictus.	425. 11. & seq.	Deorum templorum ornamenta sublata ad redimendam ab Alarico pacem.	409.2	Domitianus presbyter Romam venit ad Innocentium afferens Acta publica Iudicum contra Ioannis Chryfoft. sectatores.	404.71	
cultum sanctorum Catholica Ecclesia semper prædicauit.	406.45	Deorum cultus Romæ à barbaris tollitur.	ibid.	Domnus nepos Ioannis Episcopi Antiocheni cecedit ab eremo, S. Euthymio inuito.	432.53	
cultum sanctorum Vigilantius impugnat.	ib. 44	Deorum cultus rursus pullulat & inualefcit, sed lege Theodosij excidit.	439.9	Domnus Episcopus Antiochenus.	436. 12. conuenitque Simeone Syllitam.	
cultus sacratum martyrum reliquiarum in Africa tempore Augustini celeberrimus.	416.17	Deorum cultores Theodosij lege coerciti.	423. 6. & 7	Domus Catyæ corruit.	396.7	
curatores Imperij Orientalis.	408.3	Dij consulti Romæ sub Attalo tyranno, eis que credens Attalus decipitur.	410.3	Donaldus primatus nominis Scotorum rex Euangelicæ præcones à Victore Papa expulsi.	429.2	
	D	Decitores monachorum deidentur.	398.54	Donatianus Episcopus præfuit Concilio Teleptensi.	418.31	
		Defectores catholicae fidei qui esse soleant.	402.63	Donatus Afer Ambrosio detrahens à Deo punitus.	414. 75	
		Detiderius & Riparius auctores existerent S. Hieronymo, vt scriberet aduersus Vigilantium.	406. 39	Donatus diaconus Donatista graffatur cum Circumcellionibus.	412.6	
		Detractores sanctorum graui poena à Deo puniti.	397. 34. & 35	Donatus Episcopus Donatistarum in puteum se coniecit.	414.6	
		Dexter Praefectus historiam scripsit.	395.42	Donatus Proconsul in Africa.	408.25	
		Diagoni vnde super bire coepunt.	402.47	Donatum Proconsulem Africae S. Augustinus pro Donatistis interpellat.	398.21	
		Diagoni designantur ordinari presbyteri.	ibid.	Donatista negotium faciunt S. Augustino de ordinatio ne ipsius.	395.33	
		Diaconorum fastus ubique deprellus.	ibid.	Donatista quid in Restitutum presbyterum.	398. 25. & 412.4	
		Diagoni stant, sedent presbyteri.	ib. 44	Donatista seuiunt in Catholicos.	398.2	
		Diagoni Ecclesiæ Romanæ supergredi conati presbyteros, & vnde eis tanta superbia.	ibid.	pro Donatistis rogat magistratus S. Augustinus. ibid.	28. & 29	
		Diaconorum Romanæ Ecclesiæ munera.	ibid. 46	Donatista crudelia facta in Episcopos & clericos Africanos.	ibid. 27	
		Diagoni viuipantes sibi munera sacerdotum.	ibid. 44	Donatista occidere moluntur S. Augustinum.	398.23	
		Diagoni Constantino politanae Ecclesiæ iustæ communicare cum Artacio sub poena librarum auri ducentarum.	404.71	Donatista decipere nituntur Catholicos falsis reuelationibus & visionibus.	ibid. 32	
		Diadema foris deponit Imperator, antequam ingrediat in ecclesiam.	431.6	Donatista prævalent potentia Oprati Gildoniani.	ibid 40. & seq.	
		Dictum fidei professio in Concilio Toletano prior facta.	405.46	Donatista persecutores coerciti poena librarum quinque auri.	399.8	
		Didymus illustrator Periarcho Origenis.	402.16	Donatista lege Honorij dedecori expositi.	400.2	
		Diei iudicij tempus aduenisse à nonnullis creditum.	419. 106	Donatista infamati rescripto à Iuliano Apostata olim olitento.	ibid. 2	
		Dioecesi omnium Orientalium præfisse Episcopus Alexandrinus volebat.	439.42	Donatista adulati sunt olim Iulia. Apostata.	ibid.	
		Diodorus Tarfensis magister Nestorij, & eius hæretes.	428.35	Donatistarum vitas cum Ecclesia Catholica tractatur ab Anastasio Papa.	401.9. & 10.	
		Diodorus Tarfensis pro Theodoro aliquando usurpatus.	ibid. 36	Donatistarum Acta perquirenda à Iudicibus, decretum est ab Episcopis.	ibid. 10	
		Diodorus Tarfensis qualis fuerit, ex eius scriptis post obitum cognitus est.	ibid.	Donatista esse conuincendos publicis actis decretum. ibid.		
		Diodori Tarfensis libri produntur in lucem.	435. 3. confutantur à S. Cyrillo Alexandrino.	ibid. 6	Donatista indulgentia procurata per Africanos à Romæ Pont.	ibid. 11
		Dionysius & Paulus legati ad Theophilum à Cyrenensibus de electione Synefi.	410. 77	Donatista conueniuntur legationibus Episcoporum	ibid. 12	
		Diophantus presbyter Antiochenus vexatus à Porphyrio sedis eius inuafore.	404.59	Donatista conuincendi ex Actis ipsorum cum Maximianistis.	ib. 9. 10. & 11	
		Dioscorus Diaconus Apocrisarius Constantinopoli sub Proclo.	439.42	Donatista reuerti ad Ecclesiam volentibus indulgentia concessa ab Anastasio Papa.	ibid. 12	
		Dioscorus monachus Origenista nauigat cum suis Constantinopolim.	400.51. & 60	Donatista Episcopi qualiter recipiendi à Catholicis. ibid.		
		Dioscorus monachus Origenista quando mortuus.	403. 21. falsa illi tributa miracula.	ibid. 22	Donatista ex eius legibus Imperatorum à privilegijs concessis celi.	ib. 1
		Dioscorus in Theodoretum incensus.	439.43	Donatista adiens iuuenis immane scelus perpetrat.	402.63	
		Diosopolitanum Concilium in Palæstina, in quo Pelagius est absolutus.	415. 14. 19	Donatista quibus verbis iussi sunt conueniri à Catholicis.	403.40	
		Diosopolitanum Concilium damnat errores Pelagij.	ib. 20. & 21	Donatista conuenti à catholicis male eos habuerunt. ibid.	41. & 42	
		Dynatus Nicopolis Episcopus. accipit litteras à Cyrillo.	433.9	Donatistarum Episcopus Crispianus conuentus à Possidio, quid in eum.	ibid.	
		Diprycha quæ sint.	430.49	Donatista inuitos rebaptizant.	ib. 47	
		Difcessio Ioannis Chryfoft. ab Ecclesia Constantinop.	404.40	Donatistarum minæ in catholicos.	ibid. 49	
		Disputatio Augustini cum Pascentio Comite.	419.52	Donatista singuli Episcopi frustra cõuerti à catholicis. ibid.		
		Disputatio Augustini cum Maximino Ariano.	ibid. 53	Donatista compelluntur soluere poenam legis statutam, & pro ipsis agunt Episcopi catholici.	ib. 47	
		Disputatio Augustini cum Felice Manichæo.	404.128	Donatista coercendi multa decem librarum auri & alijls penis.	404.125	
		Disputatio Augustini cum Emerito.	418.32			
		Disputatio de canone Antiocheno.	404.10. & 81			
		Disputatio Crispini Donatista cum Possidio Episcopo Calamensi.	403.46			

Donatistæ spernunt leges Imp. 408.17
 Donatistarum complures vnitæ Ecclesiæ Catholicæ. 405
 50
 Donatistæ redeuntes ad Ecclesiam gratias agunt de seve-
 riori cum eis adhibita disciplina. ibid. 33
 Donatistæ quibus tenebantur vinculis ne redirent ad Ca-
 tholicam vnitatem. ibid. 32. & 36
 Donatistæ quomodo coerciti legibus Imperatoris ad vni-
 tatem cum Orthodoxis reuerſi. ibid.
 Donatistæ refugientes vnitatem ſeruiunt in Orthodoxos.
 ibid. 37.
 Donatistæ obstinati reclamantes non esse cogendos hæ-
 reticos vel schismaticos legibus Imperatorum. ib. 39
 Donatistarum grassatio in ecclesiam facta, & in ministros
 eius. ib. 22
 Donatistæ quæ crudeliter in Maximianū Episcopū Ba-
 gienſem perpetrarunt. ibid. 23
 Donatistæ quæ commiserunt in Seruum Episcopum.
 ibid. 24
 Donatistæ noua ſanctione Honorij Imper. perſtricti. ib.
 25. & 27
 Donatistæ rectius dicendi Donatiani ex Cresconio. ibid.
 42
 Donatistæ legibus Honorij iterum exagitati. 407.41
 Donatistæ sparſerunt in vulgus, occiſo Stilichone, causā
 Orthodoxorum esse collapsam. 408.17
 Donatistæ Catholicos occidunt Episcopos. ib. & 18
 Donatistæ nouis Honorij Imper. legibus exagitati. ibid. 24
 Donatistis concessa ab Honorio ob metum ſuo ipſorum
 arbitrio viuendi licentia. 410.52
 Donatistæ nouis Honorij edictis compeſcuntur. ibid. 49
 Donatistæ per publicam Collationem ad vnitatem Ca-
 tholicam inducere Honorius Imper. laborat. ibid. 50
 Donatistarum iterata seclera aduerſus Orthodoxos. ibid.
 53.
 Donatistæ quæ in Reſtitutum preſbyterū & Innocentiū
 perpetrarunt. 398.25. & 4
 Donatistæ publica Collatione tractant cum Catholicis.
 411.3.7 & ſeq.
 Donatistis indulgentissimus Marcellinus. ib. 3. & 4
 Donatistæ vocati per Tractotias ad Collationem. ibid.
 Donatistæ veniunt Carthaginam ad Collationem. ib. 5
 Donatistarum Episcoporum numerus venientium ad
 Collationem. ibid. 6. & 21
 Donatistæ magna iactantia ostentant ſua etiam men-
 daciter. ib. 6
 Donatistis quanta ſponponderint Catholicis ante Col-
 lationem. ibid. 12
 Donatistæ ex ſuo ipſorum facto conuicti. ibid. 14
 Donatistarum Episcopoi qui electi ad diſputandum.
 ibid. 16
 Donatistæ perſeuerabant habere ab ipſis creatum Ro-
 manum Episcopum, vt ſe mentiri poſſent ſe esse Ca-
 tholicos. ib.
 Donatistarum prima ſubterfugia propoſita. ib. 19. addū-
 calumnias in Catholicos iterum de numero Episco-
 porum. ibid. 21
 Donatistæ quo pretextu ſedere noluerunt. ib. & 23
 Donatistarum mandatum reſertum contumelijs recita-
 tur in Collatione. ibid. 22
 Donatistæ falſitatis conuicti de numero ſuorum Episco-
 porum. ibid. 23
 Donatistæ nolunt fratres à Catholicis nominari. ibid. 23
 Donatistæ rursus tergiverſarunt, & exceptiones & obie-
 ctiones ingerunt. ib. 24. & ſeq.
 Diſputatio de Ecclesia Catholica; vbi ſit. ibid. 27. Vide
 CONTROVERſIA.
 Donatistarum alie leues atq; ridicula obiectioes. ib. 30
 Donatistæ ſuis ipſorum probationibus conuicti. ibid. 32.
 Donatistæ reluctantes licet, ſubſcribunt tamē Actis Col-
 lationis. ibid. 33
 Donatistæ condemnati appellant, multis calumniati ſunt
 Marcellinum. ib. 34
 Donatistæ cauillati ſunt nullius esse robotis Acta ob ſen-
 tentiam noctū latam. ib.
 Donatistis refractarios poſt Collationem Honorius leg-
 ibus exagitat. 412.1. & 2
 Donatistæ eccleſijs, bonisque mulctati, & exilio. ibid. &
 ſeq.
 Donatistæ calumnioſe arguunt Catholicos auaritia. ib. 3
 Donatistæ contumaces acris ſeruiunt. ibid. 4. & 6
 Donatistæ occidunt Reſtitutum & Innoc. ibid. 4
 Donatistæ Episcopoi ſe in ignem iniecerunt. 414.6
 pro Donatistis inſtanter agit apud Marcellinum Iudicem
 Auguſtinus. 412.4. & ſeq.
 Donatistarum calumniantium occasione Cirtenſi Con-
 cilio indicitur. ibid. 9
 Donatistarum calumniantium proditione Marcellinus
 occiditur à Marino. 413.5. & 6
 Donatistæ rursus exagitati ab Honorio Imper. 414.2
 Donatistarum Episcopoi bonis priuantur, & in inſulas re-

legati iubentur. ib. 3
 Donatistæ laici qua pœna ab Honorio affecti. ibid. 4
 Donatistæ legibus Honorij perſtricti conuentum agunt,
 & de inferenda ſibi necesse deliberant. ibid. 5. & 6
 Donatistæ Episcopoi ſe ipſos diuerſo modo necant. ibid. 6
 Donatistarum quam plurimi poſt leges poſtremas Ho-
 norij reuerſi ad Ecclesiam Catholicam. ibid. 9
 Donatistarum duritas prouocat Wandalos. 428.7
 Donatistæ lege Theodoſij damnati. ibid. 25
 Donatistæ ad Wandalos deſiciunt. 439.35
 Dorotheus Episcopos Marcianopolis Neſtorianus. 431.
 69
 Dorotheus Episcopos promulgator hæreſis Neſtorianæ
 Conſtantinopoli. 428.37
 Dorothei blaſphemia publicè dicta. ibid.
 Dulcitiſ Tribunus Notarius miſſus in Africam loco
 Marcellini. 414.8. conſuluit Auguſtinum quid agendū
 cum Donatistis. ibid. 9
 Dulcitiſ Tribunus obiurgatur ab Auguſtino, quod Do-
 natistam Episcopum honorificis titulis nominaret.
 ibid.
 Duces Romani exercitus poſt obitū Stilichonis. 410.17
 Ducis ſuperſtitione & ſuperbia Romanus exercitus per-
 ditur. 439.17
 E
 E Bagnius miſſus à Theodoſio Imper. in Africam voca-
 te Episcopos ad Concilium Ephesineum. a. 430. n.
 74
 Ebionai hæretici auctores Neſtorianæ blaſphemiæ.
 428.30
 Ebdichus dux ſub Conſtantino tyranno. 411.39. & 41. oc-
 ciditur ab Ebedio. ib. 41
 ecclesia Catholica vbi ſit, diſputatio. ibid. 27. eam ex
 præiſis hominibus non perire. ib. 28. eam esse vnam tā-
 tum. ibid. 29
 ecclesia haud facilè recipere debet poenitentes hæreticos,
 ſed eos diu ante probandos. 417.38
 ecclesia rejicit poenitentes hæreticos, in quibus est de ſi-
 mulatione ſuſpicio. 439.46
 eccleſiæ triumphus est ſuperborum humiliatio. 399.14
 ecclesia exaltatur, non expugnatur tribulationibus. 420.
 27. & 38
 ecclesia piè vſa luminaribus. 206.49. & 50
 ecclesia orando pro diuerſis ſtatibus peccantium deſtruit
 Pelagianam hæreſim. 431.186
 eccleſiæ mos orare pro catechumenis. 419.55
 ecclesia Dei quando turpi agitata est contentione. 400.51
 eccleſiæ priuilegia confirmata ab Honorio Imper. 395.30.
 & 397.56
 eccleſiæ priuilegia ab Honorio iterum ſtabilita. 407.41
 eccleſiæ immunitas à Stilichone violata, ſed nō ſine pœ-
 na. 396.1
 eccleſiæ priuilegia ablata à Ioann. tyranno. 423.3
 eccleſiæ priuilegia ablata à Ioanne tyranno Valentinia-
 nus reſtituit. 425.7
 eccleſiarum priuilegia irritantes pœna quinq; librarum
 auri Imperator punit. 399.82
 eccleſiæ iura infringere, maietaſtis esse delictum Honorii
 Imper. lege ſanxit. 407.41
 eccleſiæ aſylum violans Stilicho compellitur fugere ad ec-
 cleſiam. 408.10
 eccleſiæ Defensores petiti. 398.33
 eccleſiæ doctores miraculis illuſtrati. 397.35
 ecclesia Africana à Donatistis exagitata. 410.53
 ecclesia Arelatenſis turbatur à Conſtantio Magiſtro mi-
 litum. 412.40
 eccleſiæ Conſtantinopolitanæ Angelus receſſit cum Io-
 anne Chryſoſtomo. 404.42
 ecclesia Conſtantinopolitana eruenta ſanguine. 431.2
 eccleſiæ Conſtantinop. fides laudata. 432.23
 ecclesia Conſtantinopolitana. Vide *Conſtantinopolitana
 Eccleſia*.
 ecclesia Hippon. à Donatistis exagitata. 410.53
 ecclesia Orientalis nouis poſt pacē agitata turbinibus. 433.1
 ecclesia Rom. commendatur Imperatori. 419.39
 ecclesia Romana. Vide *Romana Eccleſia*.
 eccleſiam ne ingrediantur armati. 431.4
 eccleſiæ profanator potendens mali aliquid. ib. 3
 ecclesia S. Sabinae martyris in Auentino Cæleſtini Pon-
 tificatus tempore extructa. 432.37
 eccleſiam tradendam non esse Arianis Ioannes Chryſo-
 ſtomus cum Gaina tyranno conſigit. 400.42. & 43
 ecclesia Conſtantinopoli conflagrauit. 404.43. quo caſu
 accedent ignoratum. ibid.
 ecclesia Conſtantinopoli igni tradita cōſumpta cum Go-
 this ad eam conſugientibus. 400.44
 ecclesia Conſtantinopoli polluta cæde ciuium agentium
 vigilijs. 404.18
 ecclesia prohibetur erigi ex lapidibus templi idoli. 401.49
 ecclesia templum Dei Angelis reſerta ſemper cum ſacri-
 cium incruentum offertur. 407.16

eccleſiæ immunitatem violatam acriter redarguit Augu-
 ſtinus. 422.12
 eccleſiam profanans dirè punitur. 417.57
 ab Ecclesia extrahere fugientes ad eam graue facinus, &
 à Deo dira vindicta ſæpe punitum. 396.1. & 398.57. id
 erimen incurrit Eutropius. 398.88. dat pœnas. ibid. &
 399.10
 eccleſiaſtica immunitatis violatores à Deo dira vindi-
 cta puniti. 396.1. & 398.62
 eccleſiaſtica immunitas violata à Maſcizele, ſed ſuo dam-
 no. 398.62
 eccleſiaſticis cauſis non immiſcebant ſe Proconſules.
 ibid. 66.
 eccleſiaſtica immunitas ab Eutropio violata. ibid. 88. &
 non ſine pœna. ibid. 89. Item 399.8. & 9. & ſeq. vt con-
 ſeruetur illaſta petunt Episcopoi ab Imperatore publi-
 ca legatione. 399.82
 eccleſiaſtica immunitas vt ſeruetur, ne ab ecclesia quis ab-
 ſtrahatur, petunt Episcopoi Africani. ibid.
 eccleſiæ ornamenta diſtraxit Acacius Episcopos vt hoſtes
 captiuos redimeret. 420.30
 eccleſiæ forma Crucis præſertit imaginem. 401.45
 eccleſiæ ædificandæ ſacer ritus. ibid. 50. & 51
 ecclesia ædificata in diceceſi aliena cedit Episcopos cuius
 eſt diceceſis. 410.84
 eccleſiæ ſolita erigi in ſanctorum memoriam, & dies feſti
 inſtitui. 403.32
 ecclesia erecta ſuper Marnion quali forma & ſtructura.
 401.49
 ecclesia à Galla Placidia Rauennæ erecta, voti ſoluend.
 cauſa. 435.26
 ecclesia S. Stephani erecta Hieroſolymis ab Eudocia Au-
 guſta. 438.21
 ecclesia S. Stephani Vzali in Africa ab Euodio erecta, &
 quæ miranda. ibi. 416.19
 eccleſiæ Vrbs intacta à furore barbarico. 410.23. & 24
 eccleſiaſticum iudicium magna deliberatione tractandū.
 471.28
 ebedicus conſugientem ad ſe Ebdichum tyranni ducem
 occidit. 411.41
 egnatij hiſtorici reſellit commentum. 410.16
 egnatij Britannus occurrit venienti S. Germano. 435.17.
 eius filius curatus à ſancto. ibid.
 eleemoſynæ ſolita mitti ex diuerſis Orbis regionibus
 Hieroſolymam. 406.51
 eleemoſynæ S. Exuperij Episcopoi Tolofani effuſa in Pa-
 laſtinam & Ægyptum. ibid. 35. & 36
 eleutherij conuix quid paſſa à militibus irruentibus in
 neophytos. 404.19
 eleutherus Episcopos Sebactiæ interfuit Concilio Dio-
 ſpolitano. 415.19
 elias Episcopos in Syria vnā cum alijs monet Neſtorium
 reſpiciere. 430.43
 elladius preſbyter Palatij extortis cauſa Ioannis. 406.21
 elpidius Episcopos Laodiceæ Syriæ ſtudet Ioanni Chry-
 ſoſtomo. 404.12
 elpidius Laodiceæ Episcopos grauia paſſus cauſa Ioannis
 Chryſoſt. 406.20
 elpidij preſbyteri ſeruus armatur in Ioannem Chryſoſt.
 404.39
 eluſa oppidum in Aquitania patria Rufini Præfeſti Præ-
 torio. 395.5
 emeritus Donatistarum Cæſaræ Mauritanæ Episcopos
 deſectus ad diſputandum cum Catholicis. 411.16
 emeritus Donatista Episcopos contulit cum Auguſti-
 no. 418.32
 entuſiaſta damnati ab Ephesine Synodo. 431.101
 entuſiaſta à Theodoſio Imper. damnati. 428.25
 ephesine Concilium prouinciale ſub Ioanne Chryſoſt.
 400.81.
 ephesine Concilium Oecumenicum curatur per The-
 odoſium apud Cæſarionum. 430.62
 quando indictum. ibid. 63
 ephesine Concilium congregatum in Ecclesia S. Ma-
 ricæ. 431.41. & 46. Episcopoi ſanctitate illuſtres qui entuſi-
 re in eodem Concil. Ephesine. ib. 37. Episcoporum qui
 contendeſt numerus. ib. 42. grauia patiuntur expectan-
 do Ioannem Antiochenum incommoda. ib. 48. ipſum
 Concilium quando ceptum. ib. 49. miſſi quatuor E-
 piscopoi, iterum miſſi citare Neſtorium ad Synodum.
 ib. ſedum diſpoſitio. ib. 50. Euangelium in medio po-
 ſitum. ibid. Patroni Synodi qui fuerint. ib. 51. actio pri-
 ma. ib. 52. tertio citatur Neſtorius. ibid. 55. & ſeq. lectæ
 ſunt literæ Imperatoris. ibid. 56. & alia ſcripta ſimul
 cognita, & inter miſſi citare Neſtorium ad Synodum.
 Alexand. ib. 57. Cæleſtini Papæ literæ electæ, quibus dam-
 nauit Neſtorium. ib. 58. relata blaſphemiæ Neſtorij, &
 conſultata ex diuina Scriptura. ibid. prolata ſententia
 in Neſtorium. ibid. 59. ad Neſtorium damnatum data
 epistoſa. ibid. 60. fidei decretum ſtabilitum. ib. 61. actio
 ſecunda Ephel. Conc. ibid. 64. ex qua ad Theodoſium
 ſcripta

scripta est epistola. ib. alia ad clerum Constantiopol. ib. 65. quæ sunt subsecuta damnationem Nestorii funesta. ib. 66. Synodi litteræ omnes interceptæ. ibid. 67. actio tertia eisdem. ibid. 72. actio quarta in aduentu legatorum Apostolica sedis. ibid. 80. Nestorii iterata damnatio. ib. 81. actio quinta eisdem, ex qua missæ alia epistola ad Theodosium & alios. ibid. 82. & seq. actio sexta eisdem Concilij. ib. 87. vbi acta à schismaticis nulla esse declarantur. ib. citatur Ioannes Antiochenus ad Synodum. idem cum alijs schismaticis excommunicatur. ibid. 92. epistola alia ad Theodosium Imp. scripta ibid. alia tunc data epistola Circularis ad omnes Christi fideles. ibid. 93. actio Synodi octaua de fraudibus Nestorianorum sub velamento Nicæni Conc. simplices decipientium. ib. 97. actio decima de damnatione hæresis Pelagij. ib. 98. & 99. canones ipsius Synodi. ib. 101. damnata alia hæresis. ib. causæ priuatorum in Synodo tractatæ. ib. & 102. Synodi multiplices alia Actiones & incerta. ibid. quid Iuuenalis tunc tentatur arripere. ib. & 103. Synodi alia litteræ ad Imp. quibus missionem petit. ib. 105

epheſiorum erga Deiparam studium. ib. 62

epheſij quo triumpho exceperunt Patres, damnato Nestorio. ib.

epheſini Cõcilij Episcopi renuntiare fidei professione Ioanni subdole petenti. ib. 133

epheſinum Concilium Orthodoxorum septem legat Episcopos Constantinopolim. ib. 147

epheſinum Concilium legationem misit ad Cælestinum Papam. ibid. 149

epheſini Concilij querela apud Theodosium Imp. de carcere Cyrilli & Memnonis. ibid. 129

epheſinorum Actorum facta postea confusione; Pelagianæ hæresis probatio perperam tributa œcumenicæ Synodo. ib. 77

epheſinum Conciliabulum schismaticorum quale. ibid. 73. damnat Cyrillum atque Memnonem. ibid. 75. ita bilit hæresim Pelagianam. ib. 77. idem redditu postea irritum à Patribus Catholicis. ib. 87

epigonius & Vincentius Episcopi legati à Concilio Carthaginensi ad Imper. pro seruanda Ecclesiastica immunitate. 399. 82

epiphanius Constantiæ Cypri commouetur à Theophilo Alexandrino aduersus Origenistas. ib. 47

epiphanius epistola ad S. Hieronymum de Origenitis. ibid. 48

epiphanius falso accusatus hæresis Anthropolomorphitarum. 400. 54

epiphanius cum Ioanne Chrysoſtomo dissensio. 402. 4

epiphanius celebrat Concilium in Cypro, & damnat errores Origenis. ibid. 6

epiphanius falso accusatus dicitur de ordinatione diaconi. ib. 7

epiphanius pergit Constantinopolim. ib. 8

epiphanius recusat communicare cum Ioanne Chrysoſtomo. ibid. 8

epiphanius cum Theotimo Episcopo Scythiæ discipulat. ibid.

epiphanius sanctitatem reueretur Ioan. Chrysoſt. ibid. 9

epiphanius quid exagitat à Ioanne Chrysoſt. ibid.

epiphanius damnat errores Origenis Constantinop. ib. 12. & seq.

epiphanius altercatus cum Eudoxia. ibid. 19. sed fingitur ab Origenistis. ibid. 20

epiphanius venerata est Eudoxia Augusta. ib.

epiphanius in Ioannem Chrysoſt. prædictio cuius fidei habenda sit. ibid. 22

epiphanius obitus tempus. ib. & 24

epiphanius sedis tempus. ib. & ætas. ibid.

epiphanius eximia sanctitas. ib. 25

epiphanius vita à Metaphrasæ recensita scædens erroribus. ibid.

epiphanius imagines in ecclesia Cypri. ibid.

epiphanius scripta. ibid.

episcopatum magis quam mortem esse vitandum; docuit S. Nilammon. 403. 32

episcopi Africani pacificè conueniunt Donatistas certa forma verborum. ib. 39. & 40

episcopi Africani contulunt Augustinum, an fugere debeant tempore Wandalicæ cladis. 418. 10. & 11

episcopi Africani expulsi, ad Campanum litus deducti. 439. 31

episcopi Africani interpellant Honorium Imp. ne cogatur soluere pœnam quam incurrerant. 403. 47

episcopi Africani legationem mittunt ad Imp. pro Donatistis. ibid.

episcopi Africani quanta sponderunt Donatistis ante Collationem. 411. 12

episcopi Africani occisi à Donatistis. 408. 18

episcopi Africani vocati ab Honorio ad Synodum Ophelinam. 419. 19. & 23. reuocatur rebus cõpõlitis. ib. 26. & 27

episcopi Africani nominant Patres Donatistas. 411. 23

episcopi Africani Christiana mansuetudine & benignitate præditi. 412. 7

episcopi Africani quam mansuetè egerint cum Donatistis, qui se ipsos interimebant. 414. 7

episcoporum Africanorum liberalis promissio facta Donatistis. 411. 8. & 10

episcopi Africani agunt apud Honorium aduersus Pelagianos. 419. 56

episcoporum Africanorum numerus, qui interfuerunt Collationi Carthagine. 411. 6. & 10

episcoporum Africanorum venientium ad collationem modestia & humanitas laudata erga Donatistas. ibid. 9

episcopi Africani pacis studiosissimi. ibid. 13

episcoporum Africanorum litteræ ad Marcellinum ante collationem. ibid. 11

episcopus Africanus catholicus à Donatistis manibus & lingua præcisus. 405. 37

episcopus Africanus prohibetur dici Summus sacerdos, siue Princeps sacerdotum. 397. 48. & 49

episcopi Asiani qui interfuerunt concilio Ephesino provinciali sub Ioanne Chrysoſt. 400. 73

episcoporum Asianorum causa tractata in concilio Ephesino per Ioannem Chrysoſtomum. ib. 82

episcopi Asiani sex depositi à S. Ioanne chrysoſtomo. ibid. 83

episcopi cappadociæ Secundæ laudati ob humanitatis officia exulibus exhibita. 406. 23

episcopi Concilij Diopolitani. 415. 19

episcopi Donatistæ qualiter recipiendi. 401. 14

episcopi Donatistæ vt indulgeat Anastasius Papa, rogant Episcopi Africani. ib. 11. quodq; concessum est. ibid.

episcopi Donatistæ spoliati bonis iussu relegati in insulâ. 414. 3

episcopi Ephesini Concilij tenentur à Candidiano Comite obiecti. 431. 67

episcoporum Ephesini concilij numerus. ib. 42. expectantes grauiâ passi. ib. 48

episcopi Ephesini Concilij quatuor, qui primo citantur Nestorium ad Synodum. ib. 49

episcopi Ephesini Concilij quatuor, qui secundo missi sunt citare Nestorium. ib. 52

episcopi Ephesini Concilij qui missi sunt tertio citare Nestorium. ib. 54 & 55

episcopi Ephesini Concilij missi in occursum Ioannis Episcopi Antiocheni verberati iussu ab ipso Ioanne. ibid. 72

episcopi Ephesini Concilij post damnationem Nestorigreſsi quo triumpho à populo excepti fuerunt. ibid. 61. & 62

episcopi Ephesini Concilij missi citare Ioannem Antiochenum, & alii eadem causâ missi. ib. 88. & 89

episcoporum Ephesini Concilij detentorum ærumna. ib. 33. & seq.

episcopi Ephesini Concilij septem missi à S. Synodo Constantinopolim. ib. 146

episcopi septem Epheso missi à schismaticis legati ad Imp. Constantinopolim. ib. 150

episcopi Ephesini Concilij dum barbaricè cruciantur, exercitus Romanus in Africa à barbaris vincitur. ibid. 137

episcopi Ephesini Concilij iterum ad Imp. Theodosium scribunt querelas de Cyrillo & Memnone detentis in carcere. ib. 129. eorum cautela de non communicando cum Ioanne. ib. 133. eorum status. ib. 134

episcopi Ephesini Concilij electo Maximiano Episcopo in locum Nestorii, omnes dimissi. ibid. 174

episcoporum Orthodoxorum nonnulli de Cyrillo conuesti ob falsos sparsos rumores. 433. 2

episcopos Ephesini Concilij alij Episcopi Constantinopolitani agentes consolantur, scribentes ad S. Cyrillum. ibid. 142. prædicantes gloriam vinculorum eius. ibid.

episcopi Ephesini Concilij tabellarium mittunt in habitu mendici, qui venit Constantinopolim cum litteris arundine clausis. ibid. 108. quid illis lectis factum sit. ibid. 113

episcopi Ephesini Concilij schismatici inhærentes Nestorio quæ scribunt ad Synodum œcumenicam. ibid. 91

episcopi schismatici Ephesini Concilij demissi. ibid. 171. & 172

episcopi Galli, qui adhæserunt Vigilantio, quales. 406. 46

episcopi Galliarum Catholici contra Vigilantium implorant decreta Innocentij Romani Pontificis. ib. 47

episcopi à Ioanne Chrysoſtomo missi ad Theophilum 403. 12. quam malè habiti fuerint. ib. 22

episcopi quadraginta cum Ioanne Chrysoſtomo. ibid. 9

quid cum istis Ioannes. ib. 10

episcopi amici Chrysoſtomi legationem mittunt ad Innocentium Papam. 404. 72. & 73

episcopi parisi Ioannis Chrysoſtomi fuga lapsi veniunt Romam ad Innocentium Papam. ib. 75. & 76

episcopi qui Ioannis causa fuerint relegati. 404. 45

episcopi quatuor legati missi à Ioanne Chrysoſtomo ad Innocentium Papam. ib. 21

episcopi Ioannitæ dicti, qui Ioannis Chrysoſtomi erant studiosi. ib. 51

episcopi Ioannitæ, qui non communicarent Aristocion, nisi sunt ab Episcopatu deijci. ib. 70

episcopos Ioannitæ relegatos sui causa consolatur Ioannes epistola. 406. 19

episcopos Ioannitæ detentos in carcere consolatur epistola Ioanni Chrysoſt. 404. 114. & 117

episcopi Ioannitæ absentes Ioanni communicantes male habiti. ib. 51

episcopi Ioannitarum aduersum non contenti Ioanne exilio, in eius sectatores conuoluerunt milites. ib.

episcopi Ioannitæ exules & extores causâ Ioannis Chrysoſtomi, post eius obitum restituti mandantur. 407. 40. & 41

episcopi Occidentales omnes fauent Ioanni Chrysoſtomo. 405. 29

episcopi Ioannitæ, stantes pro Ioanne Chrysoſtomo, rogant pro eo Arcadium & Eudoxiam. 404. 15. exturbantur per milites. ib. 1

episcopi Ioannitæ Cyriacus, & collegæ venere cum legatis Constantinopolim. 406. 14. & 16. relegati in diuersas regiones. ib. 18. & 19

episcopi omnes Occidentales non prius communicauerunt cum Episcopis Orientis, nisi restituto Ioannis nomine in sacras tabulas. 408. 42

episcopi Ioannis aduersarij immittunt scarium in eum. 404. 39

episcopi Ioannis Chrysoſt. hostes communionis Theophilum distulimam in Ioannis studiosos persequutionem excitauerunt. 406. 21

episcopi Chrysoſtomi aduersarij qui starent pro Theophilo contra Chrysoſtomum. 403. 4

episcopi Macedoniae fauent Ioanni Chrysoſt. 405. 19

episcoporum numerus Concilij Mileuitani. 416. 11

episcopi Nestoriani qui conueniunt Ephesi seorsum quales. 431. 73. Vide NESTORIANI.

episcoporum Nestorio fauentium nomina. ib. 63

episcopi Occidentales omnes damnant errores Origenis cum Origenistis. 400. 3

episcopi Orientales laborant aduersus idololatrias. 439. 2

episcopi Pelagianis confugunt ad Nestorium. 430

episcopi Placentini sub Mediolanensi Archiepiscopo. 432. 96

episcopi Raucennates schismatici quæ confinxere priuilegia. ib. 91

episcopi Regienses sub Mediolanensi. ib. 91

episcopi Synæ monent Nestorium recantare debere priuilegia. 430. 42

episcopi assumendi ex clericis: si desint, tunc ex monachis. 398. 7

episcopi non ante præuium examen de doctrina eorum promouentur. ib. 61

episcopi dicti Summi Pontifices, & Summi sacerdotes. 397. 50

episcopi Metropolitanorum primum sibi vendicant titulum. ib. 52

episcopos omnes æquales esse, quomodo intelligendum sit. 402. 43

episcopi Primate præcipui. 397. 3

episcopos magno opere conuenerunt Præfecti Prouinciarum. 422. 13

episcoporum tituli. 397. 49

episcopis aduenientibus soliti occurrere Imperatores. 401. 21. & 22

episcopi federe iussu ab Eudoxia Augusta. ib. 24

episcoporum iudicia rata habenda Honorio Imp. sanxit. 400. 20

episcopis reddita ab Honorio iudicandi potestas. 398. 6

episcoporum sententia damnati non resistent. 400. 20

episcoporum sacerdotum quæ instructio quando, qualiterque (exigente necessitate) cum fœmimis loquenda. 415. 28

episcopi vt iudicare debeant magistratus delinquentes, Honorio statuit. 412. 29

episcopi iudicabant lites dissidentium populorum. 410. 86

episcopi summa auctoritate imperare solebant magistratibus. 398. 94

episcopi præsentibus sæcularibus Præsidibus iniuste agentibus. 411. 53. 412. 4

episcopalis iudicium super sæculares iudices. 412. 28. & 411. 53

episcopi iudices omnium miserabilium personarum. 401. 60

rescindunt male iudicata à sacularibus ibid. carceres habent ad coercionem.	ib.	itaunopostanum.	ib. 17	epistola Innocentij Papæ ad Exuperium Tolosanum	405.62
episcopi minores non iudicant causas gratiores.	410.85	epistola capreoli Episcopi Carthaginensis ad concilium Ephesinum.	431.24	epistola Innocentij Papæ ad Bonifacium de pace Ecclesie Antiochenæ.	408.33
episcopis maioribus maiores casus referuati.	ibid.	epistola capreoli Carthag. Episcopi ad Vitalem & Tonarium de verbi Incarnatione.	431.28	epistola Innocentij Papæ ad Acacium Episcopum Beroense.	ib.38
episcopatum iurium custodes Angeli.	401.60	epistolas Carthaginensis Episcopus scribit nomine omnium Episcoporum Africanorum.	401.13 & 14	epistola Innocentij Papæ ad Alexandrum.	ib.35
episcoporum status eminentia & cura.	410.75.76 & 79	epistola Carthaginensis concilij ad Honorium Imperatorem.	404.124	epistola Innocentij Papæ ad Maximianum in causa Attici.	ib.41
episcopi soliti supplicare pro damnatis.	398.92	epistola Carthaginensis concilij ad Romanum Pontificem.	416.5. & 11	epistola Innocentij Papæ ad Iulianum, quæ admonet tacitè cauere Pelagianum errorem.	413.23
episcopis frontium supplicia deprecantibus num parentum à se respiciunt.	412.7	epistolæ ex Synodo Carthaginensi scribendæ ad Iudices de perficienda unitate Donatistarum.	433.3	epistola reddita ab Innocentio Papa ad Episcopos Africanos.	416.14
episcopi pro infans bus restiterè sæpe Præsidibus.	398.93	epistola cyrilli ad Acacium.	433.5	epistola Innocentij Papæ ad Ioannem Episcopum Hierosolymitanum de iniurijs illatis in Eustochium & Paulam virgines.	ibid.31
episcopi absoluentes plures numero esse debent eis à quibus quis damnatus est.	404.10	epistola cyrilli ad Atricum de non restituendo Ioanni nomine in sacras tabulas.	412.52	epistola Innocentij Papæ ad S. Hieronymum consolans eum de damnis acceptis.	ib.33
episcopi lapsi in hæresim quomodo recipiendi ex decreto Cælestini Papæ.	432.10	epistola cyrilli ad Dynatum de rebus transactis intersum atque Ioannem.	432.64. & 65	epistola Innocentij Papæ ad Aurelium Carthaginensem de S. Hieronymo.	ib.34
episcoporum humeris defertur ad sepulchrum S. Paula.	404.133	epistola cyrilli ad Ioannem post pacem.	ib.78	epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Cyrillum.	431.43
epistola Africanorum Episcoporum Catholicorum ad Marcellinum ante Collationem.	411.11	epistola cyrilli ad suos legatos post electionem Maximiani.	431.176	epistola Ioannis Antiocheni alia ad Cyrillum.	431.43
epistola Alexandrini Concilij ad Nestorium.	430.50	epistola cyrilli ad Nestorium prima.	429.25	epistola Ioannis Antiocheni Episcopi ad Sixtum Papam de damnatione Nestorii.	432.55
epistolæ ab Anastasio Papa scriptæ ad omnes Ecclesias de damnatione Origenis errorum.	400.34	epistola cyrilli ad Nestorium secunda.	ib.32	epistola Ioannis Antioch. ad Nestorium de pace.	430.35
epistolæ Anastasij Papæ.	402.48	epistola cyrilli ad Valerianum.	ib.8	epistola S. Ioannis Chrysofomi ad Anthemium creatum Consulem.	405.1
epistola Anastasij Papæ ad Ioannem Episcopum Hierosol. de Rufino. ib. 26. quando scripta. ib. 30. calumniatur eam confictam à S. Hieronymo Rufinus. ibidem & 32	400.34	epistolæ Constantij. Vide, CONSTANTIVS		epistola Ioannis Chrysofomi ad Aurelium Episcopum Carthaginensem.	ib.18
epistola Antonini Episcopi Constantinæ ad Arcadium martyrij candidatum.	437.3.4 & seq.	epistola Ephesine Synodi ad Nestorium damnatum.	431.60	epistola Ioannis Chrysofomi ad Episcopos detentos in carcere. 404.114. alia ad eosdem.	ib.117
epistola Arcadij supplex ad Innocentium Papam.	407.25	epistola Ephesine concilij ad clerum constantinopolitanum.	ib.65	epistola Ioannis Chrysofomi ad Episcopos sui causa re-legatos.	406.19
epistola alia Arcadij ad Innocentium Papam.	ib.27	epistola Ephesine concilij interceptæ à Candidiano.	ib.67	epistola prima Ioannis Chrysofomi ad Innocentium Papam.	404.24
epistola Attici ad Calliopium de eroganda elemosyna.	425.21	epistola Ephesine concilij ad legatos proficiscentes constantinopolim.	ib.147	epistola vltima Chrysofomi ad Innocentium Papam.	406.33. & 34. alia Ioannis Chrysof. epistolæ datæ Cucufi.
epistola Attici ad Cyrillum de reddendo sacris tabulis nomen Chrysofomi.	412.48	epistola Ephesine concilij arundine Patres includunt, & per nuncium mendici habitum præferentem mittunt constantinopolim. ib. 108. quid illis lectis factum sit.	ib.113	epistola Ioannis Chrysof. ad S. Probanum.	ib.28
epistola Augustini ad Bonifacium Comitem de raptore.	422.5. & 6	epistola Ephesine concilij ad legatos proficiscentes constantinopolim.	ib.147	epistola Ioannis Chrysof. ad S. Iulianum.	ib.29
epistola Augustini ad Bonifacium violare iubentem Ecclesie immunitatem.	ib.12	epistola alia ab Ephesina S. Synodo ad Imp. data.	431.92	epistola Ioannis Chrysof. ad legatos.	406.11
epistola Augustini ad Bonifacium de conatu tyranni.	424.11	epistola legatorum Apostolicæ sedis ad Theodosium Epheso data.	ib.67	epistola Ioannis Chrysof. ad legatos, postquam recesserunt Constantinopoli.	ib.17
epistola Augustini ad Bonifacium Comitem de recepto Castino.	ib.3. & 4	epistolæ Ephesine concilij omnes studio Candidiani interceptæ.	ib.106	epistola Ioannis Chrysof. ad Venerium Episcopum Mediolanensem.	405.17
epistola Augustini & collegatarum secreta ad Innocentium Papam de non recipiendis Pelagianis.	416.11	epistola vltima concilij Ephesine, cum absoluta Synodo missionem petunt Patres.	ib.104. & seq.	epistola Iher. à Nestorianis editæ contra cyrillum mendacisjs referta.	432.71
epistola Augustini ad Icalicam quando scripta.	410.45	epistola Epiphani ad S. Hieronymum de Origenistis.	399.48	epistola Isidori Pelusiota ad Imp. Theodosium pro Patribus Ephesi tyrannicè oppressis.	431.118
epistola Augustini ad Olympium.	408.19. & 20	epistolæ à pluribus Episcopis Occidentis scriptæ in Orientem pro Ioanne Chrysofomo.	405.16	epistola Isidori Pelusiota ad cyrillum post pacem.	433.4
epistola Augustini de consecratione Demetriadis virginis.	413.15	epistola Eulæbij Cremonensis ad Cyrillum Alexandrinum contra Valerianum Pelagianum.	417.15	epistola Isidori Pelusiota ad cyrillum, quæ eum redarguit.	431.85
epistola Augustini ad Suffectanos Gentiles occisores Christianorum.	399.72	epistola Hieronymi ad Rufinum Romæ agentem.	399.35	epistola Isidori Pelusiota ad Palladium Galatam de famularum fugiendo consilio.	415.28
epistola Augustini ad Victoriam.	402.66	epistola Hieronymi de damnatis Origenis erroribus Alexandria.	ib.37	epistola Irenæi Comitis de rebus gestis Constantinopoli.	ib.121
epistola Auzi presbyteri ad Balconium Bracharensem Episcopum.	415.3	epistola Hieronymi ad Theophilum de damnatis Origenis erroribus ab ipso.	ib.37	epistola Isidori ad cyrillum.	412.62
epistola Aurelij Carthaginensis de erroribus Pelagij damnatis in Concilio Diospolitano.	415.22	epistola Honorij Imperat. ad Achilleum Episcopum Spoleatinum.	419.17	epistola Iulij Proconfulis ad Aurelium.	417.37
epistola Aurelij Episcopi Carthaginensis contra Pelagianos.	419.63. & 64	epistola Honorij Imp. ad Arcadium Imperatorem de rebus contra Ioannem gestis.	404.80. & 81	epistolæ à legatis Apostolicæ sedis per vim ablatæ.	406.15
epistola S. Basilij ad Innocentium alium à Romano Pontifice.	417.8. & 9	epistola Honorij Imp. ad Arcadium Imperatorem de rebus contra Ioannem gestis.	404.80. & 81	epistola Leporij Pelagiani.	420.14
epistola Bonifacij Comitis de castini consulis fuga.	424.2	epistola alia Honorij Imp. ad Arcadium.	407.28	epistola circulari Luciani de inuentione reliquiarum S. Stephani.	415.4
epistola Bonifacij comitis ad Augustinum de conatu Ioannis tyranni.	ib.12	epistola Honorij Imperat. ad Achilleum Episcopum Spoleatinum.	419.17	epistola Maximiani Episcopi Constantinopolitani ad cyrillum.	431.176
epistola Bonifacij comitis ad Augustinum penitentiam agentis de facinore perpetrato.	422.13	epistola Honorij Imp. ad Aurelium Episcopum Carthaginensem, quæ vocat eum ad Synodum.	ib.22	epistola Miletitani cœcilij ad Romanum Pontificem.	417.9
epistola Bonifacij comitis ad Augustinum de raptore poenam daturò.	ib.5	epistola Honorij Imp. ad Paulinum Nolanum Episcopum.	ib.19	epistola Nestorij ad cælestinum.	430.3
epistola Bonifacij comitis ad Augustinum, cum premeretur ab hostibus.	427.3	epistola tertia Honorij Imperator. de Achilleo misso.	431.68	epistola posterior Nestorij ad cælestinum.	ibid.
epistola Bonifacij Papæ ad Honorium Imp. de cauendis futuris malis.	419.39	epistola Honorij Imp. ad Episcopos Africanos quæ eos vocat ad Synodum.	ib.21	epistola Nestorij ad Theodosium Imp. plena mendacisjs.	431.68
epistola condicta Bonifacij Papæ nomine.	ib.92	epistola Honorij Imp. ad Episcopos Africanos quæ eos vocat ad Synodum.	ib.21	epistola Nestorianorum nomine Philippi legati Apostolici scripta.	433.4
epistola cælestini ad Episcopos Galliarum.	428.18	epistola Honorij Imp. ad Bonifacium Papam de sua cura erga Romanam Ecclesiam.	ib.41	epistola Prolemensis Synodi de damnatione Andronici.	411.54
epistolæ catholicorum quibus munitur verbis aduersus Pelagianam hæresim.	418.44	epistola Honorij Imp. pro Eulalio contra Bonifacium.	ibid.2	epistola Perfarum Regis ad Senatam pro Theodosio.	408.3
epistola cælestini ad Episcopos Apulizæ.	429.21	epistola Honorij Imp. ad populum Romanum de Achilleo Episcopo.	ib.18	epistola presbyterorum Romanorum in causa Bonifacij ad Honorium Imp.	419.8
epistola cælestini ad Nestorium data.	430.14	epistola Honorij Imp. ad Largum Proconfulem quæ madata reuocat de mittendis Episcopis.	ib.37	epistola Pelagij ad Demetriadem perperam posita sub Ambrosij nomine.	413.20
epistola cælestini ad Theodosium Imperatorem tempore concilij Ephesini.	431.16	epistola Honorij Imperatoris ad Symmachum.	ibid.11	epistola Procli ad Armenos, & ad Ioannem Episcopum Antiochenum.	435.6
epistola cælestini ad cyrillum Alexandrinum tempore concilij Ephesini.	ib.19	epistola Innocentij Papæ communicatoria ac Iulianem diulgata in Oriente.	404.36	epistolæ Romanorum Pontificum magno honore habitæ. 418.31. Vide, Rom. Pont.	
epistola cælestini missa ad concilium Ephesinum.	431.9	epistola Innocentij Papæ ad Theophilum.	ib.37	epistola schismaticorum de cyrilli & Memnonis damnatione.	431.76
epistola cælestini Papæ ad clerum & populum constantinopolitanum.	432.20	epistola Innocentij Papæ ad clerum Constantinopolitanum.	ib.87	epistolam scribunt schismatici ad Imp. contra Orthodoxos mendacisjs refertam.	ib.109
epistola cælestini Papæ ad Theodosium Imp.	ib.12	epistola Innocentij Papæ ad S. Ioannem Chrysof. ib. 91		epistola	
epistola cælestini laudata à Prospero.	431.187. Photio & Vincentio.				
epistola cælestini ad concilium Ephesinum.	432.4 & seq.				
epistola cælestini Papæ ad Maximianum Episcopum cō-					

Annalium Ecclesiasticorum.

epistola schismaticorum ad suos constantinopolim proficentes.	ibid. 151	epitaphium damnatae herens Pelagianae.	431.99	eudoxia Theodosium infantem ad genua Ioannis Chrysofolomi admouit.	ib. 63
epistola schismaticorum ad S. Synodum.	ib. 91	eradius à S. Augustino deligitur successor & coadiutor.	426.7. & 8	eudoxia altercatio cum Epiphano. 402.19. sic ab Originistis.	ib. 20
epistola circularis Seueri Episcopi Minoricensis de Iudaeorum conuersione omni fide probata.	418.43	error distinguitur à malitia.	432.22	eudoxia venerata Epiphanium.	ib. 20
epistola Symmachi Praefecti Urbis ad Honorium Imp. de schismate oborto in Rom. Ecclesia.	418.80	etruria littora reuertit monachis.	398.52	eudoxia magis incensa in Ioannem accelerat aduentum Theophili.	403.3
epistola fecunda Symmachi Praefecti ad Honorium Imp. de Bonifacio & Eulalio.	419.5	euangelium toto Orbe praedicandum ante nouissimam diem.	419.106	eudoxia in se dicta putauit, quae in malas feminas Ioannes concionabatur.	ibid.
epistola tertia Symmachi ad Honorium Imper. in causa Bonifacii & Eulalij.	ibid. 12	euangelium in medio Synodi collocatum.	431.50	eudoxia partes Theophili tuendas suscepit aduersus Ioannem Chrysoftomum.	ib. 2
epistola Symmachi ad Constantium.	ib. 32	euagni Episcopi Antiocheni clerici recepti sub Alexandro.	408.38	eudoxiae familiares femine reddidit inimicis Chrysofolomi.	ibid.
epistola Symmachi de restitutione Bonifacii.	ib. 34	euagrii Episcopi successoris Paulini Antiocheni nomen in sacras tabulas post obitum relatum.	412.49	eudoxia statua argenteae dedicatio. 404.3. per ciuitates ducta more Gentilitio.	ib. 4
epistola Symmachi ad Constantium de temeritate Eulalij.	ib. 26	euagrius Ponticus Origenista.	397.3	eudoxia rursus excitatur in Ioannem.	ib. 5
epistola Synesij, cum eligitur Episcopus.	410.74	euagrius Ponticus praecurfor Pelagii.	410.63	eudoxia accersit magna celeritate Episcopus.	ib. 7
epistola Synesij ad suos, quorum abhorretet vt crearetur Episcopus.	ib. 81. & 82	euagrius philosophus conuersus ad fidem à Synesio, de vita beata reddidit alios certiores.	411.63. & 64	eudoxia Herodiadis nomine fugillata.	ib. 6
epistola Synesij de Andronici Praefecti penitentia.	411.59	euagrius philosophi subscriptio de accepto premio vitae aeternae.	ib. 65. & 66	eudoxia irrogat exilium Ioanni Chrysofol.	ib. 3
epistola Synesij ad Theophilum Episcopum Alexandrinum.	407.37	eucharistia haeretici damnati Ephesi à S. Synodo.	431.101	eudoxia in suam inuidia gloriae Ioannis exilio deportati.	ibid. 50
epistola Synesij aduersus Eunomianos.	413.28	eucharistia haeretici lege Theodosii proscripti.	428.25	eudoxiae Augustae infelix obitus.	ib. 120
epistola Synesij ad Theophilum de rebus Andronici.	411.62	eucharistia Rex Alemannorum à S. Germano repressus.	435.18. & 19	eudoxiae filiae.	ib. 121
epistola Synodalis concilij Alexandrini.	430.51	eucharistiam accipit S. Ambrosius moriturus.	397.31	eudoxiae obitus tempus.	ib. 122. & 123
epistola Synodalis concilij Carthagini ad Romanum Pontificem.	404.127	eucharistia sub vtraque specie olim asseruati solita.	404.32	eudoxia Datilae comparata.	407.24
epistola Synodalis ad legatos missos constantinopolim.	431.147	eucharistiam sumptura femina Macedoniana obdurecit in lapidem.	400.90	eudoxia excommunicata ab Innoc. Papa.	ib. 123
epistola Synodalis ad Nestorium condemnatum.	ib. 60	eucharistiam nauigantes ferre soliti secum.	401.35	eudoxia obitus tribus mensibus post Ioannis Chrysofol. migrationem in caelum.	ib. 29
epistola Synodalis Ptolemensis concilij de damnatione Andronici Libyae Praefecti.	411.53. & seq.	eucharistia liberat puerum Iudaum ab incendio.	423.8	eudoxia filia Theodosij nupta Valentiniano.	437.14
epistola Siricij Papae recitata in concilio Teleptensi.	418.32	eucharistia curatur arrepta à daemone virgo sacra.	434.16. & 17	eudoxia Augusta erigit Romae basilicam in memoriam vinculorum S. Petri.	439.7
epistola Sixti Papae ad Ioannem Episcopum Antioch.	432.41	de Eucharistia sincera doctrina Cyrilli.	430.53	eudoxius haereticus sepultus apud Apostolos Constantinopoli.	412.49
epistola Sixti Papae ad Cyrillum Alexandrinum.	433.12	euchenus filius Stilichonis Ethnicus erat, & ab Ethnicis fouebatur in destructionem Christianae religionis.	408.12	euthius presbyter venit ad Ioannem Chrysoftomum Cuculi agentem.	404.108
epistola Sixti ad Ioannem Antiochenum.	ib. 17	euchenus filius Stilichonis occisus. ibid. 8. 11. & 409. 1. & 2	433.29	eugenius Episcopus in Phrygia legatus Ioannis Episcopi ad Innocentium Papam.	404.22
epistola Theodoretici ad Irenaeum, qualis ipse fuerit, obdit.	430.45	euchenus expurgator Cassiani.	431.29	eugenius fugit Constantinopoli causa Ioannis Chrysofol.	406.20
epistola Theodoretici de rebus gestis per legatos constantinopoli.	431.166	eudocia vxor datur Theodosio.	421.2	eugenius procurator domus Regiae quid cum Honoria filia Gallae Placidiae.	433.25
epistola plures Theodoretici, quibus se auerfatum à Nestorium docet.	436.11	eudocia Augusta consuetudine Melaniae reddita melior.	434.13	eugraphia nobilis femina Constantinopolitana intentio Chrysofolomo.	403.4
epistola Theodosij Imp. ad Acacium.	432.40	eudocia dilatauit ciuitatem Antiochenam murorum ambitu.	439.8	eugraphia hospes Theophili, Seueriani, & Antiochi inimicorum S. Ioannis Chrysofol.	ib. 7
epistola Theodosij Imp. ad concil. Ephesinum.	431.44	eudocia Augusta peregrinatur Hierosolymam.	438.16	eulalio Episcopus Alexandrinus, & Eulalio Carthagenensis confecti.	419.92. & seq.
epistola Theodosij Imperatoris ad Cyrillum.	430.94	eudocia Augusta pereginitur Hierosolymam.	ib. 21	eulalio creatur in schismate contra Bonifacium Papam.	418.78
epistola alia Theodosij ad Cyrillum priuata.	ib. 68	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalio occupat ecclesiam Lateranensem.	ib. 80
epistola Theodosij Imp. ad S. Ioannem Chrysoftomum defunctum.	438.9	eudocia adificat monasteria in Palaestina.	ib. 20	eulalio fauit Symmachus Praefectus Urbis. ib. 81. & 419.1	ib. 9
epistola Theodosij Imperat. ad Simeonem Stylitam.	432.49	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii ingens temeritas & tyrannis.	ib. 9
epistola Theophili Alexandrini ad Epiphanium aduersus Origenistas.	399.47	eudocia adificat monasteria in Palaestina.	ib. 20	eulalii sua temeritate conuincitur & damnatur. ibid. 16. & 17	ib. 22
epistola Theophili Episcopi Alexandrini ad S. Hieronymum de Origenistis damnatis.	ib. 43	eudocia adificat monasteria in Palaestina.	ib. 20	eulalii rescripto Honorij iubetur ab Vrbe expelli. ibid. 30. & 33	ib. 41
epistola Theophili Alexandrini ad Ioan. Chrysofolomum.	400.70	eudocia adificat monasteria in Palaestina.	ib. 20	eulalii Nepesinae vrbs dicitur creatus Episcopus. ib. 23	ib. 23
epistola Synodalis Theophili Alexandrini aduersus Origenistas.	399.37. & 38	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii ingens temeritas & tyrannis.	ib. 9
epistola Paschalis Theophili Alexandrini aduersus Origenistas prima dicta.	ib. 49	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii sua temeritate conuincitur & damnatur. ibid. 16. & 17	ib. 22
epistola Theophili Alexandrini Paschalis secunda quando scripta.	399.50. & 51. translata à S. Hieronymo in Latinum.	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii rescripto Honorij iubetur ab Vrbe expelli. ibid. 30. & 33	ib. 41
epistola Tractoria qua.	402.66	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii Nepesinae vrbs dicitur creatus Episcopus. ib. 23	ib. 23
epistola Vigilij Episcopi Tridentini de passione sanctorum martyrum Alexandrini & sociorum.	400.8. & 9	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii ingens temeritas & tyrannis.	ib. 9
epistola Zosimi Papae ad Episcopos Viennensis & Narbonensis secundae prouinciarum, confirmans Arelatenfis Ecclesiae Metropolitanam priuilegia.	417.48	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii sua temeritate conuincitur & damnatur. ibid. 16. & 17	ib. 22
epistola Zosimi Papae ad Hilarium Narbonensis primae Episcopum qua Arelatensem Metropolitam & restituit, & eiusdem priuilegia tuetur.	417.50. & 51	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii rescripto Honorij iubetur ab Vrbe expelli. ibid. 30. & 33	ib. 41
epistola Zosimi ad Patroclum Arelatenf. Episc. de damnato à se Proculo Massiliensi Episcopo.	417.52	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii Nepesinae vrbs dicitur creatus Episcopus. ib. 23	ib. 23
epistola alia Zosimi ad Patroclum, qua temeritatem Proculi persequitur.	418.40	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii ingens temeritas & tyrannis.	ib. 9
epistola Zosimi ad Massilienses eiusdem argumenti.	418.41	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii sua temeritate conuincitur & damnatur. ibid. 16. & 17	ib. 22
epistola Zosimi Papae ad Episcopos Africanos.	417.25. & 26	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii rescripto Honorij iubetur ab Vrbe expelli. ibid. 30. & 33	ib. 41
epistola Zosimi Papae ad Hesychem Episcopum Salontanum.	418.39	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii Nepesinae vrbs dicitur creatus Episcopus. ib. 23	ib. 23
epistola Zosimi reddita ad Africanos Episcopos qui interfuerunt Concilio Carthagenensi.	ib. 5. & 6	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii ingens temeritas & tyrannis.	ib. 9
epistola Zosimi Papae ad Episcopos Occidentales.	ibid. 39	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii sua temeritate conuincitur & damnatur. ibid. 16. & 17	ib. 22
epitaphium Fabiolae à S. Hieronymo scriptum.	400.36	eudocia adificat templum S. Stephano protomartyri Hierosolymis.	ib. 21	eulalii rescripto Honorij iubetur ab Vrbe expelli. ibid. 30. & 33	ib. 41

Index in V. Tomum

Table with two columns: left column contains names and events (e.g., euodius Episcopus, eutropius, eutropius), right column contains page numbers and brief descriptions. Includes a section for 'F' starting with 'Fabiola recedit Hierosolymis...'.

Annalium Ecclesiasticorum.

Episcopi.	397.34	galla Placidia quid in Teota.	399.59	gentilis Ethnicus homo dux exercitus constitutus ab Honorio.	409.12
fortunatus legatus cum Vincentio in Concilio Teleptensi.	418.31	galla Placidia à Gothis reddita Honorio Imperator.		gentilis Afer Catholicus tentatur à Donatistis.	398.32
fortunatus Episcopus legatus ad Impera. ex Concilio alio Carthaginensi.	408.18	galla Placidia apud Alaticum vice obfidis detinetur.		gentilis Episcopus Catholicus in Africa miræ mafue-tudinis.	412.7
fortunatus Episcopus Donatista cõfatur differens cum S. Auguftino.	412.9. & 10	galla Placidia ab Athaulpho in Vrbe capta. 411.2. accepit eam ipse in vxorem.	411.2.	gentilis retinuit edictum contra Donatistas datum.	ibid.
franci ab Actio victi.	428.15	galla Placidia ex Constantio genuit Valentinianum.	418.83	gentilis disertissimus vir dubitans de anime immortalitate, quomodo certus redditus.	411.68
franci per Christianitatem antiquas aboleuere maculas.	ibid.16	galla Placidia cum filio regnat.	425.4	gentilis Mafiliensis minus æquus in Prosperum.	433.30
francorum verus infidelitas.	ibid.	galla Placidia honorificè habuit S. Germanum cum venit Rauennam.	431.19	gentilis ex Catholico factus Arianus.	428.14
franciscus Bencius professor Societatis Iesv in insignis poeta nostri temporis cecinit sacrum hymnum in translatione S. S. martyrum Alexandrini & Sociorum.	400.12	galla Placidia voti causa erexit ecclesiam Rauennæ.	ibid.26	gentilis Rex Wandalorum Romanos vincit.	431.137
fratres appellant Catholici etiam Donatistas schismaticos.	411.23	galla Placidia reliquiarum capsulam S. Germani accepit.	ibid.22	gentilis an Guntharium fratrem habuerit prædecessorem, vel collegam.	431.195
fratru Gothus Consulatum promeruit propter Gainam expugnatam.	400.48	gallias barbari depascuntur.	407.43	gentilis Carthaginem capit.	439.19
fratrigil Regina Marcomannorum à S. Ambrosio ad fidem instructa.	396.3	gallie vnde Catholice fidei duxerint originem.	417.43	gentilis peritus Africa partitur prouincias.	ib.30
fratillus Episcopus Hetracæ Thraciæ Nestorianus.	431.69	gallias in quinatas fordib. peccatorum deplorat Saluianus Mafiliensis.	406.54	gentilis persecutionem mouet in Africanam Ecclesiam.	437.1. & 2
frumentariam copiam perpetuè permanfuram curat Theodosius Imp.	414.14	gallie corruptæ moribus idcirco deduntur barbaris de-uastandæ.	ib.53. & 54	gentilis sanctitas à S. Germano percognita, & Deo ob-lata.	429.11
frumentum ex Africa Romam perferri solitum.	398.45	gallias inuadunt Gothi sub Athaulpho.	412.32	gentiles infesti Theodosio & eius filijs.	395.3
frumentum retentum in Africa Vrberum fame periclitari cogit.	410.7	galliarum presbyteri impugnant scripta S. Auguftini.	ib.39. & 40	gentilium aduersus Stilicho.	ib.
fuga non communicantium cum Attico.	406.21. & 32	galliarum inuadunt Occidentalem Ecclesiam.	431.184	gentilium legibus Arcadij exagitati.	ib.12. & 396.10
fuga Episcoporum partis Ioannis.	404.75	galliarum nobiles plures fugiunt barbaros & migrant in Africam & in Palaistinam.	ib.7	gentilium factum rursus prohibita.	395.12
fuga Cyniaci Episcopi Romani.	ib.76	galliarum peccata, quibus iram Dei contra se concitarunt.	412.34	gentilium vates prædicat cladem Athenarum.	ib.17
fuga Palladij Episcopi Romani.	ibid.77	gallianæ Ecclesiæ statum sub Vigilantio Hieronymus deplorauit.	406.46	gentilium superstitione vicens in Græcia.	ib.18
fugere an liceat Episcopis barbaricæ cladis tempore.	428.13. & 14	gallicantum concilium sub cælestino Papa.	429.11	gentilium oracula de Christiana religione delenda.	398.19. & seq.
fulmina à Deo immiffa in barbaros hostes Romani Imperii.	425.11.12. & seq.	galilæi apparet in visu Luciano.	435.8	gentiles derisores monachorum.	ib.51
funera cantu, Alleluia, celebrari solita.	400.37	galilæi princeps Iudæorum in ordinem redactus.	ibid.50	gentiles licet inuiti coguntur fateri veritatem de Christiana religione.	ib.55
funera Christianorum nobilium Romæ qualia.	ibid.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Gazenses affligunt Christianos apud se agentes.	ibid.97
funus celeberrimum Ioannis Chrysoft.	407.10	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentilium Gazensium plures ad Christum conuerfi.	ibid.101
funera defunctorum Christianorum quam inuolubiler custo dita.	439.33	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Gazenses conuerfi ad fidem post incensum delubrum.	401.46
fulfillensium querela in Antonium ipforum Episcopum.	424.5. & 7	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles abscondunt idola.	399.70

G

Gainas dux exercitus Origenis pugnare prohibetur dolo Ruffini.	395.20. & 21	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles abscondunt idola.	399.70
gainas occasione Eutropij rebellat aduersus Honorium.	398.95	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles trucidant Christianos.	ib.72
gainas quid consilij capter cum Tribigildo.	ib.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles ad fidem conuerfi.	400.49
gainas quid in Eutropium machinetur.	399.7. & 8	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas rebellat contra Arcadium.	ib.7	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas petit caput Eutropij.	ibid.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas non quiescit, donec occidatur Eutropius.	ib.20	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainæ recrudescit audacia.	ib.26	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas adhuc petit nobilium caput.	ibid.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas petit dari sibi ecclesiam Constantinopolitanam.	ibid.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas rursus noua molitur.	400.38	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas arctat Arcadium.	ib.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas petit capita Aureliani Consulis, & Saturnini Consularis.	ib.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas cum Tribigildo ex Asia in Europam transfertur.	ibid.39	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainæ dantur Aurelianus & Saturninus.	ib.40	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas Præfectus exercitus declaratur.	ib.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas ingressus Constantinopolim petit ecclesiam suam Arianis.	ib.41	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas cum Arcadio pacem componit, iuratque.	ibidem	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas altercatur cum Ioanne Chrysoft. de ecclesia tradenda.	ib.42. & 43	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainæ improperat Ioannes Chrysoftomus accepta ab Imperatoribus beneficia.	ib.43	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas victus à Ioanne Chrysoft. ad alia arma se conuertit.	ib.44	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas machinatur incendium Vrberis Constantinopolitanæ.	ib.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainæ consilia de perdenda vrbe dissipantur.	ib. & 45	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainæ conatus intercepti.	ib.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas egressus Constantinopolim bacchatur in Thracias.	ibid.46	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas fistitur à S. Ioanne Chrysoft.	ib.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas iactatur tempestate maris.	ib.48	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainas tandem vincitur & occiditur.	ib. Frauitusq; Gothus eum obtinuit.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainæ historia ab Eusebio Scholastico scripta.	ibid.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
gainæ historiam carmine cecinit Ammonius.	ib.	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
galbio cum Mauortio aduersus Bonifacium mittitur.	427.1	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73
galilæi Iudæi conuerſio.	418.63	gargilianæ Thermæ locus delectus ad collationem publicam.	411.7	gentiles Calanenſes inſurgunt in Christianos.	399.73

Index in V. Tomum

gentilicia vetus superstitio in creandis Contulibus Romanæ viget.	410.1	iothomus.	ib.	hæretum cautâ dantur barbaris pronouciâ deuaftandæ.	406.52
gentilicia superstitio lege Honorij sublata penitus.	399.55	gothorum Epifcopus Catholicus Vuilas à Ioanne Chryfoftomo ordinatus.	ib.	hærefes optimos quoſque mores corrupit.	428.18
germanus oleo benedicto ſedat maris tempeſtatem.	429.13	gothorum Rex Catholicus petit Epifcopum à Catholicis.	ib.	hærefes ſequitur deuaſtatio.	412.40
germanus liberat Britannos ab errore Pelagiano. ibid.	14. & 15	gothi ſub Rege Rhadagaifo deſcendunt in Italiam.	406.1	hæreticorum Acephalorum origo.	435.21
germanus contulit cum Pelagianis, & ſuperat eos miraculo.	ibid.	gothi ſub Rhadagaifo capti vili pretio diſtracti.	ib.6	hæreticorum pertinax ſemper audacia.	431.29
germanus ferre ſolitus capſulam reliquiarum ſanctorum.	ibid.15	gothi à Saro duce caſi.	410.15	hæretici Anthropomorpha in Ægypto. 400.53. confutatos Theophilus ſuis ſcriptis.	ib.57
germanus puluerem pro reliquijs colligit ex ſepulchro S. Albani.	ibid.16	gothi ingreſſi in Vrhem.	ib.16.17. & ſeq.	hæretici Apollinariftæ ab Arcadio exagitati.	397.57
germanus pedis luxationem patitur. ib. 17. extinguit incendium.	ib.	gothi ſoliti habitare Vrhem.	ib.17	hæretici Ariani veriti publicè in ciuitate agere litanias.	400.88
germanus pugnat pro Britannis.	ib.18	gothi Ariani victores cedunt Catholicis victis. ib. 27. & 28	ib.17	hæretici Ariani expulſi Conſtantinopolis, agente Ioanne Chryſoſtomo.	ib.89
germanus reuertitur Antifidorum.	ib.19	gothus laſciens à Romanæ feminae pudicitia vincitur.	ibid.34	hæretici Ariani ſcythæ ad fidem Catholicam per Ioannem Chryſoſt. conuerſi.	ib.91
germanus quid Pariſijs cum S. Genouefa.	ib.11	gothi quam modeſtè vſi ſunt victoria Vrhem capientes.	ibid.41. & 42	hæretici Ariani à Theodoſio exagitati.	423.4 & 5
germanus presbyter miſſus cū alijs ex Synodo ad Theophilum. 403.12. quam malè habitus.	ib.	gothi recedentes ab Italia inuadunt Gallias.	412.32	hæretici Enthuſiaſtæ damnati Epheli in Conc.	431.101
germanus presbyter legatus Ioannis Chryſoſt. ad Innocentium Papam.	404.27	gothi accepti vt amici in Gallia.	ib.37	hæretici Euchaitæ damnati Epheli in Conc.	ib.
germanus presbyter legatus cum Caſſiano ad Innocentium à clero Conſtantinopolitano.	ib.78	gothi pulſi à Gallijs proficiunt in Hiſpanias.	414.1	hæretici Eunomiani exagitati legibus Arcadij.	395.8.
germani Epifcopi Antifidori legato in Britanniam.	429.6.9. & ſeq.	gothi duplici afflicti poſt captam Vrhem naufragio.	415.61	hæretici Eunomiani à Theodoſio exagitati.	423.4
germani poſterior legato in Britanniam contra Pelagianos. 435.16. liberat Britannos à Pelagianis. ib. reuertitur in Gallias.	ib.	gothi tempeſtate maris repulſi à Sicilia.	ib.	hæretici in Gallia nouum inducunt habitum clericali.	428.17
germanus præuidet ſuum obitum. ib. 21. eius obitus, & tranſlatio corporis.	ib. & 22	gothi naufragati in Africam, repulſi tempeſtate. ibid.	ib. & 60	hæreticos Manichæos infectatur Honorius.	399.81
germani reliquiæ ſuſceptæ & magno honore habitæ. ibid.	ib.	gothi Romanum exercitum vincunt ob ducis Gentiliciæ ſuperſtitionem.	439.16	hæretici Macedoniani à Theodoſio legibus vexati.	423.4. & 5
germanus Epifcopus Antifidori legatus miſſus ad reprimendos barbaros.	ib.18	gothi Vrhem ingreſſi abſtinerunt ab ornamentis baſilicarum Petri & Pauli Apoſtolorum, à cæteris non ita.	440.4	hæretici Maſſaliani in Africa.	398.71
germani legato ad Valentinianum Imper. Rauennam.	ib.19. & ſeq.	gothi reuerſi ſanctos Apoſt. Petrum & Paulum.	ibid.	hæreticorum Marcionitarum conuerſionem Ioannes Chryſoſtomus curat.	400.91
germanus Rauennæ liberat carceratos.	ib.20	græciæ à Gothis exciſa.	395.15	hæretici Manichæi Romæ inuenti ſub Anaſtaſio Papa.	402.42
gerontius Epifcopus Nicomediæ deponitur à S. Ioanne Chryſoſtomo. 400.83. magiæ reus iam olim clericus Eccleſiæ Mediolanenſis.	ibid.	græciæ Dei conſilio exciſa à Gothis.	ib.18	hæreticos Manichæos Honorius infectatur.	407.1
gerontius dux præcipuus Conſtantini tyranni occiditur.	411.39	græci ex Iudæis potius, quam Iudæi ex Græcis.	438.18. & 19	hæretici Manichæi, & Prifeillianiftæ legibus Honorij exagitati.	408.24
geruſiij & Pro aſij baſilica Romæ ab Innocentio dedicatur.	417.6	grando impenſa Conſtantinopolim vexat ob ſcelus in Ioannem admiſſum.	404.120	hæretici Manichæi à Theodoſio lege vexati.	423.4. & 5
gildo tyrannus ab Ambroſio ſuperatus.	397.33	grando vt manna cecidit in conuerſione Iudæorum.	418.66	hæretici Marcionitæ conuerſi ad fidem per Theodoretum.	424.14.15. & ſeq.
gildonianum bellum quando conſectum. 398.35. vaſtat Africam.	ib.40	graſſatio facta noctu in eccleſiam Conſtantinop.	404.17. 18.19. & 31	hæretici Maſſaliani damnati Epheli à S. Synodo. 431.101	ib.
gildonis genus & propinqui.	ib.37	gregorius Papa Sozomenum, & non Theodoretum exagitatur, & vindicatur à calumnia Cæſar.	427.19	hæretici Maſſaliani non amplius recipiuntur in Eccleſiâ ſtatutum.	428.2
gildoniæ tyrannidis tempus.	ibid.	gregorij Papa ſententia reſcipientis hiſtoriam Sozomeni quomodo accipienda.	439.40	hæretici Montaniſtæ exagitati legibus Arcadij.	398.78
gildonis filia Saluiana ſanctiſſima femina.	ib.38	gregorius Papa detexit errorem de conſuſione canonum ſchifmaticorum cum Orthodoxis Concilij Epheliſini.	437.79	hæretici Montaniſtæ lege Theodoſij cohibiti.	423.4. & 5
gildoniæ tyrannidis cauſa.	ib.39	gregorius Turonenſis redarguit.	397.24	hæretici Nouatiani propenſiores erga Ioannem Chryſoſtomum.	407.19
gildonis ſcelera.	ib.39	gregorianus Codex.	435.25	hæretici Nouatiani à Theodoſio exagitati.	423.4. & 5
gildonis ſoror & vxor & filia religioſiſſimæ.	ib.40	guntcharius Rex Wandalorum frater Genſericus quando deceſſit.	428.14	hærefes Origenis prohibita, non libri, niſi tantum Periarchon.	402.15. & 16
gildonianus Optatus fax Africanæ Eccleſiæ.	ib.	guntcharius & Genſericus Reges Wandalorum in Hiſpania.	427.8	hæreticos Phrygas Honorius infectatur.	407.3
gildoniani aſſigunt Maximianiſtas.	ib.42	guntcharius Rex Wandalorum an regnauit in Africa cū Genſerico.	431.194	hæreticos Prifeillianiſtas Honorius infectatur.	ibid.
gildo tyrannus prohibet vehi frumentum Romanum.	ib.45	H		hæretici Sabbatiani à Theodoſio exagitati.	423.4. & 5
gildoni inferitur bellum ex Senatu conſulto.	ib.46	Habitus clericorum ab hæreticis immutatus. a. 428.	n.17	hæreticos nouus Victorinus.	414.11
gildo & Malcezi germani inter ſe diſſident.	ib.47	hærefis Anthropomorpha.	400.53. cur obiecta Catholicis. ibid. 54. conſutat eam Theophilus.	hæretici vetitij genere magiſtratum.	395.11
gildonem expugnare querit Malcezil.	ib.48	hærefis Diadoſi Tatlenſis.	404.4.4	hæretici militare vetiti.	ibid.
gildo ſuperatur religione potius quam armis. ib. 53. eius fuga.	ib.55	hærefes illatae in Hiſpaniam per duos Auitos.	414.10	hæretici recentiores impertitæ redarguti.	397.4.8
gildo victus ſtrangulatur. ib. 54. alla de eius nece ſententia.	ib.54	hærefis Millenariorum iterum pululata.	414.48	hæretici coercendi per ſæculares magiſtratus.	398.26
gildonis exercitus abſque pugna deditur.	ib.53. & 54	hærefis Neſtoniana exordium.	428.29. & 30	hæreticorum mores.	400.2.8
gildonis bona Fiſco addicta.	ib.57.	hærefis Ongenis in Vrhem illata.	397.1	hæretici damnati prouocare ſoliti ad ſæculare tribunal.	ibid.52
gildoniani patrimonio Comitatus.	ibid.	hærefis Ongenis damnata Alexandriæ & vbi que in Oriente.	399.36.40.43. & ſeq.	hæretici prohibiti ab Honorio Imp. militare.	408.16
gippedes cum alijs barbaris Gallias inuadunt.	407.42	hærefis Origenis damnata ab Anaſtaſio Papa in Occidente.	399.53	hæreticos non cogendos nec ſchifmaticos legibus Principum iactabant Donatiſtæ. 405.39. hos conſutat Auguſtinus.	ib.
gippitana Eccleſia in Numidia.	402.64	hærefis Pelagianæ exordia à Rufſino.	402.41	hæreticos recentiores Vigilantij ſectatores auctor fortè exagitatur in uectiua.	ib.48
gladiatorij ludi ſub Honorio.	404.2	hærefis Pelagiana quando cepta.	410.61.62.65. & 66	hæretici legibus Honorij exagitati.	399.81. 405.25. 407.23.41
gladius S. Petri reconditur magno honore Conſtantinopolis, & miracula ex eo.	439.6	hærefis Pelagiana abſque auctore vulgata.	411.44. à S. Hieronymo detecta.	hæreticorum mos abutendi diuinis Scripturis.	407.11. & 12
gorgonia inſulæ monachi.	398.49	hærefis Pelagiana damnata Alexandriæ & vbi que in Oriente.	399.36.40.43. & ſeq.	hæreticorum conuerſionis verè indicium.	430.22
gorgonia inſulæ cultor nobiliſſimus vir.	ib. & 50	hærefes Peſſoniana exordium.	428.29. & 30	hæreticum expugnantur, barbari à Deo vincuntur.	410.49.50. & 51
gothi à Rufſino vocantur in Romanum ſolum. 395. 2. & 13	ib.15	hærefis Ongenis in Vrhem illata.	397.1	hæreticorum bellum ad modicum tempus ſedatum.	ibid.60
gothi vaſtant Europam.	ib.15	hærefis Ongenis damnata Alexandriæ & vbi que in Oriente.	399.36.40.43. & ſeq.	hæretici legibus Arcadij exagitati.	395.8. & 9. 396.8.397.57.398.78.400.88
gothi vaſtant Thraciam, Græcias, Illyricum.	ib. & ſeq.	hærefis Pelagiana quando cepta.	410.61.62.65. & 66	hæreticum ſe ſimulare, vt quis hæreticos detegere & inquirere poſſit, non licere.	414.13
gothi iam delendi liberantur dolo Rufſini.	ib.21	hærefis Pelagiana abſque auctore vulgata.	411.44. à S. Hieronymo detecta.	hæretici legibus Theodoſij exagitati.	410.67.413. 28.415.
gothi Chriſtiani omnes.	396.13	hærefes Pelagianas damnauit Zoſimus Papa.	418.17	hæretici diuerſimodè tractandi, leniter aliquando, aliando ſeuere.	420.10.11.12
gothi Ariani conſugientes ad Eccleſiam ibi combuſti.	400.45	hærefes diſſeminat occultè Caletius per quaſtiones.	412.26		
gothi conſpirantes cum Gaina occiſi.	ib.	hærefes Pelagiana quo anno innotuit Africæ.	412.20. & 21		
gothi ſub Alarico victi apud Pollentiam à Stilichone.	403.50	hærefes Pelagianæ damnatae in Concilio Dioſpolitano.	415.20. & ſeq. alia ex eodem Pelagio damnantes detecta à ſancto Auguſtino.		
gothorum eruptionis tempus.	ib.52	hærefis Prifeilliania adhuc infectat Hiſpanias.	405.58		
gothi Catholicis petunt Epifcopum à Ioanne Chryſoſt.	405.11	hærefis de penis inferni temporarijs.	414.17		
gothorum Eccleſiæ curat Epifcopum Ioannes Chryſoſt.	405.11	hærefes Vigilantij quando & vbi promulgari cepta.	406.43		
		hærefes Vigilantij vt omnium abſurdiſſimæ citò depreſſa.	ib.52		
		hærefis noua Vincentij Victoris.	420.8		
		hærefis Vitalis obſcuræ.	420.8		

Annalium Ecclesiasticorum.

heretici coercendi ergastulo, vt curentur.	ib. 11	hieronymus in altercatione cum Rufino pacem & charitatem seruauit illisam.	ib. 29	hilarus in Occidente primus excitat praelium aduersus Pelagianos. 411. 49. mouet S. Augustinum suis scriptis ad bellum.	ib.	
heretici diuersis penis à Theodosio Imp. impulsore Nestorio exagitati.	428. 25. 26	hieronymus Romanorum alij fauent, Rufino alij.	ibid. 31	hilarus Narbonensis primæ Episcopo temerè vsurpata auctoritas per Zozimum Papam admittitur.	417. 51	
hereses omnes ex timore mentis & neglectu sanctorum Patrum abortiæ, & contemptu veterum traditionum.	ibid. 30	hieronymus quando suam Apologiam scripsit.	ib. 32	hilarus & Prosper pro S. Augustino insurgunt.	426. 29	
heretici in quo etiam dignoscantur à Catholicis.	429. 42	hieronymi sententia de libro Origenis.	402. 14	hilarij soror Pimenola.	ib. 22	
heretici quibus soleant armis decertare.	433. 10. & 11	hieronymus calumniam patitur à Rufino de epistola scripta ab Anastasio Papa.	ib. 30	hilarij cognatus Lufcus.	ib.	
heretici obstinati haud mitius tractandi sunt.	ib. 22	hieronymus quo anno Apologias scripsit contra Rufinum.	ib. 31. & 33	hilarus & Prosper defendunt scripta S. Augustini.	430. 41.	
hereticis parcendo Deus in iram concitatur.	ib.	hieronymus minis Rufini magis excitatur.	ib. 37	hilarus cum Prospero Romam se confert ad Cælestinum aduersus impugnatores scriptorum S. Augusti.	431. 185	
hereticorum ea improbantur, quæ ad hæresim spectant.	439. 39	hieronymus qualis aduersus hereticos.	ib. 38. & 39	hilarus Episcopus Narbonensis.	439. 44	
heretici penitentibus de simulatione suspectis audientia denegatur.	ibid. 43. & 46	hieronymus quibus nominibus Rufino illudat.	ibid. 39	himerus Episcopus Tarraconensis.	398. 2	
hagiomachi perstringuntur ab auctore.	416. 27	hieronymi ageatis cum Catholicis humilitas incomparabilis.	ib. 40	himerus Episcopus Nicomedie Nestorianus.	431. 69	
helieniana basilica.	413. 34	hieronymi sententia quæ vult Episcopos omnes esse æquales, quomodo intelligenda.	ib. 45	hymnus Francisci Benij in translatione SS. martyrum Alexandri & Isidori.	400. 12	
helion Patricius coronam à Theodosio desert Valentiniano.	425. 1	hieronymus transfuit vitam Paschalem epistolam Theophili.	404. 35	hypatia virgo Alexandrina, philosophorum omnium celeberrima. 415. 46. necatur ab alijs qui fauebant Cyrillo.	ib. 47	
helladius Episcopus Tarsi Nestorianus.	431. 69	hieronymus describit vitam S. Paulæ.	ib. 33	hypatia laudata à Synefio.	ib. 48	
heliodoros Episcopus auunculus Nepotiani 396. 11. 60. solatur eum S. Hieronymus de obitu Nepotiani.	ibid.	hieronymus quomodo vsus est amicitia Theophili.	ibid.	hyppona obseffa annis tribus à Wandalis. 430. 76. confugit propterea Catholicorum.	ib.	
heliptius Episcopus restitutus ab exilio.	408. 36	hieronymus magno dolore affectus ob Chrysofomi exilium.	ib.	hypponensis Ecclesia florens ceteris & monachis. 395. 50	ib.	
henricus Grauius professor Louanienfis.	418. 19	hieronymus in Latinum vertit regulas Pachomij & sociorum.	ib.	hypponensis Ecclesia suppeditat monachos alijs Ecclesijs.	ib.	
heraclides Episcopus Ephesi grauem & longum carcerem passus causa Ioannis.	406. 20	hieronymi tempore Christianos in Scotia extitisse ratione docetur.	429. 3	hypponensis Ecclesia dicta passa à Donatistis.	398. 24	
heraclides Origenista.	403. 18	hieronymus quando scripsit ad Minerium & Alexandrum. 406. 38. ad eodem commentarium in Malachiam deo per Syllium.	ib.	hypponenses fatigati pelle tempore obsidionis.	430. 81	
heraclianus occisor Stilichonis donatur prefectura Africae.	408. 16	hieronymus quando scripsit ad Vigilantium.	ibid. 39	hypponenses vim iniuriæ Pimiano, 71 ordinarentur.	409. 17. eos excusat Augustinus.	ib. 18
heraclianus, retento Africano frumento, Vrbis famem cruciat.	410. 7	hieronymus quando scripsit ad Vigilantium.	ibid. 39	hypponenses excusantur à S. Augustino.	ib. 24	
heracliani tyranni in Africa.	ib. 37	hieronymi sententia de bigamia, quod non constituitur ex coniugio ante baptismum, reuocatur ab Innocentio Papa.	405. 60	hypponensis Ecclesia à Donatistis iterum vexata. 410. 53	ib.	
heracliani mores perditissimi.	ib. 39	hieronymus deplorat Gallicanæ Ecclesiæ statum tempore Vigilantijs.	406. 46	hypponenses ceteris excitati caicæ & aceto à Donatistis.	ib.	
heracliani tyranni quando cæpta.	412. 27	hieronymus in minores Prophetas commentarios edit.	ibid. 35	hyppania aggressi Aiani, Wadali, & Suci. 409. 38. & 39	ib.	
heracliani Consulatus & tyranni.	413. 1	hieronymus parto negotio expugnat Vigilantium.	ibidem	hyppania rego Dei iudicio tradita barbaris.	ib. 39	
heracliani apparatus.	ib. 2	hieronymus in Palestina audit periculum Vrbis.	ib. 52	hyppania hæresibus Origenistarum inficiuntur.	414. 10	
heraclianus fugatur & occiditur.	ib.	hieronymus prædicat interpretando Danieli, Vrbis excidium. 409. 15. passus idem ob hanc causam ab amulio inuidiam.	409. 15	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
honorij Imp. in eum datum rescriptum.	ib.	hieronymus excipit hospitio profugos ex Vrbe capta à Gothicis.	410. 35	hyppania virgo martyrum subit sub Wandalis.	427. 19	
herusalem colunt Suffectiani.	399. 72	hieronymus perstringit Pelagium.	ib. 61	hyppania inuadunt Gothi, pulsi è Gallijs.	414. 1	
herenas Episcopus cum socijs in Toletano Concilio prior ob perfidiam Priscillianam damnatus.	405. 52	hieronymus laborat aduersus hæresim Pelagianam sine auctore vulgatam.	411. 43. & 44	hyppania Christiana à Philippo conseripta qualis.	426. 3	
heros Episcopus Arelatenfis pellitur.	412. 40	hieronymus latentes sub Catholico nomine hæeres Pelagianas producit in medium.	ib. 47	hyppania recte Dei iudicio tradita barbaris.	ib. 39	
heros Episcopus cum Lazaro accusator Pelagij.	416. 4. & 417. 26. accusatur à Cælestio.	hieronymus ad S. Exuperium Tolosanum suos in Prophetas minores inscribit reliquos commentarios.	ibid.	hyppania hæresibus Origenistarum inficiuntur.	414. 10	
herotis crimina.	ib. 27	hieronymus ad Demetriadem quo anno scripsit, & qua occasione.	413. 7. & 8	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
heruli cum alijs barbaris Gallias depascuntur.	407. 42	hieronymi consilium in scribendo dialogum contra Pelagianos.	415. 25	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
helychius Episcopus Salonitanus tempore Zosimi Pape.	418. 43	hieronymus in dimicando contra Pelagianos gloriatur Augustino committente.	ib. 31	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
helychius quando ad Augustinum scripsit de nouissimo die.	419. 106	hieronymi rerum status tempore Concilij Palæstini.	ibid. 38	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hibernis Palladius sedis Apostolicæ legatus prædicauit.	429. 8	hieronymi modestia, dum reclamans ad Innocentium de damnis illatis ab hostibus fidei, nomina reorum reticet.	416. 32	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus parat fugam timore Hunnorum.	395. 14	hieronymi obitus, & ætas. 420. 39. eius laudes.	ib. 41	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymi locus resutus.	ibid. 29	hieronymi scripta quæ non extant.	ib. 42	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus scribit Epitaphiū Nepotiani ad Heliodorū.	396. 11	hieronymi Vita incerta auctoris mendacis confarinata.	ibid. 43. irrita & casta redduntur, quæ Cynilij, Eusebij, & Augustini nomine de eo scripta feruntur.	ib. 44	ib.	
hieronymus studiosissimus Nepotiani.	ib.	hieronymo falso tribuuntur, quæ Geasimi esse probantur.	ib. 49	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus reconciliatus Rufino.	397. 3. 399. 32	hieronymi Vita magis probatur quæ scripta est à Mariano Victorio Episcopo Reatino.	ibid. 50	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus testis adhibetur à Rufino cum Origenis eminat errores.	397. 22	hieronymus Rubens historicus illustrator rerum Ecclesiæ Rauennatis.	433. 24	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus quando & in quibus laudauit Origenem.	ibid. 24	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus quid de Ambrosij scriptis, refellit calumniam Rufini.	ib. 40	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus mittit Paulinianum & Eusebium in Occidentem.	398. 6	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus interpellatur vt germano sensu transferat Origenem.	ib. 10	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus scribit laudes Paulinæ ad Pammachium.	ib. 14	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus translatus à se Periarcho Romam mittitur. 399. 31. eius in ea re consilium. ibid. 32. manifestat Origenis errores.	ib.	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus se excusat de translatione à se facta Periarcho Origenis.	ib. 32	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymi ad Rufinum Romæ agentem epistola.	ibid. 35	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymi epistola de damnatis Alexandria erroribus Origenis.	ib. 36	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus ad Theophilum de Origenis erroribus epistola.	ibid. 38	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus hæreticus creditus, Catholicis probè nectus à Posthumiano.	ib. 42	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymus recipit Paulum Episcopum à Theophilo expulsum.	ib. 44. & 45	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymi iustæ querelæ de scriptis contra se libris à Rufino.	400. 25	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymi cum Rufino facta collatione, quam inferior inueniatur Rufinus.	ib. 27	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
hieronymi iura potiora.	ibid.	hierosolyma agitantur timore Hunnorum.	395. 13	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
		hilarus à Gazensibus Gentilib. auro corruptitur.	ib. 109	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	
		hilarus fœdex studiosus Ioannis quanta passus ab aduersarijs.	406. 20	hyppania ceterum eunt, dâ Gallia: exciduntur.	407. 42	

Index in V. Tomum

honorius Imp. annuit petitioni Episcoporum Carthagi- contra Donatistas. ibid. 127.	honorius quid pro Ecclesia Catholica. 398. 22. 63. 4. 01. 15 & 407. 41	honorius quid in Iudæos statuerit. 399. 79. 418. 73	honorius quid statuit contra Gentiles. 399. 54. & seq. 408. 24. 415. 62.	honorius Imp. cōuenit ab Episcopis ex Romana Syno- do scribit ad Arcadium Imp. 405. 14	honorium conueniunt Episcopi Africani multa mala passa Donatistis. ib. 22. & seq.	honorius commotus in Donatistas. ib. 24. lege sancita eos exagitat. ib. 25. & seq.	honorius quid cōtra hæreticos. 399. 81. 405. 25. 407. 2. 41 & 412. 27	honorius auget militibus stipendiū in bello contra Rha- dagaisum. 406. 2	honorij pura religio potens ad expugnandos hostes. ibid. 4	honorius Dei virtute absque suorum iactura Rhadagaisum vincit. ib. 8	honorius parat bello decernere cum Arcadio, sed barba- rorum tumultibus auocatur. ib. 33	honorius pro victoria accepta gratias agit Deo in cultu purae religionis infectando hæreticos. 407. 1. & 2	honorius iursum Manichæos insecatur. ib. 3	honorius insecatur hæreticos Priscillianistas. ibid.	honorius hæreticos Phrygas insecatur. ib.	honorij Imp. epistola vltima ad Arcadium. ib. 28	honorius iursum de bello inferendo in Arcadium agit. ibid. 29	honorius ob cultum propensorem religionis eripitur à domesticis proditoribus. ib. 3	honorium Imperat. insecat Constantinus tyrannus. ib. 30. & 31	honorius curat tolli de medio Stilichonem. 408. 8. & 1	honorij rescripta in causa Stilichonis. ib. 13. & 14	honorius muneribus donat occisores Stilichonis. ibid. 16	honorius nouis legibus exagitat Donatistas. ib. 24	honorius nouis legibus exagitat Gentiles in Africa. ibid.	honorius prohibet de religione disputari. ib. 28	honorius quid contra Donatistas. 399. 82. pœna quinque librarum auri aduersus infestantes Catholicos. 400. 21. aliae leges in Donatistas. 403. 47. 405. 25. 29. & seq. 408. 24. 409. 12. 410. 49. 414. 3	honorius in iustè capitur ab Ethnicis ob excidium Vr- bis. 409. 4. & 5	honorius lege exagitat Mathematicos. ib. 8	honorius deceptus à suis optimos reicit. ibid. 12. reuocat Gentiles ad militiam Generidum Gentilem hominè ducem exercitus constituit. ib.	honorij religio commendata. ib.	honorius pius leges sanxit pro fide Catholica, dum ab Alarico perstringeretur. ib.	honorius legatos mittit ad Attalum pro concordia. 410. 6	honorius opportunum auxilium accipit à Theodosio ex Oriente missum. ib.	honorius, liberato Imperio ab Attalo, quas leges dede- rit. ib. 11	honorius indulget omnium criminibus ob lætitiā pu- blicam. ib.	honorius relaxat Africanis tributa ob fidelitatem exhi- bitam aduersus Attalum. ib. 12	honorius quos duces elegit post obitum Stilichonis. ibid. 17	honorius inuidiam passus ob captam à Gothis Urbem: que in eum iactatae calumniae. ib. 22. & 23	honorius vindicatur à calumnijs obrectatorum. ibid.	honorius interpellatur noua legatione Episcoporum Afri- canorum. ib. 48	honorius perperam statuit timore Atrali & Donatista- rum rebellantium, vt quam vellet quis coleret in Afri- ca religionem. ib.	honorius reuocat legem latam pro Donatistis. ib. 49	honorius religione pugnat contra barbaros. ibid.	honorius adicit animum vt Donatistas omnimodè ad- vinitatem Catholicam inducat per publicam Colla- tionem. ib. 50	honorius profligando hæreticos, sperat se à Deo adiuua- ri aduersus barbaros. ib.	honorius Imper. ob studium indefessum erga Catholicā religionem aduersus schismaticos & hæreticos quan- ta à Deo est consecutus beneficia. 411. 37	honorius quot insuperabiles tyrannos Dei ope extinxit. ib. & 42	honorius obstinatos Donatistas post Collationem legi- bus vrget. 412. 2	honorius Imper. noluit bona Ecclesiastica subiacere pu- blicis exactionibus. ib. 28	honorius iussit ne clerici conuenerent apud aliud tri- bunal, quam Ecclesiasticum. ibid.	honorius iussit Episcopale iudicium illibatam feruari. ib.	honorij rescriptum aduersus Heraclianum. 413. 3. aliud de abolendo Heracliani nomine. ib. 4	honorius consecutus victoriam aduersus Heraclianum tyrannum. ib. 3. & 4	honorius rursū exagitat Donatistas quam seuerissime per Dulcitium. 414. 2	honorij benignitas erga Attalum tyrannum. 415. 59	honorius naetus sibi barbaros obsequentes. ib. 62	honorius Imperator rescribit contra Gentiles. ib.	honorius Romæ triumphat, Attalo præeunte ante cur- rum. 417. 60	honorij numisma victoriam de tyrannis designans. ib.	honorius Imp. Iudeos legibus exagitat, vt sic ad fidem inducat. 418. 73	honorius subdola relatione Symmachij Præfecti decep- tus. 418. 81. & 82. & 419. 2. 3. 6	honorius Imp. rescribit ad Symmachum in causa Boni- facij & Eulalij. 419. 1. & 2	honorius litteris Romanorum presbyterorum admonen- te de causa Bonifacij & Eulalij. ib. 8. & 9	honorius Imp. ad se aduocat vtramque partem Bonifa- cij & Eulalij. ib. 10	honorij ad Symmachum secunda epistola. ib. 11	honorius res Ecclesiasticas non nisi per Episcopos tracta- ri voluit. ib. 13	honorius conuocat Rauennam Episcopos, qui agant de legitima electione Romani Pontificis. ib.	honorius Imp. rescripsit contra Pelagium. 418. 20	honorij communitorium ad Episcopos vocatos ad Sy- nodum in causa schismatis. 419. 14	honorius scribit ad Præfectum Urbis de Achilleo Epi- scopo Spoletino. ib. 15	honorij epistola ad Achilleum. ib. 16	honorius scribit ad populum Romanum de Achilleo E- piscopo misso. ib. 18	honorius alios vocat ad Synodum Episcopos Rauenna- in causa schismatis. ib. 19. & 21	honorij epistola ad Paulinum. ib.	honorij epistola ad Africanos Episcopos, qua eos vocat ad Synodum. ib. 23	honorij epistola ad Aurelium Episcopum Carthaginen- sem, qua vocat eum ad Synodum. ib. 22	honorius scribit contra Eulalium, vt pellatur Vrbe. ibid. 30	honorij epistola ad Symmachum de restitutione Boni- facij. ib. 33	honorius rescribit ad Largum Proconsulem, ne Episco- pi vocati fatigaretur venite ad Synodum. ib. 36	honorio commendat Ecclesia in Romanam Bonifacius Papa. ib. 39	honorius scribit ad Bonifacium Papam de cura sua erga Romanæ Ecclesiæ statum. ib. 41	honorius rescribit contra Pelagianos. ib. 56	honorius ad Aurelium scribit contra Pelagianos. ib. 57	honorius exagitat clericos cum feminis habitantes. 420. 51	honorij Imp. obitus, ætas. 423. 1. laudatissimum Impera- tor vindicatur à calumnijs, potens religione potius quam armis. ib. & 2	honorij filia Gallæ Placidia relegatur ob stuprum Con- stantinopolim. 435. 26	honoratus Episcopus Vercellensis ministrat Eucharistiā S. Ambrosio morienti. 397. 31	honoratus Episcopus Vercellensis præfatus est S. Ambro- sio morienti. ib.	honoratus Episcopus Arelatensis post Patroclum. 426. 26	honorati Episcopi epistola ad Arcadium de exhortatio- ne ad martyrium. 437. 12	honoratæ nobilis Perse martyrium. 420. 20	hospitium sanctum reddit homines sanctos. 397. 6	hospitium peregrinorum à Pammachio erectum in Por- tu Romano. 398. 17	hospitale infirmorum Romæ primū à S. Fabiola ex- structum. 400. 37	hospitium Romæ Ioannitarum. 406. 27	huldin Rex Hunnorum contra Rhadagaisum procedit. ibid. 5	hunni immissi in Armeniam à Ruffino. 395. 13	hunni obsident Antiochiam. ib.	hunni timentur Hierosolymis. ib. 14	hunni vnde progressi. ib.	hunos excruciat S. Hieronymus. ib.	hunos timeret S. Hieronymus. ib.	hunni quanta fecerint mala in Syria. ib. 15	hunni ad fidem conuersi à S. Theotimo Episcopo. 402. 11	hunnus peccans in S. Timotheum à Deo corripitur. ibid.	hunnorum Reges contra Rhadagaisum. 406. 4	hunni lacellentes Burgundiones occasio illis fuerunt si- dem Christianam capessendi. 413. 27	hunni victi à Burgundionibus Christi auxilio. ibid.	hunni agunt pro Aetio. 432. 90

I

Iacobus Comes in custodiam recipit Cyrillum & Mé- nonem. a. 431. n. 128	iacobus in Syria magnus anachoretæ, eius res gesta. 42. 14. & 15	iacobus eremita terrores demonum passus. 404. 110	iacobi Perse Christiani dictum martyrium. 420. 24	iacobus & Timasius ex discipulis Pelagij redditi Catho- lici. 414. 18	iammona oppidum in insula Minorica. 418. 45. in qua numquam Iudæi habitare poterunt. ibid.	ianuarius Episcopus & martyr Neapolitanam illustrat Ecclesiam. 431. 195	ibæ epistola conferta calumnijs. 432. 71	idolum Cælestis Carthagine cum templo prostratum. 399. 58	idolorum cultus iterum inualefcit, sed Theodosij fan- ctione excidit. 439. 9. Patres iterum in eundem in- surgunt. ib. 11	idola Gazensium prostrata. 401. 40	idolorum spolia in concessa Christianis. ib.	idolorum templum in Phœnicia destruitur. ib. 53	doli falsum vaticinium de restitutione idololatriæ. 420. 6	idola prostrata vbique. 399. 55. & 56	idolorum cultus legibus Arcadij vetitus. ib. 57	idolum Veneris Maiumæ collapsum & fractum virtute Crucis. 401. 36	idololatriæ reliquiæ Romæ dissipatæ. 399. 77	idololatriam tollendam rogant Africani Episcopi. 398. 34	idololatria ab Honorio Imper. penitus prostrata iussa. 399. 55	idololatriam restituendam falsis iactabatur oraculis. 420. 5	idololatriæ reliquiæ demolitæ per Vrsūm Tribunum, Constantino Imperatore iubente. ib. 6	idololatria Romæ à barbaris euellitur. 409. 3	idololatria reuocata in Urbem. ib. 6	idololatriæ nouis Honorij legibus exagitati. 408. 24	idololatriæ Theodosij lege coerciti. 423. 6	idololatriæ percussis ex ruina simulacri Veneris. 401. 37	idololatrias Theodosius insecatur. 420. 5	ieunij Natalis Domini fractor clericus accufatur. 402. 64	ieunij sabbati causam reddidit Innocentius Papa. 417. 6	igilium insula recepit profugos Romanos tempore Vr- bis excidij sub Alarico. 410. 36	ignatij Episcopi Antiocheni martyris secunda translatio. 438. 13	ignis super Constantinopolim imminens. 396. 4	ignis grassans per lignū sanctæ Crucis extinctus. 397. 12	imagines sanctorum solitæ pingi in ecclesijs, & honore luminarium coli. 402. 53	imaginem S. Ioannis Chrysof. monituro Theophilus veneratus est. 412. 41	imago S. Pauli apud Ioannem Chrysofomum. 407. 13	imagines Imperatorum coronari solitæ in spectaculis. 425. 6	imaginibus sacris ornauit cœmeteriū Cælestinus Papa. 432. 35	imaginibus sacris Valentianus ornauit basilicas Apo- stolorum Petri & Pauli. 440. 3	imaginibus sacris Sixtus Papa ecclesiam S. Mariæ orna- uit. ib. 2	imperium Arcadij & Honorij. 395. 1	imperium Arcadij periclitatur dolo Ruffini. ib. 6. & seq.	imperium Romanum inuadunt barbari vocati à Ruffi- no. ib. 13. & 14	imperium Orientale exciditur à barbaris dolo Ruffini. ib. 15. & 16. & seq.	imperij Occidentalis ærumna. 408. 7	imperij custodia est religio bene custodita. 411. 37	imperij Orientalis curatores. 408. 3	imperium religio regit. 415. 55	imperium Romanum cur barbaris dari meruit denasta- tum. 412. 32	imperium bene seruatur & custoditur si consularum Ec- clesiasticarum immunitati. 423. 3. & 4	imperium quomodo reddi possit perpetuum. 432. 13	imperatorum caput ornatum cruce. 395. 4	imperatores occurrere soliti aduenientibus Episcopis. 401. 22. federe coram se iubent eos. ib.	imperatorum legibus hæretici viliter coercentur. 405. 31. & 32	imperatoris iura tempore schismatis. 418. 81

Annalium Ecclesiasticorum.

imperatorum imagines coronari solita in spectaculis.	rum.	405.63	inquinatio dita de incendio exhibitā frustra.	404.52. re.
425.6	innocentius accipit vltimas litteras à Chrysoft.	406.25	prella lege Imp.	ib. 54
imperatores periculosè immiscet se rebus sacris.	innocentius quod iudex esset, non recepit hospitio mis-	ib. 27	scripito vetus de victoria contra Gildonem obtenta.	398.56
430.73	innocentius Papa Atticum & illi communicantes ex-	ib. 32	in scripto de victoria Gildonis tributa Stilichoni.	ib.
imperator ipse non ingreditur armatus in ecclesiam.	communicat.	ib. 32	in scriptiois Cælestis idoli.	399.62
431.4	innocentius etiam se à Theophilo communione sepa-	ib. 33	in scriptio polita in baptisterio Constant.	440.3
imperatores non portant diadema in ecclesia.	rat.	ib. 33	in scriptio de institutione mutorum Vrbis propter me-	403.50
imperatores quomodo perpetuò regnare possint.	innocentij Papæ decreta implorantur ab Episcopis Gal-	ib. 47	rum Alarici.	455.26
432.13	licanis contra Vigilantium.	407.5	in scriptio soluti voti à Galla Placidia.	398.49
imperatorum non esse pallium dare Episcopis.	innocentium Theophilo reconciliari cupiunt Episcopi	ib. 20	in scriptio Caprianæ monachi.	ib.
92. & 94	Africani.	ib. 20	in scriptio Gorgonæ monachi.	ib. 52
imperatorum imagines in ecclesia à Galla Placidia ere-	innocentius Papa, audita morte Chrysofomi, quid in	ib. 23	in scriptio Palmariæ monachi.	ib. 49
cta Rauennæ.	Arcadium & Eudoxiam.	ib. 23	in scriptio Infulani monachi.	402.35
435.26	innocentij Papæ epistola de Anathemate in Arcadium	ib. 23	inuentio corporum Habacuc & Michæ Prophetarum	406.56
imperatores leges frustra faciunt, nisi fontes maiorum	Imper.	ib. 24	quando contigit.	415.2
obstruant.	innocentius Papa excommunicat Arcadium & Eudo-	ib. & 24	inuentio reliquiarum S. Stephani protomartyris in lu-	ib. 57
439.18	xiam.	408.30	inuentio corporis Zachariæ.	406.21
imperatorum huius temporis religio commendata.	innocentius Papa primus expellit Nouatianos.	ib. 33	ioannes Æthiæ extorris causa Chrysofomi.	431.41
433.20	innocentius auctor pacis Ecclesiæ Antiochenæ.	ib. 34	ioannis Episcopi Antiocheni litteræ ad Cyrillum.	ib.
incendium Arianorum.	innocentij epistola ad Bonifacium de pace Ecclesiæ An-	ib. 35	ioannes Antiochenus præmittit Alexandrum Hierapo-	ib.
428.23	tiochenæ.	ib. 37	lis, & Alexandrum Apameæ Ephefumi.	ib. 35
incendium ciuitatis Constantinop.	innocentij epistola ad Alexandrum Episcopum Antio-	ib. 38	ioannes Comes amicitie tantum causâ cum Nestorio	ib. 47
433.25	chentium.	ib. 38	Ephefumi venit.	ib. 47
incendium vrbis Constantinopolitanæ molitur Gaius.	innocentius quid de Acacio Berœnsi Episcopo statuat.	ib. 38	ioannes Episcopus Antiochenus accipit litteras à Cæle-	430.27
400.44	nomine in Diptycha.	ib. 38	stino contra Nestorium.	ib. 34 & 38
incendium ecclesiæ Constantinopol. comburit Gothos.	innocentius quid scribat ad Acacium Berœnsensem.	ib. 38	ioannes Antiochenus admonetur à Cyrillo de Nestorij	ib. 34 & 38
ibid. 45	ibid.	ib. 38	erroribus, & Cælestini Papæ conatu aduersus eum.	ib. 32
incendium ecclesiæ Constantinop.	innocentius Papa agit eum Acacio, vt Ioannis nomen	ib. 38	ioannes Episcopus Antiochenus scribit ad Nestorium	ib. 34 & 38
404.43	restituatur in Diptycha.	ib. 38	suadens pacem.	431.71
incendium graffatur in Regiam, absumit vetera idolo-	innocentius irrita reddit omnia ab aduersarijs Ioannis	ib. 38	ioannis Episcopi Antiocheni aduentus Ephefum.	ib. 72
latria monumenta.	Chrysoft. facta contra Catholicos.	ib. 38	constat scribitur. ib. Concilium contra Concilium cõ-	ib. 72
ib. 4.4	innocentij Papæ epistola ad Maximianum in causâ Atri-	ib. 38	gregat.	ib. 72
incendij ecclesiæ Constantinop. causa quæstiones exhi-	ci.	ib. 38	ioannes Episcopus Antiochenus potens auxilio Irenæi	ib. 72
bita.	innocentius conditiones ponit, in quibus parens Atticus	ib. 38	Comitis iussit verberari Episcopos qui ei obuia pro-	ib. 72
ib. 52	Episcopus Constantinop. possit absolui.	ib. 38	cellerant.	ib. 72
induculus ornamentorum ecclesiæ Constantinop. ad In-	innocentius defenditur à calumnia Zofimi.	ib. 38	ioannes Episcopus Antiochenus remotatur suum adue-	ib. 40
nocentium Papam allatas per legatos.	406. 6. 7. & seq.	ib. 38	tum.	ib. 40
ib. 78	innocentius fundus legatione pro Romanis ad Hono-	ib. 38	ioannes Episcopus Antioch. fauens Nestorio in gratiam	ib. & 41
indulgentia procuranda à Rom. Pont. pro Episcopis Do-	nium & Alaticum.	409. 9. & 10	eius dicitur aduentum ad Synodum.	ib. & 41
natistis.	innocentius Dei providentia ab Vibe peritura subduci?	ib. 38	ioannis Episcopi Antiocheni temeritas in inuasionem iu-	ib. 14
401.11	restituatur in Diptycha.	ib. 38	rium Ecclesiæ Cypri repressa à Synodo.	ib. 14
indulgentia concessa Donatistis ab Anastasio Papa.	innocentius irrita reddit omnia ab aduersarijs Ioannis	ib. 38	ioannes Episcopus Antioch. cui iussus redire in suam Ec-	ib. 72
ibid. 14	Chrysoft. facta contra Catholicos.	ib. 38	clesiam.	ib. 72
indus credit Christo.	innocentij Papæ epistola ad Maximianum in causâ Atri-	ib. 38	ioannes Antiochenus secundo citatus à Patrib. concilij	ib. 88
396.13	ci.	ib. 38	Ephefumi veniit.	ib. 88
infantes esse baptizandos decretum in Concilio Carthag.	innocentius conditiones ponit, in quibus parens Atticus	ib. 38	ioannes publicis scriptis declarat cyrilium hereticum	ib. 88
401.13	Episcopus Constantinop. possit absolui.	ib. 38	Apollinariitiam.	ib. 88
infernales pœnas temporarias ex errore Origenis dixere	innocentius defenditur à calumnia Zofimi.	ib. 38	ioannes cum alijs schismaticis excommunicatus à con-	ib. 92
nouu heretici.	406. 6. 7. & seq.	ib. 38	cilio Oecumenico Ephefino.	ib. 92
414.16	innocentius fundus legatione pro Romanis ad Hono-	ib. 38	ioannes Episcopus Antioch. pro concione acerrime à	ib. 94
infirmorum hospitium primum à S. Fabiola Romæ con-	nium & Alaticum.	409. 9. & 10	cyrillo exagitatus.	ib. 94
structum.	innocentius Dei providentia ab Vibe peritura subduci?	ib. 38	ioannes Episcopus Antioch. mouit Andream Episcopi	ib. 94
400.37	restituatur in Diptycha.	ib. 38	Samofatensem & Theodoretum, vt scriberent contra	ib. 182. & 183
innocentius Papa creatur.	innocentius irrita reddit omnia ab aduersarijs Ioannis	ib. 38	cyrilium.	ib. 182. & 183
402.47	Chrysoft. facta contra Catholicos.	ib. 38	ioannes Antiochenus Episcopus quomodo recipiuntur	432.11
innocentium Papam appellat Ioannes Chrysofomus.	innocentij Papæ epistola ad Maximianum in causâ Atri-	ib. 38	in Ecclesiam, cælestinus Papa decernit.	432.11
404.20	ci.	ib. 38	ioannes Antiochenus Episcopus litteris vtgeretur à Theo-	ib. 46
innocentius detestatur temeritatem Theophili in depo-	innocentius conditiones ponit, in quibus parens Atticus	ib. 38	dosio pro pace concilianda.	ib. 46
sitione Ioannis Chrysoft.	Episcopus Constantinop. possit absolui.	ib. 38	ioannes ab Imp. iubetur anathematizare Nestorij	ib. 44
ib. 22	innocentius defenditur à calumnia Zofimi.	ib. 38	ioannes Antiochenus labe aperfus deificationis Nesto-	ib. 53
innocentius irritat iudicium Theophili.	406. 6. 7. & seq.	ib. 38	rij Euthymij ore improbatum.	ib. 54
ib. 36	innocentius fundus legatione pro Romanis ad Hono-	ib. 38	ioannes Synodum habet Antiochiæ.	ib. 54
innocentius nouam cogitat Synodum in causâ Ioannis	nium & Alaticum.	409. 9. & 10	ioannes damnat Nestorium in Synodo. ib. item per epi-	ib. 61
Chrysoft.	innocentius Dei providentia ab Vibe peritura subduci?	ib. 38	stolam ad cyrilium.	ib. 61
ib.	restituatur in Diptycha.	ib. 38	ioannes scribit ad Sixtum Romanum Pontificem de dâ-	ib. 55
innocentius retinet Ioannem, licet damnatum in com-	innocentius irrita reddit omnia ab aduersarijs Ioannis	ib. 38	nato à se & suis in Synodo Nestorio.	ib. 55
municacione.	Chrysoft. facta contra Catholicos.	ib. 38	ioannes episcopus Antioch. mittit Paulum Episcopum	ib. 58
400.23	innocentij Papæ epistola ad Maximianum in causâ Atri-	ib. 38	Emclenum ad cyrilium pro pace.	ib. 58
innocentius quid scripserit ad Theophilum.	ci.	ib. 38	ioannis epistola ad cyrilium. ib. 59. eiusdem fidei profes-	ib. 61
404.37	innocentius conditiones ponit, in quibus parens Atticus	ib. 38	sio ad eum missa.	ib. 61
innocentij Papæ litteræ ad Ioannem Chrysoft. data per	Episcopus Constantinop. possit absolui.	ib. 38	ioannes scribit ad Sixtum Papam, mittens ad eum fidei	ib.
Demetrium Episcopum vulgata in Oriente.	innocentius defenditur à calumnia Zofimi.	ib. 38	professionem.	ib. 68
ib.	406. 6. 7. & seq.	ib. 38	ioannes cum cyrillo pacem iniit.	ib. 68
innocentius Papa accipit missa Constantinopoli Acta	innocentius fundus legatione pro Romanis ad Hono-	ib. 38	ioannes Antioch. à suorum nonnullis exagitatus ob in-	ib. 92
publica iudicium aduersus S. Ioannis Chrysoft. secta-	nium & Alaticum.	409. 9. & 10	dignas pacis condiciones.	433.2
tiores.	innocentius Dei providentia ab Vibe peritura subduci?	ib. 38	ioannes Episcopus Antiochen. excusatur à Sixto Papa	ib. 14
ib. 71	restituatur in Diptycha.	ib. 38	ib. 17	ib. 17
innocentius accipit legationem ab Episcopis partis Ioan-	innocentius irrita reddit omnia ab aduersarijs Ioannis	ib. 38	ioannes Episcopus Antioch. accipit litteras à cyrillo.	ib. 17
nis per Theoretum missam.	Chrysoft. facta contra Catholicos.	ib. 38	ioannes Antioch. scribit ad Sixtum Rom. Pont.	ib. 18
404.73	innocentij Papæ epistola ad Maximianum in causâ Atri-	ib. 38	ib. 71	ib. 71
innocentius reicit legationem aduersariorum Ioannis	ci.	ib. 38	innocentius legatus ab Africanis Episcopis in Orientem	ib. 71
Chrysoft.	innocentius conditiones ponit, in quibus parens Atticus	ib. 38	pro canonibus Nicænis.	419.97
ib. 74	Episcopus Constantinop. possit absolui.	ib. 38	innocentius & Restitutus à Donatistis occisi.	412.4
innocentius Papa recipit Episcopos partis Ioannis ad se-	innocentius defenditur à calumnia Zofimi.	ib. 38		
dem Apostolicam confugientes.	406. 6. 7. & seq.	ib. 38		
ib. 75	innocentius fundus legatione pro Romanis ad Hono-	ib. 38		
innocentius recipit legationem à clero Constantinopoli-	nium & Alaticum.	409. 9. & 10		
itano partis Ioannis.	innocentius Dei providentia ab Vibe peritura subduci?	ib. 38		
ib. 78	restituatur in Diptycha.	ib. 38		
innocentius recipit indiculum ornamentorum Ecclesiæ	innocentius irrita reddit omnia ab aduersarijs Ioannis	ib. 38		
Constantinop. à clero missum.	Chrysoft. facta contra Catholicos.	ib. 38		
ib.	innocentij Papæ epistola ad Maximianum in causâ Atri-	ib. 38		
innocentius decernit communicandum esse cum Ioan-	ci.	ib. 38		
ne Chrysofomo, donec congregato cœcilio eius cau-	innocentius conditiones ponit, in quibus parens Atticus	ib. 38		
sa plenius cognoscatur.	Episcopus Constantinop. possit absolui.	ib. 38		
ib. 79	innocentius defenditur à calumnia Zofimi.	ib. 38		
innocentius respuit communicationem Arsacij, donec	406. 6. 7. & seq.	ib. 38		
per concilium eius causâ examinetur.	innocentius fundus legatione pro Romanis ad Hono-	ib. 38		
ib.	nium & Alaticum.	409. 9. & 10		
innocentij Papæ epistola ad clerum, Constantinopoli-	innocentius Dei providentia ab Vibe peritura subduci?	ib. 38		
num.	restituatur in Diptycha.	ib. 38		
ib. 87	innocentius irrita reddit omnia ab aduersarijs Ioannis	ib. 38		
innocentij Papæ epistola ad S. Ioannem Chrysoft.	Chrysoft. facta contra Catholicos.	ib. 38		
ib. 91	innocentij Papæ epistola ad Maximianum in causâ Atri-	ib. 38		
aliam Innocentij litteræ ad Ioannem datæ desideran-	ci.	ib. 38		
tur.	innocentius conditiones ponit, in quibus parens Atticus	ib. 38		
ib. 90	Episcopus Constantinop. possit absolui.	ib. 38		
innocentius laborat pro cogendo concilio in causâ Ioan-	innocentius defenditur à calumnia Zofimi.	ib. 38		
nis Chrysoft.	406. 6. 7. & seq.	ib. 38		
ib. 92	innocentius fundus legatione pro Romanis ad Hono-	ib. 38		
innocentius Papa cõsultat à S. Victricio Episcopo Rho-	nium & Alaticum.	409. 9. & 10		
tomageni.	innocentius Dei providentia ab Vibe peritura subduci?	ib. 38		
ib. 130	restituatur in Diptycha.	ib. 38		
innocentij Papæ litteræ ad concilium carthaginense de	innocentius irrita reddit omnia ab aduersarijs Ioannis	ib. 38		
non proficiscendis Episcopis ad comitatum.	Chrysoft. facta contra Catholicos.	ib. 38		
405.34	innocentij Papæ epistola ad Maximianum in causâ Atri-	ib. 38		
innocentius Papa scripsit ad Toletanum Synodum se-	ci.	ib. 38		
cundam.	innocentius conditiones ponit, in quibus parens Atticus	ib. 38		
ib. 43	Episcopus Constantinop. possit absolui.	ib. 38		
innocentij Papæ decretales ad Toletanam Synodum	innocentius defenditur à calumnia Zofimi.	ib. 38		
quando datæ.	406. 6. 7. & seq.	ib. 38		
405.44	innocentius fundus legatione pro Romanis ad Hono-	ib. 38		
innocentius Papa irritat sententiam dicentium coniugi-	nium & Alaticum.	409. 9. & 10		
um ante baptismum non constituere bigamiam.	innocentius Dei providentia ab Vibe peritura subduci?	ib. 38		
ibid. 60	restituatur in Diptycha.	ib. 38		
innocentius Papa scribit ad Exuperium.	innocentius irrita reddit omnia ab aduersarijs Ioannis	ib. 38		
ib. 62	Chrysoft. facta contra Catholicos.	ib. 38		
innocentius scripsit catalogum librorum Canonico-	innocentij Papæ epistola ad Maximianum in causâ Atri-	ib. 38		

Index in V. Tomum

ioannis Episcopi Antiocheni obitus.	436.12	ioannes Chrylost. t. scribit ad Theophilum pro monachis	ib. 68	ioannes Chrylost. quibus accusationibus fuerit in peccatus.	ib. 17. & seq.
ioannis Baptista natalis dies apud Ægyptios.	432.73	ioannes iterum scribit ad Theophilum.	ib. 69	ioannes Chrylost. sententiam damnationis accipit.	ibid. 23
ioannes Episcopus caesareæ Palæstinæ quid cum Porphyrio Gazens.	401.17. & 18	ioannes Chrylostomi digni prætextus retinendi monachos Origenistas.	ib. 71	ioannes Chrylost. pellitur in exilium.	ib. 25
ioannes caesareæ Episcopus reuersus constantinopolim caesaream.	ib. 37	ioannes Chrylostomus quid in causa Asianorum Episcoporum.	ib. 72. & seq.	ioannes Chrylost. reuocatur. ib. 27. indicit Synodum.	ibid. 29
ioannes Hierosolymitanus fauet Origenistis.	400.54	ioannes Chrylost. cognoscit causam Asianorum Episcoporum.	ib.	ioannes Chrylost. rursus in sede pellitur, instigante Eudoxia.	404.5
ioannes cassianus erga S. Ioannem Chrylostomum propeñsor & gratus. 404.78. eius profectio in Ægyptum. ibid.	400.54	ioannes Chrylost. congregat Concilium Constantinopolim in causa Asianorum Episcoporum.	ib. 73	ioannes Chrylost. ob argenteam statuam dedicatam.	ib. 4. & seq.
ioannes cassianus diaconus missus legatus à clero constantinopolitano ad Innocentium Papam cum Germano presbytero. ib. 78. nequaquam fugit à Ioanne, vt aliqui dixerunt.	ibid.	ioannes Chrylost. dissidentes Episcopos reconciliari inter se curat.	ib. & 75	ioannes Chrylost. sub Herodiadis nomine perstringit Eudoxiam.	ib. 6
ioannes cassianus in Atticum infensus.	430.94	ioannes in Asiam statuit proficisci ad causam Antonini cognoscendam, sed retinetur.	ib. 76	ioannes Chrylostomi posterioris exilii tempus.	ib. 9
ioannes cassianus hortatu S. Leonis scribit contra Nestoriorum. ib. 90. inuectiua in eum. ib. 92. apostrophe ad constantinopolitanos.	ib. 93	ioannes Chrylost. proficiscitur Ephesum. ib. 79. congregat Ephesi Concilium septuaginta Episcoporum. ib. 81. & 82	ib. 79	ioannes Chrylostomus absolutus à minori numero Pontificorum eo quo fuerat damnatus.	ib. 10
ioannes cassianus quando scripsit collationes.	433.25	ioannes Chrylost. exautorauit Episcopos Asianos sex.	ibid. 83	ioannis Chrylostomi aduersarii confutantur.	ib. 13
ioannis cassiani scripta sæpe purgata.	ib. 28	ioannes Chrylost. redit Constantinopolim ex Asia. ibid. 85. oratione laudauit Constantinopolitanos.	ib.	ioannes Chrylostomus iubetur egredi ab ecclesia. ib. 14. ipse reculat ingredi.	ib. 15
ioannem cassianum excusat & laudat Gennadius Malleñensis æque suspectus.	ib. 30	ioannes Chrylost. expellendos curat Arianos Constantinopoli.	ib. 89	ioannis fautores Episcopi quadraginta pro eo agunt apud Imp. ibid. 16. degunt in lacrymis, exturbantur.	ibid. & 31
ioannes comes sacrarum largitionum mittitur Ephesum ad conciliandos Episcopos.	431.128	ioannes Chrylost. Schythas Arianos ad Catholicam fidem conuertit.	ib. 91	ioannes Chrylost. aduersarii noctu cum militibus in ecclesiam irumpunt.	ib. 17. 18. & 31
ioannis huius tyrannicæ res gestæ Ephesi.	ib. & 129	ioannes Chrylost. Nomadas ad rectam fidem conuertit.	ibid. 92	ioannes Chrylost. studiosus populus trucidatur in ecclesia noctu.	ib. 19. & 31
ioannes detruditur in carcerem S. Cyrillum & Memnonem Ephefi.	ib.	ioannes Chrylost. curat vt Marcionitæ, qui erant in Syria, conuenterentur.	ib.	ioannes Chrylost. appellat Innocentium Romanum Pontificem.	ib. 20
ioannes Comes fauens Nestorianis turpiter mentitus vniuersam Synodum consensisse damnationi Cyrilli.	ibid. 131. & 132	ioannes Chrylost. mittit monachos ad destruendum idololatram Phœnicum.	ib.	ioannes Chrylost. legatos mittit ad Innocentium Rom. Pont.	ibid.
ioannes dolose agit cum Orthodoxis.	ib. 133	ioannes Chrylostomi res gestæ cum Porphyrio Episcopo Gazens.	401.18. & seq.	ioannis Chrylost. modestia, dum in litteris ad Innocentium Papam non vocat se Episcopum, licet iniuste exautoratus.	ib. 23
ioannes Comes reuersus Constantinopolim trophæa victoriæ vanè ostentat.	ib. 134	ioannes Chrylost. curat in Phœnicia idololatram tolli penitus.	ib. 53	ioannis Chrylost. litteræ ad Innocentium Papam scriptæ.	ibid. 24
ioannes Chrylostomus accersitur Antiochia Constantinopolim, vt succedat Nectario. 397. 61. ei aduersatur Theophilus Alexandrinus. ib. sed ab Eutropio repellitur.	ib. 62	ioannes agit in Eudoxia pro vidua Theognostis relicta.	ibid. 60	ioannes Chrylostomus, licet damnatum, in communiōne retinet Innocentium Papa.	ib. 36. & 37
ioannis Chrylost. in Episcopum electio. ib. 63. & 398. 77. quomodo abductus Antiochia. ibid. ordinatus exagitat hereticos.	ib. 78	ioannes Chrylost. prohibet Eudoxiam Aug. ab ingressu ecclesiæ.	ib. 59	ioannes Chrylostomus appetitur à sicarijs.	ib. 38
ioannes Chrylost. laborat pro concordia Episcoporum Antiochenorum.	ib. 79	ioannes Chrylost. defendit causam viduæ Alexandrinæ.	ib. 60	ioannes Chrylost. custoditur à populo Constantinopolitano.	ib. 39
ioannem Chrylost. colit Saluina clarissima femina.	ibid. 61	ioannes Chrylost. se excusat, si agat contra Augustam pro vidua.	ib. 64	ioannes iubetur ab Arcadio recedere ab ecclesia.	ib. 40
ioannes Chrylost. cum Theophilo decernit legationem ad Rom. Pontific. pro concordia Ecclesiæ Antioch.	ibid. 79	ioannes Chrylost. quid Theodoro patricio persuadet.	ibid. 61	ioannes Acacium, Seuerianum, Antiochum, & Cyrillum præcipuos patitur aduersarios.	ib.
ioannes Chrylost. collapsam in clero disciplinam reuocare conatur.	ib. 81. 82. & 84	ioannes Chrylostomus reconciliatus Seueriano.	ibid. 63	ioannes clanculum recedit ab Ecclesia, vt saluet periclitantem populum.	ib. 42
ioannes Chrylost. prohibet clericos habitare cum Agapetis, & fororibus adoptiuis. ib. 84. reuocat clericos à consuetudine secularium personarum.	ib. 83	ioannes Chrylost. sequester pacis inter populum & Seuerianum.	ib. 64	ioannes recedens exosculatur Episcopos, consolatur Olympiadem, & alias Ecclesiæ viduas.	ib. 41
ioannes Chrylost. studens reuocare clerum ad Ecclesiasticæ disciplinæ cultum concitat contra se discipulos.	ibid. 84	ioannes Chrylost. triennij Episcopatus temporis labores.	ib. 66	ioannes vbi audiuit decretum exilij, quid celsio locutus sit animo.	ib. 42
ioannes Chrylost. superfluos sumptus ab Ecclesia resecat.	ib. 85	ioannes Chrylost. quo anno Actus Apostolorum populo explicabat.	ib.	ioannis Chrylost. fautores in suspicionem adducti conflagrationis ecclesiæ.	ib. 44
ioannes Chrylost. viduas Ecclesiæ ad meliorem frugem restituit.	ib. 86	ioannis Chrylost. occultæ lachrymæ.	ib.	ioannis thronus primum omnium conflagrauit.	ib. 43
ioannes Chrylost. redarguit Eutropium Præfectum cubiculari, quem sibi reddit infensum.	ib. 87	ioannes Chrylost. in suspicionem adductus conuenit cum Origenistis.	402.2	ioannis Chrylostomi exilium postertus decernitur Cucusum.	ib. 43
ioannes Chrylost. laborat pro Gazensibus.	ib. 108	ioannis Chrylostomi cum Epiphano dissensio.	ib. 4	ioannes Chrylostomi successores Arfacius ignauus.	ib. 46
ioannes Chrylost. defendit Eutropium. 399. 9. cur pro cõcione in eum inuectus. ib. 10. euidentem in Eutropium dicta oratio.	ib. & seq.	ioannes Chrylost. reuocatur Epiphanium. ib. 9. restituit amen ei.	ib.	ioannes cõsolatur mœretes ob successione Arfacij.	ib. 48
ioannes Chrylost. placare studet populum in Eutropio infensum.	ib. 11. 13. & 14	ioannis Chrylost. reuocatur Epiphanium. ib. 9. restituit amen ei.	ib.	ioannes Chrylost. sectatores malè habitii à magistratibus & militibus.	ib. 50
ioannes Chrylost. liberat à morte Eutropium.	ib. 20	ioannis Chrylostomi in Epiphanium prædictio cuius habenda fidei.	ib. 22	ioannis nomen vbiq; celebre inuidia mouit Eudoxie.	ib. 51
ioannes Chrylost. declamat aduersus spectaculum.	ib. 27	ioannes Chrylost. rursus exagitur à Seueriano Antiocho, & Acacio Beroens.	403.2	ioannes studiosi qui remanserunt Episcopi.	ib. 51
ioannis Chrylostomi opera sublata Maiuma.	ib. 28	ioannes Chrylost. dire virgeri cæptus à Theophilo Alex.	ibid. 1	ioannis Chrylost. studiosi prohibiti scõrum conuenire.	ibid. 54
ioannes Chrylost. reuocat Arcadium à dando ecclesiam Gainæ Ariano.	400. 41	ioannes Chrylostomus pro cõcione visus est ex obliquo perstringere Eudoxiam Augustam.	ib. 3	ioannes Chrylostomus consolatur litteris Olympiadem.	ibid. 66
ioannis Chrylost. cum Gaino tyranno conflictus pro ecclesia.	ib. 43	ioannes Chrylostomus pro cõcione visus est ex obliquo perstringere Eudoxiam Augustam.	ib. 3	ioannes Chrylost. cõsolatur Pentadiâ, quâ & laudibus celebrat. ib. 69. monet ne recedat Constantinopoli.	ib. 70
ioannes Chrylost. confutat Gainam.	ib.	ioannes Chrylost. quas patitur aduersarias nobiles feminas Constantinopoli.	ib. 4	ioannis Chrylost. causa quanta passæ virgines Constantinopoli tanæ.	ib. 72
ioannes Chrylostomus exprobrat Gainæ tyranno accepta ab Imp. beneficia.	ibid.	ioannes Chrylost. Episcopos Orientis & Occidentis sensit aduersarios.	ib.	ioannis Chrylost. causa quanta passi sunt monachi Constantinopolitani.	ib.
ioannis Chrylostomi legatio ad Gainam.	ib. 41	ioannes Chrylost. docebat per domos, & viduas lasciuientes exagitabat.	ib. 8	ioannem Chrylost. litteris consolatur Innocentius Papa.	ibid. 91
ioannes Chrylost. regressus à legatione quid concionatur.	ib. 47	ioannes secum collegit Episcopos quadraginta.	ib. 9	ioanni Chrylostomo quæ acciderint in via, cum in exiliu ducitur.	ib. 95. & seq.
ioannes Chrylost. venientes monachos Origenistas Constantinopolim non reiecit, sed exclamat contra Theophilum.	ib. 50. & 64	ioannes Chrylost. quid suos Episcopos lugentes in Concilio allocutus.	ib. 10	ioannes Chrylost. ducitur in exilium à Theodoro Præfecto militum, qui eum bene habuit.	ib. 93
ioannes Chrylost. Barnabæ nomine figuratus.	ib. 50	ioannes Chrylostomus citatur à Theophilo.	ib. 11	ioanni Chrylost. proficiscenti in exilium populi vndique accurrunt.	ib. 94
ioannes Chrylost. excusatur de Origenistis ab eo non eicctis.	ib. 63. & 71	ioannes mittit ad Theophilum Episcopos & presbyteros.	ib. 12	ioannes Chrylost. in via exilij febre laborat. ib. 95. innumera passus mala.	ib.
ioannes Chrylost. sequester pacis inter Origenistas & Theophilum.	ib. 59. & 71	ioannes Chrylost. quid Theophilo ex Synodo dici mandarit.	ib. & 13	ioannes Chrylost. quæ passus Cæsareæ Cappadocia.	ib. 96. & seq.
ioannes Chrylost. excepti, sed non communicauit cum Origenistis, nisi peregrina communicatione.	ib. 67	ioannes Chrylost. citatur ad Synodum Imperatoris edicto.	ib. & 14	ioannes Chrylost. non recipitur à Pharetrio Episcopo Cæsariensi.	ib.
		ioannes prouocat ad Synodum Oecumenicam.	ib. 15	ioannes Chrylost. ob Isaurorum incursum quæ passus Cæsareæ.	ib. 97. & 98
		ioannes exagitatus ab aduersarijs egregiam ad populum concionem habuit.	ib. 16	ioannes Chrylost. quæ passus à pseudomonachis.	ib.
		ioannes Chrylost. magnam animi constantiâ præferret.	ibid.		

Annalium Ecclesiasticorum.

ioannes Chrysof. recedens Casarea in quanta mala incidit. ib. 99	ioannis chrysof. nomen in scripta supposita. ib. 11	irenaeus Comes amicitia tantum causa cum Nestorio Ephefium venit. ib. 12
ioannes Chrysof. bene habitus a Seleucia. ibid.	ioannes chrysof. magister S. Pauli Apost. ib. 13	irenaei Comitum legatio a Nestorianis ad Theodosium Imp. ib. 120
ioanni Chrysof. noctu iter agenti quae mala occurrunt. ibid. & 100	ioannes chrysof. cera fuisse imaginem coluit. ib. 15	irenaei comitis litterae de rebus gestis Constantinopoli. ib. 121.
ioannes Chrysof. quam contemptor humanae gloriae. ib. 102	ioannes chrysof. cultor sacrarum imaginum. ib. 16	irenaeus Comes mendacissimus reru gestaru assertor. ib. 124.
ioannes a Dioscoro inuitatus hospitio, Cucufum cum perueniret. ib. 103. apud ipsum mansit. ib. 104	ioannes chrysof. primus aggressus praedicare verbu Dei in medio Ecclesiae. ib. 17	irenaeus a Nestorianis creatus Episcopus Tyri. ib. 181
ioannes Chrysof. peruenit Cucufum. ib. 103. quae ibi officia erga eum exhibita. ib. 104	ioannis chrysof. nomen vt restitueretur in Diptycha. Innocentium Papa praecipit. ib. 21	irenaeus Comes Nestorianus ab Imp. exauctoratus. ib. 398. 97
ioannes Chrysof. conuenit Cucufum Sabiniana diaconissa. ib. 107	ioannes chrysof. gloria ostensa Adelphio. ib. 34	irenaeus Gazensis Episcopus. 405. 14
ioannes Chrysof. Cucufi cum exulat, inuisit a mulis. ib. & seq.	ioannes chrysof. per visum apparuit cyrillo. 4. 12. 63	isaurorum incurfiones in cappadociam. 404. 95
ioannes anno vno commoratur Cucufi. ib. 108	ioannis chrysof. nomen redditum a Cyullo sacris tabulis. ib.	isauri graffantur in ciliciam atque Pamphiliam. ib. 109
ioannes Cucufi patitur Isaurorum incurfiones. ib. 110	ioannis chrysof. aduersarij quatuor praecipui, iidem apostatae nominati. 407. 18	isauri rursus regiones infestant molesti chrysof. mo. 405. 6
ioannes Chrysof. litterae scriptae Cucufi. ib. 112	ioannes chrysof. multus fuit in praedicando poenitentiam aduersus Nouatianos. ib. 19	isidgerdes Rex Persarum in protectionem suscipit Theodosium Iuniorum. 408. 2
ioannes Chrysof. vt consoletur Olympiadem, suu futurum spondet aduentum. ib.	ioannes chrysof. per Marutham Episcopum conuersionem Persarum procurare coepit. 408. 4	isidgerdes litterae ad Senatam de Theodosio. ib. 3
ioannes Chrysof. quam celsus animo in aduersis. ibid. 113. & 405. 6	ioannes chrysof. imaginem veneratus Theophilus defuncturus. 412. 41	isidgerdes foedus componit cum Theodosio eodem nomine. ib. 4
ioannis Chrysof. epistola ad Episcopos detentos in carcere. 404. 114. & 117. alia ad eosdem. ib. 118	ioannis chrysof. nomen referendum in Diptycha curat Atticus Episcopus Constantinopolitanus apud Cyrellum. ib. 48. & 49	isidgerdes Rex Persarum persequitur christianos. ib. 6
ioannes Chrysof. scribit iterum ad Innocentium Papam. ib. 117	ioannis chrysof. nomen referendum in Diptycha curat Atticus Episcopus Constantinopolitanus apud Cyrellum. ib. 48. & 49	isidgerdes magos detentos impostores puniunt. ib. 6
ioannes Chrysof. commendat ecclesiam Episcopis. ibid.	ioannes chrysof. corpus translatum Constantinopolim. 438. 12. & seq.	isidorus Alexandrinus cur inensu redditus Theophilo Episcopo. 400. 58
ioannis Chrysof. persecutores male pereunt. ib. 118	ioannes chrysof. baptizator Theodosij Imperator. ibid. 7	isidorus Alexandrinus mittitur legatus Romam pro concilio in schismate Antiochii. 398. 7
ioannis Chrysof. Deus defensor. ib. & 119	ioannis chrysof. immensum studium erga S. Pauli Apostolum. 407. 15	isidorus Origenista. 397. 3
ioannis Chrysof. epistola ad Anthemium creatum consulem. 405. 1	ioannita nuncupati studiosi Ioannis, qui non communicabant Arfacio. 404. 51	isidorus scripsit catalogum librorum canonicorum. 405. 63
ioannes Chrysof. frigore alget. ib. 4	ioannita quaeftioni subiecti ob incendium ecclesiae. ibid. 52 & 53	isidorus Pelusioti quid de Theophilo. 407. 17
ioannes Chrysof. stomacho laborat. ib. 4	ioannita recufantes communicare cum Arfacio dirpantiuntur. ib. 63	isidori epistola de Theophilo ad Symmachum. ib. 18
ioannes Chrysof. timore Isaurorum exagitur. ib. 6	ioannitarum hospites Proba & Iuliana. 406. 27	isidori Pelusioti falsa relatione schismaticorum commotus in cyrellum. 431. 85
ioannes Chrysof. genit de Pelagio monacho in transfertur. ib. 7	ioannis & cyri reliquiae effugant daemones. 414. 20	isidorus Pelusioti cyrellum nauiter agere contra Nestorium pro fide hortatur. ib. 86
ioannis Chrysof. vltima lucubratio. ibid. 9. opus scribit cuius est titulus. Nemo laeditur nisi a seipso. ibid.	ioannes Comes Thesaurorum. 404. 78	isidorus Pelusioti scribit ad Theodosium Imp. de Patribus Ephesi tyrannice oppressis. ib. 118
ioannes Chrysof. alta philosophatur in suis angustijs. ibid.	ioannes Damascenus numerauit libros canonicos. 405. 63	isidori epistola ad cyrellum. 433. 4
ioannes Chrysof. exul curam gerit Phoenicum, iteque & Gothorum. ib. 10. & 11	ioannes Episcopus Hierosolymitanus excusatur ab auctore. 399. 38	isidorus Pelusioti monet scriptis Palladium Galatam Helempolis Episcopum, vt a feminatum societate secedat. 415. 28
ioannes Chrysof. translatus Cucufi Arabissium. ibid. 5	ioannes Hierosolymitanus certior redditur de causa Rufini. 402. 26. & 27	ismaelitarum Regina precibus Simeonis obtinet filium. 420. 28
ioannes Chrysof. redimit captiuos ab Isauris. ibid. 12	ioannes Episcopus Hierosolymitanus sectatus Origenis errores, meliori redditus frugi. ibid.	isidorus redarguit imprudenter cyrellum leuitatis. 433. 4
ioannis Chrysof. epistola ad Venerium Episcopum Mediolanensem. ib. 17	ioannes Hierosolymitanus Episcopus interfuit concilio Hierosolymitano. 415. 19	isidori statum ex vita pendere S. Ambrosij. 397. 29
ioannis Chrysof. epistola ad Aurelium Episcopum Carthaginensem. ib. 18	ioannes Episcopus Hierosolymitanus consentiens Pelagio male audire coepit apud Occidentales. ib. 33. monetur a S. Augustino. ib. & 34	italia liberata a tyranno, & ab ingruentibus barbaris. 425. 3. & 4
ioannes scribit ad legatos sedis Apostolicae, antequam venirent Constantinopolim. 406. 11	ioannes Hierosolymitanus Episcopus acriter admonitus ab Innocentio Papa. 416. 31	italica clarissima femina, ad quam S. Augustinus scribit. 410. 47
ioannes Chrysof. scribit ad legatos Apostolicae sedis, postquam recesserunt Constantinopolim. ib. 17	ioannis Episcopi Hierosolymitani obitus. ib. 35	iudaei ab Arcadio coerciti. 397. 59
ioannes Chrysof. consolatur Episcopos sui causa relegatos. ib. 19	ioannes Hierosolymitanus in suspitionem adductus graffationis Bethlehem. ibid. 32	iudaeorum status sub Arcadio. ib.
ioannis Chrysof. studiosi tum Episcopi, tum alij passi exilia & alia ab aduersarijs. ib. 16 & seq.	ioannes Lydiae Episcopus extorris causa Ioannis chrysof. ib. 20	iudaei cultores olim caelestis idoli. 399. 67
ioannis Chrysof. studiosi profugi. ib. 21. alij delitebant Constantinopoli. ib.	ioannes cum Paulo legatus a chrysof. ad Innocentium Papam. ib. 26	iudaei prohibiti habere collectas. ib. 79
ioannis Chrysof. exilij annus tertius. ib. 35	ioannes medicus Syncellus cyrilli. 431. 12. 4	iudaeorum vltus antiquus in incendijs collectas. ib. 80
ioannis Chrysof. vltima epistola ad Innocentium Papam. ib. 25. rogat ne excommunicet violatores legatorum. ib.	ioannes presbyter agit aduersus idololatriam Phoeniciae. 401. 54	iudaei vbiq; infesti & infensi. ib.
ioannis partes fouentes, & Romam proficiscentes, hospicio suscepti a Proba & Iuliana. ib. 27	ioannes presbyter legatus ad caelestinum Papam ex Synodo Ephesina. 431. 179	iudaei naufragio pereunt, saluis christianis catholicis. ibid. 28
ioannis Chrysof. epistola ad S. Probam. ib. 28	ioannes tyrannidem arripit post Honorium Imp. 423. 2. &	iudaeorum secta dicta caelicolae. 408. 24
ioannes Chrysof. studiosi fuga sibi consulunt. ibid. 20. & 32	ioannes tyrannus abtulit Ecclesiae privilegia. ib. 3	iudaei, sub figura historiae Aman, sacrilegium in Chraftu pattabant. ib. 29. & 30
ioannes Chrysof. prohibetur commercio litteraru ibid. 34	ioannes tyrannus tentat Africam. 424. 10	iudaei in speluncis soliti sepelire mortuos. 425. 9
ioannis Chrysof. obitus tempus. 407. 6	ioannes tyrannus capite Arda burium ducem exercitus. ibid. 13	iudaei quid in christianos Alexandrinus. ib. 41
ioannes Chrysof. de loco in locum, vt fatigatus occumberet, transfertur. ib. 7	ioannis Baptista reliquiae, & eius apparitio. ib. 17	iudaeorum tessera in occidentis christianis. ib. 2
ioannes Chrysof. transferri Piruntum rescripto Arcadij iubetur. ib. 8	ioannes tyrannus diuinitus extinctus. 425. 2	iudaeos expellit a ciuitate cyrillus, & eorum synagogas incendit. ib. 44
ioannes Chrysof. quanta passus a militibus, cum nouissime transferretur. ib. 9	ioannus Episcopus qui interfuit concilio Teleptensi. 418. 31	iudaei crucifigit puerum christianum. ib. 49
ioannes Chrysof. vbi Comanam peruenit, ibi requiescit in Domino. ibid.	ioanis flatua incensa Constantinopoli. 404. 44	iudaei aduersus christianos inturgunt in insula Maioricensi. 418. 47. & seq.
ioanni Chrysof. S. Basiliscus martyr apparet, & proxima praenunciat mortem. ibid.	ioinianus haeresiarcha praecursor Rufini. 410. 63	iudaeorum conuersio per visiones demostrata. ibid. 50
ioannis Chrysof. obitus, aetas, tempus sedis. ibid.	ioinianus quo anno relegatus in insulam. 412. 26	iudaeorum insula Minoricae summus sacerdos Theodorus. ib. 51
ioannis Chrysof. suuus. ib. 10	ioianus voluptuosus moritur inter epulas. ibid.	iudaeorum femine iaciunt lapides in christianos. ibid.
ioannis Chrysof. scripta. ibid.	ioianus monachus reprehenditur a S. Siluia. 395. 27	iudaeorum synagoga a christianis incensa. ib. 54
ioannes Chrysof. cur solus comedere confuetus. ibid.	ioianus missus cum Gaudentio ad demolenda templidolorum. 399. 54	iudaeorum primus Ruben conuersus. ib. 55
	ioianus Episcopus Acalonis. 415. 15	iudaeorum prodigiola descriptio. ibid.
	ioianus tyrannus aduersus Honorium Imp. tinctus. 411. 36. ex. ib. 43	iudaeorum Antistes Theodorus conuertitur. ib. 57
	irenaeus comes venit cum Nestorio Ephefium ad concilium. 431. 38	iudaei credentes euegegnantur. ib. 59
		iudaeorum refectarij Innocentius & Meletius coguntur numine christum inuocare. ib. 60 & sequen. conuersi ad fidem ambo cum suis. ibid.
		iudaei ad fidem conuersi lumen ostensum, & manna pluit. ib. 65
		iudaei secuti Theodorum ad conuersionem. ibidem 67
		iudaei infestissimi mira conuersione. ibidem 68

Index in V. Tomum

udæ natione fugi. & conuerſio.	418.71	iulius legatus ex Concilio Carthaginenſi & Mileſitano ad Innocentium Papam.	416. 6. & 11	Cæſarem Mauritaniam.	418.32
udæorum Minorcentium conuerſorum numerus. ibid.	72	iunius Præfectus Prætorio quid contra Pelagianos.	420.4	legatio miſſa à Cæleſtino Papa ad Concilium Ephelinum.	431.78.79. & 80
udæos affixit Honorius Imp. vt ad fidem cogeret. ibid.	73. & 78	iuramentum deſerit ſolium apud reliquias Sanctorum.	422.29	legatio ab Epifcopo Carizæ per Demetrium Epifcopum Piſinum ad Innocentium Papam.	404.79. & 80
udæi Theodoſij lege perſtricti.	423.6	iureconſultorum veterum claſſes & prærogatiua.	435.24	Pifinum ex Synodo Carthaginenſi ad Donatiſtas expetuntur.	401.12
udæus puer, Euchariftia ſumpta, in ignem iniectus illuſus.	ib.8	iureconſultorum à Theodoſio recepta reſponſa. ibid.	ib.33	legatio ex Concil. Carthag. ad Honorium Imperatorem.	405.21
udæi in Creta inſula ſeduciti ab impoſtore reſipiſcunt.	432.85	iuuenalis Epifcopus Hieroſolymitanus creatur poſt Præſulium.	429.43	legatio alia ex Concilio Carthaginenſi ad Honorium Imperatorem per Fortunatianum.	408.18
udæus ſæpius baptizatus.	419.108	iuuenalis Epifcopus Hieroſolymorum ordinat Petrum Epifcopum Sarracenum.	420.38	legatio ex Concilio Carthaginenſi ad Honorium Imp. contra Donatiſtas.	404.123. commonitorium ex eodem datum legatis. ibid.
udæi non ex Grecis, ſed Greci ex Iudæis.	438.19	iuuenalis Epifcopus Hieroſolymitanus accipit litteras Cæleſtini contra Neſtorium.	430.27	legatio dirigenda ex Concilio Carthag. ad omnes prouincias.	405.35
iudices Chriſtiani vindicare non debent ſanguinem ſanguinem martyrum.	400.13	iuuenalis Epifcopus Hieroſolymitanus admonetur à S. Cyrillo de Neſtorio.	ib.33	legatio à Concilio Carthag. ad Imp. aduerſus Donatiſtas.	408.19
iudicis cognitoris partes in factis Epifcoporum conueniuntur que ſint.	411.18. & 27	iuuenalis Epifcopus Hieroſolymitanus in Concilio Epheliſino Præſulatum quaſiuit totius prouinciæ Paſtorem, ſed reiectus à Cyrillo Vicario Apoſtolicæ ſedis.	431.102	legatio alia ex concilio Carthag. ad Honorium Imper.	410.47. qua publica Collatio cum Donatiſtis expetita eſt. ibid.48
iudices laici conſtituti à Siluano occasione auaritiæ clericorum.	434.4	iuuenalis Epifcopus Hieroſolymitanus quas reliquias donauit Eudociæ Auguſtæ.	439.4	legatio ex Concilio Carthag. ad Innocentium Papam per Iulium.	416.6
iudicibus imperant Epifcopi.	412.4. & 29			legatio miſſa ab Epifcopo Carthaginenſi ad Concilium Ephelinum.	431.23
iudices ſæculares iniquè agentes Epifcopi iudicant.	411.53. & 412.28	L Abarum militare ſignum in exercitu Chriſtianorum.	a.395.n.19	legatio à Cyrillo Alexandrino ad Cæleſtinum Papam in cauſa Neſtoni per Poſſidonium.	430.10
iudicia Eccleſiaſtica tantum Epifcopis reſeruata.	398.66	lacedæmonia in Gothis exſiſt.	ib.16	legatio Cyrenenſium ad Theophilum de electione facta Synclij.	410.77
iudicium Eccleſiaſticum in cauſa Epifcopi Epheliſini.	400.73. & 74	lacedæmones ex Iudæis.	438.19	legatio miſſa à clero Conſtantinopolitano partis Ioannis ad Rom. Pont.	404.78
iudicium Eccleſiaſticum magna maturitate tractandū.	417.28	læconice cur interdum ſcribat Auguſtinus ad Bonificium.	427.7	legationes diuerſæ ad Concilium Ephelinum miſſæ.	431.7
iudicium à clericis ſuſtulit Siluanus Epifcopus Troadis.	434.6	lacrymæ occultæ Ioannis Chryſoſtomi.	401.66	legatio Domitiani & Vallagæ preſbyterorum ad Innocentium Papam ab his qui erant ex parte Ioannis, qua allata ſunt Acta publica Iudicum Romam.	404.71. & 72
iudicium Epifcopale irritat malè iudicata ab alijs.	401.60. deſenſum ab Angelis.	læta clariffima femina quid famis tempore Romæ.	410.8	legatio ex Synodo Epheliſina ſeptem Epifcoporum Orthodoxorum ad Theodoſium Conſtantinopolim.	431.147
iudicia Epifcoporum rata habenda Honorius ſanxit.	400.20	laicus Iudex cognitor præfici ſolitus ſacris Epifcoporum conuentibus.	411.18. & 30	legatio ex Concilio Epheliſino ad Cæleſtinum Papam.	ibid.178
iudicium in cauſa Ioannis Chryſoſt.	411.3.17.18. & ſeq.	laicos Iudices iniquè agentes iudicant Epifcopi.	ib.54	legatio Eulij Epifcopi à quindecim Epifcopis ad Innocentium Papam in cauſa Ioannis.	404.76
iudicium Romæ agitur de Originiſtis.	400.23	laici qui conueniuntur Ephelinum Synodi cauſa iuſſi abire.	431.45	legatio S. Germani Epifcopi Antuſidori in Britanniam contra Pelagianos.	429.6.9. & 11
iudicium Rufini Romæ agitur.	401.1. ſubterfugit Rufinus.	lampades & ſuffrutus in lætitiæ ſignum ab Epheſijs adhibiti poſt damnatum Neſtorium.	ib.62	legatio S. Germani ad Valentinianum Imp. Rauennam.	ib.19. & 21
iudicij vniuerſalis diei tempus adueniſſe creditum.	419.106	lampadum vſum in eccleſia damnauit Vigilantius.	406.49	legatio miſſa ab Honorio Imper. ad Attalum tyrannum pro pace.	410.6
iudicium Zoſimi Papæ in cauſa Cæleſtij & aduerſariorum.	417.22. & 23	lampetius extorris cauſa Ioannis Chryſoſtomi.	ib.20	legatio à Ioanne Chryſoſt. ad Innocentium Papam.	406.26
iudicium à Zoſimo Papa habitum in cauſa Cæleſtij.	418.13	lamponiani Epifcopi cauſam non vult Metropolitaniſ Epifcopo iudicare, ſed iudicandam relinquunt primæ ſedi.	410.85	legatio miſſa à S. Ioanne Chryſoſt. ad Romanum Pontificem.	404.21
iudiciana poteſtas à Coſtantino data Epifcopis per Honorium reſtituta.	398.63	lapis, quo lapidatus eſt S. Stephanus, Anconæ aſſeruatus.	416.16	legatio miſſa ab Epifcopis qui erant ex parte Ioannis ad Innocentium Papam.	ib.72. Theoctecus hac functus eſt. ib.73
iudiciana poteſtas Epifcopis non ex Imperatoribus, ſed ab Apoſtolis, imò ipſo Chriſto manauit.	ib. vſu frequenti probata.	lapides templi idolorum non admiſſi in ſtructura eccleſiæ, ſed ſtatæ ex illis viæ.	401.49	legatio alia quatuor Epifcoporum ab eodem miſſa ad eumdem Innocentium Papam.	ib.23. & 24
iulia Eudoxia.	395.4	largi Proconſulis ad Aurelium epiftoſa.	419.37	legatio ab aduerſarijs Ioannis Chryſoſtomi ad Innocentium Papam, qua delata ſunt Acta publica contra Ioannem Chryſoſtomum.	ib.36
iulia Manichæa prouocat ad diſputationem S. Porphyrum Gaſenſem Epifcopum.	403.34. diuinitus percuffa interijt.	largus Proconſul in Africa ſub Honorio.	ib. d.36	legatio Epifcoporum in Aſiam ad cognoscendam cauſam Antonini Epifcopi Epheliſini.	400.77
iuliana filia S. Probæ fugit in Africam cum matre & filia.	410.37	laurentius Epifcopus in Mauritania adminiſtratione priuatus.	ib.77	legatio Ioannis Chryſoſtomi ad Gainam furentem in Thracijs.	ib.46
iuliana filia S. Probæ, non nurus.	ib.40	laurentij martyris eccleſia Conſtantinopoli, vbi & S. Stephani reliquie collocatæ.	439.2	legatio Irenæi Comitis ad Imp. Theodoſium à Neſtorianis.	431.120
iuliana Romæ hoſpes Ioannitarum.	406.27. accipit epiftoſam à Ioanne Chryſoſt.	laurentij Vallæ temeraria ac impudens de Cæleſtino Papa aſſertio redarguitur.	432.36	legatio ex Concilio Epifcoporum Macedoniæ ad Innocentium Papam.	414.19
iuliana in conſecratione filizæ Demetriadis mittit ad Auguſtinum mînus.	413.15	lazarus Epifcopus Gallicanus aduerſus Pelagium.	416.4	legatio Marci diaconi ad Imp. Arcadium à Porphyrio Epifcopo Gaſenſi.	398.96. & 107
iuliana in ſuſpicionem adducta hæreſis Pelagianæ.	ibid.19. ab Auguſtino moneatur.	lazarus damnatus à Proculo Epifcopo Maſſilienſi.	417.26	legatio ex Concilio Mileſitano ad Innocentium Papam per Iulium.	416.11
iuliana Demetriadis mater conſternata filizæ mutatione.	ibid.9	lectorius Comes in Hiſpania.	418.68. eius filia Arthemifia ad fidem conuerſa.	legatio Palladij diaconi à Cæleſtino Papa in Britanniam contra Pelagianos.	429.6
iulianæ fides Catholica ſincera probata.	ibid.21. ſcripta Auguſtini ad ipſam.	legationes Comes in Hiſpania.	418.68. eius filia Arthemifia ad fidem conuerſa.	legatio pauli Epifcopi Emefeſi ex Synodo Antiochena ad Cyrillum pro pace.	432.58
iuliana laudata Innocentij Papæ litteris.	ib.23. & tacite admonita vt caueat errorem Pelagianum.	legationes Epifcoporum Africanorum ad Paulinum Nolanum.	395.44	legatio Petronij Epifcopi Bononiensis pro Concilio Epheliſino celebrando.	430.61. & 62
iuliani ſcriptis vigetur S. Auguſtinus.	426.16	legatio ab Africana Eccleſia ad Honorium Imperat. ne quis ad eccleſiam fugentem abſtrahat.	396.82	legatio Orientalium Romam pro concordia Antiochena Eccleſiæ.	398.79. quando contigit iſta legatio. ibid.80
iuliano Apoſtata adulati Donatiſta.	400.22	legatio ab Africana Eccleſia ad Anaſtaſium Papam, & ad Venerium Epifcopum Mediolanenſem.	401.6	legatio ab Orientalibus ad Cæleſtinum.	432.1. quando Romam peruenit.
iuliani ſcriptum pro Donatiſtis iuſſum ab Honorio publicari.	ib.21	legatio miſſa ab Africana Eccleſia ad Honorium Imper. aduerſus Gentiles.	399.76	legatio Roma miſſa ad componendam pacem inter Alaricum & Honorium Imperatorem.	409.10
iuliani Pelagiani calumniæ aduerſus Zoſimum Papam.	418.25. quid in Romanum clerum, & in S. Auguſtinum.	legationem Africanæ Epifcopi mittunt ad Imp. pro Donatiſtis.	403.47		
iulianus plura ſcribit pro ſuis Pelagianis aduerſus Romanum Pontificem, clerum & Auguſtinum.	ibid.25. & 26	legatio ab Alarico ad Honorium per Epifcopos miſſa.	409.11		
iulianus Pelagianus inſultat Catholicis ob ſchiſma Romanæ Eccleſiæ.	419.43	legatio ex Concilio Alexandrino Conſtantinopolim ad Neſtorium.	430.59		
iulianus calumnijs læceſcit Eccleſiam Catholicam.	ibid.44. diffamauit Catholicam Eccleſiam apud Orientales.	legatio Alypij Epifcopi Tagaſtenſis ad Honorium Imp.	419.46.54. & 55		
iuliani ſcripta accipit Alypius, & mittit ad Auguſtinum, vt reſpondeat.	ib.46	legatio ab Alypio miſſa ad Epifcopos Synodi Epheliſinæ.	431.142		
iulianus iuuenis audax, eius genus & ſtudia.	ib.50. inſtutio. ib. audacia immenſa.	legatio Apoſtolica Conſtantinopolim miſſa contra iugentium violatur.	406.13. & 18		
iuliani Pelagiani ſcripta.	ib.51	legatio Ariſtolai ab Imp. ad Ioannem Antiochenum pro pace concilianda.	432.43. & 46		
iulianus Pelagianus quantum vixerit.	ib.53	legatio ex Concilio Armeniæ ad Proclum Epifcopum Conſtantinopolitanum.	435.5		
iulianus Epifcopus Pelagianus profugus Conſtantinopolim.	430.3	legationes crebras Atticus Epifcopus Conſtantinopolitanus ad Innocentium Papam mittit, vt ab eodem communicatione poſſit abſolui.	408.42		
iulianus Epifcopus Pelagianus ſpe recuperandæ ſedis ſi mutet pœnitentiã, ſed reiecitur à Sixto Põſtice.	439.45	legatio Auguſtini & collegarum miſſa à Zoſimo Papa			

Annalium Ecclesiasticorum.

legatio alia eadem de causa Roma missa, qua cum alijs functus est Innocentius Papa.	ibid. 11	leges Honorij contra Gentiles.	399.55	libri Origenis quales.	403.30
legatio Romanorum, qua Atralum in Urbem reuocant.	410.6	leges Honorij contra hereticos.	ib. 81. 405. 25. 407. 2. & 41.	libri Origenis nequaquam damnati, sed errores.	402. 12.
legatio ex Romano Concilio Constantinopolim ad Arcadium.	405. 15	lex Honorij de iudicio Episcoporum rato habendo.	400. 20	13. & seq. Periatron tantum vetitus.	ib. 15.
legatio ex Romana Synodo ad Honorium Imperat.	ib. 13. & 14	leges Imperatoris Honorij sprete à Donatistis.	405. 29	libri Theodori Mopsuesteni produuntur in lucem.	435. 3
legatio Seueriani & Antiochi contra Ioannem Chrysoft.	407. 7. & 8	legibus seuerissimis Honorij Imper. vnitas cum Donatistis ex parte facta.	ib. 31. & 32	librorum Canonicorum scriptores.	405. 63
legatio Synonij in Orientem à S. Exuperio ad eleemosynas erogandas.	406. 35	lex lata ab Honorio pro Donatistis reuocatur.	410. 49	librorum Canonicorum canonem cognoscit & continuat Romanus Pontifex.	419. 95
legatio Theodori Imper. ad Concilium Ephesinum per Candidianum Comitem.	431. 43. & 44	lex Honorij, de expeditione in Rhadagaifum.	406. 2	libras quinque auri persoluant violantes Ecclesie priuilegia.	399. 82
legatio Theodori Romani à Theophilo Alexandrino.	399. 36. & 37	lex Honorij, ne clerici causam dicerent apud aliud tribunal, quam apud Episcopos.	412. 28	libris decem auti mulctati Donatistae.	404. 126. & 405. 28
legationes Theophili ad diuersos Episcopos de cauendis Origenistis.	399. 46. & 400. 61	leges Honorij contra Stilichonis fautores.	408. 14. & 15	licentius filius Romaniani.	395. 49. pro eius salute Paulinus laborat.
legatio à Theophilo Episcopo Alexandrino missa Constantinopolim contra Origenistas.	400. 68	leges latas ab Honorio contra Donatistas nō esse ipsius, sed Stilichonis, Donatistae sparferunt in vulgus.	ib. 17	licentius haud vulgaris eruditio.	ib. 50. ab Augustino diligitur.
legatio à Theophilo Episcopo Alexandrino missa Constantinopolim contra Ioannem Chrysoft.	404. 12	lex ab Honorio lata contra Mathematicos.	409. 8	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legatio Theophili ad Innocentium Romanū Pont.	ib. 21	lex Honorij, vt quolibet Dominico die carcerati dimitterentur.	ib. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legatio Vincitij & Fortunati in Conc. Teleptensi.	418. 31	lex Honorij, vt Ecclesie causae citò expedirentur.	ib.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legatio Volufiani Praefecti Urbis Constantinopolim.	434. 8	lex Honorij de captiuis postliminio reuerfis.	ibid.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legatio à Zofimo Papā missa Carthaginem per Faustulum, Acellum & Philippum.	418. 77	leges ab Honorio sanctae pro religione Christiana, cum premeretur ab Alarico.	409. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legati Apostolicae sedis coniecti in carcerem.	406. 14	leges Honorij post liberatum Imperium ab Attalo.	410. 11	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legatos Apostolicae sedis Chrysoftomus literis praerunt.	ibid. 11	lex Honorij, vt quolibet Dominico die carcerati dimitterentur.	ib. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legati à Apostolicae sedis reuocati cum Artico.	ibid. 15	lex Honorij, vt Ecclesie causae citò expedirentur.	ib.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legati relaxantur, & cariose naui impositi vt perirent, dimissi reuertuntur.	ib. 16	lex Honorij de captiuis postliminio reuerfis.	ibid.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legati Apostolici quanta passi.	ib. 13. & seq.	leges ab Honorio sanctae pro religione Christiana, cum premeretur ab Alarico.	409. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legati Apostolicae sedis ad Concilium Ephesinum qui missi.	431. 14. & 21	leges Honorij post liberatum Imperium ab Attalo.	410. 11	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legatorum Apostolicae sedis aduentus Ephesum.	ib. 8	lex Honorij, vt quolibet Dominico die carcerati dimitterentur.	ib. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legatorum Apostolicae sedis locus in Concil. Ephesino.	ibid. 51	lex Honorij de captiuis postliminio reuerfis.	ibid.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legati in via diuinitus admoniti.	406. 16	leges ab Honorio sanctae pro religione Christiana, cum premeretur ab Alarico.	409. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legati ab hostibus Ioannis quid in via perpassi.	ib. 11	leges Honorij post liberatum Imperium ab Attalo.	410. 11	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legati Orthodoxorum post creationem Maximiani Episcopi Constantinopolitani scribunt ad Cyrillum.	431. 176	lex Honorij, vt quolibet Dominico die carcerati dimitterentur.	ib. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legatus Theodosij ad Synodum Caidianus Comes domesticorum.	ib. 44	lex Honorij de captiuis postliminio reuerfis.	ibid.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legati Imp. munus in Concilio Occumenico.	ib. 45. & 46	leges ab Honorio sanctae pro religione Christiana, cum premeretur ab Alarico.	409. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legati schismaticorum septem quinam fuerunt.	ibid. 150	leges Honorij post liberatum Imperium ab Attalo.	410. 11	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
mandata quae acciperunt. ib. iussu fuissent Chalcedone. ib. 135. tandem audit.	ib. 163	lex Honorij, vt quolibet Dominico die carcerati dimitterentur.	ib. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
lenones lege Theodosij prohibiti.	439. 37	lex Honorij de captiuis postliminio reuerfis.	ibid.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
lenonium vestigal sublati opera Florentij Praefecti Praetorio.	431. 176	leges ab Honorio sanctae pro religione Christiana, cum premeretur ab Alarico.	409. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leo Archidiaconus cui impulsit Cassianum ad scribendum contra Nestorium.	430. 90	leges Honorij post liberatum Imperium ab Attalo.	410. 11	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leo Romanae Ecclesiae Archidiaconus dimouet Sixtum Papam, ne audiat Iulianum poenitentiam simulante.	439. 45	lex Honorij, vt quolibet Dominico die carcerati dimitterentur.	ib. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leontius Episcopus Ancyrae.	400. 92	lex Honorij de captiuis postliminio reuerfis.	ibid.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leontius cum Aberio legatus ex Concilio Armeniae ad Proclum.	435. 5	leges ab Honorio sanctae pro religione Christiana, cum premeretur ab Alarico.	409. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leontius Episcopus Ancyrae cum alijs iudicat causam Ioannis Chrysoftomi.	404. 10	leges Honorij post liberatum Imperium ab Attalo.	410. 11	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leopardus presbyter Romanus sub Innocentio Papa.	417. 6	lex Honorij, vt quolibet Dominico die carcerati dimitterentur.	ib. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leopardus insilijt in violatores Ecclesiae immunitatis.	396. 1	lex Honorij de captiuis postliminio reuerfis.	ibid.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leporius Pelagianus recantat Palinodiam.	420. 13. & 14	leges ab Honorio sanctae pro religione Christiana, cum premeretur ab Alarico.	409. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leporius auctor haeresis Nestorianae.	ib. 12	leges Honorij post liberatum Imperium ab Attalo.	410. 11	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leporius praedices ad Augustinum cum venit, eum ipse noluit ante recipere, quam sua erogasset.	409. 35	lex Honorij, vt quolibet Dominico die carcerati dimitterentur.	ib. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leporij duo.	420. 14	lex Honorij de captiuis postliminio reuerfis.	ibid.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leporij libellus poenitentiae.	ib.	leges ab Honorio sanctae pro religione Christiana, cum premeretur ab Alarico.	409. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leges Arcadij Imp. aduersus hereticos.	395. 8. 9. 10. 396. 8. 397. 57. 398. 78. & 400. 88	leges Honorij post liberatum Imperium ab Attalo.	410. 11	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leges Arcadij aduersus Gentiles.	395. 12. 398. 108. & 399. 57	lex Honorij, vt quolibet Dominico die carcerati dimitterentur.	ib. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
lex Arcadij aduersus impudica spectacula.	399. 28	lex Honorij de captiuis postliminio reuerfis.	ibid.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
lex Arcadij aduersus immunitatem Ecclesiasticam, impulsore Eutropio.	398. 88. alia id genus ab eodem lata.	leges ab Honorio sanctae pro religione Christiana, cum premeretur ab Alarico.	409. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
ibid. 90		leges Honorij post liberatum Imperium ab Attalo.	410. 11	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
lex Arcadij, qua prohibet tumultus populares Ioannis Chrysoftomi occasione excitatos.	404. 8	lex Honorij, vt quolibet Dominico die carcerati dimitterentur.	ib. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
legibus Arcadij prohibiti Ioannitae conuenire.	ib. 55. & seq.	lex Honorij de captiuis postliminio reuerfis.	ibid.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
lege Arcadij iussa communio Arcadij Episcopi Constantinopolitani.	ib. 57. & 68	leges ab Honorio sanctae pro religione Christiana, cum premeretur ab Alarico.	409. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
lex Arcadij contra eos qui non communicarent cum Artico Porphyrio, atque Theophilo.	406. 32	leges Honorij post liberatum Imperium ab Attalo.	410. 11	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leges Honorij contra Donatistas.	399. 82. 400. 22. 403. 47. 405. 25. 28. & seq. 409. 12. 410. 49. 412. 1. 414. 3	lex Honorij, vt quolibet Dominico die carcerati dimitterentur.	ib. 12	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49
leges Honorij pro Ecclesia Catholica.	395. 10. 397. 56. 398.	lex Honorij de captiuis postliminio reuerfis.	ibid.	licentius à Paulino carmine admonetur.	ib. 49

mæuris martyris reliquia.	398.100	marcionitarum conuentionem curat Ioannes Chrysoft.	300.92	martyrum reliquiæ vindices veritatis.	412.30
magi Perfidis impostores detecti. 408.5. multati supplicio.	ib.6	marcionitarum in Syria frequentes.	423.9.&10	martyrum reliquiæ expugnantur Gentiles.	415.18
magistratum seuitia in sectatores Ioannis. 404.56. & 57		marcionitarum lege Theodosij damnati.	ib.25	martyrum reliquiarum cultus in Africa Augustini tempore frequens & celebris.	416.17.&seq.
magistratum gerere vetiti hæretici.	395.11.&12	marcomanni à S. Ambrosio mites redditi, & facti Christiani.	396.3	martyrum sanguis non expiandus sanguine noxiorum.	ib.21.&23
magistratus iure imperant Episcopi.	ib.94	marcus diaconus legatus à Porphyrio Episcopo ad Arcadium Imp.	398.96.&seq.	martyres passi in Perfide.	420.18.&seq.
magistratus gerentes Constantinopoli tempore exilij S. Ioannis Chrysoft.	404.78	marcus diaconus Gazensis scriptor historiae demolitionis Marnei.	401.16	martyres in Africa sub Genferico.	437.1.&seq.
magona oppidum in insula Minorica. 418.45. Iudaorum domicilium.	ib.6	marcus diaconus Gazensis comes peregrinationis S. Porphyrij.	ib.17	martyrum passio sub Arcadio Constantinopoli ob calumniam illatam incendij.	404.52.53.&54
maguntina ciuitas à barbaris excisa.	407.46	maria de profra Nestorio erecta trophaea victoria.	ib.4	martyrum Hispania virginis à Wadalis illatum.	427.19
maiestatis crimen esse infringere iura Ecclesiae.	ib.41	mariae Virginis gloria aucta occasione Nestorij.	ib.179	martyrum passionum legendarum in Ecclesia.	419.96
maiores regionis, sic dicti magistratus.	418.79	mariae Virginis nupta Honorio.	398.36.&61	maruthas aliquando aduersus Ioannem Chrysoftomum cum aduersarij eius conuit.	408.4
maiuma spectacula obscena sublata ab Arcadio, exclamante Ioanne Chrysoft. 399.28. quale esset. ib.29.&30		marianus Vicarius Episcopus Reatinus auctor S. Hieronymi.	427.50	maruthas lætæ pedem Cyri Episcopi Chalcedonenis.	ibid.
maiuma vnde dictum.	399.30	marina filia Arcadij Imp.	404.120	maruthas postea recedens ab aduersarij Ioannis stetit pro eo.	ib.
maiuma nauale Gazæ, vbi libidines in cultu Veneris. ib.	432.22	marianus accusator Sixti Papæ. 433.33. damnatur.	ib.37	maruthæ Episcopi legatus ad Regem Persarum.	ib.
malitia ab errore distinguitur.	432.22	marinus dux exercitus contra Heraclianum tyrannum.	413.2	maruthas magos Peridus impostores edarguit.	ib.35
mandata Synodi Ephesinæ data legatis proficiscentibus Constantinopoli.	431.146.&147	marinus traiciens in Africam cum satellitibus Heracliani innocentem occidit Marcellinum ib.5. & 6. sed ob scelus in ordinem redactus vitam priuatam in gloria iustus est agere.	ib.	maruthas Episcopus prædicauit verbum in Perfide. ib.4	
mandata à schismatibus data suis legatis.	ib.150.&151	maris tempestas excitata occasione naucleri Ariani. 401.34. aburante verò ipso hæresim tranquillitas reddita.	ibid.&35	maruthas diffidet à germano Gildone.	398.47
manichæa disputat cum S. Porphyrio. 403.33. diuina virtute percussa interit.	ib.34	maris tempestas oleo benedicto sedata.	429.13	maucezil exercitum ducit contra Gildonem.	ib.48
manichæi conuersi.	ibid.	marinæ templum Gazæ.	398.107	maucezil quærit à Deo aduersus Gildonem auxilium. maucezil à monachis Capratæ insulæ implorat auxilium.	ib.48
manichæi legibus Honorij exagitati.	399.81	marinæ templum quale.	401.48	maucezil nauigat in Africam cum exercitu contra Gildonem.	ib.53
manichæi lege Honorij exagitati.	405.25	marinæ delubrum vt deiciatur, laborat Porphyrius Episcopus Gazensis.	ib.16	maucezil ope S. Ambrosij & orationibus sanctorum monachorum inperata potuit victoria.	ib.62
manichæos hæreticos Honorij legibus infectatur. 407.1.&2		marinæ templi demolitio obtenta ab Imp.	ib.30	maucezil inuidia Stilichonis sublatus.	ib.62
manichæi nouis legibus Honorij exagitati.	408.24	marinæ templi comburitur.	ib.45	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manichæi iterum ab Honorio exagitati.	407.41	marion Gazensis incendendum esse, puero reuelatum.	ibid.41.&42	maucezil ope S. Ambrosij & orationibus sanctorum monachorum inperata potuit victoria.	ib.62
manichæi lege Theodosij perfracti.	428.25	maris tempestas excitata occasione naucleri Ariani. 401.34. aburante verò ipso hæresim tranquillitas reddita.	ibid.&35	maucezil inuidia Stilichonis sublatus.	ib.62
manichæi hæretici à Theodosio lege vexati.	423.5	maris tempestas oleo benedicto sedata.	429.13	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manichæa femina conuersa ad fidem, in communionem recepta à Theophilo.	400.57	marinæ templum Gazæ.	398.107	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manichæi Romæ inuenti sub Anastasio Papa.	402.43	marinæ templum quale.	401.48	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manichæos hæreticos Honorij legibus infectatur. 407.1.&2		marinæ delubrum vt deiciatur, laborat Porphyrius Episcopus Gazensis.	ib.16	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manichæorum hæresis in Gallia.	419.107	marinæ templi demolitio obtenta ab Imp.	ib.30	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manichæi aliquid habent in hæresi Pelagiana.	411.44	marinæ templi comburitur.	ib.45	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manichæi vbiq; dispersi per Orbem.	399.81	marion Gazensis incendendum esse, puero reuelatum.	ibid.41.&42	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manichæorum turpitudines ab Vrso Tribuno patefactæ.	420.6	maris tempestas excitata occasione naucleri Ariani. 401.34. aburante verò ipso hæresim tranquillitas reddita.	ibid.&35	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manlius Theodorus Consul laudatus à S. Augustino & alijs.	399.1.&2	maris tempestas oleo benedicto sedata.	429.13	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manna in conuersione Iudæorum in terram lapsum.	418.66	marinæ templum Gazæ.	398.107	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
mansuetudo Christianorum Orthodoxorum erga Donatistas.	414.7	marinæ templum quale.	401.48	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manus Rufini ad ludum excisa.	395.22	marinæ delubrum vt deiciatur, laborat Porphyrius Episcopus Gazensis.	ib.16	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
manuale opus ex Concilio Carthaginiensi præscriptum clericis. 398.70. item monachis.	ib.71	marinæ templi demolitio obtenta ab Imp.	ib.30	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcella occurrit periclitanti Roma. Ecclesia.	397.17	marinæ templi comburitur.	ib.45	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcella de impietate prostituta triumphat.	ib.18	marion Gazensis incendendum esse, puero reuelatum.	ibid.41.&42	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcella sola opponit se Origenistis.	ib.20.&21	maris tempestas excitata occasione naucleri Ariani. 401.34. aburante verò ipso hæresim tranquillitas reddita.	ibid.&35	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellæ factum egregium.	ib.20	maris tempestas oleo benedicto sedata.	429.13	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcella Melanizæ restitit.	ib.23	marinæ templum Gazæ.	398.107	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcella principium damnationis hæreticorum Originistarum.	ib.20	marinæ templum quale.	401.48	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcella Rufinus aduersatur.	398.5	marinæ delubrum vt deiciatur, laborat Porphyrius Episcopus Gazensis.	ib.16	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcella fauet S. Hieronymo.	400.31	marinæ templi demolitio obtenta ab Imp.	ib.30	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcella quæ passa in Vrbe exilio.	410.30	marinæ templi comburitur.	ib.45	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus Consul Melanizæ auus.	397.4	marion Gazensis incendendum esse, puero reuelatum.	ibid.41.&42	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus magistratus gerit in Africa, quem S. Augustinus pro Donatistis in terpellat.	398.25	maris tempestas excitata occasione naucleri Ariani. 401.34. aburante verò ipso hæresim tranquillitas reddita.	ibid.&35	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus Romanus studet Hieronymo.	400.31	maris tempestas oleo benedicto sedata.	429.13	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus Tribunus Notarius in Africam mittitur Collationis publicæ causa.	410.50	marinæ templum Gazæ.	398.107	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus missus ab Honorio ad Collationem celebrandam.	411.3	marinæ templum quale.	401.48	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus in Collationibus singulis sæpe interlocutus.	ibid.21	marinæ delubrum vt deiciatur, laborat Porphyrius Episcopus Gazensis.	ib.16	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellini partes in Collatione quæ essent.	ib.18	marinæ templi demolitio obtenta ab Imp.	ib.30	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus licet Iudex cognitor, tamen quia laicus, nūquam in Collatione sedere voluit, nisi confidentibus Catholicis Episcopis.	ib.21	marinæ templi comburitur.	ib.45	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus indulgentissimus Donatistis.	ib.4	marion Gazensis incendendum esse, puero reuelatum.	ibid.41.&42	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus Iudex cognitor in Collatione missis quid edicat ante Collationem. ib.7. aliud edictum.	ib.15	maris tempestas excitata occasione naucleri Ariani. 401.34. aburante verò ipso hæresim tranquillitas reddita.	ibid.&35	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellini sententia Donatistas à Catholicis esse superatos declaratum est.	ib.32	maris tempestas oleo benedicto sedata.	429.13	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus de rebus gestis reddidit Honorio certiorē.	ibid.36	marinæ templum Gazæ.	398.107	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus laborat pro conuersione Volusiani.	412.16.17.&18	marinæ templum quale.	401.48	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus cæsus cum Heraclianæ conuersionis satellitibus innocens relat inter martyres.	413.5.&6	marinæ delubrum vt deiciatur, laborat Porphyrius Episcopus Gazensis.	ib.16	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcellinus lege Theodosij proscripti.	428.25	marinæ templi demolitio obtenta ab Imp.	ib.30	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcianus Episcopus Nouatianus moritur.	395.29	marinæ templi comburitur.	ib.45	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.
marcianus captus à Wandalis, & ostenso aquilæ prodigio liberatur.	431.139	marion Gazensis incendendum esse, puero reuelatum.	ibid.41.&42	maucezil interitus ob violatam Ecclesiasticam immunitatem.	ib.

melania genus.	397.4	multibus stipendium adactum in bello contra Rhadagaj- sum.	406.5	monachi Origenistæ quas struunt calumnias contra Theophilum.	400.57
melania reditus in Urbem tempus.	ibid.2	ibid.	406.5	monachi Origenistæ excepti communicatione peregrina- to à Ioanne in ædibus Anastasie. ib.65. & 67. quibus prætextibus Ioannes eos retinuit.	ib.71
melania redeunt Romam occurfus.	ib.5	ib.	407.8	monachi Origenistæ accusant Theophilum Episcopum Alexandrinum apud Arcadium Imp. 402.2. eorum pe- titiones.	ib.1
melanie indumentum.	ib.3	ib.	410.6	monachi Origenistæ veniam petentes recepti in Synodo à Theophilo.	403.21
melania reuertendi Romam prætextus.	ib.3	ib.	419.81	monachi Palæstrini trucidati à barbaris.	410.59
melania magna ætimationis sanctitatis apud Romanos ibid.7. & 8	ib.7	ib.	395.11	monachi insulæ Palmariæ.	398.52
melania virtutes à S. Paulino prædicatæ.	ib.7	ib.	411.49	monachus impudens excommunicat Theodosiū Imp. ib.16	49. & 50
melania Romana infert in Urbē hæreses Origenis. 1. & 2.	ibid.	ib.	411.49	monachus quidam vagus & impostor mira quædam vi- debatur operari.	434.18
melania hospita S. Paulini.	ib.10	ib.	411.49	monachum conuenit secretò Theodosius Imp.	421.18
melania Nola nouit res gestas S. Martini.	ib.14	ib.	411.49	monachi aflumendi in Episcopos, cum deficiunt clerici 398.74	398.74
melania res gestæ in Vrbe post reditum.	ib.19	ib.	411.49	monachi impostores distrahunt lucti causâ ossa quasi martyrum.	ib.72
melania comuncti fauent Rufino.	400.31	ib.	404.44	monachi derisi à Gentilibus.	ib.52
melania Senior recedit ab Vrbe.	408.42 & 43	ib.	418.45	monachis laborandum manibus.	ib.71
melania filius nauigauit in Africam.	ib.44	ib.	409.28	monachi prohibiti nutrire comam & barbam.	ib.73
melania filij defuncti laudes.	409.28	ib.	411.49	monachi ne abstrahant qui ducuntur ad supplicium.	ib.91
melania Carthaginem nauigant. ib.16. inde Tagastam ad Alypum, postea Hipponem ad Augustinum. ib.17	ib.16	ib.	417.54	monachi quidam vagi & impostores in Africa. monachorum regulæ à sanctis uiris scriptæ & illustratæ.	ib.72 404.135
melania filij reliqui.	ib.27	ib.	439.7	monachismus in Africa propagatus.	395.50
melania Senioris filij obitus. ib.27. eam litteris est con- solatus Paulinus.	ib.27	ib.	400.90	monasterium Bethleemiticum inuasionē passum Pala- stinarum.	398.52 416.32
melania Senior Catholica reddita.	ib.29	ib.	400.90	monasteria ab Eudocia ædificantur in Palæstina.	438.20
melania obitus.	ib.	ib.	400.90	monasteria ab Hunnis excelsa in Syria.	395.13
melania duæ.	400.36	ib.	409. & 110	monastici ordinis aduersarius Vigilantius.	406.49
melania Iunioris nuptiæ.	397.3	ib.	400.90	monachus Præfectus Prætorio quid contra Pelagianos.	410.
melania Iunior cū Seniore recedit ab Vrbe. 408.43. & 44	419.103	ib.	409. & 110	montanistæ hæretici Theodosij legibus exagitati.	410.
melania Iunior quando uenit Hierosolymam.	419.103	ib.	409. & 110	montenses hæretici nouis legibus Honorij Imp. exagita- ti.	408.24
melania & Piniati uiri ipsius uita institutum.	ib.105	ib.	419.108	morinorum gens ad fidem conuersa per S. Victricium.	396.15
melania auunculus Volusianus.	420.4	ib.	419.108	namini populi translati in Germaniam.	407.42
melania Iunior litteris Volusiani patris accersita Con- stantinopolim.	434.7	ib.	419.108	mortui sex reuocati ad vitam ex reliquijs S. Stephani in Africa.	416.23
melania aduentus Constantinopolim. ib.9. quid Chal- cedone.	ib.8	ib.	419.108	mulieres quauis sanctitatis specie uetitæ habitare cum clericis.	398.78. & 83
melania hospes Constantinopoli Lausis.	ib.9	ib.	419.108	muliebris natura cui potissimum affectioni obnoxia. 415.29	
melania curat pedem luxatum Eudocia Augustæ. 438.17	ib.9	ib.	419.108	mundi contemptus ex casu Eutropij prædicatur. 399.10	
melania conuerterit Volusianum ad fidem.	434.12	ib.	419.108	mundanorum rerum inconstantia. ib.13.14. & seqq.	
melania consuetudine Theodosij Imperator & Eudo- cia Augusta reddit meliores.	ib.13	ib.	419.108	mundum muliebrem Christianarum faminarum quale 395.4	
melania historica de rebus gestis cum Volusiano Constā- tinopoli cognita & probata.	ib.7	ib.	419.108	inuri uisus Romæ instaurati ob metum Alarici. 403.50	
melania demum aduersatur.	ib.11	ib.	419.108	inuris frustra defenditur ciuitas, nisi Deus ipsè tueatur. ibid.51	
melania Constantinopoli uiget Nestorianos.	ib.	ib.	419.108	inuisum simulacra combusta Constantinopoli. 404.44	
melania redit Hierosolymam.	ib.12	ib.	419.108	N	
melania suscit peregrinationem Hierosolymam Eudo- cia Augusta.	438.16	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
melania obiit procedit Eudocia uenienti Hieroso- lymam.	ib.	ib.	419.108	Arbonensis ueraque prouincia Arelatensi Metro- poli auctoritate Zosimi Papæ reddita. 417.42	
melania pater Melaniæ Senioris.	409.28	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
meletius Episcopus in Syria monet cum alijs Nestoni- um se corrigat.	430.43	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
meletius Iudeus cum Innocentio fugam arripit, ne effi- ceretur Christianus. 418.60. eius vxoris conuersio mi- serica.	ib.68	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
meletina locus miraculi de aqua sponte scaturiente. 417.54	ib.54	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
memnon Episcopus Ephesus accusatur à schismaticis. 431.79	ib.79	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
memnon detruditur in carcerē à Ioanne Comite. ib.128	ib.128	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
memnon damnatur à schismaticis. ibid.74. & 75. libellus contra ipsum atq; Cytillum à schismaticis datus. ib.76	ib.76	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
memoria S. Stephani Protomartyris plures in Africa e- rectæ.	416.18	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
memoria Vzalenfis ab Eudodio Episcopo erecta & qua ibi acta.	ib.19. & 20	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
memoria Iuliani Pelagiani pater.	419.49	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
methodius calumniatur à Socrate. 402.17. & 18	402.17. & 18	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
metropolitani Episcopi qui dicti, primum sibi uendicā- titulum.	397.52	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
metropolitani vnus duob. præter Episcopos. 431.101	431.101	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
micheæ Prophetæ ossa quando inuenta.	406.56	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
michael Mercatus quid cum Marfilio Ficino de animæ immortalitate.	411.69. & 70	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
michael Mercatus Iunior Protonotarius iure laudatur. ibid.	ibid.	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militianum Concilium contra Pelagianos. 416.1. & 2. tempus eius.	ib.2	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militianum Concilium quando celebratum. 402.54. Acta eius.	ib.58	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militiana Concilia duo. ib.55. confusa simul.	ib.56	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militiana Concilia duo simul confusa. 416.3. in poste- riori Episcoporum numerus qui continere. ib.10. res in eo gestæ. ib.11. canones. ib.13. litteræ ad Innocentiū Papan.	ib.	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militis irruunt in neophytos.	404.19	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militis inmissi ab aduersarijs Ioannis inuadunt Episco- pos uigilias agentes.	ib.17	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militis eadem parant in ecclesia, trucidant fideles uigi- lias agentes. ib. aggressi fideles festum celebrantes in campo. ib.19. & 20. spoliant mulieres.	ib.31	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militum leuita in sectatores Ioannis Chrysof.	ib.50	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militis rursus grassantur in Ioannis studiosos.	ib.63	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militibus stipendium adactum in bello contra Rhadagaj- sum.	406.5	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militibus quàm malè habuerint Ioannem Chrysofomū in uictima eius exilij translatione.	407.8	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militum manus missa à Theodosio ad Honorium ex O- riente.	410.6	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militis exhibiti ad executionem Apostolicæ sedis. 419.81	419.81	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militare prohibentur hæretici.	395.11	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
militaria signa cruce decora.	ib.19	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
millenarij deficientes.	411.49	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
millenariorum hæresis iterum reuifescit.	ib.48	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
millenarijs aduersarij Origenistæ.	ib.	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
minetius cū Alexandro scribit ad S. Hieronymū. 406.38	406.38	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
minera & statua incensa.	404.44	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
minoricensis insulæ descriptio.	418.45	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
minorica insula illustrata reliquijs S. Stephani Proto- martyris.	ib.43	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
minoricensis Ecclesiæ præfectus Senerus Episcopus. ib.	ib.	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculum de aqua ad baptismum spontaneum exhibe- re obsequium.	417.54	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculum de catenis duabus vnâ coniunctis.	439.7	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculum de Eucharistia obdurecentur in lapidem. 400.90	400.90	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculo edito plures Gazenses conuerfi ad fidem. 398. 109. & 110	398.109. & 110	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculis S. Germani uincit Pelagianos. 435. 16. & 17	435.16. & 17	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miracula S. Germani, Rauennæ cum esset. ibid.20	ibid.20	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculū S. Germani, quo Pelagianos confutauit. 429.15	429.15	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculum aliud in Lucania de aqua spontaneum obse- quium præbente tempore baptismi.	417.55	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculum aliud id genus in Lusitania. ibid.56. & 58. alia his similia in Oriente.	ib.59	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculum de Iudæo scipio baptizato.	419.108	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miracula plura quæ contigerunt in conuersione Iudæo- rum insulæ Minoricensis.	418.52.53.54. & seqq.	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miracula ex gladio Petri.	439.6	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculum Melaniæ.	438.17	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miracula falsò attributa Nouatianis.	419.108	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miracula edita ex reliquijs S. Stephani Protomartyris Vzal duobus libris scripta.	416.20	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miracula ad reliquijs martyrum fieri solita Vigilantius carpit.	406.50	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculum Siluani Episcopi Troadis.	434.6	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculum de subserpente post mortem chirographo ab Euagriophilo.	411.65	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miracula S. Theotimi Episcopi Scytharum.	402.10	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculum in translatione Ioannis Chrysof. aliud. 438.11	438.11	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miracula è uinculis Petri.	439.5	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
miraculis confirmata doctrina.	397.35	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
misericordia est Dei cōminatio & flagella immisa. 396.6	396.6	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
missa cum celebratur, Angeli uisi assistere.	407.16	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
missarum prolixitate otiosi & delictiosi peracti.	418.38	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
missarum contractio unde manauit.	ib.	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
missas negligenter audientes, uel recedentes antequam absoluerentur. S. Augustinus redarguit.	ib.	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
missa cantari olim solita festiuis diebus.	ib.	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
modestus Rex Wadalorū mortuus in Hispania. 427.8	427.8	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
modestus diaconus pro Gothis agit.	405.11	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monacha prohibetur pallam tangere.	423.8	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi Ægypti iurargunt pro Cytillo contra Orestem Præfectum.	415.44	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi Ægypti dissidio laborant ob libros Nestorij. 429.24	429.24	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi Adumetini ob Pelagianas positiones diffi- dij laborant.	418.30	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi in Africa, ppagati ex Ecclesia Hipponensī. 395.50	395.50	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi in Africa cooptati in clerum.	397.74	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi capti ordinari clerici in Ecclesia Hipponensi. 395.50	395.50	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi ludibrio habiti à Carthaginensibus.	439.27	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi celebriores insulæ Capariæ.	398.51	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi Capariæ insulæ uita sanctissimi.	ib.49	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi sceleratissimi quid in S. Ioannem Chrysofomū, Cæsareæ cum esset.	404.97	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi Constantinopolitani quid passi à Nestorio. 429.36. eorum commendata modestia.	ib.37	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi quanta passi causa Chrysofomi ab eius perse- cutioibus.	404.72	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi malè habiti à Phœnicibus Gentilibus. 401.54.	401.54.	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
ijdem à Ioanne Chrysofomo missi.	ib.	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi occurrunt Ioanni proficiscēti in exiliū. 404.94	404.94	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachis referta Etruriæ littora, quos aiebat S. Fabiola. 398.52	398.52	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi insulæ Gorgoniæ.	ib.49	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	
monachi iussi abire Epheso, ne tumultuarentur.	431.45	ib.	419.108	Arbonensis Gallia excelsa à barbaris. a. 407. n. 42	

nepotiani epitaphium.	ib. 11	nestorio fauente Episcopi qui fuerint.	ibid.	nicomedi corpus inuentum.	415.9
nepotiani virtutes.	ib.	nestorio fauente collecti in vnum quid obiciunt cotta	ibid.	nygetio ostensa visio de reliquijs S. Stephani.	ib. 13
nepotianus militans qualis moribus.	ib.	Orthodoxos. 431. 73. clanculo rem agunt.	ib. 77	nilammon monachus maluit mori, quam fieri Episcopus.	403. 32
nestorius creatus Episcopus Constantinop.	428. 19	nestorius iterum damnatus post aduentum legatorum	ib. 81	nilammoni ecclesia erecta, & dies festus institutus.	ib.
nestorius nepos Pauli Samosatani cuius opinionis patronus factus est.	ib. 20	Apostolica sedis.	ib. 81	notae Pelagianae plures debebant.	417. 13
nestorius in monasterio S. Euprepij educatus.	ib.	nestorij fautores dedere litteras in Aegyptum contra Cyrillum.	ib. 84	nolam incendit Alaricus.	410. 14
nestorius ipso orationis exordio ventosus homo iudicatus a Nouatianis.	ib. 22	nestorij factatores quas calumnias in Victorem monachum spargunt.	ib. 86	nomadæ Scythæ ad rectam fidem conuersi à Ioanne Chrysofomo.	400. 92
nestorius ipso ingressu bellum indicit Arianis.	ib. 23	nestorij factatores sese protegent tegmine Nicænae fidei	ibid. 97	notarius exceptor Ambrosij testis visionis.	397. 27
nestorius magister Theodorus Mopsuestenus.	ib. 33	nestorij factatores scribunt calumnias ad Imperatorem	ib. 109	notarij exceptores publicæ disputationis S. Augustini cum Felice Manichæo.	404. 128
nestorius discipulus etiam Diodori Tarſensis.	ib. 35	contra Synodum Oecumenicam.	ib. 109	nouatianus præest Sifinnius post Marcianum.	395. 29
nestorius primordia læta.	ibid. 24	nestorij factatores nituntur auxilio & æstimatione Acacij Beræensis Episcopi ad Theodosium.	ib. 126	nouatianus infestatus est vehementer Ioannes Chrysofom.	407. 19
nestorius auctor Theodosij legum contra hæreticos ferendarum.	ib. 25	nestorius custodiendus traditur Candidiano.	ib. 128	nouatiani diuini in Sabbatinos.	408. 30
nestorius detegitur fautor Pelagianorum.	ib. 27	nestorius vt restituatur, laborant schismatici.	ibid. 131	nouatiani heretici propensiores erga Ioannem Chrysofom.	407. 19
nestorius cepit hæresim proſulare.	ib. 29. & 30	nestorij factatores dolose professi fidem Catholicam.	ib.	nouatiani diu tolerati per Innocentium Papam iusti sunt peli.	408. 30. & 31
nestorij præcursores, seu præcones Anastasius & Dorotheus.	ib. 37. & 38	nestorij factatores fluore tæbescunt, cum vident Theodosium erga Orthodoxos propensorem.	ib. 157	nouatiani à Cyrillo Alexandri. statim expulsi.	412. 45
nestorij vitæ progressus in hæresim.	ib. 39	nestorium defendit Theodoretus.	ib. 166	nouatiani pulsi vndique, & Dei iudicio reprobati.	413. 28
nestorij hypocritis quando detecta.	ib. 40	nestorij factatores perunt Chalcedonem, & vtraudiant Theodoretum concionantem.	ib. 168	nouatianos exagitat legibus Theodosius.	ib.
nestorius graue scandalum Ecclesiae intulit.	ib. 41	nestorij damnatio Cælestino Papæ debetur.	ib. 178	nouatianum naufragium.	ib.
nestorius ex aduerso repugnat Appollinari.	ib.	nestorij hæresis occasione aucta est gloria Dei genitricis Mariæ.	ib. 179	nouatiani Anabaptistæ.	ibid.
nestorius ad decipiendum Nicænae fidei scuto vitur.	429. 22	nestorij hæresis quo differat ab errore Pauli Samosatani.	428. 32	nouatiani heretici à Theodosio lege vexati.	423. 4
nestorius tætat Aegypti monachos, libris ad eos datis.	ib.	nestorius exaucloratus scriptis exagitat fidem Catholicam.	ib. 182	nouatiani cohibiti à cultu sabbati.	425. 19. & 20
nestorius ad Cælestinum Papam libros mittit per Antiochum.	ib.	nestorij curam Iuda comparatio à Cælestino Papa facta.	432. 22	nouatiani falso attributa miracula.	419. 108. & 109
nestorij libri quales ex visione patefacti.	ib. 23	nestorium exagitat Cælestinus.	ib. 25. & 26. de ipso curando diligenter actum.	ib. 26. rursus in eundem.	ib. & 27
nestorium qui primo fuerint auersati.	ib. 33	nestorium curate fatagit Sixtus Papa.	ib. 39	nestorius damnatur in Concilio Antiocheno à Ioanne & alijs Syriæ Episcopis.	ib. 55. & 56. & in epistola ad Cyrillum.
nestorius cur à Theodosio non repressus ipso initio fuerit.	ib. 34	nestorij libri damnati sanctione Theodosij.	435. 1	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.
nestorius fauore Theodosij incalcet.	ib. 35	nestorij factatores Simonianos appellari debere Theodosius sanxit.	ib. 2	nestorij prodigiosus interitus.	ib. 9. & 10
nestorius debachatur in monachos Constantinopolitanos.	ib. 36	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius in Cyrillum armatur.	ib. 36	nestorius comparatur Lucifero.	433. 18	nestorij calumnijs agunt contra Cyrillum.	429. 41
nestorius qualis in pugnando aduersus Cyrillum.	ib. 42	nestorius mitius quam par erat habitus est.	ibid. & 19. permissus liberè agere in monasterio S. Euprepij.	ib. hono- rifice illic habitus muneribus frequentatus.	436. 4
nestorius scribit ad Cælestinum Papam.	430. 1	nestorius minus quam par erat habitus est.	ibid. & 19. permissus liberè agere in monasterio S. Euprepij.	ib. hono- rifice illic habitus muneribus frequentatus.	436. 4
nestorij epistola ad Cælestinum Papam.	ib. 3	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius agit pro Pelagianis apud Cælestinum Papam.	ib.	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij epistola postior ad Cælestinum.	ib. 7	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij consilium scribendi ad Cælestinum.	ib. 8	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius damno suo Cælestinum tentat.	ib. 9	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorium sua epistola Cælestinus exagitat.	ib. 14. & seq.	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorio præſtigiat ad respiscendum terminum peremptorium Cælestinus.	ib. 23	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius Pelagianus.	ib. 21. fauit Pelagianis.	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius admonetur à Ioanne Episcopo Antiocheno.	ib. 34. & 38	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij hæresim quomodo omnes sint execrati.	ib. 38	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius depexit legationem ex Concilio Alexandrino.	ibid. 59	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius contumax litteris cælestini confugit ad Imper.	ibid. 60	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius excitat Theodosium contra cyrillum.	ib. 61	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius armat suos contra cyrillum Episcopos.	ib.	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius mandat Andreae & Theodoro, vt scribant contra cyrilli anathematismos.	ib.	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorium exagitat in Occidete Ioannes cassianus.	ib. 90	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij aduentus Ephesum.	431. 38. anteuerit cyrillum, vt videm Episcoporum pertentaret.	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius Ephesi ante Synodum horrendas iactat blasphemias.	ib.	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius citatus ad Synodum quid responderit.	ib. 49	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius secundo citatus, mandatum ad ipsum scripto directum.	ib. 54	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij superbia, & contumacia.	ib. 54	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius tertio citatus à S. Synodo Ephesina.	ib. 55. eius mentis tumor & contemptus.	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij antigrapia in cyrillum vt hæretica explosa cum anathemate ipsorum & auctoris.	ib. 57	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij damnatio læta ex epistola cælestini Papæ.	ib. 58	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij blasphemias relate in Synodo.	ib.	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij hæresis ex sacris diuinæ Scripturæ oraculis Ephesi condemnata.	ib.	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius sententiam damnationis accepit.	ib. 59	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius nouus Iudas à S. Synodo in epistola ad eum data nominatus.	ib. 60. & 61	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij damnationem quo triumpho acceperunt Ephesi.	ib. 61. & 62	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij damnatio publicè Ephesi per præcones proclamata.	ib. 62	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij libros esse comburendos petit Synodus ad Imper. Theodosio.	ib. 64	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius draco Apocalypsis iterum surgit bellum agere.	ibid. 66	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorio sicuti bestia Apocalypsis suffragati sunt Principes.	ib.	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorij epistola ad Theodosium Imp. mendacis referta.	ibid. 68	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	
nestorius prouocat ad nouam Synodum.	ib. 69	nestorius iussu Theodosij deportatur in Oasim	436. 2. & 3. eius scripta in exilio, quæque passus à barbaris.	ibid.	

O Afena deportatio. n. 395. n. 26
oafena relegatione punitur Nestorius. 436. 3
oblatio cererum à populo fieri solita Episcopis. 438. 12
obſidio Vrbs ſoluta dato auro Alarico. 409. 2
oceanus V. C. interpellat cum Pammachio S. Hieronymum, vt transferat Peniarcho Origenis. 398. 10. & 11
occidentalis Ecclesia ab Orientali quomodo distinguitur. 431. 36
occidentales Ecclesie ab Ecclesia Romana Palchatis diem accipiebant. 407. 4
occidentalis Imperij ærumna. 403. 7
occuloribus martyrum ignoscendum. 400. 13
oculorum ægitudines curantur à S. Martino. 402. 53
olco benedictio maris tempeſtas à S. Germano ſedata. 429. 13
olybrius filius S. Probae Conſul ordinarius. 410. 38
olympias nobiliſſima vidua. 398. 61
olympias vidua diaconiffa neſciens recepit Origeniſtas. 400. 65. excuſatur ab auctore melius quam à Palladio. ibid. 66
olympiadem viduam diaconiffam Ecclesie Conſtantinopolitane conſolatur, cum diſceſſurus eſſet Ioannes Chryſoſtomus. 404. 41
olympias afflicta nimis ob ſucceſſionem Atacij. ib. 48
olympiadem nimium merentem Ioannes Chryſoſtom. conſolatur. ibid.
olympias ſubiecta quaſtionibus propter incendiū. ib. 53
olympias diaconiffa dira paſſa à magiſtratus cauſa Ioannis Chryſoſtomi. ib. 65. laudatur eius animi conſtantia. ib. cauſam dicit coram Præſide. ib.
olympiadem grauiſſa paſſam S. Ioannes Chryſoſt. litteris conſolatur. ib. 66
olympias rursus perducta ad tribunal exilio dānata eſt. ib. 67
olympiadis inſignis humilitas. ib.
olympiadis ſuppeditabat pecuniam Chryſoſtomo redimēti cap.

ti captiuos.	405.31	Periarchon.	ib. 21. 22. & 23	palladius exulans que passus in via.	ib. 22
olympia certamina agebantur Antiochia.	404.9	origenista fraudes in editione Periarchon.	ib. 26	palladius Galata pro Pelagio Romam uenisse creditus.	417.1
olympius Episcopus in Hispania doctrina celebris.	405.	origenista damnati ab Anastasio Papa.	398.3. & 4	palladius Magisterianus missus Ephesum ab Imper. cum litteris.	431.107. fuit & ipse Nestorio, noluit accipere litteras à Catholicis, sed tantum à schismaticis.
58. eius scripta, quo tempore uixit.	ib.	origenista damnati in Concilio Alexandrino.	399. 36. & 37	palladius diaconi legatio in Britanniam à Cælestino Papa.	429. 8. eius sensus. ibid. 7. res gestæ.
olympius liberator Imperij à prodicione Stilichonis.	408. 11. & 12. laudatur à S. Augustino.	origenista constant discordias Alexandriæ.	ib. 39. & 40	palladius plures eodem uixere tempore.	ib. 7
olympius occisor Stilichonis electus Magister Officiorum.	ib. 11.	origenista fugandos, Theophilus admonet S. Hieronymum.	ib. 43	palladius ex diacono ordinatus Episcopus missus ad Scotos.	431. 191. moritur.
olympius laborat pro Ecclesia Africana aduersus Donatistas.	ibid. 16	origenista fugati à Theophilo pergunt in Palaestinam.	ibid. 42	palladius primus Scotorum Episcopus à Cælestino Papa directus.	429. 4
olympius redactus in ordinem se contulit in Dalmatia.	ib. 24	origenista litteris Theophili ubique exagitati.	ib. 46	palladius dare Episcopis, non esse Imperatorum.	432. 93. & 95
409. 12		origenista à S. Epiphano exagitati.	ibid. 48.	palmarie in insula monachi.	398. 52
optatus Gentilis homo Praefectus Constantinopoli quaestionem exercet de sanctissimis feminis.	404. 70	origenista nauigant Constantinopolim.	ib. 47	pammachius auctor erigendarum domorum hospitalium.	98. 1. 7
optatus Gildonianus Episcopus eruentissimus Donatista vexat dire Catholicos.	398. 40	origenista damnati ab Anastasio Papa.	ib. 53. & 400. 33	pammachij Titulus in Vrbe.	ib. 9
optatus Gildonianus affligit Maximianistas.	ib. 42	origenistarum iudicium Romæ ab Anastasio Papa exhibitum.	400. 23	pammachius & Oceanus interpellant S. Hieronymum, ut transferat Periarchon Origenis.	ib. 10
opus cuiusque ex intentione metiendum.	400. 62	origenista ubique damnati in Occidente ab Episcopis omnibus.	ib. 34	pammachij vxoris laudes à S. Hieronymo scribuntur.	ibid. 14
opus manuale praescriptum clericis ex Concilio Carthageniensi.	398. 70. item monachis.	origenista pulsi ex Aegypto & Palaestina proficiscuntur Constantinopolim.	ib. 51. 52. & 64	pammachius profiteatur monachum post obitum coniugis.	ib. 15. eius amor erga pauperes.
oracula uana Gètilium de Christianæ religionis defectu.	ib. 19. in Gentiles conuersa.	origenistarum causa Ecclesia Orientalis turpi cõtentione agitata.	ib. 51	pammachius fauet S. Hieronymo.	400. 31
oracula falsa de idolo Cælesti Carthagenensi.	ib. 58	origenista Constantinopolim profecti exclamant in Theophilum.	ib. 52	pammachius colonos suos Donatistas ad ueritatem cõpulsit.	405. 38
oracula uana decipiunt Attalum.	410. 5	origenista Catholicos omnes in simulare soliti hæresis Anthropomorphitarum.	ib. 54. & 55	pammachius possessor latifundij in Numidia.	ibid.
oracula falsa deorum de restitutione idololatriæ.	420. 6	origenista nominare soliti Catholicos Pilosiotas.	ib. 56	pammachius Romanus quantum profuit ueritati in Africa Donatistarum cum Catholicis facienda.	ib.
oratores deorum contempserunt uocum proprietates, cum constaret de sensu.	405. 42	origenista monachi quas in Theophilum calumnias tenuerunt.	ib. 58	pamercatij martyris reliquæ Romæ vindices petiuntur.	410. 31. & 32
orbem cum Viberitum putauit S. Hieron.	410. 36	origenista cur non eiecerit Ioannes Chrysof. excusatur.	ib. 62. & 63	panofophus Episcopus Pisdia.	400. 74
orbis ueneris cladibus laborat sub Honorio Imp.	ib. 55	origenista cur non eiecerit Ioannes Chrysof. excusatur.	ib. 62. & 63	panofophus creatus Episcopus Nicomedia.	ib. 83
ordinatio S. Augustini in Episcopum Hipponensem.	395. 31. quo anno accidit.	origenista monachi historia ab Origenista descripta.	ib. 63. restituta ad lineam ueritatis.	panofophus legatus à Ioanne Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 22. & seq.
ordinatio S. Augustini in Episcopum Hipponensem.	ibid. 34	origenista monachi excepti à Ioanne Chrysof. omniique communiõne in ædibus Anastasiae.	ib. 65. quibus iustis pretextibus.	papa nomen olim commune omnibus.	430. 26
ordinatio S. Augustini in Episcopum Hipponensem.	402. 9	origenista monachi ueniam petentes recepti in Synodo à Theophilo.	403. 21. & 22	papa nomenclatura antiqua.	405. 54. antonomasticè intelligi eo Rom. Pontificem.
ordinatio Porphyrij Antiocheni Episcopi qualiter se habuit.	404. 60	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	Papa. Vide, Rom. Pont.	ib.
ordine sacro nullus alio maior.	402. 45	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	papinianus eminet inter omnes ueteres Iureconsultos.	435. 24
ordinabatur in uitiis, rapiebaturque etiam coniugati.	409. 17	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pappus Episcopus exul restitutus.	408. 36. & seq.
orestes Praefectus Alexandriae quid in gratiam Iudæorum contra Christianos.	415. 41	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pappus Episcopus legatus Ioannis Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 22
orestes Cyrillo in sensu.	ib. 43	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies apponendus in Formatis.	407. 4
orestes percussus ab Ammonio monacho.	ib. 44	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua die à Romana Ecclesia Occidentales petebant.	ib.
orientalis Ecclesia ab Occidentali quomodo distinguitur.	431. 36	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies cuiuslibet anni annunciari solitus ab Episcopo Alexandrino.	399. 52
orientalis Ecclesia nouis post pacem agitata turbibus.	433. 1	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua tempore admissa scelera ab aduersarijs Ioannis Chrysof.	404. 81
orientalis Imperij curatores.	408. 3	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies dubium & controuersia quando agitata in Rom. Ecclesia.	417. 53. de causa consultus Paschasius à S. Leone Papa.
orientalibus omnibus Ecclesijs praesidere se dicebant Episcopi Alexandrini.	439. 43	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	398. 8. quando facta hæc uisio.	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	399. 31. eius consilium in ea agenda.	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib.	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 32	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 36. 37. & 38	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	397. 1	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 8. & 9	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 20	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 21	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 22. quid sub eo doli lateret.	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. & 398. 4	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 397. 23. putatum ex parte tantum.	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	399. 53	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	400. 33	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 35	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	402. 6	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 12. 13. 14. & seq.	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib.	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 16	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 17	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 29	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	403. 30	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	410. 62. & 63	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	414. 16	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 11	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	395. 14	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	397. 1	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 3	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ib. 8. & 9	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.	ibid. 20	origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.
origenista Periarchon germana translatio requiritur à S. Hieronymo.		origenista aduersarij Millenariorum.	411. 48	pascua dies uigilijs trucidatur populus Chrysof. ad Innocentium Papam.	404. 18. & 19.

Index in V. Tomum

cerur.	422.1	clianitus.	ibid.	dicta & Palæstina.	ib.
patroclus Episcopus Atelatenfis occiditur, eius subrogatus Honoratus.	426.20	paulinus clericus Ecclesie Mediolanensis mittitur in Africam.	401.7	pelagius captiosè agens decept Synodum Diospolitana.	ib. 25
patronus Episcopus Toleranus.	405.4	paulinus diaconus oppugnat Cælestium Carthagine.	412.23 & 24	pelagius damnatas hæreses rursus occultè prædicat.	ib.
patroni Synodi in Concilio Ephesino.	431.51	paulini libellus missus ab Africano Concilio ad Zosimū in causa Cælestij quid contineret ipse libellus.	ib. 12	pelagium male absolutum in Palæstina; reclamant Episcopi Africani.	416.4.5 & 6
paula Romanæ duæ.	400.36	paulini Episcopi Antiocheni nomen in factas tabulas relatum.	472.49	pelagius absolutus in Concilio Palæstino ne recipiatur ab Innocentio Papa, obstitunt Episcopi Africani.	ib. 7 & 8
paula filia.	419.10	paulini Antiocheni clerici recepti sub Alexandro.	408.38	pelagius ne recipiatur ab Innocentio Papa, agunt Episcopi Africani litteris ex duob. Concilijs, Carthagenensibus, & Mileitano.	ib. 11
paula Romanæ obitus in Bethlehem.	404.132	paulinus presbyter Romanus sub Innocentio.	417.6	pelagium absolutum in Concilio Palæstino non acquiescit omnino Innocentius Papa.	ib. 13
paula funus ministerio Episcoporum exhibitum.	ib. 133	pauliani hæretici damnati lege Theodosij.	428.21	pelagius damnatus ab Innocentio Papa.	ib. 14
palsmodia diuersarum linguarum in funere eius.	ib.	paulinianus mittitur in Occidentem cum Eusebio à S. Hieronymo.	358.6	pelagius fallere nititur Innocentium Papam professione Catholica, à quo sciebat post absolutionem se esse damnatum.	ib. 2 & 3
paulæ Iunioris & Eustochij in memoria apud S. Hieronymum.	415.35	paulinianus quando redijt in Palæstinā ex Italia.	400.32	pelagius cur Hierosolymis habitare delegerit.	ib. 2
paula neptis Paulæ Senioris.	419.10	pauli Apostoli imago apud S. Ioannem Chrysostrum.	407.13	pelagius cum suis ab Innocentio publico decreto damnatus.	ib. 5
pauliacus Dux Augustalis in Ægypto quid contra viduam.	401.66	pauli Apostoli basilica Romæ honore habita à Gothis.	410.33	pelagij amicus Paulinus, cum videretur Catholicus.	ib. 13
pauli Apostoli dictum SECUNDVS HOMO DE COELO COELESSTIS, dilucide exponitur.	431.31	paulus diaconus œconomus Constantinopolitanus extorris in Africam profectus.	406.21	pelagij causâ cognoscit Zosimus Papa Romæ.	ib. 21 & 26
paulina Paulæ filia secundo loco nata.	419.10	pauli Emeseni Episcopi res gesta Alexandriæ cum Cyrillo.	432.66	pelagij libellus confessionis oblatu Zosimo.	ib. 31 & 32
paulinæ defunctæ vxoris Pammachij laudes scribuntur à S. Hieronymo.	398.14	pauli Episcopi Emeseni legatio ad Cyrillum pro pace.	ib. 59 & 60	pelagius apparuit foris Catholicus.	ib. 31
in pauperes.	ib. 16	58. eius res gesta cum Cyrillo.	ib. 59 & 60	pelagij fidei confessio.	ib. 32 & 33
paulinus Episcopus Nolanus gratulatur Argustino de eius ordinatione.	395.35	paulus Episcopus Heracleæ defensor Antonini Episcopi Ephesini.	400.74	pelagius danar Origenis & Ioviniani hæreses.	ib. 35 & 36
paulinus saepe scribit ad Augustinum.	ib. 36	pauli & Dionysij legatio ad Theophilum pro electione Synesij.	410.77	pelagius non potuit conuinci hæreticus.	ib. 37
paulino quomodo cognitus Augustinus.	ib. 45	paulus Episcopus Nouatianus in locum Chrystantij substituit.	419.108	pelagij dolosa artes.	ib. 33
paulinus Vitam exigit ab Alypio.	ib. 37	factus. 419.108. miraculū falsò ei tribuit Socrates.	ib. 109	pelagius damnatus à Zosimo.	418.16
paulinus minimè veritatis in sacris historijs.	ib. 38	paulus Episcopus presbyter Romanus sub Innocentio.	417.6	pelagium grauius perstrinxit Sixtus presbyter.	ib. 18
profanarum callentissimus.	ib. 35	paulus Episcopus legatus Theophili Constantinopolim contra Ioannem.	404.9	pelagius exagitatus Honorij relictus.	ib. 19. itemque Pelagiani.
paulinus Sueronium in compendium redactum metro cecinit.	ib.	paulus cum Ioanne legatus ad Innocentiū Papā.	406.20	pelagius exprobrat Catholicis, quod confugissent ad auxilium Imperatoris.	ib. 23
paulinus auctor Rufino scribendæ historiæ.	ib. 40	paulus Orosius. Vide, Orosius.		pelagius primum Romæ, inde Carthagine damnatus.	ibid. 24
paulinus legationibus frequentatur ab Africanis Episcopis.	ib. 44	paulus Samolatenus auctor Nestorianæ blasphemiarum.	428.30	pelagianæ hæresis Rufinus seminator.	402.41
paulinus magnæ æstimationis apud Africanos.	ib. 45	pauperum infirmantium diuersa portenta.	400.37	pelagianæ hæresis ortus & progressus.	410.63, 64, & seq.
paulinus sollicitus de salute Licentij.	ib. 46	pauperum hospitium à S. Fabiola Romæ constructū.	ib.	pelagianæ hæresis ab eiq; auctore diuulgata.	411.43, & 44
paulinus scribit ad Licentium carmen.	ib. 49	pax inter Alaricum & Honorium.	411.1	pelagianæ hæresis auctores.	ib. 44
paulinus quando ad Suerū primam dedit epistolā.	ib. 51	pax conciliata inter Ioannem & Cyrillum, & vtriusque partis Episcopos.	432.68	pelagianæ hæresis Hieronymo patefacta.	ib. 47
paulinus secundum Natalitium S. Felicis quando celebravit carmine.	ib. ratio Natalitium.	pax inter Suerianum & Ioannem Chrysostrum.	401.63, & 64	pelagianæ hæresis quando Africa innotuit.	412.22
paulinus ad Dominæ dium.	395.51	pax Orientalis Ecclesie tractatur per Theodosij Imp.	412.35, 36, 37, 38, & alioquot fol. seq.	pelagianæ hæresis primum damnata Romæ.	ib. 26
quem per illud nomē intelligat.	ib.	pax Africanæ Ecclesie tractatur à Rō. Pōt.	401.9.10. & 11	pelagianæ hæresis damnata Romæ, Pelagius abiit in Siciliam, inde in Palæstinam.	ib.
paulini scriptiois Natalitium ratio.	397.14	pacis conditiones inique ab Alarico oblatæ Honorio Imp.	409.11	pelagianæ hæreses damnatæ in Concilio Diospolitano.	415.20. & 21
paulinus exceptis S. Nicetani Episcopum, & profectus est eius reditum carmine.	396.14	pacem redimunt Romani auro ab Alarico.	408.10	pelagianæ hæresis capita damnata Diospoli.	ib. 21. & 22.
paulinus Nolæ except Melaniam.	397.45. & seq.	peccata populorum prouocant barbaros.	395.29	alia detecta per S. Augustinum.	ibid. 24
paulinus prædicator Melaniæ sanctitatis.	ib. 3	peccata grauiora referuntur maioribus Episcopis.	410.83	pelagianæ hæresis alia capita ex S. Hieronymo.	ib. 26
paulinus excusatur de laudat ab ipso Melania.	ib.	peccatum originale negauit Rufinus, & post eum Pelagius & Cælestius.	412.24. & 25	pelagianorum mores & ritus à S. Hieronymo exprobrati.	ib. 27
paulinus rerum ignarus laudat Rufinum.	ib.	pelagius & Cælestius.	412.24. & 25	pelagianorum turpes adulationes.	ib.
paulinus ligam Crucis accepit à Melania.	ib. 11	pelagius monachus impius innotescit.	405.7. quales eius mores ex Isidoro.	pelagianorum sententia de vestitu.	ib. 31
paulinus ligno Crucis extinguit ignem.	ib. 12	pelagius successor Rufini in S. Hieronymum prima iacit iacula.	410.61	pelagianas hæreses damnauit Zosimus Papa.	418.18
paulinus donatus à Melania tunica.	ib. 13	pelagius perfringitur à S. Hieronymo.	ib.	pelagianæ hæresis addictus Nestorius.	430.21
paulinus donatus à Suetio pallio cilicino.	ibid. quæ ipse mittat ad Suerum.	pelagius natione Brito.	ib.	pelagianæ hæresis stabilitur à schismaticis Ephesi.	431.78
paulinus accipit à Suetio Vitam S. Martini.	ib. 14	pelagius haud gratis carpit scripta S. Hieronymi.	ib. 60	pelagianæ hæresis damnata in Concilio Ephesino.	ib.
paulinus scriptor Vitæ S. Ambrosij diuersus à Nolano.	ibid. 36	pelagij præcurior Rufinus.	ib. 62	pelagianæ hæresis damnata in Concilio Ephesino.	ib.
paulini plures eodem tempore.	ib. 37	pelagij præcuriores multiplices.	ib. 63. & 64	pelagianæ hæresis scribit sub Catholico nomine.	433.25
paulinus diaconus oppugnat hæresis Pelagianæ.	ib.	pelagius clanculo seminat suas hæreses.	ib. 65	pelagianorum insidias detegit S. Prosper.	ib. 26
paulini presbyteri lucubrationes.	ib.	pelagius docere cepit in Vrbe, absente Innocentio Papæ anno quo à Gothis capta est.	ib.	pelagianæ hæresis rursus pullulanti Prosper occurrit.	ib. 25
paulinus Nolanus Episcopus ab Anastasio Papa fouetur.	398.12	pelagius latens in hypocrysi aliquando sanctis Paulino & Augustino carus.	411.51	pelagianos exagitant Hieronymus in Oriente, & Augustinus in Occidente.	411.49. & 50
paulinus venit ad Natæl Apostolorum Romam.	ib. 13	paulinus ignotum sibi coluit Pelagium latentem in hypocrysi.	ib.	pelagiani admixti feminis.	415.26
paulinus Nolanus an scripserit res S. Martini.	402.52	pelagius vbi docuit.	ib. 52	pelagianorum fautores Romæ plures fuisse dolent Episcopi Africani.	416.12
paulinus curatur oculorū infirmitate à S. Martino.	ib. 53	pelagius Romæ diutissimè vixit inter catholicos.	ib. 52	pelagianos acerrimè insectatus est S. Augustinus.	ib. 15
paulini duo, Iunior, & Senior.	ib.	pelagius per Cælestium loquitur hæreses.	ib. 46	pelagianorum inuasionem passum monasterium Bethlehemiticum.	ib. 32
paulinus Nolanus ignotum sibi penitus laudauit Vigilantium.	476.40. & 41	pelagius, quæstiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47	pelagiani nonnulli Nolæ debebant.	417.13
paulinus consolatur Melaniam de obitu filij.	409.27	pelagius scribens ad Demetriadem, eam seducere conatus est.	413.16. & 17	pelagiani insiliunt in Constantinum Vicarium.	418.28
paulinus Nolanus Episcopus Catholicæ veritatis firmus assertor.	417.14	pelagius quo anno se penitus hæreticū prodiderit.	ib. 2	pelagiani exagitati à S. Augustino annis decem.	ib. 29
paulinus Nolæ Episcopus à barbaris cum caperetur quid dixit.	410.46	pelagij epistola ad Demetriadem sub nomine Ambrosij aliquando latuit.	ib. 20	pelagiani in sultat Catholicis ob schisma in Ecclesia Romana abortum.	419.43
paulinus liber Nolæ remansit.	ib.	pelagius mira arte blanditur viduis nobilibus vt deciperet eas.	ib. 21	pelagiani frustra petunt Concilium Oecumenicū.	ib. 47
paulinus Nolanus cur admonetur à S. Augustino de Pelagianis erroribus.	417.12	pelagius quaestiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47	pelagianos Bonifacius Papa exagitat.	ib. 48
amicus Pelagij, cum videtur Catholicus.	ib. 12	pelagius quaestiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47	pelagianos nouo re scripto exagitat Honorius Imp.	ib. 57
paulinus Episcopus Nolanus vocatur ad Synodum ab Honorio.	419.19. & seq.	pelagius quaestiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47	pelagianos vrget Aurelius Episcopus Carthagenensis vigore edicti Imp.	ib. 58
paulini laudes ab Honorio Imp.	ib. 20	pelagius quaestiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47	pelagianos Præfeci Prætorio edictis exagitant.	420.4
paulini feruitus in Africa sub Rege barbaro quando cõtingit.	431.193. & 194	pelagius quaestiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47	pelagianos Constantinus Augustus exagitat.	ib. 2
paulini Episcopi Nolani obitus.	ib. 195	pelagius quaestiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47	pelagianæ hæresis origo Nestorianæ.	ib. 12
paulini morituro sancti Ianuarij & Martinus apparere.	ib. 195	pelagius quaestiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47	pelagiani ab Attico Episcopo Constantinop. exagitati.	425.20
paulini scripta.	ib. 197	pelagius quaestiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47	pelagianorum fautor Nestorius detegitur.	428.24
paulinus auctor carminis Eucharistici.	412.38	pelagius quaestiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47	pelagiani profugi in Britanniam.	429.10
Autonij Confulis pronepos, eius genus.	ib.	pelagius quaestiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47	pelagiani in Britannia conuicti per S. Germanum, & ceteri.	
idem hæresis polulans redit ad Ecclesiam.	ib. 39	pelagius quaestiones proponendo disputandas hæreses seminabat.	ib. 47		

eieci	ibid.	Imp.	440. 4.	pyuuntem transferri iubetur Chrysoſtomus reſcripto Imp.	407. 8.
pelagiani ſuperati miraculo per S. Germanum.	ib. 35.	petri Apoſtoli catena dux donata Eudocia à Iuuenali	439. 4.	placidia ſoror Honorij Imp. Vide, GALLA PLACIDIA.	404. 120.
pelagiani expulſi ab Occidente migrarunt conſtantinopolim, & à Neſtorio excepti. 430. 6. Neſtorius pro illis agit apud caeſtinum Papam.	ib.	petri catena, qua Romæ vincit eſt ſub Nerone Imp.	ib. 7. & 8.	plinius refugit ſcribere hitoriam.	359. 45.
pelagianus Neſtorianorum parentes.	417. 31. & 32. & 430. 24.	petri catena anniuerſaria memoria Conſtantinopoli.	ib. 4. 5. & 6.	pluina obuenta Chriſtianorum precib.	358. 101.
pelagianus conuenerunt Ephesi cum Ioanne & Neſtorio.	431. 73.	petri catenarum altera miſſa Romam ad Eudoxiam Auguſtam.	ib. 7. templo illuſtrata ab eadem.	petra liberarum quinq; auri in vexantes eccleſias, vel eccleſia perſonas.	404. 71. 399. 81.
pelagianos exagitat caeſtinus Papa.	ib. 185. & 186.	petri gladius Conſtantinopoli in eccleſia reconditus, & miraculis fulget.	ib. 6.	petra liberarum auri quinq; cohibiti ab Honorio Donatiſta perſecutore & alijs.	ib. 82.
pelagianus deſtruuntur traditionibus Apoſtolicis.	ib. 186.	petri & Pauli Memoria in Ruffiniana.	403. 12.	petra liberarum auri decē decreta ab Imperatore Theodoſio in Donatiſtas.	403. 4. 4.
pelagianos pellendos admonet caeſtinus Papa Maximianum Episcopum conſtantinop.	432. 19. 20. & 21.	petri & Pauli natalis dies celeberrimus.	398. 13.	petra decem liberarum auri contra Donatiſtas rogatur inſtaurari.	404. 125.
pelagianus è Britannia iterum fugati per S. Germanum.	435. 16. & 17.	petrus Ciaconus Toletanus.	404. 135.	petra repetita de decem libris auri contra Donatiſtas.	405. 28.
pelagianus Episcopis damnatis reuerti volentibus ad Eccleſiam ſpes recuperanda ſedis adempta.	439. 45.	petrus Chryſologus ordinatur Episcopus Eccleſia Rauenatis.	433. 24.	petra decreta legibus Arcadij aduerſus Gentiles.	395. 12.
pelagianus cum ignominia Epheso expulſi.	440. 6.	petrus Chryſologus cucullam & cilicium S. Germani accepit.	435. 22.	petra decreta legibus Arcadij aduerſus hæreticos.	ib. 8. 9. & 10. 396. 8. 397. 57. 398. 78. 399. 81.
pelagianorum editi libri nomine Sixti Papæ.	ib. 7.	petrus diaconus Eccleſia Forocorneliensis venit ad Sicutum Papam.	433. 24.	petra capitis aduerſus turbantes Catholicos in Africa ab Honorio ſancita.	398. 23.
pelagianus in nomine Sixti Papæ editi.	ib. 8. 9. & ſeq.	petrus Episcopus Sarracenorum.	420. 36. 37. & 38.	petra exauctoratio Episcoporum non communicantium cum Ariſtacio.	404. 76.
pemen legatus Theophili conſtantinopolim contra Ioannem.	404. 61.	petrus leſor Alexandrinus auctor necis Hypatiæ.	415. 47.	petra exilij aduerſus Donatiſtas.	412. 2.
pentadia clariffima vidua.	398. 61.	petrus presbyter Alexandrinus cum Theophilo in crimen adductus.	400. 57.	petra recens ſancita in Donatiſtas.	405. 25. 26. & 27.
pentadia occasione lata lex aduerſus Eccleſiaſticam immuniſtatem.	ib. 90.	petrus presbyter Hiſpanus deceptus à Vincentio Victor hæretico.	420. 9. & 10.	petra ab Honorio Imp. ſtatuta aduerſus Pelagianos.	418. 21.
pentadia alleſta inter diaconiſſas.	ib.	petrus Episcopus Sarracenorum quando ordinatus.	429. 44.	petra irroganda in occiſores martyrum.	400. 13.
pentadiam viduam cum alijs conſolatur diſceſſurus Ioannes Chryſoſt.	404. 41.	petrus Sarracenorum Antifeſt enituit in Concilio Ephesino.	431. 37.	petra aduerſus idololatrias à Theodoſio iterum ſancita.	439. 10.
pentadia ſubiecta quaſtionibus propter incendiū ib. 53.	ib. 53.	petronij Episcopii Bononiensis legatio pro concilio celebrando.	430. 61.	petras inferni temporarias ex Origenis errore dixere hæretici Origeniſta.	414. 16. & 17.
pentadia nobile certamen.	ib. 68. & 69.	petronius Bononiensis Antifeſt.	426. 23.	penitentia nemini neganda in extremis poſito.	428. 17.
Ioannes Chryſoſtomus & celebrat.	ib. 68.	pharetrius Episcopus Caſaræ Cappad. non recipit Ioannem Chryſoſt. in exilium abeuntem.	404. 96.	penitentia ſacræ virginis lapſæ quando admittenda.	404. 131.
petragina communio, qua accepti ſunt Origeniſta.	400. 67.	pharetrius malorum omnium auctor.	ib. 98.	polemus diaconus Eccleſia Mediolanensis.	387. 30.
petragina communicatio.	407. 40.	philippus Apoſtolicæ ſedis legatus quid prælocutus in Synodo.	431. 81. & primo loco ſubiſcript.	polychronius Episcopus Hieroſolymitanus non reſertus in rerum natura.	433. 38.
peregrinatio prior Eudocia Aug. Hieroſolymam.	438. 16.	philippus ſedis Apoſtolicæ legati nomine ſanctiſta epiſtola.	433. 6.	polychronius Episcopus Apameæ.	427. 27.
poſterior peregrinatio.	ib. 21.	philippus competitor Siſinnij in Episcopatu conſtantinop.	426. 1.	pollentia illuſtrata victoria Stilichonis.	403. 50. & ſeq.
peregrinatio ad natalem diem Apoſtolorum Romanorum.	398. 13.	philippus competitor Neſtorij in Episcopatu Conſtantinop.	420. 19.	pollentini belli tempus.	ib. 52.
peregrinorum hoſpitiū in portu Romano.	ib. 10.	philippus competitor rurfum in Episcopatu Conſtantinop.	431. 173.	pontifex Rom. Vide, ROMANVS PONTIFEX, ROMANA ECCLESIA.	
peregrinatio ad Memorias martyrum.	397. 14. & 15.	philippus parum felix in hitoria Chriſtiana ſcribenda.	426. 2. & 3.	pontificis Romani fides tenenda inter diſſenſiones hæreticorum.	413. 12.
periarchoſis Origenis à Ruffino tranſlatum Romæ editum.	ib. 20. 21. & 22. doli ſub eo abſconditi.	philippus monachus extorris cauſa Ioannis in Campania petuenit.	406. 21.	pontifices ſummi dicti Episcopii.	397. 50.
periarchoſis Origenis in emendatum editum.	ib. 25. purgatum ex parte tantum.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	populus Conſtantinop. graſſationem patitur à militibus in eccleſia.	404. 18.
periarchoſis Origenis germana tranſlatio requiritur à S. Hieronymo.	398. 9.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	populi certant pro occupandis reliquijs ſanctorum.	410. 59.
periarchoſis Origenis quando & quo conſilio à S. Hieronymo tranſlatum.	399. 31.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	populum concuſus & accuſus Ioanni Chryſoſtomo proficiendum in exilium.	404. 94.
periarchoſis, non alij Origenis libri vetiti.	402. 16.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	populus Romanus in Chriſto ſalutem tempore cladiſ Urbis inuenit.	410. 25. & 26.
perpetua & Felicitas martyrum corpora in baſilica Reſtituta carthagine.	397. 44.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius Episcopus Gazæ legatum mittit Marcum diaconum ad Arcadium.	398. 96.
perſa ſuperati virtute crucis.	395. 14.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius quomodo electus Gazenſis Episcopus.	ib. 97. & 98.
perſa credunt Chriſto.	386. 13.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius Episcopus quæ paſſus à Gentilibus Gazenſibus.	398. 98. 99.
perſarum Rex ſocidus init cum Theodoſio centum annorum.	408. 4.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius Episcopus grauiſſa patitur à Gazenſibus.	ib. 105.
perſarum Rex in protectionem ſuſcipit Theodoſium Iuniorum.	ibid. 1. & 2. eius litteræ ad Senatum Romanum.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius miraculo edito plures Gazenſes conuenit.	ibid. 110.
perſa ad fidem opera Chryſoſtomi per Marutham Episcopum adducta.	ib. 3.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius tractat cum Ioanne Episcopo caſarienſi.	400. 17.
perſarum Rex magos impoſtores puniuit.	ib. 5.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius Gazenſis Episcopus venit Conſtantinopolim ob idoli templum demolendum.	ib. 16.
perſa dire perſequuntur Chriſtianos.	420. 15. 16. & ſeq.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius quid cū S. Procopio anachoreta.	ib. 18. & 19.
perſa diſſimulæ cruciant Chriſtianos.	ib. 19.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius peruenit conſtantinopolim.	ib. 20. inuſit.
perſa diuina ope victi à Romanis.	ib. 25. 26. & 27.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius Chryſoſt.	ibid.
perſa blaſphemus à Deo punitur.	ib. 26.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius agit cum Amantio eunucho, inde cum Eudoxia Auguſta de rebus Gazenſibus.	ib. 21. & 22.
perſa victi precibus Simeonis Stylitæ.	ib. 28.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius prædicat Eudocia Auguſta parituram puerum.	ib. 24.
perſa victi charitate Acacij Episcopii Amida.	ib. 30.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius viſio de templi Gazenſis demolitione.	ib. 26.
perſa capti à Romanis paſſi & redempti ab Acacio Episcopo.	ib.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius offert libellum ſupplicem infanti Theodoſio.	ib. 29.
perſecutio ſub Attico Episcopo conſtantinopolitano contra Ioannis ſtudioſos.	406. 21. 22. & 23.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius obtinuit quicquid petierat ab Imperatore.	ibid. 30.
perſecutio Chriſtianorum in Perſide.	420. 15. 16. & ſeq.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius cum ſocijs recedit conſtantinopoli reuerſurus Gazam.	ib. 33.
perſecutionis Perſicæ cauſa.	ib. 17.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius accepit pecuniam ab Eudoxia pro ædificanda Gazenſis eccleſia.	ib. 32.
perſecutio in Eccleſia Africana per Genericum.	437. 1. 2. & ſeq.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius cum ſocijs iactatur tempeſtate maris propter nauclerum Arianum.	ib. 35.
perſecutores Episcopii.	406. 23.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius acta Maiuma.	ib. 36.
perſecutores Ioannis Chryſoſt. malè pereunt.	404. 118.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius reuerſus Gazam.	ib. 37. 38.
perſecutorum conſilium denecando Ioanne Chryſoſtomo.	406. 30.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius prohibet aliquod accipi ex deorum templis dirutis.	ibid. 40.
perſonas ſuperinducentes Chriſtiani reprehendunt.	139. 14.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.	porphyrius conſultat de Marnio quid agendum.	ib. 41.
peſtis deſpicitur Urbem ſub Atalio.	410. 8.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.		
petilianus citienſis, an conſtantinianenſis Episcopus.	398. 30.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.		
petilianus acerrimus deſenſor Donatiſtarum & eius ſcripta quæ S. Auguſtinus impugnat.	ib. 31.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.		
petilianus Episcopus Donatiſta delectus ad diſputandum cum catholicis in collatione.	411. 16.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.		
petri Apoſtoli baſilica Romæ etiam à barbaris honore habita.	410. 23. 24. & 25.	philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.		
petri Apoſtoli baſilicæ Conſeſſio ornata Valentiano		philippus cauſa Ioannis Chryſoſt. extorris diē obiit.	ib.		

porphyrius aggreditur ad dicitate ecclesiam in loco
 nari. ib. 48. & 49.
 porphyrius disputat cum Iulia Manichæa. 403. 34.
 porphyrius Episcopus Gazensis interfuit concilio Dio-
 politano. 415. 19.
 porphyrio Antiocheno Episcopo communicandum in-
 bet Arcadius Imp. 404. 59. & 60.
 porphyrius vi. inuadit thronum Antiochenum. ibid. 59.
 eius scelerata. ib. ib.
 porphyrii inualoris ordinatio quomodo se habuit. ib.
 porphyrius fugit ad duem exercitus. ib. 60.
 porphyrius egreditur Antiochiam iustus presidio mili-
 tari. ib.
 porphyrii communionem vitant Antiocheni. 407. 7.
 porphyrius sceleratissimus pseudopiscopus Antioche-
 nus moritur. 408. 31. inuitè laudatur à Theodoro
 ib. 32.
 possessiones in Asia relicte à Probata Ecclesie Romanæ.
 432. 16.
 possidius Episcopus missus legatus ab Eccles. Afric. ad
 Honorum Imp. aduersus Gentiles. 399. 76.
 Possidius Episcopus calanenſis quid passus à Crispino
 Episcopo Donatista. 403. 43.
 possidius intercedit pro crispiño condemnato à Praxide.
 ib. 44.
 possidius disputat eum Crispino. ib. 46.
 possidius ingens modestia. ib.
 possidius Episcopus legatus ex Concilio Carth. ad Ho-
 norum Imp. 410. 47.
 possidius accepit ab Orosio reliquias s. Stephani pro-
 marcyris. 416. 17.
 possidius de libris S. Augustini indiculum. 430. 88.
 possidius industria in seruandis S. Augustini libris & nu-
 merandis. ib.
 possidonius diaconus tabellarius S. Cyrilli ad Cælesti-
 num Papam. 399. 2.
 posthumiani peregrinatio à Seuero conscripta. ib. 19.
 posthumiani venit in Palestina ad S. Hieronymum. ib. 42.
 praxius successit iohannis in sede Hierosolymitana. 417. 1.
 praxius scribit ad Innocentium Papam pro Pelagio, quod
 fuerit absoluitus in Concilio Palæstino. ib.
 praxius Episcopus Hierosolymitanus moritur. 429. 43.
 predicare solitum verbum Dei intra cancellos. 407. 17.
 predicare cepit verbum Dei in medio ecclesie iohannes
 Chrysoſt. ib.
 præfecti provinciarum quæ coluerint Episcopos. 422. 13.
 præfibus provinciæ impertant Episcopi. 412. 4.
 presbyteri sicut carui, cum legitur Euangelium. 402. 43.
 presbyteri sedent, diaconi stant. ib. 4.
 presbyteri Galli scribentes contra S. Augustinum tur-
 bant Ecclesiam. 431. 18. 4.
 primatus provincie Numidie controversia. 402. 66.
 primatus nomen supremæ potestatis. 397. 51.
 primianus Episcopus Carthaginensis Donatistarum e-
 lectus ad disputandum cum Catholicis. 411. 16.
 principia S. Marcellæ filia diuina prouidentia tempore
 Vrbis excidij liberatur. 410. 32.
 princeps Episcoporum ne quis dicatur Episcopus veni-
 tum in Africa. 397. 48. 49.
 princeps sacerdotum prohibetur dici Episcopus. ib. 48.
 principes periculose immiscunt se rebus sacris. 430. 73.
 principes frustra leges faciunt, nisi malorum fontes
 obtineant. 439. 18.
 principum christianorum gloria & ornatus crux. 395. 4.
 priscilliana heresis adhuc interstat Hispanias. 405. 59. & 52.
 priscillianistas hereticos Honorius iniecitatur. 407. 2. & 3.
 priscillianistæ nouis legibus Honorij exagitati. ibid.
 priscillianistæ lege Theodosij exagitati. 410. 67.
 priscillianistæ aliquid habent in heresi Pelagiani. 411. 44.
 priscillianistæ heretici corruptores Gallo-um. 421. 34.
 priscillianistas impugnat S. Augustinus. 414. 12.
 priuatus Episcopus Cæsareæ Mauritaniæ priuatus admi-
 nistratione. 419. 77.
 priscillianistæ heretici, à Priscilla sic dicti, damnati lege
 Theodosij. 428. 25.
 priuilegia clericorum catholicorum. 401. 15.
 priuilegia Ecclesie ablata à Iohanne tyranno. 423. 3.
 priuilegia ablata Ecclesie à tyranno restituit Valentinia-
 nus. 425. 7.
 priuilegia Ecclesie confirmata ab Honorio Imp. 395.
 30. 397. 56. & 199. 82.
 priuilegia Ecclesie ab Honorio Imp. stabilita. 407. 41.
 priuilegia Rauennati Ecclesie à Romana sunt concessa
 sede. 432. 94.
 priuilegia concessa Rauennati Eccles. à Valentiniano
 Imp. imposturæ arguuntur. ib. 92. & 93.
 proba hospes Romæ Iohannis chrysoſt. studioforum. 406.
 27. accepit à Iohanne epistolam. ib. 28.
 proba Faltonia in crimen adducta prodicionis Vrbis.
 410. 18. defenditur à calumnia. ib.
 proba cuius ex Vrbis excidio fugit in Africa. ib. 37. 38. & 39.
 proba quæ passa in Africa ab Heracliano. ib. 38.
 proba quæ Demetriadis fuerit uotus virginis. 413. & seq.
 munus ad S. Augustinum misit de consecratione ne-
 pus. ib. 15.
 proba reliquit Eccles. Romanæ possessiones in Asia. 432. 16.
 probinus filius Probæ consul ordinarius. 410. 38.
 probus filius Probæ consul ordinarius. ib. 15.
 probus martyr in Africa ius Genferico. 437. 1.
 proci primordia. 434. 3.
 proci quid offensum de S. Iohanne chrysoſt. 407. 12.
 procius competitor Sifinnij & Philippi in Episcopatu
 constantinopolitano. 426. 1.
 procius ordinatus Episcopus cyzicenus nõ recipitur. ib. 4.
 procius Episcopus constantinopolitanus eligitur. 434. 1.
 procius competitor Nestorij in Episcopatu constantino-
 politano. 428. 19.
 proci epistola ad Armenos haud suscepta ab illis ob si-
 lentium Theodori nominis. 435. 9.
 proci silentium de nomine Theodori vnde prouenerit.
 ib. 14.
 proci oratio panegyrica in laudem S. Iohannis chrysoſt.
 438. 2.
 procius petit corpus Iohannis chrysoſt. à Theodosio. ib.
 3. 4. 5. & 6.
 procius accepit ab Armenis legatione, & scripta Theo-
 dori Mopsuesteni. 435. 5.
 procius scripsit epistolam ad Armenos: eandem misit
 ad Iohannem Episcopum Antiochenum. ib. 6.
 proci consiliū in scribendo ad Armenos, & Argumen-
 tum. ib. 11.
 procius numquam probauit scripta Theodori. ib. 11.
 procula clarissima uirga. 398. 61.
 procula diaconissa Ecclesie constantinopolitanæ. 404. 41.
 proculianus Episcopus Donatistarum Hippone. 398. 24.
 proculus Mautianensis Episcopus Lazarum calumniæ
 damnat. 417. 26.
 processio Archimanditarum & monachorum ad Theo-
 sium Imp. pro concilio Ephesino. 431. 114. & 115.
 processionem Arrianorum cum argenteis crucibus. 400.
 86. & 87. uenti id facere ab Arcadio Imp.
 processio exhibitæ à Gorthis in reportatione uasorum sa-
 erorum ad basilicam S. Petri. 410. 25.
 processionem præcio signo Crucis. 398. 100.
 processionis Gazensis Ecclesie ordo. 401. 50.
 processio cum psalmodia. 418. 53.
 processionem cum Cruce præcedente. 401. 36.
 processus & Martiniani reliquias Romæ vindices penunij.
 412. 31.
 procopius sanctissimus monachus apud Rhodum insu-
 lam. 401. 18.
 procopius in somnis apparet Episcopis. ib. 34.
 procopij fragmentum de Vrbis excidio reseruitur. 410.
 16. & 17.
 procopius prædicit Porphyrio ventura. 401. 19. & agen-
 da præmonuit. ib. 20.
 proculianus Episcopus Donatistarum Hippone. 403.
 48. restituit Augustino ad monentem.
 proculus Massiliensis Episcopus ob illicitè præsumptis
 ordinationes à Zosimo Papa damnatus. 417. 51.
 proculi Massiliensis temeritas. 418. 40.
 profanatio ecclesie malum portendens. 431. 2.
 professio prima & secunda laporum, in concilio To-
 letano priore. 405. 47.
 prodigum de aquila super Marcianum. 431. 159.
 prodigum de igne super Constantinopolim imminen-
 te. 396. 4.
 prodigum super Constantinopolim visum. 400. 49.
 prodigum de puero Christiano Gazensi. 401. 41.
 proiectus Episcopus ecclesiam S. Stephani erexit. 416. 18.
 proiectus Episcopus legatus ab apostolica sede ad Con-
 cilium Ephesinum. 431. 14. & 21.
 promoti Consularis neptis nubit Arcadio. 395. 3.
 prophetiæ Iohannis chrysoſtomi & Epiphaniij inuicem
 iactatæ: cuius fidei habeantur. 402. 22. 23. & 24.
 prosper Demetriadem epistola ad eam data celebrauit.
 413. 16.
 prosper exagitat S. Augustini aduersarios. 426. 24.
 prosper detegit inſidias Pelagianorum. 431. 26.
 prosper excitat Sixtum Papam in Cassianum. ib. 27.
 prosper occurrit heresi Pelagianæ rursū pullulanti. ib. 25.
 prosper & Hilarius pro S. Augustino insurgunt. 426. 19.
 prosper & Hilarius pugnant pro S. Augustino. 430. 89.
 se Romam postea contulerunt. ib.
 prosper Romam uenit ad Cæsarium acturus contra
 impugnatorem S. Augustini. 431. 185. defendit Au-
 gustini scripta. ib. 187.
 prudentia Dei in gubernanda Romana Ecclesia. 397.
 22. & 23.
 prouincie Orientis ab Hunnis excise. 395. 25.
 psalmodia diuersarū linguarū in funere S. Pauli. 404. 133.

placitum ante Missam canendum. 432. 35.
 platerium ante Missam integrum dici solitum in Eccle-
 sia Romana. 410. 38.
 pleudo Moyſes decipit Iudæos eretenses, ib. 86.
 ib. 15. tolemæo concilium in Libya sub Synefio. 411. 53.
 pueri Gazensis christianiani uaticinia de Martæi confignati-
 one. 401. 41 & 42. habetur de fatidico puero quæſtio.
 ib. 43.
 pugnam aduersus hæreticos decretis Romanæ Ec-
 clesie. 406. 47.
 pugnatore catholici ab hæreticis qualiter discernantur.
 429. 42.
 purgatio iudicialis per iuramentum ad reliquias sancto-
 rum fieri solita. 414. 29.
 pulcheria Augusta creatur. 415. 52. eius ætas. ib. 51. uo-
 uit Deo uirginitatem. ib. gubernat Imperium, & io-
 rores in uirginitate aluit. ib.
 pulcheria qualiter Theodosium instituit. ib. 52.
 pulcheria Augusta laborat pro Orthodoxis. 431. 159. &
 160.
 pulcheria Theodosio causa bonorum omnium. ib. 161.
 pulcherie laudes ob defensam fidem catholicam contra
 Nestorianos. ib. 160.
 pulcheria Augusta nefanda calumnia ob defensam fi-
 dem catholicam à Nestorianis falso impetrauit. 431. 162.
 pulcheria Augusta erexit templum Dei genitrici in Bla-
 chernis. ib. 180.
 pulcheria mittit munera Hierosolymam. 419. 1.
 pulcheria filia Arcadij & Eudoxiæ. 404. 120.
 pulpitem in uſu ad concionem. 407. 17.
 pulpitem ex sepulchro S. Albani collegit S. Germanus,
 & reliquiarum loco habuit. 429. 16.
 Q Vadi cum alijs barbaris Gallias depascitur. a. 407.
 n. 42.
 quæſtio de canone Antiocheno contra Iohannem chry-
 soſt. adducto. 404. 12.
 quæſtionem omnium difficillimam de animarum origi-
 ne S. Augustinus rejicit in S. Hieronymum. 414.
 15. 415. 33. & 38.
 quæſtio de origine animarum nondum tempore Gre-
 gorij Papæ definita. ib. 39.
 quæſtio inter Africanos Episcopos & Romanum Pon-
 tificem non de appellatione, sed de modo exequendi
 sententias. 419. 82.
 quæſtio ubique agitata, cur Deus sanctos viros ib. in-
 ipsi cædi permittat. 410. 39.
 quæſtiones Cælestij, quibus hæreses spargit occulte.
 412. 25.
 quæſtiones dixit exhibitæ de incendio Constantinopo-
 litanæ Ecclesie. 404. 52.
 quæſtiones proponendo disputandas Pelagius hæreticus
 seminabat. 411. 47.
 quadragesimalis ieiunij tempore agitur causa Iohannis
 Chrysoſt. 404. 14.
 ib. 20. quadragesima martyrum reliquias inuenit. 438. 14.
 quartus Præfectus Prætorio quid cõtra Pelagianos. 420. 2.
 ib. 49. quartadecimani quomodo effecti Nestoriani. 431. 97.
 quartadecimani quomodo effecti Nestoriani. 431. 97.
 quæſtiones inducitur Theodor⁹ Mopsuestenus. 435. 8.
 quæſtus uilla Rufinij dicitur, ubi Theophilus Synodum
 collegit contra Iohannem Chrysoſt. 403. 11 & 16.
 quantianus Episcopus accepit reliquias S. Stephani ab
 Augustino. 416. 29.
 quoduuldeus diaconus Ecclesie Carthaginensis ad
 quæ S. Augustinus de Hæresibus scripsit. 426. 36. & 17.
 quoduuldeus Episcopus Centurienſis. 402. 58. eius
 causa cognita in Concilio Mileitano. ibid.
 quoduuldeus Episcopus Carthaginensis ex pulsus à
 Genesico. 439. 30.

R. Abula Edeſſe Episcopus exclamatur contra libros
 Theodori Mopsuesteni. a. 435. n. 4. accusatur.
 ab Andrea Episcopo Nestoriano. ib.
 raennæ Concilium in causa schismatis. 419. 33. 14. & 20.
 raennati Ecclesie concessa priuilegia imposituræ argu-
 untur. 432. 95. & 96. ab Apostolica sede ea est con-
 secuta. ib. 94.
 raennates petunt à Sixto Papa Episcopum. 433. 24.
 regnandi studio violare religionem quam impiam. 400. 43.
 rex Alemannorum à S. Germano repressus. 435. 18.
 regina Iſmaritarum precibus Simeonis Stylitæ obtinet
 iſium. 420. 28.
 reges periculose immiscunt se rebus sacris. 430. 73. & 74.
 regum ornatus Crux. 395. 4.
 regni defensio & munimentum est bene custodia.
 munitas Ecclesiastica. 423. 4.
 regnum defensio est religio bene custodia. 411. 37.
 regienſe Concilium in Galia. 439. 44.
 regum Galliarum in Galia Narbonensi. ib.
 reginus Episcopus in Cypro quid in Iohannem Antioche-
 num obiicit in Synodo. 431. 145.
 regula

Table with multiple columns containing Latin text and dates. Entries include: regula monachorum S. Pachomij translate in latinum a S. Hieronymo. 404. 133; relatio Synodi de damnatione Ioannis Chrysof. ad Arcadium. 403. 24; relatio Symmachi Praefecti Urbis ad Honorium Imperatorem de schismate Romanae Ecclesiae. 418. 80; relatio secunda Symmachi ad Imperatorem. 419. 9; relatio tertia Symmachi ad Honorium Imperatorem. 419. 13; relatio quarta Symmachi ad Constantium de temeritate Eulalii. ib. 26. & 27; relatio quinta Symmachi ad Constantium. ib. 29.; relatio sexta Symmachi de restitutione Bonifacii. ib. 34; religio Christiana propagata in Sarracenos. 420. 31. & 38; religio Christiana velamine excusata Cuncta. 439. 15; religio bene custodita, defensio regni est. 411. 37; religio exacte custodita tueri in periculum. 425. 15. & 16; religio regit imperium. 415. 53; religionem violare regnandi studio quam impium. 400. 43; reliquiae S. Agnetis Constantinopoli honore habitae. 439. 1.; reliquiae martyrum Alexandri & sociorum translate Mediolanum. 400. 12.; reliquiae eorumdem martyrum acceptae a S. Gaudentio Episcopo Brixiano. ib. 13; reliquiarum S. Ioannis Chrysof. translatio Constantinopolim. 438. 1. 2. 3. & aliquot fol. seq.; reliquiae S. Germani Episcopi Antisid. magno pretio habitae. 435. 22. earundem translatio. ib. 18; reliquiae S. Ioannis Baptistae. 424. 17. & 18; reliquiae Quadraginta martyrum inuenta. 438. 14; reliquiae Samueles Constantinopolim translate. 406. 55; reliquiae S. Stephani delatae in insulam Minoricam, quarum virtute Iudaei conuersi sunt. 418. 45. 46. & aliquot pag. seq.; reliquiarum S. Stephani translatio Constantinopoli. 489. 1; reliquias S. Stephani diuisit Augustinus in alias ecclesias. 416. 29.; reliquiarum S. Stephani cultus in Africa tempore Augustini. ib. 18; reliquiarum S. Stephani inuentio & translatio. 415. 1. 2. 3. & pag. seq. aliquot.; reliquiae S. Stephani delatae in Hispaniam. ib. 4; reliquias S. Stephani mortui sex reuocati ad vitam. 416. 25; reliquiae sanctorum martyrum peliunt infestat ones demonum. 414. 20; reliquias martyrum horrescunt demones, quas subleuatur Vigilantibus. 406. 50.; reliquiarum sanctorum cultum Catholica semper Ecclesia praedicauit. ib. 45; reliquias martyrum expugnantur Gentiles deorum cultores. 415. 17. & 18.; reliquiarum contemptores perfringuntur. 416. 27; reliquiae sanctorum martyrum quam auidè quaesierat. 410. 19; reliquiae Prophetarum Michae & Abaeue quando inueniunt. 406. 56; reliquiae sanctorum vindices veritatis. 412. 30.; reliquiae sancti Episcopi veneratur Theodosius. 415. 55; reliquiarum cultus in S. Germano eluxit. 429. 15. & 16; reliquiae sanctorum martyrum in Phoeniciam deferendae aduersus idololatram. 401. 54; reliquiae sanctorum proficiunt contra demones. 424. 17; reliquiarum sanctorum cultum Vigilantium impugnat. 406. 44.; reuerentiam Iuliani pro Donatistis cur iustum publicari. 400. 21. & 22; restituta basilica Carthagine. 397. 44; restitutus presbyter Hipponenfis dira passus a iustis. 398. 25; restituta Secretarium locus Concilii Carthaginiensis. 401. 9; restitutum nomine maiorem ecclesiam Carthaginiensem Wandali occupant. 439. 31; restitutus Episcopus Carthagenensis. 397. 44; restitutus cum Innocentio a Donatistis occisus. 412. 4; restitutus presbyter ex Donatista Catholicus factus quanta passus a Donatistis. 410. 54; restituti legatio & Florentij Episcoporum ex Carth. 408. 18; retractata sua scripta in multis S. Augustinus. 426. 14. 15 & 16; retractata Augustinus errores, quos in suis libris inuenisset. 419. 25 & 33; reuelatio reliquiarum S. Stephani & sociorum. 415. 9; rhadagaisus Rex Gothorum a S. Ambrosio superatus. 397. 33; rhadagaisus ope S. Ambrosij vincitur. 406. 7; rhadagaisus cur non valuit Urbem expugnare. ib. 8; rhadagaisus exercitus numerus. ib. 9; rhadagaisus expetebant Gentiles, vt restitueret idololatram. ib. 8; rhadagaisus in Fesulanis montibus vincitur. ibid.; rhadagaisus diuitius potius quam humanitas expugnatus. ib. 9. 10 & 11; rhadagaisus fugiens in hostes incidit & capitur. ib. 9; rhadagaisus Gentilis Rex Scythia cum ingenti exercitu Gothorum descendit in Italiam. ib. 5 & 6; rhemenfis ciuitas a barbaris capta. 407. 42; rhodias dux barbarorum cum suis fulmine ictus. 425. 14; rupanus & Deiderius auctores Hieronymo, vt scriberet aduersus Vigilantium. 406. 39; ritus sacri consecrationis virginum. 413. 13; rogatus Maurus quae passus a Donatistis. 398. 42; roma ex cultu Gentium dicta Babylon. 397. 7; roma destruitur quae superfluae reliquiae idololatrarum. 399. 77; roma in partes scissa propter Origenistas. 400. 31; roma graue dispendium passa in obitu Anastasij. 402. 43; roma graue dissidium inter diaconos atque presbyteros. ib. 44 & 45; roma muri instaurati ob timorem Alciati. 403. 50.; roma cum Alarico audisimè. ib. 53; romana vrbis cur non a Deo data expugnanda Rhadagaiso, sed Alarico. 406. 8; roma obfesa ab Alarico. 409. 1; roma iterum obfesa ab Alarico, liberatur solutione auri. ib. 2; roma excidium quo consilio non per Gentiles sed per christianos, non tamen catholicos, Deus perici statuent. ib. 4 & 5; roma rursus obfeditur ab Alarico. ib. 11; roma excidium a S. Hieronymo non sine inuidia praenunciatum. ib. 14 & 15; roma periculum longè per Orbem timetur. ib. 14; roma rursus obfeditur ab Alarico. 410. 2; roma peste virgatur. ib. 8; roma fame dira vexatur. ib. 7; roma sub Aralo periclitatur inopia ob negatum Africanum frumentum. ibid.; roma proditioe capta. ib. 16; roma quo mense vel die capta a Gothicis. ib. 10; roma capta, Honorius pro fide catholica rescriptis aduersus Donatistas. ib. 49; roma inualores semper malè perierè. 415. 61; romana cathedra principem locum tenet. 404. 21; roma Ecclesiae primatus cognitus & acclamatus in concilio Ephesino. 431. 78; roma Ecclesia damnat emergentes haereses. 412. 26; roma Ecclesiae penitentiam occurrunt Deus. 397. 22. 23. & 24; romana ecclesia mater omnium Orthodoxorum recipit profugos omnes ad eam venientes Episcopos. 404. 77; romana ecclesia in magno constituta periculo fraude Origenitarum. 397. 17; romana Ecclesiae auctoritas in probandis & rescribendis sententijs a Concilijs latis. 404. 75; romana Ecclesia commendatur Imperatori. 419. 39 & 40; romana Ecclesia super omnes Ecclesias principatum tenet. 423. 1; romana Ecclesiae fides tuta & certa. 433. 19; romana Ecclesiae communicatio facit aliquem esse Catholicum. 402. 35; romana Ecclesia schismate discissa ab Eulalio. 418. 78. 79 & 80; romana Ecclesia contulit priuilegia Ecclesiae Rauennatis. 432. 94; romana Ecclesia haeresis profigat, non recipit. 430. 9; romana Ecclesiae possessiones in Asia. 432. 10; romana Ecclesia summa auctoritas. 419. 50; romana Ecclesia rejicit haereticos penitentes, de quibus est simulationis suspicio. 439. 43 & 44; romana Ecclesiae diaconi inuerecundi praeconi volebant presbyteris. 402. 44 & 45; romanam Ecclesiam tentant Origenistas. 397. 3 & 4; romana Ecclesia status sub Anastasio Papa. 399. 2 & 3; romana Ecclesiae summa auctoritas. 418. 5; romana Ecclesiae diaconorum munera. 402. 46; romanam Ecclesiam conuoluit semper constituerunt sanctissimi viri. 404. 13; romana Ecclesiae communicatio quemlibet probat Catholicum. 406. 47; romana Ecclesia nihil imminutum ex Concilio Carthaginiensi. 397. 45; romana fides, siue religio, dicta Catholica per excellentiam. 432. 48; romano Pontifici deserunt Episcopi causas maioris momenti. 416. 10 & 21; romanus Pontifex supra Concilium Occumenicum. 431. 103. irritat Acta Synodi. ibid.; romanum Pont. consuleie conuenerunt sanctissimi viri. 404. 130; romano Pontifici plurimum detulit Synodus Carthagenensis. 405. 35; roma Pontificis auctoritas in iudicando iudicata ab alijs Concilijs. 404. 75; romanus Pont. condiciones apponit, sub quibus excommunicatus absolui debeat. 408. 41; roma Pontificis communicatione quis Catholicus probatur. 406. 47. 407. 4; romanus Pontifex absque controouersia primum locum in Ecclesia tenet. 404. 21; romanus Episcopus iudicat omnes Orbis Episcopos. ib.; roma Pontificis esse tantum haeresis recens obortus damnare. 430. 17; roma Pontificis est super omnes totius Orbis Ecclesias inuigilare. 432. 12; romanorum Pontificum sententiarum executores constarunt inuidiam in ipsos Romanos Pontifices. 419. 80 & 81; romanus Pontifex cognoscit & confirmat canonem librorum Canonicoium. ib. 95; romanus Pontifex agit vt Index totius Ecclesiae. 430. 23; romanus Pontifex caput totius Ecclesiae cognitus in Concilio Ephesino. 431. 81 & 82; romanus Pont. Iudicem supra se non habet. 433. 34; roma Pontificis reuerentia etiam apud aduersarios. 412. 60; roma Pontificis epistolae decretales magna obseruantia habitae. 418. 31; romanorum Pontificum legitima successio cognita & probata in Concilio Ephesino. 431. 82; roma Pontificis fides tenenda inter altercationes haereticorum. 413. 12; romanum Conc. in causa Chrysofomi. 405. 13; romanum Conc. contra Nestonum. 430. 12; romanum Concilium a Sixto Papa habitum in die natalis sui. 433. 13; romanum Conc. in causa Sixti Papae. ib. 31; romanus exercitus a barbaris vincitur ob crimen idololatriae. 439. 16; romanum Imperium teste a S. Hieronymo propheticè spiritu assumitur. 409. 15; romanum Imperium cur deiecit barbari meruent deum standum. 412. 32; romanae feminae a Gothicis captae constantia. 410. 34; roma inuincitur a barbaris, dum Episcopi Orthodoxi Ephesi affliguntur. 431. 137 & 138; roma clementi, qui rebellauerunt contra Zosimum Papam. 418. 19; roma fideles excidium Urbis fuga anteverterunt. 409. 30; roma auro alij Hieronymo, alij Rufino student. 404. 31; roma auro fides eadem Catholica. 404. 9; roma fideles creant Attalum Imp. 410. 3 & 4; roma fideles conspirant cum Alarico. ibid. 2 & 3; roma legationem mittunt ad componendam pacem inter Alaricum & Honorium. 409. 10; roma magna auri vt pacem redimunt ab Alarico. 408. 10; roma auro iterum oblidionem Urbis ab Alarico soluiunt. 409. 2; romanorum Christianorum in clade Urbis triumphus. 410. 26 & 28; roma modeste habitae a Gothicis in Urbis excidio. ibid. 41 & 42; romanorum plurimi capta Vrbe, fugiunt Hierosolymam ib. 35; roma populus inturgit contra Symmachum Praefectum pro Bonifacio legitime electo. 419. 4; roma profugi in Africam. 410. 37; roma profugi ad vicinas insulas. ib. 38; romanum nomen vilescit. 409. 13; romanianus de Augustino optime meritus. 395. 48; rothomagensis Ecclesia per S. Victorem illustrata. 396. 15; cuben Iudaeus ad fidem Christi conuersus. 418. 55; iustina Paula filia quarto loco nata. 419. 101; ruffiniana villa apud Chalcedonem. 431. 156; ruffinus Aquileiensis qua occasione historiam scripsit. 419. 101; ruffini studium in scribenda historia, & quid praesiterit. ib. & 42; ruffinus infert in Urbem haeresis Origenis. 397. 1 & 2; ruffinus individuum Comes Melaniae. ib.; ruffini per generationis periodus. ib.; ruffinus quando Romam redijt. ibid. 2; ruffini cum Hieronymo concordia inita ante reditum in Urbem. ib. 3; ruffinus a Paulino laudatus. ib. 8; ruffini res gestae in Vrbe post reditum. ib. 19; ruffinus promulgat Romae Apologiam pro Origene. ib. 21 & 22; ruffinus Romae edidit Periarchon Origenis a se translatum. ibid.

Index in V. Tomum

ruffinus quid moliretur sub inuolucto Origenis Peniar- chon. ib. 22 & 398. 3.	ruffinus circumuentus ab exercitu. ibid. dilaceratus ab eo. ib. 31. 32. & 36.	larraceni conuerti ad fidem tempore belli Perfici. 420.
ruffinus uersute utitur nomine Hieronymi in editione Peniarchon. 297. 22.	ruffini dextera erecta ad ludum. ib. 22.	larraceni baptizantur à S. Euthymio. ib. 36.
ruffini prefatio in Peniarchon. ib. 27.	ruffini caput super pilum intra vibem allatum. ibid.	larraceni diuinitus superati. ib. 28.
ruffinus mendax, dum pollicetur se editurum Peniar- chon Origenis emendatum. ib. 23. purgavit illud ea parte tantum. ib. 26.	ruffini cadis tempus. ib. 24.	farus Hunnorum dux contra Rhadagaisum. 406. 5.
ruffinus propugnator Origenis & Didymi. ib. 26. & 27.	ruffinus iustus das pœnas ob occisos eius suauis Thessa- lonicenses. ib. 23. & 24.	farus dux armatus in Stilichonem. 408. 10. occidit eius fatellites, & curat ipsum. ib. 11.
ruffinus accipit litteras communicatorias à Cyrillo. ibid. 27.	ruffinus lusus fortunæ. ib. 23. & 24.	farus tyrannus aduersus Honorium. 411. 36. extinctus. ib. 42.
ruffinus redit in patriam. ibid.	ruffini vxor & filia in exilium missæ. ib. 25.	farus dux Hunnorum recedit à Gothis, & inhæret Ho- norio. 410. 15.
ruffini calumnia in Hieronymum de scriptis S. Ambro- sij. 397. 40.	ruffinus presbyter Ioannis Chrysof. agit aduersus ido- latriam Phœnicum. 401. 53. & 54. nititur reliquijs martyrum. ib.	farus cedit Gothos. ib. 15.
ruffinus aduersatur S. Marcellæ. 398. 5.	ruffiniana uilla prope Chalcedonem. 430. 10. & 11. illic ecclesia SS. Apostolorum Petri & Pauli, & monaste- rium monachorum. ib.	saturninus cum Aureliano dantur Gainæ tyranno. 400. 40. eius constantia admiranda. ib. liberati à Ioanne Chrysof. ib. 46.
ruffini falsi pretextus de sublati sibi chartis inemenda- tus. ib. 5. 6. & 7.	ruffinus Episcopus Thessalonicensis accipit litteras à Cæ- lestino contra Nestorium. 412. 17.	saui Pagino commissa summa belli apud Pollentiam. 403. 54.
ruffinus in Eusebium obloquitur. ib. 5.	rutilius Numatianus Gentilis derisor monachorum quam eret. 398. 49. deridetur ipse derisor. ib. 55.	saxones cum alijs barbaris Gallias depascuntur. 407. 42.
ruffinus alios falsò accusat, ut se excuset. ib. 8.		schifina Antiochenæ Ecclesiæ sublatum. 408. 32. & 33.
ruffinus indignè tulit translationem Peniarchon factam à S. Hieronymo. 399. 32. 33. & 34.		schifina Ephesi constatur per Ioannem Episcopum An- tiochenum. 431. 71. & 72. Schismaticorum accusatio- nis aduersus Catholicos. ib. 73. & 74.
ruffinus mentitur communicare cum Theophilo. 400. 23.	S abbati ieiunij Innocentius causam reddidit. a. 417. n. 6.	schifina in Ecclesia Romana per Eulalium contra Bo- nificium constatur. 418. 78.
ruffinus nolens profiteretur se Origenistam. ib. 24. & 25.	sabbati ex No uatianis exorti. 408. 30.	schifinatus uniuersalis instans periculù ob causam S. Io- annis Chrysofomi. 410. 2. & 3.
ruffinus tres libros scribit in S. Hieronymum, sed tan- tum amicis ostendit. ib. 25.	sabbatiani heretici à Theodosio lege vexati. 423. 4.	schifinatici Donatistæ. Vide, DONATISTÆ.
ruffini cum S. Hieronymo comparatio quam inferior inueniatur. ib. 27.	sabiniana diaconissa conuenit S. Ioannem Chrysof- tum Cucusi. 404. 107.	schifimaticorum libellus contra Cyrillum & Memno- nem. 431. 76.
ruffinus more hereticorum obdurefcit. ib. 28.	sabinus gener Heracliani & socius in tyrannide 413. 2. fugit Constantinopolim. ib. 83.	schifimatici Ephesi clanculò omnia agunt. ib. 77.
ruffinus bicennio Aquileiæ moratus. ib. 31. Romæ annum vnum. ibid.	sacerdotes feminarum consortia declinantes ab ijsdem honore consequi. 415. 29.	schifimatici stabiliunt hæresim Pelagianam. ib. 78.
ruffino faciebant coniuncti Melaniæ. ib.	sacerdotibus sanctius puriusque uiuendum monachis, qui in montib. ab hominibus secreti degunt. 415. 28.	schifimatici debere litteras contra Cyrillù in Ægyptum. ib. 84. & 85.
ruffinus uocatur Romam à Pontifice ad dicendam cau- sam. 401. 1.	sacerdotum princeps prohibetur dici Episcopus. 397. 48.	schifimatici quæ postea ad S. Synodum scripserint. ib. 91.
ruffinum uana iactantem arguit S. Hieronymus. ib. 2.	sacerdotalis functionis eminentia. 410. 75. & 76.	schifimatici excommunicati à Synodo Ephesina. ib. 92.
ruffinus subterfugit iudicium Anastasij Papæ. ib. 3.	saceramenti uox generica. 397. 47.	schifimatici scribunt mendacia & calumnias ad Impera- torem contra Orthodoxos. ib. 109. & 110.
ruffinus scribit Apologiam ad Anastasium cum fidei pro- fessione. ib.	sacrificium incuruentia cum peragitur, Angeli uisi al- sistere. 407. 16.	schifimatici nituntur auxilio Acacij Berceensis. ibid. 226.
ruffinus subterfugiens iudiciù ab Anastasio Papa dama- natur. ib. 4. & 402. 26. scribit de eo Anastasius ad Io- annem Episcopum Hierosolymitanum. 402. 26.	sacrificia Paganorum. rursum uetita. 395. 12. & 398. 20.	schifimatici dolosè professi fidem Catholicam. ibid. 331.
ruffini communicatio reiecta ab Anastasio Papa. ib. 29.	sacrilegia in ecclesia; perpetrata ab aduersarijs Ioannis. 404. 18. & 19.	schifimatici iidem Nestoriani. ib. 156.
ruffinus calumniatur scriptam à S. Hieronymo episto- lam Anastasij Papæ. ib. 30. eiusdem leues & friuolæ reiterationes. ib.	sal datur catechumenis. 397. 47.	schifimatici angustiantur, cum uident Theodosium er- ga Orthodoxos propensiosem. ib. 157.
ruffini tres libri inuictuarum contra S. Hieronymum. ibid. 33.	saluina Episcopus Vien- sis. 428. 11.	schifimatici turpiter mentiti Episcopum Mediolanen- sem secum conuenire. ib. 170.
ruffinus acceptis Apologijs à S. Hieronymo, furit in eum. ib. 36.	salutationes & salutationes à Ecclesia Africana S. Augusti- nus auferre conatus. 418. 36. & 37.	schifimatici contra Cynillum sparsere calumniam, da- mnata ab ipso sua capita. 432. 69.
ruffinus comminatur mortem S. Hieronymo. ib. 36.	saluatio damnatorum ex Origenis & eius seclatoribus. 414. 17.	scoti conuersi ad fidem datur Episcopus à Cælestino Rom. Pont. 429. 1. 2. & 3.
ruffinus sub quibus nominibus derisus sit à S. Hierony- mo. ib. 39.	saluator populi Romani Christus probatus est. 410. 28.	scoti Palladium Episcopum ut suum Apostolum uene- rati. 429. 4.
ruffinus à S. Hieronymo cognominatus est Grunnius, Alecto, Lucius, Lauinius, Afinius, Pollio, Calphur- nius, Lanarus. ib. 41.	saluina filia Gildonis tyranni. 398. 37.	scotorum in fide Catholica excolenda sedulitas. ib. 5.
ruffinus in deteriora lapsus ubique damnatus. ib. 41.	saluinam hortatur S. Hieronymus ad ueritatem ser- uandam. ib. 58.	scotorum Ecclesia hoc nostro seculo confessione ac Martyrio Reginæ suæ præ cæteris gentibus nobilita- ta. ib. 5.
ruffinus adhæsit Pelagianis. ib.	saluianus Massiliensis deplorat Gallias obrutas pecca- tis. 406. 54.	scytæ Ariani ad fidem Catholicam per Ioannem Chry- sof. conuersi. 400. 91. & 92.
ruffinus numerauit libros canonicos. 405. 63.	saluianus luger Africanorum scelera. 428. 1. 2. & seq.	scytæ credunt Christo. 396. 14.
ruffini obitus in Sicilia. 410. 60. Scorpj nomine à S. Hieronymo notatus. ibid.	saluina nupta Nebridij. 398. 37. eius laudes. ib. 58.	scriptores librorum Canonicorum. 405. 14.
ruffinus præcurfor Pelagij. ib. 62.	saluina studiosa Ioannis Chrysof. ib. 61.	scriptores Vitæ S. Martini. 402. 53.
ruffinus uulgatur nomine Sixti Papæ & martyris scripta Sixti, siue Sixti Pythagorici. ib. 64.	saluina uida relicta Nebridij Constantinopoli assistit Ioanni Chrysof. 404. 4. 1.	scriptura Canonice quæ sunt cognoscuntur & proban- tur à Rom. Pont. 419. 95.
ruffinus post mortem detectus auctor Pelagianæ here- sis. 412. 23. 24. & 45.	salustius extortis causa Ioannis in Creta degit. 406. 21.	sebastianus Comes cõfessor gener Bonificij ducis. 422. 3.
ruffinus alius missus à S. Hieronymo Mediolanum. 399. 35.	samuels Prophetæ ossa translata Constantinopolim. ib. 55.	sebastianus monachus Cassinensis auctor Vitæ S. Hie- ronymi. 420. 49.
ruffinus Præfectus æmulus Stilichonis. 395. 2.	sanctos uiros cur à barbaris Deus cædi permittat. 410. 59.	sebastianus tyrannus aduersus Honorium. 411. 36. ex- tinctus. ib. 42.
ruffinus Gothos uocat. ib.	sanctorum cultum semper Ecclesia prædicauit. 406. 45.	sebennus Episcopus Eleutheropolis, cui reuelata sunt corpora Prophetarum. 406. 56.
ruffinus cur mouetur in cladem Imperij. ib. & 3.	sanctis uinis erigi solitæ ecclesiæ, & dies festi institui. 403. 32.	seculares Iudi editi sub Honorio. 404. 1.
ruffinus laborat ut det vxorem Arcadio. ib.	sanctos quoque falsis subreptionibus interdum decip posse. 400. 62.	seculares magistratus inique agentes iudicant Episcopi. 411. 35.
ruffino praualeat Eutropius eunuchus. ib. 3.	sanctorum reliquiæ proficue contra demones. 424. 17.	sedes Apostolica dum dicitur, intelligitur per excellen- tiam semper Romana Ecclesia. 416. 11.
ruffinus querit perdere Romanum Imperium. ib. 13.	sanctorum reliquiæ quam auide quærit. 410. 59. Vide RELIGIÆ.	segericus Rex Gothorum post Athaulphum. 415. 60.
ruffini patria, genus, & mores. ib. 5.	sardicenfè Concilium improbat canonem Concilij An- tiocheni ab Ariani editum. 404. 12.	segerum lustrationes. 400. 5.
ruffini res quomodo auct. ib. & 6.	sardicenfis Concilij canon pro Nicæno citatus. 419. 69. & 87. cum seq.	seiciencia matrona Ruffini vxor Cæsariensis bene habuit S. Ioannē Chrysof. ad exilium pergentem. 404. 99.
ruffinus discipulus Priscilliani. ib. 5.	sardicenfis Concilij, num Catholicum fuerit, contro- uersia obiter thorata in Africa. 412. 11. & 12.	senatus Constantinopolitani ædes incendio confagran- t. ib. 44.
ruffinus magis studiosus. ib.	sarmatæ uocati à Ruffino in cladem Imperij. 395. 13.	senatores Gentiles infesti Theodosio Seniori & eius fi- lijs. 395. 1.
ruffini magistratus. ib.	sarraceni grassantur in Palæstinam. 410. 59.	sententia Concilij Toletæ prioris contra Hermanum Episcopum & socios Priscillianos. 405. 52.
ruffinus auarus & crudelis. ibid. 6. eius auaritia post mortem publicè decantata. ibid. 22. mendicat obo- los. ib.	sarracenorum Episcopus ordinatus Aspebetus. 420. 37. & 429. 4. 4.	sententia definitiua Concilij Tolet. prioris in lapsos pe- nitentes. 405. 50. & seq.
ruffinus machinatur necem Arcadio. ibid. 6. & 7.		sententia lata in Eutropium. 399. 24.
ruffinus pandit ostia barbaris omnibus in cladem Im- perij. ib. 13.		sententia lata aduersus Ioannem Chrysof. 403. 23.
ruffinus immittit Hunnos in Armeniam. ib.		senten-
ruffinus proditor & incensor Romani Imperij. ib. 15.		
ruffinus obstat ne Gothi à Stilichone uincerentur. ib. 19.		
ruffini imagine eufinimii. ib. 20.		
ruffinus proditor proditorque Gainæ necatur. ib. 21.		
ruffinus cum expectat purpuram, crudeliter necatur. ibid.		

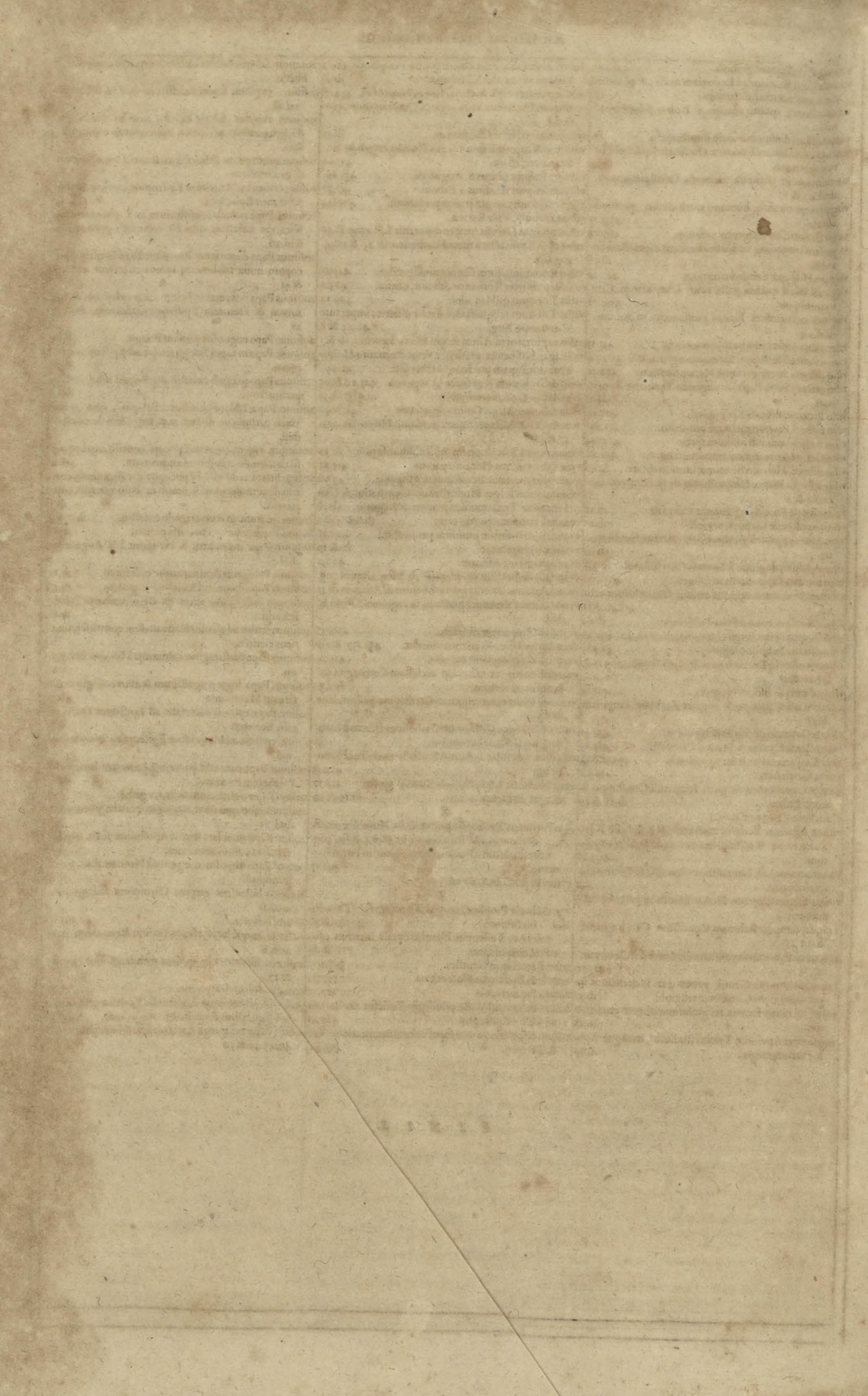
Polia clericorum defunctorum debentur Ecclesiae. 397. 53	Poliorum elencorum collectores bene in Ecclesia instituti. ib. 54	Statua Veneris corrui virtute Crucis. 401. 37	Statua quae ritu dedicati solita. 404. 3. & 4	Statua deorum conuelli penitus iussa rescripto Honorij Imp. 408. 24	Statua Eutropij prostrata. 399. 24	Statua nobilissima incendio absumpta. 404. 44	Statua argenteae Eudoxiae dedicatio. ib. 3	Statua Mularum incensa. ib. 44	Statua Iouis & Mineruae incensa. ib. 4	Stephanus causa Ioannis Chrysof. in Arabia relegatus. 406. 21	Stephani protomartyris inuentio & translatio reliquiarum. 415. 1. 2. 3. & seqq.	Stephani protomartyris plures erectae ecclesiae in Africa. 416. 17. 21. & seqq.	Stephani reliquijs sex mortui reuocati ad vitam. ib. 25	Stephani protomartyris reliquiae delatae in Africam per Orosium. ib. 16	Stephani protomartyris reliquiae in Lufstania. 417. 58	Stephani protomartyris reliquiae delatae in Minoricam insulam. 418. 43. & 44. eius virtute Iudaei conuersi. ib. 45. 46. & seqq.	Stephanus iterum ex eminenti suggestu praedicat Euan-gelium sequentibus signis. 416. 27. & 28	Stephani reliquias acceptas ab Orosio Augustinus diuisit in Ecclesias Africanas. ib. 29	Stephani protomartyris templum erectum Hierosolymis ab Eudocia Augusta. 438. 21	Stephani reliquiae translatae Constantinopolim, & in ecclesia S. Laurentij posita. 439. 1. & 2	Stilicho Magister militum. 395. 1	Stilichoni commendati filij à Theodosio Imp. ib. 1. & 2	Stilichonem Theodosius sibi iungit foedere nuptiarum. ibid. 1	Stilichonis vxor Serena soror Theodosij. ib. 2	Stilicho Gentilium aduersarius. ib. 2	Stilichonis amicus Rufinus. ib. 19	Stilicho laborat pro salute Orientalis Imperij. ib. 19	Stilichonis expeditio in Orientem. ib. & 20. cum seqq.	Stilicho prohibetur pugnare cum Gohis dolo Rufini. ib. 20. & 21	Stilicho elusus arte Rufini, machinatur illi necem. ibid. 19 & 20. eius reditus in Italiam. ib. 20	Stilicho violat Ecclesiae immunitatem. 396. 1	Stilicho poenitentiam agit de violata Ecclesiastica immunitate. ib. 1	Stilichonis seruus à demone obsessus. ib. 2	Stilicho quid de S. Ambrosio aegrotante. 397. 28. & 29	Stilichonis filia nupta Honorio. 398. 35	Stilichoni tributa victoria obtenta à Mafezeile contra Gildonem. ib. 56	Stilicho comburit carmina Sibyllina. 399. 78	Stilichonis Consulatus cur diutius retardatus. 400. 1	Stilichonis victoria à Claudio decantata. ib. 1. & 2	Stilicho felicissimus, si non altiora ambiisset. 395. 21	Stilicho proditor Imperij immitit Alanos & Wandalos in Gallias. 406. 53	Stilicho ex Wandalis ducit originem. ib. & 408. 8	Stilicho vincit Alaricum apud Pollentiam. 403. 50	Stilicho victum Alaricum apud Pollentiam fugere finit. ib. 54	Stilicho detegitur proditor Romani Imperij. ibid.	Stilicho timens irruentem Sarum fugugit ad ecclesiam. 408. 13	Stilicho iusto Dei iudicio ecclesiae iura violans compelli-tur confugere ad ecclesiam. ib. 10	Stilicho auulsi ab ecclesia occiditur. ib. 11	Stilichonis filia Maria & Thermania. ib. 12	Stilichonis bona Fisco addicta. ib. 13. & 14	Stilichonis consilium in subiugando sibi vniuersum Imperium. ib. 15	Stilichonis interfectores beneficio affecti ab Honorio Imper. ib. 16	Stilichonis morte qua occasione inualuere Donatistae. ibid. 17	Stilicho proditor cum filio Eucherio. ib. 9. & 11	Stipendium auctum militibus in bello contra Rhadagailum. 406. 5	Stroici philosophi doctores Pelagianorum. 410. 63	Studius Praefectus vrbis Constantinopolitanae tempore exilij Ioannis Chrysof. 404. 78	Studium litterarium in meliorem formam Theodosius restituit. 425. 23	Successores deligere aliquando permissum Episcopis, postea id abrogatum. 426. 4	Successus Episcopus Diocæsareae accipit literas à Cyrillio. 433. 7	Suenes martyr in Perside dira passus. 420. 21	Sueui Gallias inuadunt vna cum alijs barbaris. 408. 8	Sueuorum Reges Honorio obsequentes se praebent. 415. 62	Sueui cum alijs barbaris inuadunt Hispanias. 409. 38	Suffectani cultores Herculis. 399. 72	Suffectani Gentiles populi in Africa trucidant Christianos. nos. 399. 72	Suffectanos S. Augustinus admonet. 399. 72	Suggestum in vltu ad conciones. 407. 17	Suida error. 395. 2	Summi Pontifices dicti Episcopi. 397. 50	Summus sacerdos prohibetur dici Episcopus. ib. 48	Superbia ducis Romanum perdit exercitum. 439. 17	Superstitio Gentilitia tum ablata, quando credebatur Christiana religio defectura. 398. 19. 20. & 22	Superstitionem Gentilicam tollendam rogant Episcopi Africani. 398. 34. sublata legibus Honorij. 399. 54. 55. & 56	Superstitio Gentilitia sublata legibus Arcadij Imperat. 399. 57	Superstitio Gentil. in lustratione agrorum. 400. 3	Superstitio Gentilitia viget adhuc in creandis Romae Consulibus. 410. 1	Superstitiones nonnullas Gentilicis ab Ecclesia Africana S. Augustinus auferre conatur. 418. 32. & 33	T Abellarius in habitu mendici missus à Synodo. 431. 108	Taurinense Concilium. 397. 42. Acta in Synodo. ib. 43 & 44	Telense, siue Telepense Concilium in Africa. 418. 31	Templum Alariches in Phoenicia. 401. 53	Templum Caestis Carthagine prostratum. 399. 58. 59. & seqq.	Templum Marnæ vt deiceretur laborat S. Porphyrius Episcopus Gazensis. 401. 16. & 17. illud demolendum fore praedixit Porphyrius. ib. 27	Templum Marnæ incendendum esse puero reuelatum. ib. 41. quando & quomodo combustum. ib. 45	Templi Marnæ demolitio obtenta ab Imperatore. ibid. 30	Templum Veneris Bybli in Phoenicia. ib. 55	Templa deorum Romae prostrata. 399. 77	Templa deorum iussa diuini lege Honorij Imp. ib. 54	Templa deorum quae erant Gaza. 401. 39. eadem prostrata. ib. 40	Templorum ædificia in vltum publicum vendicari Honorio rescriptis. 408. 25	Templi idoli lapides non admissi in sancturam ecclesiae, sed ex illis via strata. 401. 49. & 50	Templorum amonæ militibus applicatae. 415. 18	Templum idoli in Libano promptuarium turpitudinum demolitum. 401. 55	Templum idolorum in Phoenicia destructio. ibid. 52. 53. & 55	Templa deorum spoliata ornamentis ad aurum dandum Alarico pro soluenda Vrbis obsidione. 409. 2	Terebon filius ducis Sarracenorum à demone percussus aegrotans insanabili morbo curatur à S. Euthymio. 420. 32. 33. & seqq.	Terromphalarum angustiae patuere barbaris dolo Rufini. 395. 18	Teruua filia Stilichonis, vxor Honorij. 408. 12	Terramotu concutitur ciuitas Constantinopolitana, cū exulat Ioannes Chrysofostomus. 403. 26	Terramotu concutitur ciuitatem Constantinopolitanam. 396. 5	Terramotu in obitu S. Paulini. 431. 197	Tertullus spurius Consul creatus à tyranno. 410. 1	Tygrius presbyter martyrium consecutus sub Arcadio. 404. 53	Tygrius ob Ioannem Chrysof. in Mesopotamiam relegatus. 406. 21	Timafius Consul maritus Pentadæ. 404. 68	Timafius Exconsul relegatus in Oasim. 395. 27	Timafij mores quales. ib.	Timafius & Iacobus ex discipulis Pelagij redditi Catholici. 414. 18	Timothei martyris reliquiae. 398. 100	Timotheus Maronitae Episcopus extorris causa Ioannis Chrysof. 406. 20	Timotheus Alexandrinus competitor Cyrilli. 412. 45	Tyrhus pro atrogantia vltipatus. 419. 86	Tyrones tumultuati in Africa. 403. 36	Tyranni exorti in Britannia. 407. 30	Tyranni ab Honorio Imp. Dei ope extincti. 411. 36	Tyrannis Heracliani quando cepta. 412. 1. & 26	Tyrannorum extinctor Honorius. 423. 1	Tyrannorum est auferre Ecclesiae priuilegia. ib. 3. & 4	Tyrannus nouus post obitum Honorij Ioannes inurgit ibid. 2. & 3	Thyrus martyr reuelat reliquias Quadraginta martyrum. 438. 14	Tituli Episcoporum qui vetiti in Conc. Carth. 392. 51	Tituli sacrorum Antiquorum confueti. ib. 52	Tituli quos respueunt Episcopi Africani. ib. 54. & 55	Titulum Pammachij in Vibe. 398. 18	Titulum Episcopi non vsurpat Ioannes Chrysof. licet in iuste damnatus. 404. 23	Titulis honorificis non nominandi haeretici atque schismatici. 414. 6. & 7	Titulus filiales Theodosius lege vetuit assigni. 439. 36	Titus diaconus occisus Felici Magistris militis iussu. 426. 26	Thalassus Praefectus Praetorio Illyrici ad Episcopatum Caesariensem assumptus. 439. 38	Tharasia consors S. Paulini. 398. 12	Theasius Episcopus Catholicus in Africa occisus à Donatistis. 408. 18	Theasius Episcopus legatus ex Concilio Africano ad Honorium Imp. 404. 123	Theas sanctae reliquiae. 398. 100	Theodoretus reprehensione dignus, dum laudat Porphyrium Episcopum Antiochenum. 408. 32	Theodoretus creatus Episcopus Cyri. 425. 10	Theodoretus retinetur Antiochia causa verbi Dei. ibid. & 424. 19	Theodoretus pugnat contra Marcionitas. 424. 14. & seqq.	Theodoretus labores aduersus alios haeticos. ib. 19	Theodoretus claudit historiam laudibus Theodori Mopsuesteni & Diodori Tarfensis. 427. 27	Theodoretus consulto noluit historia attingere Nestorij tempora. ib. 28	Theodoretus quando historiam scripsit. ib.	Theodoretus diuersa editio, & totius eius vitae status. ib. 29	Theodoretus cum alijs Episcopis Syriae monet Nestorij se corrigere. 430. 43	Theodoretus fauit postea Nestorio. ib. 44	Theodoretus epistola ad Irenaeum, qualis ipse fuerit, arguit. ib. 45	Theodoretus subdole agit. ibid. 46. quàm fuerit Theodori Mopsuesteni obseruantius. ib. 47	Theodoretus epistola Graece scripta in Vaticano habetur. ib. 48. Latine reddita à Federico Metio. ib.	Theodoretus iussus à Nestorio scribere contra Cyrillum. 430. 61	Theodoretus litterae de rebus gestis Constantinopoli. 431. 165	Theodoretus defendit Nestorium. ib. 166	Theodoretus concionatur Chalcedone Nestorianis. ibid. 168. palam profitetur se Nestorij defensorem. ib. 169	Theodoretus contra Cyrillum scribit. ib. 182	Theodoretus litteris studet concitare Episcopos Italiae contra Cyrillum. ib.	Theodoretus vera respicienda multis declarata. 436. 10. & 11	Theodoretus plurimae epistolae, quibus se penitus auersat à Nestorium demonstrat. ib.	Theodoretus Antiochies in Cyrilli capita abolita. 432. 79	Theodoretus post pacem adhuc aduersatur Cyrillo. ib. 80. & 81	Theodoretus post initam concordiam adhuc studet Nestorio. ib. 70. eius epistola ad Nestorium. ib. 84	Theodoretus quid scribit ad Ioannem post concordiam initam. ib. 81. & 82	Theodoretus quae occasio data scribendi contra Idololatrias. 439. 13	Theodoretus defendit iura Ecclesiae Antiochena contra Alexandrinum Episcopum. ib. 45	Theodoretus redditur inensus Dioscoro Alexandrino. ibid.	Theodoretus diaconus Romanae Ecclesiae sub Innocentio. 404. 21	Theodoritus Patricius appetitur insidijs ab Eudoxia. 401. 51	Theodorus Consulatus cum Eutropio. 399. 1. solus remansit expuncto collega. ib. notus Augustino. ib. eius laudes à Claudio decantatae. ib. 2. eius scripta. ibid. 3	Theodorus Episcopus Antioch. retinet Theodoretus causa verbi Dei. 423. 10	Theodorus Episcopus Ancyrae agit patronum Synodi in Concilio Ephesino. 431. 51	Theodori Episcopi Ancyrae lucubrationes, cum morate theodori Ephesi. ib. 154	Theodorus Iudaeorum summus sacerdos in insula Minorica. 418. 51. eius visio de Christi victoria. ib. eius conuersio. ib. 57	Theodorus missus à Theophilo Romam. 399. 43	Theodorus Mopsuesten' apostata à monachismo, turpissimus vita. 428. 34. & 35	Theodorus Mopsuestenus magister Nestorij. ib.	Theodorus Mopsuestenus vt impius condænatus. 430. 49

theodori Mopsuesteni libri produntur in lucem. 435.3.	theodorus cur non repentes par erat, ipsum Nestorū heresim propalantem. 429.34	theodorus Episc. Antiochenus post Alexandrum. 411.73
dammantur in Armenia, primo confutantur à S. Cyrillo Episcopo Alex. ib.6	theodorus profcinditur clamoribus populi propter Nestorium. 429.34. & 35	theodorus Antioch. Episcopus quid de Ioannis Chrysofomi nomine recepto in factas tabulas. 412.48
theodorus quater nitate inducebat. ib.8	theodorus Imp. agit apud Caesertinum de congregato Oecumenico Concilio in causa Nestorij. 430.61. & 62	theodorus Apollinaristas Antiochenos iunxit Ecclesie Catholice. 410.71
theodori Mopsuesteni scripta an explanata & laudata in Concilio Antiocheno. ib.9. & 10	theodorus Imp. epistola ad Cyrillum de Concilio celebrando. ib.63.64. & 65	theodori Episc. Antiocheni obitus, & sedis tempus. 427.30
theodori scripta an recepta à Cyrillo & Proclo. ib.11	theodorus successus in Cyrillum. ib.70	theognostus accusatus à Gaio Ariano. 401.56
theodori Mopsuesteni laudes an receperit Synodus Chalcedonenfis. ib.12	theodorus ex religiosissimo causa Nestori immutatur ipsi fauens. ibid. 73. excusatur ab auctore. ib.74	theopentus Episcopus legatus ex Conc. Alex. Constantinopolim. 430.59
theodori Mopsuesteni obitus, & sedis tempus. 427.27	theodorus vocandum curat S. Augustinum ad concilium Ephesinum. ib.	theotecus legatus ad Innocentium Papam missus ab Episcopo partis Ioannis Chrysofomi. 404.73
theodorus Praefectus militum, ductor Ioannis in exiliū. 404.93	theodorus sanctio de Ecclesiaturum immunitate. 431.3	theotimus Scythiae Episcopus sanctus. 400.73
theodorus Tarfensis aliquando pro Diodoro errore positus, diuersa vtriusque conditio. 428.36	theodorus, relictis foris armis, & depositio diademate intrat in ecclesiam. ib.	theotimus sanctitas barbaris veneranda, eius miracula. 402.10. & 11. conuertit Hunnos. ib.11. in ipsum peccas barbarus à Deo corripitur. ib.10
theodorus Episcopus Tyanarus recedit Constantinopolim nolens aduersari Chrysofomo. 404.6. numquam recessit à communione Ioannis. ib.51	theodorus cadidianum comitem misit curare quae sunt concilij Ephesini. ib.44 & 45	theotimi Episcopi Scythiae disceptatio cum S. Epiphania. ib.8. quis qualis hic fuerit. ib.10
theodorus Tyanarus Episcopus laudatus ob gratiam praestitam exulibus communionis Ioannis Chrysofomi. 406.23	theodorus epistola ad Synodum Ephesinam. ib.45. & 46	theophilus Episcopus Alexand. aduersatur electioni Ioannis Chrysof. 397.62
theodorus Senior commendatus S. Ambrosio reliquit filios. 395. item & Stilichoni. ib.	theodorus monachos & alios summouit à concilio Ephesino, ne tumultuarentur. ib.45	theophilus proponit Isidorum ordinandum Episcopum Constantinopolim. ibid.
theodorus consilium in conciliando sibi Stilichone. ibid. & 2	theodorus ignorans quae acta essent ab Orthodoxis in concilio Ephesino, scribit pro Nestorio. ib.106	theophilus mittit legatos Romam pro concilio schismate Antiocheno. 398.79
theodorus Senioris corpus relatum Constantinopolim. ib.24	theodorus mittit Ephesum Palladium Magistratum cum litteris. ib.107	theophilus collecto Concilio Alexandriae damnat Originis errores. 399.36. 37. & 83
theodorus Junior nascitur. 401.16. praedictio de eo. ib.24. quae contigerunt in ortu eius. ib.25	theodorus propagauit religionem christianam in Perside. ib.111	theophilus scribit ad S. Hieronymum de Originis dānatis. ib.43
theodorus Imp. baptizatus à S. Ioanne Chrysof. 438.7	theodorus Imper. accepit litteras ab Archimandritis de rebus Ephesi gestis. ib.115	theophilus mittit Theodorum Romam. ib.
theodorus baptisimi sollemnis pompa. 401.28	theodorus Imp. vera noscens Nestorio refutit & fuit a tribus Orthodoxis. ib.117	theophilus cum S. Hieronymo conuenit aduersus Originistas. ib. & 44
theodorus infans annuere visus est petitioni Episcoporū. 401.29. & 30	theodorus admonetur litteris Isidori Pelusiotae. ib.118	theophilus plures ad Episcopos diuersos mittit legationes de fugandis Originistis. ib.46. & 400.61
theodorus infans admotus ad genua Ioannis Chrysofomi ab Eudoxia. ib.63	theodorus acquieuit damnationi Nestorij in Synodo facta. ib.119	theophilus S. Epiphanium commouit in Originistas. 399.47
theodorus infans aegrotat. 402.19	theodorus vocat vtriusque partis legatos constantinopolim. ib.120. & 121	theophilus scripsit synodalem epistolam aduersus Originistas. ib.37. & 49
theodorus lex in Isaurorum latrones. 404.110	theodorus rursus ex Irenaei Comitum relatione fluctuat. ib.125	theophilus scripsit primam Paschalem epistolam aduersus Originistas. ib.49
theodorus à patre Arcadio commendatus Regi Persarū. 408.1	theodorus dimouetur à recta sententia per Acacium Bereensem. ib.126	theophilus scripsit secundam Paschalem epistolam aduersus Originistas. ib.49
theodorus in init foedus centum annorum cum Rege Persarum. ib.4	theodorus sequentem pacis mittit Ioannem Comitum sacrarum largitionum Ephesum. ib.127	theophilus inculcat absentē Ioannes Chrysof. ib.50
theodorus auxilium opportunè mittit Honorio sub Attalo periclitanti. 410.6	theodorus cum affligit Episcopos, amittit exercitum. ib.137. & 138	theophilus apud Aetadiū accusatur ab Originistis. ib.52
theodorus littora Orientis custodiri iubet ob metum barbarorum. ib.13	theodorus post cladem exercitus redditur serō sapiens. ib.140	theophilus Alex. accusatur haeresi Antiochiorum. ib.53. defenditur. ib.54
theodorus Imp. leges sancit aduersus haeticos omnes. ib.67. 4.13. 28. 415. 51. 423. 6. & 428. 25. & 26	theodorus vocat ex vtraque parte septem Episcopos Constantinopolim. ib.146	theophilus scripsit suis exagitat Anthropomorphitas. ibid. 58
theodorus leges contra Gentiles. 423.6. & 426.5	theodorus erga Orthodoxos propensior demonstratur. ibid. 158	theophilus calumniam passus de Manichaea femina ad communionem admittit. ib.57
theodorus exagitat Anabaptistas, Eunomianos, & Nouarianos. 413. 28. & 423.4	theodorus per Pulcheriam sororem proficit. ib.161	theophilus alius pluribus exagitatur calumniis. ib.58
theodorus rescribit contra Iudaeos. 415. 49. 51. & 52	theodorus tandem audit legatos schismaticos. ib.163	theophilus cur Isidoro inuestitus. ib.
theodorus abrogat praefectura Gamalielis Iudaei. ib.50	theodorus exauctorauit Irenaeum Comitem Nestorium. ib.181	theophilus legatos mittit Constantinopolim contra Originistas. ib.68
theodorus creat Pulcheriam sororem Augustam. ib.51	theodorus per litteras admonetur à Caesertino Papa. 432.12. & 13	theophilus quae rescripsit ad S. Ioannem Chryf. ib.69
theodorus probe institutus à Pulcheria. ib.52	theodorus Imper. laborat pro pace Orientalis Ecclesiae. ibid. 45	theophilus alia epistola ad Ioannem Chrysof. ib.70
theodorus sibi erebra ieiunia. ib.53	theodorus mittit Aristolaum Antiochiam pro pace concilianda. ib.46	theophilus iustam sinit causam. ib.71
theodorus Regia similis monasterio. ib.	theodorus scribit ad Ioannem Episcopum Antiocheni de pace. ib.	theophilus epistola secunda Paschalis quando scripta. 401.4
theodorus bibliothecam collegit. ibid.	theodorus scribit ad Acacium Bereensem de pace. ib.47	theophilus Episcopus Alex. accusatur ab Aegyptiis monachis Originistis apud Arcadium Imp. 402.2
theodorus egregiae virtutes. ib.54	theodorus scribit ad Simeonem Stylitam de pace Ecclesiae. ib.49	theophilus legat Constantinopolim mihi detrusi in carcerem. ib.3. in exilium ne iussit. ib.
theodorus cultos reliquiarum sanctorum. ib.55	theodorus egit cum Cyrillo de pace Ecclesiae restituitur. ib.45	theophilus quid tractet cum Epiphania. ib.6
theodorus precibus sedat tempestatem. ib.	theodorus Imp. conuertitur à Caesertino Papa. 433.20	theophilus studia contra Ioannem Chrysofomū. 403.1. & 2
theodorus religione regit Imperium. ib.56	theodorus Imp. curat perpetuè duraturam rem frumentariam. ib.14	theophilus ex reo in actorem repente mutatus. ib.4
theodorus Imperium felicissimum, dum in eo religio viguit. ib.56	theodorus sanctio edita damnat libros Nestorij. 435.2	theophilus fautores. ib. & 5
theodorus intercedente Asclepiade Episcopo Cheloniensi, induiget delinquentibus. 419.110	theodorus Imp. an scripsit persuasione Concilij Antiocheni pro Theodori libris. ib.10. & 11	theophilus aduēt Constantinopolim. ib. vbi hospitatus. ib.1
theodorus diuina ope vincit Persas. 420.25	theodorus mandat edita sanctioe deportati Nestorij in Oasim. 436.2. & 3	theophilus abstinuit à communione Ioannis. ib.5. & 6
theodorus numisma de victoria contra Persas. ib.29	theodorus mittit legatos qui restituant corpus Ioannis Chrysofomi Constantinopolim. 438.7. 8. & 9	theophilus conatus aduersus Ioannem, cum esset Constantinopoli. ib.6
theodorus accepit coniugem Eudociam. 421.2	theodorus rogat litteras Ioannem Chrysofomum, vt patiat corpus suum transferri. ibid. 9	theophilus in deterius deficit. ib.7. cum non causam publicam contra Originistas profequitur, sed in Ioanne Chrysof. commouetur. ib.
theodorus dilatat iura Ecclesiae Constantinopolitanae. ibid.	theodorus muneribus mittit Hierosolymam Crucem gemmatam & pecuniam. 439.1. & 2	theophilus hospes Eagraphia. ib.8
theodorus defendit Imperium tuendo Ecclesiasticam immunitatem & religionem. ib.3. & 4	theodorus orat pro parentibus. 438.12	theophilus? Synodus cogit, ex qua citat Ioannē Chryf. ib.1
theodorus ex religione apparatus contra tyrannum. ib.4	theodorus lex de dedicatione statuarum. 404.3	theophilus percussus timore populi reuertitur Alexandriam. ib.29. 30. & 31. vel potius timore iudicij. 404.21
theodorus plures eodem anno sancit leges contra haeticos. ib.4. 5. & 7	theodorus fultulit vestigialenonum. ib.5	theophilus sententia de libris Originis. 403.3
theodorus Paganos exagitat. ib.6. & 7	theodorus Codicis editio. 435.21	theophilus creditus receperit Originis libros, quos damnauit. ib.
theodorus Iudaeos coerct. ib.7. & 10	theodorus Imperium Valentiniano. 425.1. & 2	theophilus redeunt Alexandriam quid in via cum Nilamone. ib.3.
theodorus restituit Imperium Valentiniano. 425.1. & 2	theodorus soluit Circense spectaculum, vt Deo gratias agat. ib.3	theophilus rufus vocatur Constantinopolim ab Eudoxia. 404.5
theodorus soluit Circense spectaculum, vt Deo gratias agat. ib.3	theodorus soluit Circense spectaculum, vt Deo gratias agat. ib.3	theophilus recusat venire Constantinopolim. ib.5
theodorus sanctio de festis diebus. ib.6	theodorus soluit Circense spectaculum, vt Deo gratias agat. ib.3	theophilus legatos mittit Constantinopolim. ib.
theodorus hostes barbaros vltus est Deus fulminibus. ib.11. & 12	theodorus soluit Circense spectaculum, vt Deo gratias agat. ib.3	theophilus legatus mittit ad Innocentium Papam. ib.22
theodorus laus, cuius religione hostes debellati absque gladio. ib.14. & 16	theodorus soluit Circense spectaculum, vt Deo gratias agat. ib.3	theophilus tenentem admittit Innocentium Papa. ib.
theodorus conuenit anachoretam, & cum eo versatus. ibid. 18	theodorus soluit Circense spectaculum, vt Deo gratias agat. ib.3	theophilus? litteris Ioannis ad Innocentium perstringitur. ib.25
theodorus gymnasium litterarium Constantinopoli in meliorem formam restituit. ib.23. dat priuilegia professoribus. ib.5	theodorus soluit Circense spectaculum, vt Deo gratias agat. ib.3	theophilus iudicium intrat Innocentium Papa. ib.30
theodorus quid aduersus idololatras. 428.25. & 26	theodorus soluit Circense spectaculum, vt Deo gratias agat. ib.3	theophilus litteris redarguit Innocentium Papa. ib.37
theodorus impuifore Nestorio, omnes praeter Pelagianos in cetera haeticos. 428.25. & 26	theodorus soluit Circense spectaculum, vt Deo gratias agat. ib.3	

theophilus Alexandrino communicandum esse subter Arcadium Imp. ib. 56
 theophilus vltima Paschalis à S. Hieronymo translata. ib. 155
 theophilus extorris causa Ioannis. 806.21
 theophilus exules Episcopos restituendos curat. 407.36
 theophilus à communione Romani Pont. separatur. 406.33
 theophilus reconciliari Romanum Pontificem Innocentium cupiunt Episcopi Africani. 407.5
 theophilus cur Paschales epistolas amplius non scripserit. ib.
 theophilus in sententia persistat de non restituendo nomē Ioannis Chrysof. in sacras tabulas. 408.40
 theophilus etiam suis Ægyptijs ob Chrysofostomum despectus habitus. 407.11. quid de eo Ididorus Pelusiota. 407.11
 theophilus probat electionem Synesij Episcopi. 410.80
 theophilus obitus. 412. 41. adoravit moriturus Ioannis Chrysof. imaginem. ibid. quid de Arsenio dixit inter moriendum. ib.
 theophilus scripta. ib. & 42
 theophilus quid de sacris suppellestilibus. ib. 42
 theophilus Paschales annis singulis solita scribi. ib. 43
 theophilus nomen celebre in Ecclesia posteris remanuit. ibid. 44
 theotocon Mariam negat deicendam Nestorius. 430.4
 theotima Gargiliæ locus delectus ad Collationem publicam. 411.7
 theolonica habedum Concilium indicitur in causa Ioannis. 405.13
 thracia à Gothis deuastata. 395.13
 thronus Euangelij in medio Synodi Ephesinæ collocatus. 431.50
 thurificauerunt Episcopos thymiamate Ephesij, damnato Nestorio. ib. 62
 toletana Synodus prima. 405.43
 toletana Synodus scripsit ad Innocentium Papam. ib.
 toletana Synodus prima & secunda confusa. ib. 59
 toletana Synodi vtriusque distinctio. 405.44
 toletana Synodus prima celebrata anno tertio Anastasij Papæ. 405.43
 tolotia meritis Exuperij diu intacta. 406.35
 tolotia tandem expugnata à barbaris. 407.46
 toloans Antonij minister impius. 411.57. excommunicatur cum Antonio. ib.
 tomentum crudelissima illata Christianis à Persis. 420.19
 toxocorus Pauli filius vltimo loco natus. 419.101
 tractoria epistola quæ. 402.66
 tractorius epistolis vocati Donatista ad collationē. 411.4
 translatio Ioannis Chrysof. diuinitus impedita. 438.8
 translatio Ioannis Chrysof. corporis pompa. ib. 11
 translatio corporis S. Ioannis Chrysof. Constantinopolim. ib. 1.2. & aliquot pag. seq.
 translatio corporis S. Germani in Gallias. 435.22
 translatio reliquiarū S. Stephani Constantinopolim. 349.1
 translationes Episcoporum haud penitus improbate. 431.173. & 434.2. & 3
 tralamundus Rex Wandalorum. 427.12
 tricus Episcopus Arabiffi. 406.34
 tribgidus tyrannus rebellat aduersus Arcadium & Asiaticam. 398.95
 tribigildus quid cum Gaina aduersus Orientis Imperiū. 399.7. & 8
 tribigildus cum Gaina ex Asia in Europam transferendus. 400.39
 tribunus idololatra quid passus in conflagratione templi. 401.45
 tribunus & Notarius quæ dignitas. 411.18
 triumphus Christianæ religionis in ipsa Vrbe captiuitate. 410.25. cum seq. aliquot pag.
 triumphus Ecclesiæ est superborum humiliatio. 399.14
 triumphus de nece Rufini. 395.22
 triumphus Honorij Imp. de Acto superato, alijsque tyrannis. 417.60
 triumphus quo excepti sunt Patres Ephesi post damnatum Nestorium. 431.61
 troilus sophista. 400.48
 trochimius primus Antistes Ecclesiæ Arelatenfis eodem missus à sede Apollonica. 417.43.49
 turpe Arcadius non indignuit. 395.5
 tutor relictus Honorio Sulicho. ib.
 V
 Valentina Ecclesia in Gallia à Manichæis infestata. a. 419. n. 107
 valentinianus tertius ex Galla Placidia & Constantino natus. 418.83
 valentinianus Augustus imperat. 425.1
 valentinianus pacem sancit cum Actio. ib. 4
 valentiniana numisma. ib.
 valentinianus rependit Deo gratias pro acceptis beneficijs, relictuens abiata priuilegia Ecclesiæ à tyranno. ib. 7. & 8
 valentiniani leges contra hereticos. ib. 9
 valentiniani leges contra Gentiles. ib. 10
 valentinianus Manichæos exagitat. ib. 9
 valentiniano Imp. tributa fãctio de priuilegijs Ecclesiæ Rauennatis arguitur imposturæ. 432.92. & 93
 valentinianus Augustus quid in causa Sixti Rom. Pont. 433.34
 valentinianus Imp. proficiscitur Constantinopolim coniugem accepturus. 437.14
 valentinianus Eudoxiam filiam Theodosij coniugem accepit. ib.
 valentinianus impellente Sixto Papa, fecit aureas sacras statuas Christi & Apostolorum. 440.5
 valentiniani Imp. laudata religio. 433.20
 valentinianus presbyter Romanus legatus cum collegis Constantinopolim. 405.15
 valentinianus Comes præfeto est Porphyrio cum copiis. 404.60
 valerianus Episcopus Iconij accipit litteras à Cyrillo. 433.8
 valerianus Pelagianus migrat Alexandriam, contra quæ exclamat Eusebius. 417.15
 valerianus Tribunus militum quid in legatos Apostolicæ sedis. 406.13. 14. & 15
 valerius Episcopus Hipponensis timens ne subriperetur sibi Augustinus, ordinat eum Episcopum. 395.31
 valerius non finit peregrinari Augustinum. ib.
 valerius Episcopus Hipponensis ignarus Nicænorum canonum. ib. 32
 valenus Episcopus Hipponensis nesciens peccauit in Nicænum Concilium. 426.10
 vangiones populi in Gallia à barbaris deleti. 407.42
 vasa ecclesiæ vendidit Acacius Amida Episcopus vt hostes redimeret. 420.30
 vates Gentilium falsis responsis deorum decipiunt Attalum tyrannum. 410.5
 vechigal lenoium Florentis Præfectus Prætorio sua impensa fultulit. 439.37
 vela regia in titulum priuata auctoritate suspendere vtrium lege Theodosij. ib. 36
 velamina facta, quæ superponuntur altari, quo sint honore habenda. 412.42
 venantius Fortunatus scripsit res S. Martini, curatur ab eo infirmitate oculorum. ib. 53
 veneris idolum fractum virtute Crucis. 401.37
 venerius diaconus Ecclesiæ Mediolanen. 397.30
 venerius Episcopus Mediolanen succedit Simplicio. 400.3
 venerius admonetur ab Anastasio Papa de damnatione Otigenistarum. ib. 34
 venerius interpellatur ab Episcopis Africanis, vt clericos concedat Ecclesiæ Africanæ. 401.6
 venerius Episcopus Mediolanenensis subuenit Ecclesiæ Africanæ. ib. & 7
 venerius Episcopus Mediolanenensis agit pro Ioanne Chrysof. 405.15. accipit litteras à S. Ioanne Chrysof. ibid. 17
 verbum Dei prædicari solitum intra cancellos. 407.17. in medio Ecclesiæ primus Chrysofostom. est aggressus. ibid.
 verbum Dei adire nullus prohibeatur. 398.76
 vestinæ Titulus sub Innocentio. 417.6
 vestitus clericorum ad hereticis immutatus. 428.17
 victoris Papæ & Martyris tempore primū Scotis Euangelium prædicatum. 429.2
 victor monachus calumniam passus à Nestorianis Ephesum venit. 431.86
 victor Vitenfis in historia de persecutione Wandalica multa prætermisisse cognoscitur. 437.13
 victor Episcopus Catholicus in Africa occisus à Donatistis. 408.18
 victor Martyrianus Afer expurgator Cassiani. 433.29
 victoria Britannorum aduersus Pictos per S. Germanum adepta. 429.18
 victoria Honorij Imp. de Alarico apud Pollentiam. 403.50.52. & pag. seq.
 victoria Mammi ducis Honorij aduersus Heraclianum tyrannum. 413.3. & 4
 victoria diuinitus concessa contra Rhadagaifum. 406.8. & 9
 victoria obtenata contra Gildonem precibus S. Ambrosij & monachorum. 398.34. veteribus signata monumentis. ibid. tributa Stilichoni. ib.
 victoria Gothi modestè vti. 410.41. & 42
 victorinus nouus heresiarcha. 414.10. & 11
 victorius Episcopus Rhotomagensis consulit Innocentium Papam. 404.130
 victorius conuertit ad fidem barbaros. 396.15
 vidu agrum auferit Eudoxia. 401.56. & seq.

vidua Theognosti relicta patitur ab Eudoxia vineæ direptionem. ib. 56
 vidua Iunior, ad quam scripsit S. Ioannes Chrysofostomus. 398.61
 viduæ nobiliores Ecclesiæ Constantinop. ib.
 vidua Ægyptia accusat Paulicium Præfidentem. 401.60
 vidua Ecclesiæ ad meliorem formam restituta per Ioannem Chrysof. 398.86
 vidua rapta, & Dei virtute illaesa seruata. 410.57
 viennensis Ecclesiæ contentio cum Arelatenfi sedata. 397.43
 viennensis Ecclesiæ Arelatenfi Metropoli reddita auctoritate Zofimi Papæ. 417.42. 43. 49
 vigilantij patria, & progressus in heresim. 406.40
 vigilantium exagitat scriptis suis S. Hieronymus. ib. 39
 vigilantium dilatauit sub velamento hypocrysis. ib. 40
 vigilantium quomodo innouit S. Paulino, a quo laudatus. ibid. & 41
 vigilantium primo à S. Hieronymo detectus. ib.
 vigilantium quando cepit in S. Hieronymum oblatrare. ibid.
 vigilantium recedens è Palæstina venit in Ægyptum. ibid. 42
 vigilantium vbi & quando hereses promulgare cepit. ibid. 43
 vigilantium impugnat cultum sanctorum. ib. 44
 vigilantium deforme potentum. ib. & 46
 vigilantium sectatores recitiores hereticos exagitat auctor. ibid. 48
 vigilantium quam impar, vt conferri possit cum sanctis Patribus. ib.
 vigilantium damnauit vsū luminum in ecclesia. ib. 49
 vigilantij heresis per barbaros citò depressa. ib. 52
 vigilantij heresis in Galliam barbaros prouocauit. ibid. 53
 vigilantium prauo demone scelestior. ib. 50
 vigilantium vsū collectarum in ecclesia auferre conatus. ib. 51
 vigilantium aduersarius monasticæ ordinis. ib.
 vigilantium vt excoigator inepitissimarum sententiarum, paucos habuit sectatores, idemque citò extincti ab eque propagatione. ib.
 vigilus Episcopus Tridentinus scribit Acta martyrum Ananensum ad Simplicianum Episcopum. 400.2
 vigilij epistola ad S. Simplicianum. ib. 8
 vigilus Tridentinus Episcopus & ipse martyr. ib. 14
 vigilij vitæ Acta deprauata corrigenda. ib. 15. & 16
 vigilus malè refertur ad tempora Anastasij Imp. ib. 16. & seq.
 vigilus scriptor Ecclesiasticus sub Anastasio Imper. ib.
 vigilus Africanus. ib. 18
 vigilus diaconus. ib.
 vigilus Episcopus Brixianus. ib.
 vigilus Episcopus in Gallia. ib.
 vigilas celebrant Episcopi quadraginta Ioannis Chrysofostom fautores. 404.16. exturbantur. ib. & 17
 vigilas à militibus excurbate. ib. 17
 vigilantium vsū abstulit Vigilantius. 406.49
 vincentius Episcopus cum Epigonio legatus à Concilio. Carth. ad Honorium Imp. pro immunitate Ecclesiæ conferuanda. 399.82
 vincentius Præfectus Prætorio in Gallijs. 400. 19. laudatus à Securo. ibidem. Martino amicitia coniunctus. ibid.
 vincentius Victor ex Donatista Catholicus, & ex Catholico factus hereticus. 420. 8. erexit se aduersus S. Augustinum. ibid. 9. illusus à demone falsis visionibus. ibid. decipit Petrum presbyterum Hispanū. ib.
 vincentius Victor recantat palinodiam. ib. 10
 vincentius Lirinensis quis fuerit, & quando scripserit aduersus hereticos. 434.19
 vincentius Lirinensis impugnat Pelagianæ heresis. 431.188
 vincentius alius Gallus propugnator Pelagianæ heresis. ibid.
 vincentius Cassilitanus Episcopus. 397.34
 vincentius Donatista scripsit contra Catholicos vi cogentes hereticos vel schismaticos per Imperatoris leges. 405.39
 vincentius cum Fortunato legatus in Concilio Teleptresi. 418.31
 vindicandum non esse Iudicum gladio sanguinem martyrum. 400.13
 vindicta in Principes qui Dei vitos prouocant. 404.12
 vindicta Dei in persecutores Ioannis Chrysofostom. ib. 1.8
 vindicta Dei ob editionem ludorum Sæcularium. ibid. 1
 vindicta in violatores Ecclesiasticæ immunitatis. 396. 1. 398.62. & 89. 399.8. & seq.

vincentia

B
5
051